شىنجاڭ گېزىتى

新 疆 日 报 （维吾尔文） （بۇ سان ئالته بەت）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى: CN 65—0002 / Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (ۋاكالەت نومۇرى: 1—57)

1997 - يىل
ئىيۇل
21
دۈشەنبە

ئۇرۇمچىنىڭ ھاۋارايى:
كۈندۈزى ۋە كېچىسى ھاۋا ئوچۇق بەزىدە بۇلۇتلۇق بولىدۇ، تېمپېراتۇرا 21 - 32 ℃ بولىدۇ، ئۈرۈمچى شامال چىقىدۇ.

مۇھىم ھەۋەرلەر

ئىچكى موڭغۇلدا داغدۇغىلىق كادىرلار يېغىنى ئۆتكۈزۈلۈپ، ئاپتونوم رايون قۇرۇلغانلىقىنىڭ 50 يىللىقى تەبرىكلەندى

مەركەز ۋەكىللەر ئۆمكىنىڭ باشلىقى زۇجياخۇا مۇھىم سۆز قىلىپ، مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە تۈزۈمى دۆلىتىمىزدە مىللىي مەسىلىنى ھەل قىلىشتىكى بىردىنبىر توغرا تاللاش، دەپ كۆرسەتتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، كۆكخوت، 19 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئىچكى موڭغۇل ئاپتونوم رايونى بۇگۈن چۈشتىن كېيىن ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى زالىدا كادىرلار يېغىنى ئۆتكۈزۈپ، ئاپتونوم رايون قۇرۇلغانلىقىنىڭ 50 يىللىقىنى تەبرىكلىدى. يىغىنغا مەركەز ۋەكىللەر ئۆمكىنىڭ باشلىقى زۇجياخۇا، مۇئاۋىن باشلىقلاردىن بۇخې، لوگەن، ۋەن‌گوچۈەن، ۋاڭ كې ۋە ۋەكىللەر ئۆمكىنىڭ بارلىق ئەزالىرى شۇنىڭدەك ئىچكى موڭغۇل ئاپتونوم رايونىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرىدىن لیۇ ھېنزو، ئۇ لىيجې، چېن فېگيۇك، پېك سۈيفېك قاتارلىقلار قاتناشتى.

چۈشتىن كېيىن سائەت ئۈچتە ئىچكى موڭغۇل ئاپتونوم رايونىنىڭ رەئىسى ئۇلىيجې يىغىنىڭ باشلانغانلىقىنى جاكارلىدى. ھەربىي ئورۇكېستىر جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ دۆلەت شىبئىرىنى ئورۇندىدى.

ج ك پ مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۈروسىنىڭ ئەزاسى، گووۋيۈەننىڭ مۇئاۋىن رۇكىلىسى، مەركەز ۋەكىللەر ئۆمكىنىڭ باشلىقى زۇجياخۇا يىغىندا مۇھىم سۆز قىلدى. ئۇ ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى، مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمي كومىتېتى، گووۋيۈەن، مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەش، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتى ۋە مەركەز ۋەكىللەر ئۆمكىنىڭ ۋاكالىتەن ئىچكى موڭغۇلدىكى ھەر مىللەت كادىر، ئامما، ئىچكى موڭغۇلدا تۇرۇشلۇق خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى، قوراللىق ساقچى قىسمىنىڭ كوماندىر - جەڭچىلىرى ۋە ج خ كادىر، ساقچىلىرىنى قىزغىن تەبرىكلىدى ۋە ئۇلاردىن سەمىمىي ھال سورىدى.

زۇجياخۇا سۆزىدە ئىچكى موڭغۇل ئاپتونوم رايونىنىڭ 50 يىلدىن بۇيان قولغا ئۇتقۇزۇلغان ئاپتونوم رايون قۇرۇلغانلىقىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالىنى تونۇشتۇرۇپ، ئاپتونوم رايون قۇرۇلغانلىقىنىڭ 50 يىللىقىنى تەبرىكلىدى. يىغىنغا مەركەز ۋەكىللەر ئۆمكىنىڭ باشلىقى زۇجياخۇا، مۇئاۋىن باشلىقلاردىن بۇخې، لوگەن، ۋەن‌گوچۈەن، ۋاڭ كې ۋە ۋەكىللەر ئۆمكىنىڭ بارلىق ئەزالىرى شۇنىڭدەك ئىچكى موڭغۇل ئاپتونوم رايونىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرىدىن لیۇ ھېنزو، ئۇ لىيجې، چېن فېگيۇك، پېك سۈيفېك قاتارلىقلار قاتناشتى.

چۈشتىن كېيىن سائەت ئۈچتە ئىچكى موڭغۇل ئاپتونوم رايونىنىڭ رەئىسى ئۇلىيجې يىغىنىڭ باشلانغانلىقىنى جاكارلىدى. ھەربىي ئورۇكېستىر جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ دۆلەت شىبئىرىنى ئورۇندىدى.

ج ك پ مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۈروسىنىڭ ئەزاسى، گووۋيۈەننىڭ مۇئاۋىن رۇكىلىسى، مەركەز ۋەكىللەر ئۆمكىنىڭ باشلىقى زۇجياخۇا يىغىندا مۇھىم سۆز قىلدى. ئۇ ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى، مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمي كومىتېتى، گووۋيۈەن، مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەش، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتى ۋە مەركەز ۋەكىللەر ئۆمكىنىڭ ۋاكالىتەن ئىچكى موڭغۇلدىكى ھەر مىللەت كادىر، ئامما، ئىچكى موڭغۇلدا تۇرۇشلۇق خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى، قوراللىق ساقچى قىسمىنىڭ كوماندىر - جەڭچىلىرى ۋە ج خ كادىر، ساقچىلىرىنى قىزغىن تەبرىكلىدى ۋە ئۇلاردىن سەمىمىي ھال سورىدى.

زۇجياخۇا سۆزىدە ئىچكى موڭغۇل ئاپتونوم رايونىنىڭ 50 يىلدىن بۇيان قولغا كەلتۈرگەن غايەت زور مۇۋەپپەقىيەتلىرىنى تولۇق مۇئەييەنلەشتۈردى. ئۇ مۇنداق دېدى: ئىچكى موڭغۇلدىكى ھەر مىللەت خەلقى شەرەپلىك ئەنئەنگە ئىگە بولۇپ، ئۇلۇغ ۋەتەنىمىزنىڭ بىرلىككە كېلىشى ۋە جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ زوناق تېپىشى ئۈچۈن مۇھىم تۆھپە قوشتى.

زۇجياخۇا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: دۆلىتىمىز بىرلىككە كەلگەن كۆپ مىللەتلىك دۆلەت، مىللىي مەسىلىنى قانداق ھەل قىلىش دۆلەت ۋە مىللەتلەرنىڭ تەقدىرىگە مۇناسىۋەتلىك. ئىچكى موڭغۇل ئاپتونوم رايونى قۇرۇلغان 50 يىلدىن بۇيانقى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئەمەلىيەت مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە تۈزۈمىنىڭ جۇڭگونىڭ دۆلەت ئەھۋالىغا تامامەن ئۇيغۇن ئىكەنلىكىنى، دۆلىتىمىزدە مىللىي مەسىلىنى ھەل قىلىشتىكى بىردىنبىر توغرا تاللاش بولۇپ، قۇدرەتلىك ھاياتىي كۈچكە ئىگە ئىكەنلىكىنى ئىسپاتلىدى.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى ھامىدىن نىياز مۇنۇلارنى تەكتلىدى:

نۆۋەت ئالمىشىش سايلىمى خىزمىتىنى قانۇن بويىچە ياخشى ئىشلەش كېرەك

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز لوۋاڭخاۋ خەۋىر قىلدى: ئاپتونوم رايونلۇق 3 - قېتىملىق ئوبلاستلىق، شەھەرلىك، ئۆلايەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى مۇدىرلىرى بىرلەشمە يىغىنى مۇشۇ ئايىنىڭ 16 - كۈنى غۇلجا شەھىردە ئېچىلدى. يىغىندا ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى ھامىدىن نىياز تەكتلەپ مۇنداق دېدى: نۆۋەت ئالمىشىش خىزمىتىنى قانۇن بويىچە ياخشى ئىشلەشتە چىڭ تۇرۇپ، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ دۆلەت ئىشلىرىنى باشقۇرۇشتىكى دېموكراتىك ھوقۇقىنى قانۇن بويىچە يۈرگۈزۈشكە كاپالەتلىك قىلىش كېرەك.

ھامىدىن نىياز مۇنداق دېدى: ئىلمىز ئاساسىي قانۇنى ۋە يەرلىك تەشكىلىي قانۇن قاتارلىق ئالاقىدار قانۇنلاردىكى بەلگىلىمىلەرگە ئاساسەن، ئاپتونوم رايونلۇق ۋە ئوبلاستلىق، قارىمقىدا رايون بولغان شەھەرلىك، ناھىيە (رايون)لىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمي كومىتېتلىرىنىڭ ۋەزىپە ئۆتەش مۇددىتى بۇ يىل قىش ۋە كېلەر يىلى ئەتىيازدا توشقاندىن كېيىن نۆۋەت ئالمىشىش سايلىمى ئۆتكۈزۈلىدۇ. بۇ قېتىمقى نۆۋەت ئالمىشىش سايلىمى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سىياسىي ھاياتىدىكى زور ئىش. ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار، خەلق قۇرۇلتىيى دائىمي كومىتېتلىرى ۋە خەلق ھۆكۈمەتلىرى بۇ ئىشقا يۇكسەك ئەھمىيەت بېرىپ، رەھبەرلىكنى ھەقىقىي كۈچەيتىشى، ئەتراپلىق ئورۇنلاشتۇرۇپ، كۆڭۈل قويۇپ تەشكىللەپ، دېموكراتىيىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، قانۇن بويىچە ئىش كۆرۈپ، نۆۋەت ئالمىشىش سايلىمى خىزمىتىنىڭ سايلىمى خىزمىتىنى ئوگۈشلۇق قانات يايدۇرۇش ئۈچۈن ئاساس سېلىشى كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىللە، سايلام قانۇنى، يەرلىك تەشكىلىي قانۇن ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ بۇ ئاستە سايلامنى يولغا قويۇش تەپسىلىي پرىنسىپىدىكى بەلگىلىمىلەرنى قاتتىق ئىجرا قىلىپ، قانۇندا بەلگىلەنگەن سايلام ۋاقتى ۋە سايلام تەرتىپىگە قاتتىق ئەمەل قىلىشى، سايلىغۇچىلارنىڭ، ۋەكىللەرنىڭ ئارزۇسىغا ھۆرمەت قىلىشى، سايلىغۇچىنىڭ قانۇنىي ھوقۇقىغا كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك. سايلام جەريانىدا كۆرۈلگەن قانۇنغا، پارتىيە ئىنتىزامىغا خىلاپ قىلمىشلارنى قانۇن، پارتىيە ئىنتىزامى بويىچە قاتتىق تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش كېرەك. ئاز ساندىكى يامان ئادەملەر بولۇپمۇ مىللىي بۆلگۈنچىلەر ۋە ئەسەبىي دىنىي ئۇنسۇرلارنىڭ قۇتراتقۇلۇق قىلىشى، قالايمىقانچىلىق پەيدا قىلىشى، نۆۋەت ئالمىشىش سايلىمىغا بۇزغۇنچىلىق قىلىشىدىن قاتتىق ساقلىنىش كېرەك، مۇشۇنداق ئادەملەرنىڭ يەرلىك دۆلەت ئورگانلىرىغا كىرىۋېلىشىغا ھەرگىز

تۇرپان ۋىلايىتى دۆلەت كارخانىلىرى ئىسلاھاتىنى پائال ئىلگىرى سۈرمەكتە

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز جاڭ جيايىن، كۇاڭ جيەن، ۋاڭ دىلىك، ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرلىرىمىز لى چې، جي شىك خەۋەر قىلىدۇ: تۇرپان ۋىلايىتى دۆلەت كارخانىلىرى ئىسلاھاتىنىڭ «ئالتە بىر» سىناق نۇقتىسى قۇرۇلۇشىنى پائال ئىلگىرى سۈرۈپ، ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمىنى ئۆزگەرتىپ، كاپىتال ئوبوروتىنى راۋانلاشتۇرۇپ، دۆلەت كارخانىلىرى ئىسلاھاتىدا يېڭى ۋەزىيەت ياراتتى.

تۇرپان ۋىلايىتىنىڭ «ئالتە بىر» سىناق نۇقتىسى قۇرۇلۇشى تۆۋەندىكىلەردىن ئىبارەت: بىر تۈركۈم نۇقتىلىق كارخانا ۋە تۇرلەرنى پاي تۈزۈمىگە ئۆزگەرتىلەندىن كېيىن، ئىلغار باشقۇرۇش مېخانىزمىنى كىرگۈزۈپ شۇ يىللا زىيانىنى تۈگىتىپ پايدا ئېلىشقا باشلىدى، «999 مېۋە شىرنىسى» نامىلق داڭلىق مەھسۇلاتنى ئىشلىدى. تۇرپان ۋىلايىتى ھەر يىلى 20 مىليون يۈەن مەبلەغ توپلاپ دۆلەت كارخانىلىرىنى قوللىدى، مەبلەغ سېلىشتا بازارلىق قارىتا يىللىق مائاش تۈزۈمى يولغا قويۇلدى.

«ئالتە بىر» سىناق نۇقتىسى قىلىنغان كارخانىلار ئىسلاھات ئارقىلىق ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمىنىڭ ئۆزگىرىشىنى تېزلىتىپ، ئىشلەپچىقىرىش ئامىلىنى سەرخىللاشتۇرۇپ، كاپىتال ئوبوروتىنى راۋانلاشتۇرۇپ، بازار رىقابىتىدە كارامىتىنى كۆرسەتتى. تۇرپان جۇڭشىن كەسپىي شىركىتىنىڭ باشقۇرۇشى ئىلگىرى قالايمىقان بولغاچقا ناچار تاۋارلار كۆپپەيپ كەتكەن، شىركەت 30 مىليون يۈەن زىيان تارتقانىدى. بۇ كارخانا 1996-يىلى «999 گۈرۈھى» بىلەن بىرلىشىپ پاي تۈزۈمىگە ئۆزگەرتىلگەندىن كېيىن، ئىلغار باشقۇرۇش مېخانىزمىنى كىرگۈزۈپ شۇ يىللا زىيانىنى تۈگىتىپ پايدا ئېلىشقا باشلىدى، «999 مېۋە شىرنىسى» نامىلق داڭلىق مەھسۇلاتنى ئىشلىدى. تۇرپان ۋىلايىتى ھەر يىلى 20 مىليون يۈەن مەبلەغ توپلاپ دۆلەت كارخانىلىرىنى قوللىدى، مەبلەغ سېلىشتا بازارلىق مەھسۇلاتلارنى ئىشلەپچىقىرىشقا، ئىقتىسادىي ئۈنۈمى ياخشى كارخانىلارغا مايىل بولۇشقا ئەھمىيەت بېرىپ، كاپىتالنىڭ ئوبوروت نىسبىتىنى ئۆستۈردى.

«ئالتە بىر» سىناق نۇقتىسى قۇرۇلۇشى ئومۇمىي دائىرىدىكى كارخانا ئىسلاھاتىنى، پۈتۈن ۋىلايەتتىكى دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمىنىڭ ئۆسۈشىنى ئىلگىرى سۈردى. 1996 - يىلى ۋىلايەت بويىچە دۆلەت ئىلكىدىكى ۋە دۆلەت مەبلىغىدىكى پاي تىزگىنلەنگەن كارخانىلارنىڭ ساپ پايدىسى 22 مىليون يۈەندىن ئاشتى. بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا تەرەققىيات يۈزلىنىشى تېخىمۇ ياخشى بولدى، بۇلتۇرقى ئوخشاش مەزگىلدىكى بىلەن سېلىشتۇرغاندا، سانائەت ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتىنىڭ ئېشىشى % 20 تىن كۆپرەك ئورۇندالدى، سانائەت قوشۇلما قىممىتىنىڭ ئېشىشى % 30 تىن كۆپرەك ئورۇندالدى، پايدا، باجنىڭ ئېشىشى % 50 تىن كۆپرەك ئورۇندالدى.

☆ ئۈرۈمچى ئايروپورتىدا تەكشۈرۈش ۋەزىپىسىنى ئۆتەۋاتقان ئۈرۈمچى چېگرا مۇداپىئە تەكشۈرۈش پونكىتى ساقچىلارنىڭ

تۇرۇپ قالغان كارخانىلارنىڭ مۈلكىنى
كىم ئاشىدۇ قىلىپ سېتىش، بىر تۈركۈم
كارخانىلارنىڭ ئىگىلىك باشقۇرغۇچىلى-
رىغا قارىتا يىللىق مائاش تۈزۈمىنى سىناق
تەرىقىسىدە يولغا قويۇش. بىر يىلدىن
كۆپرەك جىددىي خىزمەت ئىشلەش
ئارقىلىق ۋىلايەت بويىچە ئالتە دۆلەت
كارخانىسى پاي تۈزۈمىگە ئۆزگەرتىلدى،
ئالتە كارخانا بىرلەشتۈرۈۋېتىلدى، تۆت
كارخانا ئىجارىگە بېرىلدى، ئۈچ كارخانا
قانۇن بويىچە ۋەيران قىلىندى، مەبلىغى
بىكار تۇرۇپ قالغان ئىككى كارخانىنىڭ
مۈلكى سېتىۋېتىلدى، 100 گە يېقىن
كارخانىنىڭ ئىگىلىك باشقۇرغۇچىلىرىغا

تۈرۈمچى چېگرا مۇداپىئە تەكشۈ-
رۈش پونكىتى ساقچىلارنىڭ
كەسپىي ساپاسى ۋە قانۇننى ئىجرا
قىلىش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشكە
ئەھمىيەت بېرىپ، 10 مىڭ يۈەندىن
كۆپرەك مەبلەغ سېلىپ، كومپيۇ-
تېردا مەشغۇلات قىلىشنى ئۆگىتىش
مەركىزى قۇرۇپ، 100 گە يېقىن
كادىرنى تەربىيىلىدى.

سۈرەتتە: ساقچىلار دەرس ئاڭلىماقتا.

لى جۈن فوتوسى

قىلدۇرۇپ، قانۇن بويىچە ئىش كۆرۈپ، نۆۋەت ئالمىشىش سايلىمى خىزمىتىنىڭ ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك.

ھامىدىن نىياز تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: نۆۋەت ئالمىشىش سايلىمى خىزمىتىدە ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورۇنلىرىدىكى رەھبىرىي كادىرلار، سايلامغا قاتنىشىدىغان خىزمەتچى خادىملار ۋە بارلىق سايلىغۇچىلار «ئىككى قانۇن»نى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، قانۇندىكى تۈپ بەلگىلىمىلەرنى پىششىق ئىگىلەپ، قانۇن ئېڭىنى كۈچەيتىپ، نۆۋەت ئالمىشىش

ساقلىنىش كېرەك، مۇشۇنداق ئادەملەرنىڭ يەرلىك دۆلەت ئورگانلىرىغا كىرىۋېلىشىغا ھەرگىز يول قويۇلمايدۇ.

ھامىدىن نىياز ئاخىرىدا مۇنداق دېدى: بۇ قېتىمقى نۆۋەت ئالمىشىش سايلىمى خىزمىتىنىڭ ۋاقتى قىس، خىزمەت مىقدارى زور، سىيا-سەتچانلىقى كۈچلۈك، ئۇ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىسلاھات، تەرەققىيات، مۇقىملىق ئومۇمىيىتىگە مۇناسىۋەتلىك. پارتىيىنىڭ نۆۋەت ئالمىشىش سايلىمى خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكىنى ھەقىقىي كۈچەيتىپ، ھەر دەرىجىلىك پارتكوملارنىڭ رەھبەرلىكىدە بۇ خىزمەتنى پىلانلىق، قەدەم باسقۇچلۇق ئىشلىشىمىز كېرەك.

خوشۇت ناھىيىسى ئىشلەپچىقىرىشنى راۋاجلاندۇرۇپ، دېھقانلارنىڭ كىرىمىنى ئاشۇرماقتا

ئۆز مۇخبىرىمىز جۇتۇڭ خەۋەر قىلىدۇ: خوشۇت ناھىيىسىدە 6 - ئاينىڭ ئوتتۇرىدا ناھىيە بازىرىنىڭ يولىنى كېڭەيتىش قۇرۇلۇشى توختىتىلىپ، ناھىيە بازىرىدىن 10 نەچچە كىلومېتىر يىراقلىقتىكى يەردە كۆكتات پارنىكى قۇرۇلۇشى جىددىي ئېلىپ بېرىلدى. مەن ئىش ئورنىغا بارغىنىمدا بىر دېھقان ماڭا مۇنداق دېدى: «ناھىيە يول ياسايدىغان پۇلنى كۆكتات پارنىكى ياسىشىمىزغا ئىشلىتىپ، بىزگە مەدەت بەردى».

خوشۇت ناھىيىسى پارنىكتا مېۋە - چېۋە ۋە كۆكتات ئۆستۈرۈشكە باب كېلىدۇ. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ناھىيە پارنىكتا مېۋە، كۆكتات ئۆستۈرۈشنى يېرىك يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشنىڭ مۇھىم مەزمۇنى سۈپىتىدە چىڭ تۇتتى. 1996 - يىلى ناھىيە بويىچە 260 نەچچە پارنىك قۇرۇلدى، پارنىكتا كۆكتات ئۆستۈرىدىغان دېھقانلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى ئالدىنقى يىلدىكىدىن 400 نەچچە يۈەن ئاشتى، بەزى نامرات ئائىلىلەر پارنىكتا كۆكتات ئۆستۈرۈشكە تايىنىپ نامراتلىقتىن قۇتۇلدى، ناھىيىنىڭ مالىيە كىرىمىمۇ ئالدىنقى يىلدىكىدىن 1 مىليون يۈەن ئاشتى.

بۇ يىل يەرلىك دېھقانلار بولۇپمۇ ئۇيغۇر دېھقانلارنىڭ پارنىكتا كۆكتات ئۆستۈرۈش قىزغىنلىقى يۇقىرى بولدى. ئۇلار ناھىيىدىن ياردەم قىلىپ چوڭ پارنىكلارنى سېلىپ بېرىشنى تەلەپ قىلدى. شۇ مەزگىلدە ناھىيە ناھىيە بازىرىدىكى ئۇزۇنلۇقى تۆت كىلومېتىر، كەڭلىكى توققۇز مېتىر كېلىدىغان بىر يولنى كېڭەيتىپ ياساشنى پىلانلىغانىدى. يول ياساشمۇ، پارنىك ياساشمۇ خوشۇت ئۈچۈن ئوخشاشلا مۇھىم بولۇپ، ئىككىسىنىڭ بىرىنى تاشلاپ قويۇشقا بولمايتتى. ناھىيە مالىيىدە قىيىنچىلىق بولۇۋاتقانلىقىنى، يېزا ئىگىلىك ئاساسىنىڭ بىر قەدەر ئاجىزلىقىنى، يولنى كېڭەيتمىسىمۇ ناھىيىنىڭ قاتنىشىغا ئانچە زور تەسىر يەتمەيدىغانلىقىنى كۆزدە تۇتۇپ، كېڭەيتىش قۇرۇلۇشىنى توختىتىپ تۇرۇپ، يول ياساش ئۈچۈن توپلانغان 10 مىليون يۈەنگە يېقىن مەبلەغنى دېھقانلارنىڭ پارنىك ياسىشىغا ياردەم قىلىشنى قارار قىلدى. بۇ ئىش ئاممىنىڭ ماختىشىغا ئېرىشتى.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش سۈرئىتى تېز، سۈپىتى ياخشى بولماقتا

ئۆز مۇخبىرىمىز مۇھەممەت نىياز خەۋەر قىلىدۇ: 7-ئاينىڭ 15-كۈنىگىچە ئاپتونوم رايونىمىزدا 1 مىليارد 27 مىڭ 500 كىلوگرام يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىندى. بۇ بۇلتۇرقى ئوخشاش مەزگىلدىكىدىن 189 مىليون 750 مىڭ كىلوگرام ئارتۇق.

بۇ يىل ئاپتونوم رايون ئاشلىق سېتىۋېلىش مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى قاتلاممۇقاتلام ئەمەلىيلەشتۈرگەچكە پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورۇنلىرى ئاشلىقنى تەڭ تۇتۇش ۋەزىيىتى شەكىللەندى. ئاپتونوم رايونىمىز دېھقانلارنى نەپكە ئىگە قىلىش ئۈچۈن تۈرلۈك ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى تۈزۈپ چىقتى. بەزى ئاشلىق سېتىۋېلىش تارماقلىرى دېھقانلار ئارىسىدىن سېتىۋېلىش ئىشلىرىنى نازارەت قىلىشقا ۋەكىل تەكلىپ قىلىپ، دېھقانلار بىلەن سېتىۋېلىش خادىملىرى ئوتتۇرىسىدىكى زىددىيەتنى ۋاقتىدا ھەل قىلدى. پۇل مۇئامىلە تارماقلىرى 10 مىليون يۈەن پۇل تەييارلاپ، ئاشلىق ساتقان دېھقانلارنىڭ نەق پۇل ئېلىشىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلدى. ھەر دەرىجىلىك سودا-سانائەت، باج، باھا، ئاشلىق تارماقلىرى زىچ ماسلىشىپ، سېتىۋېلىش ۋە سېتىپ بېرىش ئىشلىرىنىڭ تەرتىپلىك بولۇشىغا ياخشى شارائىت ھازىرلاپ بەردى. شۇڭا بۇ يىللىق يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش ۋە سېتىپ بېرىش سۈرئىتى ئالدىنقى يىللاردىكىدىن تېز ھەم سۈپەتلىك بولدى. خوتەن ۋىلايىتى 15-ئىيۇلغىچە بۇ يىل دۆلەتكە 34 مىليون 500 مىڭ كىلوگرام ئاشلىق سېتىپ بېرىش ۋەزىپىسىنىڭ % 84.14 نى ئورۇنداپ، باشقا ئورۇنلارغا ئۈلگە بولدى.

قاراقاش ناھىيىسى يازلىق ئاشلىق سېتىپ بېرىش ۋەزىپىسىنى مۇددەتتىن ئىلگىرى ئورۇنداپ بولدى

ئۆز مۇخبىرىمىز ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن خەۋەر قىلىدۇ: قاراقاش ناھىيىسى 7-ئىيۇلغىچە دۆلەتكە 7 مىليون 50 مىڭ كىلوگرام بۇغداي سېتىپ بېرىپ، يازلىق ئاشلىق سېتىپ بېرىش ۋەزىپىسىنى تولۇق ئورۇنداپ بولدى.

بۇ يىل بۇ ناھىيىدە ھاۋا بالدۇر ئىسسىپ كېتىپ ئېغىر قۇرغاقچىلىق، قۇم-بوران، زىيانداش ھاشارات قاتارلىق تەبىئىي ئاپەتلەر يۈز بەرگەن بولسىمۇ، سۇنى تېجەپ ئىشلىتىپ، سېلىنمىنى ئاشۇرۇپ، پەرۋىشنى كۈچەيتكەنلىكتىن 262 مىڭ 800 مو بۇغدايدىن مول ھوسۇل ئالدى. دېھقانلار مول ھوسۇلنى ۋاقتىدا يىغىۋېلىپ، خامان ئېلىشنى تېزلىتىپ، ئەڭ ياخشى بۇغدايلىرىنى بەس-بەستە دۆلەتكە سېتىپ بەردى. ئاشلىق تارماقلىرى دېھقانلار بىلەن توختام ئىمزالاپ ۋەزىپىنى قاتلاممۇقاتلام ئەمەلىيلەشتۈردى. بانكا 10 مىليون 857 مىڭ يۈەن ئاجرىتىپ دېھقانلارغا نەق پۇل بېرىشكە كاپالەتلىك قىلدى.

مول ھوسۇل ئالغاندا

ئاپتونوم رايون بويىچە 7 مىليون 700 مىڭ مودىن كۆپرەك يەرگە ئېگىز قونىقى تېرىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز مۇھەممەت نىياز خەۋەر قىلىدۇ: پەيت چىڭ تۇتۇلۇپ، كۈچ مەركەزلەشتۈرۈلۈپ، بىر تۇتاش تېرىش ئۇسۇلى قوللىنىلغاچقا، 7 - ئاينىڭ 10-كۈنىگە قەدەر ئاپتونوم رايون بويىچە 7 مىليون 700 مىڭ مودىن كۆپرەك يەرگە ئېگىز قونىقى تېرىلىپ بولدى.

ئورما باشلىنىشتىن ئىلگىرى ئاپتونوم رايون بويىچە 7 مىليون 700 مىڭ مودىن كۆپرەك بۇغداي ئېتىزى ئېگىز قونىقى تېرىلغۇسى ئۈچۈن ئۇسا قىلىندى، ئورما باشلىنىش بىلەن تەڭ جايلار ۋە تارماقلار ئەمگەك كۈچلىرىنى تېز ھەرىكەتكە كەلتۈرۈپ، يەر ھەيدەش، ئوغۇتلاش، ئۇرۇق سېلىش قاتارلىق مەشغۇلاتلارنى بىر تۇتاش ئېلىپ باردى. شۇڭا ئېگىز تېرىلغۇسىنىڭ سۈرئىتى تېز، سۈپىتى ياخشى بولدى.

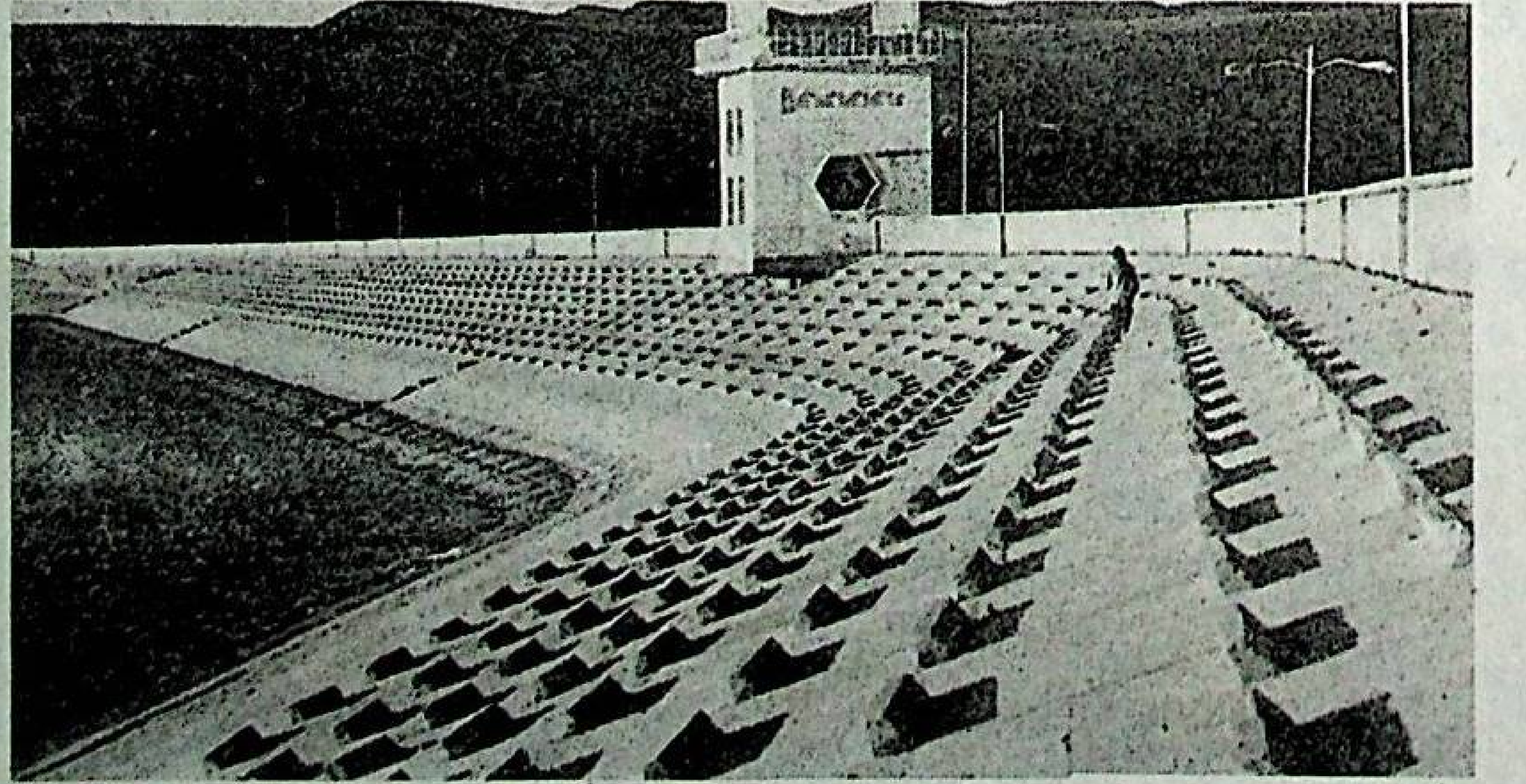

يېزا ئىگىلىك 9 - شىسى سۇ قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بەرگەنلىكتىن، ئۇدا تۆت يىل قۇرغاقچىلىق يۈز بەرگەن ئەھۋالدىمۇ بۇ قۇرۇلۇشلار يېزا ئىگىلىك سىستېمىسىدا غايەت زور رول ئوينىدى.

سۈرەتتە: «168» تۈەن - مەيدانى سۇ ئامبىرىنىڭ دامبىسى. شي خۋا فوتوسى

مەملىكەت بويىچە ۋە ئارمىيە بويىچە ئەمگەك نەمۇنىچىسى، شىنجاڭ ھەربىي رايونى ئاراتۇرۇك ھەربىي ئات فېرمىسىنىڭ ئىشچىسى ئابۇلغازى ھۆددە ئالغان 370 تۇياق شىنجاڭ ئىنچىكە يۇڭلۇق قويىنى كۆڭۈل قويۇپ بېقىپ، تۆللەرنىڭ ئەي بولۇش نىسبىتىنى % 100 كە يەتكۈزدى.

گېزىتىمىزنىڭ ھەربىي قىسمدا تۇرۇشلۇق مۇخبىرى ۋاڭ ۋېيدۇڭ فوتوسى

باي ناھىيىسى چارۋىچىلىقتا 800 مىڭ تۇياقلىق ئۆتكەلنى بۆسۈپ ئۆتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ھەسەن ئابدۇۋۇھاب** خەۋەر قىلدۇ: باي ناھىيىسى تىپىك يېزا ئىگىلىك ناھىيىسى بولۇپ، چارۋىچىلىق يېزا ئىگىلىكىدە مۇھىم ئورۇننى ئىگىلەيدۇ، يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، بۇ ناھىيە چارۋىچىلىققا بولغان رەھبەرلىكىنى كۈچەيتىپ، پەن- تېخنىكاۋە سېلىنمىغاتايىنىپ چارۋىچىلىقنى راۋاجلاندۇردى، بۇ يىل 6 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە ناھىيە بويىچە ئومۇمىي چارۋا 800 مىڭ تۇياقتىن ئېشىپ بېيىڭ سەۋىيە يارىتىلدى.

بۇ ناھىيە چارۋىچىلىقنى يۆكسەلدۈرۈشتە تۆۋەندىكى خىزمەتلەرنى نۇقتىلىق چىڭ تۇتۇپ ئىشلىدى:

1. رەھبەرلىك قاتلامىمۇ قاتلام كۈچەيتىلدى، ناھىيە، يېزا، كەنتتىن ئىبارەت ئۈچ دەرىجىلىك چارۋىچىلىققا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇرۇلۇپ ، خادىملىرى تولۇقلاندى، ناھىيە ۋە يېزا دەرىجىلىك كادىرلاردىن بىرى بۇ خىزمەتنى تۇتۇشقا ئاجرىتىلدى. ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش قوماندانلىق ئورنى قۇرۇلۇپ، بۇ خىزمەتكە ھاكىم ۋە يېزا باشلىقلىرى بۆلۈنۈپ يېتەكچىلىك قىلدى.

2. مۇكاپاتلاش - جازالاش ئۇزۇنئارا بىرلەشتۈرۈلگەن ھۆددىگەرلىك مەسئۇلىيىتىنى مىسىلسىز، ئۇنى ئەملىيلەشتۈرۈش چىڭ تۇتۇلدى. ھەر بىر دېھقان ئائىلىسىدە بەش تۈيۇقتىن كۆپ چارۋا بولۇش، چارۋىچىلىق كەسپىي ئائىلىلىرى ۋە باقمىچىلىق كەسپىي ئائىلىلىرىنى راۋاجلاندۇرۇش، چارۋىنى كۆپ بېقىدىغانلارغا ئېتىبار بېرىش سىياسىتى يولغا قويۇلدى.

3. «ئۇتلاق قانۇنى»نى ئۆگىنىش، تەشۋىق قىلىش چىڭ تۇتۇلدى. يۇقىرىدىن تۆۋەنگىچە قانۇن بويىچە ئۇتلاق باشقۇرۇش كۈچەيتىلىپ، ئۇتلاقلارغا بۇزغۇنچىلىق قىلىشنىڭ ئالدى ئېلىندى. ئۇتلاقلارنى چارۋىنىڭ ئاز - كۆپلۈكىگە قاراپ بېزا- بازار، مەيدان ۋە چارۋىچىلىق كەسپىي ئائىلىلىرىگە تەقسىم قىلىپ بېرىلىپ، ئۇتلاقتىن پايدىلىنىش گۇۋاھنامىسى تارقىتىلدى. تەبىئىي ئۇتلاقلارنى قوغداش ئاساسدا، سۈنئىي ئۇتلاق، ئورمانلىق ئۇتلاق بەرپا قىلىش، قاشالاشتۇرۇش ۋە باشقۇرۇش كۈچەيتىلدى.

4. پەن- تېخنىكاۋە سېلىنمىغاتايىنىپ، قورو- قوتانلارنى يېگىلاش، چارۋىچىلارنى مۇقىم ۋەيېرىم مۇقىم ئولتۇراقلاشتۇرۇش خىزمىتى چىڭ تۇتۇلدى. «ئۈچ تەرەپ» ۋە مەنپەئەتدار ئورۇنلار بىرلىكتە 4 مىليون يۇەنگە يېقىن مەبلەغ سېلىپ، ئۇتلاق قۇرۇلۇشى ئېلىپ باردى. قورو- قوتانلار ئۆزگەرتىلدى، سۇلياۋ قوتانلار كۆپەيتىلدى. ئاپەتنىڭ ۋە چارۋىلاردا كۆرۈلدىغان ھەر خىل كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش، دېھقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقى بىلەن ئۇتلاق چارۋىچىلىقنى بىرلىكتە راۋاجلاندۇرۇش چىڭ تۇتۇلۇپ، تەرەققىيات ئىلگىرى سۈرۈلدى.

5. دېھقان، چارۋىچىلارنى باقمىچىلىق، سىلوس ياساش، زىرائەت شاخ- شۇمبىسىدىن پايدىلىنىش، چارۋا مالالرنىڭ نەسلىنى ياخشىلاش قاتارلىق تۈرلەر بويىچە پەن - تېخنىكا جەھەتتىن تەربىيىلەش چىڭ تۇتۇلدى. ناھىيىدىكى پەن- تېخنىكاۋە چارۋىچىلىق تارماقلىرى بوش ۋاقىتتىن پايدىلىنىپ، 28 قارار كۆرس ئېچىپ، دېھقان، چارۋىچىلارنى 25 مىڭ ئادەم (قېتىم) دىن ئارتۇق چارۋىچىلىق پەن - تېخنىكسى بىلەن تەربىيىلىدى. ئاساسىي قاتلامغا 1300 ئادەم بوردا قىچىلىق بازىسىدىن 84ى قۇرۇلۇپ، باقمىچىلىق كەسپىنى ياخشى ئىگىلىگۈچى 2210غا يەتتى. 30 مىڭدىن ئارتۇق توخۇ باققىلى بولىدىغان چوڭ تېپتىكى توخۇ فېرمىسىدىن بەشى ۋە يىلىغا 10 مىڭدىن ئارتۇق گۆش توخۇسىنى بازارغا سالالايدىغان توخۇ فېرمىسىدىن 11ى قۇرۇلدى. ئوبلاستلىق سېغىن كالا فېرمىسى، 28 - تۇمەن، 29 - تۇمەن سېغىن كالا فېرمىلىرى شەھەر ئاھالىسىنى يىلىغا 1800 تونىنا سۈت بىلەن تەمىنلىيەلەيدىغان بولدى. ھازىر كورلا شەھىرى «10 مىڭ تونىنا گۆش ئىشلەپ چىقىرالايدىغان ناھىيە (شەھەر)» لەر نىشانىغا يېتىپ، گۆش، سۈت، توخۇم، ئۈي قۇشلىرى بىلەن تەمىنلەش جەھەتتە مال مەنبەسى مول، باھا مۇقىم بولۇشتەك ۋەزىيەت يارىتى.

كورلا شەھىرى باقمىچىلىق كەسپىنى زور كۈچ بىلەن تەرەققىي قىلدۇرۇپ، شەھەر ئاھالىلىرىنى قوشۇمچە يېمەكلىكلەر بىلەن تەمىنلەشكە كاپالەتلىك قىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئەبەيدۇللا مۇھەممەتنىياز** خەۋەر قىلدۇ: كورلا شەھىرى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان باقمىچىلىق كەسپىگە بولغان سېلىنمىنى كۆپەيتىپ، شەھەر ئاھالىلىرىنى گۆش، تۇخۇم، سۈت قاتارلىق قوشۇمچە يېمەكلىكلەر بىلەن تەمىنلەشكە كاپالەتلىك قىلدى.

كورلا شەھىرى شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ گۆش - تۇخۇم، سۈت قاتارلىق قوشۇمچە يېمەكلىككە بولغان ئېھتىياجىنى قاندۇرۇش ئۈچۈن، باقمىچىلىق كەسپىنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرغاچقا، شەھەر بويىچە ھازىر بار چارۋا 252 مىڭ تۇياققا يەتتى. يىلىغا 90 مىڭ تۇياق كالا، قوي تاۋار لاشتى. 1000 دىن ئارتۇق قوي، 200 دىن ئارتۇق كالا بوردىغىلى بولىدىغان بوردا قىچىلىق بازىسىدىن 84ى قۇرۇلۇپ،

كېرىيە ناھىيىسى ئېتىبار بېرىش تەدبىرلىرىنى يولغا قويۇپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوت - چۆپ توغراش ماشىنىسى سېتىۋېلىش ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مەتتۇرسۇن مەمتىمن** خەۋەر قىلدۇ: چۆپتىن پايدىلىنىش ئۇنۇمىنى يەنىمۇ ئۆستۈرۈپ، دېھقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقىنى زور كۈچ بىلەن تەرەققىي قىلدۇرۇش ئۈچۈن، كېرىيە ناھىيىسى ئېتىبار بېرىش تەدبىرلىرىنى يولغا قويۇپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوت- چۆپ توغراش ماشىنىسى سېتىۋېلىش ئاكتىپلىقىنى قوزغاپ، كۆرۈنەرلىك ئۇنۇمگە ئېرىشتى.

ئىلگىرى كېرىيە ناھىيىسىدىكى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوت - چۆپ توغراپ چارۋا يىلدىن باشلاپ دېھقان، چارۋىچىلارغا ئوت- چۆپ توغراش ماشىنىسى ئىشلىتىشنىڭ ئەھمىيىتىنى كەڭ تەشۋىق قىلىپ، ئۇلارنىڭ تونۇشىنى ئۆستۈردى. ئوت - چۆپ توغراش ماشىنىسى سېتىۋالغۇچى ئائىلىلەرنى ئۇچ يىللىق ئۆسۈمسىز قەرز پۇل بىلەن تەمىنلەش، شۇ ئائىلىدىكى ئاساسلىق ئەمگەك كۈچىنىڭ ئۇچ يىللىق مەجبۇرىيەت ئەمگەك ۋەزىپىسىنى كۆتۈرۈۋېتىش قاتارلىق ئېتىبار بېرىش تەدبىرلىرىنى يولغا قويدى. نەتىجىدە 6 - ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر كېرىيە ناھىيىسىدىكى دېھقان، چارۋىچىلار 1 مىليون يەتتە مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، 1000 دىن ئارتۇق ئوت- چۆپ توغراش ماشىنىسى سېتىۋالدى. بۇ ماشىنىلار ئىشلەپچىقارغان ئوت- چۆپ ئۈچۈن ئۇلارنىڭ ئۆيىدە ساقلاش ئۈچۈن ئالاھىدە ئامبار سېلىندى. ئوت- چۆپ توغراش ماشىنىسى سېتىۋالغان دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوت- چۆپ توغراش ماشىنىسى سېتىۋالغان ئىشلىتىشتىكى ئەمەلىي ئەھۋالىدىن قارىغاندا، ئوت- چۆپ توغراش ماشىنىسى سېتىۋالغان ھەر بىر دېھقان ئائىلىسىدە بەش تۈيۇقتىن كۆپ چارۋا بولۇش، چارۋىچىلىق كەسپىي ئائىلىلىرى ۋە باقمىچىلىق كەسپىي ئائىلىلىرىنى راۋاجلاندۇرۇش، چارۋىنى كۆپ بېقىدىغانلارغا ئېتىبار بېرىش سىياسىتى يولغا قويۇلدى.

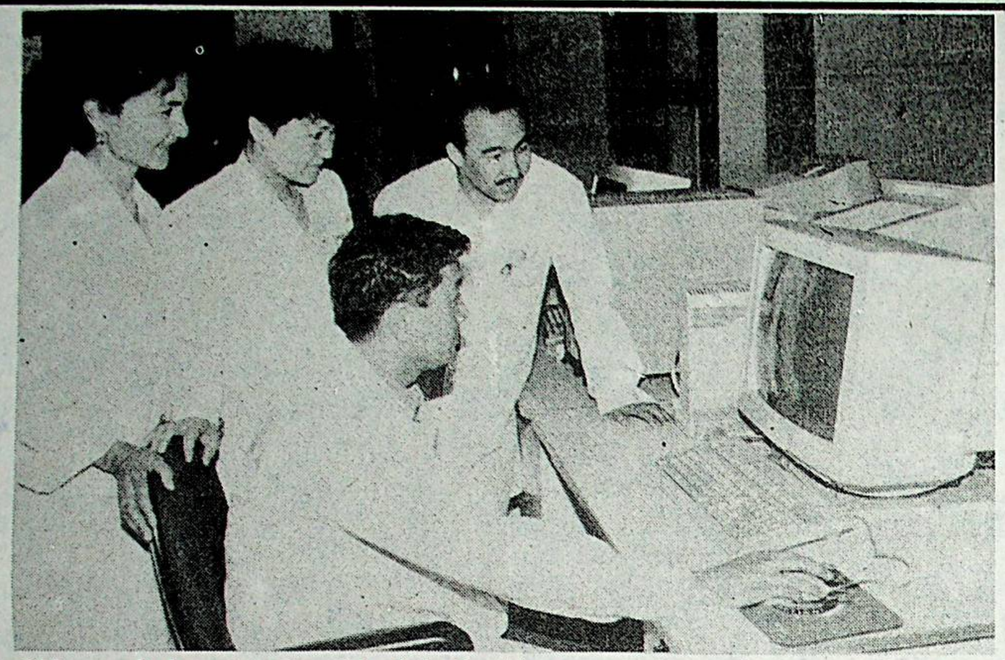

شىنجاڭ نېفىت ئىدارىسى قارىمىقى شەھەرلىك گېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش باشقارمىسى ئىككى مەدەنىيەت قورۇلۇشىنى چىڭ تۇتۇپ، تەتقىقات خىزمىتىنى ئىلگىرى سۈردى.

سۈرەتتە: گېئوفىزىكىلىق تەتقىقات ئورنىنىڭ ئالىي ئىنژېنېرى خالمۇرات كەسپداشلىرى بىلەن بىرگە يېڭى تەتقىقات تورى ئۈستىدە ئىزدەنمەكتە.

مەمتىمن يۇنۇس فوتوسى

ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىلىك «شىنشىك»تاش تاختا زاۋۇتىنىڭ مەھسۇلاتى بازار تاپتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **قادىر مەمەت** خەۋەر قىلدۇ: ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىلىك «شىنشىك»- تاش تاختا زاۋۇتى ئىلغار تېخنىكا، ھۈنەر - سەنئەت كىرگۈزۈپ، مەھسۇلات سۈپىتىنى ياخشىلىغانلىقتىن، ئىشلەپ چىقارغان مەھسۇلاتى بازار تاپتى، زاۋۇت ئىگىلىك تىكلەش جەريانىدا سەرپ قىلغان قەرز مەبلىغىنى قايتۇرۇشقا باشلىدى.

بۇ زاۋۇت كىچىك تىرەك، تۈمشۇق (مازار) قاتارلىق تاغلاردىن چىقىدىغان رەڭلىك پارقىراق تاش بايلىقىدىن پايدىلىنىش ئۈچۈن، 1994 - يىلى 10- ئايدا 80 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، تاش تاختا زاۋۇتى قۇرغانىدى. 1995- يىلى 3 -ئايدا 1 مىليون 200 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، سىجۈەن ئۆلكىسىدىن بىناكارلىق - قۇرۇلۇشقا ئىشلىتىلىدىغان ماتېرىياللارنى ئىشلەش ئۈچۈن، تاش كېسىش، سىلىقلاش ئۈسكۇنىلىرىنى سېتىۋېلىپ ئىشقا كىرىشتۈردى. 1996- يىلى يەنە 250 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، گۇاڭدۇڭ ئۆلكىسىدىن يۇرۇشلەشكەن ئىلغار ئۈسكۇنە كىرگۈزۈپ، يىلىغا 15 مىڭ كۋادرات مېتىر تاش تاختا ئىشلەپ چىقىرالايدىغان بولدى. ئارقا - ئارقىدىن تېخنىكا يېڭىلاش زاۋۇتنىڭ ئىش سۈرئىتىنى زور دەرىجىدە ئۆستۈردى. زاۋۇت رەھبەرلىكى سۈرئەت بىلەن سۈپەتنى ئالاھىدە ئورۇنغا قويۇپ، سۈپەتسىز مەھسۇلاتنى زاۋۇتتىن چىقارماسلىق، زاۋۇتنىڭ ئابرويىنى قوغداش بويىچە ئىشچىلارنى تەربىيىلىدى ۋە چارە- تەدبىرلەرنى تۈزۈپ ئەملىيلەشتۈردى. مەھسۇلاتنى ئالتە خىلغا كۆپەيتىپ، كۆركەم، پارقىراق تاش تاختىلىرى بىلەن بازارنى كەڭ كۆلەمدە ئىگىلىدى. ئۇچ يىلدا 9500 كۋادرات مېتىر تاش تاختا ئىشلەپچىقىرىپ ۋە سېتىپ، 28 ئىشچىنىڭ ئىش ھەققىگە كاپالەتلىك قىلغاندىن باشقا، تېخنىكا يېڭىلاشقا سەرپ قىلىنغان قەرز مەبلىغىنى قايتۇرۇشقا باشلىدى.

ئۇرۇمچى ئېلېكتر ئىشلىرى ئىدارىسى ھەربىر ئاپونتقا بىردىن توك سائىتى ئورنىتىپ بەردى

(قېتىم) دىن ئارتۇق پەن - تېخنىكا، داۋالاش خادىملىرىنى ئەۋەتىپ، چارۋا مالالردا كۆرۈلىدىغان ھەر خىل يۇقۇملۇق كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئالدى. چارۋا مالالرنىڭ نەسلىنى ياخشىلاپ گۆش، يۇڭ، تېرە سۈپىتى ۋە مىقدارىنى ئاشۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىش بىلەن بىللە، چارۋىلارنىڭ تاۋارلىشىش نىسبىتىنى يۇقىرى كۆتۈردى.

6. زىرائەت شاخ - شۇمبىسى بىلەن چارۋا بېقىش پەيدىنپەي ئومۇملاشتۇرۇلۇپ، پېتەرلىك يەم - خەشەك، ئوت- چۆپ تەييارلىنىپ، چارۋىلارنى قىش ۋە ئەتىيازدىن بىخەتەر ئۆتكۈزۈش كاپالەتكە ئىگە قىلىندى.

يۇقىرىقىدەك خىزمەتلەر ياخشى ئىشلەنگەچكە، ھازىر باي ناھىيىسىنىڭ چارۋىچىلىقىدا 1 مىليون تۇياقلىق چوڭ ئۆتكەلگە قاراپ ئىلگىرىلەشتەك ياخشى باشلىنىش بارلىققا كەلمەكتە.

ئۈرۈمچى ئېلېكتر ئىشلىرى ئىدارىسى ھەربىر ئاپونتقا بىردىن توك سائىتى ئورنىتىپ بەردى

ئۈرۈمچى بەردى

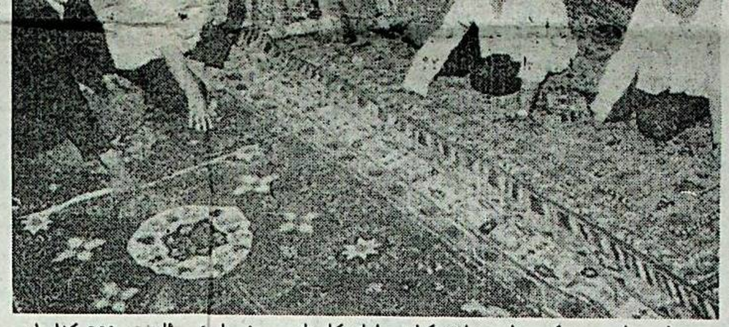

لوپ ناھىيىسىدىكى دول يېزىلىق گىلەمچىلىك كارخانىسى بۇ يىل 6 - ئايغىچە 750 كۋادرات مېتر ئېكسپورت گىلىمى توقۇپ 195 مىڭ يۇەن كىرىم قىلىپ، يۇقىرىغا 22 مىڭ يۇەن باج- پايدا تاپشۇردى.

سۈرەتتە: تېخنىكلار ئېكسپورت قىلىنىدىغان گىلەملەرنى سورتلاپ تەييارلىماقتا.

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن** فوتوسى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئەنۋەر خالىق** خەۋىر قىلدۇ: ئۇرۇمچى ئېلېكتر ئىشلىرى ئىدارىسى ھەر بىر ئابونتقا بىردىن تۇك سائىتى ئورنىتىپ بېرىپ، توك باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى، ئابونت بىلەن ئىدارە ئارىلىقىدىكى ھالقىلارنى ئازايتىپ، ئابونتلارنىڭ يۇكىنى يېنىكلەتتى.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئۇرۇمچى رايونىدىكى بىر قىسىم ئۇششاق تىجارەتچىلەر ئىچىدە، ئاھالىلەر رايونىدا بىر قىسىم كىشىلەر ئۆز ئالدىغا توك سائىتى ئورناتماي، قوشنىلارنىڭ توك سائىتى ئارقىلىق توك بىلەن تەمىنلىنىشكە شېرىك بولۇۋېلىش ئەھۋالى ساقلانغانىدى. بۇ ئەھۋالنى ئۆزگەرتىش ئۈچۈن، بۇ ئىدارە ئىلگىرى شەكىللىنىپ قالغان توك بىلەن ۋاستىلىك تەمىنلەش ئۇسۇلىنى توختىتىپ، كوچا بويلىرىدىكى تىجارەت قىلىدىغان ئابونتلارنىڭ ھەممىسگە ئايرىم توك سائىتى ئورناتتى. كونا ئولتۇراق رايونلىرىدىكى توك بىلەن تەمىنلەش لىنىيىلىرىنى ئۆزگەرتىپ، دەسلەپكى قەدەمدە ئائىللىلىكلەر ئولتۇراق بىناسىنىڭ ھەربىر ئۆشكىگە بىردىن باش توك سائىتى، ھەربىر ئائىلىدە بىردىن تارماق توك سائىتى بولۇۋىشنى ئورۇندىدى. ئابونتلارنى توك بىلەن تەمىنلەش ئىدارىسىگە ياكى توك سېتىش نۇقتىلىرىغا بېرىپ توك ھەققىنى بۋاستە تاپشۇرىدىغان قىلىپ، توك بىلەن ۋاستىلىك تەمىنلەشتىن كېلىپ چىقىۋاتقان ماجىرالارنى، غەيرىي توك بىلەن تەمىنلەش تارماقلىرىنىڭ يۇقىرى باھادا توك ھەققى يىغىش مەسلىسىنى تۇغدۇرماسلىقى ئۈچۈن ئىدارە ئالدى بىلەن ئاھالىلەرگە ئىلمىي تەشۋىقات ئېلىپ بېرىپ، ئۇلارنىڭ توك ئىشلىتىش ئادىتىنى ئۆزگەرتىشى كېرەك.

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مۇختەر نۇر ھاشىم** خەۋىر قىلدۇ: ئىلى ئوبلاستلىق يېزا ئىگىلىك تەرەققىيات بانكىسى كۆپ خىل يوللار ئارقىلىق مەبلەغ توپلاپ، 6 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە بۇ يىللىق يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش ئۈچۈن 80 مىليون يۈەن مەبلەغ ئەمەلىيلەشتۈردى.

بۇ بانكا دۆلەتنىڭ يېزا ئىگىلىك، قوشۇمچە كەسىپ مەسئۇلاتلىرىنى سېتىۋېلىش مەبلىغىنى باشقۇرۇش ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئالغان، بۇ يىل ئىلى ۋىلايىتى بويىچە يازلىق ئاشلىق تېگىشلىك، تېخچە بۇيرۇپ بېرىلمىگەن ئاشلىق يارىدەم پۇلىنى يىغىۋالدى، ئاشلىق تارماقلىرىغا بولغان تەكشۈرۈش ۋە نازارەتنى كۈچەيتىپ، ئۇلارنىڭ ئاشلىق يۆتكەش ئىشىغا ھەيدەكچىلىك قىلىش ئارقىلىق زور مىقداردىكى مەبلەغنى جانلاندۇردى. نەتىجىدە بۇ يىل 6- ئايغىچە بۇ بانكا يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش ئۈچۈن جەمئىي 100 مليون يۈەن مەبلەغ توپلاپ، بۇنىڭدىن 80 مليون يۈەننى ھەرقايسى ئاشلىق سېتىۋېلىش تارماقلىرىغا بۇيرۇپ بەردى.

قەشقەر شەھەرلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسىنىڭ قىزىلدۆۋە يولى شۆبە ئىش بېجىرىش ئورنى بۇ يىل ئىچكى قىسمدىكى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، 6 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە تۇرلۇك ئامانەت پۇل قالدۇقىنى 34 مىليون 620 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزۈپ، ئۆتكەن يىلنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن 4 مليون 520 مىڭ يۈەن ئاشۇردى.

سۈرەتتە: خادىملار خىزمەت ئۇستىدە.

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **غوپۇر خوجا** فوتوسى

ئىلى ئوبلاستلىق يېزا ئىگىلىك تەرەققىيات بانكىسى يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىشقا 80 مىليون يۈەن مەبلەغ ئاجراتتى

سېتىۋېلىش ۋەزىپىسىنى ياخشى ئورۇنداش ئۈچۈن، بۇ بانكىنىڭ مەبلەغ جەھەتتىكى ياردىمى بولمىسا بولمايتتى. شۇڭا بۇ بانكا بالدۇر ھەربىرىكەتكە كېلىپ، بۇ يىل 4 - ئايدىن باشلاپلا خىزمەت گۇرۇپپىسى تەشكىللەپ، ئاساسىي قاتلام بانكىلار، مالىيە تارماقلىرى، ئاشلىق سېتىۋېلىش ئورۇنلىرىغا ئەۋەتىپ، تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش ئارقىلىق، بۇ يىللىق يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش ئۈچۈن كېتىدىغان مەبلەغنىڭ ئەمەلىي سانىنى ئالدىن ئىگىلىدى، شۇنىڭ بىلەن بىللە، مەبلەغ تەشكىللەش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ، مالىيە تارماقلىرىغا ھەمكارلىشىپ، تارىختىن بۇيان، مالىيە بۇيرۇپ بېرىشكە تېگىشلىك، تېخچە بۇيرۇپ بېرىلمىگەن ئاشلىق يارىدەم پۇلىنى يىغىۋالدى، ئاشلىق تارماقلىرىغا بولغان تەكشۈرۈش ۋە نازارەتنى كۈچەيتىپ، ئۇلارنىڭ ئاشلىق يۆتكەش ئىشىغا ھەيدەكچىلىك قىلىش ئارقىلىق زور مىقداردىكى مەبلەغنى جانلاندۇردى. نەتىجىدە بۇ يىل 6- ئايغىچە بۇ بانكا يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش ئۈچۈن جەمئىي 100 مليون يۈەن مەبلەغ توپلاپ، بۇنىڭدىن 80 مليون يۈەننى ھەرقايسى ئاشلىق سېتىۋېلىش تارماقلىرىغا بۇيرۇپ بەردى.

ئاددىي تامچىدىن ئىنژېنېرلىققىچە

ئابدۇشۇكۇر قاۋۇل (ئۆز مۇخبىرىمىز)

بىلەن يوپۇرغا ناھىيىلىك ئۇرۇقچىلىق شىركىتىنىڭ ئولتۇراق ئۆيى قۇرۇلۇشىنى ھۆددىگە ئالغانىدى. لېكىن بۇ خىش، بېتون قۇرۇلمىلىق قۇرۇلۇش بولغاچقا، ھازىرغىچە كېسەكتە قۇرۇلۇش قىلىپ كېلىۋاتقان ئابلا ئۆچۈن بۇ بىر بېگىلىق ئىدى. قانداق قىلىش كېرەك؟ ئۇ ئاۋۇال بىر نەچچە كىچە ئۇخلىماي دېگۈدەك ئىزدىنىپ قۇرۇلۇش خەرىتىسىنى تېخنىكىلىق تەلەپ بويىچە ئىشلەپ چىقتى، ئاندىن قۇرۇلۇش ماتېرىيالى ئىزدەشكە كىرىشتى. ئەمما ئۇ سېمونت، خىش، پولات چۆرىگىنى نەدىن، قانداق تېپىشنى تېخى بىلمەيتتى. شۇڭا ئۇ زېمىن يېزىسىدىكى بىر شوپۇر ئاغىنىسىدىن ياردەم سوراپ، ئۇنى ئىزدەپ ماڭغانىدى. ئۇ ئاغىنىسى بىلەن كانسۇغا بېرىپ سايدىن تاش تاپالمىغاندەك، سېمونت زاۋۇتىدىن سېمونت تاپالماي قايتىپ كەلدى. ئاخىرى ئىزدەپ - سوراپ قەشقەردىن قۇرۇلۇش ماتېرىيالىرىنى تاپتى. ئىشنىك باشلىنىشى ئەنە شۇنداق مۇشكۈل بولغان بولسىمۇ، ئابلا قۇربان ھەر تەرەپلىمە ئىزدىنىپ، قۇرۇلۇشنى تەلەپكە لايىق پۈتتۈردى ۋە پۈتۈشكەن مۆھلەت ئىچىدە تاپشۇرۇپ بەردى. بۇ، 1983 - يىلدىكى ئىشلارئىدى. 1992 - يىلى باھاردىكى بىر ئىش تېخىمۇ قىزىق بولدى.

- بۇ قۇرۇلۇشنى كىم ھۆددىگە ئالدۇ؟

- ...

ناھىيە بازىرىنىڭ مەركىزىگە سېلىنىدىغان قەنت تاماكا، ھاراق شىركىتىنىڭ ماگىزىن قۇرۇلۇشىغا ئاشكارا خېرىدار چاقىرىلغاندا، ئىلگىرى بىر - بىرىگە رىقابەت ئېلان قىلىشىدىغان قۇرۇلۇش ھۆددىگەرلىرى بېشىنى ئىچىگە تىقىۋالىشتى. چۈنكى بۇ قۇرۇلۇشنىڭ مەبلىغى تېخى تولۇق ھەل بولمىغاچقا، كەم قىسمىنى قۇرۇلۇش قىلدۇرغۇچى ئورۇن پۇل تاپقاندا بەرمەكچى ئىدى. بۇنىڭدىن بىر يىل بۇرۇن بىر ھۆددىگەر بۇ قۇرۇلۇشنى ھۆددىگە ئالغان بولسىمۇ، مەبلەغ مەسلىسىدە كېلىشەلمەي توختامنى بىكار قىلىۋەتكەنىدى. ئەمما، ھازىر بۇ قۇرۇلۇش ناھىيىنىڭ شەھەر قۇرۇلۇشى تەرەققىياتى ئۈچۈن تولىمۇ زۆرۈر بولغاچقا، شىركەت يەنە بىر قېتىم تەلەي سىنىغانىدى.

- مانا مەن ھۆددىگە ئالىمەن، - ناھىيىلىك قۇرۇلۇش شىركىتىنىڭ تۇر دىرېكتورى ئابلا قۇربان ئوتتۇرىغا چىقتى. ئۇ قاندىقچىسىگە مەيدىسىگە مۇشتلاپ ئوتتۇرىغا چىقالدى؟ 1987 - يىلى ناھىيىلىك قۇرۇلۇش شىركىتى ئۈنى شىركەتكە يۆتكەپ كېلىپ، تۇر دىرېكتورى قىلىپ تەينىلىدى. دېمەك، ئۇنىڭ ئۈچۈن كەڭرى سورۇن ھازىرلاندى. ئۇ پۈرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، قېتىرقىنىپ ئۆگەندى. كۆتۈرە ئالغان چوڭ، كىچىك قۇرۇلۇشلارنىڭ ھەممىسنى زامانغا لايىق لايىھەلەپ، سۈپەتلىك تاماملاپ، ئۆتكۈزۈپ بەردى. «ھەربىكەتتە بەربىكەت» دېگەندەك يىل ئۆتكەنسېرى شىركەتنىڭ ئايلانما مەبلىغىمۇ كۆپەيدى. شۇڭا ئۇ ھېلىقى كۈنى قەنت، تاماكا، ھاراق شىركىتىنىڭ مەبلىغى تولۇق بولمىغان ماگىزىن قۇرۇلۇشىنى ئىككىلەنمەيلا ھۆددىگە ئالغانىدى. شۇنىڭ بىلەن ئۇ بۇ قۇرۇلۇشقا شىركەتنىن مەبلەغ سېلىپ ئىش باشلىدى. قۇرۇلۇش تامامىلىنىپ تاپشۇرۇپ بېرىلگىچە ئۇنىڭ داڭقى ناھىيىگە پۈر كەتتى. ئۇ ئەنە شۇنداق چىداملىق، تېجەشلىك، يىراقنى كۆرەر بولغاچقا تەشكىلمۇ، شىركەتمۇ ئۇنىڭغا ھەقلىي ئىشەنچ باغلىدى. ئۇ ئۆز مەيۋىنى تاپتى. 1994- يىلى ئۇنىڭ شتاتى ئىشچىلىقتىن كادىرلىققا ئۆزگەرتىلدى. ئىنژېنېرلىققا تەكلىپ قىلىندى. 1995- يىلى شەرەپ بىلەن كومپارتىيەسىگە كىردى، ئۇ شۇ يىلى 11 - ئايدا ئاپتونوم رايون بويىچە قەشقەر تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپىدە ئېچىلغان تۆر دىرېكتورلىرىنى تەربىيەلەش كۇرسىدا ئوقۇپ، ئەمەلىيەت بىلەن نەزەرىيىنى بىرلەشتۈرۈپ ئىشلەپ، تۇختىماي ئىزدىنىش نەتىجىسىدە تونۇلغان قۇرۇلۇش مۇتەخەسسىسى بولۇپ قالدى. ئۇ توختامغا ئەمەل قىلىش، سۈپەتنى بىرىنچى ئورۇنغا قويۇش ئارقىلىق شىركەتنىڭ رىقابەت كۈچىنى ئاشۇرۇپ خېرىدارلارنى جەلپ قىلدى. بۇلتۇرغىچە ناھىيە تەۋەسىدە ئۇنىڭ مەسئۇللۇقىدا سېلىنغان نۇقتىلىق قۇرۇلۇش 40 نەچچىگە يەتتى. ئۇ ھەر يىلى دۆلەتكە ۋاقتى- قىدە باج تاپشۇردى. بۇلتۇر ئۇلارنىڭ دۆلەتكە تاپشۇرغان بېجى 293 مىڭ يۈەنگە يەتتى. نۇرغۇن نامرات ئائىللىلەرنىڭ پەرزەنتلىرىنى توختاملىق ئىشچىلىققا قوبۇل قىلىپ، ئۇلارنىڭ ھۇنەر ئۆگىنىش، ئائىلە ئىقتىسادىنى ياخشىلاشقا شارائىت يارىتىپ بەردى. بىر كىشىنىڭ قەدىر - قىممىتى ئۇنىڭ جەمئىيەتكە قوشقان تۆھپىسى بىلەن ئۆلچىنىدۇ- ئەلۋەتتە، ئابلا قۇربان يوپۇرغا ناھىيىسىنىڭ تەرەققىياتى ئۈچۈن تېگىشلىك تۆھپە قوشقاندىن باشقا يۇرتداشلىرىنمۇ ئۇنتۇپ قالمىدى. ئاچچىق يېزىسىنىڭ مائارىپ ۋە يول قۇرۇلۇشىغا ئۆز پېنىدىن 10 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق پۇل ئىئانە قىلدى. بۇ يېزىدىكى ئابلىز قارى، راخمان قاسىم قاتارلىق نامرات ئائىللىلەرنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇشىغا تۈرتكە بولدى. 40 ياشلارنىڭ قارىسىنى ئالغان بۇ ئەزىمەت ھەر يىلى 3 - ئايدىن 12 - ئايغىچە بەكمۇ ئالدىراش بولىدۇ. شۇڭا ئۇ بۇ يىل ياز باشلىنىشى بىلەنلا قۇرۇلۇش ئىشلىرى بىلەن يەنە ئالدىراش بولۇپ كەتتى.

يەكەن ناھىيىسى قانداق قىلىپ مېيىپلەر ئىشلىرى خىزمىتىدە مەملىكەت بويىچە ئىلغار ناھىيە بولالىدى؟

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئابلىمىت ئابدۇللا

يەكەن ناھىيىسى 1992 - يىلى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى تەرىپىدىن «ئىئانە توپلاپ، مېيىپلەرگە ياردەم بېرىشتىكى ئىلغار ناھىيە»، 1995 - يىلى سەھىيە مىنىستىرلىكى، خەلق ئىشلىرى مىنىستىرلىكى، مالىيە مىنىستىرلىكى، جۇڭگو مېيىپلەر بىرلەشمىسى تەرىپىدىن «مەملىكەت بويىچە روھىي كېسەللىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە سالامەتلىكنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش خىزمىتىدىكى ئىلغار ناھىيە» بولۇپ باھالانغانىدى، بۇلتۇر يەنە گوۋۇيۈەن تەرىپىدىن «مېيىپلەر ئائىلىسى» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشىپ مۇكاپاتلاندى.

بۇ ناھىيە قانداق قىلىپ مېيىپلەر ئىشلىرى خىزمىتىدە ئاپتونوم رايون ۋە مەملىكەت بويىچە ئىلغار ناھىيە بولالىدى؟

1. مېيىپلەر ئىشلىرى خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىك ھەقىقىي كۈچەيتىلدى. 1990 - يىلى ناھىيىدە مېيىپلەر بىرلەشمىسى قۇرۇلغاندىن بۇيان، ئىلگىرى - ئاخىر بولۇپ 29 يېزا - بازاردا مېيىپلەر بىرلەشمىسى قۇرۇلۇپ، مەخسۇس ئىشخانا تەسىس قىلىندى. ھازىرغا قەدەر ناھىيە بويىچە مېيىپلەر خىزمىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان كەسپىي خادىم 40قا يەتتى. 1992 - يىلى ناھىيە بويىچە مېيىپلەرنىڭ تەكتىنى ئېنىقلاش، كارتۇچكا تۇرغۇزۇپ، تۈرلەر بويىچە ئارخىپلاشتۇرۇش خىزمىتى ئىشلىنىپ، ھازىرغا قەدەر 3800كىشىگە مېيىپلىك كىنىشكىسى تارقىتىپ بېرىلدى. ناھىيىلىك خەلق ھۆكۈمىتى «يەكەن ناھىيىسىنىڭ مېيىپلەرگە ياردەم بېرىشتىكى ئون تۈرلۈك بەلگىلىمىسى»نى تۈزۈپ چىقىپ، ناھىيە بويىچە ئاساسىي قاتلام ئورۇنلىرىنىڭ پايدىلىنىشى ۋە ئىجرا قىلىشى ئۈچۈن تارقاتتى. ناھىيىلىك مېيىپلەر بىرلەشمىسى بىۋاستە مەسئۇل بولۇپ «بەلگىلىمە»نىڭ ئىجرا قىلىنىشىغا بولغان نازارەتنى كۈچەيتىپ، قەرەللىك ھالدا تەكشۈرۈپ، ساقلانغان مەسىلە ۋە قىيىنچىلىقلارنى ۋاقتىدا ھەل قىلدى.

2. ناھىيىدىن تارتىپ ئاساسىي قاتلامغىچە مېيىپلەر خىزمىتى دائىملىق خىزمەتلەر قاتارىدا چىڭ تۇتۇلۇپ، تەشۋىقات - تەربىيە خىزمىتىگە ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىلدى. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورۇنلىرى ۋە ھەر دەرىجىلىك كادىرلارنىڭ ئەمەلىي يېتەكچىلىك قىلىشى بىلەن كەڭ دائىرىلىك، ئاممىۋى خاراكتېرلىك «مېيىپلەرگە ياردەم بېرىش كۈنى» پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلۇپ، «مېھىر - شەپقەت، ئىللىقلىق يەتكۈزۈش» ھەممە ئورۇن، ھەممە كىشىنىڭ ئەمەلىي ھەرىكىتىگە ئايلاندى. بەش يىلدىن بۇيان ناھىيە 439 مېيىپ ئوقۇغۇچىنىڭ 40 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق ئوقۇش راسخوتىنى كەچۈرۈم قىلدى. ناھىيىلىك خەلق دوختۇرخانىسى ۋە يېزا- بازارلىق شپاخانىلار مېيىپلەرنىڭ 30 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق نومۇر ئېلىش ۋە دورا، ئوكۇل ھەققىنى كەچۈرۈم قىلدى. باج تارماقلىرى تىجارەت بىلەن شۇغۇللىنىۋاتقان 580 مېيىپنىڭ تاپشۇرۇشقا تېگىشلىك 200 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق باج پۇلىنى كەچۈرۈم قىلدى ۋە كېمەيتتى. يېزا - بازارلار مېيىپلەرنىڭ 8400 كۈنلۈك مەجبۇرىي ئەمگەك ۋەزىپىسىنى كەچۈرۈم قىلدى. نامرات ۋە قىيىنچىلىقى ئېغىر مېيىپلەرگە 300 مىڭ يۈەن تۆۋەن ئۆسۈملۈك ۋە ئۆسۈمسىز قەرز بېرىلدى. مېيىپلەرگە كۆڭۈل بۆلۈش، مېيىپلەرگە مېھىر- شەپقەت يەتكۈزۈش ھەممە ئورۇن، ھەممە ساھە، ھەممە كىشىنىڭ ئادىتىگە ئايلىنىپ، مېيىپلەرگە ياردەم قىلىنغان نەق پۇل ۋە ماددىي بۇيۇمنىڭ ئومۇمىي قىممىتى 170 مىڭ يۈەندىن ئېشىپ كەتتى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ھەر يىلى ناھىيىدىكى پارتكوم، ھۆكۈمەت، قىسىم رەھبەرلىرى ۋە يېزا- بازارلارنىڭ مەسئۇللىرى مېيىپلەردىن ھال سوراش پائالىيىتىنى ئۈزۈلدۈرمەي داۋاملاشتۇرۇپ كەلدى.

3. مېيىپلەرنى داۋالاش، سالامەتلىكىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش خىزمىتى ياخشى ئىشلەندى. ناھىيىدە قۇرۇلغان روھىي كېسەللىكلەرنى داۋالاش، سالامەتلىكىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش پونكىتى، گاس- گاچا بالىلارنىڭ ئاڭلاش، سۆزلەش ئىقتىدارىنى يېتىلدۈرۈش مەركىزى، زېھنى ئاجىز بالىلارنى تەربىيىلەش ئالاھىدە سىنىپى ئۆز رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، مېيىپلەر ئۈچۈن ئەلا مۇلازىملىق قىلدى. يۇقىرىقى ئورۇنلار داۋالىغان، تەربىيىلىگەن مېيىپلەر 2557 گە يەتتى.

4. مېيىپلەرنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتى ياخشى ئىشلەندى. 1995 - يىلدىن بۇيان ناھىيىدە ۋە يېزا - بازارلاردا ئېچىلغان 116 قارار كۇرسقا قاتناشتۇرۇلغان مېيىپلەر 537 بولۇپ، ئۇلار يېزىلاردا دائىم قوللىنىلىدىغان پەن - تېخنىكا بىلىملىرى، ئېلېكتر سايمانلىرىنى رېمونت قىلىش، تىككۈچىلىك ۋە كومپيۇتېر مەشغۇلاتى بويىچە تەربىيىلەندى. ناھىيىدىكى ئالاقىدار تارماقلار ئۆزئارا ماسلىشىپ، مېيىپلەرنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنى كۈچلۈك ئىلگىرى سۈردى. ناھىيە بازىرى ئىچىدىلا ئىشقا ئورۇنلاشقان مېيىپلەر 305كە يەتتى. يېزىلاردىكى ئەمگەك ئىقتىدارى بار مېيىپلەرنىڭ ئىشقا ئورۇنلىشىش نىسبىتى % 70كە يەتتى.

5. ناھىيىلىك مېيىپلەر بىرلەشمىسى خىزمەتنىڭ مۇھىم نۇقتىسىنى مېيىپلەر ئىشلىرى بويىچە ئەرزىيەت خىزمىتىگە قارىتىپ، دەم ئېلىش كۈنلىرىمۇ خىزمەت ئىشلەپ، ھال - ئەھۋال ئېيتىپ كەلگەن مېيىپلەرنى قىزغىن كۈتۈۋېلىپ، ئۇلارنى تەكرار يول ماڭدۇرماسلىققا كاپالەتلىك قىلدى. 1994- يىلدىن بۇيان 86 مېيىپنىڭ ئەرزى قوبۇل قىلىنىپ، ئۇلارنىڭ 20 مىڭ يۈەن زىيىنى قانۇن بويىچە تۆلىتىپ

7 - ئاينىڭ 5 - كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق ئەمگەك نازارىتى، شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش- قۇرۇلۇش بىڭتۇەنى ئەمگەك ئىدارىسى ۋە ئۈرۈمچى شەھەرلىك ئەمگەك ئىدارىسى بىرلىكتە «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ئەمگەك قانۇنى» ئېلان قىلىنغانلىقىنىڭ ئۈچ يىللىقىنى خاتىرىلەش مۇناسىۋىتى بىلەن تۈرلۈك شەكىلدىكى پائالىيەتلەرنى ئۆتكۈزدى.

سۈرەتتە: خاتىرىلەش پائالىيىتىدىن كۆرۈنۈش.

ئابدۇرېھىم توختى فوتوسى

سېخى قوللار مېيىپ قىزغا داۋالىنىش خىراجىتى سۈندى

ئاق كۆڭۈل كىشىلەر يېنىڭىزدا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **كېرەم روزى** خەۋەر قىلىدۇ: پىچان ناھىيىلىك ئاياللار بىرلەشمىسى، ئىتتىپاق كومىتېتى، مېيىپلەر بىرلەشمىسى قاتارلىق ئورۇنلار ئاممىنى مېيىپ ياش رىزۋانگۈلنىڭ داۋالىنىشى ئۈچۈن پۇل ئىئانە قىلىشقا سەپەرۋەر قىلىپ، رىزۋانگۈلنىڭ داۋالىنىش خىراجىتىنى ھەل قىلدى.

پىچان ناھىيىسىنىڭ دىغار يېزا كارىز 2 - كەنتىدىكى ئۆمەر ئابدۇلنىڭ 14 ياشلىق قىزى رىزۋانگۈل تۇغما يۇمشاق سۆڭەك كېسىلى بولۇپ، 1994 - يىلىغا كەلگەندە كېسىلى تېخىمۇ ئېغىرلىشىپ، ماڭالماس ھەم ئولتۇرالماس بولۇپ قالغانىدى؛ شۇ سەۋەبتىن بۇ قىز مەكتەپ تەربىيىسى كۆرەلمىگەن بولسىمۇ، باشقىلارنىڭ ياردىمى، ئۆزىنىڭ تىرىشچانلىقى نەتىجىسىدە ساۋادىنى چىقىرىپ، كىتابلارنى راۋان ئوقۇيالايدىغان، خەتنى چىرايلىق يازالايدىغان، رەسىم سىزالايدىغان سەۋىيىگە يەتتى. ئائىلىسىدىكىلەرنىڭ ئۇنى داۋالىتىش ئارزۇسى بولسىمۇ، لېكىن ئىقتىسادىي ئەھۋالى ياخشى بولمىغاچقا، چوڭ دوختۇرخانىلارغا ئاپىرىپ داۋالىتىشقا قۇربى يەتمىدى. ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بۇ ئىشتىن خەۋەر تېپىپ، مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلارنى دەرھال ھەرىكەتكە كېلىپ، ئىئانە توپلاش يولى بىلەن رىزۋانگۈلنىڭ داۋالىنىش خىراجىتىنى ھەل قىلىشقا ئورۇنلاشتۇردى. ناھىيىلىك ئاياللار بىرلەشمىسى، ئىتتىپاق كومىتېتى، مېيىپلەر بىرلەشمىسى قاتارلىق ئورۇنلار ئاممىنى رىزۋانگۈلنىڭ داۋالىنىشى ئۈچۈن پۇل ئىئانە قىلىشقا كەڭ كۆلەمدە سەپەرۋەر قىلدى. بۇ جەرياندا 11 مىڭ 260 يۈەن ئىئانە

ئىككى خەنزۇ بالا سۇ ئاستىدا قالغاندا ...

بۇ يىل 5 - ئاينىڭ 25 - كۈنى چۈشتىن كېيىن سائەت ئۈچ ئەتراپىدا ئاقسۇ شەھىرىدىكى قىزىل كۆۋرۈكنىڭ ئۈستۈنكى قىسمىغا جايلاشقان سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ چۈشۈرگىسىدىن شىددەت بىلەن چۈشكەن لاي سۇ شاقىراتما سۇپىسىدا ئويناۋاتقان ئىككى خەنزۇ بالىنى ئېقىتىپ كەتتى. مۇشۇنداق جىددىي پەيتتە 25 ياشلىق يەككە تىجارەتچى

ئەتىسى بۇ ئىككى خەنزۇ بالىنىڭ ئاتا- ئانىسى يار مۇھەممەتنىڭ ئۆيىگە كېلىپ، ئۇنىڭ ۋە ئاتا - ئانىسىنىڭ قولىنى چىڭ سىقىپ، كۆزلىرىگە ئىسسىق ياش ئېلىپ تۇرۇپ مىننەتدارلىقىنى بىلدۈردى ۋە سوۋغات سۇنۇپ رەھمەت ئېيتتى. يار مۇھەممەت: «بىز بىر ئائىلە كىشىلىرى، ئىنىلىرىمنى قۇتقۇزۇش مېنىڭ قىلىشقا

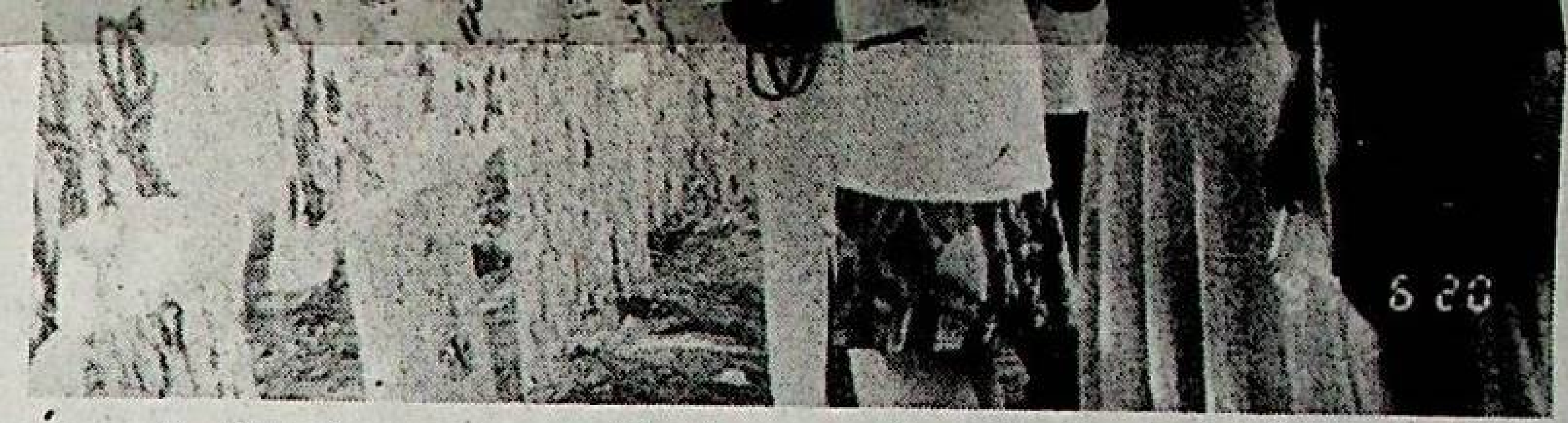

يېقىندا يېزا ئىگىلىك 5 ـ شى 89 ـ تۈەن ـ مەيدانى ئىشچى ـ خىزمەتچىلەرنىڭ ھۆسنخەت، كەشتە بۇيۇملىرى كۆرگەزمىسى ئۆتكۈزدى، كۆرگەزمىگە ھەر مىللەت ئىشچى ـ خىزمەتچىلىرى يازغان ۋە كەشتىلىگەن 212 پارچە ئەسەر قويۇلدى.

سۈرەتتە: كۆرگەزمە قىلىنغان ئەسەرلەردىن كۆرۈنۈش.

قادىلقان قاسەن فوتوسى

ئەررى قوبۇل قىلىنىپ، ئۇلارنىڭ 20 مىڭ يۈەن زىيىنى قانۇن بويىچە تۆلىتىپ بېرىلدى. ناھىيىدىكى ۋە يېزا ـ بازارلاردىكى مېيىپلەر خىزمىتىنى ئىشلىگۈچى خادىملار قەرەللىك ھالدا تۆۋەنگە چۈشۈپ، ئىشىك ئالدىغىچە بېرىپ مېيىپلەرنىڭ سالامەتلىك ۋە تۇرمۇش ئەھۋالىنى سۈرۈشتۈرۈپ تۇردى، پىكىر ـ تەلەپلىرىنى ئاڭلىدى. مېيىپلەرنىڭ ھوقۇق ـ مەنپەئىتىنى كاپالەتلەندۈرۈش قانۇنىدىن چۈشەنچە بېرىپ ئۇلارنىڭ ئۆز ھوقۇق ـ مەنپەئىتىنى قوغداش ئېڭىنى ئۆستۈردى.

بالىنى ئېلىپ كەتتى. موشۇنداق جىددىي پەيتتە 25 ياشلىق يەككە تىجارەتچى يارمۇھەممەت ئابدۇۋايىت ئۆزىنىڭ ھاياتى بىلەن قىلچە ھېسابلاشماي، چوڭقۇرلۇقى 5 ـ 6 مېتىر كېلىدىغان قايناملىغا ئۆزىنى ئاتتى. ئۇ تېز ئېقىۋاتقان سۇدا چەبدەسلىك بىلەن ھەرىكەت قىلىپ دەسلەپتە بىر بالىنى، كېيىن يەنە بىر بالىنى ۋە ئۇنى قۇتقازماقچى بولۇپ سۇغا سەكرەپ قىرغاققا چىقالماي قىينىلىۋاتقان بىر يىگىتنى خەتەردىن قۇتقۇزۇپ قالدى.

مۇھەممەت: «بىز بىر ئائىلە كىشىلىرى، ئىنىلىرىمنى قۇتقۇزۇش مېنىڭ قىلىشقا تېگىشلىك ئىشىم»، دەپ سوۋغاتقا قول ئۇزارتمىدى.

سابىت ساماق

پۇل ئىئانە قىلىشقا كەڭ كۆلەمدە سەپەرۋەر قىلدى. بۇ جەرياندا 11 مىڭ 260 يۈەن ئىئانە توپلىنىپ، رىزۋانگۇل ئاپتونوم رايونلۇق مېيىپلەرنى داۋالاش دوختۇرخانىسىدا داۋالىنىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىندى.

كادىرلارنىڭ سىياسىي ساپاسىنى ئۆستۈرۈشنىڭ زۆرۈرلۈكى

ئەسئەت سايىم

خىزمەت تەتقىقاتى

باش شۇجى جياڭ زېمىن كادىرلارنىڭ بولۇپمۇ رەھبىرىي كادىرلارنىڭ سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىشىنى كۆپ قېتىم تەكىتلىدى.

توغرا سىياسىي لۇشيەنگە توغرا تەشكىلىي لۇشيەن ئارقىلىق كاپالەتلىك قىلغىلى بولىدۇ. بۇنىڭدىكى يادرولۇق مەسىلە كادىرلار مەسىلىسى بولۇپ، ئۇنىڭ ماھىيىتى كادىرلارنىڭ ساپاسى مەسىلىسى. بۇ مەنىدىن ئېيتقاندا، پارتىيىگە سادىق،پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىدە تەۋرەنمەي چىڭ تۇرىدىغان يۇقىرى ساپالىق مۇنەۋۋەر كادىرلارنى تەربىيىلەپ، يېتىشتۈرۈپ چىقىش ـ چىقالماسلىق پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىنىڭ ئەمەلگە ئېشىش ـ ئاشالماسلىقىغا، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇش ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش ـ سۈرەلمەسلىككە مۇناسىۋەتلىك زور ئىش.

پارتىيىمىز كادىرلارنى تەربىيىلەش، يېتىشتۈرۈش ئىشىغا ئەزەلدىن كۆڭۈل بۆلۈپ كەلدى. ئوخشىمىغان تارىخىي دەۋرلەردە ئىنقىلاب، قۇرۇلۇش ۋە ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرىنىڭ تەلىپىگە ماسلىشالايدىغان ھەر دەرىجىلىك كادىرلارنى يېتىشتۈردى ۋە تەربىيىلىدى. بۇ كادىرلار ئىنقىلاب ۋە سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇش، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش داۋامىدا چېنىقىپ سىناقلاردىن ئۆتتى، پارتىيىنىڭ لۇشيەن، فاڭجېن، سىياسەتلىرىنى قەتئىي، تەۋرەنمەي ئىجرا قىلدى. خەلق ئاممىسىنىڭ مەنپەئىتىنى، پارتىيىنىڭ مەنپەئىتىنى ۋە دۆلەت مەنپەئىتىنى ھەممىدىن ئەلا بىلىپ، خەلق ئاممىسىغا يېتەكچىلىك قىلىپ باتۇرلۇق بىلەن ئالغا ئىلگىرىلىدى. بۇنىڭ بىلەن پارتىيىمىز قۇدرەتلىك ئۇيۇشۇشچانلىقى ۋە جەڭگىۋارلىقىنى باشتىن ـ ئاخىر ساقلاپ، غەلىبىسىرى ئالغا ئىلگىرىلىدى.

لېكىن شۇنىمۇ كۆرۈشىمىز كېرەككى، بىر قىسىم كادىرلارنىڭ ئومۇمىي ساپاسى، بولۇپمۇ سىياسىي ساپاسى [illegible] ئىشلىرىنىڭ تەلىپىگە ماسلىشالمايۋاتىدۇ. بەزى كادىرلار پارتىيىنىڭ نەزەرىيە ۋە سىياسەتلىرىنى ئەستايىدىل ئۆگەنمەيۋاتىدۇ. سىياسىغا ئەھمىيەت بەرمەيۋاتىدۇ ھەتتا پرىنسىپال مەسىلىلەردە ھەق بىلەن ناھەقنىڭ چېگرىسىنى ئېنىق ئايرىيالمايۋاتىدۇ. بەزى كادىرلارنىڭ ئىستىلى ناچار، ئۇلار ئەمەلىيەتتىن، ئاممىدىن ئايرىلىپ، بيۇروكراتلىق، شەكلۋازلىق قىلىۋاتىدۇ. ئاز ساندىكى كادىرلار ھوقۇقىدىن پايدىلىنىپ ئۆز كۆمچىگە چوغ تارتىپ ھەتتا قانۇن ـ ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلىپ جىنايەتچىگە ئايلىنىپ قالدى. بىر قىسىم كادىرلار يۇقىرىغا خۇشامەت قىلىپ، تۆۋەننى بېسىپ، قۇرۇق گەپنى كۆپ قىلىپ، ئەمەلىي ئىش قىلمايۋاتىدۇ ھەتتا تەپارتماستىن ئەمەل تەلەپ قىلىپ يۇقىرىغا يامىشىش كويىدا بولۇۋاتىدۇ، ئۇلار كۆرۈنۈشتە خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلغان بولۇۋېلىپ ئەمەلىيەتتە ئۆز كۆمچىگە چوغ تارتىۋاتىدۇ.

ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش چوڭقۇرلىشىپ، بازار ئىگىلىكى بەرپا قىلىنىۋاتقان، دۆلەتنى قۇدرەت تاپقۇزۇش، خەلقنى بېيىتىش ئۈچۈن كۆرەش قىلىنىۋاتقان يېڭى تارىخىي دەۋردە بۇ خىل ئەھۋاللار بىزنىڭ يۈكسەك دىققەت ـ ئېتىبارىمىزنى قوزغىشى كېرەك. بۇ ھەقتە باش شۇجى جياڭ زېمىن: «كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى زور كۈچ بىلەن كۈچەيتىپ، كادىرلارنىڭ، بولۇپمۇ رەھبىرىي كادىرلارنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈش ـ پارتىيىمىزنىڭ ئالدىدىكى كېچىكتۈرۈشكە بولمايدىغان مۇھىم ۋەزىپە بولۇپ قالدى» دەپ ئېنىق كۆرسەتتى. بىز باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ كۆرسەتمىسى ۋە يېڭى دەۋرنىڭ تەلىپى بويىچە كادىرلارنىڭ ئومۇمىي ساپاسىنى، بولۇپمۇ سىياسىي ساپاسىنى ئۆستۈرۈشكە ھەقىقىي ئەھمىيەت بېرىشىمىز كېرەك. سىياسىي ساپانى ئۆستۈرۈشتە ئەڭ مۇھىمى ئىدىيىۋى ئاڭنى ئۆستۈرۈشىمىز لازىم. چۈنكى ئىدىيىۋى ئاڭ توغرا بولسا، ئۆز ـ ئۆزىنى تەرەققىي قىلدۇرغىلى، ئۆز ـ ئۆزىنى چەكلىگىلى بولىدۇ، ھەق بىلەن ناھەقنى، راست بىلەن يالغاننى، گۈزەللىك بىلەن رەزىللىكنى، ياخشى بىلەن ياماننى پەرق ئەتكىلى، يامان ئىشلار بىلەن دادىل كۆرەش قىلغىلى بولىدۇ.

سىياسىي ساپا دېگىنىمىز ، سىياسىي يۆنىلىش، سىياسىي مەيدان، سىياسىي كۆز قاراش، سىياسىي ئىنتىزام، سىياسىي پەرق ئېتىش ئىقتىدارى، سىياسىي سەزگۈ قاتارلىقلارنى كۆرسىتىدۇ. نۆۋەتتە كادىرلارنىڭ سىياسىي ساپاسىنى ئومۇميۈزلۈك ئۆستۈرۈپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتنى تېخىمۇ يۈكسەلدۈرۈش ئۈچۈن، ئالتە مەسىلىگە ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىش زۆرۈر: 1) ھەر دەرىجىلىك كادىرلار سىياسىي يۆنىلىشتە چىڭ تۇرۇش ئاڭلىقلىقىنى ئۆستۈرۈشى كېرەك. سىياسىي يۆنىلىش جۇڭگو كوممۇنىستلىرىغا نىسبەتەن ئېيتقاندا، سوتسىيالىزم، يەنى دۆلەتنى قۇدرەت تاپقۇزۇپ، خەلقنى باياشات تۇرمۇشقا ئېرىشتۈرۈشتۇر. تار مەنىدىن ئېيتقاندا، ئۇ سىياسىي لۇشيەنگە قارىتىلغان. پارتىيىنىڭ سىياسىي لۇشيەنى پارتىيىنىڭ مۇئەييەن تارىخىي باسقۇچتىكى سىياسىي نىشانىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن بەلگىلىگەن ئاساسىي لۇشيەنى بولۇپ، ئۇ پارتىيىنىڭ سىياسىي تەشەببۇسىنى مەركەزلىك گەۋدىلەندۈرۈپ بېرىدۇ، ئۇ پارتىيە پروگراممىسىنىڭ مۇئەييەن تارىخىي باسقۇچتىكى كونكرېت گەۋدىلىنىشىدۇر. شۇڭا توغرا سىياسىي يۆنىلىشتە چىڭ تۇرۇشتا، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىدە تەۋرەنمەي چىڭ تۇرۇش، دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى بىلەن مېڭىنى قوراللاندۇرۇش لازىم؛ 2) پرولېتارىياتنىڭ سىياسىي مەيدانىدا چىڭ تۇرۇش كېرەك. سىياسىي مەيدان دېگەنلىك ، پرولېتارىياتنىڭ، خەلق ئاممىسىنىڭ مەيدانىدا چىڭ تۇرۇش كېرەك، دېگەنلىكنى كۆرسىتىدۇ. سىياسىي مەيدان مەسىلىسى كىچىك مەسىلە ئەمەس، ئۇ خەلق ئاممىسىغا قانداق پوزىتسىيە تۇتۇش، خەلق ئاممىسى بىلەن قانداق مۇناسىۋەتتە بولۇشنى ئىپادىلەيدىغان، پارتىيىنىڭ تۈپ مەقسىتىدە چىڭ تۇرۇش ـ تۇرالماسلىققا مۇناسىۋەتلىك مەسىلە. ھەر دەرىجىلىك كادىرلار جەزمەن خەلق ئاممىسى بىلەن ھەمنەپەس، نەقەدرداش بولۇپ، خەلق ئاممىسى ئۈچۈن جان ـ دىل بىلەن خىزمەت قىلىشى، پرىنسىپال مەسىلىلەردە پارتىيە، خەلق مەنپەئىتىنى قوغداشقا ھەر ۋاقىت تەييار تۇرۇشى لازىم؛ 3) ماركسىزملىق سىياسىي كۆز قاراشتا چىڭ تۇرۇش كېرەك. سىياسىي كۆز قاراش دېگەنلىك، ماركسىزملىق نەزەرىيىنى تەتبىق قىلىپ، ئەمەلىي خىزمەت جەريانىدا سىياسىي مەنىنى بايقاشقا ماھىر بولۇش دېگەنلىكتۇر. بۇنىڭدا ماركسىزم ـ لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسى ۋە دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىش ئىنتايىن مۇھىم. چۈنكى نەزەرىيە سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈش سىياسىي كۆز قاراشنى تۇرغۇزۇش ۋە ئۇنى ئۆستۈرۈشنىڭ ئاساسىي ھېسابلىنىدۇ؛ 4) سىياسىي ئىنتىزامغا قاتتىق رىئايە قىلىش كېرەك. سىياسىي ئىنتىزام كەڭ مەنىدىن ئالغاندا، بارلىق پارتىيىلىك كادىرلار ئورتاق رىئايە قىلىدىغان دېموكراتىيە مەركەزلەشتۈرۈش تۈزۈمى پرىنسىپى بويىچە بېكىتىلگەن ھەرىكەت مىزانىدۇر، تار مەنىدىن ئالغاندا، سىياسىي ئىنتىزام پارتىيىنىڭ ھەر بىر تەشكىلاتى ۋە ھەر بىر ئەزاسىنىڭ پارتىيىنىڭ سوتسىيالىزمنىڭ دەسلەپكى باسقۇچىدىكى ئاساسىي لۇشيەنىدە ھەمدە پارتىيىنىڭ 11 ـ نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3 ـ ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيانقى لۇشيەن، فاڭجېن، سىياسەتلىرىدە چىڭ تۇرۇش ئاساسىدا مەركەز بىلەن بىردەك بولۇشنى كۆرسىتىدۇ؛ 5) سىياسىي پەرق ئېتىش كۈچىنى نىرشىپ ئۆستۈرۈش لازىم. بۇ سىياسىي جەھەتتىن ھەق ـ ناھەقنى ئايرىش ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈش دېگەنلىكتۇر؛ 6) سىياسىي سەزگۈرلۈكنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈرۈش كېرەك. سىياسىي سەزگۈرلۈك ـ سىياسىي جەھەتتە شەيئى ۋە ھادىسىلەرنىڭ كىچىككىنە بەلگىسىنى كۆرۈپلا ئۇنىڭ ماھىيىتىنى تونۇش ھەم ئىنكاس قىلىش ئىقتىدارىغا ئىگە بولۇشنى كۆرسىتىدۇ. شۇ كادىرلار سىياسىي جەھەتتە ھەق ـ ناھەقنى ئېنىق ئايرىيالا قالماي، يەنە يېڭىدىن پەيدا بولۇۋاتقان مەسىلىلەرنى بايقاشقا ماھىر بولۇشى لازىم.

يۇقىرىقىلار ئىچىدە سىياسىي يۆنىلىش، سىياسىي مەيدان، سىياسىي كۆز قاراش، سىياسىي ئىنتىزام سىياسىي جەھەتتە قەتئىي بولۇشقا قارىتىلغان. سىياسىي پەرق ئېتىش ئىقتىدارى بىلەن سىياسىي سەزگۈرلۈك سىياسىي جەھەتتە سەگەك بولۇشقا قارىتىلغان. بۇ ئىككى تەرەپ مۇكەممەل بىر پۈتۈن گەۋدە.

تۇرپان شەھەرلىك دېھقانچىلىق ماشىنىلىرى ئىدارىسى تراكتور شوپۇرلىرىنى باشقۇرۇش، تەربىيىلەشنى چىڭ تۇتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئەكبەر نىياز** خەۋەر قىلىدۇ: تۇرپان شەھەرلىك دېھقانچىلىق ماشىنىلىرى ئىدارىسى ئۆز رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، دېھقانچىلىق ماشىنىلىرىغا قارىتا قانۇنلاشقان، قېلىپلاشقان، دائىملاشقان باشقۇرۇش تۈزۈلمىسىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ دەسلەپكى قەدەمدە ياخشى ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان بۇ ئىدارە ۋە ئۇنىڭغا قاراشلىق دېھقانچىلىق ماشىنىلىرىنىڭ بىخەتەرلىكىنى نازارەت قىلىش پونكىتى مەۋقەنى تراكتور شوپۇرلىرىنىڭ بىخەتەرلىك ئېڭىنى ئۆستۈرۈش، تراكتورلارنىڭ تېخنىكىلىق ھالىتىنى ياخشىلاش، ئىش ئۈنۈمىنى ئاشۇرۇشقا قاراتتى، ج خ ئورۇنلىرى بىلەن زىچ ماسلىشىپ تراكتور ۋە تراكتور شوپۇرلىرىنى يىللىق تەكشۈرۈش، كىنىشكىسىنى بېكىتىش، نومۇر تاختىسىنى ئالماشتۇرۇش خىزمىتىنى ئەستايىدىل ئىشلىدى، تراكتور شوپۇرلىرىغا قاتناش قائىدىسى تەربىيىسى بەردى، تراكتور شوپۇرلىرى ئارىسىدا «شىنجاڭ دېھقانچىلىق ماشىنىلىرى بىخەتەرلىك گېزىتى»گە مۇشتىرى بولۇشنى % 85 كە يەتكۈزدى، يىللىق تەكشۈرۈش ۋە باشقا خىزمەتلەر ھەققىدىكى سىياسەت، بەلگىلىمىلەرنى، ھەق يىغىش ئۆلچەملىرىنى جەمئىيەتكە ئاشكارىلاپ، ئاممىنىڭ نازارىتىنى قوبۇل قىلدى. ئىلگىرى سېتىپ بېرىدىغان كەسپىي جەدۋەللەرنى ھەقسىز تارقىتىش، نومۇر تاختىسىنى ھەقسىز ئورنىتىش ئارقىلىق مۇشۇ تۈردىلا تراكتور شوپۇرلىرىدىن 20 مىڭ يۈەننى كۆتۈرۈۋەتتى. 140 تراكتور شوپۇرىنى ئىككى ئايلىق كۇرسقا ئۇيۇشتۇرۇپ، سىستېمىلىق تەربىيىلىدى. كەسپىي خادىملار يىللىق تەكشۈرۈش جەريانىدا «يېپىش ـ ئىچىش، تۇتۇپ قېلىش، ئېلىۋېلىش»تەك ناچار ئىللەتلەرنى سادىر قىلماي، تراكتورى بار ئائىلىلەرنىڭ ئىشىك ئالدىغا بېرىپ مۇلازىمەتلىق قىلدى، بىر ئايغا يەتمىگەن ۋاقىت ئىچىدە 2400 دىن ئارتۇق تراكتور ۋە تراكتور شوپۇرىنى يىللىق تەكشۈرۈشكە قاتناشتۇرۇپ، يۇقىرى دەرىجىلىك كەسپىي تارماقلار چۈشۈرگەن ۋەزىپىنىڭ % 85تىن كۆپرەكىنى ئورۇنداپ بولدى، % 80تىن كۆپ تراكتورنى سوغۇرتىغا قاتناشتۇرۇپ، بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىشنى ھەقىقىي كاپالەتكە ئىگە قىلدى.

بۇگۇر ناھىيىلىك خەلق قوراللىق بۆلۈمى كەسپىي قوراللىق خىزمەت كادىرلىرىنىڭ تەشكىللەش، قوماندانلىق قىلىش ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن يېقىندا 49 ئاساسىي قاتلام كەسپىي قوراللىق خىزمەت كادىرىنى كەسپىي جەھەتتىن تەربىيىلىدى.

سۈرەتتە: يېڭىدىن سەپلەنگەن ئاساسىي قاتلام كەسپىي قوراللىق خىزمەت كادىرلىرى تۆت خىل يېنىك قوراللارنى چۇۋۇش، قۇراشتۇرۇش مەشغۇلاتى ئىشلىمەكتە.

ئىلھام ياقۇپ فوتوسى

لى پېڭ زۇڭلى «لېكەي»گۇرۇھى شىركىتىنى كۆزدىن كۆچۈردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، شىجاجۇاڭ، 15 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ مۇشۇ ئاينىڭ 14 - كۈنى خېبېي ئۆلكىسىنىڭ باۋدىڭ شەھىرىگە كېلىپ جۇڭگو «لېكەي»فوتو سۈرەت لېنتىسى (گۇرۇھى) شىركىتىنى كۆزدىن كۆچۈردى. ئۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: «لېكەي»گۇرۇھى ئېلىمىزنىڭ مۇھىم نۇر سەزگۈچ ماتېرىياللىرىنى ئىشلەپ چىقىرىدىغان كارخانا بولۇش سۈپىتى بىلەن ئىجتىمائىي كۈچلەردىن تولۇق پايدىلىنىپ، بازار مېخانىزمىغا ماس كېلىدىغان تىجارەت ئاپپاراتلىرىنى زور كۈچ بىلەن قۇرۇپ، سېتىشتىن كېيىنكى مۇلازىملىقنى ياخشى ئىشلەپ، ئىچكى ۋە تاشقى بازارلارنى يەنىمۇ ئېچىشى؛ بازار ئېھتىياجىغا ئاساسەن، دوملاتما تەرەققىيات يولىدا مېڭىشى؛ پەن - تېخنىكا تەرەققىيات سالمىقىنى زورايتىپ، كارخانىنىڭ تەرەققىيات زاپاس كۈچىنى ئاشۇرۇپ، كەسكىن بازار رىقابىتىدە تەرەققىياتقا ئىنتىلىپ، ئېلىمىزنىڭ نۇر سەزگۈچ سانائىتىنىڭ ئۇچقاندەك راۋاجلىنىشى ئۈچۈن تېخىمۇ زور تۆھپە قوشۇشى كېرەك.

جۇڭگو «لېكەي»فوتو سۈرەت لېنتىسى (گۇرۇھى)شىركىتى ئېلىمىزنىڭ نۇر سەزگۈچ ماتېرىياللىرى ساھەسىدە مەھسۇلات مىقدارى، كۆلىمى زور، خىللىرى كۆپ، ئۈنۈمى ياخشى، تەرەققىيات ئەمەلىي كۈچى كۈچلۈك بولغان پەن-تەتقىقات ۋە ئىشلەپچىقىرىش بازىسى، گوۋۇيۈەن تۇنجى تۈركۈمدە تەستىقلاپ قۇرغان 57 چوڭ سىناق كارخانا گۇرۇھىنىڭ بىرى. 1985 - يىلى «لېكەي»گۇرۇھى مەملىكىتىمىزدە ھەممىدىن بۇرۇن رەڭلىك فوتو سۈرەت لېنتىسى، رەڭلىك سۈرەت قەغىزىنى ئىشلەپ چىقىرىپ، چەت ئەل مەھسۇلاتلىرىنىڭ جۇڭگو بازارلىرىنى ئىگىلىۋېلىش ھالىتىگە خاتىمە بەردى. ھازىر «لېكەي»شىركىتىنىڭ ئاساسىي مەھسۇلاتلىرىنىڭ ئىچكى بازارنى ئىگىلەش نىسبىتى: رەڭلىك فوتو سۈرەت لېنتىسى، % 24، رەڭلىك فوتو سۈرەت قەغىزى % 20، رەڭلىك كىنو لېنتىسى % 35، مەتبەئەدە ئىشلىتىدىغان لېنتا % 78، PS مەتبەئە لېنتىسى% 30. شۇنىڭ بىلەن بىللە 26 خىل مەھسۇلاتى 40 نەچچە دۆلەت ۋە رايونغا ئېكسپورت قىلىندى. ئاساسىي مەھسۇلاتلىرىنىڭ سۈپىتى بىلەن «كوداك »، «فۇشى»مەھسۇلاتلىرىنىڭ سۈپىتى ئوتتۇرىسىدىكى پەرق ئۈزلۈكسىز كىچىكلەپ، باھا جەھەتتىكى ئۈستۈنلۈكى روشەن بولماقتا.

پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەن دۆلىتىمىزنىڭ مىللىي سانائىتىنىڭ تەرەققىياتىغا يۈكسەك ئەھمىيەت بەردى. باش شۇجى جياڭ زېمىن نۇر سەزگۈچ ماتېرىياللىرى كەسپىنىڭ تەرەققىياتىغا ئىنتايىن كۆڭۈل بۆلۈپ، خىمىيە سانائىتى ساھەسىدىكى ئالاقىدار مەسئۇللارنىڭ دوكلاتىنى ئاڭلىدى.

لى پېڭ زۇڭلى كۆپ قېتىم مەخسۇس يىغىن ئېچىپ، ئالاقىدار مەسىلىلەرنى چوڭقۇر تەتقىق قىلدى ۋە مۇزاكىرە قىلدى ھەمدە كونكرېت ئورۇنلاشتۇردى.

14 - كۈنى چۈشتىن بۇرۇن زۇڭلى لى پېڭ، مۇئاۋىن زۇڭلى ۋۇباڭگو بېيجىڭدىن ئاپتوموبىل بىلەن باۋدىڭغا كېلىپ، خېبېي ئۆلكىلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى چېن ۋېيگاۋ، ئۆلكە باشلىقى يې لىيەنسۇڭنىڭ ھەمراھلىقىدا «لېكەي»شىركىتى تەتقىقات ئورنىنىڭ ئېلېكترونلۇق فوتو ئىشخانىسى، لېنتا كېسىش ئىشخانىسى ۋە بوياش سېخىنى كۆزدىن كۆچۈرۈپ، زاۋۇت رەھبەرلىرى ۋە تېخنىكا خادىملىرى بىلەن سۆزلەشتى. چۈشتىن كېيىن لى پېڭ زۇڭلى سۆھبەت يىغىنىغا رىياسەتچىلىك قىلىپ، دوكلات ئاڭلاپ، «لېكەي»شىركىتىنىڭ تەرەققىياتىغا چېتىلىدىغان مەسىلىلەرنى مۇزاكىرە قىلدى.

لى پېڭ مۇنداق دېدى: بىر كارخانا راۋاجلىنىپ، يېڭىلمەس ئورۇنغا چىقماقچى بولىدىكەن، بۇ يەردىكى ئەڭ ئاچقۇچلۇق نەرسە- بازار ئېچىش، بازار ئىگىلەش. «لېكەي»شىركىتى بازار قارىشىنى مەھكەم تۇرغۇزۇپ، قوشۇننى سەرخىللاشتۇرۇپ، مۇھىم نۇقتىنى بازارنى ئېچىشقا قارىتىشى كېرەك. شۇنداق قىلغاندا خەلق ئاممىسى، ئىستېمالچىلار «لېكەي»مەھسۇلاتلىرىنى قوبۇل قىلىدىغان، ياخشى كۆرىدىغان بولىدۇ. بازار ئېچىش داۋامىدا ئۆزىنىڭ سېتىش سىستېمىسىنى بەرپا قىلىش، تېخىمۇ مۇھىمى ئىجتىمائىي كۈچلەردىن پايدىلىنىپ، كۆپ خىل شەكىلدە شېرىكلىشىپ، ھەمكارلىشىپ، «لېكەي»مەھسۇلاتلىرىنىڭ بازارنى ئىگىلەش نىسبىتىنى ئۆستۈرۈش كېرەك.

جۇرۇڭجى مەملىكەتلىك ئاشلىق سېتىۋېلىش - سېتىش خىزمىتى يىغىنىدا تەكىتلەپ مۇنداق دېدى:

پۈتۈن مەملىكەت بىردەك ھەرىكەتكە كېلىپ دېھقانلارنىڭ ئېشىنچا ئاشلىقىنى قوغداش باھاسىدا كۆپلەپ سېتىۋېلىش كېرەك

گوۋۇيۈەننىڭ مەملىكەتلىك ئاشلىق سېتىۋېلىش - سېتىش يىغىنى مۇشۇ ئاينىڭ 7 - كۈنىدىن 9 - كۈنىگىچە بېيجىڭدا ئۆتكۈزۈلدى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى جۇرۇڭجى يىغىندا خۇلاسە سۆزى قىلىپ مۇنداق دېدى: پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەننىڭ كېلىشىم باھالىق ئاشلىقنى قوغداش باھاسى بويىچە كۆپلەپ سېتىۋېلىش توغرىسىدىكى مۇھىم قارارىنى جايلار، تارماقلار ئىدىيىنى بىرلىككە كەلتۈرگەن، سىياسەتنى ئايدىڭلاشتۇرغان، ھەرىكىتىنى بىرلىككە كەلتۈرگەن ھالدا ئىزچىل ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، يېزا ئىگىلىكى ۋە پۈتكۈل خەلق ئىگىلىكىنىڭ سىجىل تەرەققىياتى ۋە ساغلام راۋاجلىنىشى ئۈچۈن پۇختا ئاساس سېلىشى كېرەك.

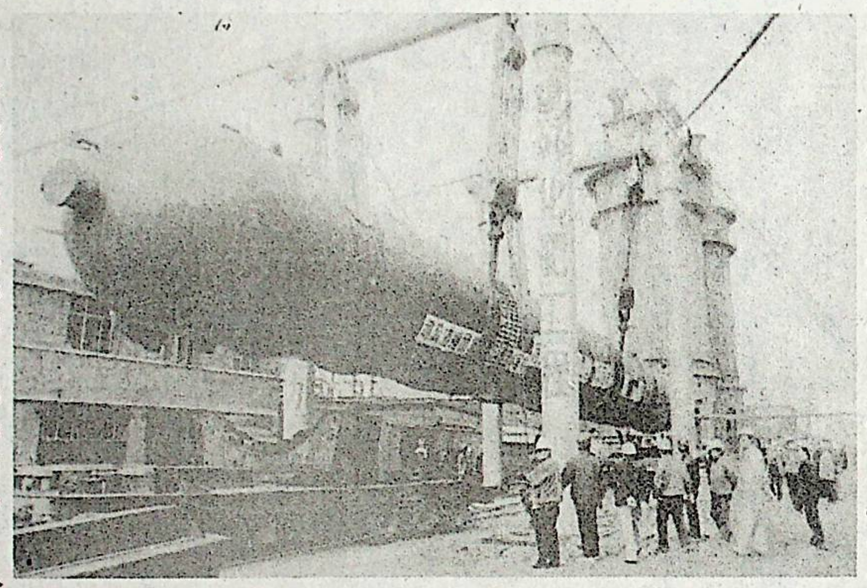

دۆلەتنىڭ نۇقتىلىق قۇرۇلۇش تۈرى- لەنجۇ خىمىيە سانائىتى شىركىتىنىڭ خىمىيىۋى ئوغۇت زاۋۇتىنى ئۆزگەرتىپ كېڭەيتىپ قۇرۇش قۇرۇلۇشى ھازىر ئاخىرقى باسقۇچقا كىردى. خىمىيىۋى ئوغۇت ئىشلەپچىقىرىشنى راۋاجلاندۇرۇپ، گەنسۇ ئۆلكىسىنىڭ ئاشلىق ھوسۇلىنى ئاشۇرۇشنى مەقسەت قىلغان بۇ قۇرۇلۇش يىلىغا 300مىڭ توننا بىرىكمە ئاممىياك ۋە 520 مىڭ توننا ئورىيا ئىشلەپ چىقىرالايدۇ، بۇ ئاشۇ جاينىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇشىدا مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە. ھازىر بىر قىسىم چوڭ تىپتىكى ئۈسكۈنىلەر ئۆزگەرتىپ كېڭەيتىپ قۇرۇش مەيدانىغا ئېلىپ كېلىندى ھەم قۇراشتۇرۇلۇش باشلىنىپ كەتتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

گوۋۇيۈەن ئىشخانىسى، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتى ئىشخانىسى ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ

ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەردىن شۇ يەردە تۇرۇشلۇق قىسىملارنىڭ «كۆكتات قوشۇمچە يېمەكلىكلەر» قۇرۇلۇشىغا پائال مەدەت بېرىشنى تەلەپ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. گوۋۇيۈەن ئىشخانىسى، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتى ئىشخانىسى يېقىندا بىرلىكتە ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ، باش ئارقا سەپ تەمىنات بۇسىغا «شاڭخەي شەھىرىنىڭ شۇ يەردە تۇرۇشلۇق قىسىملىرىنىڭ ‹كۆكتات قوشۇمچە يېمەكلىكلەر› قۇرۇلۇشى بىلەن شۇغۇللىنىشىغا پائال مەدەت بەرگەنلىك توغرىسىدىكى دوكلات»نى تارقىتىپ، شەھەرلەردە تۇرۇشلۇق قىسىملاردىن «كۆكتات قوشۇمچە يېمەكلىكلەر»قۇرۇلۇشىنى ئەستايىدىل ياخشى تۇتۇشنى ئىشلار كومىتېتى ئىشخانىسىنىڭ «ئۇقتۇرۇشى»دا مۇنۇلار تەكىتلەندى: ئارمىيىنىڭ دېھقانچىلىق، قوشۇمچە كەسىپ ئىشلەپچىقىرىشى بىلەن شۇغۇللىنىشى - ئارمىيىمىزنىڭ جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش قىلىش ئېسىل ئەنئەنىسىنى جارى قىلدۇرغانلىقى، خەلق ئارمىيىسىنىڭ خىسلىتىنى ساقلاپ قېلىشنىڭ گەۋدىلىنىشى، قىسىملارنىڭ ئۇيۇشۇشچانلىقىنى كۈچەيتىشنىڭ، جەڭگىۋارلىقىنى ئۆستۈرۈشنىڭ كايالىتى. ھۆكۈمەتلىرى ۋە ئالاقىدار تارماقلار دۆلەت مۇداپىئە ئېڭىنى يەنىمۇ كۈچەيتىپ، ئارمىيە قۇرۇلۇشىغا تەشەببۇسكارلىق بىلەن كۆڭۈل بۆلۈشى ۋە مەدەت بېرىشى لازىم. «ئىككىنى ھىمايە قىلىش»خىزمىتىدە قىسىملارنىڭ «كۆكتات قوشۇمچە يېمەكلىكلەر»قۇرۇلۇشىغا مەدەت بېرىش پائالىيىتىنى كەڭ دائىرىدە قانات يايدۇرۇپ، قىسىملارنىڭ «كۆكتات قوشۇمچە يېمەكلىكلەر»قۇرۇلۇشىغا ياردەم بېرىشنى «ئىككىنى ھىمايە قىلىش»تا نەمۇنىلىك شەھەر (ناھىيە)بەرپا قىلىش

ئىچكى جايلاردىن ھۆكۈمەت ئىشى بىلەن شياڭگاڭغا بارىدىغانلارغا يول خېتى بېرىش ئىشى توغرىسىدا

گوۋۇيۈەن شياڭگاڭ - ئاۋمېن ئىشلىرى ئىشخانىسىنىڭ باياناتچىسى سۆھبەت بايان قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. گوۋۇيۈەن شياڭگاڭ - ئاۋمېن ئىشلىرى ئىشخانىسىنىڭ باياناتچىسى بۈگۈن مۇنداق دېدى: بۇ يىل 7 - ئاينىڭ 1 - كۈنى شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونى قۇرۇلغان كۈندىن باشلاپ ئىچكىرىدىكى جايلاردىن ھۆكۈمەت ئاشمايدىغان كىشىلەرگە شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونلۇق ھۆكۈمەت قوشۇلغاندىن كېيىن ئىچكىرىدىكى يول خېتى بېرىدىغان ئورگان شياڭگاڭغا بېرىش يول خېتى بېرىدۇ؛ ئىچكى جايلاردىن شياڭگاڭغا ئىشلەشكە، تەربىيىلىنىشكە، ئوقۇشقا بارىدىغانلار ۋە خىزمەت قىلىدىغان ئىگە بولۇشى كېرەك.

بۇ باياناتچى تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: نېگىزلىك قانۇندىكى ئالاقىدار بەلگىلىمىلەرگە ئاساسەن ئىچكىرىدىن ھۆكۈمەت ئىشى بىلەن شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونىغا بارىدىغانلار تەستىقتىن ئۆتكۈزۈلىدۇ، دۆلەت

پەۋقۇلئاددە مەمۇربي رايونى قۇرۇلغان كۈندىن باشلاپ ئىچكىرىدىكى جايلاردىن ھۆكۈمەت ئىشى بىلەن شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇربي رايونىغا بارىدىغانلار ھۆكۈمەت ئىشى پاسپورتى ئالمىسىمۇ بولىدىغان ، گوۋۇيۈەن شياڭگاڭ - ئاۋمېن ئىشلىرى ئىشخانىسى بەرگەن «شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇربي رايونىغا بېرىش يول خېتى»بولسىلا بولىدىغان بولدى.

گوۋۇيۈەن شياڭگاڭ - ئاۋمېن ئىشلىرى ئىشخانىسىنىڭ ئاخبارات باياناتچىسى مۇنداق دېدى: ئىلگىرى ئەنگلىيىنىڭ ئىدارە قىلىشىدا بولغاچقا، ئىچكىرىدىن ھۆكۈمەت ئىشى بىلەن شياڭگاڭغا بارىدىغانلار دىپلوماتىيە تارماقلىرى تارقاتقان پاسپورتنى ئالاتتى ھەم ئەنگلىيە تەرەپ ۋىزا بەرگەندىن كېيىن شياڭگاڭغا باراتتى. بۇ يىل 7 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن باشلاپ شياڭگاڭ دۆلىتىمىزنىڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇربي رايونىغا ئايلاندى. مۇشۇ ئۆزگىرىشكە ماسلىشىش ئۈچۈن، گوۋۇيۈەننىڭ تەستىقلىشى بىلەن ئىچكى جايلاردىن شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇربي رايونىغا ھۆكۈمەت ئىشى بىلەن بارىدىغانلار «شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇربي رايونىغا بېرىش يول خېتى»نى ئىشلەتسە ھەمدە شياڭگاڭغا بېرىشقا تىزىملاتقاندىن كېيىن شياڭگاڭغا كىرسە بولىدۇ. ئۆتكۈنچى دەۋردىكى ئورۇنلاشتۇرۇش سۈپىتىدە بۇنىڭدىن ئىلگىرى شياڭگاڭغا كىرىش ۋىزىسى ئالغان پاسپورتى بار كىشىلەر بۇ يىل 12- ئاينىڭ 31- كۈنىدىن ئىلگىرى ئەسلىدىكى پاسپورت بىلەن كۈچكە ئىگە ۋىزىسىنى داۋاملىق ئىشلىتىپ شياڭگاڭغا بارسا ھەم مۇشۇ مەزگىلدە «شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇربي رايونىغا بېرىش يول خېتى»غا ئالماشتۇرۇۋالسا بولىدۇ.

بۇ باياناتچى تونۇشتۇرۇپ مۇنداق دېدى: «شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇربي رايونىغا بېرىش يول خېتى»ۋاقىتلىق شياڭگاڭغا بارىدىغان ئىچكىرىنىڭ ھۆكۈمەت خادىملىرى ۋە ئىچكىرىدىن ھۆكۈمەت ئىشى بىلەن شياڭگاڭدا ئىشلەشكە ئەۋەتىلگەنلەر، ئوقۇيدىغانلار، تەربىيىلىنىدىغانلار ۋە ئەمگەك مۇلازىملىق توختامىنى ئىجرا قىلىدىغان دائىمىي تۇرۇشلۇق خادىملارغا بېرىلىدۇ. ئىچكى جايلاردىكى يول خېتى بېرىدىغان ئورگانلار يۇقىرىدا ئېيتىلغان خادىملارنىڭ شياڭگاڭغا بېرىش ئىشىنىڭ خاراكتېرىگە قاراپ ئوخشاش بولمىغان تۈردىكى شياڭگاڭغا بېرىش كىنىشكىسى بېرىدۇ؛ بۇنىڭ ئىچىدە ۋاقىتلىق شياڭگاڭغا بارىدىغان بولۇپ ئومۇمەن شياڭگاڭدا تۇرىدىغان ۋاقتى بىر ئايدىن

جايلاردىن شياڭگاڭغا ئىشلەشكە،تەربىيىلىنىشكە، ئوقۇشقا بارىدىغانلار ۋە خىزمەت قىلىدىغان خادىملارغا كەلسەك ئىلگىرى ئىچكىرىدىن پاسپورت ئېلىش رەسمىيىتىنى ئۆتەپ بولغاندىن كېيىن يەنە ئەنگلىيە تەرەپنىڭ ۋىزا بېرىشىنى ئىلتىماس قىلىپ، ئەنگلىيە تەرەپنىڭ ۋىزىسىغا ئېرىشكەندىن كېيىن ئاندىن شياڭگاڭغا بارالايتتى. شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇربي رايونىنىڭ قانۇنىدىكى بەلگىلىمىگە ئاساسەن، مۇشۇ خىلدىكى خادىملار شياڭگاڭغا بېرىپ يۇقىرىدا ئېيتىلغان پائالىيەتلەر بىلەن شۇغۇللانماقچى بولسا، يەرلىك ھۆكۈمەتنىڭ ئالاقىدار تارمىقىنىڭ تەستىقىنى ئېلىش كېرەك .بۇنىڭدىن كېيىن ئىچكى جايلاردىكى ۋىزا بېجىرىدىغان ئورگانلار تەكشۈرۈپ تەستىقلاش داۋامىدا مۇشۇ خىلدىكى خادىملارنىڭ شياڭگاڭغا بېرىش ئىلتىماسىنى پەۋقۇلئاددە مەمۇربي رايونىنىڭ چېگرىدىن كىرىشنى باشقۇرۇش ئورنىنىڭ تەكشۈرۈشىگە ئالدىن يوللاپ بېرىدۇ، پەۋقۇلئاددە مەمۇربي رايونىنىڭ چېگرىدىن كىرىشنى باشقۇرۇش ئورنى تەكشۈرۈپ رۇخسەت قىلغاندىن كېيىن، ئىچكىرىدىكى ۋىزا بېجىرىش ئورگانلىرى شۇنىڭغا مۇناسىپ بولغان شياڭگاڭغا بېرىش كىنىشكىسى بېرىدۇ. بۇنىڭ ئىچىدە شياڭگاڭغا ئىشلەشكە بېرىشنى ئىلتىماس قىلىدىغانلار ئالدى بىلەن پەۋقۇلئاددە مەمۇربي رايونلۇق ھۆكۈمەت تەستىقلىغان شياڭگاڭدا ئىشلەشكە بېرىلگەن سانىغا

شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇربي رايونىغا بارىدىغانلار تەستىقتىن ئۆتكۈزۈلىدۇ، دۆلەت بۇ ئىشتا يەنىلا قاتتىق تەكشۈرۈپ تەستىقلاش تۈزۈمىنى يولغا قويىدۇ.

قىسىملاردىن «كۆكتات قوشۇمچە يېمەكلىكلەر»قۇرۇلۇشىنى ئەستايىدىل ياخشى تۇتۇشنى تەلەپ قىلدى.

گوۋۇيۈەن ئىشخانىسى، مەركىزىي ھەربىي

كۈچەيتىشنىڭ، جەڭگىۋارلىقىنى ئۆستۈرۈشنىڭ كاپالىتى.

. «ئۇقتۇرۇش»تا مۇنۇلار تەلەپ قىلىندى: يەرلىك ھەر دەرىجىلىك خەلق

بېرىشنى «ئىككىنى ھىمايە قىلىش»تا نەمۇنىلىك شەھەر (ناھىيە)بەرپا قىلىش خىزمىتىنىڭ مۇھىم مەزمۇنى قىلىش لازىم.

ئەمگەك نازارىتى ئىش ئورنىدىن ئايرىلغان ئىشچىلارنى قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش بويىچە تەجرىبە ئالماشتۇرۇش يىغىنى ئاچتى

ئۆز مۇخبىرىمىز نەن جۇ خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق ئەمگەك نازارىتى 17 - ئىيۇل چۈشتىن بۇرۇن، ئىش ئورنىدىن ئايرىلىپ ئىشسىز قالغان ئىشچىلارنى قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش بويىچە تەجرىبە ئالماشتۇرۇش يىغىنى ئاچتى. يىغىنغا ئىش ئورنىدىن ئايرىلىپ ئىشسىز قالغان 785 ئىشچى - خىزمەتچىنى قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرغان ئالتە كارخانا ۋە بىر قىسىم ۋەيران بولغان كارخانىلارنىڭ باشقۇرغۇچىلىرى قاتناشتى.

ئەمگەك نازارىتى پارتگۇرۇپپىسىنىڭ شۇجىسى جياڭ توگىنىڭ تونۇشتۇرۇشىدىن قارىغاندا، ھازىرغا قەدەر ئاپتونوم رايونىمىزدا ئىش ئورنىدىن ئايرىلىپ ئىشسىز قالغان ئىشچى- خىزمەتچى 100 مىڭدىن ئاشىدىكەن . كارخانىلارنىڭ ئىش ئورنىدىن ئايرىلىپ ئىشسىز قالغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى قوبۇل قىلىشىغا ئىلھام بېرىش يۈزىسىدىن ئاپتونوم رايونىمىز بىر قاتار ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى ئوتتۇرىغا قويىدى:

1) ئىش ئورنىدىن ئايرىلىپ ئىشسىز قالغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى قوبۇل قىلغانلاردىن بېرىدەك كەسىپ تونۇشتۇرۇش ھەققى ئېلىنمايدۇ. 2) ۋەيران بولغان كارخانىلاردا ئىشسىز قالغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى قوبۇل قىلغان بولسا، ئەمگەك تارماقلىرى ئۇلارنىڭ خىزمەت ئىستاژىغا قاراپ شۇ كارخانىغا 1000 يۈەندىن 1500 يۈەنگىچە ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش راسخوتى بېرىدۇ. 40 ياشتىن ئاشقان ئاياللار، 45 ياشتىن ئاشقان ئەرلەرنى قوبۇل قىلغان ھەم ئۇزاق مۇددەتلىك ئەمگەك توختامى تۈزگەن بولسا ئورۇنلاشتۇرۇش ھەققىنىڭ ھەممىسى ئورۇنلاشتۇرۇلغان ئورۇنغا ئايرىپ بېرىلىدۇ. 3) جەمئىيەتتە ئىشسىز قالغان ئىشچى- خىزمەتچىلەرنى قوبۇل قىلغان بولسا، شۇ ئىشچى بەھرىمەن بولۇشقا تېگىشلىك ئىشسىزلىقتىن قۇتقۇزۇش سوممىسىنىڭ تېخىچە بېرىلمىگەن قىسمى ئورۇنلاشتۇرغان ئورۇنغا ئايرىپ بېرىلىدۇ ياكى ئىمزالانغان توختام سۈرۈكى بويىچە مەلۇم مىقداردا ئورۇنلاشتۇرۇش ھەققى ئاجرىتىپ بېرىلىدۇ. 4) ئادەم قىسقارتىپ ئۈنۈمىنى ئاشۇرغان كارخانىلار ۋە ئالاھىدە قىيىنچىلىقى بار كارخانىلاردىكى ئىش ئورنىدىن ئايرىلىپ قالغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى قوبۇل قىلغان بولسا، ئىمزالىغان ئەمگەك توختام ۋاقتىنىڭ ئۇزۇن - قىسقىلىقىغا قاراپ ئەسلى ئىشلەتكەن ئورۇن پەرقلىق ھالدا ئورۇنلاشتۇرۇش پۇلى تۆلەيدۇ.

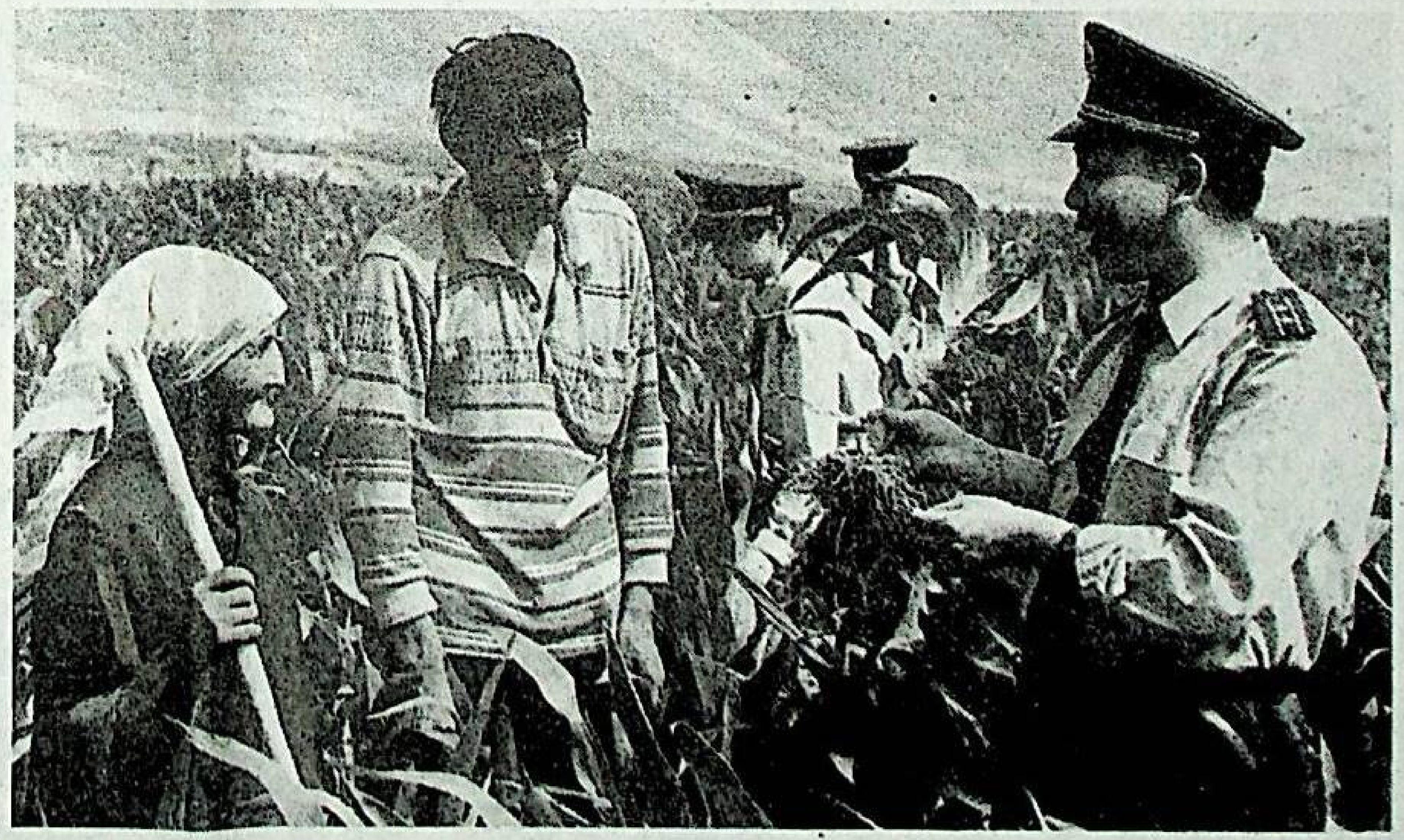

شىنجاڭ ھەربىي رايونى ساقلىقنى ساقلاش خادىملىرىنى يېتىشتۈرۈش چوڭ ئەترىتى ئۆتكەن يىلدىن باشلاپ قۇتۇبى ناھىيىسى چۆرگۈل بازىرى قىزىلتاش كەنتىدىكى ئالاھىدە قىيىنچىلىقى بار ئون ئائىلىنىڭ ھەر بىرىگە يىلدا 1000يۈەندىن پۇل ئىئانە قىلىپ، ئۇلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنى سېتىۋېلىشىغا ياردەم بەردى ھەم ئۇلارغا يېزا ئىگىلىك تېخنىكا بىلىملىرىنى ئۆگەتتى.

سۈرەتتە: چوڭ ئەترەت سىياسىي باشقارما مۇدىرى زىنگ فاڭشېڭ نامرات ئائىلىلەرنىڭ كۆممىقوناق تېرىش ۋە ئېتىز- ئېرىق پەرۋىشى ئەھۋالىنى ئىگىلىمەكتە.

ئۆز مۇخبىرىمىز ۋاڭ ۋېيدۇڭ فوتوسى

قەشقەر ۋىلايىتىدە بۇغداي سېتىۋېلىش سۈرئىتى تېز بولماقتا

يوپۇرغا ناھىيىسى بۇغداي سېتىۋېلىش ۋەزىپىسىنى ئورۇنداپ بولدى

ئۆز مۇخبىرىمىز خۇدابەردى ئابدۇللا خەۋەر قىلىدۇ: قەشقەر ۋىلايىتىدە بۇ يىللىق بۇغداي سېتىۋېلىش سۈرئىتى بىر قەدەر تېز بولدى. 7 - ئاينىڭ 9 - كۈنىگىچە ئامبارلاشتۇرۇلغان بۇغداي 52 مىليون 440 مىڭ كىلوگرامغا يېتىپ، پۈتۈن يىللىق بۇغداي سېتىۋېلىش ۋەزىپىسىنىڭ 45.9% ىنى تەشكىل قىلدى. بۇ بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن 39 مىليون 30 مىڭ كىلوگرام ئارتۇق.

ئەتىيازدىن بۇيان قەشقەر ۋىلايىتىنىڭ بەزى ناھىيىلىرىدە ئېغىر قۇرغاقچىلىق بولدى، ئايرىم ناھىيىلەر كۆپ قېتىم يەر تەۋرەش ئاپىتىنىڭ تەسىرىگە ئۇچرىدى. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورۇنلىرىنىڭ رەھبەرلىكىدە دېھقانلار قۇرغاقچىلىق ئاپىتىگە تاقابىل تۇرۇپ، كۆڭۈل قويۇپ پەرۋىش قىلىپ، بۇغدايدىن مول ھوسۇل ئېلىشقا پۇختا ئاساس ياراتتى. دېھقانلار ئۇدۇللۇق يىغىۋېلىنغان بۇغداينى ۋاقتىدا دان قىلىپ، ئاشلىق تارماقلىرىغا ۋاقتىدا قىزغىنلىق بىلەن سېتىپ بەردى.

بۇيىللىق بۇغداي سېتىۋېلىش باشلىنىشتىن بۇرۇن ھەر دەرىجىلىك پارتكوم، ھۆكۈمەتلەر، مۇناسىۋەتلىك تارماقلار ئاشلىق سېتىۋېلىش مەبلىغى تەييارلاش، ئامبارلارنى تەييارلاش، رېمونت قىلىش ، كەسپىي خادىملارنى تەربىيىلەش، سېتىۋېلىش نۇقتىلىرىنى كۆپەيتىش قاتارلىق خىزمەتلەرگە بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتتى، ئاشلىق تارماقلىرى ئاشلىق سېتىۋېلىش جەريانىدا دېھقانلارنى قىزغىن كۈتۈۋېلىپ، ئەتراپلىق مۇلازىملىق قىلدى، ئاشلىق سېتىپ بەرگەن دېھقانلارغا ئاق ھۆججەت بەرمىدى. يوپۇرغا ناھىيىسى 7 - ئاينىڭ 8 - كۈنىگىچە 3 مىليون 730 مىڭ كىلوگرام ئاشلىق سېتىۋېلىپ، بۇ يىللىق يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش ۋەزىپىسىنى ۋىلايەت بويىچە 1 - بولۇپ ئورۇنداپ بولدى.

ئىچكى موڭغۇلدا داغدۇغىلىق كادىرلار يىغىنى ئۆتكۈزۈلۈپ، ئاپتونوم رايون قۇرۇلغانلىقىنىڭ 50 يىللىقى تەبرىكلەندى

(بېشى 1 - بەتتە)

زۇجياخۇا مۇنداق دېدى: پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 5 - ئومۇمىي يىغىنى دۆلىتىمىزنىڭ ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتى ئۈچۈن ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار پىلان تۈزۈپ بەردى، ئىچكى موڭغۇلنىڭ زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئۈچۈنمۇ ئالغا بېسىش يۆنىلىشىنى كۆرسىتىپ بەردى. پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى ئىچكى موڭغۇلنىڭ قۇرۇلۇشىغا ئىنتايىن كۆڭۈل بۆلدى، جياڭ زېمىن، لى پېڭ قاتارلىق مەركەز رەھبەرلىرى ئىچكى موڭغۇلدا خىزمەتلەرنى تەكشۈرۈپ، ئىچكى موڭغۇلنىڭ تەرەققىياتى ۋە مۇقىملىقى توغرىسىدا نۇرغۇن مۇھىم يوليورۇقلارنى بەردى. ئىچكى موڭغۇلدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەننىڭ رەھبەرلىكىدە، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ رەھبەرلىكىدە يەنىمۇ غەيرەتكە كېلىپ، ئىتتىپاقلىشىپ كۈرەش قىلىپ، ئىچكى موڭغۇلنىڭ ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي تەرەققىياتىدا يەنە چوقۇم يېڭى ۋەزىيەت يارىتالايدىغانلىقىغا ئىشىنىمەن.

ئىچكى موڭغۇل ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومىنىڭ شۇجىسى ليۇمىڭزۇ ئىچكى موڭغۇل ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى، خەلق ھۆكۈمىتى، سىياسىي كېڭەش ۋە ئىچكى موڭغۇل ھەربىي رايونىغا ۋاكالىتەن زۇجياخۇا باشلىقلىقىدىكى مەركەز ۋەكىللەر ئۆمىكىنى قىزغىن قارشى ئالدى. ئۇنىڭدىن كېيىن، ئۇ «دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى ئۇلۇغ بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، ئىچكى موڭغۇلنىڭ زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇش ئىشلىرىنى 21 - ئەسىرگە ئومۇمىيۈزلۈك سىلجىتايلى» دېگەن تېمىدا سۆز قىلدى.

يىغىندا مەركەز ۋەكىللەر ئۆمىكى ئىچكى موڭغۇل ئاپتونوم رايونىغا3 مىليون يۈەن پەن- تېخنىكامۇكاپاتى فوندى ۋە يېشىل تاغ، ئاق تۇرنا، قارىغاينىڭ نۇسخىسى كەشتىلەنگەن ئاسما گىلەم تەقدىم قىلدى.

يىغىنغا ئاپتونوم رايوننىڭ ئاساسلىق پارتىيە، ھۆكۈمەت، ئارمىيە مەسئۇللىرى، ھەرقايسى بۆلۈم، كومىتېت، ئىشخانا، ئىدارىلەرنىڭ مەسئۇللىرى قاتارلىقلاردىن بولۇپ 1600 دىن ئارتۇق كىشى قاتناشتى.

21 - ئەسىردىكى پەن - تېخنىكا تەرەققىياتىنىڭ يۈزلىنىشى قانداق بولىدۇ؟

يۇي شاۇخەن

كرلگوسىگە نەزەر

ھازىردىن باشلاپ 21 - ئەسىرنىڭ باشلىرىغىچە بولغان ئون نەچچە يىلدا ئېلىمىزنىڭ 3 - قەدەمدىكى ئىستراتېگىيىلىك نىشانى ئەمەلگە ئاشىدۇ. بۇ، ئېلىمىزنىڭ پەن - تېخنىكا سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈش، تېخنىكا تەرەققىياتى بىلەن تېخنىكا ئىنقلابىنى ئىلگىرى سۈرۈشتىكى ئاچقۇچلۇق مەزگىل. ئۇنداق بولسا ئېلىمىزنىڭ 21- ئەسىردىكى پەن - تېخنىكا تەرەققىيات يۆزلىنىشى قانداق بولىدۇ؟

1. دۇنيا پەن - تېخنىكىسى ۋە ئېلىمىزنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىي قىلغان ۋەزىيەتتە جۇغلىنىدۇ. پەن- تېخنىكىسى تېخىمۇ راۋاجلىنىدۇ.

21 - ئەسىردە پەن تەتقىقات جەھەتتە نۇرغۇن يېڭى بۆسۈشلەر بولىدۇ. تېخنىكا جەھەتتىمۇ يېڭى ئىنقلاب خاراكتېرلىك تەرەققىياتلار بولىدۇ. ماتېرىيال پەن - تېخنىكىسىنىڭ تەرەققىياتى ئىنسانىيەت ماددىي مەدەنىيىتىنىڭ ئۆزلۈكسىز تەرەققىي قىلىش ئاساسى بولۇپ، 21 - ئەسىردە بۇ جەھەتتە يېڭى ئىلگىرىلەش بولىدۇ. ئەقلىي بىلىم ئىلمىي ۋە ھېكە ئىلمىي تەتقىقاتىدىمۇ زور ئىلگىرىلەش بولىدۇ.

مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىردا ئېلىمىزدە بازار ئىگىلىكىنىڭ ئاساسىي رامكىسى تۈرگۈزۈلىدۇ. 21- ئەسىرگە قەدەم قويغاندىن كېيىن ئۇ يەنىمۇ مۇكەممەللىشىدۇ. كېيىنكى ئەسىرنىڭ ئوتتۇرىلىرىدا ئېلىمىز ئوتتۇراھال تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەر سەۋىيىسىگە يېتىدۇ. ئىقتىسادنىڭ ئومۇمىي مىقدارىدا دۇنيانىڭ ئالدىنقى قاتارىغا ئۆتىدۇ.

ئالىملارنىڭ قارىشىچە، 21- ئەسرنىڭ دەسلەپكى 20 -30 يىللىرى ئېلىمىزنىڭ پەن - تېخنىكىسى ئومۇمى جەھەتتىن ئالغاندا ئالەمدىكى ئوتتۇرا دەرىجىلىك دۆلەتلەر قاتارىدىن ئورۇن ئالىدۇ. ئالىملار مۇنداق ھېسابلىماقتا: ئېلىم- پەن ئۆز مەنتىقىسى ۋە قانۇنىيىتى بويىچە راۋاجلىنىدۇ. شۇڭا ئاساس تەتقىقاتى ئۇستىدە ئويلانغاندا، ئېلىم - پەننىڭ ئىجتىمائىيلىشىش خۇسۇسىيىتىنى ئويلاش كېرەك. كۆچنى مەركەزلەشتۈرۈپ، ئىستراتېگىيىلىك بۆسۈش ھاسىل قىلىپ، جەمئىيەتكە، دۆلەتنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشىغا تايىنىش كېرەك. بۇنىڭدا بىر تۈركۈم سەرخىل تەتقىقات كۆچى بولۇشى، ئۇلار ئۆزاق مۇددەتلىك، ئاساس خاراكتېرلىك، ئىستراتېگىيىلىك يۆقىرى تېخنىكىلارنى تەتقىق قىلىشى كېرەك.

4. بايلىق، نوپۇس، مۇھىت مەسىلىسىنى چەت ئەلنىڭ ياردىمىگە تايىنىپ ھەل قىلىشقا بولمايدۇ.

ھازىرقى ئىجتىمائىي ئېڭىمىزدا مەسىلە. 21- ئەسىردە ئېلىمىزنىڭ بايلىقى كەمچىل بولۇش ئەھۋالىنى ئۆزگەرتىش تەس. بەلكى بۇنداق بايلىق كەمچىللىك تېخىمۇ گەۋدىلىنىشى مۇمكىن، ئېلىمىزنىڭ تەرەققىياتىغا كېرەكلىك بولغان بايلىق، بوشلۇق، سۇ مەنبەسى، ئېنېرگىيە، تەبىئىي بايلىقلار نوپۇسنىڭ كۆپىيىشىگە ئەگىشىپ، تېخىمۇ قىس بولۇپ كېتىدۇ. شۇڭا بايلىق، نوپۇس ۋە مۇھىت مەسلىسىنى ھەل قىلىشتا چەت ئەلنىڭ پەن - تېخنىكىسىغىلا تايانغان بىلەن بولمايدۇ. بىزنىڭ ئۆزىمىزگە خاس ئالاھىدىلىكىمىز بار. شۇڭا سىجىل تەرەققىياتقا مۇناسىۋەتلىك بايلىق، ئېكولوگىيە، مۇھىت جەھەتتىكى ئاساسىي تەتقىقاتىنى ئۆتۈپ، ئاساس ماتېرىياللىرىنى توپلاشقا پېتەرلىك ئەھمىيەت بېرىشىمىز كېرەك.

«پەن - تېخنىكا گېزىتى» دىن

قۇرۇلۇشلارغا ھاياتىي كۈچ بەخش ئېتىش

ئونشىدىن - يۇنشىدىن

ئالىملار «قۇرۇلۇشلارغا ھاياتىي كۈچ بەخش ئېتىش» دېگەن يېڭى ئۇقۇمنىڭ تۇرتكىسىدە، قۇرۇلۇشلارنىڭ ئېچكى ھالىتى ۋە تاشقى مۇھىتىنى بىتۇلۇگىيە ساھەسىدىكىلەرنىڭ ئۈسۈلى بويىچە ھېسسىي جەھەتتىن بىلىش ۋە ئۇنىڭغا ۋاقىتىدا ھۆكۈم قىلىش، ئېنىكاس قايتۇرۇش كېرەك، دەپ ئوتتۇرىغا قويىدى. مانا بۇ قۇرۇلۇشلارغا ھاياتىي كۈچ بەخش ئەتكەنلىك بولىدۇ.

نېرۋا ئامېرىكا ۋامونت ئۇنىۋېرسىتېتىدىكى فوربل نۇر تالاسىنى ئۆي، يول، توسما، كۆۋرۈك قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرىغا مۇشۇنداق چاغدا كىشىلەر ۋاقتىدا تەدبىر قوللىنىپ، 1994 - يىلىدىكى كورېينىك شىكىچۇ كۆۋرۈكى تۈيۇقسىز پارچىلىنىپ ئۆرۈلۈپ كەتكەندەك پاجىئەلەردىن ساقلىنالايدۇ.

مۇسكۇل سلكىنىش - كۆۋرۈك ۋە كۆتۈرمە يوللارنىڭ بۇزۇلۇشىدىكى ئاساسىي سەۋەب. ئامېرىكىنىڭ جەنۇبىي كالىفورنىيە ئۇنىۋېرسىتېتىدىكى روجېس كۆۋرۈكىگە بىرىكمە تالا ماتېرىياللىق ئېشىلتىپ، ئۇنى ھاياتىي كۈچكە ئىگە قۇرۇلۇشلارنىڭ «مۇسكۇلى»قىلغان. قۇرۇلۇش سلكىنىگەندە توك ئىسسىقلىقىنى تىزگىنلەيدىغان تالا خۇددى مۇسكۇلغا ئوخشاش شەكىل ۋە كېڭىيىش كۈچى جەھەتتە تومۇرلار، مۇسكۇللار ۋە قوزغاتقۇچ مەنبەلەر بولۇپ، ئۇلار ستېرىئولۇق ئورۇنلاشتۇرۇلۇپ، بىر - بىرىگە تەسىر كۆرسىتىدۇ. ئۇلارنىڭ ئورنى ئىنتايىن مۇرەككەپ، ئۇلارنىڭ ماسلىشىشى، تىزگىنلىنىشى ئۇچۇن ھاياتىي كۈچكە ئىگە قۇرۇلۇشلارنى تورلىرى ۋە چوڭ ھېكە ھېسابلىنىدىغان مەركىزى بىر تەرەپ قىلىش ئەسۋابى ھەتتا دەسلەپكى قەدەمدە ھۆكۈم قىلىدىغان، خاتالىقنى كۆزىتىدىغان، ئۇچۇر تارقىتىش ئىقتىدارىغا ئىگە تەقلىدىي نېرۋا «ھۈجەيرىسى» بولۇشى كېرەك. مانا بۇ كومپيۇتېرنىڭ يۈمشاق دېتالى ھېسابلىنىدۇ.

ئۇسۇلۇكنى تۇپراقسىز يېتىشتۇرۇشنىڭ خالىق ئىگىلىكىدىكى رولى

مامۇت سوپى

ئىلىم - پەن كۆزنىكى

ئۇسۇلۇكنى تۇپراقسىز يېتىشتۇرۇش ئالاھىدە بىر خىل يېتىشتۇرۇش ئۇسۇلى بولۇپ، ئۇنىڭدا پەقەت خىمىيىۋى ئوغۇت ياكى خىمىيىلىك دورىلاردىن پايدىلىنىپ تەييارلانغان ئوزۇقلۇق سۇيۇقلۇقى ئارقىلىق ئۇسۇلۇكنىڭ ھەر خىل ئانئورگانىك ئوزۇلارغا بولغان ئېھتىياجى قاندۇرۇلىدۇ. ئۇسۇلۇكنى تۇپراقسىز يېتىشتۇرۇش ئادەتتە سۇدا يېتىشتۇرۇش، شېغىلدا يېتىشتۇرۇش، قۇمدا يېتىشتۇرۇشتىن ئىبارەت ئۈچ خىلغا بۆلۈنىدۇ.ئۇسۇلۇكنى تۇپراقسىز يېتىشتۇرۇش تۈۋەندىكىدەك ئارتۇقچىلىقلارغا ئىگە:

1. ھوسۇل مىقدارى يۇقىرى، سۈپىتى ياخشى بولىدۇ. چەت ئەل ئالىملىرىنىڭ تەتقىقات نەتىجىلىرىگە قارىغاندا، ھەر بىر گېكتار يەردىكى پەمىدۇرنىڭ ھوسۇلى 900 مىڭ كىلوگرامغا يېتىدىكەن.

2. يەر چەكلىمىسىگە ئۇچرىمايدۇ. ئۇسۇلۇكنى تۇپراقسىز يېتىشتۇرۇشنىڭ دائىرىسى چوڭ بولسىمۇ، كىچىك بولسىمۇ بولىدۇ. ئۇسۇلۇكنى تۇپراقسىز يېتىشتۇرۇش ئۇسۇلىنى يېزىلاردا قوللىنىپلا قالماي، شەھەرلەردىكى ئۆيلەردە دېرىزە تەكچىسى ۋە بالكوندىمۇ بۇ ئۇسۇلدىن پايدىلىنىپ، يېڭى كۆكتات ۋە گۈل - گىياھلارنى ئۆستۈرۈشكە بولىدۇ.

3. كېسەللىك ۋە ھاشارات زىيانداشلىقىنى ئازايتقىلى بولىدۇ. كېسەللىك ۋە ھاشارات زىيانداشلىقى كۆپىنچە تۇپراق ئارقىلىق تارقىلىدۇ. ئۇسۇلۇكنى تۇپراقسىز يېتىشتۇرۇشتە، ئۇسۇلۇك تۇپراقتىن ئايرىلغان بولغاچقا، ھەر خىل كېسەللىك ۋە ھاشارات زىيانداشلىقىدىن ساقلانغىلى بولىدۇ.

4. ئوغۇت ۋە سۇنى ئىقتىساد قىلغىلى بولىدۇ. ئۇسۇلۇكنى تۇپراقتا تېرىغاندا ئوزۇقلۇق ماددىلارنىڭ% 40 -% 50ى ئىسراپ بولۇپ كېتىدۇ. سۇنىڭ كۆپ قىسمىمۇ سىڭىپ ياكى ئېقىپ كېتىدۇ. ئۇسۇلۇكنى تۇپراقسىز يېتىشتۇرۇشتە پەقەت بۇ خىل ئەھۋاللار ناھايىتى ئاز ئۇچرايدۇ.

مەسىلەن: بىر كىلوگرام قاپاق لازا يېتىشتۇرۇش ئۈچۈن 60 لىتر سۇ سەرپ بولىدۇ.

5. پاكىز بولىدۇ. ئېتىزلارغا ئىشلىتىلىدىغان ئوغۇتلارنىڭ كۆپ قىسمى گەندە - سۈيدۇك، ئېچىتما ئوغۇت بولۇپ، بۇ ئوغۇتلاردا كېسەللىك باكتېرىيىلىرى كۆپ بولىدۇ ۋە ئۇ سېسىق پۇرايدۇ. لېكىن ئۇسۇلۇكنى تۇپراقسىز ئۆستۈرۈشتە ئىشلىتىلىدىغان ئوغۇتلارنىڭ ھەممىسى خىمىيىۋى ئوغۇت بولۇپ، ئۇنىڭدا كېسەللىك باكتېرىيىلىرىمۇ، ناچار پۇراقلارمۇ بولمايدۇ.

6. يەر تېجىلىدۇ. مەسىلەن: 250 تۇياق قوي بېقىش ئۈچۈن 2.4 گېكتار يەرگە يەم - خەشەك تېرىشقا توغرا كەلسە، تۇپراقسىز يېتىشتۇرۇشتە پەقەت 0.06 گېكتار يەر بولسىلا بولىدۇ.

ئۇسۇلۇكلارنى تۇپراقسىز يېتىشتۇرۇش ئېغىر جىسمانىي ئەمگەك سەرپ قىلىنمايدىغان، ئىقتىسادىي ئۇنۇمى يۇقىرى ئۇسۇل.

بۇغداي مايسىلىرىغا ئوتۇن كۈلى چېچىشنىڭ پايدىسى كۆپ

ئۇرسۇن ئوزبان

يېزا ئىگىلىك ساۋاتى

ئوتۇن كۈلى (ئوت - چۆپ كۈلى) ئاساسەن كالىي ماددىسىدىن تەركىب تاپقان سۈپەتلىك مەھەللىۋى ئوغۇت ھېسابلىنىدۇ. كالىي زىرائەتلەرنىڭ ئۇسۇپ يېتىلىشىدە كەم بولسا بولمايدىغان مۇھىم ئېلېمېنت. ئىلمىي تەتقىقات نەتىجىلىرىگە قارىغاندا، كالىينىڭ ئۇسۇلۇكلەردە توملۇقلۇق، قوي بېقىش ئۈچۈن 2.4 گېكتار يەرگە يەم - خەشەك تېرىشقا توغرا كەلسە، تۇپراقسىز يېتىشتۇرۇشتە پەقەت 0.06 گېكتار يەر بولسىلا بولىدۇ.

ئۇسۇلۇكنى تۇپراقسىز يېتىشتۇرۇش ئالاھىدە بىر خىل يېتىشتۇرۇش ئۇسۇلى بولۇپ، ئۇنىڭدا پەقەت خىمىيىۋى ئوغۇت ياكى خىمىيىلىك دورىلاردىن پايدىلىنىپ تەييارلانغان ئوزۇقلۇق سۇيۇقلۇقى ئارقىلىق ئۇسۇلۇكنىڭ ھەر خىل ئانئورگانىك ئوزۇلارغا بولغان ئېھتىياجى قاندۇرۇلىدۇ. ئۇسۇلۇكنى تۇپراقسىز يېتىشتۇرۇش ئادەتتە سۇدا يېتىشتۇرۇش، شېغىلدا يېتىشتۇرۇش، قۇمدا يېتىشتۇرۇشتىن ئىبارەت ئۈچ خىلغا بۆلۈنىدۇ.ئۇسۇلۇكنى تۇپراقسىز يېتىشتۇرۇش تۈۋەندىكىدەك ئارتۇقچىلىقلارغا ئىگە:

1. ھوسۇل مىقدارى يۇقىرى، سۈپىتى ياخشى بولىدۇ. چەت ئەل ئالىملىرىنىڭ تەتقىقات نەتىجىلىرىگە قارىغاندا، ھەر بىر گېكتار يەردىكى پەمىدۇرنىڭ ھوسۇلى 900 مىڭ كىلوگرامغا يېتىدىكەن.

2. يەر چەكلىمىسىگە ئۇچرىمايدۇ. ئۇسۇلۇكنى تۇپراقسىز يېتىشتۇرۇشنىڭ دائىرىسى چوڭ بولسىمۇ، كىچىك بولسىمۇ بولىدۇ. ئۇسۇلۇكنى تۇپراقسىز يېتىشتۇرۇش ئۇسۇلىنى يېزىلاردا قوللىنىپلا قالماي، شەھەرلەردىكى ئۆيلەردە دېرىزە تەكچىسى ۋە بالكوندىمۇ بۇ ئۇسۇلدىن پايدىلىنىپ، يېڭى كۆكتات ۋە گۈل - گىياھلارنى ئۇسۇلۇكتە ئۆستۈرۈشكە بولىدۇ.

3. كېسەللىك ۋە ھاشارات زىيانداشلىقىنى ئازايتقىلى بولىدۇ. كېسەللىك ۋە ھاشارات زىيانداشلىقى كۆپىنچە تۇپراق ئارقىلىق تارقىلىدۇ. ئۇسۇلۇكنى تۇپراقسىز يېتىشتۇرۇشتە، ئۇسۇلۇكنى تۇپراقتىن ئايرىلغان بولغاچقا، ھەر خىل كېسەللىك ۋە ھاشارات زىيانداشلىقىدىن ساقلانغىلى بولىدۇ.

4. ئوغۇت ۋە سۇنى ئىقتىساد قىلغىلى بولىدۇ. ئۇسۇلۇكنى تۇپراقتا تېرىغاندا ئوزۇقلۇق ماددىلارنىڭ% 40 -% 50ى ئىسراپ بولۇپ كېتىدۇ. سۇنىڭ كۆپ قىسمىمۇ سىڭىپ ياكى ئېقىپ كېتىدۇ. ئۇسۇلۇكنى تۇپراقسىز يېتىشتۇرۇشتە پەقەت بۇ خىل ئەھۋاللار ناھايىتى ئاز ئۇچرايدۇ. مەسىلەن: بىر كىلوگرام قاپاق لازا يېتىشتۇرۇش ئۇچۇن 60 لىتر سۇ سەرپ بولىدۇ.

5. پاكىز بولىدۇ. ئېتىزلارغا ئىشلىتىلىدىغان ئوغۇتلارنىڭ كۆپ قىسمى گەندە - سۈيدۇك، ئېچىتما ئوغۇت بولۇپ، بۇ ئوغۇتلاردا كېسەللىك باكتېرىيىلىرى كۆپ بولىدۇ ۋە ئۇ سېسىق پۇرايدۇ. لېكىن ئۇسۇلۇكنى تۇپراقسىز ئۆستۈرۈشتە ئىشلىتىلىدىغان ھەممىسى خىمىيىۋى ئوغۇت بولۇپ، ئۇنىڭدا كېسەللىك باكتېرىيىلىرىمۇ، ناچار پۇراقلارمۇ بولمايدۇ.

6. يەر تېجىلىدۇ. مەسىلەن: 250 تۇياق قوي بېقىش ئۈچۈن 2.4 گېكتار يەرگە يەم - خەشەك تېرىشقا توغرا كەلسە، تۇپراقسىز يېتىشتۇرۇشتە پەقەت 0.06 گېكتار يەر بولسىلا بولىدۇ.

ئۇسۇلۇكلارنى تۇپراقسىز يېتىشتۇرۇش ئېغىر جىسمانىي ئەمگەك سەرپ قىلىنمايدىغان، ئىقتىسادىي ئۇنۇمى يۇقىرى ئۇسۇل.

ئەسىرنىڭ دەسلەپكى 20 ـ 30 يىلىدا ئېلىمىزنىڭ پەن ـ تېخنىكىسى ئومۇمىي جەھەتتىن ئېيتقاندا، تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەردىن ئارقىدا تۇرىدىكەن، لېكىن بەزى ساھەلەردە، بەزى جەھەتلەردە خەلقئارا ئىلغار سەۋىيىگە يېقىنلىششى. ياكى يېتىشى مۇمكىن ئىكەن.

2. كارخانىلار پەن ـ تېخنىكا تەرەققىياتىنى بازار رىقابىتىگە قاتنىششنىڭ ئاساسىي تايانچى

3. دۆلەت ئاساس تەتقىقاتىنىڭ مۇھىم تايانچ كۈچى بولىدۇ.

ئېلىمىزنىڭ ئاساسلىق تەتقىقاتى تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەرنىڭكىدىن ئارقىدا. بەزى ساھەلەرنىڭ تەرەققىيات سۈرئىتى يېڭىدىن گۈللەنگەن سانائەت دۆلەتلىرىنىڭكىدىن نىسپىي ھالدا ئارقىدا. بۇنىڭ ئۈچۈن بىرىنچىدىن، قۇرۇلمىنى تەڭشەش؛ ئىككىنچىدىن، مېخانىزمنى ئۆزگەرتىش كېرەك.

تالاسىنى ئۆي، يول، توسما، كۆۋرۈك قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرىغا بىۋاستە كىرگۈزۈپ، ئۇنى قۇرۇلۇشلارنىڭ «نېرۋىسى» قىلدى. بۇ نۇر تالاسى سەزگۈچ ئەسۋاب بىلەن تۇتاشتۇرۇلغان بولۇپ، بۇنداق ھاياتىي كۈچ بەخش ئېتىلگەن قۇرۇلۇشلار ئۆزىنىڭ ئىچىدىكى يوشۇرۇن ئاپەتلەرنى ھېسسىي جەھەتتىن بىلەلەيدۇ ۋە ئۆزىنىڭ شەكلىنى ئۆزگەرتىپ، سىلكىنىش، پارچىلىنىشقا تۇرتكە بولىدىغان تاشقى كۈچلەرنى ھېس قىلالايدۇ.

مۇسكۇلغا ئوخشاش شەكىل ۋە كېڭىيىش كۈچى جەھەتتە ئۆزگىرىپ، تارىيىش ۋە كېڭىيىش ئارقىلىق كۆۋرۈكنىڭ سىلكىنىش دەرىجىسىنى ئۆزگەرتكەن، تۆۋەنلەتكەن. سۈنئىي ئۇسۇلدا كومپيۇتېر ئارقىلىق تىزگىنلىنىدىغان بۇنداق ئۇسۇل كۆۋرۈكنىڭ سىلكىنىشكە بەرداشلىق بېرىش ئىقتىدارىنى ئون ھەسسە ئاشۇرۇپ، كۆۋرۈك قۇرۇلمىسىنىڭ ئۆمرىنى زور دەرىجىدە ئۇزارتقان.

ھۆجەيرە ھاياتىي كۈچكە ئىگە قۇرۇلۇشلاردا نۇرغۇن نېرۋا ۋە كومپيۇتېرنىڭ يۇمشاق دېتالى ھېسابلىنىدۇ.

قان پلاستىنكىچىلىرى ئادەم بەدىنىدىكىگە تەقلىد قىلىنغان قان پلاستىنكىچىلىرى ھاياتىي كۈچكە ئىگە قۇرۇلۇشلاردىكى مىكرو نەيچىلىك بېتون قۇرۇلمىغا ئورۇنلاشتۇرۇلسا، قۇرۇلۇشلاردىن چاك كەتكەندە بېتوندىكى مىكرو نەيچىلەر ئۆزلۈكىدىن ئۈزۈلۈپ، ئۇنىڭدىن خىمىيىلىك چاپلاش سۇيۇقلۇقى چىقىپ، چاكنى ئۆزلۈكىدىن ئېتىۋېتىدۇ.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

قارىغاندا، كالىينىڭ ئۆسۈملۈكلەردە ئوينايدىغان فىزىئولوگىيىلىك ئىقتىدارى كۆپ تەرەپلىمىلىك بولىدىكەن. ئۇ كۆپ خىل ئېنزىملارنىڭ ئاكتىپلاشتۇرۇش دورىسى بولۇپ، ئۆسۈملۈكلەرنىڭ نەملىك ئالماشتۇرۇش ۋە ھەرىكەتلىنىشىنى تەڭشەيدىكەن، زىرائەتلەرنىڭ غول، يوپۇرماقلىرىنىڭ قاتتىقلىقى ۋە ساغلاملىقىنى كۈچەيتىپ، نۇر بېرىكتۈرۈش ئۈنۈمىنى ئاشۇرىدىكەن.

ئوتتۇن كۈلى تەركىبىدە كالىي ئېلېمېنتىدىن باشقا فوسفور، ماگنىي، كىچىك دانچىلار بولۇپ، بەزى يۇمشاق تەنلىك زىيانداش ھاشاراتلارغا قارىتا بەلگىلىك تىزگىنلەش رولىنى ئوينايدۇ. بۇغداينىڭ غول ـ يوپۇرماقلىرىغا چاچقاندا، شەبنەم تامچىلىرى ۋە سۇ تامچىلىرىنى شەكىللەندۈرمەيدۇ. بۇنىڭ بىلەن كېسەللىك باكتېرىيىلىرى، سپورىلىرىنىڭ چاپلىشىش ۋە بىخلىنىشىنى توسۇپ، كېسەللىكنىڭ پەيدا بولۇشى ۋە تارقىلىشىنى چەكلەيدۇ.

ئوتتۇن كۈلى يېزىلاردىكى ھەممە ئائىلىلەردە بولىدىغان، ئېلىنىش ئاسان، ئەلا سۈپەتلىك ئوغۇت بولۇپ، ئەگەر ئۇ بۇغداي ئېتىزلىرىغا چېچىلسا، ھوسۇلنى كۆرۈنەرلىك ئاشۇرغىلى بولىدۇ. ئادەتتە 5 ـ ئايدىن باشلاپ بۇغداي باشاقلىرى سۈتلىنىشكىچە بولغان مەزگىلدە ھەر مو يەرگە 25 ـ 50 كىلوگرام چېچىلسا، بۇغداي ھوسۇلىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئاشۇرغىلى بولىدۇ.

پەن ـ تېخنىكا يېڭىلىقلىرى

ئەڭ يېڭى ئۆتكۈزگۈچ

گوللاندىيە، ئامېرىكا ئالىملىرىدىن تەركىب تاپقان خەلقئارا پەن تەتقىقات گۇرۇپپىسى يېقىندا ئەڭ ئىنچىكە ئۆتكۈزگۈچنى مۇۋەپپەقىيەتلىك تەتقىق قىلدى. ئۇنىڭ دىئامېتىرى ئون ئاتوم زەررىچىسىنىڭ جۇغلانمىسىغا تەڭ.

ئەنگلىيىدە چىقىدىغان «كۈندىلىك تېلېگراف خەۋەرلىرى» گېزىتى يېقىندا مۇنداق دەپ خەۋەر قىلدى: بازىسى گوللاندىيىنىڭ دىرۋوت تېخنىكا ئۇنىۋېرسىتېتىدا بولغان بۇ پەن تەتقىقات گۇرۇپپىسى بۇ ئۆتكۈزگۈچنى «نانومېتىر كاربون نەيچىسى» تېخنىكىسىدىن پايدىلىنىپ، تەتقىق قىلىپ ياساپ چىقتى. بۇ ئۆتكۈزگۈچنىڭ دىئامېتىرى 1.5 نانومېتىر بولۇپ، چاچنىڭ 100 مىڭدىن بىرىگە تەڭ.

ھازىر يېرىم ئۆتكۈزگۈچ تېخنىكىسىدا ئىنچىكە ئۆتكۈزگۈچ ئىشلەپ چىقىرىلىۋاتقان بولسىمۇ، ئۇنىڭ دىئامېتىرى يەنىلا نەچچە يۈز نانومېتىرغا يېتەتتى. ئەگەر تېخىمۇ ئىنچىكە ئۆتكۈزگۈچ ئىشلەپ چىقىرىلسا، يېرىم ئۆتكۈزگۈچ تېخنىكىسىدا يەنىمۇ ئىلگىرىلەش بولىدىغانلىقى، تېخىمۇ كۆپ زاپچاسلىرى بار يېرىم ئۆتكۈزگۈچ مەھسۇلاتلىرىنىڭ ئىشلەپ چىقىرىلىدىغانلىقى، كومپيۇتېرنىڭ سىغىمى ۋە ئىشلەش سۈرئىتىنىڭ زور دەرىجىدە ئاشىدىغانلىقى تۇرغان گەپ.

كەچلىك تاماق ۋە ئورۇقلاش

جالە پېشىيا

كىشىلەر بەدەن قۇرۇلۇشى ۋە سالامەتلىككە بارغانسېرى ئەھمىيەت بەرمەكتە. «ئورۇقلاش» زامانىمىزدىكى مەركىزىي شەھەرلەر تۇرمۇشىدا مودا بولۇپ قالدى، شۇنداقلا ئۇ ئىنسانلار سالامەتلىكىنىڭ ئېھتىياجىغا ئايلاندى. بۇنىڭ بىلەن ھەر خىل ئورۇقلىتىش دورىلىرى بارلىققا كەلدى. لېكىن بۇ دورىلارنى بىلمەيدىغانلار «ئاچ يۈرۈپ ئورۇقلاش» يولىغا ماڭدى. ھازىرغا قەدەر دۇنيادا ئاچلىقنىڭ دەردىنى تارتىپ ئورۇقلايدىغان ئۇسۇل بولۇپ باققان ئەمەس. چەت ئەل ئالىملىرىنىڭ يېقىنقى تەتقىقاتىغا قارىغاندا، تاماق يېيىش ۋاقتى مۇۋاپىق ئورۇنلاشتۇرۇلسا، پۇل خەجلىمەيلا بەدەن ئېغىرلىقىنى % 15 تۆۋەنلەتكىلى بولىدىكەن.

تونۇلغان سېمىزلىك تەتقىقاتى مۇتەخەسسىسى جەبىرداگېر روزا تۇتقان بىر نەچچە ئادەمنى تەكشۈرگەن. ئىسلام دىنى قائىدىسى بويىچە مۇسۇلمانلار روزا ئېيى مەزگىلىدە بىر كۈن ئاچ يۈرۈپ، كەچ كىرگەندە بولۇشىغا تاماق يەيدىكەن. روزى ئېيى ئۆتۈپ كەتكەندىن كېيىن داگېر بۇ مۇسۇلمانلارنىڭ ئورۇقلاش ئۇياقتا تۇرسۇن سەمرىپ كەتكەنلىكىنى بايقىغان.

پروفېسسور داگېر سېمىزلىك كېسەللىكىگە گىرىپتار بولغان 160 ئايال ئۈستىدە كلىنىكىلىق سىناق ئېلىپ بارغان. ئۇ بۇ ئاياللارغا ھېچقانداق دورا بەرمىگەن. پەقەت ئۈچ ۋاقلىق تاماقنىڭ مىقدارىنىلا بەلگىلەپ بەرگەن. ئۇ بەلگىلىگەن نىسبەت مۇنداق: ئەتىگەنلىك تاماقنىڭ ئىسسىقلىق مىقدارى % 30، چۈشلۈك تاماقنىڭ ئىسسىقلىق مىقدارى % 50، كەچلىك تاماقنىڭ ئىسسىقلىق مىقدارى % 20. بىر مەزگىل ئۆتكەندىن كېيىن بۇ ئاياللارنىڭ ئوتتۇرىچە بەدەن ئېغىرلىقى % 15 چۈشكەن. يەنە بىر خىل سىناقتا ئەتىگەنلىك، چۈشلۈك تاماقنىڭ ئىسسىقلىق مىقدارىنى تەڭشەپ، بۇنىڭ بەدەن ئېغىرلىقىغا ھېچقانداق تەسىر بولمايدىغانلىقىنى بايقىغان. بۇ، كەچلىك تاماقنىڭ ئىلمىي، مۇۋاپىق بولۇشى ئورۇقلاشقا بىۋاستە تەسىر كۆرسىتىدىغانلىقىنى چۈشەندۈرىدۇ. فرانسىيىنىڭ لىئون شەھىرىدىكى ئوزۇقلۇق تەتقىقات مەركىزىنىڭ ئالىمى ماتىنا راۋىل بىر كۈندە تۆت ۋاق تاماق يېيىش ئورۇقلاشقا تېخىمۇ پايدىلىق، دەپ ھېسابلىغان.

پروفېسسور راۋىل ئورۇقلاش تامىقى توغرىسىدا مۇنداق تەكلىپ بەرگەن: ئەتىگەنلىك تاماقتا قەنت، ئاقسىل تەركىبى بار، ئازراق مېيى بار يېمەكلىكلەرنى، يەنى سۈت، تۇخۇم، بولكا قاتارلىقلارنى يېيىش كېرەك. چۈشلۈك تاماق مۇھىم بولۇپ، ئۇنى كۆپرەك يېيىش كېرەك. لېكىن گۆش، سېمىز بېلىقلارنى بەك كۆپ يېيىشكە بولمايدۇ. چۈشتىن كېيىن سائەت ئۈچتە ئازراق تورت، ئۇششاق يېمەكلىك يېيىش كېرەك. كەچلىك تاماقنىڭ قانداق بولۇشى ئورۇقلاشتىكى ئاچقۇچلۇق مەسىلە بولۇپ، ئۇنىڭ مىقدارىنى چەكلەش، ئادەتتە ئاقسىل تەركىبى كۆپ، مېيى ئاز، شېكىرى ئاز تاماقلارنى، تالا تەركىبى كۆپ كۆكتات، بېلىق، پۇرچاق يېمەكلىكلىرىنى يېيىش كېرەك.

يېڭى تىپتىكى ئۇلترا دولقۇنلۇق يارىلىنىشنى تەكشۈرۈش قۇرۇلمىسى

ياپونىيىنىڭ دۆڭلى تېخنىكا شىركىتى ۋە كىراۋوت شىركىتى يېقىندا بىرىكمە ماددىدىن ئۇلترا دولقۇنلۇق تەكشۈرۈش يىڭنىسى ئىشلىتىلگەن ئېلېكترونلۇق ئۇلترا دولقۇنلۇق كۆيۈكنى تەكشۈرۈش قۇرۇلمىسىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك تەتقىق قىلدى.

يېڭىدىن تەتقىق قىلىنغان ئۇلترا دولقۇنلۇق يارىلىنىشنى تەكشۈرۈش قۇرۇلمىسىنىڭ تەكشۈرۈش يىڭنىسى فتورلۇق ئېتىلېن قاتارلىق بىرىكمە ماددىدىن تۈزۈك قېلىپتا قۇيۇپ چىقىلغان. ئۇنىڭ ئىقتىدارى ناھايىتى يۇقىرى. بۇ قۇرۇلمىنىڭ 64 ـ 128 دولقۇنى بولۇپ، ئېلېكترونلۇق ۋاستە بىلەن بىۋاستە تەكشۈرەلەيدۇ، سۈرئىتى ئادەتتىكى ماشىنا بىلەن تەكشۈرۈشكە قارىغاندا 16 ھەسسە تېز، شۇنداقلا ئۇ ناھايىتى ئېنىق رەڭلىك سۈرەت چىقىرىپ بېرەلەيدۇ. ئۇلترا دولقۇنلۇق يارىلىنىشنى تەكشۈرۈش قۇرۇلمىسى پولات ـ تۆمۈر، يېرىم ئۆتكۈزگۈچ، رەڭلىك مېتال، سۇلياۋ، بىرىكمە ماتېرىياللارنىڭ ئىچكى قۇرۇلمىسىدىكى كەمتۈكلۈكنى تەكشۈرۈشتىمۇ كەڭ قوللىنىشقا بولىدۇ.

«پەن ـ تېخنىكا گېزىتى»دىن

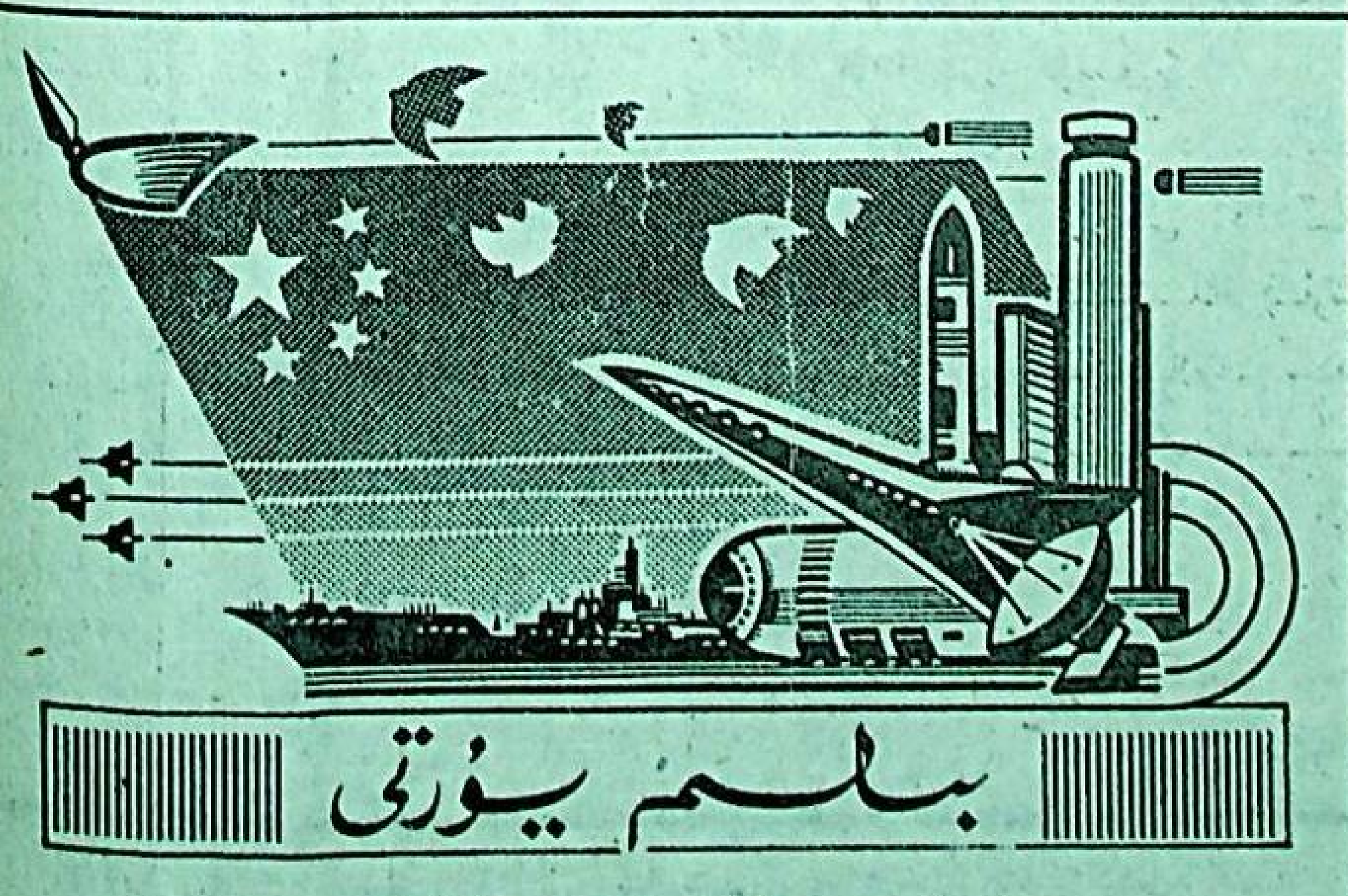

تامغىنى **مۇختەر ئەپرى** ئىشلىگەن

تىببىي ساۋات

باش قايغاندا نېمىلەرگە دىققەت قىلىش كېرەك؟

نۇرانىيە ئابدۇرېھىم

باش قېيىش كۆپ ئۇچرايدىغان كېسەللىك ئالامىتى بولۇپ، يېنىك بولغاندا باش قېيىش، ئېغىر بولغاندا كۆز ئالدىدىكى نەرسىلەر چۆگىلەش، كۆڭلى ئېلىشىش، تەرلەش، قولى تىترەش قاتارلىق ئالامەتلەر كۆرۈلىدۇ. باش قېيىش سېمىز كىشىلەر، تېنى ئاجىز كىشىلەر ۋە ياشانغانلاردا كۆپ ئۇچرايدۇ. داۋاملىق بېشى قايىدىغان كىشىلەر تۆۋەندىكىلەرگە دىققەت قىلىشى كېرەك.

1. بەدەن چېنىقتۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىش كېرەك. تېنى ئاجىز كىشىلەر بەدەن قۇۋۋىتىنى ئاشۇرۇشى، سېمىز كىشىلەر قانىنىڭ يۇرۇشۇپ تۇرۇشىغا كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك.

2. تاماقنى مايسىزراق يېيىش، ئاسان ھەزىم بولىدىغان يېمەكلىكلەرنى يېيىش، ھاراق ئىچمەسلىك، قېنىق چاي، قەھۋە، لازا، سامساق قاتارلىق غىدىقلىغۇچى يېمەكلىكلەرنى ئاز يېيىش كېرەك.

3. ئۇسسۇزلۇقنى بەك كۆپ ئىچمەسلىك، خوراز گۆشى ۋە قوي كاللىسىنى ئازراق يېيىش كېرەك.

4. ياتاق ئۆي سەل غۇۋا بولۇشى، تىنچ بولۇشى كېرەك.

شۇنىڭغا دىققەت قىلىش كېرەككى، ئەگەر باش قېيىش بىلەن قۇلاق قىسىم بىئارام بولۇش قوشۇلۇپ كەلسە، دەرھال قۇلاقنى تەكشۈرتۈش كېرەك. باش قېيىش ئادەتتە قان بېسىمى يۇقىرى كىشىلەردە كۆپرەك كۆرۈلىدۇ، شۇڭا بۇنداق كىشىلەر قان بېسىمىنى تۆۋەنلىتىش تەدبىرىنى قوللىنىش كېرەك. ئەگەر بويۇننى ھەرىكەتلەندۈرگەندە باش قايسا، بويۇن ئومۇرتقىسىنى تەكشۈرتۈپ بېقىش كېرەك، بۇنىڭغا سەل قاراشقا بولمايدۇ.

ب د ت نىڭ ئىسلاھاتى ۋە جۇڭگو- كۇۋەيت مۇناسىۋىتى قاتارلىق مەسىلىلەر توغرىسىدا

دىپلوماتىيە مىنىستىر لىكمىزنىڭ بايانات‌چىسى مۇخبىرنىڭ سوئاللىرىغا جاۋاب بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 18- ئىيۇل تېلېگراممىسى. دىپلوماتىيە مىنىستىر لىكمىز- نىڭ باياناتچىسى تاڭ گوچياڭ بۈگۈن ب د ت نىڭ ئىسلاھاتى ۋە جۇڭگو بىلەن كۇۋەيت مۇناسىۋىتى قاتارلىق مەسىلىلەر توغرىسىدا مۇخبىرنىڭ سوئاللىرىغا جاۋاب بەردى.

تاڭ گوچياڭ مۇنداق دېدى: جۇڭگو ب د ت نىڭ زور دەرىجىدە ئىسلاھ قىلىنىشىنى قوللايدۇ. ھازىرقى خىزمەت ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈش، ھاياتىي كۈچىنى ئاشۇرۇش، ئۇنىڭ دۇنيا تىنچلىقى ۋە بىخەتەرلىكىنى قوغداش، ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈش جەھەتتىكى ئىقتىدارىنى كۈچەيتىپ، 21- ئەسىردىكى خىرىسلىرىنى كۈتۈۋېلىش ئۈچۈن ب د ت نىڭ زور رول ئويناشىنى ئۈمىد قىلىدۇ. كىشىلەر ب د ت نىڭ ھەرقايسى ساھەلەردە، بولۇپمۇ تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەر كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي تەرەققىيات ساھەسىدە تېخىمۇ ئاكتىپ، ئۈنۈملۈك رول ئويناشنى ، ئەزا دۆلەتلەر ئۈچۈن تېخىمۇ ياخشى، تېخىمۇ ئەتراپلىق، تېخىمۇ ئومۇمىيۈزلۈك خىزمەت قىلىشنى ھەم ب د ت نىزامنامىسىدىكى مەقسەت ۋە پرىنسىپلارنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشنى ئۈمىد قىلىدۇ.

ئۇ يەنە مۇنداق دېدى: جۇڭگو باش كاتىپنىڭ ب د ت نىڭ ئىسلاھاتى ئۈچۈن تىرىشچانلىق كۆرسەتكەنلىكىنى مەدھىيىلەيدۇ، باش كاتىپ ئونتۇرىغا قويغان ئالاقىدار ئىسلاھات لايىھىسىنى ئەستايىدىل مۇھاكىمە قىلىدۇ ھەم ئەزا دۆلەتلەر بىلەن بىرلىكتە بۇنى چوڭقۇر قاراپ چىقىدۇ.

تاڭ گوچياڭ مۇنداق دېدى: جۇڭگو بىلەن كۇۋەيتنىڭ دوستلۇق مۇناسىۋىتىنى بىر- بىرىگە ھۆرمەت قىلىش ھەم تىنچلىقتا بىللە تۇرۇش بەش پرىنسىپى ئاساسىغا ئورنىتىلغان، جۇڭگو كۇۋەيتنىڭ ئۆزىنىڭ مۇستەقىللىقى، ئىگىلىك ھوقۇقى ۋە زېمىن پۈتۈنلۈكىنى قوغداش مەيدانىنى قوللاپ كەلدى. جۇڭگو كۇۋەيت دوستلۇقى، بىر- بىرىگە مەپئەت يەتكۈزىدىغان ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇشتا ھېچقاچان 3- دۆلەتكە ئالاقىدار مەسىلىلەرنى ئالدىنقى شەرت قىلغان ئەمەس.

يىلتسىن ئارمىيە ئىسلاھاتى توغرىسىدكى پەرمانغا ئىمزا قويدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا، 16 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. روسىيە زۇڭتۇڭى يىلتسىن ئىمزا قويغان پەرمانغا ئاساسەن، روسىيە قوراللىق كۈچلىرىنىڭ تۈزۈلۈشى زور دەرىجىدە ئىختىشىلدۇ.

خەلقئارا بېزىقلىق تېلېگراف ئاگېنتلىقى ۋە روسىيە ئاگېنتلىقى- ت ئا س س نىڭ مۇشۇ ئاينىڭ 16 - كۈنىدىكى خەۋىرىنى قارىغاندا، روسىيىنىڭ شىمالىدىكى ساناتوريىدە دەم ئېلىۋاتقان يىلتسىن زۇڭتۇڭ مۇشۇ ئاينىڭ 16- كۈنى ئۆزى بىلەن مەخسۇس كۆرۈشۈشكە كەلگەن زۇڭلى چېرنومېلكىن بىلەن ئارمىيە ئىسلاھاتى مەسىلىسىنى تەپسىلي مۇزاكىرە قىلغان.

يىلتسىن كۆرۈشۈشتىن كېيىن مۇخبىرلار- نىڭ زىيارىتىنى قوبۇل قىلغاندا مۇنداق دېدى: مەن ئارمىيە ئىسلاھاتىغا ئالاقىدار پەرمانلارغا ئىمزا قويدۇم.

پەرمانغا ئاساسەن، ئىستراتېگىيىلىك راكېتا ئارمىيىسى، ئاۋىئاتسىيە قىسمى ۋە ھاۋادىن مۇداپىئە كۆرگۈچى باشقۇرۇلدىغان بومبا تۆكۈش ئايروپىلانلىرى ئايرىم قوشۇن تۈرى قىلىپ ئايرىلىدۇ. ئارمىيە ئىسلاھاتىدىن كېيىن، ئومۇمىي ئەسكەر سانى 1 مىليون 200 مىڭ كىشىدىن 1 مىليون كىشىگە ئازايتىلىدۇ.

كلىنتون خېلىمۇ- بوتتون قانۇنىنىڭ بىر قىسىم ماددىلىرىنى ئىجرا قىلىشنى يەنە كېچىكتۈردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون، 16- ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئامېرىكىنىڭ مۇئاۋىن دۆلەت كاتىپى ئېيسىشتىن مۇشۇ ئاينىڭ 16- كۈنى بۇ يەردە ئۇچرىشىدىغان ئىخبارات ئىلان قىلىش يىغىنىدا مۇنداق دېدى: كلىنتون زۇڭتۇڭ بۈگۈن كۆبانى جازالاشنى يەنىمۇ كۈچەيتىش ھەققىدە قانۇن لايىھىسىگە قول قويدى. بۇ قانۇن لايىھىسى ئامېرىكا ئاساسىي قانۇنىنىڭ 1- ماددىسىنىڭ 8- بۆلىكىگە ئاساسەن، ئامېرىكا ھۆكۈمىتىنىڭ ئىران ۋە لىۋىيە بىلەن سودا قىلىشىنى چەكلەيدىغان قانۇن لايىھىسىنى ئىجرا قىلىشنى يەنە كېچىكتۈردى.

سەۋەب، بۇ قانۇن ۋۇجۇدقا كەلگەن كۈندىن باشلاپلا ئامېرىكىنىڭ ئىتتىپاقداشلىرىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك ئەيىبلىشىگە ئۇچرىغانىدى. ياۋروپا ئىتتىپاقىدىكى دۆلەتلەر، روسىيە ۋە كانادا قاتارلىق دۆلەتلەر ئامېرىكا ئۆز دۆلىتىنىڭ ئۇزۇن مۇددەتلىك مەنپەئىتىگە زىيان سالىدىغان بۇ قانۇننى ئىجرا قىلىشنى ئۈزلۈكسىز تەلەپ قىلىپ كەلدى. ئامېرىكا ھۆكۈمىتى بۇ قانۇننى ئىجرا قىلىشنى ئۈزلۈكسىز كېچىكتۈرۈپ كەلدى.

ب د ت نىڭ 10- قېتىملىق جەددىي يەۋقۇلئاددە يىغىنى ئىسرائىلىيىنى يېڭى مەھەللە قۇرۇشنى توختىتىشقا يەنە بىر قېتىم دەۋەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 15- ئىيۇل تېلېگراممىسى. ب د ت يىغىنىنىڭ 10- قېتىملىق جەددىي يەۋقۇلئاددە يىغىنى مۇشۇ ئاينىڭ 15- كۈنى يىغىنىنى ئەسلىگە كەلتۈردى ھەم 131 ئاۋازنىڭ قوشۇلۇشى، ئۈچ ئاۋازنىڭ قارشى تۇرۇشى، 14 ئاۋازنىڭ ھوقۇقىدىن ۋاز كېچىشى بىلەن بىر قارار ماقۇللاپ، ئىسرائىلىيىنى شەرقىي يېرۇسالېمدا يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇشنى ۋە باشقا قانۇنسىز ھەرىكەتلەرنى توختىتىشنى يەنە بىر قېتىم دەۋەت قىلدى.

قارارغا ب د ت غا ئەزا دۆلەتلەرنىڭ زۆرۈر تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، ئۆز دۆلىتىدىكى ھەر قانداق شىركەت ۋە شەخسنىڭ ئىسرائىلىنىڭ يېنىڭ ئىشغال قىلىۋېلىنغان زېمىندا مەھەللە قۇرۇش ۋە ئۇل مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىشىغا ياردەم بېرىشنى چەكلىشى دەۋەت قىلىنىدى. قارارغا يەنە ئەزا دۆلەتلەر ئىسرائىلىيىنىڭ ئىشغال قىلىۋېلىنغان زېمىندا ئىشلەپچىقىرىلغان مەھسۇلاتلىرىنى ئىمپورت قىلماسلىقى دەۋەت قىلىنىدى. بۇ قارارغا ئىسرائىلىيە، ئامېرىكا ۋە مىكرونېزىيە قارشى ئاۋاز بەردى.

ب د ت نىڭ 10- قېتىملىق جەددىي يەۋقۇلئاددە يىغىنى 4- ئاينىڭ 24- كۈنىدىن 25- كۈنىگىچە يىغىن ئۆتكۈزگەن. يىغىن ئىسرائىلىيەدىن شەرقىي يېرۇسالېمدا يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇشنى دەرھال توختىتىش تەلەپ قىلىنغان قارار ماقۇللانغاندىن كېيىن ۋاقىتنىچە توختىتىلغانىدى. بىراق ب د ت نىڭ باش كاتىپى ئانناننىڭ يېقىندا سۆزلىگان بىر دوكلاتىدا مۇنداق دېيىلدى: ئىسرائىلىيە ب د ت نىڭ ئالاقىدار قارارلىرىغا داۋاملىق خىلاپلىق قىلدى ھەم شەرقىي يېرۇسالېمدا يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇش ھەرىكىتىدىن ۋاز كەچمىدى.

مۇشۇ ئاينىڭ 15- كۈنى ماقۇللانغان قارارغا ئىسرائىلىيىنىڭ ئالدىنقى قېتىمقىسىغا جەددىي يەۋقۇلئاددە يىغىنىنىڭ قارارلىرىغا ئەمەل قىلمىغانلىقى ئەيىبلەندى ھەم ئىسرائىلىيىنىڭ ئىشغال قىلىۋېلىنغان زېمىندىكى ماكانلاشتۇرۇش پائالىيىتى قانۇنسىزلىق، ئۇنىڭ ۋاقتىنىڭ ئۆتۈشى بىلەن ئېتىراپ قىلىنىشى مۇمكىن ئەمەس، دەپ تەكىتلەندى. قارارغا يەنە ئىسرائىلىيە ھۆكۈمىتىنىڭ ھەمكارلاشماسلىق پوزىتسىيىسى ئەيىبلەندى ھەم ئىسرائىلىيىنىڭ ب د ت يىغىنى ۋە خەۋىپسىزلىك كېڭىشىنىڭ ئالاقىدار قارارى ھەم ئالاقىدار خەلقئارا شەرتنامىلەرگە ئەمەل قىلىشى دەۋەت قىلىنىدى.

يې شاۋۇبن جۇڭگو پۇقرالىرى دىنىي ئېتىقاد ئەركىنلىكىدىن بەھرىمەن بولماقتا، دېدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون، 15 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. جۇڭگو گوۋۇيۈەنى دىنىي ئىشلار ئىدارىسىنىڭ باشلىقى يې شاۋۇبن مۇشۇ ئاينىڭ 15 - كۈنى جۇڭگونىڭ ئامېرىكىدىكى ئەلچىخانىسىدا ئوتتۇرۇلغان مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا مۇنداق دېدى: ئۆتكەن 20 يىلدا جۇڭگو ھۆكۈمىتى پۇقرالارنىڭ دىنىي ئېتىقاد ئەركىنلىكىنى قوغداش جەھەتتە نۇرغۇن خىزمەتلەرنى ئىشلىدى، دىن مۇرتلىرى بۇنىڭ جۇڭگونىڭ دىننىڭ ئالتۇن دەۋرى ئىكەنلىكىنى، ئۆزلىرى ئەڭ مەمنۇن بولىدىغان دەۋر ئىكەنلىكىنى ھېس قىلىشتى.

يې شاۋۇبن مۇنداق دېدى: مەدەنىيەت زور ئىنقىلابى ئىياغلاشقاندىن كېيىن، دىنىي ئىشلار ئىدارىسى دېڭ شياۋپىڭنىڭ يولىيورۇقىغا ئاساسەن دىنىي سىياسەتلەرنى ئەمەلىيلەشتۈردى، دىنىي تەرتىپلەرنى ئەسلىگە كەلتۈردى، جايلاردىكى چېركاۋلارنى قايتا سالدى.

يې شاۋۇبن يەنە دىنىي ئىشلار ئىدارىسىنىڭ پۇقرالارنىڭ دىنىي ئېتىقاد ئەركىنلىكىنى قوغداش جەھەتتىكى كونكرېت فونكسىيىسىنى تونۇشتۇردى، غەرب ئاخبارات ۋاستىلىرىنىڭ بۇ ئورگاننى دىننىڭ تەرەققىيات ئەركىنلىكىنى نازارەت قىلدۇ، دېگەن يالغان سۆزلىرىگە رەددىيە بەردى.

يې شاۋۇبن شىزاڭنىڭ دىنىي ئېتىقاد ئەركىنلىكىنى ئۇستىدە توختالغاندا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: شىزاڭدا 1959 - يىلى دېموكراتىك ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغاندىن كېيىن، شىزاڭدىكى يانچىلار ھەقىقىي تۇرىدە قەد كۆتۈرۈپ خوجايىن بولدى، دىننى ئەركىن ئېتىقاد قىلىدىغان بولدى، ئۇ مۇنداق دېدى: دالاي كونترول قىلىپ تۇرغان يانچىلىق تۈزۈمى دەۋرىدە يانچىلار دۇنيادا مىسلى كۆرۈلمىگەن دەرىجىدە زىيانكەشلىككە ۋە زوراۋانلىققا ئۇچرىغانىدى.

يې شاۋۇبن بىلەن بىللە ئامېرىكىدا زىيارەتتە بولۇۋاتقان جۇڭگو خىرىستىئان دىنىي ئۇچ ئۆزۈ ۋەكىلىنىڭ رەئىسى، قوشۇمچە تونۇشتۇردى.

يې شاۋۇبن، پوپ دېڭ ئۇسۇن قاتارلىق سەككىز كىشىدىن تەركىب تاپقان جۇڭگو دىندارلار ۋەكىللەر ئۈمىكى لوس ئانژېلېستا زىيارەتتە بولغاندىن كېيىن، مۇشۇ ئاينىڭ 14- كۈنى ۋاشىنگتونغا كەلگەن. ۋاشىنگتوندىكى مەزگىللىدە ئۇلار ئامېرىكىنىڭ دىنىي ساھەسىدىكى بەزى زاتلار بىلەن كۆرۈشىدۇ، سۆھبەتلىشىدۇ ھەم مۇشۇ ئاينىڭ 17 - كۈنى نيۇ - يورکقا بېرىپ ئامېرىكىدا داۋاملىق زىيارەتتە بولىدۇ.

چىلى كوچىنبو شەھرى- نىڭ باشلىقى فېدېرو براسكى سېگىل (ئوتتۇردا) 7 - ئاينىڭ 17 - كۈنى پايتەخت سانتىياگودا مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنى ئۆتكۈزۈپ، ئۆزى باشچىلىقىدىكى كوچىنبو شەھەرلىك ۋەكىللەر ئۈمىكىنىڭ جۇڭگونى زىيارەت قىلغان مەزگىلدە جۇڭگونىڭ شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كەلگەنلىكىنى تەبرىكلەش جەريانىدىكى كۆرگەن - ئاڭلىغانلىرىنى تونۇشتۇردى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

خەلقئارا كۆزەتكۈچىلەر ئانگولانىڭ ئۇزۇل - كېسىل مۇستەقىللىقىنى

ئاپتورلۇق ھوقۇقى ساقلىنىدۇ

ئارمىيسى، ئاۋىئاتسىيە قىسمى ۋە ھاۋادىن مۇداپىئە كۆرگۈچى باشقۇرۇلمىدىغان بومبا قىسمى قوشۇۋېتىلىپ باشقۇرۇلىدىغان بومبا ئارمىيسى، دېڭىزلىدۇ، ھاۋا مۇداپىئە ئارمىيسى ھاۋا ئارمىيىسىگە قوشۇۋېتىلىدۇ. ھازىرقى رايون بويىچە ئايرىلغان ھەربىي رايونلار ئۇرۇش قىلىش خاراكتېرى ۋە رايون بويىچە ئايرىلىدۇ. قۇرۇقلۇق ئارمىيىسىنىڭ باش قوماندانلىق ۋەزىپىسى ئېلىپ تاشلىنىدۇ، بۇ ھوقۇقنى ھەرقايسى ھەربىي رايون قوماندانلىق شتابلىرى يۈرگۈزىدۇ. ئەسلىدىكى قۇرۇقلۇق ئارمىيە باش

ئۆتكۈزۈلگەن ئاخبارات ئېلان قىلىش يىغىنىدا مۇنداق دېدى: كلىنتون زۇڭتۇڭ بۇگۈن كۆبانى جازالاشنى كۆچەيتىش مەقسەت قىلغان خېلىمس-بوتتون قانۇنىنىڭ بىر قىسم ماددىلىرىنى ئالتە ئاي كېچىكتۈرۈپ ئىجرا قىلىشنى يەنە بىر قېتىم قارار قىلدى.

بۇئاپىرىكاھۆكۈمىتىنىڭ خېلىمس-بوتتون قانۇنىنىڭ مۇھىم ماددىلىرىنى ئىجرا قىلىشنى 3-قېتىم كېچىكتۈرۈشى، كلىنتون بۇلتۇر 7- ئاي ۋە بۇ يىل 1- ئايلاردىمۇ بۇ قارارنى كېچىكتۈرگەنلىكىنى جاكارلىغانىدى.

كلىنتوننىڭ خېلىمس - بوتتون قانۇنىنىڭ بىرقىسم ماددىلىرىنى ئىجرا قىلىشنى قايتا-قايتا كېچىكتۈرۈشىدىكى

ۋېڭخو كامبودژىنىڭ 1 - باش ۋەزىرى بولىدىغانلىقىنى جاكارلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، جنىيەن، 16 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. فېڭشىنبىك پارتىيىسىدىن بولغان كامبودژا پادىشاھلىق ھۆكۈمىتىنىڭ دىپلوماتىيە ۋە خەلقئارا ھەمكارلىق ۋەزىرى ۋېڭخو بۇگۈن بۇ يەردە ئۇزىنىڭ شاھزادە نورودوم رانالىنىڭ ئورنىغا كامبودژىنىڭ 1 - باش ۋەزىرى بولىدىغانلىقىنى جاكارلىدى.

بۇ يىل 52 ياشقا كىرگەن ۋېڭخو مۇخبىرلارغا مۇنداق دېدى: «مەن ئەسلىدە دىپلوماتىيە ۋەزىرلىكىنى داۋاملىق ئۈمىد قىلاتتىم. لېكىن ھازىر فېڭشىنبىك پارتىيىسى بىردەك مېنى كۆرسىتىۋاتىدۇ، 2 - باش ۋەزىر خۇڭسېنموغ مېنىڭ شاھزادە رانالىنىڭ ئورنىغا پادىشاھلىق ھۆكۈمىتىنىڭ 1 - باش ۋەزىرى، قوشۇمچە دىپلوماتىيە ۋە خەلقئارا ھەمكارلىق ۋەزىرى بولۇشۇمغا قوشۇلدى. دۆلەت ۋە خەلقنىڭ مەنپەئىتىنى ھەممىدىن ئەلا بىلىش روھى بويىچە مەن بۇ ئىشقا ۋەزىپىنى خوشاللىق بىلەن قوبۇل قىلىمەن».

ۋېڭخو مۇنداق دېدى: ھەممە ئىش ئاساسىي قانۇن ۋە قانۇن بويىچە بېجىرىلىدىغان بولسا، خەلقئارا جەمئىيەت ئىجابىي ئىنكاس قايتۇرىدۇ، كامبودژىنىڭ ۋەزىيىتى ياخشىلىنىدۇ. دۆلەت مەجلىسى مېنىڭ پادىشاھلىق ھۆكۈمىتىنىڭ 1 - باش ۋەزىرى بولۇشۇمنى رەسمىي تەستىقلايدىغان بولسا، مەن 2 - باش ۋەزىر بىلەن پائال ھەمكارلىشىپ، كامبودژا ھازىر دۇچ كېلىۋاتقان بىر قاتار مەسىلىلەرنى كېڭىشىپ ھەل قىلىمەن.

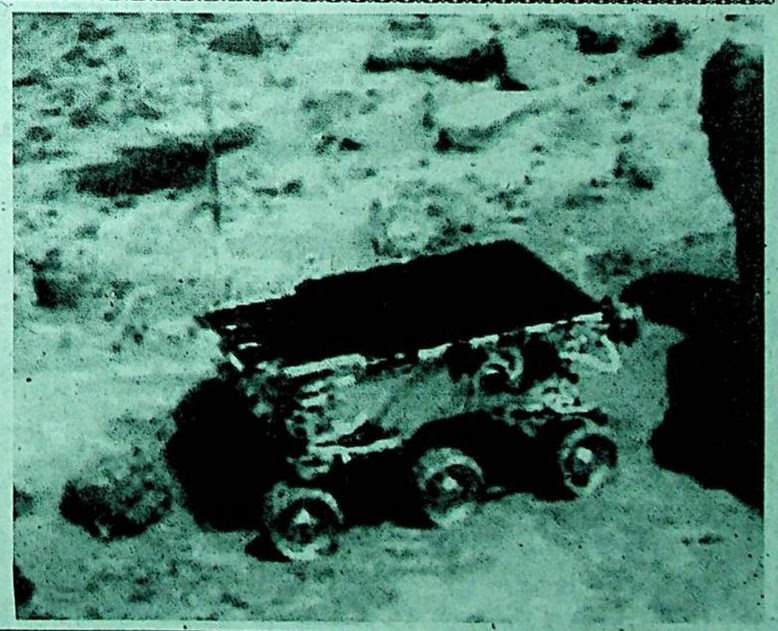

ئەسلىدە ياۋروپا دۆلەتلىرىنىڭ ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق سۆھبىتىدە تېخىمۇ زور رول ئوينىشىنى ھۇراجىئەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، لوندون، 15- ئىيۇل تېلېگراممىسى. پەلەستىن رەھبىرى ئەراپات مۇشۇ ئاينىڭ 15 - كۈنى لوندۇندا ئوتتۇرۇلگەن ئوتتۇرا شەرق ۋەزىيىتى توغرىسىدىكى يىغىندا ياۋروپا دۆلەتلىرىنىڭ ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق تەرەققىياتىدا تېخىمۇ ئاكتىپ رول ئويناپ، ئىسرائىلىيىنى ئىشغال قىلىۋېلىنغان زېمىندا يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇشنى توختىتىشقا مەجبۇر قىلىشنى ھۇراجىئەت قىلدى.

ئەراپات ياۋروپا دۆلەتلىرىنىڭ «ئىقتىسادىي كوزىر» ئىشلىتىش ئارقىلىق ئىسرائىلىيىگە بېسىم ئىشلىتىشنى تەلەپ قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: ياۋروپا دۆلەتلىرى بىلەن ئىسرائىلىيە ئىقتىسات، سودا جەھەتتە تېخىمۇ كەڭ ئالاقىگە ئىگە. ياۋروپا دۆلەتلىرى «ئىقتىسادىي كوزىر» ئىشلەتسا ئىسرائىلىيە ئۇلارنىڭ تەكلىپىنى ئاڭلايدۇ.

ئەراپات يەنە ئەنگلىيە باش ۋەزىرى بلايىر بىلەن ئوتتۇرا شەرق ۋەزىيىتى توغرىسىدا سۆھبەتلەشتى. ئۇ ئەنگلىيە ھۆكۈمىتىنىڭ نۆۋەتتە قاتناللىقا چوشۇپ قالغان ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش يولىدا كۆرسەتكەن تىرىشچانلىقىنى ئالقىشلىدى. بلايىر مۇنداق دېدى: ئەنگلىيە ھۆكۈمىتى كېلەر يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا ياۋروپا ئىتتىپاقىغا نۆۋەتچى رەئىس بولغان مەزگىلدە ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق سۆھبىتىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن تېخىمۇ ئاكتىپ دىپلوماتىيە تىرىشچانلىقى كۆرسىتىدۇ.

ئەراپات ياۋروپا دۆلەتلىرىنىڭ ئوتتۇرا شەرقتىكى دىنىي ئۇرۇ ئۆتەنىپەرۋەرلىك ھەرىكىتى كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، قوشۇمچە باش كاتىپى پوپ دېڭ فۇسۇن ئۇرۇ تەسىراتى ئارقىلىق مۇخبىرغا جۇڭگو پۇقرالىرى بەھرىمەن بولۇۋاتقان دىنىي ئەركىنلىكلەرنى

گېرمانىيەنىڭ بېرلىن كوچىلىرىدا يېقىندا بىر خىل يېڭى ئامېۋى قاتناش قورالى - ئۇچ چاقلىق كىرا ھارۋىسى پارلىققا كەلدى. بۇ ئۇچ چاقلىق ھارۋا قېتىشما ماتېرىيال ۋە ئورگانىك ئەينەكتىن ياسالغان، ئۇ ھەر كۈنى سائەت 11 دىن 22 گىچە بېرلىن شەھىرىنىڭ مەركىزى كوچىلىرىدا قاتنايدۇ. **شىنخۇا ئاگېنتلىقى**

خەلقئارا كۆزەتكۈچىلەر ئانگولانىڭ ئۈزۈل - كېسىل مۇستەقىللىقىنى قولغا كەلتۈرۈش مەملىكەتلىك ئىتتىپاقىنىڭ ب د ت ئايروپىلانىنى تۆتۈپ قالغانلىقىنى ئەيىبلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، لۇئاندا، 14 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. ب د ت، ئامېرىكا، روسىيە ۋە پورتۇگالىيەدىن كەلگەن ئانگولا تىنچلىق مۇساپىسى كۆزەتكۈچىلىرى بۇگۈن قوشما بايانات ئېلان قىلىپ، ئانگولانىڭ ئۈزۈل - كېسىل مۇستەقىللىقىنى قولغا كەلتۈرۈش مەملىكەتلىك ئىتتىپاقىنىڭ ئانگولانىڭ شەرقىي قىسمىدا ب د ت نىڭ بىر ئايروپىلانىنى تۆتۈپ قالغانلىقىنى ئەيىبلىدى.

باياناتتا مۇنداق دېيىلدى: 7 - ئاينىڭ 11- كۈندىن 12 - كۈنگىچە ئانگولانىڭ ئۈزۈل- كېسىل مۇستەقىللىقىنى قولغا كەلتۈرۈش مەملىكەتلىك ئىتتىپاقى بروندا ئۆلكىسىدە تەكشۈرۈش ۋەزىپىسىنى ئۆتەۋاتقان ب د ت نىڭ بىر تىك ئۇچار ئايروپىلانىنى تۆتۈپ قالدى. بۇنىڭدىن ئىلگىرى، ئانگولانىڭ ئۈزۈل - كېسىل مۇستەقىللىقىنى قولغا كەلتۈرۈش مەملىكەتلىك ئىتتىپاقىنىڭ يەنە ئانگولانىڭ شەرقىي جەنۇبىدىكى موشكو ئۆلكىسىدە دۇنيا ئاۋىئاتسىيە تەشكىلاتىنىڭ بىخەتەرلىك مۇتخەسسىسلىرى ئايروپىلاننى تەكشۈرگەن.

بايانات مۇنداق دېيىلدى: ئانگولانىڭ ئۈزۈل- كېسىل مۇستەقىللىقىنى قولغا كەلتۈرۈش مەملىكەتلىك ئىتتىپاقىنىڭ يۇقىرىقى قىلمىشى لۇساكا تىنچلىق كېلىشىمىگە، خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ ئالاقىدار قارارلىرىغا ۋە ئانگولانىڭ ئۈزۈل- كېسىل مۇستەقىللىقىنى قولغا كەلتۈرۈش مەملىكەتلىك ئىتتىپاقى سىياسىي كومىتېتىنىڭ 6 - ئاينىڭ 16 - كۈنىدىكى بەرگەن ۋەدىسى، يەنى تىنچلىق مۇساپىسىگە خىلاپ ھالدا قىلىنغان ھەرىكەت.

باياناتتا يەنە ئانگولانىڭ ئۈزۈل - كېسىل مۇستەقىللىقىنى قولغا كەلتۈرۈش مەملىكەتلىك ئىتتىپاقىنىڭ ئۈزۈنسىگە ئەدىسىگە ئەمەل قىلىپ، تاسادىپىي ۋەقەلەرنى سادىر قىلماسلىق ھەم ئانگولانىڭ ھازىرقى ۋەزىيىتىگە خەۋپ كەلتۈرۈشىدىن ساقلىنىش تەلەپ قىلىندى.

ئىسرائىلىيە ھۆكۈمىتىنىڭ ئەمەلدارى ب د ت نىڭ قارارىدىن نارازى بولدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالېم، 16 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئىسرائىلىيە ھۆكۈمىتىنىڭ ئەمەلدارى مۇشۇ ئاينىڭ 16 - كۈنى سۆھبەت بايان قىلىپ، ب د ت يىغىنى مۇشۇ ئاينىڭ 15 - كۈنى ماقۇللىغان ئىسرائىلىيىنىڭ يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇشنى چەكلەش مۇراجىئەت قىلىنغان قارارىدىن نارازى بولدى.

ب د ت يىغىنى مۇشۇ ئاينىڭ 15 - كۈنى 131 ئاۋازنىڭ قوشۇلۇشى، ئۈچ ئاۋازنىڭ قارشى تۇرۇشى بىلەن قارار ماقۇللاپ، بەدىل غا ئەزا دۆلەتلەرنىڭ ئىسرائىلىيىنىڭ يېرۇسالېمدا يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇشىغا ياردەم بېرىدىغان ھەرقانداق ھەرىكىتىنى توختىتىش ھەم بۇ يەھۇدىيلار مەھەللىرىدە ئىشلەپچىقىرىلغان تاۋارلارنى ئىمپورت قىلىشنى چەكلەش دەۋەت قىلىنغانىدى. ئامېرىكا بىلەن ئىسرائىلىيە بۇ قارارغا قارشى ئاۋاز بەرگەنىدى.

ئىسرائىلىيە زۇڭلىسى ئېتانياخۇ سۆزىدە ب د ت نىڭ ئىسرائىلىينىڭ يېرۇسالېمدا ئۆي سېلىش مەسىلىسىنى مۇزاكىرە قىلغانلىقىدىن «ئەپسۇسلانغانلىقىنى بىلدۈرگەن».

ئىسرائىلىينىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرى لىۋى ب د ت يىغىنىنىڭ قارارىنى «ئىسرائىلىينى پېتىم قالدۇرۇشقا ئۇرۇنغانلىق»، ئۇ ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق جەريانىغا زىت، مۇشۇ رايوندا بىھۇدە جىددىيلىك پەيدا قىلىدۇ، دېدى.

ئېتانياخۇنىڭ مەسلىھەتچىسى بايلان پەلەستىن تەرەپ ب.د.ت يىغىنىنىڭ قارارىدىن پايدىلىنىپ ئىسرائىلىينى يول قويغۇزۇمسىز، دەپ ئۇمىد كۈتمەسۇن، دېدى.

تارقىتىش: ئۇرۇمچى شەھىرى، يالڭىنجىياق كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200. ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028. پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 7 يۈەن 50 پۇل، پارچە باھاسى: 25 پۇل (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报 (维吾尔文) (بۇ سان ئالتە بەت)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى: CN 65——0002 / Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (ۋاكالەت نومۇرى: 1—57)

1997 - يىل
ئىيۇل
22
سەيشەنبە

ئۇرۇمچىنىڭ ھاۋارايى:
كۈندۈزى بۇلۇتلۇق بولۇپ، ئازراق يامغۇر ياغىدۇ. تېمپېراتۇرا 20 ℃ - 29 ℃ بولىدۇ. تۆت بال شامال چىقىدۇ.

مۇھىم خەۋەرلەر

ئاپتونوم رايونىمىزدا ئىقتىسادنىڭ ئايلىنىش ئەھۋالى كىشىنى خۇشال قىلىدۇ

ئالدىنقى يېرىم يىلدا سانائەت ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى ۋە ئاشۇرۇلما قىممىتىنىڭ ئېشىشى % 12 ۋە % 11 تىن يۇقىرى بولدى

ئۆز مۇخبىرىمىز مەۋلان سابىت خەۋەر قىلىدۇ: 7-ئاينىڭ 18-كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئالدىنقى يېرىم يىللىق ئىقتىسادنىڭ ئايلىنىش ئەھۋالىنى ئۇقتۇردى ۋە 3-پەسىللىك خىزمەتلەرنى ئورۇنلاشتۇردى. ستاتىستىكىدىن مەلۇم بولۇشىچە، ئالدىنقى يېرىم يىلدا يىل بېشىدا بېكىتىلگەن سانائەت ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتىنىڭ ئېشىشى ۋە ئاشۇرۇلما قىممىتىنىڭ كۆپىيىشى % 12 ۋە % 11 تىن يۇقىرى بولۇپ، پىلان ئاشۇرۇپ ئورۇندالغان.

بۇ يىل 1-ئايدىن 6-ئايغىچە سانائەت ئىشلەپچىقىرىشىنىڭ ئېشىش سۈرئىتى تېز بولۇپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈم كۆرۈنەرلىك ئۆستى، يېزا ۋە يېزا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى سانائەتنىڭ ئاشۇرۇلما قىممىتى 13 مىليارد 342 مىليون يۈەنگە يېتىپ، بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن % 15.8 ئاشتى. بۇ مەملىكەتنىڭ ئوتتۇرىچە سەۋىيىسىدىن % 4.2 يۇقىرى. ئېغىر سانائەتنىڭ ئېشىشى يېنىك سانائەتنىڭ ئېشىشىدىن يۇقىرى بولدى. دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىقتىسادىدا ياخشىلىنىش بولدى، سانائەت ئاشۇرۇلما قىممىتى 1 مىليارد 194 مىليون يۈەنگە يېتىپ، بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن % 15 ئاشتى. سانائەت ماللىرىنىڭ سېتىلىشى تېزلىتىلىپ، كىرىم كۆپەيتىلدى. ئېنېرگىيە، خام ئەشيا ماتېرىياللىرى ئىشلەپچىقىرىشى كۆرۈنەرلىك ياخشىلاندى. مۇستەقىل ھېسابات قىلىدىغان سانائەت كارخانىلىرىنىڭ پايدا سوممىسى 629 مىليون يۈەنگە يېتىپ، زىيان تارتقان كارخانىلارنىڭ زىيان سوممىسى % 19.4 تۆۋەنلىدى. قاتناش، خەۋەرلىشىش ئىشلىرى تېز يۈكسەلدى. تۆمۈر

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

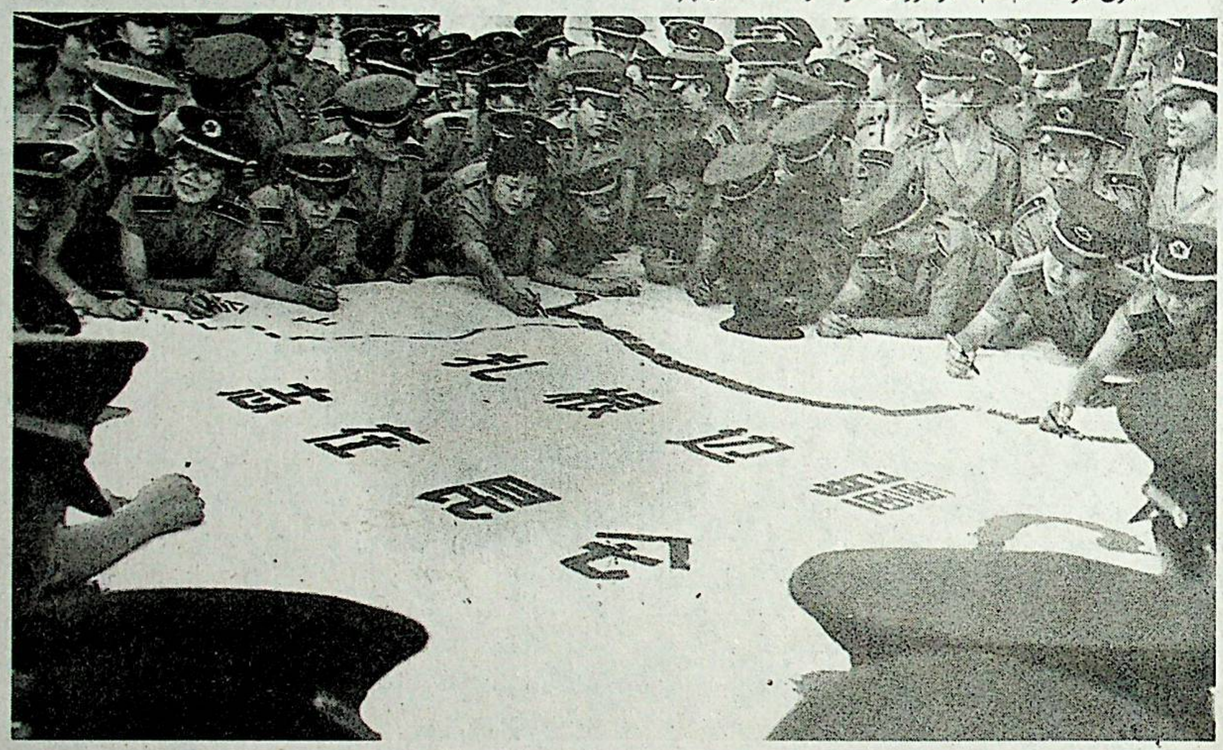

لەنجۇ ھەربىي رايونى تېببىي پەنلەر ئالىي تېخنىكومى قۇتۇبى شۆبە مەكتىپىدىكى بۇ يىل ئوقۇش پۈتتۈرىدىغان قىز ئوقۇغۇچىلار ئەڭ جاپالىق جايلارغا بېرىپ تۆھپە قوشۇپ، خىزمەت كۆرسىتىدىغانلىقىنى بىلدۈرۈپ ۋەدىنامە تاپشۇردى.

گېزىتىمىزنىڭ قىسىمدا تۇرۇشلۇق مۇخبىرى ۋاڭ ۋېيدۇڭ فوتوسى

ۋاڭ لېچۈەن ئاپتونوم رايون ئاچقان تەرەققىيات ئارقىلىق نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش نەق مەيدان يىغىندا تەكىتلەپ مۇنداق دېدى:

رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، ئىشەنچنى چىڭىتىپ، نامراتلارغا يار- يۆلەك بولۇش بويىچە ئىستىھكامغا ھۇجۇم قىلىش ۋەزىپىسىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئورۇنداش كېرەك

ئۆز مۇخبىرىمىز چېن چېڭ خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن مۇشۇ ئاينىڭ 19-كۈنى قۇمۇلدا ئۆتكۈزۈلگەن ئاپتونوم رايوننىڭ تەرەققىيات ئارقىلىق نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش نەق مەيدان يىغىندا تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: جايلار، تارماقلار ئىدىيىنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، ئىشەنچنى چىڭىتىپ، رەھبەرلىكنى ھەقىقىي كۈچەيتىپ، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە ئىستىھكامغا ھۇجۇم قىلىش ۋەزىپىسىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئورۇندىشى كېرەك.

ۋاڭ لېچۈەن مۇنداق دېدى: نامراتلارنىڭ قورسىقى توق، كىيىمى پۈتۈن بولۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلىش جىددىي سىياسىي ۋەزىپە. كومپارتىيە جان-دىل بىلەن خەلقنىڭ مەنپەئىتىنى كۆزلەيدىغان پارتىيە، ئۇنىڭ خەلق مەنپەئىتىدىن باشقا ھېچقانداق ئالاھىدە مەنپەئىتى يوق، سوتسىيالىزم تۈزۈمى خەلقنى ئورتاق بېيىتىدىغان تۈزۈم، نامراتلارنىڭ قورسىقى توق، كىيىمى پۈتۈن بولۇش مەسىلىسىنى مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغىچە ھەل قىلالمىساق، خەلققە جاۋاب بېرەلمەيمىز. ۋاڭ نامرات ھالەتتە تۇرۇۋاتىدۇ. ئاپتونوم رايونىمىز دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقتىن 20- يىلىمۇ مول ھوسۇل ئالدى. ئاپتونوم رايونىمىز كۆپ يىللاردىن بۇيان ئاشلىقتا ئۆزىنى ئۆزى قامدىغاندىن تاشقىرى ئېشىنىپ كەلدى. جايلاردا نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىش يولىغا ماڭغان نۇرغۇن تىپ ۋە ياخشى تەجرىبىلەر بارلىققا كەلدى؛ دۆلەت نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش سالمىقىنى ئۈزلۈكسىز زورايتىپ، ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى تۈزۈپ چىقتى، بىر قىسىم مۇھىم ئاساس ئەسلىھەلەر قۇرۇلۇشى تەرەققىيات ئارقىلىق نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇشقا زور مەدەت بولدى، شۇڭا نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە ئىستىھكامغا ھۇجۇم قىلىش جېڭىدە غەلىبە قىلىش ئىمكانىيىتى ھازىرلاندى، ئەمدىكى گەپ ھەرىكەتتە قالدى، رەھبەرلىكنىڭ ئىرادىسى ۋە خىزمەت سالمىقىغا باغلىق بولۇپ قالدى. ھازىرقى ئاچقۇچلۇق ئىش ئوبيېكتىپ شارائىتنىڭ ھازىرلانغان - ھازىرلانمىغانلىقىدا؛ سۇبيېكتىپ تىرىشچانلىقىنىڭ يېتەرلىك بولغان- بولمىغانلىقىدا. رەھبەرلىك كۈچەيتىلسە، خىزمەتلەر پۇختا ئىشلەنسە نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلىش شەكلى ۋە تەدبىرىمۇ ئوخشاش بولماسلىقى كېرەك. جايلار ئۈچۈن ئېيتقاندا، ئۆز يېرىدە پۇت تىرەپ تۇرۇش، ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنى ئۆزگەرتىش، يىللىق ئىشلەپچىقىرىش سېلىنمىسىنى كۆپەيتىش، دېھقانلارنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈش، پەن - تېخنىكا سېلىنمىسىنى ئاشۇرۇش، كەسىپ قۇرۇلمىسى

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

بۇ يىل ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پاختىچىلىقىدا بېكىتىلگەن كۆرسەتكۈچكە يېتىشتىن ئۈمىد بار

ئۆز مۇخبىرىمىز جاڭ لىشۆنىڭ مۇلاھىزىسى: ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئالدىنقى يېرىم يىللىق يېزا ئىگىلىك ۋەزىيىتىنى تەھلىل قىلىش يىغىنىدىن ئىگىلىگەن ئەھۋاللار شۇنى چۈشەندۈردىكى، ئاپتونوم رايونىمىزدا 13 مىليون مودىن كۆپرەك يەردىكى كېۋەز ناھايىتى ياخشى ئۆسمەكتە، پەرۋىش داۋاملىق كۈچەيتىلسىلا، يىل بېشىدا بېكىتىلگەن ئومۇمىي ھوسۇلنى ئاشقان ئاساستا يەنە % 22 ئېشىشى مۇمكىن.

جەنۇبىي شىنجاڭ رايونى ئېغىر قۇرغاقچىلىققا ئۇچراپ، پاختىچىلىق تەھدىتكە ئۇچرىغان بولسىمۇ، لېكىن جايلار كۈچلۈك تەدبىر قوللىنىپ، سۇ باشقۇرۇشنى كۈچەيتكەنلىكتىن، كېۋەز تۇنجى قېتىم سۇغىرىلىپ بولدى.

ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزدا كېۋەز

ئاتۇش شەھىرىدە جەمئىيەت ئامانلىقىنى مەركەزلىك تۈزەشنىڭ تۇنجى قەدىمى پۇختا بېسىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز ئابدۇشۈكۈر قاۋۇل خەۋەر قىلىدۇ: ئاتۇش شەھىرىدە خىزمەتلەر پىلانلىق، ئەتراپلىق ئورۇنلاشتۇرۇلۇپ، تەشۋىق - تەربىيە كۈچەيتىلگەنلىكتىن جەمئىيەت ئامانلىقىنى ئەۋەتىلگەن كادىرلار جەمئىيەت ئامانلىقىنى مەركەزلىك تۈزەشنىڭ سەپەرۋەرلىك خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىدى. شەھەر، يېزا- بازار، مەيدانلار تەشۋىقات ماشىنىسى، قارا

قورسىقى توق، كىيىمى پۇتۇن بولۇش مەسلىسىنى مۇشۇ ئەسرىنىڭ ئاخىرىغىچە ھەل قىلالمىساق، خەلقتە جاۋاب بېرەلمەيمىز. ۋاڭ لېچۈەن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ھازىردىن باشلاپ مۇشۇ ئەسرنىڭ ئاخىرىغىچە بولغان ئۇچ يىلدىن كۆپرەك ۋاقىت ئىچىدە بىز نامرات ئامما‌نىڭ قورسىقى توق، كىيىمى پۈتۈن بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىشىمىز كېرەك. ئۇ تەھلىل قىلىپ مۇنداق دېدى: نامرات ئاھالە ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئومۇمىي ئاھالىنىڭ % 5-% 6 نى ئىگىلەيدۇ. يۇلارنىڭ كۆپىنچىسى قورساق توق، كىيىم پۈتۈن بولۇش جەھەتتە ئىنتايىن

شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ مەلۇم قىسىمى بالغۇنتاي رايونىدىكى شارچىكە كەنتىگە داۋالاش ئەترىتى ئەۋەتتى.

سۈرەتتە: بۇ ئەترەتتىكىلەر موگغۇل چارۋىچىنىڭ سالامەتلىكىنى تەكشۈرمەكتە.

سۈن لى فوتوسى

ئۆزبېكىستان تۈركىچىلىكىنى يېقىرىتىپ بولىدىغانلىقىدا. رەھبەرلىك كۈچەيتىلسە، خىزمەتلەر پۈختا ئىشلەنسە نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇشتا ئىستېھكام ئېلىش نىشانىغا چوقۇم يەتكىلى بولىدۇ.

ۋاڭ لېچۈەن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە ئىستېھكام ئېلىش جېڭىنى باشلىغاندا شارائىتىغا قاراپ ئىش كۆرۈش، تۇرگە ئايرىپ يېتەكچىلىك قىلىش پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇش كېرەك. نامراتلىقتىن تېخى قۇتۇلالمىغان يېزا، كەنت، ئائىلىلەرنىڭ ئەھۋالى ئانچە ئوخشىشپ كەتمەيدۇ. شۇڭا

بۇ يىل شىمالىي شىنجاڭدا كېڭەز بۆلتۇرقىغا قارىغاندا ياخشى ئۆستى، ھوسۇلنىڭ زور ھەجمىدە ئېشىشىدىن ئۈمىد بار. ئىلى، تارباغاتاي، ئالتاي ۋە بورتالا قاتارلىق ۋىلايەت، ئوبلاستلاردا 1 مىليون مودىن كۆپرەك يەردىكى كېڭەزدىن ئېلىنىدىغان ئومۇمىي ھوسۇل بۇلتۇرقىدىن % 10 ئېشىشى مۇمكىن. سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستىدا كېڭەز ئومۇمىي ھوسۇلى 54 مىڭ تونىنىدىن ئېشىپ، بۇلتۇر% 33.7 ئۆسكەنلىكى ئېنىقلانغان. ئۇرۇمچى، قاراماي، شىخەنزە قاتارلىق جايلاردا ئېلىپ بېرىلغان ئۇرۇق سىنىقىدا ھەر موغا ئورتاچە 200 كىلوگرام ھوسۇل ئېلىنغان. بۇ يىل ئۇرۇق ئېلىش ئۈچۈن تېرىلغان 1 مىليون موغا يېقىن كېڭەز ئۆسۈملۈكىنىڭ ئاساسىي قىسمى ئۇرۇق ئېلىش ئۈچۈن ساقلانماقچى.

شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش كۇچلىرىنى ئىلگىرى سۈرۈش مەركىزى ئۇرۇمچىدە قۇرۇلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز مېھرىگۈل تۇردى خەۋىر قىلىدۇ: شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش كۇچلىرىنى ئىلگىرى سۈرۈش مەركىزى دۆلەت پەن - تېخنىكا كومىتېتى ۋە ئۇرۇمچى شەھەرلىك ھۆكۈمەتنىڭ تەستىقلىشى بىلەن 7 - ئاينىڭ 16 - كۈنى ئۇرۇمچىدە قۇرۇلدى.

بۇ مەركەز ئاپتونوم رايونىمىزدا قۇرۇلغان تۇنجى جامائەت مەنپەئىتى خاراكتېرلىك ئىشلەپچىقىرىش كۇچلىرىنى ئىلگىرى سۈرۈش تەشكىلاتى. بۇ مەركەزنىڭ ۋەزىپىسى ھۆكۈمەتنى تايانچ قىلىپ، كارخانىلارغا يۆلىنىپ، يەرلىكتىكى پەن - تېخنىكا كۇچلىرىنى تەشكىللەپ، قوش لىنىيلىك ئۈنۈملۈك ئىشلەپچىقىرىشنى ئىلگىرى سۈرۈش، ئىلىم - پەن بىلەن ئىشلەپچىقىرىشنى مۇناسىۋەتلىك ھالدا يېقىن بىرلەشتۈرۈش، ئىلىم - پەننىڭ ئىشلەپچىقىرىش كۈچىگە ئايلىنىشىنى تېزلىتىش، ئىلىم - پەن خادىملىرىنىڭ ئىجادىي ئەقىل - پاراسىتىنى تولۇق نامايان قىلىش، ئىلىم - پەن خادىملىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ۋە ئىلىم - پەن ئىشلىرىدا ئۆز ئىقتىدارىنى تولۇق نامايان قىلىشى ئۈچۈن ئەمەلىي شارائىت يارىتىپ بېرىش ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئالىدۇ.

مۇلازىملىق قىلىش، تېخنىكا جەھەتتە مەسلىھەت بېرىش، يېڭى مەھسۇلات يارىتىش، بازار پېتىلدۇرۇش، سۈيەت باشقۇرۇش، ئىختىساس ئۆگىنىشنى يېتىشتۇرۇش قاتارلىق كەسپىي ۋاستىلەر ئارقىلىق يېڭى تېخنىكىلارنىڭ ئومۇملىشىش، كەسپىلىشىش سۈرئىتىنى تېزلىتىشتىن ئىبارەت.

بۇ مەركەز مەمۇرىي جەھەتتە ئۇرۇمچى شەھەرلىك پەن - تېخنىكا كومىتېتىنىڭ باشقۇرۇشىدا بولىدۇ، كەسپىي جەھەتتە دۆلەت پەن- تېخنىكا كومىتېتى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق پەن - تېخنىكا كومىتېتىنىڭ يېتەكچىلىكىنى قوبۇل قىلىدۇ.

ئالتاي شەھەرلىك رايونىدىكى كوماندىر - جەڭچىلەر 5 - ئاينىڭ باشلىرىدا يەرلىكنىڭ سۇ قۇرۇلۇشىغا قاتناشتى.

سۈرەتتە: قۇرۇلۇش ئىش ئورنى.

چېن داۋجۇن فوتوسى

شىنجاڭ - ئۇرۇمچى - داخۇاڭشەن يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيولىنىڭ 2 - توختام بۆلىكىدىكى «100 كۈن زەربىدارلىق بىلەن ئىشلەش پائالىيىتى»دە ياخشى نەتىجە قولغا كەلتۈرۈلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئايتىللا ئالىم خەۋىر قىلىدۇ: تۇرپان - ئۇرۇمچى - داخۇاڭشەن يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيولىنىڭ 2- توختام بۆلىكىدە بۇ يىل 3 - ئاينىڭ ئاخىرىدىن 6 - ئاينىڭ 30 - كۈنىگىچە ئېلىپ بېرىلغان «100 كۈن زەربىدارلىق بىلەن ئىشلەش پائالىيىتى»دە ياخشى نەتىجە قولغا كەلتۈرۈلدى.

2 - توختام بۆلەكتىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر «100 كۈن زەربىدارلىق بىلەن ئىشلەش پائالىيىتى»دە جاپالىق ئىشلەش ئارقىلىق يول ئاساسىنىڭ ئۈستۈنكى ۋە ئاستىنقى قىسمىدىكى 40 مىڭ كۇب مېتىر مۇداپىئەلىنىش توسمىسى قۇرۇلۇشىنى پۈتكۈزۈپ، يول ئاساسىنى تولدۇرۇش ۋە يول يۈزىنى ياتقۇزۇش قۇرۇلۇشى ئۈچۈن شارائىت يارىتتى.

«100 كۈن زەربىدارلىق بىلەن ئىشلەش پائالىيىتى» جەريانىدا مۇناسىۋەتلىك رەھبەرلەر بىر نەچچە قېتىم ئىش ئورنىغا كېلىپ ئەھۋاللارنى تەكشۈردى، كۆرۈلگەن مەسىلىلەرنى ھەل قىلدى.

لوپ ناھىيىسى مەركەزلىك تۇزەش خىزمىتىدە دەسلەپكى ئۈنۈمگە ئېرىشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تۇرغۇن تاشتۆمۈر** خەۋەر قىلىدۇ: لوپ ناھىيىسى ئۈچ دەرىجىلىك خىزمەت ئەترىتىنىڭ رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، مەركەز، ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇقىملىق خىزمىتىنى كۈچەيتىش توغرىسىدىكى يولىيورۇقلىرىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، زوراۋانلىق، تېررورلوق جىنايەتلىرىگە زەربە بېرىش مۇھىم نۇقتا قىلىنغان مەركەزلىك تۇزەش خىزمىتىنى ياخشى قانات يايدۇرۇپ، دەسلەپكى ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

ئاپتونوم رايون ۋە ۋىلايەتتىن ئەۋەتىلگەن خىزمەت گۇرۇپپىسىدىكى كادىرلار بۇ ناھىيىگە يېتىپ كەلگەندىن كېيىن، ناھىيىدە مەركەزلىك تۇزەش خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇرۇلۇپ، بۇ خىزمەتكە بولغان رەھبەرلىك كۈچەيتىلدى. ئاپتونوم رايون، ۋىلايەت، ناھىيىدىن ئاجرىتىلغان 154 كادىر توققۇز يېزا- بازارنىڭ 30 نۇقتىلىق كەنتىگە بېرىپ خىزمەتلەرنى قانات يايدۇردى. ناھىيىدىكى ئون يېزا - بازارمۇ ئاساسىي قاتلاملارغا يارغان ئۈچ دەرىجىلىك خىزمەت گۇرۇپپىسىنىڭ خىزمەتلىرىگە زىچ ماسلىشىش ئۈچۈن، 286 كادىر ئاجرىتىپ نۇقتىلىق كەنتلەرگە ئەۋەتتى. خىزمەت گۇرۇپپىسىدىكى كادىرلار مەركەزلىك تۇزەش خىزمىتىنى ئۈتۈقلۇق ئېلىپ بېرىش ئۈچۈن، مۇھىم نۇقتىنى كادىرلار ۋە ئاممىنى سەپەرۋەر قىلىپ، تەشۋىقات- تەربىيە سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، ئاممىنى تەربىيلەپ، ئۇلارنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغاشقا قارىتى. دېھقانلار ۋە ئوتتۇرا، ياشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچىلىرىغا ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسى، ۋەزىيەت تەربىيىسى ئېلىپ باردى. ناھىيە بويىچە 350 مىڭ ئادەم (قېتىم)نى تەربىيىگە ئېگە قىلىپ، ئۇلارنىڭ مىللىي بۆلگۈنچىلەرگە ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە قارشى تۇرۇش ئاڭلىقلىقىنى ئۆستۈردى.

خىزمەت گۇرۇپپىسىدىكى كادىرلار كۆپ خىل شەكىللەردىن پايدىلىنىپ، كادىرلار ۋە ئاممىغا مىللىي بۆلگۈنچىلەرنىڭ ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرنىڭ ئەكسىيەتچىل خاراكتېرى توغرىسىدا ئەترapلىق چۈشەنچە بەردى. بۇ ناھىيە مەركەزلىك تەرتىپكە سېلىش خىزمىتىنىڭ تەشۋىقات - تەربىيە خىزمىتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، كېڭەيتىش مەخسۇس تەشۋىقات گۇرۇپپىسى تەشكىللىدى، گۇرۇپپا ئەزالىرى يېزا، كەنتلەرگە بېرىپ مەخسۇس تېمىدا لېكسىيە سۆزلەپ، كادىرلار ۋە ئاممىنىڭ مىللىي بۆلگۈنچىلىك، قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەر، زوراۋانلىق، تېررورلۇق جىنايەتلىرىگە زەربە بېرىپ، مۇقىملىقنى، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى قوغداش ئاڭلىقلىقىنى ئۆستۈردى.

مەركەزلىك تۇزەش خىزمىتىنى چىڭ ۋە ياخشى تۇتايلى

ئاپتونوم رايونىمىزدا پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش بويىچە ئۈلگە كۆرسىتىش قۇرۇلۇشىدا كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇل ھەمدۇل** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق پەن- تېخنىكا كومىتېتى تەشكىللەپ يولغا قويغان «1821» قۇرۇلۇشىدا يەنە يېڭى ئىلگىرىلەش بولدى. ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش بويىچە ئۈلگە كۆرسىتىش يېزا- بازارلىرىنىڭ سانائەت، يېزا ئىگىلىك ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى ۋە دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان ئوتتۇرىچە كىرىمى زور دەرىجىدە ئېشىپ، يېزىلاردىكى ئائىلىلەرنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسى كۈندىن- كۈنگە ئۆستى، يېزا، كەنتلەرنىڭ قىياپىتىدە يېڭى ئۆزگىرىشلەر بارلىققا كەلدى. ئىستاتىستىكىغا ئاساسلانغاندا، ئاپتونوم رايونلۇق پەن- تېخنىكا كومىتېتىنىڭ بىۋاسىتە باشقۇرۇشىدىكى ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش بويىچە ئۈلگە كۆرسىتىدىغان سەككىز يېزا- بازارنىڭ سانائەت، يېزا ئىگىلىك ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 90 مىليون 599 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1995- يىلدىكىدىن 12.2% ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان ئوتتۇرىچە كىرىمى 2092 يۈەنگە يېتىپ، 1995- يىلدىكىدىن 17.7% ئاشقان. بۇنى 1996- يىلدىكى مەملىكەت بويىچە يېزا ئائىلىلىرىنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى بىلەن سېلىشتۇرغاندا، 192 يۈەن، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى بىلەن سېلىشتۇرغاندا، 762 يۈەن ئارتۇق.

ئاپتونوم رايونلۇق پەن- تېخنىكا كومىتېتى 1994- يىلىدىن 1996- يىلىغىچە ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش بويىچە ئۈلگە كۆرسىتىش نۇقتىلىرىغا 42 تۈر ئورۇنلاشتۇرغانىدى. بۇ تۈرلەر ئاساسلىقى ئاشلىق، پاختا، مېۋە- چېۋە، كۆكتات ئىشلەپچىقىرىش، چارۋامال، ئۆي قوشلىرى بېقىش، يېزا ئىگىلىك ۋە قوشۇمچە كەسىپ مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەش قاتارلىق تېخنىكا كېڭەيتىش تۈرلىرىدىن ئىبارەت. 1995- ، 1996- يىلى يولغا قويۇلغان 26 تۈر ئەھۋالىنى ئىستاتىستىكا قىلىشقا ئاساسلانغاندا، بۇ ئىككى يىلدا 100 مىليون 820 مىڭ يۈەن مەھسۇلات قىممىتى يارىتىلىپ، يۇقىرىغا 11 مىليون 998 مىڭ يۈەن باج - پايدا تاپشۇرۇلغان. دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كىرىمى 14 مىليون 350 مىڭ يۈەن كۆپەيگەن.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ھەر قايسى جايلىرىدا ئەسقاتىدىغان تېخنىكا ۋە يېڭى نەتىجىلەر پائال كېڭەيتىلدى ۋە قوللىنىلدى. بولۇپمۇ ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش بويىچە ئۈلگە كۆرسىتىش يېزا- بازارلىرىدا ئاشلىق، كېۋەزدىن يۇقىرى ھوسۇل ئېلىش بويىچە ئۈستۈرۈش تېخنىكىسى، شالىنى قۇرغاق ئېتىزدا شالاڭ تېرىپ- ئۆستۈرۈش تېخنىكىسى، سۇلياۋ يېپىپ تېرىقچىلىق قىلىش تېخنىكىسى، شۇنىڭدەك چارۋىچىلىق، باغۋەنچىلىك، كۆكتاتچىلىق قاتارلىق جەھەتلەردىكى ئىلغار ئەمەلىي ئەسقاتىدىغان نەتىجىلەرنى كەڭ كۆلەمدە كېڭەيتىلىپ، ئاشلىق، كېۋەز ھوسۇلى 25% كۆپەيتىلىپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈم كۆرۈنەرلىك ئاشتى.

ئاپتونوم رايون بويىچە 105 ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش بويىچە ئۈلگە كۆرسىتىش نۇقتىسى ئىچىدىكى 30% يېزا- بازارغا ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق، ناھىيىلىك (شەھەرلىك) پارتكوم، خەلق ھۆكۈمەتلىرى تەرىپىدىن «ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش بويىچە ئىلغار يېزا»، «پەن- تېخنىكا خىزمىتىدىكى ئىلغار ئورۇن» دېگەن شەرەپلىك نام بېرىلدى.

قەشقەر ھايۋانات - ئۆسۈملۈك كارانتىن ئىدارىسى نامراتلارغا يار - يۆلەك بولماقتا

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **ئابدۇۋېلجان مەتىمىن** خەۋەر قىلىدۇ: 6- ئاينىڭ 16- كۈنى قەشقەر ھايۋانات - ئۆسۈملۈك كارانتىن ئىدارىسى نامراتلىقتىن قۇتقۇزۇش نۇقتىسى - يېڭىسار ناھىيىسىنىڭ ماگشىن يېزىسىغا 20 يۈرۈش ئوت- چۆپ توغراش ماشىنىسى تەقدىم قىلدى.

قەشقەر ۋىلايەتلىك پارتكوم، مەمۇرىي مەھكىمە 1995- يىلى ماگشىن يېزىسىنى بۇ ئىدارىنىڭ نامراتلىقتىن قۇتقۇزۇش، يار- يۆلەك بولۇش نۇقتىسى قىلىپ بېكىتكەنىدى. ئىدارە رەھبەرلىكى بۇ خىزمەتكە جىددىي قاراپ، ئۇنى كۈندىلىك ئىش تەرتىپىگە كىرگۈزدى. ئىككى يىلدىن بۇيان ئالتە تېخنىك خادىمنى بۇ يېزىغا ئەۋەتىپ، يېزىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالىنى تەكشۈرۈپ، تەتقىق قىلدى، تېخنىكا، مەبلەغ جەھەتتىن ياردەم بېرىش، يۆلەشنى ئاساس قىلغان تەرەققىي قىلدۇرۇش، نامراتلىقتىن قۇتقۇزۇش تەدبىرلىرىنى بېكىتتى. كېۋەز، بۇغداي، كۆكتات تېرىش يېڭى پەن- تېخنىكىسىنى دېھقانلارغا ئۆگەتتى، 10 مىڭ يۈەن مەبلەغ ئاجرىتىپ، تېرىقچىلىق تېخنىكىسىغا ئائىت 1000 پارچىدىن ئارتۇق كىتاب- ماتېرىيال سېتىۋېلىپ، نامرات دېھقانلارغا تارقاتتى. 700 دىن ئارتۇق نامرات ئائىلىگە يار- يۆلەك بولدى. ئىدارىدىكى خادىملارنىڭ تېخنىكا جەھەتتىن يېتەكچىلىك قىلىشى، مەبلەغ ياردەم قىلىشى بىلەن بۇ يېزىدا باقمىچى ئائىلىلەر تېز كۆپەيدى. شۇڭا ئىدارە رەھبەرلىكى بۇ قېتىم ئۇلارنىڭ باقمىچىلىق ئىشلىرىغا ئىلھام بېرىش ئۈچۈن، 46 مىڭ يۈەنگە 20 يۈرۈش ئوت- چۆپ توغراش ماشىنىسى سېتىۋېلىپ، نامرات باقمىچىلارغا يەتكۈزۈپ بەردى.

يېڭىشەھەر يېزىسى دېھقانلارنىڭ بىر قىسىم سېلىقىنى كوللېكتىپ قىلىپ كىرىمىدىن كۆتۈرۈۋەتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئىدرىس قادىر** خەۋەر قىلىدۇ: قاغىلىق ناھىيىسى يېڭىشەھەر يېزىسىدا ئىلگىرى دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى يېنىكلىتىش خىزمىتى ئىشلەنگەن بولسىمۇ، تەدبىر كۈچلۈك بولمىغاچقا، ئۈنۈمى كۆرۈلمىگەنىدى. بۇلتۇر يىلىنىڭ بېشىدىن باشلاپ، يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى مەركەز ۋە گوۋۇيۈەننىڭ «قارار» ىنىڭ روھىنى

ئازايتتى. بۇنىڭ بىلەن باھالاش چىقىمى 1995- يىلدىكى 83 مىڭ يۈەندىن بۇلتۇردىن ھازىرغىچە 26 مىڭ يۈەنگە چۈشۈپ، 57 مىڭ يۈەن تېجەپ قېلىندى. سىياسەتكە تايىنىپ خىزمەت ھەق بېرىش ئۇسۇلىنى قوللىنىپ، ھەر خىل جەرىمانىنى ئەمەلدىن قالدۇردى.

گۇما ناھىيىسىدە دېھقانلارغا كەنت قالدۇرۇقنى تىزىملاش كارتوچكىسى تارقىتىپ بېرىلدى

جۇڭگو - كورېيە شېرىكچىلىكىدىكى ئاقسۇ «تۆمۈر چوققا» پاختا توقۇمىچىلىق زاۋۇتىنىڭ «چوپان رەختى» ئىشلەش لىنىيىسى پۈتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئەركىن پالتى، تۇرسۇن ئېلىلار** خەۋەر قىلىدۇ: ئاقسۇ «تۆمۈر چوققا» پاختا توقۇمىچىلىق زاۋۇتىنىڭ جۇڭگو- كورېيە شېرىكچىلىكىدىكى «چوپان رەختى» (نيۇزەيىۋ) ئىشلەش لىنىيىسى پۈتۈپ، يېقىندا ئىشقا كىرىشتۈرۈلدى.

بۇ لىنىيە قۇرۇلۇشىغا جەمئىي 76 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنغان بولۇپ، ئۇنىڭدا خەلقئارا ئۆلچەمگە ئۇيغۇن ھەر خىل رەڭدىكى ئوتتۇرا ۋە ئالىي دەرىجىلىك «چوپان رەختى» ئىشلەپ چىقىرىلىدۇ. ئاقسۇ شەھىرىنىڭ مول پاختا بايلىقىدىن پايدىلىنىپ ئېكسپورت قىلىنىدىغان مەھسۇلات ئىشلەيدىغان بۇ لىنىيىگە شۋېتسارىيىنىڭ دۇنيادىكى ئەڭ ئىلغار 330 _ p7100 تىپلىق توقۇش ماشىنىسى، ئامېرىكىنىڭ داڭلىق توقۇش ئۇسكۇنىلىرى قۇراشتۇرۇلغان. بۇ لىنىيىنىڭ يىللىق مەھسۇلات ئومۇمىي قىممىتى 160 مىليون يۈەنگە، پايدا- بېجى 16 مىليون يۈەنگە يېتىدۇ، ئاقسۇ شەھىرىنىڭ سانائەت تەرەققىياتىنى يېڭى باسقۇچقا كۆتۈرىدۇ.

مايتاغ نېفىت - خىمىيە باش زاۋۇتى ئېتىلېن زاۋۇتى گاز كۆيدۈرۈش ئىسراپچىلىقىنى تۈگەتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئادىل غوجالىم** خەۋەر قىلىدۇ: مايتاغ نېفىت - خىمىيە باش زاۋۇتى ئېتىلېن زاۋۇتى ھاۋادا كۆيدۈرۈۋېتىلىدىغان گازنى يىغىۋېلىش قۇرۇلمىسى ئورنىتىپ، ھەر كۈنى 12 توننىدىن ئارتۇق گازنى يىغىۋېلىپ ئېتىلېن زاۋۇتى ئېنېرگىيە كاتولىغا يېقىلغۇ قىلىپ ئىشلىتىشكە باشلىدى. بۇنىڭ بىلەن زاۋۇت كۈنىگە 12 توننا گاز، ئېيىغا 360 مىڭ يۈەن پۇل تېجەش ئىمكانىيىتىنى ياراتتى.

خوشۇت ناھىيىسىدىكى سانائەت كارخانىلىرىنىڭ يېرىم يىللىق ئىقتىسادىي ئەھۋالى ياخشى بولدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابلىز ئوسمان** خەۋەر قىلىدۇ: بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا خوشۇت ناھىيىسىدىكى سانائەت كارخانىلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئەھۋالى ياخشى بولدى. ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 41 مىليون 70 مىڭ يۈەنگە، ئومۇمىي كىرىمى 31 مىليون 980 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1996- يىلنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن 18.64% ، 16.54% ئاشتى. باش دورا زاۋۇتى 22 مىليون 980 مىڭ يۈەن ئىقتىسادىي قىممەت يارىتىپ، ناھىيە سانائەت ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتىنىڭ 70.5% نى ئىگىلىدى.

ئىلى «تەيەنخې» يۇڭ پوپايكا زاۋۇتى سۈپەتكە ئىزچىل ئەھمىيەت بېرىپ كەلگەچكە، 1987- يىلىدىن ھازىرغىچە توققۇز خىل مەھسۇلاتى ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك ئەلا مەھسۇلات بولۇپ باھالاندى. زاۋۇت ئاپتونوم رايون ۋە ئىلى ۋىلايىتى بويىچە «ئىلغار كارخانا»، «سۈپەت باشقۇرۇشتىكى ئىلغار ئورۇن» دېگەن شەرەپلەرگە ئېرىشتى.

سۈرەتتە: خېرىدارلار بۇ زاۋۇتنىڭ پوپايكىلىرىنى سېتىۋالماقتا.

تۇرسۇنمۇھەممەت ئوسمان فوتوسى

ئېگەچى يېزىسى پەن - تېخنىكىدا ئۈلگە كۆرسىتىش خىزمىتىدە

كارتوشكىسى تارتىپ بېرىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مىرەخمەت سەيدەخمەت** خەۋەر قىلدۇ: گۇما ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بېزا، كەنتلەردە دېھقانلارغا قالايمقان سېلىق چېچىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۈچۈن، بۇلتۇردىن باشلاپ، دېھقانلارغا كوللېكتىپقا تاپشۇرىدىغان كەنت قالدۇرۇق پولىنى تولدۇرۇش كارتوشكىسى تارقىتىپ بېرىشنى قارار قىلدى ھەمدە كوللېكتىپقا تاپشۇرۇشقا تېگىشلىك ھەق خاتىرىلىنىدىغان كارتوشكىدىن 33 مىڭدىن كۆپرەكنى بېسىپ تارقاتتى. بۇنىڭ بىلەن دېھقانلارنىڭ كوللېكتىپقا تاپشۇرىدىغان ھەقنىڭ دائىرىسى، ئۆلچىمى ۋە ئۇنىڭ ئېشىلتېلىشىگە بولغان چۈشەنچە ئايدىڭلاشتى، قالايمىقان سېلىق چېچىش - ئېلىشنىڭ ئالدى ئېلىندى.

خېجىك ناھىيىلىك بېتون زاۋۇتى تېخنىكا يېڭىلاشقا ئەھمىيەت بېرىپ، سۈيەت ئۆتكىلىنى چىڭ تۇتۇپ، زىيان تارتىش ھالىتىگە خاتىمە بەردى. زاۋۇت بۇ يىل ئالدىنقى يېرىم يىلدا 440 مىڭ يۈەن قىممىتىدە مەھسۇلات ئىشلەپ چىقىرىپ، سېتىش سوممىسىنى 150 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزدى.

سۈرەتتە: ئىشچىلار بېتون تاختا قۇيماقتا.

تۇردى ئەبەيدۇللا فوتوسى

خەلق ھۆكۈمىتى مەركەز ۋە گىرۇپپىمىنىڭ «قارار» نىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇشتا چىڭ تۇرۇپ، ئۇنى مۇھىم سىياسىي ۋەزىپە قاتارىدا چىڭ تۇتتى. ئۇلار ئالدى بىلەن ئورگان كادىرلىرى، كەنت دەرىجىلىك كادىرلار يىغىنى ئېچىپ «قارار»نى ئۆگىنىپ تونۇشنى ئۆستۈردى، كوللېكتىپ ئىلكىدىكى باغ، تاشلاندۇق يەرلەردىن تولۇق پايدىلىنىپ ئۇنىڭدىن قىلىنغان 727 مىڭ يۈەن كىرىمنىڭ 375 مىڭ يۈەنىنى دېھقانلار ئۈستىگە ئېلىشقا تېگىشلىك سېلىق ھېسابىغا كىرگۈزۈپ، يېزا بويىچە دېھقانلار 5% ئىچىدە تۆلەيدىغان 775 مىڭ 900 يۈەن راسخوتنى 400 مىڭ يۈەنگە چۈشۈردى. لاييياغ، گۇلباغ كەنتلىرى دېھقانلار ئۈستىگە ئېلىشقا تېگىشلىك 77 مىڭ يۈەن سېلىقنىڭ 61 مىڭ يۈەنىنى كوللېكتىپ كىرىمىدىن كۆتۈرۈۋەتتى، يەنە دېھقانلارنىڭ 19 مىڭ يۈەن ھەمكارلىشىپ داۋالىنىش پۇلى، 9617 يۈەن چارۋا ھۆددە داۋالاش پۇلى، 1900 يۈەن كىنو ھۆددە پۇلى بولۇپ 30 مىڭ 537 يۈەنىنى كەنتنىڭ قوشۇمچە كىرىمىدىن كۆتۈرۈۋەتتى.

يېزا يەنە ھەر خىل باھالاشلارنى قىسقارتىشنى دېھقانلارنىڭ سېلىقنى پىنسكلىتىشنىڭ بىر تەدبىرى سۈپىتىدە چىڭ تۇتتى. يېزىنى ئالتە ئۇچاستىكا ئايرىپ، يېزا دەرىجىلىك بىردىن كادىرنى ئۇچاستىكا، بىردىن ئورگان كادىرنى كەنتلەرگە مەسئۇل قىلىپ كۈندىلىك ئەھۋالنى كۈندىلىك ئېگىلەپ تۇرۇش ئۇسۇلىنى قوللىنىپ، ھەر خىل باھالاشلارنى زور دەرىجىدە

ئېگە چى يېزىسى پەن - تېخنىكىدا ئۆلگە كۆرسىتىش خىزمىتىدە ياخشى ئۇنۇمگە ئېرىشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئايجامال ھوشۇر** خەۋەر قىلدۇ: ئاقسۇ شەھىرى پەن- تېخنىكىدا ئۆلگە كۆرسىتىش خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، كادىرلار ۋە دېھقانلار ئارىسىدا پەن- تېخنىكا ئۆگىنىش، پەن- تېخنىكىغا تايىنىپ ئىقتىسادنى يۈكسەلدۈرۈشتىن ئىبارەت ياخشى كەيپىيات شەكىللەندۈردى. ھازىر بۇ يېزىدا پەن- تېخنىكىدا ئۆلگىلىك كەنت ئونغا يېتىپ، يېزىدىكى كەنت ئومۇمىي سانىنىڭ 62.5% نى، پەن- تېخنىكىدا ئۆلگىلىك كەنت ئەسلىدىكى ئون ئائىلىدىن 2107 گە كۆپەيىپ، ئومۇمىي ئائىلە سانىنىڭ 55.6% نى ئىگىلىدى. پەن- تېخنىكىنى كېڭەيتىش مەركىزىي يوقلۇقتىن بارلىققا كېلىپ 16 گە، ئەزالىرى 95 كە، پەن- تېخنىكىنى كېڭەيتىش گۇرۇپپىسى 66 گە، ئەزالىرى 220 گە يەتتى. يېزا بويىچە ئىككى خىلدىن ئارتۇق دېھقانچىلىقتا ئەمەلىي قوللىنىلىدىغان تېخنىكا ئىگىلىگەن ئائىلە 3375 كە يېتىپ، يېزا بويىچە ئومۇمىي ئائىلىنىڭ 89.6% نى ئىگىلىدى.

بازار كەنتى سۇ، تۇپراق بايلىقنى ئېچىش ئارقىلىق دېھقانچىلىق شارائىتىنى ياخشىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تاھىرجان قادىر** خەۋەر قىلدۇ: يېزا قىنىقى يىللاردىن بۇيان ئىقتىساد نىڭ تېز سۈرئىتتە ئېشىشىغا ئەگىشىپ، پېچان ناھىيىسىدە تۇرلۇك قۇرۇلۇشلار ئېلىپ بېرىلىپ، بۇ ناھىيىنىڭ بازار كەنتنىڭ ئەسلىدىكى كىشى بېشىغا بىر مودىنمۇ توغرا كەلمەيدىغان تېرىلغۇ يېرى زور دەرىجىدە كېمەيىپ كېتىپ، بۇ كەنتنىڭ يېزا ئىگىلىك تەرەققىياتىغا زور تەسىر يەتكۈزگەنىدى. بازار كەنت پارتىيە ياچېيكىسى بۇ ئەھۋالغا ئاساسەن بازارنىڭ شەرقىدىكى تاشلاندۇق يەرنى ئېچىشنى پىلانلاپ، بۇ يىلنىڭ بېشىدىن باشلاپ كەنتتىكى كادىرلار ۋە ئاممىنى بوزىيەر ئېچىشقا سەپەرۋەر قىلدى. نەتىجىدە 5- ئايىنىڭ ئاخىرىغىچە 300 مو بوز يەر ئېچىلىپ، كەنتنىڭ تېرىلغۇ يېرى كېڭەيتىلدى. يۇرۇشلەشكەن قۇدۇقتىن بەشى قېزىلىپ، بۇ يەرلەرنىڭ سۈيى ھەل قىلىندى.

چىكە كەنتىدىكى دېھقانلار ئۆز كۈچىگە تايىنىپ تېرىلغۇ يەرنى كېڭەيتمەكتە

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇرېشىت زۇنۇن** خەۋەر قىلدۇ: ئاقتۇ ناھىيىسىنىڭ بارىن يېزا چىكە كەنتىدە يېقىنقى يىللاردىن بۇيان كېۋەزنى ئاساس قىلىپ ئىقتىسادىي زىرائەت كۆلىمىنى مۇۋاپىق كېڭەيتىش، باغۋەنچىلىك، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىقنى تەڭ راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن، ھەر يىلى بىر قېسىم دېھقانلار ئۆز ئەھۋالىغا قاراپ ئىش كۆرۈپ مەبلەغ، ئەمگەك كۈچى ئاجرىتىپ، تاشلىقنى ئۆزگەرتىپ تېرىلغۇ يەر كۆلىمىنى كېڭەيتتى. ھازىر بۇ كەنتتە كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان تېرىلغۇ يەر 2.2 موغا يەتتى.

تۇزبەك، ئاقبۇلاق چارۋىچىلىق كەنتلىرىنىڭ ئىچىدىغان سۈيى ھەل قىلىندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **سەمەت سالى** خەۋەر قىلدۇ: ئۇچتۇرپان ناھىيە ئاقيار يېزىسىنىڭ جەنۇبىي تەرىپىدىكى تاغ ئارىسىغا جايلاشقان تۇزبەك، ئاقبۇلاق چارۋىچىلىق كەنتلىرىدىكى چارۋىچىلار ۋە چارۋا مالىلار ئاساسەن يامغۇر سۈيىنى ئىچىپ كەلگەنىدى. ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بۇ ئىككى كەنتنىڭ ئىچىدىغان سۈيىنى ھەل قىلىپ بېرىش ئۈچۈن، بۇ يىل 4- ئايدا كەنت تەۋەلىكىدە بەلبۇلاق ۋە تاشقىنە بۇلاق بارلىقىنى، بۇ جاي چارۋىچىلار ئولتۇراقلاشقان جايدىن 80 مېتىر ئېگىز كېلىدىغانلىقتەك پايدىلىق شارائىتتىن پايدىلىنىپ، تېخنىكلارنى تەشكىللەش ئارقىلىق قۇرۇلۇش باشلىغانىدى. 6- ئايىنىڭ ئاخىرىغا قەدەر بۇ ئىككى بۇلاقتىن ئايرىم - ئايرىم ھالدا 15 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا تۇرۇبا كۆمۈپ سۇ باشلاندى. يەتتە جايغا سۇ تەڭشەش قۇدۇقى، ئالتە جايغا چارۋامال سۇ ئىچىدىغان كۆل، ئىككى جايغا ۋاننا، يەتتە جايغا ئادەم سۇ ئىچىدىغان ئۇستى يېپىقلىق كۆل ياسالدى. بۇنىڭ بىلەن بۇ ئىككى كەنتتىكى 1300 دىن ئارتۇق ئادەم ۋە 50 مىڭدىن ئارتۇق چارۋا مالنىڭ ئىچىدىغان سۈيى ھەل قىلىندى. بۇ قۇرۇلۇشقا 240 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى.

چۆدا يېزىلىق ئىقتىساد باشقۇرۇش مۇلازىملىق پونكتى دېھقانلار ئۈچۈن ئەلا مۇلازىملىق قىلماقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مىرەخمەت سەيدەخمەت** خەۋەر قىلدۇ: گۇما ناھىيىسىچۆدايېزىلىق ئىقتىسادباشقۇرۇش مۇلازىملىق پونكتى بۇ يىل ئۆزىنىڭ فۇنكسىيىلىك رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئەتىيازدىن بۇيان 93 مىڭ 100 كىلوگرام ئۇرۇقلۇق چىگىت، 9460 كىلوگرام ئۇرۇقلۇق قوناق، 633 تونىنا خىمىيۇي ئوغۇت ۋە 300 تونىنا سىمونت يۆتكەپ كېلىپ، دېھقانلارغا سېتىپ بېرىپ، دېھقانچىلىقنىڭ ۋاقتىدا ئېلىپ بېرىلىشىغا كاپالەتلىك قىلدى.

قاغىلىق ناھىيىسىنىڭ چوپان يېزىسى دېھقانلارنىڭ ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش قەدىمىنى تېزلىتىش ئۈچۈن، ئۇلارنى كالىچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىشقا يېتەكلەپ ياخشى ئۇنۇم ھاسىل قىلدى. ھازىر بۇ يېزىدا ئومۇمىي كالا 5360 تۇياقتا يېتىپ، ھەر بىر ئائىلىگە ئىككى تۇياقتىن توغرا كەلدى.

سۈرەتتە: ئوتلاۋاتقان كاللار.

مۇساجان ياسىن فوتوسى

گۈما:

جاپالىغا چىداپ كۈرەش قىلىپ، ھاياتلىق يوسۇنىنى كېچەيتتى

قاراقۇرۇم باغرىدا مۆجىزە يارىتقۇچىلار

تۇر مۇخبىرىمىز مەۋلان سابىت

1958-يىلى «خەلق گېزىتى»گە بېسىلغان «جانلىق، تېتىك گۈمىلقلار» دېگەن ئوبزورچى ماقالە ئېلان قىلىنغىنىغا 40 يىلغا يېقىن ۋاقىت بولغان بۈگۈنكى كۈندە، قاراقۇرۇم باغرىدا ياشاۋاتقان گۈمىلقلار يارىتقان مۆجىزىسىدىن ئالاھىدە پەخىرلىنىدۇ. ئەينى ۋاقىتتا گۈما ناھىيىسى سۇ قۇرۇلۇشى بويىچە غەربىي شىمالدىكى بەش ئۆلكە، ئاپتونوم رايوندىكى 40 ئىلغار ناھىيىنىڭ بىرى بولۇپ، گووۋيۈەن تەرىپىدىن تەقدىرلەنگەن. مانا مۇشۇ ۋاقىتتىن باشلاپ ھېسابلىغاندا، گۈمىلقلارنىڭ تەبىئەت بىلەن ئۇزۇلۇكسىز كۈرەش قىلىپ، قان - تەر بەدىلىگە يارىتقان مۆجىزىسى ھەقىقەتەن ئاز ئەمەس.

گۈما ناھىيىسى 54 چوڭ - كىچىك بوستانلىققابۆلۈنگەن بولۇپ، جەنۇبىي تەرىپى قاراقۇرۇم تېغى بىلەن، شىمالىي تەرىپى تەكلىماكان قۇملۇقى بىلەن، شەرقىي تەرىپى قاراقاش ناھىيىسى بىلەن، غەربىي تەرىپى قاغىلىق ناھىيىسى بىلەن تۇتىشىدۇ. ناھىيىنىڭ ئومۇمىي يەر كۆلىمى 41 مىڭ 167 كۋادرات كىلومېتر بولۇپ، بۇنىڭ ئىچىدە تېرىلغۇ يەر كۆلىمى 436 مىڭ مونى ئىگىلەيدۇ، ناھىيە بويىچە 186 مىڭ نوپۇس بار. يىللىق ھۆل -يېغىن مىقدارى 51.3 مىللىمېتىر، پارغا ئايلىنىش مىقدارى 2412.9 مىللىمېتىر بولغان، بىر يىلنىڭ يېرىمىدا دېگۈدەك چالا - توزان ئوچۇپ تۇرىدىغان ناچار مۇھىتتا ئەمگەكچان گۈما خەلقى يۈكۈنمەك تاغنى يۆتكەش روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، سۇ قۇرۇلۇشى ئاساس قىلىنغان نۇقتىلىق قۇرۇلۇشلارنى چىڭ تۇتۇپ ئىشلىدى. 4000 كىلومېتردىن ئۇزۇن ئېرىق - ئۆستەڭ چېپىپ، يۈگەنسىز سۇنى تىزگىنلەپ، چۆل - جەزىرىدە پىشىل ئابىدە تىكلىدى. 1987-يىلدىن باشلاپ ناھىيە بويىچە سۇلياۋ يوپۇق پىپىپ قونۇق تېرىش تېخنىكىسىنى كېڭەيتىپ، يىلدا بىرقېتىم ھوسۇل ئېلىشنى ئىككى قېتىم ھوسۇل ئېلىشقا ئۆزگەرتتى ھەم تاغلىق رايونلارنىڭ ئاشلىق مەسئۇلىيىتى ئۈستىگە ھەل قىلدى. بۇلتۇر ناھىيە بويىچە ئاشلىق ئومۇمىي ھوسۇلى 85 مىليون 300 مىڭ كىلوگرامغا، كېۋەزنىڭ ئومۇمىي ھوسۇلى 3592 تونناغا يەتتى. گۈما ناھىيىسى ئۆز يېرىنىڭ ئەھۋالىنى ئەھمىيەتلىك چىقىش قىلىپ، بىر يېزىدا بىر خىل سورت بولۇش مەقسەت قىلىنغان باغۋەنچىلىك ئۇسۇلىنى چىڭ تۇتۇپ، ئانار، ئۆرۈك بازىسى قۇرۇلۇشىنى كۆلەملەشتۇرۇپ، نامراتلىقتىن تىرىشىپ قۇتۇلۇشنىڭ يېڭى يولىنى تاپتى.

جانلىق، تېتىك گۈمىلقلار روھى ناچار مۇھىتتا تېخىمۇ نۇرلاندى. گۈمىلقلار چىن ئەقىدە، ئىلمىي پوزىتسىيە بىلەن ئىككى بىلىكىگە تايىنىپ، نەچچە ئون يىلنى بىر يىلدەك ئۆتكۈزۈپ، قۇملۇقتا توققۇز ئورۇندا سۇ ئامبىرى قۇردى، 150 مىڭ مودىن كۆپرەك سۈنئىي ئورمان بىنا قىلىپ، ئېتىز - ئېرىقنى ئورمانلىق مۇھاسىرىسىگە ئالدى. ئۇلار مۇشۇنداق تەرەققىيات ئارقىلىق «جاپالىق ئىشلەش» تەك ياشاش يولىنى تاللىۋالدى. مانا بۇ گۈمىلقلارنىڭ قاراقۇرۇم باغرىدا ياراتقان مۆجىزىسىدۇر.

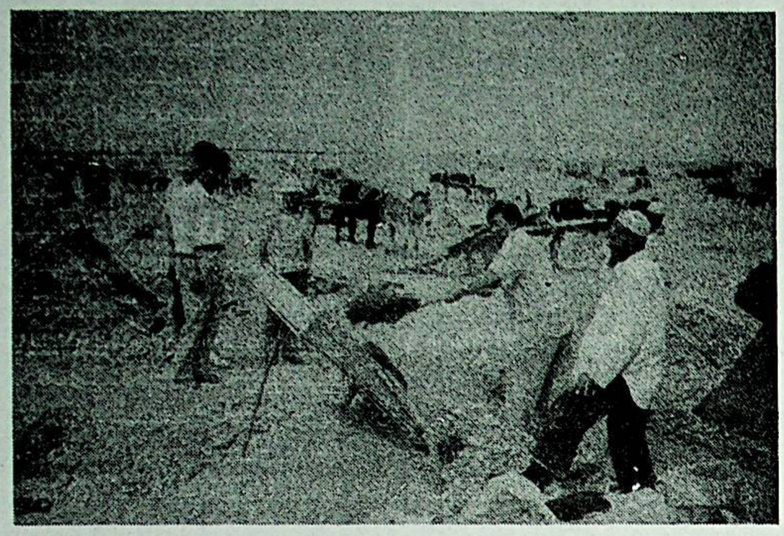

سۇ يۇرىدە ئەكس ئەتكەن گۈمىلقلار روھى

تۇر مۇخبىرىمىز مەۋلان سابىت

سۇ قۇرغاق رايوندىكى كىشىلەر ئۈچۈن ئوغۇز سۈتىدىنمۇ قىممەتلىك ھېسابلىنىدۇ. تەكلىماكان قۇملۇقىنىڭ جەنۇبىي چېتىگە جايلاشقان گۈمىلقلار ئۈچۈن بىر تامچە سۇنىڭ نەقەدەر قىممەتلىك ئىكەنلىكىنى تەسەۋۋۇر قىلماق ئانچە تەس ئەمەس.

گۈما ناھىيىسى دۆلەت نۇقتىلىق ياردەم بېرىۋاتقان نامرات ناھىيىلەرنىڭ بىرى بولۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى سۇ قىس بولۇۋاتقان 18 يېزا ئىگىلىك قۇرغاق ناھىيىسىنىڭ بىرى. ئېغىزدا گۈما ناھىيىسىدە سۇ بايلىقى مول دېيىلسە، ناھىيە تەۋەسىدىكى بەش دەريانىڭ يىللىق ئېقىن مىقدارى 650 مىليون كۇب مېتر ئەتراپىدا، يەر ئاستى سۇ بايلىقى 250 مىليون كۇب مېتر ئەتراپىدا ھېسابلانسىمۇ، سۇدىن پايدىلىنىش ئۇنۇمى تۆۋەن، ئېقىن مۇساپىسى ئۇزۇن، سۇغىرلىدىغان بوستانلىقلار تارقاق، يىللىق ھۆل - يېغىن مىقدارى ئاز، پارغا ئايلىنىش مىقدارى چوڭ بولغاچقا، ئۇنىڭ ئۈستىگە سۇنىڭ پەسسىلەرگە تەقسىملىنىشى تەكشى بولماي، 75% سۇ 6-، 7-، 8-ئايلارغا مەركەزلىشىپ قالغاچقا، ئەتىياز، كۆز پەسلى قۇرغاقچىلىق ئېغىر بولىدىغان، ياز پەسلى كەلكۈن كېلىدىغان ۋەزىيەت شەكىللىنىپ قالغان.

گۈما ناھىيىسىنىڭ تاغلىق رايونىغا جايلاشقان يەتتە يېزىسىدىكى دېھقان، چارۋىچىلار ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىش ئارقىلىق سۇلياۋ يوپۇق پىپىپ تېرىلغان قونۇق كۆلىمىنى 1989-يىلدىكى 1000 مودىن ئۆتكەن يىلى 31 مىڭ 436 موغا كېڭەيتىپ، ئاشلىق ھوسۇلىنى يىلمۇ يىل ئاشۇردى.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان تۆزلەك رايوندىكى يېزا - بازارلار كېۋەز كۆلىمىنى كەڭ كۆلەمدە كېڭەيتىپ، تونناللىق ئاشلىق ئېتىزى بەرپا قىلىپ ھەمدە پىلە قۇرتى بېقىپ دېھقانلارنىڭ كىرىمىنى ئاشۇرۇپ، دېھقانلارنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇپ بېيىش قەدىمىنى تېزلەتكەن بولسىمۇ، تاغلىق يېزىلار تەبىئىي شارائىتىنىڭ چەكلىمىسىگە ئۇچراپ كەلدى. كېۋەز تېرىغىلى ياكى پىلە قۇرتى باققىلى بولمىغانلىقى، ئۇنىڭ ئۈستىگە ئاشلىق زىرائەتلىرىمۇ بۇغداي، ئارپا بىلەنلا چەكلىنىپ، ئوزۇقلۇق ئاشلىق ۋە چارۋىلارنىڭ يەم - خەشىكىمۇ يېتىشمەي سىرتتىن يۆتكەپ كېلىشكە توغرا كەلگەنلىكتىن، ئۇلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش تەننەرخى ناھايىتى يۇقىرى بولۇپ، ئۇلارنىڭ مەھسۇلاتلىرى بازار رىقابىتىدە ئاجىز كېلىپ، ئۇلارنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمى ناھايىتى تۆۋەن بولۇپ قالغان.

گۈما ناھىيىسىدىكى تاغلىق يېزىلار سۇلياۋ يوپۇق پىپىپ قونۇق تېرىش تېخنىكىسىنى ئومۇملاشتۇرۇپ، ئاشلىق ھوسۇلىنى يىلمۇيىل ئاشۇردى

تۇر مۇخبىرىمىز ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن

يىللىق ئاشلىق ھوسۇلىنىڭ 50% نى ئىگىلىدى. كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئاشلىق 693 كىلوگرامغا يېتىپ، دېھقانلارنىڭ ئاشلىق مەسلىسى ئاساسىي جەھەتتىن ھەل قىلىندى. چارۋا 82 مىڭ 759 تۇياققا يېتىپ، كىشى بېشىغا ئوتتۇرىچە 3.65 تۇياقتىن توغرا كەلدى. بۇ يىل بۇ ناھىيە سۇلياۋ يوپۇق پىپىپ قونۇق تېرىشنى سەككىز يېزا - بازارغا كېڭەيتىپ 35 مىڭ موغا يەتكۈزدى. تۆزلەك يېزىلارمۇ بۇغدايغا قونۇق كىرىشتۇرۇپ تېرىشنى سۇلياۋ يوپۇق پىپىپ قونۇق تېرىشقا ئۆزگەرتىش ئۈچۈن ئۆتكەن يىلى 500 مو يەردە سىناق قىلىپ، بۇغدايىنىڭ بىرلىك ھوسۇلىنى 347 كىلوگرامغا، قونۇقنىڭ بىرلىك ھوسۇلىنى 557.7 كىلوگرامغا يەتكۈزدى. بۇ يىل بۇغداي ئارىسىغا سۇلياۋ پىپىپ بالدۇر قونۇق كىرىشتۇرۇپ تېرىش كۆلىمىنى 115 مىڭ موغا يەتكۈزۈپ، قۇرغاقچىلىقنىڭ ئالدىنى ئېلىپ ھوسۇلنى ئاشۇرۇشقا ئاساس يارىتتى. بۇغداي ئورۇقلىنىغاندىن كېيىن ھەر مويەرگە 25 كىلوگرام خىمىيىۋى ئوغۇت، ئىككى تونىنا مەھەللىۋى ئوغۇت بېرىپ، چاپاڭ يۇمشىتىپ، ئومۇمىيۈزلۈك بىر قېتىم سۇغاردى.

ئانار ماكانى - پىيالما

تۇر مۇخبىرىمىز ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن

ئەگەر سىز ئالتۇن كۆزدە خوتەن ۋىلايىتى ۋە گۈما ناھىيىسىنىڭ نۇقتىلىق ئانارچىلىق بازىسى پىيالما يېزىسىدىكى دېھقانلارنىڭ ھويلا - ئارامالردا كۆلەملىك يېتىشتۇرۇلۇش، 50 نەچچە پارچە سالا ئېتىزدا ئاشلىق، پاختا ئارىسىغا كىرىشتۇرۇپ ئۆستۈرۈش ئۇسۇلىنى قوللىنىپ، 1996-يىلنىڭ ئاخىرىغا قەدەر ئانار كۆلىمىنى 9000 موغا يەتكۈزۈپ، 1986-يىلدىكى 200 مودىن 45 ھەسسە كۆپەيتتى. ھەر يىلى 200 مىڭ تۈپكە يېقىن ئانار كۆچىتى شەخسلەر ئىگىدارچىلىقىدا سالا ئېتىز ۋە ھويلا - ئارامالردا كۆلەملىك يېتىشتۇرۇلۇش، 50 نەچچە پارچە سالا ئېتىزدا ئاشلىق، پاختا ئارىسىغا كىرىشتۇرۇپ ئۆستۈرۈش ئۇسۇلىنى قوللىنىپ، 1996-يىلنىڭ ئاخىرىغا قەدەر ئانار كۆلىمىنى 9000 موغا يەتكۈزۈپ، 1986-يىلدىكى 200 مودىن 45 ھەسسە كۆپەيتتى. ھەر يىلى 200 مىڭ تۈپكە يېقىن ئانار كۆچىتى

ئانار خۇددى ئالتۇن ئۆزۈكنىڭ كۆزىدىكى

چارۋىلارنىڭ يەم - خەشىكىمۇ يېتىشمەي سىرتتىن يۆتكەپ كېلىشكە توغرا كەلگەنلىكتىن، دېھقان، چارۋىچىلار بېيىيالمىدى. شۇڭا بۇ ناھىيىدىكى تاغلىق يېزىلار 1987-يىلدىن باشلاپ سۇلياۋ يېپىپ قوناق تېرىشنى سىناق تەرىقىسىدە يولغا قويۇپ، 1989-يىلدىكى 1000 مودىن ئۆتكەن يىلى 31 مىڭ 436 موغا كېڭەيتتى. 1993-يىلدىن باشلاپ قوناق ئارىسىغا ماش، پۇرچاق، قىچا، ياڭيو كىرىشتۈرۈپ تېرىپ، ھوسۇلنى، يەردىن پايدىلىنىش ئۈنۈمىنى ئۆستۈردى. ئۆتكەن يىلى سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ تېرىلغان 31 مىڭ 436 مو قوناقنىڭ 25 مىڭ موسىغا ماش، پۇرچاق، قىچا، ياڭيۇ قاتارلىق ئىقتىسادىي زىرائەتلەرنى كىرىشتۈرۈپ تېرىپ، قوناقنىڭ بىرلىك ھوسۇلنى 606.3 كىلوگرامغا يەتكۈزۈپ، ئاق يەرگە تېرىلغان قوناقتىن 205.9 كىلوگرام ئاشۇرۇپ، 14 مىليون 138 مىڭ يۈەن ئىقتىسادىي ئۈنۈم ياراتتى. بۇنىڭ بىلەن مو بېشىدا 256 كىلوگرام ئاشلىق، 200 يۈەن كىرىم كۆپەيدى. تاغلىق يېزىلارنىڭ سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ قوناق تېرىشتىن قىلغان كىرىمى كىشى بېشىغا 142.2 يۈەندىن توغرا كەلدى.

سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ قوناق تېرىش ئارقىلىق ئوت - چۆپ كۆپىيىپ چارۋىچىلىق تېز تەرەققىي قىلدى، مەھەللىۋى ئوغۇت كۆپىيىپ يەرنىڭ ئۈنۈمدارلىقى ئاشتى. سانجۇ يېزىسى ئۆتكەن يىلى 17 مىڭ مو يەرگە سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ تېرىغان قوناقنىڭ بىرلىك ھوسۇلنى 606 كىلوگرامغا يەتكۈزۈپ، يېزا بويىچە شۇ چىنىدەك چوڭلۇقتىكى قىپقىزىل ئانارغا كۆزىڭىز چۈشىدۇ. بۇ ئانار خۇددى ئالتۇن ئۈزۈكنىڭ كۆزىدىكى قىپقىزىل ياقۇتتەك كىشىنى مەھلىيا قىلىدۇ. بۇ ئەلا سورتلۇق، ئىقتىسادىي قىممىتى يۇقىرى «جەننەت مېۋىسى» دەپ تەرىپلەنگەن ئانارنى ئەمگەكچان پىيالما خەلقى ئۇزاق تارىختىن بۇيان ئۆستۈرۈپ كېڭەيتكەن.

پىيالما ئانىرىنىڭ دانىسى چوڭ، رەڭگى توق قىزىل، تەمى تاتلىق، پوستى نېپىز، ئوزۇقلۇق قىممىتى يۇقىرى، ساقلاشقا، يۆتكەشكە قولايلىق، بازىرى ئىتتىك بولۇشتەك ئالاھىدىلىكى بىلەن ئاپتونوم رايونىمىزدا داڭلىق بولۇپلا قالماستىن گۇاڭجۇ، بېيجىڭ قاتارلىق جايلارغىمۇ يۆتكەپ سېتىلىپ، ئالقىشلاندى. پىيالما ئانىرىنىڭ گۈلىدىن تارتىپ مېۋىسى، پوستىمۇ دورىلىق قىممەتكە ئىگە. پىيالما ئانىرىنىڭ دانىكا ئانار، خېشەك ئانار، ناخوش ئانار، ئاچچىق ئانار قاتارلىق بىر نەچچە خىل سورتلىرى بار.

گۇما ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى پىيالما يېزىسىنىڭ تۇپرىقى، ھاۋا كىلىماتى ئانار ئۆستۈرۈشكە باب، دېھقانلىرى ئانار يېتىشتۈرۈشكە ماھىر بولۇشتەك ئەۋزەللىكىگە ئاساسەن پىيالما يېزىسىنى نۇقتىلىق ئانارچىلىق بازىسى قىلىپ بېكىتتى. يېزا رەھبەرلىكى ئانارچىلىقنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنى دېھقانلارنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇپ، ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشتىكى باشلامچى كەسىپ قاتارىدا تۇتتى. 1995-يىلدىن باشلاپ مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغىچە ھەر بىر ئائىلىدە ئوتتۇرا ھېساب بىلەن بىر مودىن ئانارلىق باغ بەرپا قىلىش، يېزا بويىچە 10 مىڭ مو ئانار بازىسى يېتىشتۈرۈش چاقىرىقىنى ئوتتۇرىغا قويدى، 40 مو يەردە ئانار قەلەمچىسى يېتىشتۈرۈش بازىسى قۇردى. دۆلەت ئاجرىتىپ بەرگەن ئۆسۈمسىز قەرز پۇل ۋە پەن - تېخنىكا مەبلىغىدىن پايدىلىنىپ ئانارچىلىق بازىسى قۇرۇلۇشىنى تېزلەتتى، دېھقانلارنى سەپەرۋەر قىلىپ، كوللېكتىپ ۋە

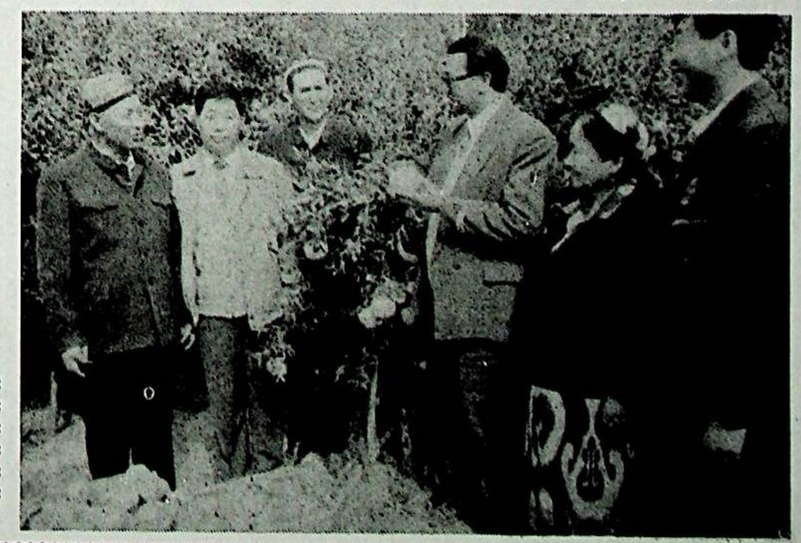

1986-يىلدىكى 200 مودىن 45 ھەسسە كۆپەيتتى. ھەر يىلى 200 مىڭ تۈپكە يېقىن ئانار كۆچىتى يېتىشتۈرۈپ ئۆزىنى تەمىنلىگەندىن سىرت، قوشنا يېزىلار، قېرىنداش ناھىيىلەر ۋە قەشقەر ۋىلايىتىنى تەمىنلەپ 250 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك كىرىم قىلدى. ھازىر يېزا بويىچە ئانارچىلىق كەسپىي ئائىلىسى 36 گە يەتتى. ئۆتكەن يىلى ئانار ھوسۇلى 125 مىڭ كىلوگرامغا يېتىپ، 95 % تىن كۆپرەكى شۇ يەردىلا سېتىلىپ بولدى، دېھقانلارنىڭ ئانار ۋە ئانار كۆچىتىدىن قىلغان كىرىمى 760 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، يېزا ئىگىلىك ئائىلىسىگە 676 يۈەندىن، يېزا ئىگىلىك نوپۇسىغا 165 يۈەندىن توغرا كەلدى، ئانارىدىن قىلغان كىرىمى 1000 يۈەندىن ئاشقان ئائىلە 38 گە يەتتى.

گۇمىلىقلار قۇم بارىخانلىرىغا يېشىل توساق قۇرۇپ، ھاياتلىق بوستانىنى كېڭەيتتى

ئۆر مۇخىبىرىمىز مەۋلان سايىت

يېشىللىق گۇما خەلقى ئۈچۈن سۇ بىلەن ئوخشاش قىممەتلىكتۇر. ناھىيە تەۋەسىدىكى 54 پارچە بوستانلىق ئىچىدە يېزا ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتى ئورماندىن ئىبارەت بۇ مۇستەھكەم قورغانغا چەمبەرچاس باغلانغان. مەن بۇنى يەتتە قۇم تىزگىنلەش نۇقتىسىنىڭ بىرى بولغان گۇما بازىرىنىڭ قۇم تىزگىنلەش قۇرۇلۇشى ۋە ئېتىز - ئېرىق ئىھاتە ئورمان قۇرۇلۇشىنى كۆرگەندىن كېيىن ھېس قىلدىم.

گۇما ناھىيىسىنىڭ ناچار تەبىئىي شارائىتى، بولۇپمۇ ئەتىيازدا ئېغىر قۇرغاقچىلىق بولىدىغان، يازدا كەلكۈن كېلىدىغان، قۇم-بوران ئاپىتى تولا يۈز بېرىدىغان تەكرار ناچار ئايلىنىش بۇ ناھىيىدە «ئۈچ ئاپەت، بىر قىس بولۇش» مەسىلىسىنى كەلتۈرۈپ چىقارغان.

گۇما ناھىيىسىدە قۇم - بوران ئاپىتى ئېغىر تەھدىت سالىدىغان يەتتە يېزا بار. بۇ يەتتە يېزىنىڭ قۇم تىزگىنلەش دائىرىسىنىڭ ئۇزۇنلۇقى 72 كىلومېتىر بولۇپ، ئىلگىرى بۇ دائىرىدە قۇم تىزگىنلەنمىگەنلىكتىن تېرىلغۇ يەرنى قۇم بېسىپ كېتىپ، دېھقانلار ئامالسىزلىقتىن ئارقىغا چېكىنىپ تېرىلغۇ يېرىدىن ئايرىلىپ قالغان. 1985- يىلدىن باشلاپ ناھىيىنىڭ قۇم تىزگىنلەش قۇرۇلۇشى ئومۇمىي پىلان ئىچىگە كىرگۈزۈلدى ھەم دەسلەپكى خىزمەتلەر ئىشلەندى. 1990-يىلدىن باشلاپ دۆلەت 2 مىليون 300 مىڭ يۈەن ئاجراتتى، ناھىيە 3 مىليون 500 مىڭ يۈەن چىقىرىپ، يەتتە نۇقتىدا 49 كىلومېتىر دائىرىنى تىزگىنلىدى. ھازىرغىچە كۆكتېرەك، گۇما بازىرى، موكويلا، چودا قاتارلىق جايلاردا ئالدى 3000 مو كېلىدىغان، ئاخىرىسى 1000 مو كېلىدىغان قۇم تىزگىنلەش نۇقتىسى قۇرۇپ، يۇلغۇن، جۇزغۇن، جىگدە قاتارلىق دەرەخلەرنى تىكتى. قۇم بېسىپ كەتكەن 100 مىڭ مودىن كۆپرەك يەرنى قايتا ئاچتى.

قۇم - بوران ئاپىتى كۆپ يۈز بېرىدىغان قۇرغاق ھاۋا كىلىماتى گۇما خەلقىنى تاۋلىدى. ئۇلار قۇم - بورانغا باش ئەگمەي، نۇرغۇن بەدەل تۆلەپ كۆچەت تىكىپ ئورمان بىنا قىلدى. قۇم دانچىلىرى بىر قەدەم ئىچكىرىلەپ كىرسە بىر قەدەم ئارقىغا چېكىندۈردى. ناھىيىنىڭ كۆكەرتىش، قۇم تىزگىنلەش لايىھىسىنى تۈزۈپ چىقىپ، يىلمۇ يىل ئەمەلىيلەشتۈرگەندىن باشقا، «ئۈچ شىمالىي رايون» ئىھاتە ئورمان قۇرۇلۇشى تۈرىنى يولغا قويۇپ، يېزا ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتى ئۈچۈن پۇختا ئاساس سالدى. يېقىنقى بەش يىلدىن بۇيان گۇما ناھىيىسى ۋىلايەت، ئاپتونوم رايون چۈشۈرۈپ بەرگەن كۆكەرتىش ۋەزىپىسىنى ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى. ھازىرغا قەدەر 84 مىڭ مو سۈنئىي ئورمان بىنا قىلىپ، سۈنئىي بىنا قىلىنغان ئومۇمىي ئورمان كۆلىمىنى 155 مىڭ 900 موغا يەتكۈزدى. بۇنىڭ بىلەن دېھقانچىلىق رايونلىرىنىڭ ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى 32 % كە يېتىپ، قۇم- بوران ئاپىتىنىڭ زىيىنى كۆرۈنەرلىك ئازايتىلدى. مۇناسىۋەتلىك تارماقلارنىڭ تەكشۈرۈپ كۆزىتىشىچە، گۇما ناھىيىسىدە قۇم تىزگىنلەش قۇرۇلۇشى يولغا قويۇلغاندىن بۇيان ئورماننىڭ كىچىك كىلىماتنى ئۆزگەرتىپ ھوسۇلنى ئاشۇرۇشتىكى ئۈنۈمى 12 % - 14 % كىچە ئاشقان.

گۇمىلىقلارنىڭ ئەجرى بىكار كەتمىدى. ئۇلار سانسىزلىغان قۇم بارىخانلىرىنى يېشىل توساق ئارقىلىق بويسۇندۇرۇپ، ھاياتلىق بوستانىنى كېڭەيتتى، يېشىل توساق ئارقىلىق كۆرۈنەرلىك ئىجتىمائىي ئۈنۈم، ئىقتىسادىي ئۈنۈم ۋە ئېكولوگىيىلىك ئۈنۈمگە ئېرىشتى. شۇڭا گۇما ناھىيىسى ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ «مەملىكەت بويىچە كۆكەرتىش ئۆلچىمىگە يەتكەن ناھىيە»، «مەملىكەت بويىچە كۆكەرتىش خىزمىتىدىكى 100 ياخشى ناھىيىنىڭ بىرى» دېگەن نامغا ئېرىشتى. 1995-يىلى بىرلەشكەن دۆلەتلەر تەشكىلاتىنىڭ مۇھىت - پىلان مەھكىمىسى بۇ ناھىيىگە «يەر شارىدا تۇپراقنىڭ چېكىنىشى ۋە قۇملىشىشىنى تىزگىنلەش نەتىجە مۇكاپاتى»نى بەردى.

پەسىل توك ھاسىل قىلىنغاندىن باشقا، ئەتىيازلىق سۇغىرىشقا ئىشلىتىلىدۇ. گۇما ناھىيىسى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئاشلىق، قىزىلچا، پاختا ئىشلەپچىقىرىش بازىسى قاتارىغا كىرگۈزۈلگەندىن بۇيان، ناھىيىنىڭ سۇ، تۇپراق بايلىقىنى ئېچىشقا ئەگىشىپ، ئامبارنى مۇستەھكەملەپ سۇ سىغىمچانلىقىنى ئاشۇرۇش قۇرۇلۇشى جىددىي ئىشلىنىۋاتىدۇ. بۇ قۇرۇلۇش پۈتكەندىن كېيىن ئاشۇرۇلغان سۇ سىغىمچانلىقى بىلەن يېڭىدىن سۇغىرىش كۆلىمىنى 20 مىڭ مو ئاشۇرغىلى بولىدۇ.

1976-يىلى قۇرۇلۇش باشلىغان سانجۇ سۇ ئامبىرى بۇ ناھىيىدىكى 2-چوڭ سۇ ئامبىرى بولۇپ، ئۇنىڭغا سۇچىلىق سېپىدىكى مۇتەخەسسىسلەرنىڭ كۆپ قان تەرى سىڭگەن. 1989-يىلىغا قەدەر سانجۇ سۇ ئامبىرىنىڭ دامبا، سۇ چىقىرىش ئېغىزى، ئۆستەڭ قۇرۇلۇشى باسقۇچلۇق ئىشلىنىپ تاماملاندى. ئامبار قۇرۇلۇشى جەريانىدا تۆت يېزىدىكى ئامما 5 مىليون 870 مىڭ ئىش كۈنى سەرپ قىلدى. قۇرۇلۇش ئورنىدا ئىككى، ئۈچ ئەۋلاد ئىشلىگەنلەرمۇ بولدى. قىسقىسى، گۇما خەلقى ھەر ۋاقىت سۇ ئۈچۈن جېنىنى پىدا قىلىپ، سۇغا چوڭقۇر مۇھەببەت باغلىدى، كېچە - كۈندۈز سۇنى ئويلىدى، جانلىق، تېتىك گۇمىلىقلار روھى ئاخىرى ھەر بىر تامچە سۇدا ئەكس ئەتتى.

ئون نەچچە يىلدىن بۇيان، گۇما خەلقى ياپچان سۇ ئامبىرىنى مۇستەھكەملەش، گۇما دەرياسى غول ئېقىنىدا سۇ قۇرۇلۇشى مۇئەسسەسىلىرىنى يېڭىلاش، تۆت دەرىجىلىك ئېرىق- ئۆستەڭنى سۇ سىڭمەسلەشتۈرۈپ يۈرۈشلەشتۈرۈش قاتارلىق قۇرۇلۇشلارنى ئىشلەپ، سۇ قۇرۇلۇشى مۇئەسسەسىلىرىنىڭ ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇش ئىقتىدارىنى ئاشۇردى ھەم كۆپ مىقداردا سۇتېجىدى. نۆۋەتتە گۇما ناھىيىسى سۇ، تۇپراقنى ئېچىشقا بىرلەشتۈرۈپ سۇ مەنبەسى قۇرۇلۇشى، ئامبار قۇرۇلۇشى ۋە ئېلېكتر كۈچى قۇرۇلۇشى، ئىچىدىغان سۇنى ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشى، كەلكۈن ئاپىتىگە تاقابىل تۇرۇش قۇرۇلۇشى قاتارلىق چوڭ قۇرۇلۇشقا تۇتۇش قىلىپ، 2000-يىلىغا بارغاندا سۇچىلىق ئاساسىي مۇئەسسەسىلەر يۈرۈشلەشكەن، سۇ، توك يېتەرلىك بولغان ۋەزىيەتنى شەكىللەندۈرۈشكە ئاساس سالماقتا.

بۇ بەتتىكى سۈرەتلەرنى ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن، ئالىم توختى تارتقان

ئاخبارات ئارقىلىق نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش يېتى (3)

«خەلق گېزىتى» ۋە «ئىزدىنىش»ژۇرنىلى سۆھبەت يىغىنى ئېچىپ مۇنداق دەپ ھېسابلىدى:

يولداش جياڭ زېمىننىڭ مەركىزىي پارتىيە مەكتىپىدە قىلغان مۇھىم سۆزى چوڭقۇر ئەھمىيەتكە ئىگە

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ 5 - ئاينىڭ 29 - كۈنى مەركىزىي پارتىيە مەكتىپىئاچقان ئۆلكە، مىنىستىر دەرىجىلىك كادىرلارنىڭ بىلىم ئاشۇرۇش كۇرسىنىڭ ئوقۇش پۈتتۈرۈش مۇراسىمىدا قىلغان مۇھىم سۆزى مەملىكەتنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدا كەڭ ۋە چوڭۇر تەسىر قوزغىدى. بۈگۈن «خەلق گېزىتى» ئىدارىسىبىلەن «ئىزدىنىش»ژۇرنىلى بېيجىڭدا بىرلىكتە سۆھبەت يىغىنى ئېچىپ، مەركەزنىڭ ۋە دۆلەتنىڭ مىنىستىرلىك، كومىتېتلىرىدىكى بىر قىسىم مەسئۇللارنى ۋە نەزەرىيە خادىملىرىنى يولداش جياڭ زېمىننىڭ مەركىزىي پارتىيە مەكتىپىدە قىلغان مۇھىم سۆزىنى ئۆگىنىشكە تەكلىپ قىلدى.

يىغىنغا قاتناشقۇچىلار بىردەك مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: يولداش جياڭ زېمىننىڭ مەركىزىي پارتىيە مەكتىپىدە قىلغان مۇھىم سۆزى - دۆلىتىمىز تارىخىي تەرەققىياتىنىڭ مۇھىم پەيتىدە ئېلان قىلىندى. بۇ، يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى ئۇلۇغ بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنى 21 - ئەسىرگە باشلاپ ماڭىدىغان پروگراما خاراكتېرلىك ھۆججەت، شۇنداقلا پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئۇلۇغ ئىستراتېگىيىلىك ئورۇنلاشتۇرۇشى، سۆزدە نەزەرىيە يۈكسەكلىكىدە تۇرۇپ، ئومۇمىيەت ئىگىلەنگەن، نۇقتىئىنەزەر ئېنىق بولۇپ، ئەھۋاللار تولۇق تەھلىل قىلىنغان، پۈتۈن پارتىيىنىڭ ئىلگىرىلەش يۆنىلىشى ئېنىق كۆرسىتىپ بېرىلگەن. سۆزدە شەرھلەنگەن تۆت مەسىلە- پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن مەملىكەت خەلقى ئومۇمىيۈزلۈك كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان چوڭ مەسىلە، ئومۇمىيەتكە، كەلگۈسىگە مۇناسىۋەتلىك ئىستراتېگىيىلىك مەسىلە. جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئۇلۇغ ئىشلىرىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە ھەل قىلىشقا تېگىشلىك ئاچقۇچلۇق مەسىلە. سۆزنىڭ يادروسى - دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى ئۇلۇغ بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، ئىدىيىنى ئازاد قىلىش، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەش، سۆزدە پارتىيىمىزنىڭ دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنىڭ ئۇلۇغ بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈشكە بولغان قەتئىي ئىشەنچىسى ئېنىق ئىپادىلەنگەن، پارتىيىمىزنىڭ سىياسىي، نەزەرىيە جەھەتتىكى سەگەكلىكى ۋە پىشىپ يېتىلگەنلىكى ئەكس ئەتتۈرۈلگەن، بۇ پارتىيىنىڭ 15 - قۇرۇلتىيى ئۈچۈن مۇھىم ئىدىيە- نەزەرىيە تەييارلىقى كۆرۈپ، پۈتۈن پارتىيە ۋە پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنىڭ ئىدىيىسىنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشتەك ئۇلۇغۋار ئىشنى ئومۇمىيۈزلۈك 21 - ئەسىرگە يۈزلەندۈرۈشتە ئىنتايىن مۇھىم رېئال ئەھمىيەتكە ۋە چوڭقۇر تارىخىي ئەھمىيەتكە ئىگە.

يىغىنغا قاتناشقۇچىلار مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: پارتىيە رەھبەرلىكىنى كۈچەيتىش ۋە ياخشىلاش - جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئۇلۇغ ئىشلىرىنى ئومۇمىيۈزلۈك ھالدا 21 - ئەسىرگە يۈزلەندۈرۈشنىڭ تۈپ كاپالىتى. پارتىيە قۇرۇلۇشىنىڭ ۋەزىپىسى ئىنتايىن ئېغىر، ئەڭ مۇھىم ۋەزىپە - پۈتۈن پارتىيىنى دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى بىلەن چوڭقۇر، پۇختا، ئۇزاققىچە قوراللاندۇرۇش. باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ سۆزىدىكى تەلەپ بويىچە، پارتىيە ئىچىدە ئەستايىدىل ئۆگىنىدىغان كەيپىياتنى، دېموكراتىك مۇھاكىمە قىلىش كەيپىياتىنى، پائال ئىزدىنىش كەيپىياتىنى، ئەمەلىي ئىشلەش كەيپىياتىنى تىرىشىپ يارىتىش لازىم. ئىدىيىۋى - سىياسىي قۇرۇلۇشنى مۇھىم نۇقتا قىلىپ، ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك بەنزىلىرىنى پارتىيىنىڭ ئاساسىي نەزەرىيىسى ۋە ئاساسىي لۇشيەننى قەتئىي ئىزچىللاشتۇرىدىغان، جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىدىغان، زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا رەھبەرلىك قىلىش ئىقتىدارىغا ئىگە كۈچلۈك رەھبەرلىك كوللېكتىپى قىلىپ قۇرۇپ چىقىش لازىم. ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار ئالدى بىلەن يۇقىرى دەرىجىلىك كادىرلار دېموكراتىيە - مەركەزلەشتۈرۈش پرىنسىپىنى باشلامچىلىق بىلەن ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئىنتىزامغا، قانۇنغا رىئايە قىلىپ، ئومۇمىيەتنى قوغداپ، ئىتتىپاقلىقنى كۈچەيتىشى كېرەك. چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش - پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ ھايات - ماماتىغا مۇناسىۋەتلىك كەسكىن سىياسىي كۈرەش. شۇڭا بۇ كۈرەشنى قەتئىي بوشاشماستىن قانات يايدۇرۇپ، پارتىيىمىزنى مەڭگۈ يېڭىلمەس ئورۇندا تۇرىدىغان قىلىشىمىز كېرەك.

سىياسىي كېڭەش ئەزالىرى جەمئىيەتنىڭ ھەرقايسى ساھەلىرىنىڭ ئۈمىد قۇرۇلۇشىغا تېخىمۇ كۆپ مەدەت بېرىشنى مۇراجىئەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 10 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئۈمىد قۇرۇلۇشىنى كۆزدىن كۆچۈرۈش پائالىيىتىگە قاتناشقان مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ بىر قىسىم ئەزالىرى بۈگۈن بېيجىڭدا سۆھبەتلەشكەندە، جەمئىيەتنىڭ ھەرقايسى ساھەلىرىنىڭ ئۈمىد كۆچۈرۈپ، ئۈمىد قۇرۇلۇش فوندىنىڭ ياردىمىدە ئوقۇۋاتقان 100 دىن كۆپرەك ئوقۇغۇچى ھەم ئۇلارنىڭ ئائىلىسىنى يوقلىدى ھەمدە ئۈمىد قۇرۇلۇشىنى ياخشى يولغا قويۇپ، نامرات رايونلارنىڭ ئاساسىي مائارىپ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش قاتارلىق توپلاش ۋە ياردەم بېرىشنىڭ سالمىقىنى يەنىمۇ ئاشۇرۇپ، نامراتلىق تۈپەيلىدىن ئوقۇشسىز قالغان، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇش يېشىدىكى تېخىمۇ كۆپ بالىلارنىڭ قايتا مەكتەپكە كىرىپ ئوقۇشىغا ياردەم بېرىپ، نامرات رايونلارنىڭ مەكتەپ باشقۇرۇش شارائىتىنى ياخشىلاش

14 - قۇرۇلتايدىن بۇيان پارتىيە قۇرۇلۇشىغا دائىر نەزەرىيە تەتقىقاتىدا يېڭى نەتىجە بارلىققا كەلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 15 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. پارتىيە 14 - قۇرۇلتىيىدىن بۇيان، يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىكىدە پارتىيە قۇرۇلۇشىغا دائىر نەزەرىيە ۋە ئەمەلىي خىزمەت بىلەن شۇغۇللانغۇچى خادىملار دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى يېتەكچى قىلىپ، سوتسىيالىستىك ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ئەمەلىيىتىگە، پارتىيىنىڭ ئۆزىنىڭ قۇرۇلۇش ئەمەلىيىتىگە زىچ بىرلەشتۈرۈپ، پارتىيە قۇرۇلۇشىغا دائىر نەزەرىيە تەتقىقات خىزمىتىنى زور كۈچ بىلەن كۈچەيتتى. بۇنىڭ بىلەن پارتىيە قۇرۇلۇشىغا دائىر نەزەرىيە تەتقىقاتىدا يېڭى نەتىجىلەر بارلىققا كەلدى.

بۇ بىر نەچچە يىلدا پارتىيە قۇرۇلۇشىغا دائىر نەزەرىيە تەتقىقاتىدا مۇنداق روشەن ئۈچ ئالاھىدىلىك بارلىققا كەلدى: 1) دېڭ شياۋپىڭنىڭ يېڭى دەۋردە ھاكىمىيەت بېشىدىكى پارتىيە قۇرۇلۇشى توغرىسىدىكى ئىدىيىسى. پارتىيىنىڭ قۇرۇلۇشى ۋە نەزەرىيە تەتقىقاتىغا يېتەكچى قىلىنىپ، يېڭى تارىخىي شارائىتتا پارتىيە قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش ۋە ياخشىلاش ئۈچۈن ئىدىيە، نەزەرىيە ئاساسى سېلىندى. 2) پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بەردى، توغرا يېتەكلىدى. پارتىيە قۇرۇلۇشىغا دائىر چوڭ- چوڭ تەدبىرلەر ئوتتۇرىغا قويۇلۇشتىن ئىلگىرى، پارتىيە قۇرۇلۇشىنى مۇھاكىمە قىلىش خىزمىتى مەخسۇس ئورۇنلاشتۇرۇلۇپ ۋە تەشكىللىك قانات يايدۇرۇلۇپ، پارتىيە قۇرۇلۇشى خىزمىتىگە دائىر چوڭ - چوڭ تەدبىرلەرنى تۈزۈش ئىلمىي ئاساسقا ئىگە قىلىندى. 3) پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەننى ئىزچىللاشتۇرۇشنى زىچ چۆرىدەپ ئەمەلىي تۇرمۇشتا ئوتتۇرىغا چىققان چوڭ - چوڭ مەسىلىلەر نەزەردە تۇتۇلۇپ، كەڭ دائىرىدە تەكشۈرۈپ - تەتقىق قىلىش ۋە نەزەرىيە مۇھاكىمە قانات يايدۇرۇلدى. تەتقىقات تېمىسى ئەمەلىيەتتىن ئېلىنىپ، تەتقىقات نەتىجىسى يەنە ئەمەلىيەتكە يېتەكچى قىلىندى.

پارتىيىنىڭ ئىشچىلار سىنىپىنىڭ ۋاقتىدا ئىگىلەپ، پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 4 - ئومۇمىي يىغىنىدا پارتىيە قۇرۇلۇشىنىڭ نىشانىنى ئوتتۇرىغا قويدى: «پارتىيىمىزنى جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى بىلەن قوراللانغان، جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىدىغان، ئىدىيە، سىياسىي، تەشكىلىي جەھەتتە تامامەن مۇستەھكەم بولغان، ھەر خىل خېيىمخەتەرگە بەرداشلىق بېرەلەيدىغان، باشتىن ئاخىرغىچە دەۋرنىڭ ئالدىنقى قاتارىدا تۇرىدىغان ماركسىزملىق پارتىيە قۇرۇپ چىقىش لازىم. بۇ نىشاندا ماركسىزملىق پارتىيىنىڭ ئاساسىي پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇلدى، پارتىيىمىزنىڭ ئېسىل ئەنئەنىسىگە ۋارىسلىق قىلىندى، يېڭى ۋەزىيەت، يېڭى ۋەزىپە تەلىپىگە ئۇيغۇنلىشىپ پۈتۈن پارتىيە ئۈچۈن يېڭى دەۋردە پارتىيە قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنىڭ توغرا يۆنىلىشى ئېنىق كۆرسىتىپ بېرىلدى. بىر قانچە يىلدىن بۇيان، پارتىيە قۇرۇلۇشى نىشانىنىڭ تەلىپى بويىچە، پۈتۈن پارتىيە پارتىيە قۇرۇلۇشىنى كۆڭۈل قويۇپ تۇتتى، ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار پارتىيە پارتىيىنى باشقۇرۇش مەسئۇلىيىتىنى ئەستايىدىل ئادا قىلدى. ناھىيە (شەھەر)دىن يۇقىرى پارتكوملار پارتىيە قۇرۇلۇشى خىزمىتى مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى ئورنىتىپ، پارتىيە قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى تۇتىدىغان مەسئۇل كىشىلەرنى ئېنىق بەلگىلەپ، پارتىيە قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى كۈچلۈك ئىلگىرى سۈردى.

كادىرلارنى تەربىيىلەش - جىددىي مەسىلە. بۇ ھۆكۈم ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇنىنى بەرپا قىلىشتىن ئىبارەت پارتىيە ۋە دۆلەت ئومۇمىيىتىگە چېتىلىدىغان خىزمەتنى چىڭ، ياخشى تۇتۇشتا ھەقىقىي يولغا قويۇشقا بولىدىغان تەدبىر، كادىرلارنى، بولۇپمۇ ناھىيە (باشقارما) دەرىجىلىكتىن يۇقىرى رەھبىرىي كادىرلارغا بولغان تەربىيە باشقۇرۇش ۋە نازارەتچىلىك خىزمىتىنى كۈچەيتتى. تۈپتىن چىقىشالمايدۇ. شۇڭا چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنى ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشنىڭ پۈتكۈل جەريانىغا سىڭدۈرۈش لازىم. بۇ چىرىكلىشىش ھادىسلىرىنىڭ پەيدا بولۇش مەنبەسىنى نەزەرىيە جەھەتتىن ئېچىپ بېرىپ، چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنىڭ ئۇزاق مۇددەتلىكىنى، مۇشكۈللۈكىنى ئېنىق كۆرسىتىپ بەردى ھەم ئومۇمىي مۈلۈكچىلىك تۈزۈمىدە چىرىكلىك پەيدا بولىدۇ»، «خۇسۇسىي مۈلۈكچىلىك تۈزۈمى چىرىكلىشىشنى چەكلەيدىغان كۈچ»، «كوممۇنىستىك پارتىيە ئۆزىدىكى چىرىكلىشىش مەسىلىلىرىنى ھەل قىلالمايدۇ»دەيدىغان ھەق - ناھەقنى ئاستىن- ئۈستۈن قىلىۋېتىدىغان پۈتۈنلەي خاتا تونۇشنىمۇ ئايدىڭلاشتۇرۇپ بەردى. بۇ، پۈتۈن پارتىيىنىڭ چىرىكلىشىش ھادىسلىرىنى پەيدا قىلىشنىڭ ماھىيىتىگە بولغان تونۇشنى ئۆستۈرۈپ، چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كۈرىشىگە بولغان ئىشەنچنى كۈچەيتىپ، ئۇزاققىچە كۈرەش قىلىش ئىدىيىسىنى تىكلەپ، چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنى چوڭقۇر قانات يايدۇرۇشتا مۇھىم نەزەرىيىۋى يېتەكچى ئەھمىيەتكە ئىگە.

بىر قانچە يىلدىن بۇيان پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىكىدە ۋە يېتەكچىلىكىدە، ئاممىۋى خاراكتېرلىك پارتىيە قۇرۇلۇشىغا دائىر نەزەرىيە تەتقىقاتى پائالىيىتى خېلىلا جانلاندى. مەملىكەتنىڭ نۇرغۇن جايلىرىدا پارتىيە قۇرۇلۇشى تەتقىقات جەمئىيەتلىرى قۇرۇلۇپ، پارتىيە قۇرۇلۇشىغا كۆڭۈل بۆلىدىغان، پارتىيە قۇرۇلۇشىغا ئىشتىياق باغلىغان بىر تۈركۈم نەزەرىيە تەتقىقاتى قوشۇنى بارلىققا كەلدى. «دېڭ شياۋپىڭنىڭ يېڭى دەۋردە پارتىيە قۇرۇلۇشىغا دائىر نەزەرىيە تەتقىقاتى»، «جۇڭگوچە سوتسىيالىزم ۋە جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى»قاتارلىق پارتىيە قۇرۇلۇشىغا دائىر خېلى تەسىرگە ئىگە نەزەرىيىۋى ئەسەرلەر نەشىر قىلىندى. جايلار پارتىيە ژۇرنىلغا بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتتى. پارتىيە ژۇرنىلىنى ياخشى

سىياسىي كېڭەشنىڭ بىر قىسىم ئەزالىرى بۈگۈن بېيجىڭدا سۆھبەتلەشكەندە، جەمئىيەتنىڭ ھەرقايسى ساھەلىرىنىڭ ئۈمىد قۇرۇلۇشى ۋە نامرات رايونلارنىڭ ئاساسىي مائارىپىنى تېخىمۇ كۆپرەك قوللاپ، ئۈمىد قۇرۇلۇشىغا پۇل ئىئانە قىلىپ، مەكتەپلەرگە ياردەم بېرىش پائالىيىتىنى قەدەممۇقەدەم دائىملاشتۇرۇش، ئىجتىمائىيلاشتۇرۇشنى مۇراجىئەت قىلدى.

ئۆتكەن يىلى 12 - ئايدا ۋە بۇ يىل 5 - ئايدا مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ 50 نەچچە ئەزاسى مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى سۇن فۇلىنىڭ يېتەكچىلىكىدە خېبېي، گۇيجۇ، يۈننەن، خۇنەن، گۇاڭشى قاتارلىق بەش ئۆلكە، ئاپتونوم رايوننىڭ 13 ۋىلايەت، شەھەر، ئوبلاستقا بېرىپ، ئۈمىد قۇرۇلۇشىنىڭ يولغا قويۇلۇش ئەھۋالىنى كۆزدىن كۆچۈرگەنىدى. ئۇلار 22 ناھىيىدىكى 40 تىن كۆپرەك ئۈمىد باشلانغۇچ مەكتىپى ۋە باشقا يېزىلىق، كەنتلىك باشلانغۇچ مەكتەپلەرنى كۆزدىن ھەمدە ئۈمىد قۇرۇلۇشىنى ياخشى يولغا قويۇپ، نامرات رايونلارنىڭ ئاساسىي مائارىپ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش قاتارلىق مەسىلىلەر توغرىسىدا جايلاردىكى ھەر دەرىجىلىك مەسئۇل يولداشلار ۋە ھەر ساھەدىكى ئەربابلار بىلەن مۇزاكىرە ئېلىپ باردى.

بۈگۈنكى سۆھبەت يىغىنىدا ئەزالار كۆزدىن كۆچۈرۈش ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، بەس-بەس بىلەن پىكىر ۋە تەكلىپلىرىنى ئوتتۇرىغا قويدى. كۆپچىلىك مۇنداق دەپ قارىدى: ئۈمىد قۇرۇلۇشى پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىڭ چاقىرىقىغا ئاۋاز قوشۇپ، جەمئىيەتتىكى كۈچلەرنى سەپەرۋەر قىلىپ، نامرات رايونلارنىڭ ئاساسىي مائارىپىنى ۋە تەرەققىيات ئارقىلىق نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇشنى قوللاشتا مۇۋەپپەقىيەت يولىنى تېپىپ چىقىپ، ھۆكۈمەتنىڭ توققۇز يىللىق مەجبۇرىي مائارىپنى ئومۇملاشتۇرۇشقا ھەمكارلىشىپ ئاكتىپ تۆھپە قوشتى. ئۈمىد قۇرۇلۇشىنى يولغا قويۇش خىزمىتىدە تەشۋىقات، مەبلەغ تېخىمۇ كۆپ باللارنىڭ قايتا مەكتەپكە كىرىپ ئوقۇشىغا ياردەم بېرىپ، نامرات رايونلارنىڭ مەكتەپ باشقۇرۇش شارائىتىنى ياخشىلاش كېرەك.

ئەزالار مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئۈمىد قۇرۇلۇشىغا ياردەم بېرىش خىزمىتىدە پۇلنى ئېھتىياجلىق ئورۇنغا ئىشلىتىش پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇپ، ئوقۇشسىز قالغان باللارغا ياردەم بېرىشتىن ئىبارەت بۇ مۇھىم نۇقتىنى گەۋدىلەندۈرۈش ھەم ياردەمگە ئېرىشىپ قايتا مەكتەپكە كىرىپ ئوقۇغان باللارنى تەربىيىلەپ يېتىشتۈرۈش ۋە ئىز قوغلاپ باشقۇرۇشنى كۈچەيتىشكە دىققەت قىلىش كېرەك؛ ئۈمىد باشلانغۇچ مەكتەپلىرىنى قۇرۇشنى مەكتەپلەردىكى خەتەرلىك ئۆيلەرنى ئۆزگەرتىپ قۇرۇش ئىشلىرى بىلەن بىرلەشتۈرۈش كېرەك، چەكلىك مەبلەغنى ئەڭ ئېھتىياجلىق جايلارغا ئىشلىتىش، جايلارنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىيات ئەمەلىيىتىدىن ئايرىلغان يۇقىرى ئۆلچەملىك قۇرۇلۇش قىلىشتىن ساقلىنىش كېرەك.

ئەمەلىيەتتىن ئېلىنىپ، تەتقىقات نەتىجىسى يەنە ئەمەلىيەتكە يېتەكچى قىلىندى.

پارتىيىنىڭ ئىشچىلار سىنىپىنىڭ ئاۋانگارتلىق خاراكتېرىدە چىڭ تۇرۇلۇپ، يېڭى دەۋردىكى پارتىيە قۇرۇلۇش نىشانى توغرىسىدا يېڭى ئۇقۇم بارلىققا كەلتۈرۈلدى. پارتىيە 14- قۇرۇلتىيىدىن كېيىن، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى پارتىيە قۇرۇلۇشىغا دائىر چوڭ - چوڭ مەسىلىلەر ئۈستىدە تەكشۈرۈپ، تەتقىق قىلىش خىزمىتىنى مەخسۇس ئورۇنلاشتۇردى ۋە ئۇنى قانات يايدۇردى، تەجرىبىلەرنى يەكۈنلەپ، ئاممىنىڭ ئەقىل-پاراسىتىنى مۇجەسسەملەشتۈرۈپ، ۋەزىيەتنى دەرىجىلىكتىن يۇقىرى رەھبىرىي كادىرلارغا بولغان تەربىيە باشقۇرۇش ۋە نازارەتچىلىك خىزمىتىنى كۈچەيتتى.

كادىرلارنىڭ ئۆگىنىشكە، سىياسىيغا، توغرا كەيپىيات يارىتىشقا ئەھمىيەت بېرىش ئاڭلىقلىقىنى ئۆستۈرۈپ، ئۇلارنىڭ دۇنيا قارىشى ئۆزگەرتىش جەھەتتە تازا كۈچ سەرپ قىلىشىنى ئىلگىرى سۈردى.

چىرىكلىشىش — ماھىيەت جەھەتتىن ئېيتقاندا ئېكسپىلاتاتسىيە تۈزۈمىنىڭ ۋە ئېكسپىلاتاتسىيە سىنىپىنىڭ مەھسۇلى. كوممۇنىستىك پارتىيە ۋە سوتسىيالىزم تۈزۈمى ھەرقانداق چىرىكلىك بىلەن پارتىيە ژۇرنىلىغا بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتتى. پارتىيە ژۇرنىلىنى ياخشى چىقىرىپ، پارتىيە ژۇرنىلىدىن ياخشى پايدىلىنىپ، مەركىزىي كومىتېتنىڭ پارتىيە قۇرۇلۇشىغا دائىر چوڭ - چوڭ ھەل قىلغۇچ تەدبىرلىرىنى ۋە پارتىيە قۇرۇلۇشىغا دائىر نەزەرىيە تەتقىقات نەتىجىلىرىنى زور كۈچ بىلەن تەشۋىق قىلىپ، كۆرۈنەرلىك ئۈنۈم ھاسىل قىلدى. بۇلارنىڭ ھەممىسى يېڭى دەۋردىكى پارتىيە قۇرۇلۇشىدىن ئىبارەت بۇ يېڭى ئۇلۇغ قۇرۇلۇش ئۈچۈن كۆرسىتىلگەن تىرىشچانلىق رولىنى جارى قىلدۇردى.

رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، ئىشەنچنى چىڭىتىپ، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە ئىستىھكامغا ھۇجۇم قىلىش ۋەزىپىسىنى ئومۇميۈزلۈك ئورۇنداش كېرەك

(بېشى 1 - بەتتە)

ۋە تېرىقچىلىق قۇرۇلمىسىنى تەڭشەش تولىمۇ زۆرۈر. ئۇ تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: ئىشلەپچىقىرىش، تۇرمۇش شارائىتىنى ھەققەتەن ھازىرلىيالمىغان كەنت، ئائىلىلەرنى چوقۇم قەتئىي نىيەتكە كېلىپ باشقا جايغا كۆچۈرۈپ بېيىش يولىغا يېتەكلەش، ئىككىلەنمەسلىك، بالدۇر غەيرەتكە كېلىپ، بالدۇر تۇتۇش قىلىش كېرەك. باشقا جايلارغا كۆچۈرۈپ قىيىنچىلىقنى ھەل قىلىشتا تارقاقلاشتۇرۇپ ئورۇنلاشتۇرۇش مۇۋاپىق يول. مۇشۇنداق قىلغاندا سۈرئەت تېز بولىدۇ. مەبلەغمۇ تېجەپ قېلىنىدۇ، بۇ خىزمەتنى ياخشى ئىشلەشنىڭ ئاچقۇچى تەشۋىقات پائالىيىتىنى كەڭ دائىرىدە قانات يايدۇرۇشتا. بىر تەرەپ قىيىنچىلىققا ئۇچرىسا ھەممە تەرەپ ياردەم قولىنى سۇنۇش روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، پۈتۈن جەمئىيەتتىكىلەرنى نامراتلىقتىن قۇتۇلالمىغان ئاممىغا ياردەم قولىنى سۇنۇشقا ئۈندەشتۈرۈش كېرەك؛ نامراتلارنىڭ قورسىقى توق، كىيىمى پۈتۈن بولۇشىنى ھەل قىلىشنى تەشۋىق قىلىش، تەشەببۇس قىلىشتا ھەممە كىشىنىڭ مەسئۇلىيىتى بار. ھۆكۈمەت ئورۇنلاشتۇرۇش بىلەن جايلار، ئورۇنلارنىڭ تەشەببۇسكارلىق بىلەن ئىلتىماس قىلىپ قوبۇل قىلىشىنى بىرلەشتۈرۈش كېرەك. تارقاقلاشتۇرۇپ ئورۇنلاشتۇرۇشقا شارائىت ھازىرلىمىغان جايلار قۇمۇل، كەلپىن، مورى قاتارلىق جايلارنىڭ مەركەزلەشتۈرۈپ كۆچۈرۈش يولىغا مېڭىشى كېرەك. يەر ئېچىشتا ئىقتىسادىي ئۈنۈمنىلا كۆزلەشكە بولمايدۇ. ئالدى بىلەن نامرات ئائىلىلەرنىڭ يەرنى ھۆددىگە ئېلىشىغا كاپالەتلىك قىلىش كېرەككى، يەرنى باي ئائىلىلەر ۋە شىركەتلەرگە ھۆددىگە بېرىشكە بولمايدۇ. قانداق شەكىل قوللىنىشتىن قەتئىينەزەر، جايلاردىكى پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى بۇ ئىشقا يېقىندىن ئېتىبار بېرىشى، مەبلەغ باشقۇرۇشنى چىڭ تۇتۇشى، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش مەبلىغىنى بىر تۇتاش ئورۇنلاشتۇرۇشى، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش مەبلىغىنى باشقا ئىشلارغا ئىشلىتىۋالماسلىقى كېرەك.

ۋاڭ لېچۈەن تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: تەرەققىيات ئارقىلىق نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بىر ئەر تارماق، ئورۇننىڭلا ئىشى ئەمەس، ھەممە سەپ، ھەممە تارماق نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش مەسئۇلىيىتىنى زىممىسىگە ئېلىشى كېرەك. بۇ تارماقلار ۋە ئورۇنلارنىڭ باش تارتىپ بولالمايدىغان مەسئۇلىيىتى، يۈكسەك مەسئۇلىيەتچانلىق بىلەن مەسئۇلىيەتنى تەشەببۇسكارلىق بىلەن زىممىسىگە ئېلىش، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش سالمىقىنى يەنىمۇ زورايتىش، ھازىرقى سىياسەتنى ئىمكانقەدەر تېزرەك ئەمەلىيلەشتۈرۈش، ئۆز ئەينى بويىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈش كېرەك.

ۋاڭ لېچۈەن ئاخىرىدا مۇنداق دېدى: نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە ئىستىھكامغا ھۇجۇم قىلىش نىشانىغا يېتىش - يېتەلمەسلىكتىكى ئاچقۇچ رەھبەرلىكتە. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرىنىڭ يۈكسەك مەسئۇلىيەتچانلىق بىلەن نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىنى پۇختا ئىشلەپ، غەيرەتكە كېلىپ چوڭ - چوڭ ئىشلارنى قىلىشنى، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە ئىستىھكامغا ھۇجۇم قىلىش ۋەزىپىسىنى ئومۇميۈزلۈك ئورۇندىشىنى تەلەپ قىلىمەن.

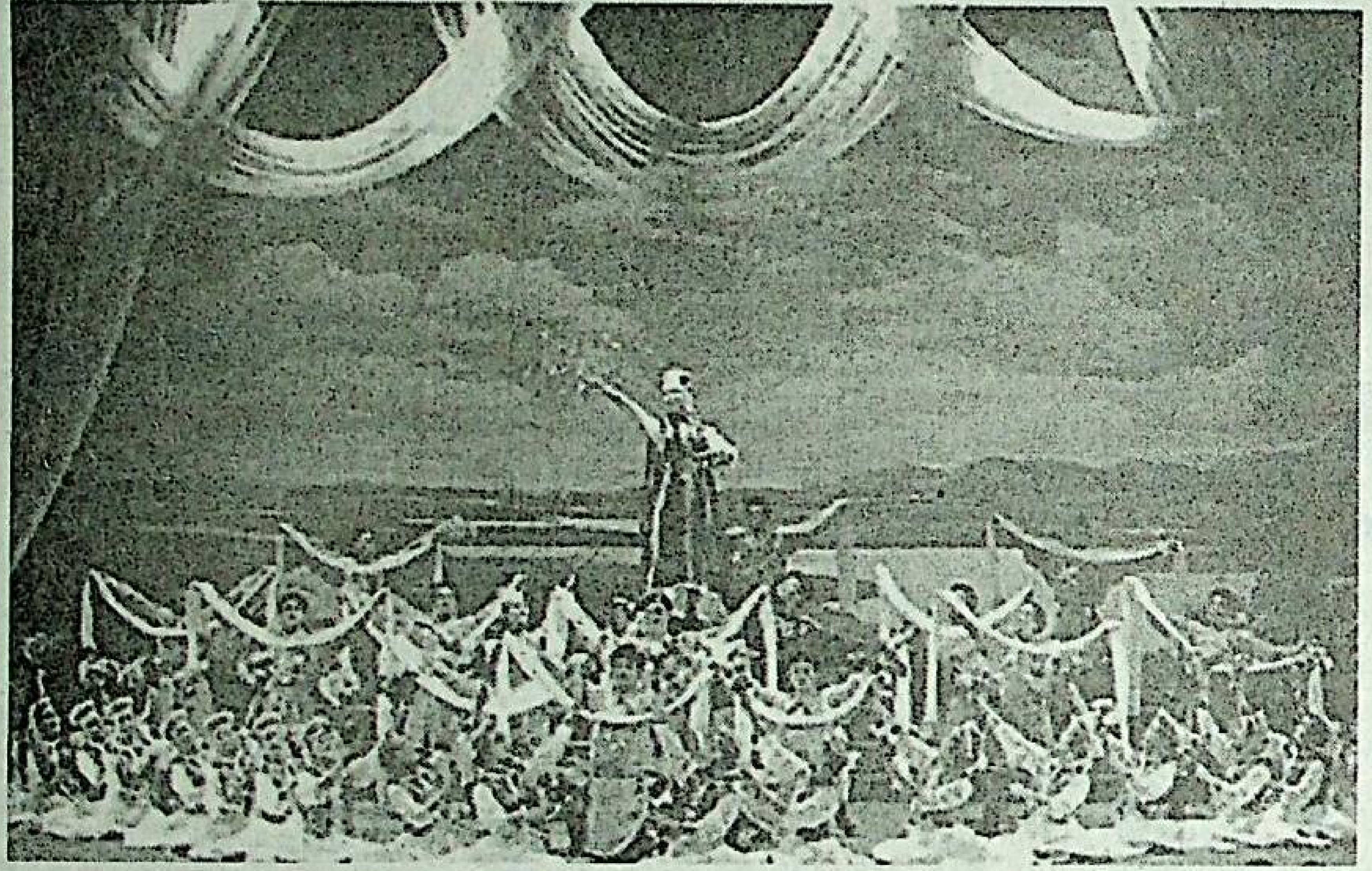

ئىچكى موڭغۇل ئاپتونوم رايونىنىڭ ئوردوس ناخشا - ئۇسسۇل تىياتىر ئانسامبىلى ئاپتونوم رايون قۇرۇلغانلىقىنىڭ 50 يىللىقى ھارپىسىدا ئۆتكۈزۈلگەن كۆرەكتە ئويۇن قويىدى.

سۈرەتتە: بۇ تىياتىر ئانسامبىلىدىكىلەر ئۆزگىچە ئۇسلۇبتىكى ئوردوس ئۇسسۇلى سەنئىتى ئارقىلىق موڭغۇل خەلقىنىڭ جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ رەھبەرلىكىدە گۈزەل يېڭى تۇرمۇش يارىتىۋاتقانلىق تارىخىي كۆرۈنۈشىنى نامايان قىلدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى فوتو تېلېگراف

ئاپتونوم رايونىمىزدا ئىقتىسادنىڭ ئايلىنىش ئەھۋالى كىشىنى خۇشال قىلىدۇ

(بېشى 1 - بەتتە)

يول، تاشيوللاردىكى يۈك توشۇش مىقدارى بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن %12.9 ۋە %9.38 ئاشتى. پوچتا - تېلېگراف كەسپ ئومۇمىي مىقدارى 790 مىليون يۈەنگە يېتىپ، بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن %29 كۆپەيدى. بازارلار ئاۋاتلىشىپ، مال باھاسى داۋاملىق چۈشتى. مالىيە كىرىمى داۋاملىق كۆپەيدى. پۇل مۇئامىلە ۋەزىيىتى مۇقىم بولۇپ، مەبلەغنىڭ يۈرۈشۈشى ياخشى بولدى.

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى جايلاردىن 3-پەسلىدە مۇھىم نۇقتىنى گەۋدىلەندۈرۈپ، ھالقىنى تۇتۇپ دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ زىيان تارتىش ئەھۋالىنى ياخشىلاشنى؛ ماركېت ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈپ، بازارنىڭ ئېھتىياجىنى ئاساس قىلىپ، ئىشلەپچىقىرىشقا تەشكىللەشنى؛ بازار ئېچىشنى تېزلىتىپ، مەھسۇلات قۇرۇلمىسىنى تەڭشەپ، سۈپەتنى ئۆستۈرۈپ بازار ئىگىلەشنى؛ ئىقتىسادنىڭ ئايلىنىشىنى ياخشىلاپ، كاپىتال بىلەن ئۈنۈمنى ماسلاشتۇرۇشنى تەلەپ قىلدى.

ئېلانلار

مۇھەممەت مۆمىن، مەھكىمىمىز دەۋاگەر رەيھانگۈل قېيۇمنىڭ ئۈستىڭىزدىن ئەرز قىلغان نىكاھ ماجىراسى دېلوسىنى قوبۇل قىلىپ، قانۇن بويىچە سىرتىڭىزدىن ھۆكۈم چىقاردى. ئېلان بېرىلگەن كۈندىن ئېتىبارەن 60 كۈن ئىچىدە مەھكىمىمىزگە كېلىپ ھۆكۈمنامىنى تاپشۇرۇۋېلىڭ. ئەگەر ھۆكۈمنامىگە قايىل بولمىسىڭىز، مۆھلەت توشقاندىن كېيىنكى 15 كۈن ئىچىدە مەھكىمىمىزگە ياكى ئۈرۈمچى شەھەرلىك ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسىگە ئەرز بەرسىڭىز بولىدۇ.

ئەرز مۆھلىتى توشقاندىن كېيىنكى يەتتە كۈن ئىچىدە ئىككىنچى سوتتا قوبۇل قىلىش ھەققى تاپشۇرمىسىڭىز، دەۋادىن ئۆزلۈكىدىن ۋاز كەچكەنلەر قاتارىدا بىر تەرەپ قىلىمىز.

ئۈرۈمچى شەھەر «تيانشان» رايونلۇق خەلق سوت مەھكىمىسى

ئاپتونوم رايونلۇق ئالىي مائارىپ بويىچە ئۆزلۈكىدىن ئۆگەنگۈچىلەردىن ئىمتىھان ئېلىش كومىتېتىدىن بېرىلگەن ئادىلبەكنىڭ نامىدىكى 0700145 نومۇرلۇق دىپلومىنى يوقاتتىم. ئېلان بېرىلگەن كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

دۇنيادىكى ئەتىۋارلىق، ئاز ئۇچرايدىغان ياۋايى ھايۋانلار ئەتكەسچىلىكى

ۋۇ يېپىڭ

ھازىر دۇنيانىڭ ھەرقايسى جايلىرىدا ئەتىۋارلىق، ئاز ئۇچرايدىغان ياۋايى ھايۋانلار ئەتكەسچىلىكى بارغانسېرى ئېغىرلاشماقتا.

ئوتتۇرا شەرقتىكى ئەرەب بىرلەشمە خەلىپىلىكىنىڭ شىجىرا شەھىرى خەلقئارادىكى ياۋايى ھايۋانلار ئەتكەسچىلىكى ئەڭ ئەۋج ئالغان جايغا ئايلىنىپ قالدى. بولتۇر قىش پەسلىدە قىزىل قاناتنىڭ بىر جۈپىنىڭ باھاسى 550 ئامېرىكا دوللىرىغا، ئافرىقا بۆكىنىنىڭ باھاسى 400 ئامېرىكا دوللىرىغا، دوكاستىن بۆكىنىنىڭ باھاسى 1300 ئامېرىكا دوللىرىغا، شىركۈچۈكىنىڭ باھاسى 4600 ئامېرىكا دوللىرىغا چىقتى.

جۇڭگونىڭ تەيبېي شەھىرىدىن برازىلىيىنىڭ رىئو-دې - ژانېيرو شەھىرىگىچە، كولومبىيىنىڭ چوڭ شەھىرى بوگوتادىن چېخنىڭ پايتەختى پراگاغىچە ياۋايى ھايۋانلار قانۇنسىز سودىسى بارغانسېرى قىزىپ كەتتى. مەيلى قۇرۇقلۇقتىكى، سۇدىكى، ھاۋادىكى ھايۋانلار بولسۇن، مەيلى ئورماندىكى، چۆل-باياۋاندىكى، دېڭىزدىكى ھايۋانلار بولسۇن ياكى مەيلى كۈچلۈك زەھەرلىك كۆز ئەينەكلىك يىلان، ئۇچقاندەك تېز يۈگۈرەيدىغان بۆكەن، ئەڭ ۋەھشىي ھېسابلانغان ئامېرىكا يىلپىزى ۋە ئافرىقا شىرى بولسۇن، سىز باھاسىغا چىداپ «ئالىمەن» دېسىڭىزلا، ئىشىك ئالدىڭىزغا دەرھال تەق قىلىنىدىغان بولۇپ كەتتى.

ياۋايى ھايۋانلار ئەتكەسچىلىكى ھازىر زەھەرلىك چېكىملىك ئەتكەسچىلىكىگە ئوخشاش زور پايدا ئالىدىغان ئوقەتكە ئايلىنىپ قالدى. ھازىر دۇنيادىكى ياۋايى ھايۋانلار ئەتكەسچىلىكى سودىسىنىڭ نەق تىجارەت سوممىسىنىڭ قانچىلىك ئىكەنلىكىنى بىلىدىغانلار يوق، لېكىن ئالاقىدار مۇتەخەسسىسلەرنىڭ مۆلچەرلىشىچە، ئۇنىڭ يىللىق تىجارەت پايدىسى 10 مىليارد دوللارغا يېتىدىكەن. تۆۋەن مۆلچەرلىگەندىمۇ 5 مىليارد دوللاردىن 9 مىليارد دوللارغىچە يېتىدىكەن. بۇنىڭ ئىچىدە نەسلى قۇرۇپ كېتىش گىردابىغا بېرىپ قالغان ياۋايى ھايۋانلار ئەتكەسچىلىكىنىڭ يىللىق تىجارەت پايدىسى 2 مىليارد دوللاردىن 3 مىليارد دوللارغىچە يېتىدىكەن. ھازىر ياۋايى ھايۋانلار ئەتكەسچىلىكى دۇنيادىكى ئۈچ چوڭ قانۇنسىز سودا - زەھەرلىك چېكىملىك ئەتكەسچىلىكى، ھەربىي قورال - ياراغ ئەتكەسچىلىكى، ياۋايى

بېقىۋاتقان يەر شارى ئالدىدىمۇ جىنايەت ئۆتكۈزمەكتە. بۇنداق يىرگىنىشلىك ئەتكەسچىلىكنى ئاق كۆڭۈل كىشىلەر ھەرگىز قىلمايدۇ، لېكىن خەلقئارادىكى ياۋايى ھايۋانلار ئەتكەسچىلىكى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان «غوجاملار» بۇنىڭ جىنايەت ئىكەنلىكىنى ھەرگىز ئويلاپ باقمىغان يوق، ئۇلارغا پۇل بولسىلا بولدى. ئۇلار 1970 - يىلى بىر كەركىداننىڭ 18 مىڭ ئامېرىكا دوللىرلىق پايدىسىنى دەپ 70 مىڭدىن ئارتۇق كەركىداننى قىرىپ تاشلاپ، ئۇلارنىڭ دۇنيادىكى ئومۇمىي سانىنى 2800 گە چۈشۈرۈپ قويدى. پىل چىشىنىڭ بىر كىلوگرامىدىن 300 ئامېرىكا دوللىرى پايدا تېپىش ئۈچۈن ئون يىلدا يەر شارىدىكى 1 مىليون 300 مىڭ پىلدىن 700 مىڭدىن كۆپرەكىنى ئۆلتۈرۈۋەتتى. بۇنىڭدىن ئون يىل ئىلگىرى ھەر تۆت كۈندە بىر خىل ياۋايى ھايۋاننىڭ نەسلى قۇرۇغان بولسا، ھازىر ھەر تۆت سائەتتە بىر خىل ياۋايى ھايۋاننىڭ نەسلى قۇرۇماقتا، يەر شارى بويىچە ھەر يىلى 2 مىليوندىن ئارتۇق ياۋايى ھايۋان قىرغىنچىلىققا ئۇچرىماقتا. بىئولوگلارنىڭ تاشقا ئايلانغان ھايۋانلار نەسلىنى تەھلىل قىلىشىچە، بىر خىل قۇشنىڭ نەسلىنىڭ تەبىئىي قۇرۇشىغا 2 مىليون يىل، بىر خىل ھايۋاننىڭ نەسلىنىڭ تەبىئىي قۇرۇشىغا 600 مىڭ يىل كېتىدىكەن، لېكىن ھازىر بۇنداق نەسلى قۇرۇش سۈرئىتى 1000 ھەسسىدىن نەچچە مىڭ ھەسسىگىچە تېزلىشىپ كەتتى.

ئەگەر يەر شارىدا ئادەملا بولۇپ، باشقا جانلىقلار قالمىسا، يەر شارىنىڭ تارتىشقىدەك يېرى قالارمۇ؟ ھازىر زامانىۋى پەن - تېخنىكىنىڭ ياردىمىدە دېڭىز ھايۋانلىرىنى تۇتۇش جەھەتتە «ئاقما تور» كەشىپ قىلىنىپ، دېڭىز ھايۋانلىرىنى پاجىئەلىك تەقدىرگە مەھكۇم قىلدى. دېڭىز - ئوكياندىكى ئەڭ چوڭ ھايۋان كىتتىن ئاران 200 دىن 450 گىچىسى قالدى. يەنە ئون خىل كىت، دېڭىز دېلفىنى ۋە ئالتە خىل دېڭىز تىيۇلېنى ۋە سۇ كالىسى نەسلى قۇرۇش گىردابىغا بېرىپ قالدى.

1991 - يىل 12 - ئاينىڭ 2 - كۈنى خەلقئارا ھايۋاناتلار ھوقۇقى سوتى (يەنە ھايۋاناتلار بىرلەشكەن دۆلەتلەر تەشكىلاتى دەپمۇ ئاتىلىدۇ) جەنۋەدىكى خەلقئارا يىغىن مەركىزىدە «دېڭىز دېلفىنى قاتارلىق دېڭىز ھايۋانلىرىنى كۆپلەپ قىرنۇېتىشتە باش تارتىپ بولمايدىغان جاۋابكارلىقى بار» دېگەن سەۋەب بىلەن ياپونىيىنىڭ سابىق باش ۋەزىرى خەيىۇ جىيۇنشۇ، كورېيە زۇڭلىسى جېڭ يۈەنجى، ئىتالىيىنىڭ دېڭىز- سۇ مەھسۇلاتلىرى مىنىستىرى فېرناندو فاسيانو، ئامېرىكا بېلىقچىلىق نازارىتىنىڭ نازىرى ۋىليام فوكس ۋە تەيۋەن رايونىدىكى خاۋبەيسۇن قاتارلىقلار ئۈستىدىن ئۆزلىرىنى قاتناشتۇرمىغان ئەھۋالدا سوت ئاچتى. لېكىن بۇنىڭ ھېچ قانچە رولى بولمىدى.

ھازىر خەلقئارادىكى ياۋايى ھايۋانلارنى ئوۋلاش ئۇسۇلى بارغانسېرى قەبىھلىشىپ كەتتى. ئافرىقىلىق ئوۋچىلار يېڭى تۇغۇلغان مايمۇن بالىسىنى ئېلىش ئۈچۈن، ئانا مايمۇنلارنى ئۆلتۈرۈشتىن ئايانمىدى. جەنۇبىي ئامېرىكىدىكى ئوۋچىلار قۇشلارنى يەمچۈك تاشلاپ ئالداپ ئۇۋىسىدىن چىقىرىپ، قارا - قويۇق مەس قىلىدىغان ئوقتا ئېتىپ، ئۆلگەنلىرىنى تاشلاپ، ساقلىرىنى ئېلىپ كەتتى. فىلىپپىندىكى ئوۋچىلار دېڭىز ھايۋانلىرىنى تۇتۇش ئۈچۈن دېڭىزغا سىيانىتلىق ماددا چېچىپ، دېڭىز سۈيىنى ئېغىر دەرىجىدە بۇلغىدى...

ئالىملارنىڭ مۆلچەرلىشىچە، دىنوزاۋىر نەسلى قۇرۇغاندىن كېيىنكى بۈگۈنكى كۈندە ياۋايى ھايۋانلار يەر شارىدا 6 - قېتىملىق نەسلى قۇرۇش خەۋپىگە دۇچ كېلىۋېتىپتۇ. ھازىر نەسلى قۇرۇش گىردابىغا بېرىپ قالغان سۈت ئەمگۈچى ھايۋان 406 خىلغا، قۇش 593 خىلغا، ئۆمىلىگۈچى ھايۋان 209 خىلغا، بېلىق تۈرىدىكىلەر 242 خىلغا يېتىدىكەن، باشقا تۆۋەن دەرىجىدىكى ھايۋانلار سان - ساناقسىز ئىكەن. لېكىن مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىدا بۇ نەسىللەرنىڭ بەشتىن بىر قىسمى قۇرۇپ كېتىشى مۇمكىن، دېيىلمەكتە. مەسىلەن: كاراپاگرس تاقىم ئارىلىنىڭ تۈز مۇنار ئارىلىدىن بايقالغان غايەت چوڭ تاشپاقىدىن دۇنيادا بىرسىلا قالغان. كىشىلەر ئۇنىڭغا «تەنھا گېئورگى» دەپ ئىسىم قويغان. ئۇنىڭغا يەنە بىر چىشى جۈرە تېپىلمىسا، بۇ چوڭ تاشپاقا جەمەتىنىڭ ئاخىرقى ئەزاسى بولۇپ قېلىشى مۇمكىن.

ئوغرىلىقچە ئوۋلاش - ياۋايى ھايۋانلار ئەتكەسچىلىكىنىڭ تۇنجى قەدىمى، بىۋاستە ئوغرىلىقچە ئوۋلايدىغانلارنىڭ كۆپىنچىسى دېھقانلار، تاغلىقلار ۋە بېلىقچىلار بولۇپ، ئۇلار جاپانى كۆپ چېكىدۇ، پايدىنى قولدىن - قولغا ئۆتكۈزۈپ ساتىدىغان ئەتكەسچىلەر ئالىدۇ. بۇ ئەتكەسچىلەر ئالدى بىلەن ئەتكەس ماللىرىنى ئوغرىلىقچە ئاسان ئىجازەت ئالالايدىغان قوشنا دۆلەتكە توشۇپ، ئاندىن كېيىن دۇنيانىڭ ھەرقايسى جايلىرىغا ئاپىرىپ ساتىدۇ. ھىندىستانلىقلار ياۋايى ھايۋانلارنى ئالدى بىلەن نېپال، باڭلادىش ياكى پاكىستانغا توشۇپ، ئاندىن باشقا جايلارغا ئېلىپ بارىدۇ. برازىلىيىنىڭ قۇشلىرى سورىنام، گۋىيانا ۋە پاراگۋاي ئارقىلىق باشقا جايلارغا ئېلىپ بېرىلىپ سېتىلىدۇ. پاناما ھازىر دۇنيادىكى ئەڭ چوڭ كۆك، سېرىق ماكاۋ قۇشى ئېكسپورت قىلىدىغان دۆلەتلەرنىڭ بىرى، لېكىن بۇ دۆلەتتە بۇنداق قۇش يوق، ھەممىسى ئەتكەسچىلەر ئارقىلىق بۇ جايغا كەلتۈرۈلگەن.

ئەتكەسچىلەر ياۋايى ھايۋانلار ئەتكەسچىلىكى بىلەن شۇغۇللانسا، ئوراش - قاچىلاش جەھەتتە نىقابلاشقا بەكمۇ ئەھمىيەت بېرىدۇ. مەسىلەن: شۋېتسارىيىنىڭ سىيۇرىخ شەھىرىدە ساقچىلار ئۈچ يۈك - تاقنى رېنتگېن بىلەن تەكشۈرۈپ، ئۇنىڭ ئىچىدە ھايۋانات ئۇمۇرتقا سۆڭىكى بارلىقىنى بايقاپ، يۈك - تاقنى ئېچىپ، بىرىدە تاشپاقا، ئىككىنچىسىدە چايان، ئۈچىنچىسىدە دەرەخ يىلىنى ۋە كۆز ئەينەكلىك يىلان بارلىقىنى بايقىغان.

ياۋايى ھايۋانلار ئەتكەسچىلىرى يەنە زەھەرلىك چېكىملىك ئەتكەسچىلىرى بىلەن قويۇق ئالاقىدە بولىدۇ. بولتۇر 7 - ئايدا مىئامى خەلقئارا ئايرودرومىدا 36 كىلوگرام كوكايىن قولغا چۈشۈرۈلگەن. ۋەھشىي ئەتكەسچىلەر بۇ كوكايىننى 100 دىن ئارتۇق بوغماق يىلاننىڭ قورسىقىغا تىقىپ ئېلىپ كەلگەن.

ئادەتتە ئوغرىلىقچە ئوۋلاش ئانچە تەرەققىي تاپمىغان دۆلەتلەردە ۋە رايونلاردا يۈز بېرىدۇ، لېكىن ئەتكەسچىلىكنىڭ ئاخىرقى نۇقتىسى تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەر بولىدۇ. ئوتتۇرا شەرقتىكى ئەرەب دۆلەتلىرى، ئاسىيادىكى سىنگاپور، تەيۋەن، ياۋروپادىكى گېرمانىيە، ئىسپانىيە، فرانسىيىلەر دۇنيادىكى ياۋايى ھايۋانلار ئەتكەسچىلىكىنىڭ مەركىزى رايونلىرى ھېسابلىنىدۇ. لېكىن بۇلارنىڭ ئىچىدە ئاسىيا ياۋايى ھايۋانلار ئەتكەسچىلىكىدە ئەڭ ئالدىنقى قاتاردىكى بازار بولۇپ قالدى. ياپونىيىنىڭ نەسلى قۇرۇپ كېتىش ئالدىدا تۇرغان ھايۋانلارنى سېتىۋېلىش ھەۋىسى باشقا ھەرقانداق دۆلەتنىڭكىدىن ئېشىپ كەتتى. يېقىندا ياپونىيىلىك بىر سودىگەر 1 مىليون دوللار چىقىرىپ برازىلىيىنىڭ بىر يۇڭلۇق مايمۇنىنى سېتىۋالماقچى بولدى. ياپونىيە يەنە پىل چىشىنى ئەڭ كۆپ ئىمپورت قىلىدىغان دۆلەت بولۇپ، ئۇنىڭ ئىمپورت مىقدارى دۇنيا پىل چىشى سودىسى مىقدارىنىڭ 40% نى ئىگىلەيدۇ. ئىنسانلار 100 توننا پىل چىشىغا ئېرىشسە، 10 مىڭ پىل يوقالدى دېگەن گەپ!

بۇنىڭدىن باشقا، ئەرەبلەرمۇ ئەتكەسچىلەرنىڭ ياخشى خېرىدارى، تەيۋەن، شياڭگاڭمۇ ياخشى بازار، ئامېرىكا ياۋايى ھايۋانلار تەتقىقات ئورنى بولتۇر تەيۋەندىكى 135 دورا دۇكىنىنى تەكشۈرگەندە، بۇلارنىڭ ئۈچتىن ئىككى قىسمىدا يولۋاس سۆڭىكى بارلىقىنى بايقىغان. ھازىر بۇنداق ئەتكەسچىلىك بازىرى قاتارىغا پراگا قوشۇلغان.

ھازىر يەر شارى بويىچە ھايۋاناتلارنى قوغداش تەشكىلاتى 1000 دىن ئاشتى، تەبىئىي قوغداش رايونى 8000 دىن ئاشتى. نەچچە يۈز ياۋايى

689 - سان

ئەرەب بىرلەشمە خەلىپىلىكىنىڭ ئىقتىسادىنى يۇقىرى سۈرئەتتە راۋاجلاندۇرغانلىقىنىڭ سىرلىرى

رەھمەتۇللا مۇھەممەت

يىل قاتتىق تىرىشىش ئارقىلىق 1982 - يىلى يىللىق نېفىت ئېلىش مىقدارىنى 60 مىليون توننىغا يەتكۈزگەن. ئۆمەر نارا نېفىت ئايرىش زاۋۇتىغا ئوخشاش چوڭ تىپتىكى نېفىت - خىمىيە سانائىتى

ئالدى بىلەن ئەبۇزەبىدە پولات - تۆمۈر سانائىتى كارخانىسى، سېمونت زاۋۇتى ۋە خىمىيۋى ئوغۇت زاۋۇتى قاتارلىق زاۋۇتلارنى؛ دىبەيدە ئاليۇمىن سانائىتى كارخانىسى ۋە يېمەك- ئىچمەك سانائىتى

قىسمىنى خەلققە ھەقسىز تەقسىم قىلىپ بېرىپ، خەلقنىڭ ئولتۇراق ئۆي مەسىلىسىنى ھەل قىلغان. تاشيول قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتۇپ، ناھايىتى تېزلىكتە 2870 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا يۇقىرى سۈرئەتلىك

تېگى- تەكتىنى ئويلاپ يەتكەن دۆلەت رەھبىرى زاھىد «ئەڭ ئېسىل مەبلەغ - بىلىملىك، مەدەنىيەتلىك بولغان كېيىنكى ئەۋلادلارنى تەربىيىلەش ئۈچۈن سېلىنغان مەبلەغدۇر.» دېگەن

سودا ـ زەھەرلىك چېكىملىك ئەتكەسچىلىكى، ھەربىي قورال ـ ياراغ ئەتكەسچىلىكى، ياۋايى ھايۋانلار ئەتكەسچىلىكى ئىچىدىكى 3 ـ ئورۇندىن بىر سەكرەپلا ھەربىي قورال ـ ياراغ ئەتكەسچىلكىنىڭ ئالدىنقا ئۆتۈپ، 2 ـ ئورۇنغا چىققان.

ياۋايى ھايۋانلار ئەتكەسچىلىكى ئاشۇ ياۋايى ھايۋانلارنى بالايىئاپەتكە ئۇچرىتىپلا قالماي، ئېكولوگىيىگە ۋە ئادەملەر بىلەن تەبىئەتنىڭ بىيقىن مۇناسىۋىتىگە بۇزغۇنچىلىق قىلىپ، ئادەملەرنىڭ قارا ئاغۇ تەرىپى بىلەن ۋەھشىيلىكىنى ئاشكارىلىدى. شۇنىڭ بىلەن ئادەملەر ھايۋاناتلار ئالدىدا جىنايەت ئۆتكۈزۈپلا قالماي، ئىنسانىيەت ئالدىدىمۇ، ئۆزىنى

ئەرەب بىرلەشمە خەلىپىلىكى 1971 ـ يىلى 12ـ ئايدا يەتتە خەلىپىلىكنىڭ بىرلىشىش بىلەن قۇرۇلغان دۆلەت. بۇ دۆلەت قۇرۇلۇپ ئۇزاق ئۆتمەيلا ھۆكۈمەت خەلق ئامېسىنى سەپەرۋەر قىلىپ، دۆلەتنى يېڭىدىن قۇرۇش ۋە گۈللەندۈرۈشتىن ئىبارەت ئىقتسادىي قۇرۇلۇش پىلانىنى ئوتتۇرىغا قويغان ھەمدە بۇ پىلانىنى ئىستراتېگىيىلىك تەدبىر سۈپىتىدە يۇقىرىدىن تۆۋەنگىچە ئەستايىدىل تۇتۇپ، قاتتىق ئىجرا قىلغان. نەتىجىدە قىسقىغىنە 25 يىلدا چۆللۈكتىكى قالاق، نامرات بۇ دۆلەت مۆجىزە خاراكتېرلىك تەرەققىيات سۈرئىتىنى يارىتىپ، دۆلەتنىڭ ئىقتسادىي ئەھلي كۈچىنى زور دەرىجىدە ئاشۇرۇپ، خەلقنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسىنى دۇنيادا ئالدىنقى قاتاردىكى دۆلەتلەر قاتارىغا يەتكۈزۈپ، دۇنيادىكى باي دۆلەتلەر قاتارىدىن ئورۇن ئالغان. مەلۇماتلارغا ئاساسلانغاندا، دۆلەت قۇرۇلۇپ كېيىنكى يىلى خەلق ئىگىلىكى ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتى 800 مىليون ئامېرىكا دوللىرىغا يەتكەن. 1993 ـ يىلىغا كەلگەندە 35 مىليارد 500 مىليون ئامېرىكا دوللىرىغا يەتكەن. 1995 ـ يىلى 41 مىليارد 500 مىليون ئامېرىكا دوللىرىغا يېتىپ، دۆلەت قۇرۇلغان مەزگىلدىكىدىن 50 ھەسسىدىن ئارتۇق ئاشقان. بۇنداق يۇقىرى سۈرئەتتە تەرەققىي قىلىش دۇنيا مىقياسىدىمۇ ئاز كۆرۈلىدىغان مۆجىزىدۇر. بۇ مۆجىزىنىڭ سىرى زادى نەدە؟

بىرىنچى، ئەرەب بىرلەشمە خەلىپىلىكى ئۆزى تەۋەلىكىدىكى ئىقتسادىي قۇرۇلۇش پىلانىغا ئاساسەن، ئۆز دۆلىتىنىڭ ئەمەلىيىتىنى چىقىش قىلىپ، ئىشنى كەڭ كۆلەمدە نەپەت ئېچىش، نەپەت ۋە نەپەت-خىمىيە ساناەتىنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇشتىن باشلىغان. دەسلەپتە ئەبۇزەبى، دەبەي ۋە ساجا قاتارلىق نەپەت ۋە تەبىئىي گاز زاپىسى مول جايلارنى تاللاپ، زور كۈچ تەشكىللەپ، بۇ جايلاردا ئارقا-ئارقىدىن چوڭ ـ چوڭ نەپەتلىكلەرنى ئاچقان. 10 يەتكۈزگەن. ئۇمەر نارا نەپەت ئايرىش زاۋۇتىغا ئوخشاش چوڭ تېپتىكى نەپەت ـ خىمىيە ساناەتى كارخانىلىرىنى قۇرۇپ، نەپەت ساناەتىنى دۆلەتنىڭ ئىقتسادىي جان تومۇرىغا ئايلاندۇرغان.

ئەرەب بىرلەشمە خەلىپىلىكىنىڭ نەپەت بايلىقى زاپىسى ۋە تەبىئىي گاز بايلىقى زاپىسى ئىنتايىن مول. ئۇنىڭ ھازىرغىچە ئېنىقلانغان نەپەت زاپىسى 13 مىليارد 438 مىليون تونىغا يېتىپ، دۇنيادا ئېنىقلانغان نەپەت زاپىسى مىليارد تونىدىن ئاشىدىغان 14 دۆلەت ئىچىدە 3 ـ ئورۇننى ئىگىلىگەن. تەبىئىي گاز زاپىسى 75 ترىليون 640 مىليارد 200 مىليون كۇب مېترغا يېتىپ، دۇنيا بويىچە 4ـ ئورۇننى ئىگىلىگەن. 1980 ـ يىلىدىن باشلاپ دۆلەت مالىيە كىرىسىنىڭ 85 % ى نەپەت ساناەتىدىن كىرگەن. 1991 ـ يىلىغا كەلگەندە يىللىق مەھسۇلاتى 122 مىليون 500 مىڭ تونىغا يەتكەن. بۇ نەپەتنىڭ 40 % ى ياۋروپاغا، 20 % ى ياپونىيىگە ئېكسپورت قىلىنغان. 1994 ـ يىلى نەپەتتىن كىرگەن كىرىمى 13 مىليارد 100 مىليون ئامېرىكا دوللىرىغا يېتىپ، نەپەت ۋە نەپەت ـ خىمىيە ساناەتى مەھسۇلاتلىرى ئەرەب بىرلەشمە خەلىپىلىكىنىڭ ئىقتسادىي تۆۋرۈكى ۋە دۆلەت مالىيىسىنىڭ ئاساسلىق كىرىم مەنبەسىگە ئايلانغان.

ئىككىنچى، ئىگىلىكنى كۈچ خىلالاشتۇرۇش تەدبىرىنى يولغا قويغان. ھۆكۈمەت خەلق ئىگىلىكى پىلانىنى ئىزچىللاشتۇرۇش داۋامىدا، نەپەت باھاسىنىڭ بەزىدە ئۆرلەپ، بەزىدە تۆۋەنلەپ، نەپەت ساناەتى ئىشلەپچىقىرىشىغا ئېغىر تەسىر يەتكۈزۈۋاتقان ئەھۋالنى نەزەردە تۇتۇپ، ئىقتسادىي قۇرۇلۇشتا نەپەتكە ھەددىدىن زىيادە يۆلىنىۋالسا بولمايدىغانلىقىنى ھېس قىلغان. شۇڭا ئىگىلىكنى كۈچ خىلالاشتۇرۇش پىلانىنى ئىزۇرۇپ، كۈچ خىل ئىگىلىكنى راۋاجلاندۇرۇشنى كۆچەيتكەن. نەپەتتىن كىرگەن غايەت زور كىرىم ئېچىدىن بىر قىسمىنى ئاجرىتىپ، ئۇنى ئاساسلىق ئەھمىيىتى بار سانائەت تارماقلىرىنى ماس قەدەمدە راۋاجلاندۇرۇپ، ئىگىلىكنى تېخمۇ تېز سۈرئەتتە راۋاجلاندۇرۇش ۋەزىيىتىنى شەكىللەندۈرگەن.

ئۈچىنچى، ئۇل ئەسلىھەلەر قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بەرگەن. ئەرەب بىرلەشمە خەلىپىلىكى ئاساسلىق ئىنتايىن ئىنبار دۆلەت بولۇپ، دۆلەت بىنكا كارلىق قۇرۇلۇش سانائىتى ۋە ئولتۇراق جاي قۇرۇلۇشى سانائىتىنى راۋاجلاندۇرۇشنى چېڭ تۇتۇپ، ئالدى بىلەن 400 مىڭ يۈرۈش ئۆي ـ جاي قۇرۇلۇشىنى پۈتكۈزۈپ، ئۇلارنىڭ كۆپ ساناەتى كارخانىسى ۋە بىمەك. ئىچمەك سانائىتى كارخانىلىرىنى قۇرغان ھەمدە مەملىكەتنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدا نۇرغۇن ئېلېكتر ئىستانسىلىرىنى قۇرغان. يېقىنقى يىللارغىچە ھۆكۈمەت 20 مىليارد ئامېرىكا دوللىرىدىن ئارتۇق مەبلەغ ئاجرىتىپ 1500 دىن ئارتۇق ھەر خىل زاۋۇت، كان، كارخانىلارنى قۇرغان. ئالىيۇمىن سانائىتى كارخانىسىنىڭ يىللىق ئېكسپورت قىممىتى پۈتكۈل ماشىنىزاۋلىق سانائىتى ئېكسپورت قىممىتىنىڭ 60 % نى ئىگىلىگەن. كېمىزاۋلىق زاۋۇتى دۇنيادىكى بەش چوڭ كېمىزاۋلىق زاۋۇتىنىڭ بىرىنگە ئايلانغان. ھۆكۈمەتنىڭ ئىگىلىكنى كۆپ خىلالاشتۇرۇش پىلانى خەلق ئىگىلىكىنىڭ ھەرقايسى تارماقلىرىنى ماس قەدەمدە راۋاجلاندۇرۇپ، ئىگىلىكنى تېخمۇ تېز سۈرئەتتە راۋاجلاندۇرۇش ۋەزىيىتىنى شەكىللەندۈرگەن.

ئۈچىنچى، ماتېرىيال ئىشلەپچىقىرىش ساناەتىنى ئاساسىي ئورۇنغا قويۇپ، ئۇنى ئىقتسادىي قۇرۇلۇشنىڭ چېڭ تۇتۇپ، ناھايىتى تېزلىكتە 2870 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيول ياساپ، ھەرقايسى خەلىپىلىكلەر ئوتتۇرىسىدىكى يوللارنى تۇتاشتۇرۇپ، دۆلەت بويىچە تاشيول تورى ھاسىل قىلىپ، قاتناشنى راۋانلاشتۇرغان. دۆلەت بويىچە 14 چوڭ دېڭىز پورتى ياساپ، ئۇلارنىڭ يۈك قاچىلاش- چۈشۈرۈش ئىقتىدارىنى 40 مىليون تونىنىدىن ئاشۇرغان. ئالتە ئورۇندا ئالاھىدە ئىقتىدارغا ئىگە ئالتە چوڭ ئايرودروم سالغان. بۇنىڭ ئىچىدە پەقەت دەبەي ئايرودرومىلا يىلىغا 10 مىليون ئادەم (قېتىم) يولۇچىنى قوبۇل قىلىدىكەن، يۇرۇشلەشكەن يۇقىرى سۈرئەتلىك، يۇقىرى ئۈنۈملۈك ئەسلىمەلەر قۇرۇلۇشى ئەرەب بىرلەشمە خەلىپىلىكىنىڭ ئىقتسادىي قۇرۇلۇش تەرەققىياتىنى تېزلىتىشتە ئالاھىدە زور تۆرتكىلىك رول ئوينىغان.

ئۆتىنچى، ماتېرىيال راۋاجلاندۇرۇشقا ئالاھىدە ئەھمىيەت بەرگەن. ئەرەب بىرلەشمە خەلىپىلىكى ساۋاتسىزلىق ئىنتايىن ئېغىر دۆلەت بولۇپ، دۆلەت يېڭى قۇرۇلغاندا ساۋاتسىزلار نىسبىتى 70 % دىن ئارتۇق ئىدى. ئىقتسادىي قۇرۇلۇش باشلانغاندا، كېرەكلىك خادىملارنىڭ 90 % دىن ئارتۇقراقى چەت ئەللەردىن كىرگۈزۈلگەن. بۇ جەددىي ئەھۋالنىڭ تاشيول قۇرۇلۇشىنى چېڭ تۇتۇپ، ناھايىتى تېزلىكتە تەبىيىلەش ئۈچۈن سېلىنغان مەبلەغدۇر.» دېگەن قاراشنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، يىللىق مائارىپ خراجىتىنىڭ دۆلەت خام چوتىدا ئىگىلىگەن نىسبىتى 15 % دىن كەم بولماسلىقنى بەلگىلىگەن. قاتتىق تۇتۇش قىلىپ، ئادەم كۈچى، ماددىي كۈچ ۋە مالىيە كۈچىنى تولۇقلاپ، مەملىكەت بويىچە ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىشنى مەركەز قىلغان مائارىپنى راۋاجلاندۇرۇش دولقۇنىنى قوزغىغان. بۇنىڭ بىلەن 1975 ـ يىلى پۈتۈن ئاھالىنىڭ 43.5 % ى ساۋاتسىزلىقتىن قۇتۇلغان، 1992 ـ يىلىغا كەلگەندە 77.7 % كە يەتكەن. ھۆكۈمەت يەنە دۆلەت بويىچە 147 ئورۇندا ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش مەركىزى قورۇپ، 2000ـ يىلىغىچە ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش پىلانى تۈزگەن. 1992 ـ يىلى مائارىپقا 670 مىليون ئامېرىكا دوللىرى ئاجرىتىپ، دۆلەت بويىچە ھەقسىز مائارىپنى يولغا قويغان، ھازىر دۆلەت باشقۇرغان ھەر خىل مەكتەپلەر 543 كە، خۇسۇسىيلار ئاچقان مەكتەپلەر 289 غا يەتكەن، ئوقۇتقۇچىلار 20 مىڭدىن، ئوقۇغۇچىلار 410 مىڭدىن ئاشقان. دۆلەت ھەر يىلى 200 ئوقۇغۇچىنى چەت ئەللەرگە ئوقۇشقا چىقىرىپ نۇقتىلىق تەبىيىلەشنى يولغا قويۇپ، ئىختىساسلىق خادىملار قوشۇنىنى يېتىلدۈرۈشكە ئالاھىدە ئەھمىيەت بەرگەن.

بەشىنچى، يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇپ، قۇملۇق-چۆللۈكلەرنى باغ ـ بوستانلىققا ئايلاندۇرۇشتا مۆجىزە يارىتقان. دۆلەت يەرلەرنى دېھقانلارغا ھەقسىز تەقسىم قىلىپ بېرىش، بوز يەر ئېچىشنى قوللاش، ئورۇقنى، ئوغۇتنى ۋە دېھقانچىلىق دورىلىرىنى ھەقسىز تەمىنلەشكە كاپالەتلىك قىلىش، ئۆسۈمسىز قەرز پۇلى تارقىتىپ بېرىش، دېھقان، چارۋىچىلار ئىشلەپ چىقارغان مەھسۇلاتلارنى ھۆددە قىلىپ سېتىۋېلىش... قا ئوخشاش بىر قاتار ئېتىبار بېرىش، قوللاش سىياسەتلىرىنى يولغا قويۇپ، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ۋە بېلىقچىلىق تەقسىلىكى ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 1000 دىن ئاشتى، تەبىئىي قوغداش رايونى 8000 دىن ئاشتى. نەچچە يۈز ياۋايى ھايۋانات باغچىسى قۇرۇلدى. 1961ـ قۇرۇلغان ياۋايى جانلىقلار فوندى جەمئىيىتى 30 نەچچە يىلدىن بۇيان جانلىقلارنى قوغداش ئىشىغا 50 مىليون دوللاردىن ئارتۇق مەبلەغ توپلىدى، بىر قىسىم كىشىلەر ياۋايى ھايۋانلارنى قوغداش ئۇچۇن پائال تىرىشماقتا. ياۋايى ھايۋانلارنى قوغدىغاندىلا، نەسلى قۇرۇپ كېتىشتىنىڭ ئالدىنى ئالغىلى بولىدۇ، قۇشلار ئاسمانىدا، ھايۋانلار زېمىندا ئەنسىزلىكتىن قۇتۇلالايدۇ. ئىنسانلار بىلەن ھايۋانلار ھەقىقىي دوست بولغاندىلا، بۇ نىشانغا يەتكىلى بولىدۇ.

(«تەرجىمان» گېزىتىدىن)

گۈزەل ۋېكتورىيە

سېيشېل جۇمھۇرىيىتىنىڭ پايتەختى ۋېكتورىيە شەھىرى ئانچە چوڭ ئەمەس، نوپۇسى تەخمىنەن 23 مىڭ، پىيادە بىرنەچە سائەت يۈرسىلا بۇ شەھەرنى ئايلىنىپ چىققىلى بولىدۇ. لېكىن بۇ شەھەر سېيشېلنىڭ سىياسىي، ئىقتسادىي مەركىزى، شۇنداقلا ھىندى ئوكيانىدىكى ياۋروپا، ئاسىيا، ئافرىقىنى تۇتاشتۇرىدىغان مۇھىم قاتناش تۈگۈنى، شەھەر ئەتراپىدا زامانىۋىلاشقان خەلقئارا ئايرودروم، مۇھىم پورت ۋە ئۆتەڭ بار. ۋېكتورىيە باغۋاران شەھەر بولۇپ، ئۈسۈملۈكلەر باغچىسىدا ھەر خىل ئۆزگىچە گۈل ـ گىياھلار بار، بۇ كۆڭۈلدىكىدەك سەيلىگاھ.

«دۇنيا بىلىملىرى رەسىملىك ژۇرنىلى» دىن ئېلىندى)

تەرەققىي قىلىۋاتقان ۋېكتورىيە شەھىرى

ئۆزگىچە گۈل ـ گىياھلار بار ئۈسۈملۈكلەر باغچىسى.

ئىشلەپچىقىرىش مەيدانلىرىنى ۋە رايونلىرىنى قۇرۇپ، كەڭ كۆلەملىك سۇ قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىپ، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ سۈغا بولغان ئېھتىياجىغا كاپالەتلىك قىلغان، بۇنىڭ بىلەن دۆلەت بويىچە 280 مىڭ گېكتار تېرىلغۇ يەر بەرپا قىلىنىپ، ئاشلىق، مېۋە ـ چېۋە، كۆكتات بازلىرى قۇرۇلغان، ئوت- چۆپ، يەم ـ خەشەك بازلىرى قۇرۇلۇپ، 1 مىليون تۇياقتىن ئارتۇق قوي ـ ئۆچكە، 130 مىڭ تۆگە، 100 مىڭ تۇياقتىن ئارتۇق كالا يېتىشتۇرگەن. قىسقىغنە ۋاقىت ئىچىدە قۇمлۇقلار، چۆللەر، شورلۇقلار ئۈزگەرتىلىپ، يېشىل بوستانلىقلار بارلىققا كېلىپ، دېھقانچىلىق ۋە چارۋىچىلىقى دەسلەپكى قەدەمدە راۋاج تاپقان ئۈزگىچە يايپېشىل بىر دۆلەت بارلىققا كەلگەن.

ئالتىنچى، سودا ۋە پۇل ـ مۇئامىلە ئىشلىرىنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇپ، ئىقتسادىي قۇرۇلۇشنىڭ يۇقىرى سۈرئىتىنى قولغا كەلتۈرگەن. سىرتقا ئېچىۋېتىلگەن پورت، ئەركىن سودا رايونى قاتارلىق سودا كۆزنەكلىرىنى كۆپلەپ ئېچىپ، بىر تەرەپتىن ، چەت ئەللىك مەبلىغى ۋە تېخنىكىسىنى جەلپ قىلغان، يەنە بىر تەرەپتىن، ئېكسپورتنى كۆپەيتىپ، ئىچكى بازارنىڭ راۋاجلىنىشىغا مەدەت بەرگەن. شۇنىڭ بىلەن دۆلەت ئىچىدە ئىشلەپچىقىرىش راۋاجلىنىپ، بازار ئاۋاتلاشقان چوڭ ۋەزىيەت شەكىللەنگەن. 1980 ـ يىلى دۆلەت بانكىسى قۇرۇلۇپ، دۆلەتنىڭ مالىيە، پۇل ـ مۇئامىلە ئىشلىرى تەرتىپكە سېلىنىپ، دۆلەت مالىيىسىنىڭ مۇقىم ئېشىش كاپالەتكە ئىگە قىلىنغاندىن كېيىن، پۇل پاخاللىقىنىڭ ئالدى ئېلىنغان. 1994 ـ يىلىغا كەلگەندە دۆلەت بويىچە 19 بانكا ۋە 230 تارماق بانكا، 28 چەت ئەل بانكىسى ۋە 119 تارماق چەت ئەل بانكىسى بارلىققا كەلگەن. ئۇلارنىڭ ئومۇمىي مەبلىغى 155 مىليارد دەرھەمگە يېتىپ، ئەرەب دۇنياسىدا سەئۇدى ئەرەبىستانىدىن قالسلا ئەڭ چوڭ پۇل مۇئامىلە مەركىزىگە ئايلانغان.

لى لەنچىڭ ۋېنگرىيە ئىقتىساد كومىتېتىنىڭ رەئىسى بىلەن سۆھبەتلەشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 21 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن ۋەزىلىسى لى لەنچىڭ بۈگۈن چۈشتىن كېيىن «خەلق» سارىيىدا ۋېنگرىيە ھۆكۈمىتى ئىقتىساد كومىتېتىنىڭ رەئىسى، قوشۇمچە مالىيە مىنىستىرى مېجىس پېتېر بىلەن سۆھبەتلەشتى.

لى لەنچىڭ مېجىسنىڭ بۇ قېتىم جۇڭگودىكى زىيارىتىنىڭ جۇڭگو بىلەن ۋېنگرىيىنىڭ چۈشىنىشىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشقا، ئىككى دۆلەتنىڭ ئىقتىساد - سودا ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشكە پايدا يەتكۈزۈشىگە ئىشىنىمەن، دېدى. ئۇ يەنە مۇنداق دېدى: جۇڭگو ئىككى دۆلەتنىڭ ئىقتىساد - سودا قاتارلىق ساھەلەردىكى ھەمكارلىقنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئاكتىپ پوزىتسىيە تۇتىدۇ، ئىككى تەرەپنىڭ ئىككى دۆلەتنىڭ ئەۋزەللىكىدىن تولۇق پايدىلىنىپ، تاۋار سودىسى، ئۆزئارا مەبلەغ سېلىش، تېخنىكا ھەمكارلىقىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان كۆپ تەرەپلىك ھەمكارلىقنى راۋاجلاندۇرۇشنى ئۈمىد قىلىدۇ. لى لەنچىڭ يەنە ئىككى دۆلەتنىڭ ئۇلۇق شەھەرلىرى، كارخانىلىرىنىڭ ئالماشتۇرۇشىنى كۈچەيتىشنى ئۈمىد قىلدى، ھەم ۋېنگرىيە كارخانىلىرىنىڭ جۇڭگونىڭ ئوتتۇرا، غەربىي قىسىم رايونلىرى بىلەن ھەمكارلىشىشىنى ئالقىشلىدى.

مېجىس مۇنداق دېدى: ۋېنگرىيە جۇڭگو بىلەن ئۇزاق مۇددەتلىك ئىقتىساد - سودا ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇشنى خالايدۇ. ۋېنگرىيە بىلەن جۇڭگو ئىقتىساد- سودا ساھەسىدە بىرمۇنچە ھەمكارلىشىش پۈرسىتىگە ئىگە. ئۇ مۇنداق دېدى: ۋېنگرىيە ئىككى تەرەپنىڭ ئۈچۈر ئالماشتۇرۇشنى كۈچەيتىشنى، چوڭقۇرلاشتۇرۇشنى ئىنتىزارلىق بىلدۈرىدۇ. ئۇ يەنە ۋېنگرىيە ئاسىيا - ياۋروپا ئىقتىساد ھەمكارلىق يىغىنىغا ئەزا دۆلەت سۈپىتىدە ئاسىيا بىلەن ياۋروپا ئوتتۇرىسىدىكى ئىقتىساد ھەمكارلىقنى ئىلگىرى سۈرۈشتە ئاكتىپ رول ئوينايدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

6 - نۆۋەتلىك دۇنيا ئىقتىسادىي تەرەققىيات يىللىق يىغىنى شىياڭگاڭدا ئۆتكۈزۈلدۇ

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، شىياڭگاڭ، 16 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. 6 - نۆۋەتلىك دۇنيا ئىقتىسادىي تەرەققىيات يىللىق يىغىنى 9 - ئاينىڭ 16 - كۈنى شىياڭگاڭدا ئۆتكۈزۈلىدۇ. يىغىندا دۇنيانىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىن كەلگەن سودا ساھەسىدىكى ئەربابلار ھەم سىياسىي ساھەدىكى مۇھىم ئەمەلدارلار ئېنېرگىيە، بۇلغىنىش، تېلېگراف - خەۋەرلىشىش، ترانسپورت قاتارلىق مەسىلىلەرنى مۇھاكىمە قىلىدۇ.

بۇ قېتىمقى يىغىن شىياڭگاڭ ۋەتىنىمىز قوينىغا قايتىپ كەلگەندىن كېيىن تۇنجى قېتىم ئۆتكۈزۈلىدىغان چوڭ تېپتكى خەلقارالىق سودا يىغىنى. دۇنيادىكى ھەرقايسى چوڭ ئاساسىي قۇرۇلۇش تەرەققىيات شىركەتلىرىنى كۆزدە تۇتقان ھالدا ئۆتكۈزۈلىدىغان بۇ يىغىن يەنە كۆپ ساھەنىڭ مەخسۇس تېمىدىكى يۇقىرى پەللە يىغىنى ۋە منىستر دەرىجىلىكلەر يۇقىرى پەللە يىغىنىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. بۇ قېتىمقى يىغىنغا 25 دۆلەتنىڭ منىستر دەرىجىلىك ئەمەلدارلىرى يېقىلغۇ ماي، ئېنېرگىيە، سۇ، خەۋەرلىشىش ۋە پەن - تېخنىكىغا ئالاقىدار يىغىنلارغىمۇ قاتنىشىدۇ.

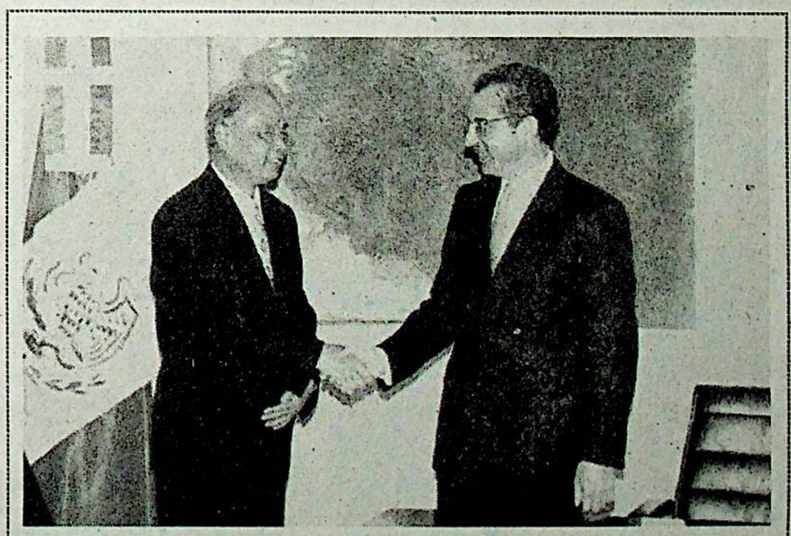

7 - ئاينىڭ 15 - كۈنى مېكسىكا زۇڭتۇڭى سىدىللۇ زۇڭتۇڭ ئوردىسىدىكى قارىغايلىق داچىدا «خەلق» گېزىتى ئىدارىسىنىڭ باشلىقى شاۋ خۇازى بىلەن كۆرۈشتى.
(«خەلق گېزىتى»دىن)

پەلەستىن ب د ت يىغىنىنىڭ قارارى ئىسرائىلىيىنى يەنىمۇ يېتىم قالدۇرىدۇ، دېدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، قاھىرە، 17 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. پەلەستىنىنىڭ ب د ت دا دائىمىي تۇرۇشلۇق ۋەكىلى گۇدېۋا مۇشۇ ئاينىڭ 17- كۈنى مۇنداق دېدى: ب د ت يىغىنى مۇشۇ ئاينىڭ 15- كۈنى ماقۇللىغان ئىسرائىلىيىنى شەرقىي يېرۇسالېمدا يەھۇدىيلار مەھەللىسىنى كېڭەيتىپ قۇرۇشنى توختىتىشقا دەۋەت قىلىش توغرىسىدىكى قارارى ئىسرائىلىيىنى خەلقارا جەمئىيەتنى تېخىمۇ يېتىم مۇنداق دېدى: بۇ قارارنىڭ ماقۇللىنىشى ئەرەب خەلقى قولغا كەلتۈرگەن مۇھىم غەلبە. ئامېرىكا بىلەن ئىسرائىلىيە كۆچمىنىڭ بارچە توسقۇنلۇق قىلغان بولسىمۇ، لېكىن مىسر باشچىلىقىدىكى ئەرەب دۆلەتلىرىنىڭ تىرىشچانلىقى ئاستىدا بۇ قارار ئاخىر 131 ئاۋازنىڭ قوشۇلۇشى، ئۈچ ئاۋازنىڭ قارشى تۇرۇشى بىلەن ماقۇللاندى.

گۇدېۋا ئامېرىكىنىڭ ب د ت نىڭ ئىسرائىلىيىنىڭ

«تىكتاك توپ دىپلوماتىيىسى»نىڭ 25 يىللىقىنى خاتىرىلەش يۇزىسىدىن
جۇڭگو - ئامېرىكا بىر قاتار ئالماشتۇرۇش پائالىيىتى ئۆتكۈزىدۇ

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 18 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. بۇنىڭدىن 25 يىل ئىلگىرى دۇنيا تىنچلىق ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرگەن «تىكتاك توپ دىپلوماتىيىسى»نى خاتىرىلەش ئۈچۈن، جۇڭگو تىكتاك توپ جەمئىيىتى بىلەن ئامېرىكا ئامېرىكا - جۇڭگو مۇناسىۋىتى مەملىكەتلىك كومىتېتى، ئامېرىكا تىكتاك توپ جەمئىيىتى 7 - ئاينىڭ ئاخىرىدىن 8 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە بىرلىكتە بىر قاتار ئالماشتۇرۇش پائالىيىتى ئۆتكۈزىدۇ.

جۇڭگو تىكتاك توپ جەمئىيىتى بۈگۈن «خەلق» سارىيىدا ئاخبارات ئېلان قىلىش يىغىنى ئۆتكۈزۈپ، يۇقىرىدىكى خەۋەرنى جاكارلىدى ھەم خاتىرىلەش پائالىيىتىنىڭ مەقسىتى، تارىخىنى قايتا ئەسلەپ، دوستلۇقنى قەدىرلەپ، دۇنيا تىنچلىق ئىشلىرىنىڭ يەنمۇ تەرەققىي قىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش، دەپ كۆرسەتتى.

1971 - يىلى 31 - ئۆۋەتلىك دۇنيا تىكتاك توپ مۇسابىقىسىدىن كېيىن ، ماۋزېدۇڭ، جۇئېنلەينىڭ تەدبىر بەلگىلىشى بىلەن جۇڭگو ئامېرىكا تىكتاك توپ كۆمانداسىنى جۇڭگودا زىيارەتتە بولۇشقا تەكلىپ قىلدى؛ 1972 - يىلى ئامېرىكا - جۇڭگو مۇناسىۋىتى مەملىكەتلىك كومىتېتى بىلەن ئامېرىكا تىكتاك توپ جەمئىيىتىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن جۇڭگو تىكتاك توپ ۋەكىللەر ئۆمىكى ئامېرىكىدا جاۋابەن زىيارەتتە بولدى. جۇڭگو - ئامېرىكا تىكتاك توپ تەنھەرىكەتچىلىرىنىڭ دوستانە ئالماشتۇرۇشى كېيىنكى كۈنلەردە ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىنى ياخشىلاشتا ئاكتىپ رول ئوينىدى ۋە «تىكتاك توپ دىپلوماتىيىسى » دەپ تەرىپلەندى.

ئامېرىكىدا زىيارەتتە بولۇۋاتقان جۇڭگو تىكتاك توپ ۋەكىللەر ئۆمىكى باشلىقى جاڭ شىبىلىننىڭ تونۇشتۇرۇشىچە، بىر قاتار خاتىرىلەش پائالىيەتلىرى ئاساسەن ئۈچ مەزمۇننى ئۆز ئىچىگە ئالىدىكەن:

1. جۇڭگو تىكتاك توپ ۋەكىللەر ئۆمىكى تەكلىپكە بىنائەن، ئامېرىكىدا زىيارەتتە بولىدۇ، ئەزالىرى بۇنىڭدىن 25 يىل ئىلگىرى ئامېرىكىدا زىيارەتتە بولغان تۇنجى جۇڭگو تىكتاك توپ ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ ئەزالىرى بىلەن بىرلىكتە ئامېرىكىنىڭ بىر قانچە شەھىرىدە زىيارەت قىلىدۇ.

2. ئامېرىكا تىكتاك توپ ۋەكىللەر ئۆمىكى تەكلىپكە بىنائەن جۇڭگودا زىيارەتتە بولىدۇ، ئۆمەك ئەزالىرى 31- ئۆۋەتلىك دۇنيا تىكتاك توپ مۇسابىقىسى مەزگىلىدە جۇڭگو تىكتاك توپ جەمئىيىتى ۋەكىللىرى بىلەن تەكلىپنامە ئالغان، كېيىن جۇڭگودا زىيارەتتە بولغان ئامېرىكا تىكتاك توپ جەمئىيىتى خەلقئارا بۆلۈمنىڭ سابىق باشلىقى، ھازىرقى خەلقئارا تىكتاك توپچىلار بىرلەشمىسى سايمان كومىتېتىنىڭ رەئىسى خالسون قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. ۋەكىللەر ئۆمىكى بېيجىڭدا تۇرغان مەزگىلدە مەركىزىي تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ تىكتاك توپ ئالاھىدە پروگراممىسىغا قاتنىشىدۇ.

3. جۇڭگو تىكتاك توپچىلار جەمئىيىتى «گۈاڭجۇ جۇڭگو داڭلىق سارايلار لوڭقىسى» خەلقئارا تىكتاك توپ ئەرلەر سەرخىللار مۇسابىقىسى ئۆتكۈزىدۇ.

بۇنىڭدىن 25 يىل ئىلگىرى ئامېرىكىدا زىيارەتتە بولغان لىنىيە بويىچە زىيارەتتە بولىدۇ، ئۇ نيۇ-يوركتىكى ب د ت باش شتابىدا ئۆتكۈزۈلىدىغان بىرلەشمە كۆڭۈل ئېچىش، ئالماشتۇرۇشنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

2. ئامېرىكا تىكتاك توپ ۋەكىللەر ئۆمىكى تەكلىپكە بىنائەن جۇڭگودا زىيارەتتە بولىدۇ، ئۆمەك ئەزالىرى 31- ئۆۋەتلىك دۇنيا تىكتاك توپ مۇسابىقىسى مەزگىلىدە جۇڭگو تىكتاك توپ جەمئىيىتى ۋەكىللىرى بىلەن تەكلىپنامە ئالغان، كېيىن جۇڭگودا زىيارەتتە بولغان ئامېرىكا تىكتاك توپ جەمئىيىتى خەلقئارا بۆلۈمنىڭ سابىق باشلىقى، ھازىرقى خەلقئارا تىكتاك توپچىلار بىرلەشمىسى سايمان كومىتېتىنىڭ رەئىسى خالسون قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. ۋەكىللەر ئۆمىكى بېيجىڭدا تۇرغان مەزگىلدە مەركىزىي تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ تىكتاك توپ ئالاھىدە پروگراممىسىغا قاتنىشىدۇ.

3. جۇڭگو تىكتاك توپچىلار جەمئىيىتى «گۈاڭجۇ جۇڭگو داڭلىق سارايلار لوڭقىسى» خەلقئارا تىكتاك توپ ئەرلەر سەرخىللار مۇسابىقىسى ئۆتكۈزىدۇ.

كلىنتون ئىرېلاندىيە جۇمھۇرىيەت ئارمىيىسىنىڭ ئۇرۇش توختىتىشنى ئەسلىگە كەلتۈرگەنلىكىنى ئالقىشلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون، 19 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئامېرىكا زۇڭتۇڭى كلىنتون مۇشۇ ئاينىڭ 19 - كۈنى يازما بايانات ئېلان قىلىپ، ئىرېلاندىيە جۇمھۇرىيەت ئارمىيىسىنىڭ ئۇرۇش توختىتىشنى ئەسلىگە كەلتۈرگەنلىكىنى ئالقىشلىدى.

كلىنتون بايانىاتتا مۇنداق دېدى: بىيگى ئۇرۇش توختىتىش كېلىشىمى شىمالىي ئىرېلاندىيە مەسىلىسىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن «تارىخىي پۈرسەت» ئېلىپ كەلدى، ئامېرىكا ئىرېلاندىيە جۇمھۇرىيەت ئارمىيىسىنىڭ بۇ قارارنى «قەتئىي، مەگگۇ» ئىجرا قىلىشىنى ئۈمىد قىلىدۇ.

ئۇ يەنە مۇنداق دېدى: ئامېرىكا ھۆكۈمىتى ئىرېلاندىيە ۋە ئەنگلىيە ھۆكۈمىتى، شۇنىڭدەك پارتىيە - گۇرۇھلار بىلەن بىرلىكتە شىمالىي ئىرېلاندىيە مەسىلىسىنى ھەل قىلىش يولى ئۈستىدە ئىزدىنىدۇ، ھەم تىنچلىق ۋە گۈزەل كەلگۈسى ئۈچۈن «پرىنسىپال مۇرەسسەلىشىش» كە جۇرئەت قىلالايدىغان گۇرۇھلارنى قەتئىي قوللايدۇ.

ئىرېلاندىيە جۇمھۇرىيەت ئارمىيىسى شۇ كۈنى ئەتىگەندە بايانات ئېلان قىلىپ، توختاپ قالغىنىغا 17 ئاي بولغان ئۇرۇش توختىتىشنى ئەسلىگە كەلتۈرگەنلىكىنى، بىيگى ئۇرۇش توختىتىشنىڭ مۇشۇ ئاينىڭ 20 - كۈنى كۈچكە ئىگە بولىدىغانلىقىنى جاكارلىغانىدى.

ئافغانىستاندىكى «تالىبان»غا قارشى ئىتتىپاق قوراللىق

داچىدا «خەلق» گېزىتى ئىدارىسىنىڭ باشلىقى شاۋ خۇازى بىلەن كۆرۈشتى.
(«خەلق گېزىتى»دىن)

ئاخىر 131 ئاۋازنىڭ قوشۇلۇشى، ئۈچ ئاۋازنىڭ قارشى تۇرۇشى بىلەن ماقۇللاندى.

گۇدېۋا ئامېرىكىنىڭ ب د ت نىڭ ئىسرائىلىيىنىڭ يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇشنى ئەيىبلەيدىغان قارار ماقۇللىشىغا ئۇدا ئۈچ قېتىم قارشى تۇرغانلىقىنى تەنقىد قىلدى.

يەھۇدىيلار مەھەللىسى كېڭەيتىپ قۇرۇشنى توختىتىشقا دەۋەت قىلىش توغرىسىدىكى قارارى ئىسرائىلىيىنى خەلقئارا جەمئىيەتتە تېخىمۇ يېتىم قالدۇردى.

گۇدېۋا مىسىردىكى ئەرەب ئاۋازى رادىئو ئىستانسىسى مۇخبىرىنىڭ زىيارىتىنى قوبۇل قىلغاندا

ئافغانىستاندىكى «تالىبان»غا قارشى ئىتتىپاق قۇراللىق كۈچلىرى مۇھىم ھەربىي بازىنى ئىشغال قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئىسلامئاباد، 20 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئافغانىستاندىكى «تالىبان»غا قارشى ئىتتىپاقنىڭ قۇراللىق كۈچلىرى بۈگۈن پايتەخت كابۇلنىڭ شىمالىدىن تەخمىنەن 40 كىلومېتىر يىراقلىقتىكى جايدىكى ئىستراتېگىيىلىك مۇھىم جاي باغلام ھاۋا ئارمىيىسى بازىسىنى ئىشغال قىلدى.

بۇ يەردە ئېلىنغان خەۋەرگە قارىغاندا، ئافغانىستان سابىق ھۆكۈمەت ئارمىيىسى قوماندانى مەسئۇدقا سادىق قۇراللىق كۈچلەر بۈگۈن ئەتىگەندە يەنە پارۋان ئۆلكىسىنىڭ مەركىزى، كابۇلنىڭ شىمالىدىن تەخمىنەن 65 كىلومېتىر يىراقلىقتىكى شارىكارنى ئىشغال قىلغان.

خەۋەردە «تالىبان»غا قارشى ئىتتىپاقنىڭ باياناتچىسى ئابدۇللانىڭ سۆزىدىن نەقىل كەلتۈرۈلۈپ مۇنداق دېيىلىدۇ: مەسئۇدنىڭ قۇراللىق كۈچلىرى مۇشۇ ئاينىڭ 19 - كۈنى كەچتىن باشلاپ «تالىبان»غا قارشى شىددەتلىك ھۇجۇم قوزغىدى، «تالىبان» ئېغىر زىيانغا ئۇچرىدى.

«تالىبان» تەرەپ بۈگۈن ئۆكتىچىلەر ئىتتىپاقى جاكارلىغان جەڭ نەتىجىسىنى ئىنكار قىلدى، ھەم باغلام ھاۋا ئارمىيە بازىسى ۋە شارىكار يەنىلا «تالىبان»نىڭ كونتروللۇقىدا، دېدى.

باغلام ھاۋا ئارمىيىسى بازىسى ئافغانىستاندىكى ئەڭ چوڭ ھەربىي ۋە خەلق ئايرودرومى بولۇپ، مۇھىم ئىستراتېگىيىلىك ئەھمىيەتكە ئىگە.

ئامېرىكا قاتارلىق توققۇز دۆلەت سلوۋاكىيىدە بىرلەشمە ھاۋا ھەربىي مانېۋىرى ئۆتكۈزدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، پراگا، 14 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. «ھەمكارلىشىش ئاچقۇچى» ناملىق بىرلەشمە ھاۋا ھەربىي مانېۋىرى مۇشۇ ئاينىڭ 14 - كۈنى سلوۋاكىيىدە ئۆتكۈزۈلۈشكە باشلىدى. مانېۋىر ھەرقايسى ئەل قىسىملىرىنىڭ ھاۋادا ھەمكارلىشىش ۋە ئۇرۇش ۋاقتىدا پۇقرالارنى كۆچۈرۈش ئىقتىدارىنى كۈچەيتىشنى مەقسەت قىلىدۇ.

بۇ قېتىمقى بەش كۈنلۈك بىرلەشمە مانېۋىرغا ئامېرىكا، ئىتالىيە، تۈركىيە، فرانسىيە، ئاۋستىرىيە، چېخ، ۋېنگرىيە، رۇمىنىيە ۋە سلوۋاكىيە قاتارلىق شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىغا ئەزا دۆلەتلەر ۋە شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتى تىنچلىق ھەمراھ دۆلەتلىرىنىڭ ھاۋا ئارمىيە قىسىملىرى قاتناشتى.

ئۇكرائىنانىڭ يېڭى زۇڭلىسى پۇستو ۋويتېنكو

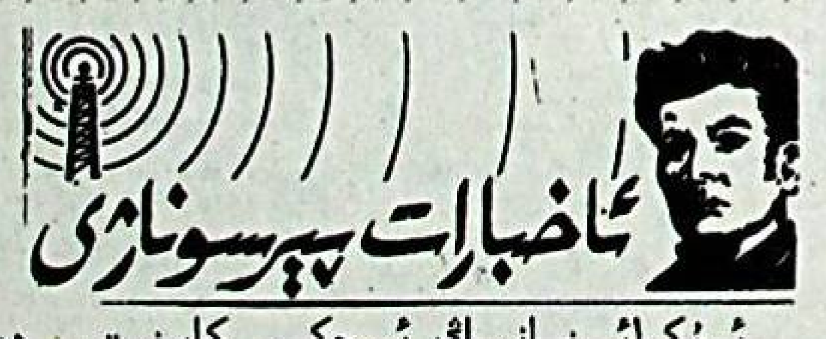

ئۇكرائىنانىڭ ئىچكى كابىنېت مىنىستىرى ۋاللى پۇستو ۋويتېنكو مۇشۇ ئاينىڭ 16 - كۈنى كوچما زۇڭتۇڭ تەرىپىدىن ئۇكرائىنا ھۆكۈمىتىنىڭ يېڭى زۇڭلىلىقىغا تەيىنلەندى.

پۇستو ۋويتېنكو 1947 - يىلى تۇغۇلغان، دنېپروپېتروۋسكى بىناكارلىق قۇرۇلۇش ئىنستىتۇتىنى پۈتتۈرگەن، 1987 - يىلدىن باشلاپ دنېپروپېتروۋسكى شەھەرلىك ئىجرائىيە كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ۋە رەئىسى بولغان، 1991 - يىلدىن 1993 - يىلغىچە قوشۇمچە بۇ شەھەر سوۋېتىنىڭ رەئىسى بولغان. ئۇ ئۇكرائىنا خەلق دېموكراتىك پارتىيىسى سىياسىي كومىتېتى ۋە سىياسىي ئىجرائىيە كومىتېتىنىڭ ئەزاسى. 1994 - يىلدىكى ئومۇمىي سايلامدا پۇستو ۋويتېنكو كوچمانىڭ سايلام باش شتابىنىڭ رەھبىرى بولغان. 1994- يىلى 7 - ئايدا كوچما ئۇكرائىنانىڭ زۇڭتۇڭى بولغاندىن بۇيان، ئۇ ئىچكى كابىنېت مىنىستىرى بولۇپ كەلگەندى.

7 - ئاينىڭ 14 - كۈنى ياپونىيىدىكى جۇڭگولۇقلار ھەم ياپونىيىدىكى جىڭجۇي تىياتىرى ھەۋەسكارلىرىدىن تەركىب تاپقان دوڭجىڭ جىڭجۇي تىياتىر ئۆمىكى دوڭجىڭدا «سۇ بويىدا» ناملىق ئەنئەنىۋى جىڭجۇي تىياتىرىنى ئوينىدى. سۈرەتتە: ۋۇسۇڭنىڭ «دۇكان خوجايىنىنى ئۇرۇشى»دىن بىر كۆرۈنۈش. **شىنخۇا ئاگېنتلىقى**

پاكىستان بىلەن ھىندىستان قارشى تەرەپنىڭ بىر تۈركۈم بېلىقچىلىرىنى قويۇپ بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئىسلامئاباد، 16- ئىيۇل تېلېگراممىسى. پاكىستان بىلەن ھىندىستاننىڭ يېقىنقى بىر نۆۋەتلىك دىپلوماتىيە كاتىپلىرى دەرىجىلىكلەر سۆھبىتىدە ھاسىل قىلغان كېلىشىمگە ئاساسەن، پاكىستان مۇشۇ ئاينىڭ 15 - كۈنى چۈشتىن كېيىن ھىندىستاننىڭ قاماپ قويۇلغان 193 بېلىقچىسىنى قويۇپ بەردى.

بۇ يەردىكى ئاخبارات ۋاستىلىرىنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، ھىندىستانمۇ پاكىستاننىڭ قاماپ قويۇلغان 194 بېلىقچىسىنى قويۇپ بەرگەن.

بۇ قويۇپ بېرىلگەن ھىندىستانلىق بېلىقچىلار شۇ كۈنى چۈشتىن كېيىن ھىندىستان ئاۋىئاتسىيە شىركىتىنىڭ ئايروپىلانى بىلەن دۆلىتىگە قايتتى. ھىندىستان قويۇپ بەرگەن پاكىستانلىق بېلىقچىلار مۇشۇ ئاينىڭ 16 - كۈنى پاكىستان خەلقئارا ئاۋىئاتسىيە شىركىتىنىڭ ئايروپىلانى بىلەن پاكىستاننىڭ جەنۇبىدىكى كاراچى شەھىرىگە بارىدۇ.

ۋيېتنام 10 - نۆۋەتلىك دۆلەت مەجلىسى ۋەكىللەر سايلىمى ئۆتكۈزدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، خېنېي، 20 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. ۋيېتنامنىڭ 10 - نۆۋەتلىك دۆلەت مەجلىسى ۋەكىللەر سايلىمى بۈگۈن ئۆتكۈزۈلدى. مەملىكەت بويىچە 61 ئۆلكىدىكى 40 مىليوندىن ئارتۇق سايلىغۇچى جايلاردىكى پونكىتلارغا بېرىپ بەس - بەستە بېلەت تاشلىدى.

بۇ قېتىمقى مەملىكەتلىك سايلام پەرقلىق سان بويىچە ئاۋاز بېرىش شەكلى بويىچە 660 نەچچە نامزاتتىن 450 كىشىنى 10 - نۆۋەتلىك دۆلەت مەجلىسى ۋەكىللىكىگە سايلاپ چىقىدۇ. بۇ يەردە چىقىدىغان گېزىتلەردە ئېيتىلىشىچە، بۇ ۋيېتنام خەلقىنىڭ سىياسىي ھاياتىدىكى چوڭ ئىشى ئىكەن.

ۋيېتنام 9 - ئاينىڭ ئاخىرىدا 10 - نۆۋەتلىك دۆلەت مەجلىسىنىڭ تۇنجى يىغىنىنى ئاچىدۇ. يىغىندا ئاساسلىقى دۆلەت، دۆلەت مەجلىسى ۋە ھۆكۈمەتنىڭ يېڭى بىر نۆۋەتلىك رەھبەرلىك ئاپپاراتى ۋە رەھبەرلىرى سايلاپ چىقىلىدۇ.

مىسىر ب د ت نىڭ ئىسرائىلىيىنىڭ مەھەللىلەرنى كېڭەيتىشنى ئەيىبلىگەنلىكىنى قوللىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، قاھىرە، 17 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. مىسىر ھۆكۈمىتى مۇشۇ ئاينىڭ 16 - كۈنى ب د ت يىغىنىدا ماقۇللانغان ئىسرائىلىيىنىڭ يەھۇدىيلار مەھەللىسىنى كېڭەيتىپ قۇرۇش سىياسىتىنى ئەيىبلەش توغرىسىدىكى قارارنى ماختىدى ۋە قوللىدى.

مىسىر دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىنىڭ ئەمەلدارى قاسىم مىسىر ئوتتۇرا شەرق ئاگېنتلىقىغا سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: ب د ت نىڭ قارارىدىكى يېڭى بىر مۇھىم مەزمۇن شۇكى، ئۇنىڭدا ب د ت غا ئەزا دۆلەتلەرنىڭ يەھۇدىيلار مەھەللىسىنى كېڭەيتىپ قۇرۇشقا ياردەم بېرىدىغان پائالىيەتلەرگە ئىلھام بەرمەسلىكى، يول قويماسلىقى ۋە ئىسرائىلىيە ئىشغال قىلىۋېلىنغان ئەرەب زېمىنىدا قۇرغان مەھەللىلەر ئىشلەپچىقارغان مەھسۇلاتلارنى ئىمپورت قىلماسلىقى تەلەپ قىلىندى.

ئامېرىكا ئەمەلدارى شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ شەرققە كېڭىيىشى ئامېرىكىنىڭ خەۋپسىزلىكىگە ۋە سودا مەنپەئەتىگە ئۇيغۇن، دېدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون، 15 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئامېرىكىنىڭ مۇئاۋىن دۆلەت كاتىپى ئەيسېن ستات مۇشۇ ئاينىڭ 15 - كۈنى مۇنداق دېدى: شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ شەرققە كېڭىيىشى ئامېرىكىنىڭ خەۋپسىزلىك مەنپەئەتىگە ئۇيغۇن بولۇپلا قالماستىن، بەلكى ئۇنىڭ سودا مەنپەئەتىگىمۇ ئۇيغۇن، چۈنكى شەرققە كېڭىيىش ئامېرىكىنىڭ مەبلەغ سالغۇچى سودىگەرلىرىگە يېڭى پۇرسەت يارىتىپ بېرىدۇ، شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئامېرىكىنىڭ قورال - ياراغ سېتىشىغا پۇرسەت ئېلىپ كېلىدۇ.

ئەيسېن. ستات گوۋۇيۈەندە ئۆتكۈزۈلگەن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا مۇنداق دېدى: ئامېرىكىنىڭ شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنى كېڭەيتىش سىياسىتىنى يۈرگۈزۈشى ئامېرىكىنىڭ ياۋروپا خەۋپسىزلىك ئىشلىرىدا يەنىلا «ئاساسىي رول» ئويناۋاتقانلىقىنى نامايان قىلىشنى مەقسەت قىلىدۇ. بۇ سىياسەت ئامېرىكىنىڭ خەۋپسىزلىك مەنپەئەتىگە ئۇيغۇن. شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ شەرققە كېڭىيىشى، شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئامېرىكىنىڭ ئوتتۇرا، شەرقىي ياۋروپادىكى بازارلىرىنى كېڭەيتىشى ئۈچۈنمۇ پايدىلىق.

ئەيسېن ستات مۇنداق ھېسابلىدى: ئوتتۇرا، شەرقىي ياۋروپا دۆلەتلىرى شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىغا كىرىش ئۈچۈن ھەربىي ئەسلىھەلىرىنى يېڭىلاشقا موھتاج، ئامېرىكا ئۇلارنى ئىلغار كۆرەشچى ئايروپىلانلارنى سېتىۋېلىشقا رىغبەتلەندۈرمىسىمۇ، لېكىن بۇ دۆلەتلەر رادار خەۋەرلىشىش قوماندانلىق سىستېمىسىنى سېتىۋېلىشقا موھتاج بولىدۇ.

ئەيسېن ستات يەنە مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئوتتۇرا، شەرقىي ياۋروپادىكى دۆلەتلەرنىڭ ئىقتىسادىنىڭ ئېشىشى نۆۋەتتە 4 % تىن 5 % كىچە بولماقتا، ئۇ دۇنيادا ئىقتىسادىنىڭ ئېشىشى تېز بولغان رايونلارنىڭ بىرى، بازار يوشۇرۇن كۈچى ناھايىتى زور، ئۇ جايدا ئامېرىكا مەھسۇلاتلىرى بازار تاپىدۇ.

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر، تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 7 يۈەن 50 پۇڭ، پارچە باھاسى: 25 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新 疆 报 （维吾尔文）

（بۇ سان ئالته بەت）

1997 - يىل
ئىيۇل
23
چارشەنبە

ئۇرۇمچىنىڭ ھاۋارايى: كۈندۈزدىن كېچىگىچە بۇلۇتلۇق بولۇپ، ئازراق ياغۇر ياغىدۇ، تېمپېراتۇرا C 18 -C 28 بولىدۇ، تۆت بال شامال چىقىدۇ.

مۇھىم خەۋەرلەر

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى: CN 65——0002 / Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى(ۋاكالەت نومۇرى: 1——57)

جۇڭگو - قىرغىزىستان چېگرىسىدىكى ئەركەشتام پورتى ۋاقتلىق ئېچىۋېتىلدى

جۇماغولوۋ، ئابلەت ئابدۇرېشىت، سۇلتانوۋلار پورتنىڭ ئېچىلىش مۇراسىمىغا قاتناشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ۋالى خوجىۋېي** خەۋەر قىلدى: مۇشۇ ئاينىڭ 21- كۈنى جۇڭگو- قىرغىزىستان چېگرىسىدىكى ئەركەشتام پورتى ۋاقتلىق ئېچىۋېتىلدى. پورت بۇ يىل 7- ئاينىڭ 20 - كۈنىدىن كېلەر يىلى 7- ئاينىڭ 31- كۈنىگىچە ھەر ئاينىڭ ئاخىرقى ئون كۈنىدە ئېچىلىدۇ.

ئەركەشتام پورتىنى ۋاقتلىق ئېچىۋېتىش مۇراسىمى قىرغىزىستان چېگرىسى تەۋەسىدە ئۆتكۈزۈلدى. قىرغىزىستان زۇڭلىسى جۇماغولوۋ مۇراسىمغا قاتناشتى. قىرغىزىستان ھۆكۈمىتىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن جۇڭگو ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ باشلىقى، ئاپتونوم رايونلۇق رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت، ئۆزبېكستان زۇڭلىسى سۇلتانوۋلار مۇراسىمغا قاتناشتى.

1996- يىلى شىنجاڭنىڭ قىرغىزىستان بىلەن بولغان چېگرا سودىسىنىڭ سوممىسى 136 مىليون دوللارغا يېتىپ، شىنجاڭنىڭ چېگرا سودىسى ئومۇمىي سوممىسىنىڭ تەخمىنەن 18.6 % نى ئىگىلىدى. شىنجاڭ قىرغىزىستاندا شېرىكلىشىپ ۋە ئۆز ئالدىغا قۇرغان كارخانا 40 نەچچىگە يېتىپ، ئۇلارغا 4 مىليون دوللاردىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىندى. ئۇرۇمچى - بىشكەك خەلقئارا ئاۋىئاتسىيە لىنىيىسى ئېچىلدى، جۇڭگو- قىرغىزىستان ئاپتوموبىل ترانسپورت كېلىشىمى ئىمزالىنىپ، تۆت تاشىيولدا بىۋاستە خەلقئارا ئاپتوموبىل ترانسپورتى باشلاندى.

جۇماغولوۋ سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: ئەركەشتام پورتىنىڭ ئېچىۋېتىلگەنلىكى ئىككى تەرەپنىڭ ئورتاق تىرىشچانلىق كۆرسەتكەنلىكىنىڭ نەتىجىسى، ئۇ، قىرغىزىستان بىلەن جۇڭگونىڭ يېڭى مەزگىلدىكى يېڭى مۇناسىۋىتىنىڭ سىمۋولى بولۇپ قالدۇ. ئۇ مۇنۇلارنى بىلدۈردى: قىرغىزىستان بىلەن جۇڭگونىڭ ئالاقىسىدە يەنە ئىنتايىن زور يوشۇرۇن كۈچ بار، ئىككى تەرەپنىڭ بۇنىڭدىن كېيىنكى باردى - كەلدىسىگە قولايلىق يارىتىش ئۈچۈن، دىپلوماتىيە يولى ئارقىلىق ۋىزا رەسمىيىتىنى ئاددىيلاشتۇرىمىز.

ئابلەت ئابدۇرېشىت سۆز قىلىپ، پورتنىڭ ۋاقتلىق ئېچىلغانلىقىنى قىزغىن تەبرىكلىدى. ئۇ مۇنداق دېدى: ئەركەشتام پورتى تورغات پورتىدىن قالسا جۇڭگو - قىرغىزىستان چېگرىسىدا ئېچىلغان يەنە بىر مۇھىم پورت. جۇڭگو ۋە قىرغىزىستان ھۆكۈمەتلىرىنىڭ پورتلارنى ئېچىۋېتىش توغرىسىدىكى كېلىشىمىگە ئاساسەن، ئەركەشتام پورتى جۇڭگو - قىرغىزىستان دۆلەتلىرىگە ھەم 3- دۆلەتكە ئېچىۋېتىلگەن خەلقئارا پورت بولۇپ قالدۇ. ئۇ ئەركەشتام پورتىنىڭ تىنچلىق، دوستانە ھەمكارلىقنىڭ رىشتىگە ئايلىنىپ، جۇڭگو - قىرغىزىستان سودىسى ۋە خەلقئارا سودا ھەمكارلىقى ھەم دوستانە بىرىش - كېلىشنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئىجابىي تۆھپە قوشىدىغانلىقىغا ئىشىنىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

سۇلتانوۋ سۆز قىلىپ مۇنۇلارنى بىلدۈردى: ئۆزبېكستان ھۆكۈمىتى ئەركەشتام پورتىغا ئۈمىد باغلايدۇ، ئىنتايىن قىزىقىدۇ ھەم ئۇنىڭغا بۇ ئۇدۇل يول ئارقىلىق جۇڭگو بىلەن ئالاقە باغلاشنى، بۇ يول ئارقىلىق جۇڭگونىڭ جەنۇبىي قىسمى ۋە باشقا جايلىرى بىلەنمۇ ئالاقە باغلاشنى ئۈمىد قىلىدۇ.

ئابلەت ئابدۇرېشىت ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى مۇراسىمغا قاتنىشىش ئۈچۈن چېگرا سىرتىغا چىقىشتىن ئىلگىرى ئەركەشتام پورتىنىڭ جۇڭگو زېمىنى تەۋەسىدە ئۆتكۈزۈلگەن دۆلەت بايرىقى چېگرىش ۋە لېنتا كېسىش مۇراسىمىغا قاتناشتى.

ئىلى ۋىلايىتىدە ھۆكۈم ئىلان قىلىش يېغىنى ئۆتكۈزۈلۈپ، يەنە بىر تۈركۈم زوراۋانلىق، تېررورلۇق جىنايىتى ئۆتكۈزگەنلەر قاتتىق جازالاندى

غۇلجا تېلېگراممىسى. ئىلى ۋىلايەتلىك ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسى ۋە غۇلجا شەھەرلىك خەلق سوت مەھكىمىسى تۇنۇگۈن چوشتىن ئىلگىرى ھۆكۈم ئىلان قىلىش يېغىنى ئېچىپ، «5-فېۋرال» ئۈرۈش، چېقىش، بۇلاش، پاراكەندىچىلىك سېلىش ۋەقەسىدە زوراۋانلىق، تېررورلۇق جىنايىتى ئۆتكۈزگەن ۋە باشقا ئېغىر جىنايى ئىشلار جىنايىتى ئۆتكۈزگەن بىر تۈركۈم جىنايەتچىلەرگە قاتتىق جازا بەردى. ھۆكۈم ئىلان قىلىش يېغىنىدا 12 دېلودىكى زوراۋانلىق، تېررورلۇق جىنايىتى ۋە باشقا ئېغىر جىنايى ئىشلار جىنايىتى ئۆتكۈزگەن 29 جىنايەتچىگە ھۆكۈم ئىلان قىلىندى. بۇنىڭ ئىچىدە توققۇز كىشىگە ئۆلۈم جازاسى، ئۈچ كىشىگە ئۆلۈم جازاسى بېرىپ كېچىكتۈرۈپ ئىجرا قىلىش جازاسى، يەتتە كىشىگە مۇددەتسىز قاماق جازاسى، بىر كىشىگە 18 يىللىق مۇددەتلىك قاماق جازاسى، توققۇز ئۆلتۈرگەن جىنايەتچى غايىپار تەلئەت ۋە پارتلاتقۇچ ياساشقا قاتناشقان، تەشكىلاتچىلىق قىلغان، پارتلاتقۇچ ئوغرىلىغان ۋە ياسىغان ھەسەنجان ئىمام، ئالمىجان يولۋاس، ئابدۇكېرىم تۇداخۇن، ئابدۇرېھىم مەھمەتلەرگە ئۆلۈم جازاسى بېرىلدى، شۇ ئەنزىدىكى جىنايەتچى خالمەمەت ئىسلامغا ئۆلۈم جازاسى بېرىپ كېچىكتۈرۈپ ئىجرا قىلىش جازاسى ھۆكۈم قىلىندى، قەستەن ئادەم يارىلاندۇرغان، ئادەم ئۆلتۈرگەن، ئوت قويغان لۇكچەك جىنايەتچى ئابدۇسالام ئابدۇمجىتكە مۇددەتسىز قاماق جازاسى بېرىلدى، قەستەن ئادەم يارىلاندۇرغان، ئادەم ئۆلتۈرگەن لۇكچەك جىنايەتچى رەھمەتجان رەپقەمۇددەتلىك 18 يىللىق قاماق جازاسى بېرىلدى.

ئۆز مۇخبىرىمىز **زۇك خې** خەۋەر قىلدى: ئاپتونوم رايون ھەشەمەتچىلىك، ئىسراپچىلىققا قارشى تۇرۇش خىزمىتىدە كۆرۈنەرلىك نەتىجىگە ئېرىشتى.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلاردىن خەلقنى قەلبىكە پۈكۈپ، جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۆرەش قىلىش ئىسىل ئەنئەنىسىنى زور كۈچ بىلەن جارى قىلدۇرۇشنى باشتىن ئاخىر تەلەپ قىلىپ كەلدى. 1995- يىلى ئىشنى ھۆكۈمەت پۇلغا يېيىش - ئىچىش، ئۇيناش قۇيۇنىنى قاتتىق توسۇشتىن باشلاپ ھۆكۈمەت ئىشدا تىرىشچان، پاك بولۇش ئىستىلىنى تەشەببۇس قىلدى؛ 1996- يىلى سەككىز ماددىلىق تەدبىر تۈزۈپ چىقىپ، مالىيە چىقىمىنى قىسقارتىپ مەھسۇلاتنى ئاشۇرۇپ، ئىقتىساد قىلىشنى يولغا قويدى؛ 1997 - يىلى ھەشەمەتچىلىك ۋە ئىسراپچىلىقنى چەكلەش توغرىسىدا سەككىز ماددىلىق بەلگىلىمە تۈزۈپ چىقتى ۋە ئۇنى ئىزچىللاشتۇرۇش ۋە ئەملىيلەشتۇرۇشنى چىك تۇتۇپ، ھەشەمەتچىلىك، ئىسراپچىلىق قىلىشتەك پاسسىپ، چىرىك ھادىسىلەرنى توستى.

ھۆكۈمەت پۇلغا يېيىش - ئىچىش، ئۇيناش قۇيۇنى قاتتىق توسۇلدى، كۇتۇۋېلىش خراجىتى ئۆزلۇكسىز تۆۋەنلىدى. 1995- يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ھۆكۈمەت پۇلغا يېيىش - ئىچىش، ئۇيناش قۇيۇنىنى قاتتىق توسۇش نەتىجىسىدە ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ كۇتۇۋېلىش خراجىتى ئالدىنقى يىلىدىكىدىن 40 % تەن كۆپرەك ئازايدى. 1996- يىلى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئالدىنقى يېرىم يىللىق كۇتۇۋېلىش خراجىتى ئۆتكەن يىلنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن يەنە 19.7 % تۆۋەنلىدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ئۆلتۈرگەن، ئوت قويغان لۇكچەك جىنايەتچى ئابدۇسالام ئابدۇمجىتكە مۇددەتسىز قاماق جازاسى بېرىلدى، قەستەن ئادەم يارىلاندۇرغان، ئادەم ئۆلتۈرگەن لۇكچەك جىنايەتچى رەھمەتجان رەپقەمۇددەتلىك 18 يىللىق قاماق جازاسى بېرىلدى.

ئۆزلۇكسىز ئاشۇرۇلۇپ، ئىسراپچىلىق ۋە ھەشەمەتچىلىك ئالدى بىلەن ئالدىنقى ئورۇنغا چىقىۋالغان ئىدى. ئۇلارنىڭ ئىسراپچىلىق ۋە ھەشەمەتچىلىكى ئاساسلىقى ئۆز ئىشلىتىلىدىغان پىكاپلارنىڭ ئۆلچىمى چوڭ بولغانلىقىدىن ئىبارەت. ئاپتونوم رايون بويىچە پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىدىن ئىشلەتكەن 204 پىكاپ سېتىۋېتىش، ئالماشتۇرۇۋېتىش قاتارلىق يوللار بىلەن بىر تەرەپ قىلىندى. 1996- يىلدىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىزدىكى پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرى كەسپىي ئورۇنلاردا خىزمەتكە ئىشلىتىلىدىغان پىكاپلارنى سەپلەپ بېرىش ئۆلچىمى تۆۋەنلىتىلدى. پىكاپلارنى يېڭىلاش، سېتىۋېلىش ئۆلچىمى «سانتانا» ماركىلىق پىكاپتىن ئاشۇرۇۋېتىلمىدى، ئىمپورت قىلىنغان دالا ئاپتوموبىللىرىدا ھازىر بار دالا ئاپتوموبىللىرىنىڭ سانى ساقلاپ قېلىنىپ، كۆپەيتىپ بېرىلمىدى. بۇلاردىن باشقا، ئاپتونوم رايون بويىچە پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىدىكى بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلىپ ئىشلىتىلگەن 362 ھەربىي ۋە ساقچى ئاپتوموبىللىرى، باشقا جايلارنىڭ قاتناش ۋاستىلىرى نومۇرىنى ئېسۋالغان ئاپتوموبىللار ئېنىقلاندى ۋە توزىتىلدى.

كۆچمە تېلېفونلار ئېنىقلاندى، ئۆيگە تېلېفون ئورنىتىش قېلىپلاشتۇرۇلدى. 1996- يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ كۆچمە تېلېفونلىرى ئېنىقلاپ چىقىلدى، سوت مەھكىمىسى، تەپتىش مەھكىمىسى، ج خ، ئەدلىيە قاتارلىق تارماقلارنىڭ ئالاھىدە ئېھتىياجىدىن باشقا 1842 كۆچمە تېلېفون ۋە ئۆيگە ئورنىتىلغان تېلېفون پېچەتلەندى، مۇشۇ بىر تۈردىلا ھەر يىلى 20 مىليون يۈەن خىراجەتنى تېجەپ قالغىلى بولىدۇ. ئاپتونوم رايون ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك ئورگانلارنىڭ ھۆكۈمەت پۇلغا ئۆيگە تېلېفون ئورنىتىشنى توغرىسىدا بەلگىلىمە تۈزۈپ چىقتى ۋە ئۆيگە تېلېفون ئورنىتىش ھەققىنىڭ چېكىنى ئالماشتۇرۇۋېتىش ئىشىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئاساسلىقى ئۆز ئىشلىتىلىدىغان پىكاپلارنىڭ ئۆلچىمى چوڭ بولغانلىقىدىن ئىبارەت. ئاپتونوم رايون بويىچە پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىدىن ئىشلەتكەن 204 پىكاپ سېتىۋېتىش، ئالماشتۇرۇۋېتىش قاتارلىق يوللار بىلەن بىر تەرەپ قىلىندى. 1996- يىلدىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىزدىكى پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرى كەسپىي ئورۇنلاردا خىزمەتكە ئىشلىتىلىدىغان پىكاپلارنى سەپلەپ بېرىش ئۆلچىمى تۆۋەنلىتىلدى. پىكاپلارنى يېڭىلاش، سېتىۋېلىش ئۆلچىمى «سانتانا» ماركىلىق پىكاپتىن ئاشۇرۇۋېتىلمىدى، ئىمپورت قىلىنغان دالا ئاپتوموبىللىرىدا ھازىر بار دالا ئاپتوموبىللىرىنىڭ سانى ساقلاپ قېلىنىپ، كۆپەيتىپ بېرىلمىدى. بۇلاردىن باشقا، ئاپتونوم رايون بويىچە پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىدىكى بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلىپ ئىشلىتىلگەن 362 ھەربىي ۋە ساقچى ئاپتوموبىللىرى، باشقا جايلارنىڭ قاتناش ۋاستىلىرى نومۇرىنى ئېسۋالغان ئاپتوموبىللار ئېنىقلاندى ۋە توزىتىلدى.

ئاپتونوم رايونىمىز ھەشەمەتچىلىك، ئىسراپچىلىقنى توسۇشتا كۆرۈنەرلىك نەتىجىگە ئېرىشتى

دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئالدىنقى يېرىم يىللىق كۈتۈۋېلىش خىراجىتى ئۆتكەن يىلىنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن يەنە 19.7 % تۆۋەنلىدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق قۇرۇلتىيى، ھۆكۈمەت، سىياسىي كېڭەش، ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىدىن ئىبارەت بەش بەنزىنىڭ كۈتۈۋېلىش خىراجىتىنىڭ تۆۋەنلەش ھەجمى 62.5 % كە يەتتى.

ھەر يىلى 20 مىليون يۈەن خىراجەتنى تېجەپ قالغىلى بولىدۇ. ئاپتونوم رايون ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك ئورگانلارنىڭ ھۆكۈمەت پۇلىغا ئۆيگە تېلېفون ئورنىتىشى توغرىسىدا بەلگىلىمە تۈزۈپ چىقتى ۋە ئۆيگە تېلېفون ئورنىتىش ھەققىنىڭ چېكىنى بېكىتىش، ئارتۇق سوممىغا ئۆزى مەسئۇل بولۇش تۈزۈمىنى يولغا قويدى.

(ئاخىرى 6 - بەتتە)

ئۈرۈمچى شەھەرلىك قىزىل كرېست جەمئىيىتى راكتىن غالىب كەلگۈچىلەرنى تەقدىرلىدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **مېھرىگۈل تۇردى** خەۋەر قىلىدۇ: ئۈرۈمچى شەھەرلىك قىزىل كرېست جەمئىيىتى 7 - ئاينىڭ 17 - كۈنى ئۈرۈمچى «كوئېنلۇن» مېھمانخانىسىدا يىغىن ئۆتكۈزۈپ، ئۈرۈمچى رايونىدىكى راكتىن غالىب كەلگەن ئاسىيە قاتارلىق 12 چولپاننى، لىيۇخەيمىڭ قاتارلىق 20 باتۇرنى، مۇرات قاتارلىق 86 ئاكتىپنى تەقدىرلىدى.

راك ئىنسان ھاياتىغا خەۋپ يەتكۈزىدىغان كېسەللىكلەرنىڭ بىرى بولۇپ، ئۇ بۇ كېسەلگە گىرىپتار بولغۇچىلارغا ئازاب، ئۇلارنىڭ ئائىلىسىگە روھىي بېسىم پەيدا قىلىدۇ. ئەمما، كۆپ يىللاردىن بۇيان، راك كېسىلىگە گىرىپتار بولغانلارنىڭ تولىسى ئۆلۈم خەۋپىدىن قورقماي، راك كېسىلىگە قارشى قەيسەرلىك بىلەن كۈرەش قىلىپ، «ئۆلۈم» ئۈستىدىن غالىب كەلدى.

بولۇپمۇ ئۈرۈمچى شەھەرلىك قىزىل كرېست جەمئىيىتىنىڭ 1996 - يىلى 1 - ئايدا راكتىن غالىب كەلگۈچىلەرنىڭ شادلىق باغچىسىنى قۇرۇپ، ئۇلارغا راكتىن غالىب كېلىش بىلىملىرىدىن كۆپ قېتىم لېكسىيە سۆزلەپ بېرىش، راك كېسىلىگە گىرىپتار بولغىنىغا بەش يىل بولغانلارنىڭ تۇغۇلغان كۈنىنى ئۆتكۈزۈپ بېرىش، ئۇلارنى ماددىي جەھەتتىن قوللىشى بىلەن باغچىنىڭ ئەزالىرى دەسلەپكى 30 دىن 120 نەچچىگە يەتتى.

بۇ قېتىم تەقدىرلەنگەن 118 كىشى راك كېسىلىدىن غالىب كېلىشتە نەتىجىسى كۆرۈنەرلىك بولغان 140 كىشى ئىچىدىن تاللاپ چىقىلدى.

قەشقەر كونىشەھەر ناھىيىسى يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش ۋەزىپىسىنى ئورۇنداپ بولدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **خۇدابەردى ئابدۇللا** خەۋەر قىلىدۇ: قەشقەر كونىشەھەر ناھىيىسى 7- ئاينىڭ 12- كۈنىگىچە 11 مىليون 350 مىڭ كىلوگرام بۇغداي سېتىۋېلىپ، يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش ۋەزىپىسىنى ئورۇنداپ بولدى. دېھقانلارغا بېرىشكە تېگىشلىك 17 مىليون 350 مىڭ يۈەن ئاشلىق پۇلىنى تولۇق نەقلەشتۈردى.

قەشقەر كونىشەھەر ناھىيىسى قۇرغاقچىلىق، بوران قاتارلىق پايدىسىز كىلىماتنىڭ تەسىرىگە ئۇچرىغان بولسىمۇ، ئېتىز - ئېرىق پەرۋىشىنى كۈچەيتكەنلىكتىن، 300 مىڭ مو يەردىكى بۇغداي مايسىسى خېلى ياخشى ئۆستى. ناھىيىدىكى ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش ۋەزىپىسىنىڭ ۋاقتىدا ئورۇندىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن يازلىق يىغىمغا بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتتى. دېھقانلار كېچىسى بۇغداي ئورۇپ، كۈندۈزى خامان ئالدى. ئاشلىق سېتىۋېلىش تارماقلىرى تەييارلىقنى پۇختا قىلدى. ناھىيە ج خ، سودا- سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش، مال باھا، ئۆلچەم ئىدارىلىرىدىن بىرلەشمە تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى تەشكىللەپ، يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش خىزمىتىنى نازارەت قىلدى، ئاشلىق سېتىپ بەرگەن دېھقانلارنىڭ پۇلىنى ئۇدۇللۇق نەقلەشتۈردى.

دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسى مىكرو ئورگانىزم تەتقىقات ئورنىنىڭ 40 تىن كۆپرەك تەتقىقات خادىمى يوپۇرغا ناھىيىسىدە دېھقانلارنىڭ ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىشىغا ياردەملىشىپ، قىزغىن ئالقىشقا ئېرىشتى.

ئۆز مۇخبىرىمىز **غەيرەت مەمتىمىن** فوتوسى

ئۆلۈم جازاسى، ئۈچ كىشىگە ئۆلۈم جازاسى بېرىپ كېچىكتۈرۈپ ئىجرا قىلىش جازاسى، يەتتە كىشىگە مۇددەتسىز قاماق جازاسى، بىر كىشىگە 18 يىللىق مۇددەتلىك قاماق جازاسى، توققۇز كىشىگە 15 يىلدىن تۆۋەن مۇددەتلىك قاماق جازاسى بېرىلدى.

قەستەن ئادەم يارىلاندۇرغان ۋە ئادەم ئادەم يارىلاندۇرغان، ئادەم ئۆلتۈرگەن لىۋكچەك جىنايەتچى رەھمەتجان رەپىققامۇددەتلىك 18 يىللىق قاماق جازاسى بېرىلدى.

بۇلاردىن باشقا يەنە قەستەن ئادەم ئۆلتۈرگەن جىنايەتچى سىدىق روزى، مەمەتجان نۇرمەمەت، زەھەرلىك چېكىملىك ساتقۇچى جىنايەتچى ماچىڭلىن، ئوغرى جىنايەتچى تاڭ جۈن قاتارلىق تۆت جىنايەتچىگە ئۆلۈم جازاسى بېرىلدى.

ھۆكۈم ئېلان قىلىش يىغىنىغا ھەر مىللەت، ھەر ساھەنىڭ ۋەكىللىرىدىن 400 دىن ئارتۇق كىشى قاتناشتى.

ئىلى ۋىلايەتلىك پارتكومنىڭ مۇئاۋىن كەلتۈردى. بۇگۈنكى ھۆكۈم ئېلان قىلىش يىغىنى دۈشمەنلەرنىڭ خورىكىگە يەنە بىر قېتىم كۈچلۈك زەربە بەردى، قانۇننىڭ ئىززەت-ھۆرمىتىنى قوغدىدى، ھەر مىللەت خەلقى ئۈچۈن ھەققانىيەتنى ياقلىدى، خەلق دېموكراتىيىسى دىكتاتورىسىنىڭ قۇدرەتلىك كۈچ - قۇدرىتىنى تولۇق نامايان قىلدى. پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىڭ مىللىي بۆلگۈنچىلىككە زەربە بېرىپ ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى، ئىلىنىڭ سىياسىي مۇقىملىقىنى قوغداشتىكى قەتئىي ئىرادىسىنى ئىسپاتلىدى، ھەر مىللەت قوراللىق ساقچىلىرى ۋە ئاممىنىڭ كۈرەش ئىرادىسىگە ئىلھام بەردى.

ۋالىي قۇربانجان مۇنداق دېدى: ھازىر ئىلى ۋىلايىتىنىڭ ۋەزىيىتى ياخشى، لېكىن، شۇنىمۇ سەگەكلىك بىلەن كۆرۈشىمىز كېرەككى، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى كۈرەش ئۇزاق مۇددەتلىك، كەسكىن، مۇرەككەپ، ھەر مىللەت خەلقى چوقۇم بىردەك ئىتتىپاقلىشىپ دۈشمەنگە ئورتاق قارشى تۇرۇپ، زەربە بېرىش سالمىقىنى زورايتىپ، مىللىي بۆلگۈنچىلىك قىلغان تايانچ ئۇنسۇرلارغا، زوراۋانلىق، تېررورلۇق جىنايىتى ئۆتكۈزگەنلەرگە ۋە ئۇچىغا چىققان دىنىي كۈچلەرنىڭ ئارىسىدىكى كاتتىۋاشلارغا قەتئىي زەربە بېرىش كۈرىشىنى چوقۇم ئاخىرىغىچە ئېلىپ بېرىشى كېرەك.

«73» تۇەن - مەيدانىنىڭ يازلىق يىغىم ئىشى ئاخىرلاشقاندىن كېيىن، يېزا ئىگىلىك ئىشچىلىرى دۆلەتكە بەس - بەستە غەللە - پاراق تاپشۇرماقتا. ھازىر دۆلەتكە سېتىپ بەرگەن ئاشلىق 2090 توننىغا يېتىپ، ۋەزىپە ئورۇندالدى.

سۈرەتتە: ئاشلىق سېتىۋېلىش مەيدانى.

شۇن فا فوتوسى

كۆپ مىللەتلىك كەنتتىكى يېڭىلىقلار

شىنخۇا ئاگېنتلىقى مۇخبىرلىرى **جاڭ شيەنگو، ليۇگۇاڭنيۇ**

مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى گۈللىرى

گۈزەل ئىلى ۋادىسىدا 11 مىللەت كىشىلىرى توپلىشىپ ئولتۇراقلاشقان بىر كەنت بار. بۇ كەنتتە دېھقانلار مەلۇم مەزگىلدە كۆپرەك تىلغا ئېلىنغان ئىشنى يېڭىلىق دېيىشىدۇ. بۇ يېڭىلىقلارنى بىرلەشتۈرسەك، بۇ كەنتنىڭ تەرەققىياتىنى بىلىۋالالايمىز.

بۇ كەنتتە 500 دىن كۆپرەك ئائىلە، 3000 غا يېقىن نوپۇس بار، بۇلار شىبە، ئۇيغۇر، قازاق، خەنزۇ، خۇيزۇ، موڭغۇل، داغۇر قاتارلىق 11 مىللەتتىن تەركىب تاپقان. بۇ كەنتنىڭ نامى «ئېچىغاچا» دەپ شىبەچە قويۇلغان بولۇپ، «يېڭى كەنت» دېگەن مەنىنى بىلدۈرىدۇ. بۇ كەنت قورغاس ناھىيىسى ئېچىغاچا شىبە يېزىسىغا تەۋە. بۇنىڭدىن 40 نەچچە يىل بۇرۇن بۇ يەر پۈتۈنلەي قومۇشلۇق بولىدىغان، 40 نەچچە يىل جەريانىدا باشقا جايلاردىن كۆچۈپ كەلگەنلەر بۇ يەردە ئولتۇراقلىشىپ، بوز يەر ئېچىپ ئىگىلىك تىكلەپ، بۇ يەرنى مۇنبەت بوستانلىققا ئايلاندۇردى.

ئەمدى گەپنى يېڭىلىقلار ئۈستىدە باشلايلى:

1978- يىلى ئۈچ ياشنىڭ ئالىي مەكتەپكە قوبۇل قىلىنغانلىقى پۈتۈن كەنتنى زىلزىلىگە سالدى. داغۇر دېھقان ۋاسكانىڭ 2- ئوغلى ئەنە شۇلارنىڭ بىرى ئىكەن. 1978 يىلى ئېلىمىزنىڭ ئالىي مەكتەپلەرگە ئىمتىھان بېرىش تۈزۈمىنى ئەسلىگە كەلتۈرگەنلىكىنىڭ 2- يىلى ئىدى، مەزكۇر تۈزۈمدە ئاز سانلىق مىللەت ئوقۇغۇچىلىرىنى ئالىي مەكتەپلەرگە نومۇر چېكىنى تۆۋەنلىتىپ قوبۇل قىلىش بەلگىلەنگەن.

بۇ يىل 66 ياشقا كىرگەن ۋاسكا بىزگە مۇنداق دېدى: «ئەينى ۋاقىتتا ئوغلۇم ئالىي مەكتەپكە ماڭغاندا كەنتتىكىلەر داقا - دۇمباق چېلىپ ئۇنى 10 نەچچە كىلومېتىر يەرگىچە ئۇزىتىپ قويغانىدى، ھازىر قىز نەۋرەم ئوقۇشقا ماڭدى.» 20 يىلدىن بۇيان، كەنتتە 200 دىن ئارتۇق ئوقۇغۇچى مەملىكىتىمىزنىڭ جاي - جايلىرىدىكى ئالىي مەكتەپلەرنى ۋە تېخنىكوملارنى پۈتتۈردى.

ئالىي مەكتەپكە ئۆتۈش توغرىسىدىكى تۇنجى يېڭىلىقنىڭ ئورنىنى ئىككى يىلدىن كېيىن «ئۈچ غەلىتە ئىش» ئالدى. ئىلگىرى باللار كەپسىز بولغاچقا، كۆچەتلەرنى پات-پات ئۇشتىۋېتەتتى. كەنتتىكىلەر قىشتا سۇدىن قىينىلاتتى، شۇڭا مۇزنى تاغارغا قاچىلاپ ئېشەك ھارۋىسى بىلەن توشۇپ

(ئاخىرى 6 - بەتتە)

ئاپەتنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشنىڭ مۇقىم يۈكسىلىشىگە كاپالەتلىك قىلايلى

تۇرپان ۋىلايىتىدە كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش، قۇرغاقچىلىقنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتى ياخشى ئىشلەنمەكتە

ئۆز مۇخبىرىمىز **ساتتار ئەقىپ** خەۋەر قىلىدۇ: تۇرپان ۋىلايىتىدىكى ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك ۋە كەڭ ئامما تولۇق ھەرىكەتكە كېلىپ، كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش، قۇرغاقچىلىقنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىدى.

بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، تۇرپان ۋىلايىتىدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەتلەر كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش، قۇرغاقچىلىقنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتىنى پۇختا ئورۇنلاشتۇردى. ۋىلايەتنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى ناھىيە (شەھەر) لەرگە بېرىپ، كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش، قۇرغاقچىلىقنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتىنى مەخسۇس تەكشۈردى. مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار بۇلتۇرقى كەلكۈن ئەھۋالىغا ئاساسەن ئىنچىكىلەپ تەكشۈرۈش ئارقىلىق، دەريا - ئېقىن ۋە سۇ ئامبىرى قاتارلىقلارنى باشقۇرۇش، كەلكۈن ئېقىنىنى راۋانلاشتۇرۇشقا ئائىت لايىھە تۈزدى. ۋىلايەت بۇنى ھۆججەت قىلىپ تارقاتتى ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى چىڭ تۇتتى. 6- ئاينىڭ 20 - كۈنىگىچە ۋىلايەت بويىچە 10 مىليون 395 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، بۇلتۇر كەلكۈن بۇزۇۋەتكەن سۇچىلىق مۇئەسسەسەلىرىنىڭ %95 تىن كۆپرەكى ئەسلىگە كەلتۈرۈپ بولۇندى. ۋىلايەت بويىچە ئالدىنقى يېرىم يىلدا كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش توسمىسىدىن 24 كىلومېتىردىن ئارتۇق ياسالدى. بۇلتۇر كەلكۈن ئاپىتىگە ئېغىر ئۇچرىغان توقسۇن ناھىيىسى بۇ يىل بۇ خىزمەتكە تولۇق ئەھمىيەت بەردى. دۆلەتنىڭ ياردىمى ۋە ئۆزلىرى تۈرلۈك يوللار ئارقىلىق 8 مىليون 780 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش قۇرۇلۇشى ئېلىپ باردى. 6- ئاينىڭ 25 - كۈنى ئالغوي قاتارلىق جايلاردىن كەلگەن كەلكۈن بىخەتەر ئۆتۈپ كەتتى.

بۇ ۋىلايەت قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇش خىزمىتىگە ئىزچىل ئەھمىيەت بېرىپ ياخشى ئىشلىدى. قىشتا سۇ ئامبارلىرىغا 63 مىليون كۇب مېتىر سۇ قاچىلىدى. بۇ ئۆتكەن يىلدىكىدىن 4 مىليون 900 مىڭ كۇب مېتىر ئارتۇق. قىش ۋە ئەتىيازدا 547 مىڭ مو يەرنى ئۇسا قىلىپ، پىلاندىكىدىن 156 مىڭ مو ئاشۇردى. 150 مىڭ مو يەرنى تۈزلىدى. 1 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ ئىككى قېتىم سۇنئىي ئۇسۇلدا يامغۇر ياغدۇردى. نەتىجىدە بۇ يىل ئەتىيازدىن ھازىرغىچە ۋىلايەت بويىچە ئېقىن سۇ مىقدارى بۇلتۇرقىدىن 27 مىليون كۇب مېتىر ئەتراپىدا ئاز بولغان بولسىمۇ، سۇ جىددىيلىكى كۆرۈلمىدى. بۇغداي، قوغۇن - تاۋۇز، كۆكتات قاتارلىقلاردىن مول ھوسۇل ئېلىندى. كېۋەز، ئۈزۈم ۋە ئېگىز تېرىلغۇسىنىڭ سۈيىگە تولۇق كاپالەتلىك قىلىندى.

نۆۋەتتە بۇ ۋىلايەتتىكى ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك كەڭ ئاممىنى تولۇق سەپەرۋەر قىلىپ، كەلكۈن ۋە قۇرغاقچىلىق ئاپىتىگە تاقابىل تۇرۇپ، ئومۇمىيۈزلۈك مول ھوسۇلنى قولغا كەلتۈرۈش ئۈچۈن تىرىشماقتا.

گۈچۈڭ ناھىيىسى دورا چېچىش، يامغۇر ياغدۇرۇش ئارقىلىق قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرماقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **گۈلنۇر مەخمۇت** خەۋەر قىلىدۇ: گۈچۈڭ ناھىيىسى دورا چېچىش، يامغۇر ياغدۇرۇش ئارقىلىق قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرماقتا.

بۇ يىل گۈچۈڭ ناھىيىسىدە قۇرغاقچىلىق ئاپىتى يۈز بېرىپ، 1 مىليون 200 مىڭ مو زىرائەت تەھدىتكە ئۇچرىدى. بۇ ئەھۋالغا قارىتا، گۈچۈڭ ناھىيىسى تېزدىن ھەرىكەتلىنىپ، قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇش گۇرۇپپىسى قۇردى. سۇ - توك تارماقلىرى قۇرغاقچىلىق ئېغىر بولغان يېزا - بازار، مەيدانلارغا مەخسۇس ئادەم ئەۋەتىپ، خىزمەتلەرگە يېتەكچىلىك قىلدى. يېزا - بازارلاردىكى سۇ باشقۇرۇش پونكىتلىرىمۇ پىلانلىق سۇ تەقسىملەپ، سۇ ئىسراپچىلىقىنىڭ ئالدىنى ئالدى. دېھقانچىلىق تارماقلىرى زىرائەتلەرگە قۇرغاقچىلىقنىڭ ئالدىنى ئالىدىغان دورىلارنى چېچىپ ، زىرائەتلەرنىڭ قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇش ئىقتىدارىنى ئاشۇردى، سۇنئىي ئۇسۇلدا يامغۇر ياغدۇرۇپ، زىرائەتلەرنى سۇغاردى.

خېجمىك تۆمۈر يول ئۆچاستكىسى جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈر يول قاتنىشىنىڭ راۋانلىقىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، ۋاقتىنى چىڭ تۇتۇپ، خەتەرلىك دەپ قارالغان

يېتىملىقۇم يېزىسىدا قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇلۇپ، زىرائەتلەرنى سۇغىرىشقا كاپالەتلىك قىلىندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **بارات ئەمەت** خەۋەر قىلىدۇ: بۇ يىل ئەتىيازدىن بۇيان قاغىلىق ناھىيىسىنىڭ يېتىملىقۇم يېزىسىدا ئېغىر قۇرغاقچىلىق ئاپىتى يۈز بېرىپ، دېھقانچىلىققا زور تەسىر يەتكۈزدى. يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى جىددىي يىغىن ئېچىپ، ئاممىنى قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇشقا سەپەرۋەر قىلدى. يېزىدا يەتتە كىشىلىك، كەنتلەردە قۇرغاقچىلىققا

پونكىتىنىڭ يېتەكچىلىكىدە ئىلگىرى قېزىلىپ توختاپ قالغان 14 قۇدۇقنى رېمونت قىلىپ، سۇ مەسىلىسىنى ھەل قىلدى. نورمىلىق سۇ ئىشلىتىش تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، مۇكاپات بىلەن جازانى ئەمەلدە كۆرسەتتى. نەتىجىدە، 25 مىڭ 704 مو بۇغداي ئىككى قېتىم، 20 مىڭ 889 مو بۇغداي ئۈچ قېتىم، 2800 مو ھەر خىل كۆكتات ئۈچ قېتىم، بۇغداي

قىزىلسۇ ئوبلاستى يېمەكلىكلەرنىڭ تازىلىقىنى باشقۇرۇشنى قانۇن ئىزىغا سېلىپ، ئامىنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇشۈكۈر قاۋۇل** خەۋەر قىلىدۇ: قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستى يېقىنقى ئۈچ يىلدىن بۇيان تەشۋىقاتنى كۈچەيتىپ، يېمەكلىكلەرنىڭ تازىلىقىنى باشقۇرۇش ۋە ئۇنى قېلىپلاشتۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىپ ئامىنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشتى.

بۇ ئوبلاست «يېمەكلىكلەر تازىلىقى قانۇنى» ئېلان قىلىنىپ يولغا قويۇلغاندىن كېيىن ئالدى بىلەن تازىلىق نازارەتچىلىك ئاپپاراتلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بەردى. ئالاقىدار تارماقلار ئاممىنىڭ قانۇن ئارقىلىق ئۆزىنىڭ ھوقۇق مەنپەئىتىنى قوغداش، يېمەكلىك ئىشلەپ چىقارغۇچىلار ۋە يېمەكلىكلەر تىجارىتى بىلەن شۇغۇللانغۇچىلارنىڭ قانۇن بويىچە ئىش كۆرۈشىنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن كۆپ خىل شەكىللەر ئارقىلىق «يېمەكلىكلەر تازىلىقى قانۇنى»نى پائال تەشۋىق قىلدى. يېمەكلىكلەر تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىۋاتقان كوللېكتىپ ئورۇنلارنىڭ مەسئۇللىرى ۋە يەككە تىجارەتچىلەرنى «يېمەكلىكلەر تازىلىقى قانۇنى» ۋە تازىلىق بىلىملىرى بويىچە مەخسۇس تەربىيىلىدى. ھەر دەرىجىلىك يۇقۇملۇق كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش پونكىتلىرى تازىلىق ئىجازەتنامىسى تارقىتىش، تەكشۈرۈپ تەستىقلاش، كونكرېت نازارەتچىلىك قىلىش قاتارلىق خىزمەتلەرنى ئەستايىدىل ئىشلەپ تازىلىق ئۆلچىمىگە يەتمىگەن ئورۇن ۋە شەخسلەرنى قانۇن بويىچە بىر تەرەپ قىلدى. بۇ جەرياندا ئوبلاست بويىچە يېمەكلىك ئىشلەپ چىقىرىدىغان ئورۇنلارنىڭ %98.9 ىگە تازىلىقتا لاياقەتلىك گۇۋاھنامىسى، يېمەكلىكلەر تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان شەخسلەرنىڭ %94 ىگە سالامەتلىك كىنىشكىسى تارقىتىپ بەردى. ئاقتۇ ناھىيىسىدە 315 ئاشخانىنىڭ سايمانلىرى تاللاپ تەكشۈرۈلگەندە لاياقەتلىك بولۇش نىسبىتى %90 كە يەتتى. تازىلىق ئۆلچىمىگە يەتمىگەن ئۈچ ئورۇننىڭ تىجارىتى توختىتىلىپ تەرتىپكە سېلىندى. 38 مىڭ 646 يۈەن قىممىتىدىكى ۋاقتى ئۆتكەن، سۈپەتسىز يېمەكلىك ۋە ئىچىملىكلەر مۇسادىرە قىلىنىپ بىر تەرەپ قىلىندى. بۇ ئارقىلىق يېمەكلىكلەرنىڭ تازىلىقىنى باشقۇرۇش خىزمىتى ئۈنۈملۈك، ساغلام قانات يايدى.

توقسۇن ناھىيىسى ئىقتىسادىي ھەمكارلىقنى كۈچەيتىپ، سىرتتىن كىرگۈزۈلگەن مەبلەغنى 102 مىليون يۈەنگە يەتكۈزدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مەخسۇت ھۈسەيىن** خەۋەر قىلىدۇ: توقسۇن ناھىيىسى خېرىدار چاقىرىش، مەبلەغ كىرگۈزۈش ئارقىلىق توققۇز سانائەت تۈرى، ئالتە سودا تۈرىنى ئەمەلىيلەشتۈردى، كىرگۈزۈلگەن مەبلەغ 102 مىليون 500 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

بۇ ناھىيە ئۆزىنىڭ بايلىقى مول بولۇشتەك تەبىئىي ئەۋزەللىكىدىن ئۈنۈملۈك پايدىلىنىش ئۈچۈن، ئىشىكنى سىرتقا كەڭ ئېچىۋېتىپ، مەبلەغ جەلپ قىلىش ئۈچۈن ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى تۈزۈپ ئەمەلىيلەشتۈردى. بولۇپمۇ، 1996 - يىلدىن بۇيان، ناھىيىنىڭ مالىيە كۈچى يېتەرسىز بولغان ئەھۋالدا كۈچ ئۇيۇشتۇرۇپ، كان بايلىقلىرىنىڭ زاپاس مىقدارىنى ئېنىقلىدى ھەمدە كۆڭۈلدە سان توختىتىۋالغاندىن كېيىن، ئۆمەك تەشكىللەپ، تۇرپان ئۈزۈم بايرىمى، ئۈرۈمچى يەرمەنكىسى قاتارلىق سورۇنلاردىن پايدىلىنىپ، خېرىدار چاقىردى، مەبلەغ كىرگۈزۈش دائىرىسىنى كېڭەيتتى، جەمئىي 25 ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىق تۈرىدە كېلىشىم ھاسىل قىلدى. بۇنىڭ ئىچىدە گرانت تاش پىششىقلاش، 50 مىڭ مو سۇ، تۇپراقنى ئېچىش قاتارلىق تۈرلەردە ئىش رەسمىي باشلاندى. 30 مىڭ ئورچۇقلۇق پاختا يىپ ئىشلەش زاۋۇتى، پارۋاي ئىشلەپچىقىرىش زاۋۇتلىرى ئارقا - ئارقىدىن ئىشقا كىرىشتۈرۈلدى. يېقىندا يەنە 20 مىڭ توننىلىق سولفات كىسلاتاسى ئىشلەپچىقىرىش تۈرى رەسمىيلەشتى.

غۇلجا شەھىرىدە قوشۇمچە يېمەكلىكلەر مول، باھاسى تۆۋەن بولماقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ھاشىم قاسىم** خەۋەر قىلىدۇ: غۇلجا شەھىرىدە باقمىچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىدىغان كەسپىي ئائىلىلەر تېز كۆپىيىپ 2336 گە، تاۋارغا ئايلاندۇرۇلغان كالا، قوي 139 مىڭ تۇياققا، توخۇ يەم - خەشەك پىششىقلاش جەھەتلەردە مەدەت بەردى. ئاشلىق تارماقلىرى ئۇلارنى يەم-خەشەك بىلەن تەمىنلىسە، مال دوختۇرلۇق، چارۋا نەسلىچىلىك پونكىتلىرى چارۋا نەسلىنى ياخشىلاش، چارۋىلاردا بولىدىغان داۋالاش جەھەتلەردە ياردەم قىلدى. نەتىجىدە 7 - ئايغا قەدەر بازارغا سېلىنغان گۆش 1968 توننىغا، توخۇ 68 مىڭغا، تۇخۇم 455 توننىغا يەتتى. شۇڭا گۆش، تۇخۇمنىڭ باھاسى ئالدىنقى يىللاردىكىدىن كۆرۈنەرلىك

تۇرۇشقا سەپەرۋەر قىلدى. يېزىدا يەتتە كىشىلىك، كەتتەردە قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇشقا رەھبەرلىك قىلىش ئىگىزلىكىدىكى قۇرۇلدى، يېزا باشلىقى بۇ خىزمەتكە مەسئۇل قىلىندى. يېزا يەنە ناھىيىلىك سۇ باشقۇرۇش

بۇغداي ئۇچ قېتىم، 2800 مو ھەر خىل كۆكتات ئۇچ قېتىم، بۇغداي ئارىسىغا كىرىشتۇرۇلۇپ تېرىلغان 17 مىك مو قوناق بىر قېتىم سۇغىرىلىپ، زىرائەتلەرنىڭ سۇغا بولغان تەلىپى قاندۇرۇلدى.

خېجىك تۆمۈر يول ئۇچاستكىسى جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈر يول قاتنىشىنىڭ راۋانلىقىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، ۋاقتىنى چىڭ تۇتۇپ، خەتەرلىك دەپ قارالغان 25 ئورۇندىكى كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش توسمىسى ۋە يان بۆلەكلىرىنى قايتىدىن ياسىدى ۋە رېمونت قىلدى.

سۈرەتتە: ئىشچىلار تۆمۈر يولنىڭ يېنىنى پۈختىلىماقتا.

ئەخمەت ھېمىت فوتوسى

يەكەن ناھىيىسى كۆچەت تىكىپ ئورمان بىنا قىلىشنا كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەرگە ئېرىشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **بۈنيات قادىر** خەۋىر قىلدۇ: يەكەن ناھىيىسى كۆچەت تىكىپ ئورمان بىنا قىلىشقا ھەققىي ئەھمىيەت بېرىپ، بالدۇر ئورۇنلاشتۇرۇپ، ياخشى تەشكىللەپ، بۇ يىللىق كۆچەت تىكىپ ئورمان بىنا قىلىشنا كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەرگە ئېرىشتى.

بۇ يىل بۇ ناھىيىگە يۇقىرىدىن 23 مىك 500 مو يەرگە كۆچەت تىكىپ ئورمان بىنا قىلىش ۋەزىپىسى چۈشۈرۈلگەنىدى. بۇ ۋەزىپىنى سان- سۈيەتكە كاپالەتلىك قىلغان ھالدا تولۇق ئورۇندىشقا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بۇ يىلنىڭ بېشىدا ئېچىلغان ئورمانچىلىق خىزمىتى يىغىندا يېزا - بازار ۋە كۆچەتخانىلارنىڭ ئەتىياز پەسىللىك كۆچەت تىكىپ ئورمان بىنا قىلىش پىلانىنى ئەملىيلەشتۈرۈپ، مۇكاپات - جازاسى بولغان ھۆججەتلەرنى تەكشۈرۈپ، ئاخىرىدا پۈتكۈزدى، 40 مىليون يۇەن مەبلەغ سېلىنغان «قۇرۇلۇش» يولى ۋە تېكىچى يولىنى كېڭەيتىپ ياساش قۇرۇلۇشىدا 4- ئاينىك 20- كۈنى رەسمىي ئىش باشلىدى، چوڭ - كىچىك تۆت باغچا ياساپ بۇيىل ئەتىياز شەھەر يوللىرىنىڭ ئىككى ياقىسىغا 311 مىك 961 تۈپ كۆچەت تىكىپ، كۆكەرتىش نىسبىتىنى % 98.21 كە يەتكۈزدى، 14 مىك 671 كۋادرات مېتىر يەرگە چىم ياتقۇزۇپ، كۆكەرتىلگەن يول ياقىسىنىڭ كۆلىمىنى 1700 مودىن ئاشۇردى. يۇقىرىقى نەتىجىلىرى بىلەن كورلا شەھىرى بۇ يىل 1- ئايدا قۇرۇلۇش مىنىستىرلىكى تەرىپىدىن «كۆكەرتىشتە ئۇلغار شەھەر» بولۇپ باھالاندى. ئۇنىڭدىن باشقا، ئاقسۇ، قەشقەر، خوتەن ۋىلايەتلىرىدىكى 6 شەھەر (ناھىيە) مۇ «كۆكەرتىشتە ئۇلغار شەھەر» بولۇپ باھالاندى.

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇراخمان قاسىم** خەۋىر قىلدۇ: كورلا شەھىرى كۆكەرتىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، بۇ يىل 1- ئايدا قۇرۇلۇش مىنىستىرلىكى تەرىپىدىن «كۆكەرتىشتە ئۇلغار شەھەر» بولۇپ باھالاندى.

كورلا شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمىتى ۋە ئالاقىدار تارماقلار مۇشۇ ئەسىر ئىچىدە كورلا شەھىرىنى ئەسلىھەلىرى يۇرۇشلەشكەن، مۇھىتى تەبىارلىدى. ناھىيىلىك ئورمانچىلىق ئىدارىسى كەسپىي تېخنىكا خادىملارنى رايونلارنى بىرلىك قىلغان ھالدا ئاساسىي قاتلاملارغا ئەۋەتىپ، ئۇلارنىڭ كۆچەت تىكىپ ئورمان بىنا قىلىشنا كەسپىي جەھەتتىن يېتەكچىلىك قىلدۇردى. ئورمانچىلىقتا ئون ياخشى يېزا، 50 ياخشى كەنت، 100 ياخشى ئائىلە بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، ئامىنىڭ كۆچەت تىكىپ ئورمان بىنا قىلىش ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى. نەتىجىدە، بۇ يىل 5- ئاينىڭ بېشىغا قەدەر ناھىيە بويىچە كۆچەت تىكىلگەن ئومۇمىي يەر 27 مىك 235 موغا يېتىپ، پىلاندىن 3735 مو ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى. بۇنىڭ ئىچىدە ئىقتىسادىي ئورمان 12 مىك 665 موغا يەتتى. بۇ ناھىيە يەنە ئورمان باشقۇرۇش ۋە پەرۋىشنى كۈچەيتكەنلىكتىن، بۇ يىل تىكىلگەن كۆچەتلەرنىڭ تۇتۇش نىسبىتى % 90 تىن ئاشتى.

كورلا شەھرى مەملىكەت بويىچە «كۆكەرتىشتە ئۇلغار شەھەر» بولدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇراخمان قاسىم** خەۋىر قىلدۇ: كورلا شەھرى كۆكەرتىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، بۇ يىل 1- ئايدا قۇرۇلۇش مىنىستىرلىكى تەرىپىدىن «كۆكەرتىشتە ئۇلغار شەھەر» بولۇپ باھالاندى.

كورلا شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمىتى ۋە ئالاقىدار تارماقلار مۇشۇ ئەسىر ئىچىدە كورلا شەھىرىنى ئەسلىھەلىرى يۇرۇشلەشكەن، مۇھىتى گۈزەل، يوللىرى راۋان، زامانىۋىلاشقان شەھەر قىلىپ قۇرۇپ چىقىشنى نىشان، جالغ جياگاڭنىڭ شەھەر باشقۇرۇش تەجرىبىسىنى ئۇلگە قىلغان ئۇچ يىلدىن بۇيان 1 مىليارد 114 مىليون يۇەندىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىپ 40.61 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتىكى ئون يولنى ئۆزگەرتىپ ياسىدى، كۆنچى دەريالىق چوڭ كۆۋرۈكىنى ئۆتكەن يىلى يىل ئاخىرىدا پۈتكۈزدى، 40 مىليون يۇەن مەبلەغ سېلىنغان «قۇرۇلۇش» يولى ۋە تېكىچى يولىنى كېڭەيتىپ ياساش قۇرۇلۇشىدا 4- ئاينىڭ 20- كۈنى رەسمىي ئىش باشلىدى، چوڭ - كىچىك تۆت باغچا ياساپ بۇيىل ئەتىياز شەھەر يوللىرىنىڭ ئىككى ياقىسىغا 311 مىك 961 تۈپ كۆچەت تىكىپ، كۆكەرتىش نىسبىتىنى % 98.21 كە يەتكۈزدى، 14 مىك 671 كۋادرات مېتىر يەرگە چىم ياتقۇزۇپ، كۆكەرتىلگەن يول ياقىسىنىڭ كۆلىمىنى 1700 مودىن ئاشۇردى. يۇقىرىقى نەتىجىلىرى بىلەن كورلا شەھىرى بۇ يىل 1- ئايدا قۇرۇلۇش مىنىستىرلىكى تەرىپىدىن مەملىكەت بويىچە «كۆكەرتىشتە ئۇلغار شەھەر» بولۇپ باھالاندى. 3- ئايدا ئاپتونوم رايونلۇق قۇرۇلۇش نازارىتى، باينىغولىن ئوبلاستلىق خەلق ھۆكۈمىتى تەرىپىدىن يول قۇرۇلۇشى ئىلغار بېرىش، كۆكەرتىشتە ئۈلچەمگە توشقان شەھەر بولۇپ باھالانىپ مۇكاپاتلاندى.

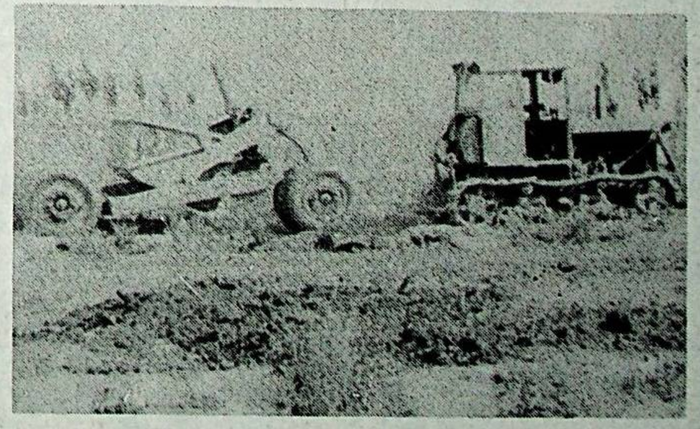

يېزا ئىگىلىك 3- شى 50 - تۈەن - مەيدانى ئالدىنقى بېرىم يىلدا 6000 مو بوز يەر ئاچتى، 1000 مو تاشلاندۇق يەرنى ئەسلىگە كەلتۈردى.

سۈرەتتە: بوز يەر ئېچىش مەيدانىدىن كۆرۈنۈش.

رەيھانگۈل فوتوسى

ئونيارلىقلار سۇلياۋ يېپىپ كۆممىقوناق تېرىش كۆلىمىنى كېڭەيتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇۋەلى ئەخمىدى** خەۋىر قىلدۇ: بۇلتۇر 1500 مو يەرگە سۇلياۋ يېپىپ، كۆممىقوناق تېرىپ پايدىسىنى كۆرگەن غۇلجا ناھىيىسىنىڭ ئونيار يېزىسىدىكى دېھقانلار بۇ يىل يەنە 9550 مو يەرگە سۇلياۋ يېپىپ كۆممىقوناق تېرىدى.

بۇ يىل ئەتىيازدىن بۇيان ئىلى رايونىنىڭ ھاۋارايى نورمال بولماي نۇرغۇن جايلاردا قورغاقچىلىق كۆرۈلدى، لېكىن ئونيار يېزىسىدىكى دېھقانلار بۇنىڭدىن ئانچە ھودۇقۇپ كەتمىدى، چۈنكى سۇلياۋ يەر قاتلىمىدىكى نەملىكنى ياخشى ساقلاپ ئورۇقنىڭ تولۇق ۋەتەكشى ئۇنۇپ چىقىشىدا مۇھىم رول ئوينايدىغان بولغاچقا، قۇرغاقچىلىق قوناق ئېتىزلىرىغا ھېچقانداق زىيان يەتكۈزەلمىدى. بۇنىڭدىن خۇرسەن بولغان دېھقانلار قوناق ئۇنۇپ 50 كۈن توشقان ھامان ۋاقتىنى چىڭ تۇتۇپ، سۇلياۋلارنى پاكىز ئېلىۋەتتى. مايسىلارنىڭ تۇۋۇنى ئۇچ قېتىم بوشىتىپ، ئوتنى پاكىز ئوتىۋەتتى. 6- ئاينىڭ ئاخىرىغىچە ھەر مو يەرگە 25 كىلوگرامدىن خىمىيىۋى ئوغۇت بېرىپ ۋە بىر قېتىم ئومۇمىيۈزلۈك سۇغىرىپ كۆممىقوناقتىن مول ھوسۇل ئېلىشنىڭ دەسلەپكى ئاساسىنى ياراتتى.

يېزا ئىگىلىكنى ماشىنىلاشتۇرۇش ئۈلگىسى

ئەركىن پالتى

ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىسىنىڭ گۈلئاۋات يېزىسى تىگىن 7 - كەنت پارتىيە ياچەيكىسىنىڭ ياش شۇجىسى تايىپ دايىم يېزا ئىگىلىكنى ماشىنىلاشتۇرۇشتا كەنتتىكى ئاممىغا ئۈلگە بولدى.

يېزا ئىگىلىكىنىڭ تۈپ چىقىش يولى - ماشىنىلاشتۇرۇشتا. بۇ نۇقتىنى چوڭقۇر تونۇپ يەتكەن تايىپ دايىم 1995 - يىلى كەنت پارتىيە ياچەيكىسىنىڭ شۇجىلىقىغا تەينىلەنگەندىن كېيىن، بىر تەرەپتىن، كەنتنىڭ ئومۇمىي خىزمەتلىرىنى تۇتسا، يەنە بىر تەرەپتىن، يېزا ئىگىلىكنى يۈكسەلدۈرۈشنى چىڭ تۇتۇپ، يېزا ئىگىلىكنى ماشىنىلاشتۇرۇشقا ئەھمىيەت بەردى. ئۇ ئالدى بىلەن ئۆزى ھالال ئەمگىكى بىلەن تاپقان پۇلنىغا بانكىدىن قەرز ئېلىپ قوشۇپ، ئىلگىرى- ئاخىر بولۇپ بىر چوڭ تىپتىكى توپا ئىتتىرىش ماشىنىسى، بىر تۆت چاقلىق كىچىك تراكتور ھەم چاتما سايمان، بىر بۇغداي ئورۇش ماشىنىسى ۋە كىچىك، قوناق تېرىش ماشىنىلىرى سېتىۋېلىپ، تېرىقچىلىق، ئېرىق - ئۆستەك ئىشلىرىنى ماشنا ئارقىلىق ئېلىپ بېرىشقا يۈزلەندى. ئۇنىڭدىن باشقا، بىر كىچىك تىپتىكى پاختا چىقىرىش، پاختا ئېتىش زاۋۇتى قۇرۇپ، ئاممىنىڭ بۇ جەھەتتىكى ئېھتىياجىنى قاندۇردى. ئۇنىڭ باشلامچىلىقىدا بۇ كەنتتىكى دېھقانلارمۇ بەس - بەستە يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى سېتىۋالدى. ھازىر كەنتتە چوڭ - كىچىك تراكتور ۋە ھەر خىل تىپتىكى يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى، چاتما سايمانلار 150 تىن ئېشىپ كەتتى.

تايىپ دايىم ئىشلەپچىقىرىشتىمۇ دېھقانلارغا ئۈلگە بولدى. بۇلتۇر ئۇ سەككىز مو يەرگە ئاشلىق تېرىپ 4500 كىلوگرام ھوسۇل ئالدى، 40 مو يەرگە كېۋەز تېرىپ ئاپەت يۈز بەرگەن ئەھۋالدىمۇ كېۋەزنىڭ (ساپ پاختا) بىرلىك ھوسۇلىنى 105 كىلوگرامغا، ئائىلىسىنىڭ پاختىدىن قىلغان كىرىمىنى 47 مىك يۈەنگە يەتكۈزدى. بۇلتۇر ھاۋا كىلىماتىنىڭ ناچارلىقى ۋە تۇرلۈك تەبىئىي ئاپەت تۇپەيلىدىن ئاقسۇ ۋىلايىتى بويىچە كېۋەز ھوسۇلى تۆۋەنلەپ كەتكەن ئەھۋالدىمۇ، ئۇنىڭ باشلامچىلىقىدا تىگىن كەنتىدە كېۋەزنىڭ بىرلىك ھوسۇلى 97 كىلوگرام (ساپ پاختا) غا يېتىپ، بۇ كەنت پاختا ئىشلەپچىقىرىشىدا ۋىلايەت بويىچە ئالدىنقى ئورۇندا تۇردى ھەمدە كەنتنىڭ كىشى بېشى ئوتتۇرىچە كىرىمى 1600 يۈەنگە يەتتى. ئۇ بۇ يىل يەنە 45 مو يەرگە كېۋەز تېرىپ ئىلمىي ئۇسۇلدا پەرۋىش قىلغانلىقتىن كېۋەزنى ناھايىتى ياخشى ئۆسمەكتە. بەش مو يەرگە بۇغداي تېرىپ، مو بېشىدىن 625 كىلوگرامدىن ھوسۇل ئالدى، 12 مو يەرگە قوناق تېرىدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، چارۋا مال بورداپ سېتىپ ئون نەچچە مىڭ يۈەن ساپ كىرىم قىلدى ھەمدە ئاممىغا كۆپ خىل ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللىنىشنىڭ يولىنى كۆرسىتىپ بەردى.

تايىپ دايىم ھالال ئەمگىكى ئارقىلىق بېيىغاندا، كەنتتىكى ئاممىنى ئورتاق بېيىش يولىغا يېتەكلەشنى ئۇنۇتۇپ قالمىدى. ئۇ ئۆزى بەش ئائىلىنى بۇاستە يېتەكلەپ نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇردى، ئەمگەك كۈچى ئاز، ئىقتىسادىي ئەھۋالى ناچار ئائىلىلەرنىڭ يەرلىرىنى تراكتورى بىلەن ھەقسىز ھەيدەپ تېرىپ بەردى، بۇغداي، قوناقلىرىنى ئورۇپ، دېنىنى ئايرىپ بەردى، قارىغۇچىسى يوق، ئاجىز، نامرات ئائىلىلەرگە ئاشلىق، قوي، نەق پۇل ياردەم قىلىپ، ئۇلارنى قىينىچىلىقتىن قۇتۇلدۇردى. تايىپ دايىم يۇقىرىقىدەك بىر قاتار ئەمەلىي ھەرىكىتى ئارقىلىق دېھقانلارغا باشلامچى بولغانلىقتىن، يېزا بويىچە ئۇدا تۆت قېتىم «مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى» بولۇپ باھالانىپ تەقدىرلەندى.

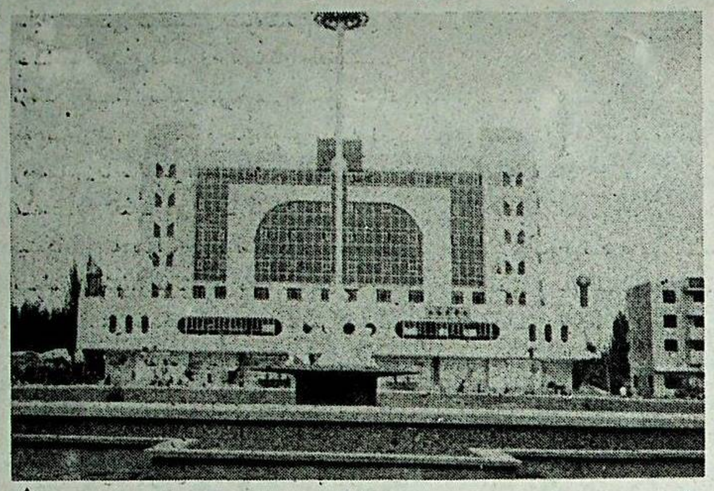

لوپ ناھىيىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان شەھەر قۇرۇلۇشىنى پىلانلاش، شەھەر مۇھىتىنى ياخشىلاش ۋە مەدەنىيەتلىك شەھەر ئاھالىسىدىن بولۇش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ ئىشلەپ، شەھەر قىياپىتىدە يېڭى ئۆزگىرىش ياسىدى.

سۈرەتتە: لوپ ناھىيىسىنىڭ مەركىزىگە يېڭىدىن سېلىنغان تەمنات- سودا كوپېراتىپى بىناسى.

غوپۇرخوجا فوتوسى

تۇخۇمىنىڭ باھاسى ئالدىنقى يىللاردىكىدىن كۆرۈنەرلىك ئاشتى. كۆرۈنەرلىك تۇخۇ

گۇما ناھىيىسى تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن مەكتەپ باشقۇرۇشنى چىڭ تۇتۇپ، ياخشى نەتىجىگە ئېرىشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن** خەۋەر قىلىدۇ: گۇما ناھىيىسى تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ ئىقتىسادچىللىق بىلەن مەكتەپ باشقۇرۇشنى چىڭ تۇتۇپ، مائارىپ راسخوتى يېتىشمەسلىك مەسىلىسىنى ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ھەل قىلىپ، ئاپتونوم رايون ۋە خوتەن ۋىلايىتىدىكى مائارىپ تارماقلىرىنىڭ تەقدىرلىشىگە ئېرىشتى.

گۇما ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن مەكتەپ باشقۇرۇش خىزمىتىگە ئىزچىل ئەھمىيەت بېرىپ، بۇ خىزمەتكە يېتەكچىلىك قىلىش كومىتېتى قۇردى. ناھىيىلىك مەدەنىيەت - مائارىپ ئىدارىسىنىڭ قارمىقىدا تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن مەكتەپ باشقۇرۇش ئىشخانىسى ۋە مائارىپ مۇلازىملىق شىركىتى قۇرۇلدى. ناھىيە تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن مەكتەپ باشقۇرۇش ئىشخانىسى ۋە مائارىپ مۇلازىملىق شىركىتىنىڭ يەر، سۇ، توك، ئىشچى قوبۇل قىلىش، باج، باشقۇرۇش راسخوتى، پۇل مۇئامىلە ئىشلىرىدا ئالاھىدە ئېتىبار بېرىش تەدبىرلىرىنى تۈزۈپ ئەمەلىيلەشتۈردى. بۇنىڭ بىلەن مەكتەپلەرنىڭ تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن مەكتەپ باشقۇرۇشتىن قىلغان كىرىمى يىلمۇ يىل ئېشىپ، 1 مىليون يۈەنگە يەتتى. بۇنىڭ بىلەن مەكتەپلەردە خىراجەت ئېغىر دەرىجىدە كەمچىل بولۇش مەسىلىسى مەلۇم دەرىجىدە ھەل قىلىندى.

ھازىر ناھىيىلىك مەدەنىيەت - مائارىپ ئىدارىسى باشقۇرۇۋاتقان دېھقانچىلىق مەيدانى، ئىشخانا بىۋاسىتە باشقۇرۇۋاتقان موكۇيلا دېھقانچىلىق، باغۋەنچىلىك بازىسى، 170 ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ باشقۇرۇۋاتقان دېھقانچىلىق مەيدانلىرىنىڭ تېرىلغۇ يېرى ۋە باغ كۆلىمى 5111 موغا يەتتى. يېزا - بازار مەكتەپلىرىدىكى ئوقۇغۇچىلار ئەمگەك - تېخنىكا دەرسىدە 4361 مو يەردىن پايدىلانماقتا. ناھىيىلىك تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن مەكتەپ باشقۇرۇش ئىشخانىسى ۋە مائارىپ مۇلازىملىق شىركىتىنىڭ ئۈچ ئورۇندا سانائەت بازىسى، توققۇز ئورۇندا 3 - كەسىپ بازىسى، 20 ئاپتوموبىل، توققۇز چوڭ - كىچىك تراكتور، 1000 تۇياقتىن ئارتۇق چوڭ - كىچىك چارۋىسى بار. مائارىپ مۇلازىملىق شىركىتى ياغاچ ماتېرىياللىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەش، ئۆي زىننەتلەش، مېھمانخانا، سودا مۇلازىملىقى قاتارلىق 12 كەسىپنى يولغا قويۇپ كىرىم مەنبەسىنى كۆپەيتتى. 1991 - يىلدىن بۇيان بۇ شىركەتنىڭ يىللىق ساپ پايدىسى 200 مىڭ يۈەنگە، 1995- يىلدىن بۇيان 300 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، ئاپتونوم رايون بويىچە مائارىپ سېپىدىكى داڭلىق كارخانا بولۇپ قالدى. ئالتە يىل ئىچىدە ھەرقايسى مەكتەپلەر ۋە مائارىپ مۇلازىملىق شىركىتىنىڭ ساپ كىرىمى 7 مىليون 101 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، مائارىپ راسخوتى يېتىشمەسلىك مەسىلىسىنى ھەل قىلىشتا بەلگىلىك رول ئوينىدى. ئالتە يىل ئىچىدە مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇتۇش شارائىتىنى ياخشىلاشقا 2 مىليون 640 مىڭ يۈەن، ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچىلارنىڭ پاراۋانلىقىغا 413 مىڭ يۈەن سەرپ قىلىندى. ئۆتكەن يىلنىڭ ئاخىرىغىچە ئومۇمىي مۇقىم مۇلۇك قىممىتى 2 مىليون 529 مىڭ يۈەنگە، ئايلانما مەبلەغ 4 مىليون 939 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

بۇ نەتىجىلىرىگە ئاساسەن بۇ ناھىيە 1993- ۋە 1995- يىللىرى ئاپتونوم رايونلۇق مائارىپ كومىتېتى، پىلان كومىتېتى، مالىيە نازارىتى تەرىپىدىن «ئاپتونوم رايون بويىچە تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن مەكتەپ باشقۇرۇشتىكى ئىلغار كوللېكتىپ» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشتى. 1991- يىلدىن بۇيان ھەر يىلى ۋىلايەتلىك مائارىپ باشقارمىسى تەرىپىدىن ئىلغار كوللېكتىپ بولۇپ باھالاندى. ئىشخانا گۇما ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى تەرىپىدىن ھەر يىلى ئىلغار ئورۇن بولۇپ تەقدىرلەندى.

64 - تۇەننىڭ ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش خىزمىتى ياخشى ئىشلەندى

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز **ئەنۋەر تۇرسۇن، تۇرغان ئۆمەر** خەۋەر قىلىدۇ: يېزا ئىگىلىك 4 - شىنىڭ 64 - تۇەن - مەيدانى مەركەزلەشتۈرۈپ تەربىيىلەشنى ھۆددىگە بېرىش مەسئۇلىيەت تۈزۈملىرىنى يولغا قويۇپ، شى بويىچە ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىشتە لاياقەتلىك ئۆلچىمىگە يەتكەن ئورۇن بولۇپ قالدى.

بۇ تۇەن - مەيدان يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، تەربىيىلىنىش نىسبىتى % 91تىن ئاشتى. بۇ تۇەن - مەيدان ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش خىزمىتىنى تەكشۈرۈپ - ئۆتكۈزۈۋېلىشتا 91.4 نومۇرغا ئېرىشىپ، شى بويىچە ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىشتە لاياقەتلىك ئۆلچىمىگە يەتكەن ئورۇن بولۇپ قالدى.

يېڭىشەھەر خەلقىنى خۇشال قىلغان تۆت ئىش

پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقى چەكسىز خۇشاللىق ئىلكىدە شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كەلگەنلىكى ۋە پارتىيىمىز قۇرۇلغانلىقىنىڭ 76 يىللىقىنى تەبرىكلەۋاتقان كۈنلەردە يېڭىشەھەر خەلقىنىڭ ئۇزۇن يىللاردىن بۇيانقى تۆت ئارزۇسى رېئاللىققا ئايلىنىپ، خۇشاللىق ئۈستىگە خۇشاللىق قوشۇلدى.

1) يېڭىشەھەر ناھىيىسىنىڭ «غالىبىيەت» جەنۇبىي ۋە شىمالىي يولى پۈتۈپ 6 - ئاينىڭ 28 - كۈنى قاتناش رەسمىي باشلاندى. بۇ يولغا 7 مىليون يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىنىپ، 1174 مېتىريول ئۆزگەرتىلدى، 25 مىڭ 259 كۋادرات مېتىر يول يۈزى بىتون بىلەن قاتۇرۇلدى، پىيادىلەر يولىنىڭ 14 مىڭ 700 مېتىر قىسمىغا گۈللۈك خىش ياتقۇزۇلۇپ، 60 كوچا چىرىغى ئورنىتىلدى. بۇنىڭ بىلەن يېڭىشەھەر ناھىيە بازىرىنىڭ يوللىرى راۋانلىشىپ، بازار مۇھىتى پاكىزلاشتى، بازار قىياپىتى گۈزەللەشتى.

2) 3 مىليون 450 مىڭ يۈەن مەبلەغ سەرپ قىلىنغان يېڭى ئۇن زاۋۇتى پۈتۈپ ئىشقا كىرىشتۈرۈلدى. بۇنىڭ بىلەن يېڭىشەھەر ناھىيىسىدىكى ھەر مىللەت خەلقى ئۆزىدە ئىشلەنگەن سۈپەتلىك ئۇن يېيەلەيدىغان بولدى. ئىلگىرى يېڭىشەھەر ناھىيىلىك ئۇن زاۋۇتىنىڭ ئۈسكۈنىلىرى كونىراپ كەتكەنلىكتىن، ئىشلەپ چىقارغان ئۇن تەلەپكە لايىق بولماي، ئاممىنىڭ نارازىلىقى كۈچلۈك بولغاندى. بۇنىڭغا ئاساسەن ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بۇلتۇر يېڭى ئۇن زاۋۇتى قۇرۇشنى پىلانلاپ قۇرۇلۇش باشلىغاندى. زاۋۇت بۇ يىل 5 - ئاينىڭ 30 - كۈنى رەسمىي ئىشقا كىرىشتۈرۈلۈپ، ئۇن تارتىشقا باشلىدى.

3) ناھىيىلىك خەلق دوختۇرخانىسىنىڭ كېسەللەر ياتاق بىناسى پۈتۈپ ئىشلىتىشكە تاپشۇرۇلدى. ناھىيىلىك خەلق دوختۇرخانىسىنىڭ كېسەللەر ياتىقى 60 - يىللاردا سېلىنغان تۆۋەن ئۆلچەملىك ئۆيلەر بولۇپ، بەك كونىراپ كەتكەچكە داۋالاش ۋە داۋالىنىشقا كۆپلىگەن قۇلايسىزلىقلارنى ئېلىپ كەلگەندى. بۇ يىل 6 - ئاينىڭ ئاخىرىلىرىدا 3 مىليون 400 مىڭ يۈەن مەبلەغ سەرپ قىلىنغان 3950.7 كۋادرات مېتىرلىق، 250 كارىۋاتلىق كېسەللەر ياتاق بىناسى پۈتۈپ، يېڭىشەھەر ناھىيىسىدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ داۋالىنىش شارائىتى كۆرۈنەرلىك ياخشىلاندى.

4) 6 - ئاينىڭ 30 - كۈنى يېڭىشەھەر ناھىيىلىك سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ 400 مىڭ يۈەن مەبلەغ سەرپ قىلىنغان 160 كىلوۋات توك كۈچىگە ئىگە 4 - نومۇرلۇق گېنېراتورى قۇراشتۇرۇلۇپ توك چىقىرىشقا باشلىدى.

خەلىپە ساۋۇت، ئەنۋەر ئابدۇشۇكۇر

28 مىڭ يۈەن ئىگىسىگە قايتۇرۇلدى

يېقىندا چىڭگىل ناھىيىسىگە مال سودىسى بىلەن بارغان ھەسەنجان بىلەن تۇرسۇن ئىشلىرىنى پۈتتۈرۈپ بولغاندىن كېيىن، چىڭگىل ناھىيىلىك يولۇچىلار مېھمانخانىسىدا قونۇپ ئەتىسى بېيتۇنغا كەلدى. ئۇلار بېيتۇنغا كەلگەندىن كېيىن 28 مىڭ يۈەن پۇلنىڭ ئاخشام قونغان ياتاقتا قالغانلىقىنى ئېسىگە ئالدى.

شۇ كۈنى ئەتىگەندە، ياتاقلارنى ئارىلاپ، ئاغرىقلارنىڭ ئاغزىدىن رىزۋانگۈلنىڭ ئەھۋالىنى

ياش پىدائىيلار خىلۋەت جىلغىغا مەنىۋى ئوزۇق ئېلىپ كەلدى

سۈرەتتە: ياش پىدائىيلار ئەترىتىدىكىلەر شۈيشىگۇ يېزىسىدىكى چارۋىچىلار ۋە ئۇلارنىڭ پەرزەنتلىرىگە ئۆزلىرى تەبيارلىغان ئەدەبىيات - سەنئەت نومۇرلىرىنى كۆرسەتمەكتە.

سۈرەتلىك خەۋەر

ئۈرۈمچى كەسپىي ئۇنىۋېرسىتېتى مەركىزىي كومىتېت تەشۋىقات بۆلۈمى، كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى مەركىزىي كومىتېتى ۋە دۆلەت مائارىپ كومىتېتىنىڭ پەن - تېخنىكا، مەدەنىيەت ۋە سەھىيىنى يېزىلارغا يۈزلەندۈرۈش توغرىسىدىكى چاقىرىقىغا ئاكتىپ ئاۋاز قوشۇپ، ئىتتىپاق ئەزالىرى ۋە ئوقۇغۇچىلاردىن ياش پىدائىيلار ئەترىتى تەشكىللەپ، 7 - ئاينىڭ 5 - كۈنى ئۈرۈمچى ناھىيىسىنىڭ تاغلىق يېزىسى- شۈيشىگۇ يېزىسىغا مەدەنىيەت يەتكۈزۈشكە ئەۋەتتى. ياش پىدائىيلار ئەترىتىدىكىلەر نەچچە كۈندىن بۇيان بۇ يېزىدا يېتىپ - قوپۇپ، ئاش - تامىقىنى ئۆزلىرى ئېتىپ يەپ، بۇ خىلۋەت جىلغىدا تارقاق ئولتۇراقلاشقان قازاق چارۋىچىلىرىغا ئۆزلىرى تەبيارلىغان ئەدەبىيات - سەنئەت نومۇرلىرىنى كۆرسەتتى، مۇھىت ئاسراش بىلىملىرىنى ئۆگەتتى، ئۇلارنىڭ پەرزەنتلىرىنىڭ دەرس تەكرارلىشىغا ياردەم بەردى.

سۈرەتتە: ياش پىدائىيلار ئەترىتىدىكىلەر شۈيشىگۇ يېزىسىنىڭ ساياھەت رايونلىرىدا مۇھىت ۋە ئىچىدىغان سۇدىكى بۇلغانمىلارنى تازىلاپ، شۇ يەردىكى ئامما ۋە ساياھەتچىلەرگە ئەمەلىي ھەرىكىتى بىلەن مۇھىت ئاسراش بويىچە ئۈلگە كۆرسەتتى.

ئەنۋەر فوتوسى ۋە خەۋىرى

شەبقەتلىك «بەرىشتە»

بېرىش مەسئۇلىيىتە تۇزۇملىرىنى يولغا قويۇپ، شى بويىچە ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىشتە لايىقەتلىك تۆلچىمىگە يەتكەن ئورۇن بولۇپ قالدى.

بۇ تۇمەن - مەيدان بېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش خىزمىتىنى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ مەدەنىيەت سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈپ، ئىگىلىكنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ مۇھىم تەدبىرى سۈپىتىدە چىڭ تۇتتى. ئاساسلىق رەھبىرىي كادىرلارنى مەخسۇس مۇشۇ خىزمەتكە مەسئۇل قىلىپ، ئۇقتا ئارقىلىق دائىرىنى بېتەكلەش تەدبىرلىرىنى يولغا قويدى. كەسپىي تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپتە مەدەنىيەت، تېخنىكا ئۆگىنىش سىنىپلىرىنى تەسىس قىلىپ، ساۋاتسىزلارنى يىغىپ تەربىيلىگەندىن باشقا، ئاساسىي قاتلامدىكى 32 دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايوندا مەدەنىيەت - تېخنىكا ئۆگىنىش كۇرسى ئېچىپ، بىرسى ئارقىلىق ئىككىنى تەربىيلەشتە چىڭ تۇردى، ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىشكە كاپالەتلىك قىلىش ھۆددىگەرلىك مەسئۇلىيىتە تۇزۇمىنى يولغا قويدى.

يۇقىرى دەرىجىلىك ئورۇنلار ئاسان پايدىلانغىلى بولىدىغان بىر يۇرۇش ئۇقۇش ماتېرىياللىرىنى يەتكۈزۈپ بېرىپ، تۇمەن - مەيداننىڭ ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش خىزمىتىنى قوللىدى. ھەرقايسى لىيەن- دۇيلەر ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش ئۆچۈن 26 مىڭ يۇمەن مەبلەغ سالدى. نەتىجىدە تۇمەن - مەيدان بويىچە تەربىيلەنگەن ئادەم 6600گە يېتىپ،

غۇلجا شەھەر خەنبېك يېزا تەرەققىيات كەنتىنىڭ ئايالار مۇدىرى پاتىمە سەمەت پىلانلىق تۇغۇت تەشۋىقاتىنى كۈچەيتىپ، ھەر مىللەت ئاياللىرىنىڭ پىلانلىق پەرزەنت كۆرۈش، پەن - تېخنىكا بىلەن قورالىنىش ئاڭلىلىقىنى ئۆستۈردى.

سۈرەتتە: ئۇ (ئوڭدىن 3 - كىشى) ئاياللارغا پىلانلىق تۇغۇت تەشۋىقاتى ئېلىپ بارماقتا.

كامال جامال فوتوسى

ـ دوختۇر - سېستىرالارنىڭ قىزغىن مۇئامىلىسى، ئەترابىلىق كۆتۈشى، تەسەللىسى شىپالىق دورىغا ئوخشاشلا ئاغرىقلارنىڭ ساقىيىشىدا ئالاھىدە رول ئويناپىدۇ، شۇ سەۋەبتىنمۇ ئاغرىقلار پوزىتسىيسى ياخشى دوختۇر - سېستىرالارنىڭ قولىدا داۋالىنىشنى خالايدۇ، شۇڭا دوختۇر - سېستىرالار ئاغرىقلارغا ئۆز قېرىنداشىدەك مۇئامىلە قىلىشى، كۆيۈنۈشى لازىم، ـ رىزۋانگۈل شۇنداق دەۋاقىنىدا بىر ئاغرىق ئايال ئۇنىڭ سۆزىنى ئۇزۇپ قويدى:

ـ رىزۋانگۈل بايىقى ئوكۇلىگىزدىن كېيىن ئاغرىق يەنىلا توختىمايۋاتىدۇ، يەنە بىر ئوكۇل ئۇرۇپ قويغان بولسىڭز، ئاغرىق ئازابىدىن بىر قۇتۇلسام، ـ قىرىق ياشلار چامىسىدىكى كېسەل ئايالنىڭ بۇ گېپىدىن كۈلۈۋەتكىلى تاس قالدىم، لېكىن رىزۋانگۈل مۇنداق ئەھۋاللارنى كۆپ كۆرۈپ كۆنۈپ كەتتىمۇ ، چىرايىنى قىلچە ئۆزگەرتمەستىن مۇلايىملىق بىلەن دېدى:

ـ ئۇنداق قىلشقا بولمايدۇ، ئوكۇل ئاستا - ئاستا تەسىر قىلدۇ، سىز ئاز ھەرىكەت قىلىپ، كۆپرەك ئارام ئېلىڭ، ئاغرىق بىر ئازدىن كېيىن پەسەيدۇ، كېسەل ئايال كۆلۈپ قويۇپ چىقىپ كەتتى.

ـ قىزىق گەپ قىلىدىغان ئايالكەنا بۇ؟ ـ مەن رىزۋانگۈلگە سوئال نەزەرىم بىلەن تىكىلدىم.

ـ شۇنداق ئۇكام، دوختۇرخانىمىزغا دېھقانلار كۆپرەك كېلىدۇ، ئۇلار كۆڭلىدە نېمە گەپ بولسا شۇنى دەۋېرىدۇ. شۇڭا ئۇلارغا ئېغىر - بېسىقلىق بىلەن سىلىق گەپ قىلىپ قايىل قىلمىساق بولمايدۇ، ئۇلارمۇ دەل شۇنىڭغا موھتاج، پوزىتسىيىمىز ياخشى بولغاچقا، دوختۇرخانىمىزغا كېلىدىغان ئاغرىقلارمۇ ئاز ئەمەس، ـ رىزۋانگۈل كېسەل تارىخى يازغاچ سۆزىنى داۋام قىلدى، ـ بۇيلۇق يېزىسىدىن توختىخان ئىسمىلىك بىر ئايال ئىلگىرى جىگەر كېسىلىگە گىرىپتار بولۇپ قېلىپ، دوختۇرخانىمىزدا بىر مەزگىل داۋالىنىپ ساقىيىپ چىقىپ كەتكەندى، بىر نەچچە يىل ئۆتكەندىن كېيىن ئۇنىڭ كېسىلى قايتا قوزغىلىپ قېلىپ، باشقا دوختۇرخانىلارغا كېسىلىنى داۋالاتقىلى بارغانىكەن، دوختۇرلار: «جىگەر قېتىپتۇ، قورساقتا سۇ يىغىلىپ قاپتۇ»دەپ دېئاگنوز قويۇپ، بىر ھەپتە داۋالاپ ئۇنۇمى بولمىغاندىن كېيىن ساقىيىشتىن ئۈمىد يوق، دەپ قايتۇرۇۋېتىپتۇ، ئاخىرقى ئۈمىدىنى دوختۇرخانىمىزغا باغلىغان توختىخانىنىڭ يولدىشى ئۇنى ئەينى ۋاقىتتا داۋالانغان يۇقۇملۇق كېسەللىكلەر بۆلۈمىگە ئېلىپ كەلدى، بۆلۈمىمىزدىكى دوختۇر - سېستىرالارنىڭ كۆڭۈل قويۇپ داۋالىشى، ھالىدىن ئەترابىلىق خەۋەر ئېلىشى ئارقىسىدا توت كۈندىن بۇيان ھوشسىز ياتقان بۇ ئايال بۇگۈن كۆزىنى ئاچتى.

ـ ساقىيىپ كېتىسىز! ـ دېدى رىزۋانگۈل توختىخاننىڭ چاچلىرىنى تۈزەشتۈرۈۋېتىپ، رىزۋانگۈلنىڭ سۆزىدىن تەسىرلەنگەن توختىخان گېلىغا بىر نەرسە تۇرۇپ قالغاندەك بوش ئاۋازدا ئارانلا:

ـ رەھمەت سىلەرگە ... دېدى رىزۋانگۈل شۇنىڭدىن باشلاپ پات - پات توختىخان ياتقان ياتاقتا كىرىپ ئۇنىڭ ئەھۋالىنى سوراپ، سېستىرالارغا ئوكۇلىنى ۋاقتىدا ئۇرۇپ، دورىنى ۋاقتىدا بېرىشنى تاپىلاپ تۇردى. شۇ تەرىزدە ئىككى ئاي ئۆتتى. ھايانتىدىن ئۈمىدىنى ئۈزگەن بۇ ئايال ساقىيىپ، ئۆزۈندىن بۇيان ئۆزىنى تۆت كۆزى بىلەن كۈتۈپ تۇرغان باللىرىنىڭ يېنىغا قاراپ يول ئالدى. ئۇ دوختۇرخانىدىن چىقىپ ئۇزۇن ئۆتمەيلا يەنە دوختۇرخانىغا كەلدى. بۇ قېتىم ئۇ دوختۇرخانىنىڭ يۇقۇملۇق كېسەللىكلەر بۆلۈمىگە «ماڭا قايتا ھاياتلىق ئاتا قىلغان دوختۇر - سېستىرالارغا تەقدىم» دېگەن خەت يېزىلغان سائەتلىك ئەينەك رامكىسى ئېلىپ كېلىپ، ئۆز قولى بىلەن

شەپقەتلىك «پەرىشتە»

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **دىلمۇرات ئىدرىس**

ئارىلاپ، ئاغرىقلارنىڭ ئاغزىدىن رىزۋانگۈلنىڭ ئەھۋالىنى ئۇقۇپ باقتىم.

ـ ئۇكام، رىزۋانگۈلنى ئوبدانراق يېزىپ قويۇڭ، ئۇ ھەقىقەتەن ئاغرىقلارنىڭ شەپقەتچىسى، ئۆزىمىز بىرەر پارچە مىننەتدارلىق خېتى يازايلى دېسەك، بىز دېھقان خەلقنىڭ قولىدىن كەلمەيدىكەن، بوگۈن سىز كېلىپ بىزنى خۇش قىلۇەتتىڭىز، ـ دېدى بۇ بۆلۈمدە داۋالىنىۋاتقان 40 ياشلار چامىسىدىكى رابىخان ئىسملىك ئايال.

مەن زىيارىتىمنىك ئاخىردا ئارمىيە بويىچە «مۇنەۋۋەر سېستىرا»، «ئىلغار خىزمەتچى» دېگەن ناملارغا ئېرىشكەن، ئىككى قېتىم «3 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى»دەپ ئەنگە ئېلىنغان رىزۋانگۈلنىڭ ئىشخانىسىغا قايتا كىرگىنىمدە رىزۋانگۈل تېلېفونىدا سۆزلىشىۋاتقانىكەن:

ـ ھەا! مەن ھازىر چىقاي، ـ ئۇ تېلېفون تۇرۇپكىسىنى قويغاندىن كېيىن، ـ ئىچكى كېسەللىكلەر بۆلۈمىگە بىر بوۋاق ئېلىپ كېلىنىپتۇ، دەرھال چىقىپ بوۋاقنا ئوكۇل ئۇرمىسام بولمىغۇدەك، دەپ چىقىپ كەتتى. مەن كەينىدىن چىقىپ ئۇنىڭغا قاردىم، بۇ شەپقەتلىك «پەرىشتە» كىشىلەرنىڭ ئاغرىق ئازابىنى يەڭگىللىتىش ئۈچۈن تېز- تېز قەدەم تاشلاپ كېتىۋاتاتتى.

رىزۋانگۈلنىڭ ئىشخانىسىغا ئېسىپ قويىدى. بۇ ئۇنىڭ سېستىرالار باشلىقى رىزۋانگۈل قاتارلىق دوختۇر - سېستىرالارغا بولغان رەھمىتىنى بىلدۈرۈش ئۈچۈن ئېلىپ كەلگەن ئاددىي سوۋغىتى ئىدى.

رىزۋانگۈلنىڭ مانا مۇشۇنداق ئالدىراش ئىشلەۋاتقىنىغا 20 يىلدىن ئاشتى. 20 يىلدىن بۇيان ئۇ قانچە كېچە ئۇيقۇسىز، قانچە قېتىم تاماقسىز قالغانلىقىنى ئۆزىمۇ ئېيتىپ بېرەلمەيدۇ. دېمىسىمۇ، رىزۋانگۈل ئىزچىل جاپالىق ئىشلەشكە كۆنۈپ كەتكەنىدى. ئازادلىق ئارمىيىسىنىڭ 20 - دوختۇرخانىسىغا يەرلىكتىن كېلىدىغان ئاغرىقلارنىڭ كۆپىنچىسى دېھقانلار بولۇپ، ئۇلارنىڭ بەزىلىرى خەنزۇچە ئۇقمايتتى، رىزۋانگۈل ئۇلارغا تەرجىمان بولدى. ئۇ بىرەرسى چاقىرسىلا شېرىن ئۇيقۇسى، يەۋاتقان تامقىنى قويۇپ، ئاغرىقلارغا يول كۆرسىتىپ، ئۇلارنىڭ قىلالمىغان ئىشىنى قىلىشىپ بەردى. بۇ يىل 3 - ئاينىڭ 31 - كۈنى دوختۇرخانىغا چاتقال يېزىسىدىن ئۆپكە تۇبېركۇلىيۇر، يۈرەك، بۆرەك زەئىپلىشىش كېسەللىكىگە گىرىپتار بولغان بىر كىشى ئېلىپ كېلىندى. ئاغرىقنىڭ كېسىلى ئىنتايىن ئېغىر بولۇپ، دوختۇر - سېستىرالار دەرھال جىددىي قۇتقۇزۇشقا كىرىشىپ كەتتى. ئەتىگەن سائەت توققۇزدىلا جىددىي قۇتقۇزۇش ئىشغا كىرىشىپ كەتكەن رىزۋانگۈل ئالدىراشچىلىقتا قانچىلىك ۋاقىت ئۆتكەنلىكىنمۇ تۇيماي قالدى. ئۇ قورسىقى ئاچقاندىلا ئاللىبۇرۇن چۈش بولغانلىقىنى سەزدى. ئۇ دەجورنى سېستراغا ئىشلارنى تاپىلاپ قويۇپ ئۆيگە بارغاندا يولدىشى تاماق ئېتىپ بەللىرى بىلەن يەپ ئولتۇرغانىدى. ئۇ تاماقنى چالا - بۇلا يەپ يولدىشىغا ئەھۋالنى ئېيتىپ قويۇپ دوختۇرخانىغا قايتىپ كەلدى. ئۇ شۇ ئىشلىگەنچە كېچە سائەت 12گىچە ئاغرىقنىڭ يېنىدىن ئايرىلمىدى. ئۇ ئۆيگە قايتىپ كەلگەندە يولدىشى، بالىلىرى ئاللىقاچان ئۇيقۇغا كەتكەنىدى. ئۇنىڭ خىزمەتكە قاتنىشىش ۋە دەجورنىلىك قىلىش ئەھۋالى بۆلۈم بويىچىلا ئەمەس، دوختۇرخانا بويىچىمۇ ياخشى بولدى.

ـ مەنمۇ بالىلىرىم ئاغرىپ قالسا، شەخسىي ئىشىم چىقىپ قالسا، باشقىلارغا ئېيتىپ قويۇپلا بۆلۈمدىن كېتىپ قالسام بولمايدۇ، ئەمما ئاغرىقلار ماڭا بالىلىرىمدىنمۇ بەكرەك موھتاج، ئۇلارنىڭ ئىشلىرى ھېنىڭ ئىشىمدىنمۇ جىددى، ئۇنىڭ ئۈستىگە دوختۇرخانىمىزدا بوۋاقلارغا ئوكۇل ئۇرالايدىغان سېستىرالاردىن مەنلا بار، شۇ سەۋەبتىن مەن ئۆيگە مېھمان كېلىپ ئۇلارغا چۈشەندۈرۈپ قويۇپ، ئىشقا ۋاقتىدا كېلىمەن، رىزۋانگۈلنىڭ بۇ سۆزىنى ئاڭلاپ كېسەلخانىلارنى كەلدى. ئۇلار بېيتۇنغا كەلگەندىن كېيىن 28 مىڭ يۇمەن پۇلنىڭ ئاخشام قونغان ياتاقتا قالغانلىقىنى ئېسىگە ئالدى.

شۇ كۈنى ئەتىگەندە، ياتاقلارنى تازىلاپ يېغىشتۇرۇۋاتقان مېھمانخانا خىزمەتچىسى شۇي شيۇمىي 309 - نومۇرلۇق ياتاقتىكى ياستۇقنىڭ ئاستىدا نۇرغۇن پۇل ئورالغان پاپىياقنىڭ تۇرغانلىقىنى كۆرۈپ، دەرھال ئىككى خىزمەتداشىنى چاقىرىپ پۇلنى مېھمانخانا ئامانلىق قوغداش بۆلۈمىگە تاپشۇرۇپ بەردى. ئامانلىق قوغداش بۆلۈمىدىكى خادىملار پۇل ئىگىسىنى ئىزدەپ يۈرگەندە، ھەسەنجان بىلەن تۇرسۇنمۇ يېتىپ كېلىپ ئۆزلىرىنىڭ پۇل يوقتىپ قويغانلىقىنى، پۇلنىڭ سانى ۋە ئورنىغان بەلگىلىرىنى ئېنىق ئېيتىپ بەردى. ئامانلىق قوغداش بۆلۈمىنىڭ خادىملىرى پۇلنى ئۇلارغا بەرگەندە ھەسەنجان بىلەن تۇرسۇن شۇي شيۇمېيگە مىننەتدارلىقىنى بىلدۈرۈش ئۈچۈن 500 يۇمەن سۇندى. شۇي شيۇمېي پۇلنى ئېلىشنى رەت قىلىپ «بۇ بىزنىڭ قىلىشقا تېگىشلىك ئىشىمىز» دېدى.

روزىمەھەممەت ۋارىس، ئەركىنبەك قانجارقان

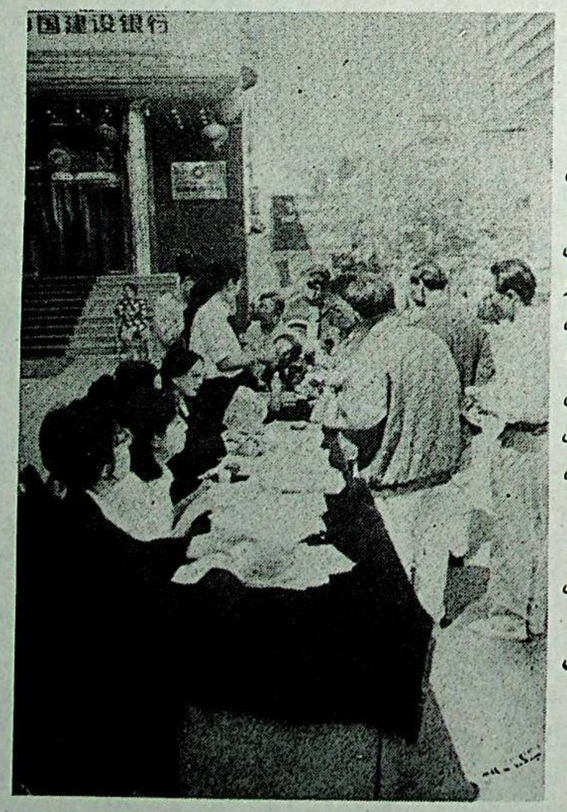

پۇقرالارنىڭ راست پۇل بىلەن يالغان پۇلنى پەرقلەندۈرۈش ئۇچۇن، يېقىندا جۇڭگو قۇرۇلۇش بانكىسى ئۇرۇمچى شەھەرلىك ئاۋات كوچىلىرىدا مۇلازىملىق ئۇقتىسى تەسىس قىلىپ، پۇقرالارغا يالغان پۇلنى پەرق ئېتىش ئۇسۇلىنى چۈشەندۈردى.

سۈرەتتە: خەلق مەيدانىدىكى مۇلازىملىق ئۇقتىسىدىن كۆرۈنۈش.

ئالىمجان ئىسمايىل فوتوسى

مەركەز ۋەكىللەر ئۆمىكى ئىچكى موڭغۇل ئاپتونوم رايونى ئاچقان مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى، تەرەققىياتى بويىچە تەقدىرلەش يىغىنىغا قاتناشتى

زۇجياخۇا قاتارلىق كىشىلەر نەمۇنىچى كوللېكتىپ ۋە شەخسلەر ۋەكىللىرىگە مۇكاپات تارقىتىپ بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، كۆكخوت، 19- ئىيۇل تېلېگراممىسى. دۆلەت مىللەتلەر ئىشلىرى كومىتېتى بىلەن ئىچكى موڭغۇل ئاپتونوم رايونى بۇگۈن چۈشتىن ئىلگىرى كۆكخوتتا بىرلىكتە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى، تەرەققىياتى بويىچە تەقدىرلەش يىغىنى ئاچتى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇرۇسىنىڭ ئەزاسى، گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى زۇجياخۇا باشچىلىقىدىكى مەركەز ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ ئەزالىرى يىغىنىغا قاتناشتى ۋە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى، تەرەققىياتىغا گەۋدىلىك تۆھپە قوشقان نەمۇنىچى كوللېكتىپلار ۋە نەمۇنىچى شەخسلەرنىڭ ۋەكىللىرىگە مۇكاپات تارقىتىپ بەردى.

تەقدىرلەش يىغىنى باشلىنىشتىن ئىلگىرى زۇجياخۇا ۋە ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقلىرىدىن بۇخې، لوگەن، ۋەن گوچۇەن قاتارلىق كىشىلەر بۇگۈنكى تەقدىرلەش يىغىنىغا قاتناشقان نەمۇنىچى كوللېكتىپلار ۋە شەخسلەرنىڭ ۋەكىللىرى بىلەن سەمىمىي كۆرۈشتى ۋە ئۇلار بىلەن خاتىرە سۈرەتكە چۈشتى.

مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن ۋېيىۋەنجاڭى، مەركەز ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى بۇخې سۆزىدە مەركەز ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ باشلىقى زۇجياخۇا ۋە ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ بارلىق ئەزالىرىغا ۋاكالىتەن يىغىننى قىزغىن تەبرىكلىدى.

بۇخې مۇنداق دېدى: بۇنىڭدىن 50 يىل ئىلگىرى پارتىيىنىڭ مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە سىياسىتىنىڭ شانلىق نۇرىدا دۆلىتىمىزدە تۇنجى مىللىي ئاپتونوم رايون - ئىچكىموڭغۇل ئاپتونوم رايونى قۇرۇلغانىدى. بۇ پارتىيىمىزنىڭ دۆلىتىمىزدە مىللەتلەر مەسىلىسىنى ھەل قىلىشتىكى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئەمەلىيىتى. بۇ يېڭى جۇڭگودا مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە تۈزۈمىنى ئومۇمىيۈزلۈك يولغا قويۇش ئۈچۈن نەمۇنە تىكلەپ بەردى. 50 يىلدىن بۇيان، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەننىڭ توغرا رەھبەرلىكىدە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى،تەرەققىياتى خىزمىتىگە ئىنتايىن ئەھمىيەت بەردى. 1983 - يىلدىن ھازىرغا قەدەر ئاپتونوم رايون مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى، تەرەققىياتى بويىچە بەش قېتىم يىغىن ئېچىپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى، تەرەققىياتىدىكى زور بىر تۈركۈم نەمۇنىچى كوللېكتىپ ۋە نەمۇنىچى شەخسلەرنى تەقدىرلەپ، ئاپتونوم رايون بويىچە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى كۈچلۈك ئىلگىرى سۈردى. ھازىر ئاپتونوم رايوننىڭ ئىقتىسادى راۋاجلىنىۋاتىدۇ، مىللەتلەر ئىتتىپاق، جەمئىيەت مۇقىم، چېگرا مۇداپىئەسى مۇستەھكەم، ھەر مىللەت خەلقى خاتىرجەم تىرىكچىلىك قىلىۋاتىدۇ. بۇ مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە تۈزۈمىنىڭ مۇۋەپپەقىيەتلىك بولغانلىقىنى ۋە ئۇنىڭ قۇدرەتلىك ھاياتىي كۈچىنى تولۇق ئىسپاتلىدى.

بۇخې مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئىچكى موڭغۇل كۆپ مىللەت ئولتۇراقلاشقان چېگرا رايون، شۇڭا، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى ياخشىلاش ئىنتايىن مۇھىم. بىز ئىچكى موڭغۇل ئاپتونوم رايوننىڭ تىنچ، ئىتتىپاق بولغان سىياسىي ۋەزىيىتىنى قەدىرلىشىمىز ۋە مۇستەھكەملىشىمىز، ۋەتەنپەرۋەرلىك،سوتسىيالىزم، ماركسىزملىق مىللەت قارىشى، پارتىيىنىڭ مىللىي سىياسىتى توغرىسىدا داۋاملىق چوڭقۇر تەربىيە ئېلىپ بېرىشىمىز كېرەك.مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى، تەرەققىياتى بويىچە تەقدىرلەش پائالىيەتلىرىنى يەنىمۇ قانات يايدۇرۇپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى، تەرەققىياتىدىكى نەمۇنىچىلارنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، تېخىمۇ كۆپ ئىلغار تىپلارنى يېتىلدۈرۈپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى، تەرەققىياتىنى ھەر مىللەت كادىرلىرى ۋە ئاممىسىنىڭ ئاڭلىق ھەرىكىتى ۋە ئىجتىمائىي كەيپىياتقا ئايلاندۇرۇشىمىز كېرەك.

مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى، تەرەققىياتى ئىشلىرى بويىچە تەقدىرلەش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش— پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشتىن ئىبارەت ئۇلۇغ ئەمەلىيەت جەريانىدىكى ئىجادىيىتى، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى. بىز پۈتۈن ئاپتونوم رايوندىكى ھەر مىللەت كادىر، ئاممىنىڭ بىر نىيەت - بىر مەقسەتتە بولۇپ، يەنىمۇ غەيرەتكە كېلىپ،ئاپتونوم رايوننىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى، تەرەققىياتى ئىشلىرىنى چوقۇم يېڭى پەللىگە كۆتۈرىدىغانلىقىغا ئىشىنىمىز.

ئىچكى موڭغۇل ئاپتونوم رايوننىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى، تەرەققىياتى بويىچە 5 - قېتىملىق تەقدىرلەش يىغىنى 7 - ئاينىڭ 19 - كۈنى كۆكخوت شەھىرىدە ئۆتكۈزۈلدى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسىنىڭ ئەزاسى، گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى زۇجياخۇا باشچىلىقىدىكى مەركەز ۋەكىللەر ئۆمىكى تەقدىرلەش يىغىنىغا قاتناشتى.

سۈرەتتە: تەقدىرلەش يىغىنىدىن ئىلگىرى، زۇجياخۇا تەقدىرلەش يىغىنىغا قاتناشقان نەمۇنىچى كوللېكتىپ ۋە شەخسلەرنىڭ ۋەكىللىرى بىلەن كۆرۈشتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

7 - ئاينىڭ 18 - كۈنى كەچتە كۆكخوت شەھىرىدە ئىچكى موڭغۇل ئاپتونوم رايونى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 50 يىللىقىنى تەبرىكلەش مۇناسىۋىتى بىلەن «يۈكسەل، ئىچكى موڭغۇل» ناملىق ئەدەبىيات - سەنئەت كېچىلىكى ئۆتكۈزۈلدى.

سۈرەتتە: «ئوتلاققا قايتىش» ناملىق بەش پەردىلىك ناخشا - ئۇسسۇللۇق تارىخىي داستاننىڭ 1 - پەردىسى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كەلگەنلىكىگە تەنتەنە قىلغان ئىچكى موڭغۇلنىڭ 23 مىليون ھەر مىللەت ئوغۇل- قىزلىرى يەنە ئاپتونوم رايون قۇرۇلغانلىنىڭ 50 يىللىقىنى تەبرىكلەش پائالىيىتىگە قاتنىشىدىغان مەركەز ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ يېتىپ

ئىچكى موڭغۇلنىڭ غەربىي قىسىم رايونىغا رەھبەرلىك قىلىشقا ئوڭاي بولۇش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايوننىڭ رەھبەرلىك ئورگىنىنى ئالدى بىلەن ئۇلانخوتتىن جاڭجياكۇغا يۆتكەپ، كۆكخوت ئازاد بولغاندىن كېيىن، كۆكخوتقا يۆتكەپ كېتىشىنى تەكلىپ

دۆلەتنىڭ يار - يۆلەك بولۇشىدا ئىچكى موڭغۇلنىڭ ئىقتىسادى تېز راۋاجلاندى، شۇنىڭ بىلەن بىللە،ئىچكى موڭغۇل ئۆزگىچە ئىقتىسادىي ئۈستۈنلۈكىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، پۈتۈن مەملىكەتنىڭ تەرەققىياتى ئۈچۈن تېگىشلىك تۆھپە قوشتى، بۇ پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئۈچ ئەۋلاد رەھبەرلىرىنىڭ ئىچكى موڭغۇلنىڭ ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇشقا بەلگىلەپ بەرگەن ئاساسىي فاڭجېنى.

1950 - يىلى 2 - ئايدا رەئىس ماۋزېدۇڭ چەت ئەلدىكى زىيارىتىنى تاماملاپ قايتىش يولىدا مەنجۇلىدىن ئۆتكەندە، شۇ جايدىكى رەھبىرىي

دېڭ شياۋپىڭ چەت ئەللىك مېھمانلار بىلەن كۆرۈشكەندە: ئىچكى موڭغۇلدا كەڭ يايلاق بار، نوپۇسمۇ كۆپ ئەمەس، بۇنىڭدىن كېيىن تەرەققىي قىلىپ ئالدىنقىلار قاتارىغا ئۆتۈشى مۇمكىن، دېگەنىدى.

يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 3 - ئەۋلاد رەھبەرلىك كوللېكتىپى ئىچكى موڭغۇل ئاپتونوم رايوننىڭ خىزمىتىگە ئىنتايىن كۆڭۈل بۆلدى، جياڭ زېمىن، لى پېڭ، چياۋشى، لى رۇيخۇەن، جۇرۇڭجى، خۇجىنتاۋ قاتارلىق يولداشلار ئىچكى موڭغۇلغا بېرىپ، خىزمەتلەرنى كۆزدىن كۆچۈردى.

تاپشۇرۇقىنى يەردە قويمىدى. ھازىر بۇ زاۋۇتنىڭ پولات ۋە تۆمۈر ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى ئايرىم- ئايرىم ھالدا 4 مىليون توننىغا يەتتى؛ باۋتۇ شەھىرىمۇ باۋتۇ پولات - تۆمۈر زاۋۇتنىڭ تۈرتكىسىدە ئىسمى- جىسمىغا لايىق بولغان زامانىۋى سانائەت بازىسىغا

باياشاتلىققا قاراپ يول ئالغانلىق توغرىسىدا بەرگەن دوكلاتىنى ئاڭلىغاندىن كېيىنكى خۇشاللىقىنى ئۇنتۇمايدۇ. باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ ئېلۈنچۈن قاتارلىق ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ مەدەنىيەت،مائارىپ سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشكە قىلغان غەمخورلۇقىنى، لى

پايانسىز يايلاققا بېغىشلانغان چەكسىز مۇھەببەت

— پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئۈچ ئەۋلاد رەھبەرلىرىنىڭ ئىچكى موڭغۇلغا غەمخورلۇق قىلغانلىقى توغرىسىدا

شىنخۇا ئاگېنتلىقى مۇخبىرلىرى **جياڭ مىنخۇا، يى ياۋ**

قۇرۇلغانلىقىنىڭ 50 يىللىقىنى تەبرىكلەش پائالىيىتىگە قاتنىشىدىغان مەركەز ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ يېتىپ كېلىشىنى تەقەززالىق بىلەن كۈتتى.

تەقەززالىق ئىلكىدە تۇرغان يايلاق ئوغۇل-قىزلىرى پارتىيىنىڭ مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە سىياسىتىنىڭ ئىچكى موڭغۇلغا غايەت زور ئۆزگىرىش ئېلىپ كەلگەنلىكىنى، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئۈچ ئەۋلاد رەھبەرلىرىنىڭ ئىچكى موڭغۇلدىكى ھەر مىللەت خەلقىگە سەممىي غەمخورلۇق قىلغانلىقىنى ۋە كۆيۈنگەنلىكىنى ئىزھار قىلدى.

ئىنتىزارلىقتا چۈمگەن «يېڭى ئىچكى موڭغۇل»

1947 - يىل 5 - ئاينىڭ 20 - كۈنى كۆكخوتنىڭ «1 - ماي چوڭ يىغىنى» ئېچىلغان جايدا ئىچكى موڭغۇل ئاپتونوم رايونى قۇرۇلدى. شىنخۇا ئاگېنتلىقى شىمالىي شەنشىدىن تارقاتقان بۇ خەۋەر ئەينى چاغدا نۇرغۇن تاماشىبىننى جەلپ قىلدى.

يولداش ماۋزېدۇڭ بىلەن يولداش جۇدې بىرلىكتە يېڭىلا قۇرۇلغان ئىچكى موڭغۇل ئاپتونوم رايونلۇق ھۆكۈمەتكە مۇنداق تەبرىك تېلېگراممىسى ئەۋەتتى: «يەتكىچە دەرد - ئەلەم تارتقان ئىچكى موڭغۇللۇق قېرىنداشلار ئەركىن، پارلاق يېڭى تارىخىي دەۋرنى يارىتىشقا كىرىشمەكتە. ئىشىنىمىزكى، موڭغۇل مىللىتى خەنزۇ مىللىتى ۋە مەملىكىتىمىزدىكى باشقا مىللەتلەر بىلەن زىچ ئىتتىپاقلىشىپ، مىللىي زۇلۇم ۋە فېئوداللىق زۇلۇمنى سۈپۈرۈپ تاشلاپ، يېڭى ئىچكى موڭغۇل ھەم يېڭى جۇڭگو قۇرۇش ئۈچۈن كۈرەش قىلىدۇ.»

نۇرغۇن موڭغۇل ئاممىسى بۇ تەبرىك تېلېگراممىسىدىن پارتىيىنىڭ بۇ يەردىكى پەرزەنتلەرگە قىلغان غەمخورلۇقىنى ھېس قىلىشتى. تەبرىك تېلېگراممىسى ئىچكى موڭغۇلدىكى ھەر مىللەت خەلقىگە ئىلھام بولدى. ئۇ 50 يىلدىن بۇيان ئاپتونوم رايوندىكى ھەر مىللەت خەلقىگە غايەت زور ئىلھام ۋە تۈرتكە بولۇپ كەلمەكتە.

كىشىلەرنىڭ ھېلىمۇ ئېسىدىكى، ئىچكى موڭغۇل ئاپتونوم رايونىنىڭ قۇرۇلۇشىغا تەييارلىق كۆرۈلۈۋاتقان مەزگىلدىلا يولداش ماۋزېدۇڭ: «ئىچكى موڭغۇل تارىخىنىڭ ئەسلى قىياپىتىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈپ، ئىچكى موڭغۇلنىڭ شەرق،غەربىي قىسىملىرىنىڭ بىرلىكىنى پەيدىنپەي ئىشقا ئاشۇرۇشىمىز كېرەك» دېگەن ئاساسىي فاڭجېننى ئېنىق ئوتتۇرىغا قويغانىدى.

يولداش ماۋزېدۇڭ 1949 - يىلى 3 - ئايدا پارتىيە 7 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 2- ئومۇمىي يىغىنى ئۆتكۈزۈلۈۋاتقان مەزگىلدە ئالايىتەن ئۇلەنفۇنىڭ دوكلاتىنى ئاڭلىدى،شۇنىڭ بىلەن بىللە،

جاڭجياكوۇغا يۆتكەپ، كۆكخوت ئازاد بولغاندىن كېيىن، كۆكخوتقا يۆتكەپ كېتىشنى تەكلىپ قىلغانىدى.

1950 - يىلى 1 - ئايدا جۇئېنلەي ئۇلەنفۇ قاتارلىق يولداشلارنى بېيجىڭغا تەكلىپ قىلىپ ئىچكى موڭغۇل ئاپتونوم رايونىنىڭ چېگرىسىنى ئايرىش پرىنسىپىنى، يەنى تارىختىن بۇيان ئىچكى موڭغۇلغا قاراپ كەلگەن رايونلار بويىچە ئاپتونوم رايوننىڭ مەمۇرىي رايونلىرىنى ئايرىشنى كېڭىشىپ بېكىتتى.

«مەدەنىيەت زور ئىنقىلابى» مەزگىلىدە، ئىچكى موڭغۇلنىڭ شەرقىي، غەربىي قىسمىدىكى بەزى ئايماق- خوشۇنلار بىر مەھەل قوشنا ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلارنىڭ باشقۇرۇشىغا ئايرىۋېتىلگەن، پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3- ئومۇمىي يىغىنىدىن كېيىن، دېڭ شياۋپىڭ قاتارلىق رەھبىرىي يولداشلارنىڭ غەمخورلۇقىدا، بۇ ئايماق - خوشۇنلار يېڭىۋاشتىن ئىچكى موڭغۇل ئاپتونوم رايونىغا ئايرىپ بېرىلدى.ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش باھار شامىلىنىڭ تۈرتكىسىدە ئىچكى موڭغۇلنىڭ 1 مىليون 180 مىڭ كۋادرات كىلومېتىرلىق زېمىنى يەنە جانلىنىپ كەتتى.

يايلاقتىكى يۈكسىلىش

بۈگۈنكى كۈندە ئىچكى موڭغۇلدىن ئىشلەپ چىقىرىلغان «يېشىل يېمەكلىك» دېگەن بەلگە چاپلانغان ئاشلىق، ياغ، گۆش ۋە سۈت مەھسۇلاتلىرى ئىچكى - تاشقى بازارلاردا بازارلىق مەھسۇلات بولۇپ قالدى. باۋتۇ پولات - تۆمۈر زاۋۇتى، جۇڭغار كۆمۈرلۈكى، دارخىمومىنغا ئېلېكتر ئىستانسىسى قاتارلىق دۆلەتنىڭ نۇقتىلىق قۇرۇلۇشلىرى يايلاقتا قەد كۆتۈردى، «ئېردوس»، «شىچى»، «يىلى» قاتارلىق نۇرغۇن داڭلىق ماركىلىق مەھسۇلاتلار مەملىكەت ئىچى ۋە سىرتىدا شۆھرەت قازاندى، يايلاقتىكى ئوت ئېلېكتر ئىستانسىسىدىن چىققان قۇدرەتلىك ئېلېكتر ئېقىمى پايتەختتىكى نەچچە ئون مىڭلىغان ئائىلىنىڭ چىراغلىرىنى يورۇتۇۋەتتى...

گۈللىنىۋاتقان ئىگىلىك، جۇشقۇن ھاياتىي كۈچكە تولغان ئىچكى موڭغۇل پۈتكۈل دۇنيادىكى كىشىلەرنىڭ دىققەت - ئېتىبارىنى قوزغىماقتا.

يېرىم ئەسىردىن بۇيانقى تارىخ شۇنى ئىسپاتلىدىكى، بۇ يايلاقنىڭ ئىقتىسادىنىڭ تېز يۈكسىلىشى ئىچكى موڭغۇلدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئىتتىپاقلىشىپ كۈرەش قىلغانلىقىدىن، شۇنداقلا پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئۈچ ئەۋلاد رەھبەرلىرىنىڭ دانا رەھبەرلىكىدىن بولدى.

چەت ئەلدىكى زىيارىتىنى تاماملاپ قايتىش يولىدا مەنجۇلىدىن ئۆتكەندە، شۇ جايدىكى رەھبىرىي يولداشلارنىڭ خىزمەت دوكلاتىنى ئاڭلىغاندىن كېيىن: جايلارنىڭ قۇرۇلۇشنى ياخشى ئىشلەپ، دۆلەتكە يېڭى تۆھپە قوشۇڭلار، دەپ ئېنىق يوليورۇق بەرگەن.

يېڭى جۇڭگو قۇرۇلغاندىن كېيىن، كۈنگە نۇرغۇن ئىشلارنى بىر تەرەپ قىلمىسا بولمايدىغان جۇئېنلەي زۇڭلى ئىچكى موڭغۇلنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىغا، بولۇپمۇ سانائەتلەشتۈرۈش مۇساپىسىگە باشتىن ئاخىر كۆڭۈل بۆلدى. باۋتۇ پولات - تۆمۈر زاۋۇتى دۆلەتنىڭ نۇقتىلىق قۇرۇلۇشى، مۇھىم سانائەت بازىسى بولۇپ قۇرۇلدى، بۇ ئىش جۇئېنلەي زۇڭلىنىڭ بىۋاستە رىياسەتچىلىكىدە بېكىتىلگەنىدى. 1959 - يىلى باۋتۇ پولات - تۆمۈر زاۋۇتىنىڭ 1 - نومۇرلۇق دومنا پېچىدىن تۆمۈر چىقىرىلغاندا، جۇئېنلەي زۇڭلى ئالايىتەن بۇ پولات - تۆمۈر شەھىرىگە كېلىپ لېنتا كەستى.

دۆلىتىمىزنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرىنىڭ باش لايىھىلىگۈچىسى بولغان دېڭ شياۋپىڭ بۇ يەردىكى ئوغۇل - قىزلارنىڭ يېڭى ئىچكى موڭغۇل قۇرۇش تىرىشچانلىقلىرىغا تېخىمۇ كۆڭۈل بۆلدى. 1987 - يىلى يولداش خۇجىنتاۋ قاتارلىق يولداشلار ئىچكى موڭغۇلغا بېرىپ، خىزمەتلەرنى كۆزدىن كۆچۈردى.

1990 - يىلنىڭ ئالتۇن كۈز پەسلىدە يولداش جياڭ زېمىن ئىچكى موڭغۇلغا كېلىپ خىزمەتلەرنى كۆزدىن كۆچۈردى. ئۇ يولداش ماۋزېدۇڭ، جۇئېنلەي ۋە دېڭ شياۋپىڭنىڭ كۆپ غەمخورلۇقىغا ئېرىشكەن بۇ كەڭ زېمىندا بايلىقنىڭ مول ئىكەنلىكىنى، سىياسەت تۇسالغۇسىز، كىشىلەرنىڭ ئىناق ئىكەنلىكىنى كۆرۈپ، ئىنتايىن خۇشال بولۇپ مۇنداق دېدى: ئىچكى موڭغۇلنىڭ تۈرلۈك ئىشلاردا قولغا كەلتۈرگەن نەتىجىسى پۈتۈن ئاپتونوم رايوندىكىلەرنىڭ جۈملىدىن موڭغۇللار، خەنزۇلار ۋە باشقا مىللەتلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالغان بىر قانچە ئەۋلاد كىشىلەرنىڭ ئورتاق كۈرەش قىلغانلىقىنىڭ نەتىجىسى. يولداش جياڭ زېمىن باۋتۇ پولات - تۆمۈر زاۋۇتىنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە بۇ زاۋۇتتىكىلەرگە چوڭقۇر ھېسسىيات بىلەن مۇنداق سۆز قالدۇردى: «جۇئېنلەي زۇڭلىنىڭ غەمخورلۇقىنى ئېسىمىزدە مەڭگۈ ساقلاپ، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى بىلەن شۇغۇللىنىشىمىز لازىم، بۇ پەن - تېخنىكىغا موھتاج ھەم جاپالىق، ئەمەلىي ئىشلەش روھىغىمۇ موھتاج.»

باۋتۇ پولات - تۆمۈر زاۋۇتىدىكىلەر پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئۈچ ئەۋلاد رەھبەرلىرىنىڭ

7 - ئاينىڭ 20 - كۈنى كۆكخوتتىكى ھەر مىللەت، ھەر ساھە ئاممىسىدىن 50 مىڭغا يېقىن كىشى ئىچكى موڭغۇلنىڭ بەيگە مەيدانىغا يىغىلىپ، ئىچكى موڭغۇل ئاپتونوم رايونى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 50 يىللىقىنى قىزغىن تەبرىكلىدى، زۇجياخۇا باشچىلىقىدىكى مەركەز ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ بارلىق ئەزالىرى بۇ كاتتا مەرىكىگە قاتنىشىپ، ئاپتونوم رايوننىڭ قۇتلۇق تويىنى بىرلىكتە تەبرىكلىدى.

سۈرەتتە: چىرايلىق كىيىنىپ، خادا تۇتۇپ تۇرغان موڭغۇل قىزلار.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

باۋتۇ پولات - تۆمۈر زاۋۇتىنىڭ تۈرتكىسىدە ئىسمى-جىسمىغا لايىق بولغان زامانىۋى سانائەت بازىسىغا ئايلاندى.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، قانداق قىلىپ ئۆز جايىنىڭ باپلىق جەھەتتىكى ئەۋزەللىكىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، ئىچكى موڭغۇلنىڭ ئىقتىسادىنى مۇمكىنقەدەر تېز يۈكسەلدۈرۈش پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 3 - ئەۋلاد رەھبەرلىك كوللېكتىپى كۆڭۈل بۆلگەن مەسىلىلەرنىڭ بىرى بولۇپ قالدى.

بۈگۈنكى كۈندە ئىچكى موڭغۇل مەملىكىتىمىزدىكى مۇھىم دېھقانچىلىق ئىشلەپچىقىرىش بازىسى بولۇپ قالدى، بۇلتۇر ئاپتونوم رايوننىڭ ئاشلىق مەھسۇلات مىقدارى 15 مىليارد كىلوگرامدىن ئاشتى؛ چارۋىچىلىقتىمۇ ئۇدا بىر قانچە يىل مول ھوسۇل ئېلىنىپ، بۇ يىل چارۋىنىڭ ئومۇمىي سانى 70 مىليون تۇياقتىن ئېشىپ، تارىختا ئەڭ ياخشى سەۋىيە يارىتىلدى.

يايلاققا بېغىشلانغان مۇھەببەت

ئىچكى موڭغۇل ئاپتونوم رايونى قۇرۇلغان 50 يىلدىن بۇيان، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىق گۈللىرى يايلاقنىڭ ھەممە يېرىدە پورەكلەپ ئېچىلدى.ئىچكى موڭغۇلنىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ۋەزىيىتىنى ئۇزاققىچە ساقلاپ قېلىش ۋە راۋاجلاندۇرۇش جەھەتتىكى نەتىجىسى ۋە تەجرىبىلىرى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى ئۈچ ئەۋلاد رەھبەرلىرىنىڭ يۈكسەك ئەھمىيەت بېرىشىگە ۋە قىزغىن رىغبەتلەندۈرۈشىگە ئېرىشىپ كەلدى.

يولداش ماۋزېدۇڭ ئەينى يىللاردا مەنجۇلىدا توختاپ ئۆتكەندە شۇ جايدىكى كادىرلارغا پارتىيىنىڭ مىللىي سىياسىتىگە دىققەت قىلىپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش كېرەك، دەپ نەسىھەت قىلغانىدى. جۇئېنلەي زۇڭلىنىڭ تەشەببۇسى بىلەن،50- يىللاردا باۋتۇ پولات - تۆمۈر زاۋۇتىغا ياردەم بېرىش، باۋتۇ پولات - تۆمۈر زاۋۇتىنى قۇرۇش دولقۇنى كۆتۈرۈلۈپ، ۋەتىنىمىزنىڭ جاي - جايلىرىدىكى قۇرۇلۇشچىلار پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ چاقىرىقىغا ئاۋاز قوشۇپ، بۇ يەرگە جەم بولۇپ، جاپالىق ئەجىر سىڭدۈرگەنىدى.

ئېلۇنچۇن مىللىتىدىن بولغان مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ ۋەكىلى سەيگې پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 3 - ئەۋلاد رەھبەرلىك كوللېكتىپىدىكى رەھبىرىي ئەزالار ئىمزا قويۇپ بەرگەن باغاقچىنى ئەتىۋارلاپ ساقلاپ كەلمەكتە.ئۇ جياڭ زېمىن، لى پېڭ، چياۋشى قاتارلىق رەھبىرىي يولداشلارنىڭ ئۇ سۆزلەپ بەرگەن ئېلۇنچۇن مىللىتىنىڭ ئۆز تارىخىي باسقۇچتىن ئۆتكەنلىك كەچۈرمىشلىرىنى، مەدەنىيەتلىك، قاتارلىق ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ مەدەنىيەت،مائارىپ سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشكە قىلغان غەمخورلۇقىنى، لى پېڭ زۇڭلىنىڭ ئۇۋ ئوۋلىشى مەنئى قىلىنغان ئېلۇنچۇنلەرگە تىرىكچىلىك قىلىپ بېيىشقا چوقۇم ياردەم بېرىش توغرىسىدىكى يوليورۇقىنى ئۇنتۇيالمايدۇ. سەيگې مۇنداق دېدى: پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ غەمخورلۇقى ۋە قوللىشى ئاستىدا، ئېلۇنچۇنلار چوقۇم تېخىمۇ يېڭى قىياپەت بىلەن 21 - ئەسىرگە كىرىدۇ.

ئىچكى موڭغۇلنىڭ بىپايان يايلىقىدا بارلىققا كەلگەن ئۇلانمۇچىر سەنئەت ئۆمىكى دۆلىتىمىزنىڭ ئەدەبىيات - سەنئەت ساھەسىدىكى بىر بايراق. ئىچكى موڭغۇل ئاپتونوم رايونى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 50 يىللىق كاتتا مەرىكىسىنى كۈتۈۋېلىش بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئۇلانمۇچىر سەنئەت ئۆمىكىمۇ ئۆزىنىڭ قۇرۇلغانلىقىنىڭ 40 يىللىقىنى كۈتۈۋالدى.

ئىچكى موڭغۇل ئاپتونوم رايونىغا بىۋاستە قاراشلىق ئۇلانمۇچىر سەنئەت ئۆمىكىنىڭ باشلىقى،ئاتاقلىق ناخشىچى ئۇلان ئۆزىنىڭ ئۆسۈپ يېتىلىش جەريانى، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئۈچ ئەۋلاد رەھبەرلىرىنىڭ ئۇلانمۇچىر سەنئەت ئۆمىكىگە قىلغان سەممىي غەمخورلۇقى ئۈستىدە توختالغاندا ھاياجانلىنىپ مۇنداق دېدى: «رەئىس ماۋزېدۇڭ ئۇلانمۇچىردىكى سەنئەتچىلەرنى ئۈچ قېتىم قوبۇل قىلغان، ليۇشاۋچى، جۇدې، دېڭ شياۋپىڭ قاتارلىق مەركەز رەھبەرلىرىمۇ بىز قويغان ئويۇننى كۆپ قېتىم كۆرگەن. بولۇپمۇ قەدىردان جۇئېنلەي زۇڭلى ئۇلانمۇچىر سەنئەت ئۆمىكىدىكىلەرنى 12 قېتىمدىن ئارتۇق قوبۇل قىلغان.»

«1983 - يىلى 9 - ئايدا يولداش دېڭ شياۋپىڭ يەنە ئۇلانمۇچىر سەنئەت ئۆمىكىمىزگە ‹ئۇلانمۇچىر ئىستىلىنى جارى قىلدۇرۇپ، جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلايلى› دەپ بېغىشلىما يېزىپ بەرگەن. بىزمۇ يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ بېغىشلىمىسىنىڭ روھى بويىچە ئۆزىمىزگە قاتتىق تەلەپ قويۇپ كەلدۇق.»

باياشات خېتاۋ تۈزلەڭلىكىدىن ھەيۋەتلىك چوڭ ھىنگان تېغىغىچە، قايناق بازاردىن يايلاقنىڭ ئىچكىرىسىدىكى يېزا، كەنتلەرگىچە بولغان ھەممە جايدا ئىچكى موڭغۇلدىكى ھەر مىللەت ئوغۇل - قىزلىرى بۈگۈن ئەڭ يېڭى، ئەڭ گۈزەل ئەمگەك مېۋىسىنى سۆيۈملۈك ۋەتىنىگە تەقدىم قىلىپ، ئاپتونوم رايونىنى گۈللەندۈرۈپ،خەلقنى بېيىتىشتەك ئەمەلىي خىزمىتى بىلەن پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئۈچ ئەۋلاد رەھبەرلىرىنىڭ چوڭقۇر غەمخولۇقىغا جاۋاب قايتۇرماقتا.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، كۆكخوت، 17 - ئىيۇل تېلېگراممىسى

قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى دېگەن نېمە؟

«قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش» نىڭ مەزمۇن دائىرىسى: ھۆكۈمەت، كارخانا، ئەمگەكچى ۋە جەمئىيەتنىڭ ھەرقايسى تەرەپلىرىنىڭ ئاكتىپلىقىنى تولۇق قوزغاپ، سىياسەت جەھەتتىن يار - يۆلەك بولۇش ۋە ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش مۇلازىملىق ۋاستىلىرىدىن ئومۇمىيۈزلۈك پايدىلىنىپ، كارخانا ئورۇنلاشتۇرۇش، شەخسىي ئۆزى كەسىپ تېپىش ۋە جەمئىيەت ئورۇنلاشتۇرۇشقا ياردەم بېرىش ئۇسۇللىرىنى ئۆزئارا بىرلەشتۈرۈپ، ئالتە ئايدىن يۇقىرى ۋاقىت ئىشسىز قالغانلار ۋە تۇرمۇش قىيىنچىلىقى بار كارخانىلاردىكى ئېشىنچا ئەمگەك كۈچلىرىنى قىسقا ۋاقىت ئىچىدە ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇشقا نۇقتىلىق ياردەم بېرىشتىن ئىبارەت.

بۇنىڭ كونكرېت ئۇسۇلى مۇنداق: 1) كەسىپ يېتەكچىلىكى سۆھبەت يىغىنىنى ئۆتكۈزۈپ، قەرەللىك ھالدا ئىشسىز قالغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە كەسىپ ئۇچۇرلىرى ۋە ئىشقا ئورۇنلىشىش ئۇسۇللىرى تونۇشتۇرۇلىدۇ، ئىشسىز قالغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ قايتا ئىشقا ئورۇنلىشىش توغرىسىدا پىلان، تەدبىر تۈزۈشكە يېتەكچىلىك قىلىنىدۇ ۋە ياردەم بېرىلىدۇ، كونكرېت خىزمەتلەر ئەمگەك ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش مۇلازىملىق ئاپپاراتىغا قاراشلىق كەسىپ تونۇشتۇرۇش ئورۇنلىرىنىڭ مەسئۇللۇقىدا يولغا قويۇلىدۇ، 2) كەسىپ ئالماشتۇرۇش مەشقىنى ئېلىپ بېرىش ئارقىلىق قايتا ئىشقا ئورۇنلىشىش ئىقتىدارى ئاشۇرۇلىدۇ. 3) يۈز تۇرا تۇرۇپ سۆزلىشىش ۋە سىناق تەرىقىسىدە خىزمەت قىلىش ئۇسۇلىنى يولغا قويۇپ، قوش يۆنىلىشلىك تاللاش ئىلگىرى سۈرۈلىدۇ؛ 4) ئەمگەك، ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش مۇلازىملىقى كارخانىسىنى قۇرۇش ئارقىلىق ئۆزىنى ئىشلەپچىقىرىش ئارقىلىق قۇتقۇزۇش يولغا قويۇلىدۇ. يۇقىرىدىكى ئۈچ خىل ئۇسۇل ئارقىلىق ئۆزىنىڭ ئارزۇسىدىن باشقا كەسىپكىمۇ ئىشقا ئورۇنلىشالمىغان بولسا، بۇنداقلارنى ئەمگەك، ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش مۇلازىملىقى كارخانىسى ئىشلەپچىقىرىش ئارقىلىق ئۆزىنى قۇتقۇزۇش تۈرلىرىگە ئورۇنلاشتۇرىدۇ، بۇنداقلار ئەمگەك تارماقلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئارقىلىق ئۆزىنى قۇتقۇزۇش بازىسىغا بېرىپ، ئىشلەپچىقىرىش ئەمگىكىگە قاتناشسا بولىدۇ، ئىشسىز قالغانلارنى ۋە كارخانىلاردىكى ئېشىنچا ئەمگەك كۈچلىرىنى ئورۇنلاشتۇرۇش مەقسىتىدە يېڭى قۇرۇلغان ئەمگەك مۇلازىملىقى كارخانىلىرىنىڭ ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش سانى دۆلەت بەلگىلىگەن سانغا يەتكەن بولسا، دۆلەتنىڭ ئەمگەك مۇلازىملىقى كارخانىلىرىغا تۈزۈپ بەرگەن باجدىن كەچۈرۈم قىلىش، ئېتىبار بېرىش سىياسىتىدىن بەھرىمەن بولىدۇ؛ 5) سىياسەت بويىچە يېتەكلەش ئارقىلىق ئىشسىز قالغانلار ۋە كارخانىلاردىكى ئېشىنچا ئەمگەك كۈچلىرىنىڭ تەشكىللىنىپ ئىشقا ئورۇنلىشىشىغا ۋە ئۆزلىرى كەسىپ تېپىشىغا ئىلھام، مەدەت بېرىلىدۇ.

ئىشسىز قالغان، ئۆز ئىختىيارى بىلەن تەشكىللىنىپ ئىشقا ئورۇنلاشقانلار ياكى ئۆزى ئىش تاپقانلار بەھرىمەن بولىدىغان كارخانا قۇتقۇزۇش پۇلىنىڭ بىر قىسمى ياكى ھەممىسى ئىشچى ئىشلەيدىغان ئورۇن ياكى شەخسكە بىرلا قېتىمدا بېرىۋېتىلىدۇ. ئۇ ئىشلەپچىقىرىش، تىجارەتنى قوللاش مەبلىغى قىلىنىدۇ. كارخانىلاردىكى ئېشىنچا ئەمگەك كۈچلىرى ئۆز ئىختىيارى بويىچە تەشكىللىنىپ ئىشقا ئورۇنلاشقان بولسا ياكى ئۆزى ئىش تاپقان بولسا، كارخانىلار بەلگىلىك ئورۇنلاشتۇرۇش ھەققى بېرىپ، ئۇنى ئىشلەپچىقىرىش، تىجارەتنى قوللاش مەبلىغى قىلىدۇ.

(«خەلق گېزىتى»دىن)

7 - ئاينىڭ 16 - كۈنى خېنەن ئۆلكىسى شىنجېڭ شەھىرى گودىيەن يېزىسى لىڭگاڭ كەنتىدىكى دېھقان جاڭ شىدې ئاپتوموبىلىنى ھەيدەپ يېزىلىق ئاشلىق باشقۇرۇش ئورنىغا بېرىپ ئارتۇق ئاشلىقنى ساتتى. ئۇ يېڭى يولغا قويۇلغان قوغداش باھاسى بويىچە 1500 كىلوگرام بۇغدىينى دۆلەتكە بازار باھاسىدىن 500 يۈەن قىممەت ساتتى. ئۇ خۇشاللىقىدىن «دۆلەت يولغا قويغان دۆلەتكە سېتىپ بېرىلگەن ئاشلىقنى قوغداش باھاسى دېھقانلارنىڭ مەنپەئىتىنى ھەقىقىي قوغدايدىكەن. مەن كېلەر يىلى ئاشلىقنى تېخىمۇ كۆپ تېرىيمەن» دېدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

دېھقانلار يېڭى تېخنىكى ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىگە ئېھتىياج

ھازىر دېھقانلار قۇرۇلمىسى ئاددىي، ھەممە ئائىلىلەرگە ماس كېلىدىغان توققۇز خىل يېڭى تېخنىكى ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىگە جىددىي ئېھتىياجلىق.

نېپىز رەختتىن تىكىلگەن يامغۇرلۇق: بۇنداق يامغۇرلۇقلار يېڭى خىلدىكى يامغۇر ئۆتمەيدىغان رەختلەردىن تىكىلگەن بولۇپ، يەر ھەيدەش، مايسا كۆچۈرۈش، ئوت ئوتاش، توشۇش قاتارلىقلارغا ئىشلەتكىلى بولىدىغان، تېز قۇرۇيدىغان، چىدامىلىق بولۇشى كېرەك.

دېھقانچىلىقتا ئىشلىتىلىدىغان داڭلىق ئاپتوموبىل: بۇنداق ئاپتوموبىللار يېزا ئىگىلىكىدە ئىشلىتىلىدىغان 0.5 — 1.5 تونىلىق ئۈچ چاقلىق ماشىنىلار ۋە يېنىك تېخنىكى تۆت چاقلىق ئاپتوموبىللار بولۇشى كېرەك.

يۇقىرى ئۈنۈملۈك يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى: بۇنداق ماشىنىلار ئىلمىي ئۇسۇلدا لايىھەلەنگەن ئوغۇتلاش، ئورۇش، دان ئايرىش، مايسا كۆچۈرۈش قاتارلىقلارغا ئومۇمىيۈزلۈك ئىشلىتىلىدىغان، ئوبىلىۋاتىل، بولۇپمۇ سۇ پۈركۈش، يەر ھەيدەش، تىرنىلاش ماشىنىسى قاتارلىق ئىستىقباللىق ماشىنا سايمانلار بولۇشى كېرەك.

ئاددىي كىچىك ئېنېرگىيە ماشىنىلىرى: بۇلار شامال كۈچى ئارقىلىق توك چىقىرىش ئىستانسىسى، سالياركا گېنېراتورى، ئېنېرگىيە ئاككۇمۇلياتورى ۋە تۆۋەن بېسىملىق توك ماشىنىسىدىن ئىبارەت.

كۆپ ئىقتىدارلىق سۇ قايناتقۇچ: كۈن نۇرى، پاتقاق گازى، گاز، توك قاتارلىقلاردا قاينايدىغان سۇ قايناتقۇچ بەك ئېھتىياجلىق، يېقىنقى مەزگىللەردىن بۇيان ۋاكۇئۇم سىلىندىرلىق تېرموس، نۇر ۋە توك ئارقىلىق سۇ قايناتقۇچ تېخىمۇ ئېھتىياجلىق بولۇپ قالدى.

يېڭى تېخنىكى يېزا ئىگىلىك قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرى: كۆچمە ئۆي، ئەينەك، پولات رادىئاتور، يامغۇر ئۆتمەيدىغان نېپىز چېدىر قاتارلىقلار بارغانسېرى قارشى ئېلىنماقتا. چىرىمەيدىغان ھەر خىل سۇنئىي تاللىق تاختايلارنىڭ بازىرى ئىتتىك بولماقتا.

ھەر خىل سۇلياۋ بۇيۇملار: سۇلياۋدىن ئىشلەنگەن ھەر خىل چېلەك، سېۋەت ۋە ئايلانما ساندۇق قاتارلىقلارغا بولغان ئېھتىياج ئاشماقتا.

كىچىك تېخنىكى سۇغىرىش، سۇ چىقىرىش ئەسۋابلىرى: ئېغىرلىقى 40 كىلوگرام ئەتراپىدا كېلىدىغان سۇغىرىش، سۇ چىقىرىش ئەسۋابلىرىنىڭ بازىرى ئىتتىك بولماقتا.

كۆپ خىل ئىشلىتىلىدىغان كىچىك تېخنىكى دۇگىلاتېللار: 12 ئات كۈچلۈك دىزېل ماتور، ئالتە ئات كۈچلۈك بېنزىن دۇگىلاتېلىنىڭ بازىرى ئىتتىك بولماقتا. ئاشلىق، ماي پىششىقلايدىغان ماشىنىلار، توك ھەرىسى ۋە ئۆسۈملۈك ئاسراش ماشىنىلىرىغا بولغان ئېھتىياجمۇ ئاشماقتا.

(«تەرمىلەر گېزىتى»دىن)

ئامېرىكا كارخانىلىرى ئۇچۇرغا قانداق ئېرىشىدۇ؟

ئۇچۇر بايلىق دېمەكتۇر، ئۇچۇرغا ئۆز ۋاقتىدا، توغرا ئېرىشىش كارخانىنىڭ گۈللەپ روناق تېپىشىدىكى ئاچقۇچ. ئامېرىكا كارخانىلىرى بازار ئۇچۇرلىرىنى ئىگىلەش ئۈچۈن، بىرىنچىدىن، ئۆز كارخانىسىدىكى مال ساتقۇچى خادىملارغا تايىنىدۇ. مال ساتقۇچى خادىملار مال سېتىپلا قالماستىن بازار ئۇچۇرلىرىنى توپلاپ، رەتلەپ، تەھلىل قىلىپ، كارخانىنىڭ مەبلەغ سېلىش تەدبىرى تۈزۈشىنى بەلگىلىك ئاساسلار بىلەن تەمىنلەيدۇ.

ئىككىنچىدىن، كەسپىي ئۇچۇر شىركەتلىرىدىن ياردەم سورايدۇ، بۇ ئۇچۇر شىركەتلىرى كارخانىلارنىڭ بازارلارنى تەكشۈرۈشكە ياردەم بېرىدۇ، بەزى ئوتتۇرا، كىچىك تېخنىكى كارخانىلار تەكشۈرۈش خىراجىتىنى چىقىرىشقا ئامالسىز قالسا، بۇ شىركەتنىڭ نەشر بۇيۇملىرىنى سېتىۋېلىپ، ئۇنىڭدىن ئۇچۇرغا ئېرىشىدۇ، ئامېرىكىدىكى ئۇچۇر شىركەتلىرى كارخانا ساھەسىنىڭ پايدىلىنىشى ئۈچۈن زور مىقداردىكى ئۇچۇر ماتېرىياللىرىنى تۈزۈپ نەشر قىلىدۇ.

ئۈچىنچىدىن، مەسلىھەتچىلەرنى تەكلىپ قىلىدۇ، بۇ مەسلىھەتچىلەر مەلۇم بىر تۈردىكى مەھسۇلاتنىڭ بازىرىنى ياخشى بىلگەچكە، ئۇلارنىڭ پىكرىنى كارخانىنىڭ تەدبىر بەلگىلىشىگە يېتەكچى قىلىشقا بولىدۇ.

تۆتىنچىدىن، خەت ئەۋەتىپ تەكشۈرىدۇ. ئەۋەتىلگەن تەكشۈرۈش خەتلىرىگە خېلى ئوبدان جاۋاب كېلىدۇ. ئامېرىكا كارخانىلىرى ئۇلارغا مۇكاپات بېرىدۇ. چۈنكى ئامېرىكىلىقلار باشقىلار بىزگە جاۋاب خەت يېزىش ئۈچۈن ئەمگەك سىڭدۈرىدۇ. شۇڭا ئۇلارغا ھەق بېرىش كېرەك، دەپ قارايدۇ. ئامېرىكا كارخانىلىرى (شىركەتلىرى)، كارخانىنىڭ ئىچكى قىسمىدىكى ھەرقايسى تارماقلار، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئۆزئارا ئۇچۇر ئالماشتۇرۇشىغا بەك ئېتىبار بېرىدۇ، ھەرقانداق بىر خىزمەتچى بىرەر يېڭى ئۇچۇرغا ئىگە بولسىلا، دەرھال كومپيۇتېرغا كىرگۈزىدۇ، باشقا ئىشچى - خىزمەتچىلەر كومپيۇتېر ئارقىلىق بۇ ئۇچۇردىن بەھرىمەن بولىدۇ. ھەر بىر ئىشچى - خىزمەتچى سىرتقا ئىش بېجىرگىلى چىقىپ قايتىپ كەلگەندە كومپيۇتېرنى ئېچىپ، يېڭى ئۇچۇرلاردىن خەۋەر تاپىدۇ.

(«سوۋېت ۋاقتى گېزىتى» دىن)

ۋېنادىكى «مۇزىكا كوچىسى»

ۋېنا - دۇنياغا مەشھۇر مۇزىكا پايتەختى. ۋېنانىڭ ھەممە يېرىدە مۇزىكا ياڭراپ تۇرىدۇ. ئۇنىڭ مەنزىرىسى گۈزەل بولۇپ، شېئىرى تۇيغۇ چىقىپ

مۇزىكا چېلىپ، ئۆتكەن - كەچكەنلەرنى جەلپ قىلىدۇ. ئۇلارغا ساقچىلارمۇ كاشىلا قىلمايدۇ. شۇڭا بۇ كوچا دۇنياغا مەشھۇر «مۇزىكا كوچىسى» غا

پۇلىنى بىر ھەپتىلىك تۇرمۇش چىقىمىغا تاپشۇرىدۇ. بەزى مۇزىكا ئەترەتلىرى باشقا شەھەرلەردىن ياكى شەھەر ئەتراپى رايونلىرىدىن، يېزا - كەنتلەردىن

ۋېنا ـ دۇنياغا مەشھۇر مۇزىكا پايتەختى. ۋېنانىڭ ھەممە يېرىدە مۇزىكا ياڭراپ تۇرىدۇ. ئۇنىڭ مەنزىرىسى گۈزەل بولۇپ، شېئىرى تۇيغۇ چىقىپ تۇرىدۇ. شۇڭا ئۇ كىشىنى بەكمۇ مەپتۇن قىلىدۇ.

ۋېنادا بىر پىيادىلەر كوچىسى بار. بۇ كوچىدا ماشىنىلارنىڭ مېڭىشى، يايما يېيىش چەكلىنىدۇ. لېكىن مۇزىكا ئارتىسلىرىنىڭ پائالىيىتى بۇنىڭدىن مۇستەسنا. ھەر كۈنى چۈشتىن كېيىن دائىم كىچىك مۇزىكا ئەترەتلىرى ياكى مۇزىكانتلار بۇ كوچىدا مۇزىكا چېلىپ، ئۆتكەن ـ كەچكەنلەرنى جەلپ قىلىدۇ. ئۇلارغا ساقچىلارمۇ كاشىلا قىلمايدۇ. شۇڭا بۇ كوچا دۇنياغا مەشھۇر «مۇزىكا كوچىسى» غا ئايلانغان. ۋېنادا كىشىلەر ئەڭ ئۇلۇغ مۇزىكانتلارنى ھۆرمەتكە ئەڭ سازاۋەر كىشىلەر دەپ قارايدۇ. بۇ كوچىدىكى كىچىك مۇزىكا ئەترىتى دائىم مۇزىكا ئىنستىتۇتىنىڭ ئوقۇغۇچىلىرىدىن تەشكىللىنىدۇ. ئۇلار پەقەت يەكشەنبە كۈنى چۈشتىن كېيىن كوچا دوقمۇشىدا بىر قېتىم مۇزىكا ئورۇنداپ تاپقان پۇلىنى بىر ھەپتىلىك تۇرمۇش چىقىمىغا تاپشۇرىدۇ. بەزى مۇزىكا ئەترەتلىرى باشقا شەھەرلەردىن ياكى شەھەر ئەتراپى رايونلىرىدىن، يېزا ـ كەنتلەردىن كەلگەنلەر. ئۇلارنىڭ بىر نەچچە سائەت مۇزىكا چېلىشتىن قىلغان كىرىمى يول خىراجىتىگە كەڭتاشا يېتىدۇ. ئۇلار ئىككى مۇزىكىنى ئورۇنداپ بولغاندا، بىر ھەمرىيى خالتىنى ئېلىپ تاماشىبىنلارنىڭ ئالدىغا بارىدۇ. تاماشىبىنلار قانچىلىك پۇل بەرسە رازى بولىدۇ. كوچا دوقمۇشىدىكى مۇزىكا ئەترىتىدىكىلەرنىڭ كۆپىنچىسى ئىسكىروپكا، گىتتار ۋە سۇناي چالىدۇ. بەزى چاغلاردا ساكس ۋە دۇمباقنىمۇ تەڭكەش قىلىدۇ. بولۇپمۇ مەشھۇر مۇزىكىلارنى ئورۇندىغان چاغدا ئەنئەنىۋى ئېقىمنىڭ ئاسارىتىگە ئۇچرىماي، ئۇنى ئەركىن ئىپادىلەيدۇ.

(«تەرمىلەر گېزىتى» دىن)

ئۈچىنچىدىن، مەسلىھەتچىلەرنى تەكلىپ

دۆلىتىمىزدە تارقىتىلغان ئەڭ دەسلەپكى زايوم

دۆلىتىمىزدە ئەڭ دەسلەپكى زايوم «ئىشەنچلىك بېلەت» نامى بىلەن چىڭ سۇلالىسىنىڭ گۇاڭشۇي يىللىرىدا تارقىتىلغان.

ئەپيۇن ئۇرۇشىدىن كېيىن چىڭ سۇلالىسى ھۆكۈمىتى زاۋاللىققا يۈز تۇتتى. ھەربىي خىراجەت كىرىمىنى كۆپەيتىپ ئۇرۇش ئېھتىياجىنى قامداش ئۈچۈن تەيپىڭ تيەنگو ھەرىكىتىنى باستۇرۇش مەقسىتىدە «ئىچكى تاموژنا بېجى» تەسىس قىلدى. جياۋۇ ئۇرۇشىدىن كېيىن كۆپ مىقداردىكى ئۇرۇش تۆلەم پۇلى چىڭ سۇلالىسى ھاكىمىيىتىنى ماغدۇرىدىن كەتكۈزۈپ ئىچكى-تاشقى جەھەتتە قەرزگە بوغۇپ قويدى، مالىيە ئىشلىرىنى باشقۇرۇش تەدبىرلىرى كارغا كەلمىدى. دۆلەت گۇمران بولۇش خەۋپىگە دۇچ كەلگەن ئەھۋالدا، گۇاڭشۇي يىللىرى ئىمتىھاندىن ئۆتۈپ ئەمەلدار بولغان بىلىم ئەھلى ـ نەنجىڭلىق خۇاڭ سيوڭ چەت ئەللەرنىڭ مەملىكەت ئىچىدە زايوم تارقىتىپ ئىئانە توپلىغان مىساللاردىن پايدىلىنىپ، سودىگەرلەردىن قەرز ئېلىپ جىددىي ئەھۋالغا تاقابىل تۇرۇش ئۈچۈن زايوم تارقىتىشنى ئىلتىماس قىلغان، بۇ خەير-ساخاۋەتلىك ئىش سۈپىتىدە ئالاھىدە ماختالغان. شۇنىڭدىن كېيىن پەرمان چۈشۈرۈلۈپ زايوم تارقىتىلغان. چىڭ سۇلالىسى ئوردىسى خان جەمەتىنىڭ يۈز خاتىرىسى ئۈچۈن ئۇنى زايوم دېيىشكە رايى بارماي، نامىنى «ئىشەنچلىك بېلەت» دەپ بېكىتىپ، شۇ ئارقىلىق خەلقنىڭ ئىشەنچىگە ئېرىشىشنى مەقسەت قىلغان. ئىشەنچلىك بېلەت بېسىلىپ تارقىتىلغاندىن كېيىن ھەرقايسى ئۆلكىلەردە سېتىلغان. شۇ قېتىمدا 19 مىليون يۈەنلىك زايوم تارقىتىلغان. مانا بۇ ئېلىمىزدە تۇنجى قېتىم تارقىتىلغان زايوم ھېسابلىنىدۇ.

(«مۇلازىمەت يېتەكچى گېزىتى»دىن)

ئىقتىدار ئوقۇش تارىخىدىن مۇھىم

بىلىم ئىگىلەش ئىنساننىڭ ئەڭ ئاخىرقى مەقسىتى ئەمەس، ئۆگەنگەن بىلىمىنى ئەمەلىيەت جەريانىدا ئىجادكارلىق بىلەن قوللىنىشتەك خىزمەت ئىقتىدارى ئەڭ مۇھىم. ئىقتىدار بىلەن ئوقۇش تارىخىنىڭ قايسىسى مۇھىم؟ بۇ ھەممىگە چۈشىنىشلىك مەسىلە. لېكىن بەزى جايلاردا بۇ بىر مەسىلە بولۇپ قالدى. مېنىڭچە، بۇنىڭدا ئىككى خىل سەۋەب بار. بىرى، پىلانلىق ئىگىلىكتىن بازار ئىگىلىكىگە ئۆتۈشنىڭ دەسلەپكى مەزگىلىدە بەزى ئىدارىلەر ئىستاژىغىلا قاراشتىن خالى بولالمىدى؛ ئەسلىدە ئوقۇش تارىخى ئىستاژغا قاراشتىكى مۇھىم ئامىل ئىدى. يەنە بىرى، بىر پارچە دىپلوم بولسىلا بولىدىغان بولدى. دىپلوم ئۆزگەرمەس نەرسە. ئىقتىدار بولسا ئۆزگىرىپ تۇرىدۇ.

ھازىر بازار ئىگىلىكى مۇھىتى دەسلەپكى قەدەمدە شەكىللەندى. زامانىۋى كارخانا تۈزۈمى ۋە دۆلەت خىزمەتچىلىرى تۈزۈمى كۈندىن ـ كۈنگە مۇكەممەللەشمەكتە، ھەرقايسى ئىدارىلەر ئادەم ئىشلىتىش جەھەتتە ئىقتىدارغا بارغانسېرى ئېتىبار بەرمەكتە. ئوقۇش تارىخىنى پەقەت بىر پايدىلىنىش ماتېرىيالىلا قىلماقتا، چۈنكى ھەرقانداق بىر ئىدارە باشلىقىنىڭ كۆڭۈل بۆلىدىغىنى خىزمەت نەتىجىسى. خىزمەتتە نەتىجە يارىتىش ئوقۇش تارىخىغا ئەمەس، ئىقتىدارغا باغلىق.

ئالتە يىل بۇرۇن مەن تۇنجى قېتىم ئالىي مەكتەپ ئىمتىھانىغا قاتنىشىپ ئۆتەلمىدىم. بىر تەرەپتىن ئىشلەپ، بىر تەرەپتىن ئۆگىنىپ، مەكتەپتە ئۆگىنەلمىگەن نەرسىلەرنى ئۆگىنىۋالدىم. شۇنىڭ بىلەن مەن مەكتەپنىڭ بىلىم ئېلىشتىكى بىردىنبىر يول ئەمەسلىكىنى، پەقەت ئەمەلىيەتنىڭلا بىلىمنى ئىشلىتەلىگەن-ئىشلىتەلمىگەنلىكنى ئۆلچەيدىغان ئۆلچەم ئىكەنلىكىنى چۈشىنىۋالدىم.

كىتاب كۆرۈش ياشاشنى ئۆگىنىش، ئۆزىگە مۇۋاپىق كېلىدىغان ياشاش ئۇسۇلىنى، يەنى ئەڭ ياخشى تۇرمۇش كەچۈرۈش ئۇسۇلىنى تېپىشنى مەقسەت قىلىدۇ.

تۆت يىلدىن كېيىن مېنىڭ يېقىن ساۋاقدىشىم ئۇنىۋېرسىتېتنى پۈتتۈردى. ئۇ مەكتەپنىڭ بۈك-باراقسان يوللىرىدا تاگورنىڭ شېئىرلىرىنى ئوقۇپ يۈردى، مەن جەمئىيەتنىڭ ئەڭ تۆۋەن قاتلىمىدا تۆت يىل تەر ئاققۇزۇپ جاپا چەكتىم. بىر كۈنى ئۇ مېنى بىر سورۇنغا ئېلىپ باردى. بۇ يەردە مۇنداق بىر قىزىق ئىش بولدى. مېنى بىر ئىدارىنىڭ باشلىقى يارىتىپ قالدى. ئۇ مېنى باش شىركەتنىڭ مۇشۇ رايوندا تۇرۇشلۇق شۆبە شىركىتىنىڭ مەسئۇللۇقىغا تەيىنلىدى. مېنىڭ ھېلىقى ساۋاقدىشىم قول ئاستىمدا ئىشلەيدىغان بولدى، ئاشۇ يىلى مېنىڭ شىركىتىم 20 شۆبە شىركەت ئىچىدە 5- بولدى. ئەپسۇسلىنارلىقى شۇكى، ھېلىقى ساۋاقدىشىمنىڭ نەتىجىسى ئادەتتىكىدەك بولغاچقا، شىركەتتىن ئايرىلىشقا مەجبۇر بولدى، ئۇنىڭ بىلەن بىللە كەتكەنلەر ئىچىدە يەنە بىر ئاسپىرانتمۇ بار ئىدى.

ئامېرىكىنىڭ داڭلىق مائارىپشۇناسى روبېرت خېچنىس: «مائارىپنىڭ مەقسىتى ياشلارغا كېيىنكى ھاياتىدا ئۆزىنى ئۆزى تەربىيىلەشنى ئۆگىتىش» دېگەن. شۇڭا مەكتەپتە ئالغان تەربىيە ۋە تەربىيە ئېلىش دەرىجىسىنىڭ يۇقىرىلىقى شۇ كىشىنىڭ بىر مەزگىللىك ئىپادىسىنى باھالاشقىلا يارايدۇ. لېكىن ھەل قىلغۇچ رول ئوينايدىغىنى يەنىلا ئالغان تەربىيىنىڭ نەتىجىسى.

بىلىمنى ئەمەلىيەت جەريانىدا ئىشلىتىش ئىقتىدارى ھازىرقى زامان كىشىلىرىنىڭ قورالى. بۇ، دېڭىزدا سۇ ئۈزۈۋاتقىنىڭىزدا تۇيۇقسىز شىددەتلىك دولقۇن كەلسە، سۇ ئۈزۈش مەكتىپىنىڭ دىپلومىنى چىقىرىپ قۇتۇلالمايسەن، سېنى قۇتۇلدۇرالايدىغىنى پەقەت سۇ ئۈزۈش ماھارىتىڭ، دېگەنلىك.

(«خەلق گېزىتى»دىن)

بۈگۈنكى لاسا

لاسا دېڭىز يۈزىدىن 3650 مېتىر ئېگىزلىككە جايلاشقان. شۇڭا بۇ يەردە سانائەتتىن بۇلغىنىش يوق. بۇ يەرنىڭ ھاۋاسى سۈزۈك بولۇپ، يىلنىڭ ھەرقانداق ۋاقتىدا قۇياش نۇر چېچىپ تۇرىدۇ. بولۇپمۇ كەچتە يامغۇر ياغقاندىن كېيىن ئېگىزرەك يەردە تۇرۇپ يىراققا قارىسىڭىز، پۈتۈن لاسا شەھىرى ياپيېشىل كۆرۈنىدۇ، بۇرۇن لاساغا كەلگەنلەر ھازىر لاسادىكى ئەڭ چوڭ ئۆزگىرىشنى، يەنى بۇدالا سارىيىنىڭ ئالدى- كەينىدىكى ئۆزگىرىشنى ھېس قىلالايدۇ. بۇرۇن بۇدالا سارىيىنىڭ ئالدى ـ كەينىدە قىستا ـ قىستاڭ ئاھالىلەر ئۆيلىرى ۋە كونا خىزمەت بىنالىرى بولۇپ، ئۇلار بۇ قەدىمكى يادىكارلىقنى باشقۇرۇش ۋە قوغداشقا تەسىر يەتكۈزەتتى، بۇ يەرنىڭ مۇھىتىمۇ كۈندىن- كۈنگە ناچارلىشىشقا باشلىغانىدى. 1995- يىلى ساراينىڭ ئالدى ـ كەينىدىكى ئاھالىلەر ۋە ئىدارىلەرنى كۆچۈرۈۋېتىش خىزمىتى باشلاندى. شۇنىڭ بىلەن بۇدالا سارىيىنىڭ ئالدىدا ئۇزۇنلۇقى 600 مېتىر، جەنۇبتىن شىمالىغىچە بولغان كەڭلىكى 400 مېتىر كېلىدىغان مەيدان شەكىللەندى.

بىر نەچچە يىل ئىلگىرى لاسادا ئىستىراھەت مېھمانخانىسى، شىزاڭ مېھمانخانىسى قاتارلىق چەتكە ئېچىۋېتىلگەن بىر نەچچىلا مېھمانخانا بار ئىدى، ھازىر بۇدالا سارىيىغا 100 نەچچە مېتىر كېلىدىغان جايغا بىر ئۈچ يۇلتۇزلۇق مېھمانخانا سېلىندى، بۇنىڭغا ئۇلاپلا يەنە بىر نەچچە كاتتا ساياھەت مېھمانخانىلىرى سېلىندى. بۇ مېھمانخانىلارنىڭ بەزمەخانىلىرىدا بېيىجىڭدىن كەلگەن سەنئەتكارلار ئورۇندىغان نومۇرلاردىن ھۇزۇرلانغىلى بولۇپلا قالماي، گۇاڭجۇ، شېنجېنلاردىن ئايروپىلان بىلەن توشۇپ كېلىنگەن يېڭى دېڭىز مەھسۇلاتلىرىنى، غەرب ئەللىرىنىڭ تاماقلىرىنى بەھۇزۇر تېتىغىلى بولىدىغان بولدى. ھەر يىلى 4 ـ ئايدىلا بۇدالا سارىيىنىڭ ئەتراپىدىكى مېھمانخانىلارغا ساياھەتچىلەر تولۇپ كېتىدۇ.

60 ـ يىللاردىن تارتىپ لاسادا تۇرۇۋاتقان بىر كىشى مۇنداق دېدى: ئەينى يىللاردا لاسادا يېسۋىلەك، ياڭيۇ، تۇرۇپلا بار ئىدى. مېۋە ـ چېۋىدىن ئېغىز ئېچىش مۇمكىن ئەمەس ئىدى. لېكىن ھازىر بۇدالا سارىيىنىڭ شەرقىدىكى لۇكاڭ دېھقانچىلىق مەھسۇلاتلىرى بازىرىنىڭ ئىچكىرى ئۆلكىلەردىكى بازارلاردىن پەرقى قالمىدى.

ئىسلاھات ۋە ئىشىكنى ئېچىۋېتىش لاسادىكى دېھقانلارنى بازار ئىگىلىكىگە يۈزلەندۈردى. ھازىر ئۇلارنىڭ تىجارىتى بارغانسېرى روناق تاپماقتا.

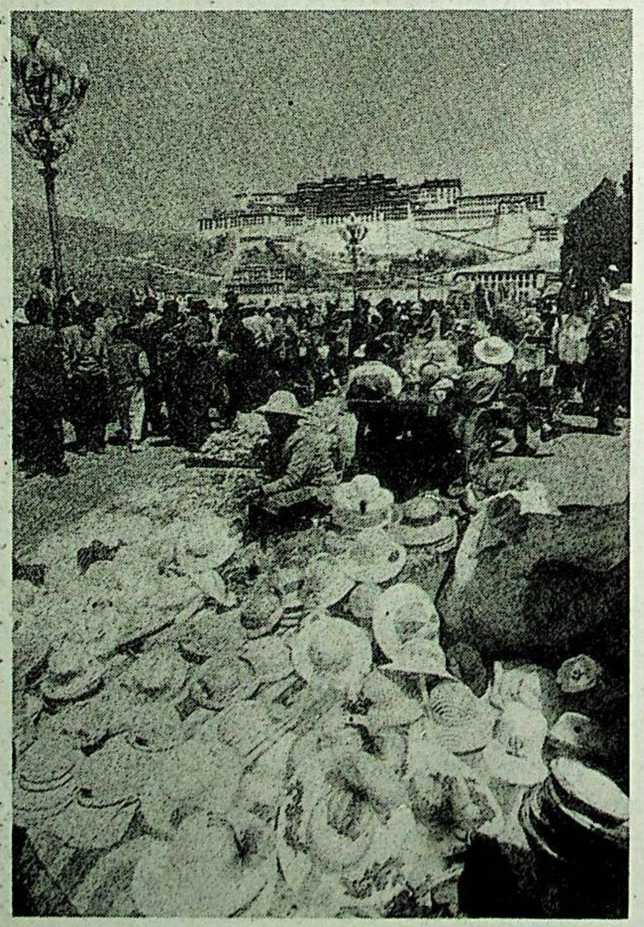

سۈرەتتە: بۇدالا سارىيىنىڭ ئالدىدىكى ئاۋات بازار.

(«بۈگۈنكى جۇڭگو» ژۇرنىلىدىن)

سۈرەتتە: لاسانىڭ مەركىزىي كوچىسىدىن بىر كۆرۈنۈش.

جۇڭگو تىكتاك توپچىلار ۋەكىللەر ئۆمىكى تەكلىپكە بىنائەن ئامېرىكىغا زىيارەتكە ماڭدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 22-ئىيۇل تېلېگراممىسى. دۇنيا تىنچلىق تەرەققىياتىغا تۈرتكە بولغان «تىكتاك توپ دىپلوماتىيىسى»-نىڭ 25 يىللىقىنى خاتىرىلەش ئۈچۈن، جۇڭگو تىكتاك توپچىلار ۋەكىللەر ئۆمىكىدىكى 20 نەچچە كىشى دوستانە زىيارەتتە بولۇش ئۈچۈن بۈگۈن بېيجىڭدىن ئامېرىكىغا يۈرۈپ كەتتى.

1971-يىلى 31-نۆۋەتلىك دۇنيا تىكتاك توپ مۇسابىقىسىدىن كېيىن، رەئىس ماۋزېدۇڭ ۋە جۇئېنلەي زۇڭلىنىڭ تەدبىر بەلگىلىشى بىلەن جۇڭگو ئامېرىكا تىكتاك توپ كوماندىسىنى جۇڭگودا زىيارەتتە بولۇشقا تەكلىپ قىلغانىدى، 1972-يىلى ئامېرىكا ئامېرىكا-جۇڭگو مۇناسىۋىتى مەملىكەتلىك كومىتېتى ۋە ئامېرىكا تىكتاك توپچىلار جەمئىيىتىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن، جۇڭگو تىكتاك توپچىلار ۋەكىللەر ئۆمىكى ئامېرىكىدا زىيارەتتە بولدى. جۇڭگو-ئامېرىكا تىكتاك توپ تەنھەرىكەتچىلىرىنىڭ دوستلۇقى ۋە ئالماشتۇرۇشى كېيىنكى كۈنلەردە ئىككى دۆلەتنىڭ مۇناسىۋىتىنى ياخشىلاشتا ئىجابىي رول ئوينىدى ۋە «تىكتاك توپ دىپلوماتىيىسى» دەپ تەرىپلەندى.

جۇڭگو تىكتاك توپچىلار ۋەكىللەر ئۆمىكى ئەزالىرى ئىچىدە بۇنىڭدىن 25 يىل ئىلگىرى ئامېرىكىدا زىيارەتتە بولغان پېشقەدەم تەنھەرىكەتچىلەر ۋەكىللىرىدىن جاڭ شېيىلىن، جېڭ مېنىجى، لىن خۇيچىن، زۇيەنلياڭ، يېڭى ئەۋلاد تەنھەرىكەتچىلەر ۋەكىللىرىدىن دېڭ ياپىڭ، ياڭ يىڭ، لىيۇ گۇلياڭ، دىڭ سۇڭ، تېرېنېرلار ۋەكىللىرىدىن سەي جىنخۇا قاتارلىقلار بار. خەلقئارا تىكتاك توپچىلار بىرلەشمىسى ۋە جۇڭگو تىكتاك توپچىلار جەمئىيىتىنىڭ رەئىسى شۇ يىنشېڭمۇ تەكلىپكە بىنائەن مېھمان سۈپىتىدە ئامېرىكىغا يۈرۈپ كەتتى.

كىشىلەر فىلىپپىن خەلقئارا شال تەتقىقاتخانىسىدىكى «گۈرۈچ دۇنياسى» مۇزېيىدا «دەرىجىدىن تاشقىرى شال»نى كۆرمەكتە. خەلقئارا شال تەتقىقاتخانىسى 90 - يىللاردا يېتىشتۈرگەن «دەرىجىدىن تاشقىرى شال» سورتى ئارقىلىق بىرلىك ھوسۇلىنى 25% ئاشۇرغىلى بولىدىكەن.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

16 - نۆۋەتلىك خەلقئارا دېئابىت كېسىلى بىرلەشمىسىنىڭ يىغىنى فىنلاندىيىدە ئۆتكۈزۈلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، خېلسىنكى، 20 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. 16- نۆۋەتلىك خەلقئارا دېئابىت كېسەللىكى بىرلەشمىسىنىڭ يىغىنى مۇشۇ ئاينىڭ 20 - كۈنى كەچتە فىنلاندىيىنىڭ پايتەختى خېلسىنكىدا ئېچىلدى، دۇنيادىكى 120 دىن ئارتۇق دۆلەت ۋە رايوندىن كەلگەن ئالىم ۋە تىببىي خادىم كۈندىن - كۈنگە ئېغىرلىشىۋاتقان بۇ يەر شارى خاراكتېرلىك كېسەللىك ئۈستىدە مۇزاكىرىلەشتى.

بۇ قېتىمقى ئالتە كۈنلۈك يىغىندا ئاساسلىقى، ئاساس ۋە كلىنىكىلىق تەتقىقات، دېئابىت كېسىلىگە قاراش ۋە دېئابىت كېسەللىكىنىڭ ئىجتىمائىي ئورنى قاتارلىق مەخسۇس مەسىلىلەر مۇزاكىرە قىلىنىدۇ.

ئەراپات ئىئوردانىيە باش ۋەزىرى بىلەن ئىككى تەرەپلىك ھەمكارلىق ئۈستىدە مۇزاكىرىلەشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالېم، 20-ئىيۇل تېلېگراممىسى. پەلەستىن تارقىتىش ۋاستىسى خەۋەرلىشىش مەركىزى تەمىنلىگەن خەۋەرگە قارىغاندا، پەلەستىن مىللىي ھوقۇقلۇق ئورگىنىنىڭ رەئىسى ئەراپات مۇشۇ ئاينىڭ 20-كۈنى ئىئوردان دەرياسىنىڭ غەربىي قىرغىقىدىكى رامارا شەھىرىدە زىيارەتكە كەلگەن ئىئوردانىيىنىڭ باش ۋەزىرى ماجالى بىلەن پەلەستىن - ئىئوردانىيە ھەمكارلىقىنى يەنىمۇ كۈچەيتىش مەسىلىسى توغرىسىدا مۇزاكىرىلەشكەن.

ئىككى رەھبەر سۆھبەتتىن كېيىن ئۆتكۈزگەن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا مۇنداق دېدى: ئىككى تەرەپ ئاساسەن ئىقتىسادىي ھەمكارلىق مەسىلىسىنى مۇزاكىرە قىلدى. بىراق ماجالى شۇ كۈنى ئەتىگەندە مىسىر تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى مۇخبىرىنىڭ مەخسۇس زىيارىتىنى قوبۇل قىلغاندا، ئىئوردانىيىنىڭ مىسىرنىڭ قاتماللىققا چۈشۈپ قالغان پەلەستىن-ئىسرائىلىيە تىنچلىق تەرەققىياتىنى تىرىشىپ ئەسلىگە كەلتۈرۈشىگە ياردەم بېرىشنى خالايدۇ، دېدى. ماجالى مۇنداق دېدى: مىسىر ئامېرىكىنىڭ ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق جەريانىدىكى ئاساسلىق شېرىكى، مىسىرنىڭ ياراشتۇرۇشى ئوبيېكتىپ ۋە ئادىل.

ب د ت قىسىملىرى شەرقىي سىلوۋونىيىدىن چىقىپ كېتىشكە باشلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، زاگرېب خەۋىرى. كرودىيىنىڭ شەرقىي سىلوۋونىيە رايوندا ئانسېت شياۋجياڭ مۇنداق دېدى: 10 - ئاينىڭ 15 - كۈنىگىچە ب د ت قىسىملىرىنىڭ ئادەم

30 - نۆۋەتلىك شەرقىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 6- قېتىملىق يىغىنى ئېچىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بىدالىڭچايا (مالايسىيا)، 21 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئىككى كۈن داۋاملىشىدىغان 30 - نۆۋەتلىك شەرقىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 6- قېتىملىق يىغىنى بۈگۈن مالايسىيانىڭ پايتەختى كۇئالالۇمپۇرغا يېقىن بىدالىڭچايا دېگەن جايدا ئېچىلدى.

يىغىنغا برونېي، تايلاند، ۋېيتنام، سىنگاپور، فىلىپپىن، مالايسىيا ۋە ھىندونېزىيىدىن ئىبارەت شەرقىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقىغا ئەزا يەتتە دۆلەتنىڭ ۋەكىللىرى، شۇنىڭدەك بۇ ئىتتىپاققا كىرىش ئالدىدا تۇرغان بىرما ۋە لائوسنىڭ ۋەكىللىرىمۇ قاتناشتى.

يىغىندا شەرقىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقىنىڭ سىياسىي، ئىقتىساد ۋە خەۋپسىزلىك جەھەتلەردە ھەمكارلىشىش قاتارلىق شەرقىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقىغا ئەزا دۆلەتلەر كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان مەسىلىلەر مۇزاكىرە قىلىنىدۇ ھەم بۇ يەردە ئۆتكۈزۈلىدىغان 30 - نۆۋەتلىك شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقىغا ئەزا دۆلەتلەر دىپلوماتىيە مىنىستىرلىرى يىغىنىغا خىزمەت دوكلاتى سۇنىدۇ.

شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئىككى كۈن داۋاملىشىدىغان شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقىنىڭ يۇقىرى دەرىجىلىك ئەمەلدارلار يىغىنىمۇ بۈگۈن بۇ يەردە ئۆتكۈزۈلدى، يىغىن شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقى دىپلوماتىيە مىنىستىرلىرى يىغىنى ۋە يىغىندىن كېيىنكى 4- نۆۋەتلىك شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقى رايون مۇنبىرى يىغىنىغا مۇھىم ھۆججەت تەييارلايدۇ، ئۇقۇشىمىزچە، كامبودژا مەسىلىسى يىغىندا قارىلىدىغان مۇھىم مەسىلىلەرنىڭ بىرى ئىكەن.

سۇدان ھۆكۈمىتى ھۆكۈمەتكە قارشى قوراللىق كۈچلەر بىلەن سۆھبەتلىشىشنى خالايدىغانلىقىنى بىلدۈردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، خارتۇم خەۋىرى. سۇداننىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرى تاھا يېقىندا مۇنداق دېدى: سۇدان ھۆكۈمىتى 14 يىل داۋام قىلغان ئىچكى ئۇرۇشنى ئاياغلاشتۇرۇش ئۈچۈن دۆلەت ئىچىدىكى ئاساسلىق ھۆكۈمەتكە قارشى قوراللىق كۈچ سۇدان خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى بىلەن سۆھبەتلىشىشكە تەييار.

تاھا سۇدان مەملىكەتلىك پارلامېنتدا سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: ھۆكۈمەتكە قارشى قوراللىق كۈچلەر بىلەن سۆھبەتنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش بۇ يىل 4-ئايدا ھۆكۈمەت ھۆكۈمەتكە قارشى باشقا تۆت گۇرۇھ بىلەن ھاسىل قىلغان خارتۇم تىنچلىق كېلىشىمىنىڭ يولغا قويۇلۇشىغا تەسىر يەتكۈزمەيدۇ.

خەۋەرگە قارىغاندا، ئىككى تەرەپنىڭ سۆھبىتى بۇ يىل 8-ئايدا ھۆكۈمەتلەر ئارا قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇش ۋە تەرەققىيات تەشكىلاتىنىڭ رىياسەتچىلىكىدە ئۆتكۈزۈلىدىكەن. بۇ تەشكىلات سۇدان، كېنىيە، ئۇگاندا، ئېفىئوپىيە، ئېرتېرىيە، جىبۇتى ۋە سومالىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدىكەن.

پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيىنىڭ يۇقىرى دەرىجىلىك ئەمەلدارلىرى سۆھبەتلەشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالېم، 20- ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئىسرائىلىيە دىپلوماتىيە مىنىستىرى لى ۋىي بىلەن پەلەستىن ئاپتونوم ھۆكۈمىتىنىڭ پىلان ۋە خەلقئارا ھەمكارلىق مىنىستىرى شائاس مۇشۇ ئاينىڭ 20 - كۈنى بۇ يەردە سۆھبەتلەشتى، سۆھبەتتە، پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيىنىڭ ھازىرقى قاتماللىقنى بۇزۇپ تاشلاش ئۈچۈن ئىككى تەرەپنىڭ تەدبىر قوللىنىپ، ئۆزئارا ئىشەنچ تۇرغۇزۇش مەسىلىسىنى نۇقتىلىق مۇزاكىرە قىلدى.

لى ۋىي سۆھبەتتىن كېيىن ئۆتكۈزگەن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا مۇنداق دېدى: پەلەستىن تەرەپ ھەقىقىي ھەرىكەت قوللىنىپ زوراۋانلىق ھەرىكەتلىرىگە زەربە بەرسە، ئىسرائىلىيە

لى ۋىي مۇنداق دېدى: مەن سۆھبەتتە شائاسقا پەلەستىن ساقچىلىرىنىڭ ئىسرائىلىيىگە قارشى زوراۋانلىق ھەرىكەتكە قاتناشقانلىقىنى ئېيتتىم ۋە پەلەستىن تەرەپتىن مۇشۇنداق زوراۋانلىق ھەرىكەتلەرنى تۈگىتىشنى تەلەپ قىلدىم. شائاس بۇنىڭغا ئىجابىي ئىنكاس قايتۇردى.

شائاس مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا مۇنداق دېدى: پەلەستىن تەرەپمۇ ئاخىرقى باسقۇچلۇق سۆھبەتنى تىزلىتىشنى ئۈمىد قىلىدۇ، لىكىن ئىسرائىلىيە

كلىنتون ئامېركا ياش-ئۆسمۈرلىرىنىڭ قوراللىق جىنايەت ئۆتكۈزۈشىگە زەربە بېرىشنى كۈچەيتىشنى تەلەپ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون، ئۇسۇلى ئۈنۈمگە ئېرىشتى. ياش-

كۆچەيتىشنى تەلەپ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون، 19-ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئامېرىكا زوڭتۇڭى كلىنتون مۇشۇ ئاينىڭ 19-كۈنى رادىئو نۇتقى سۆزلەپ، ياش-ئۆسمۈرلەرنىڭ جىنايەت ئۆتكۈزۈشىنى توسۇش ئۇچۇن، ئامېرىكىنىڭ قانۇن ئىجرا قىلغۇچى تارماقلىرىدىن ياش-ئۆسمۇر جىنايەتچىلەر ئىشلەتكەن قورال ياراغلىنىڭ مەنبەسىنى تەكشۈرۈشنى كۆچەيتىشنى، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، قۇرامىغا يەتمىگەنلەرنى جانغا زامىن بولىدىغان قوراللار بىلەن تەمىنلىگەن سودىگەرلەرنى قاتتىق جازالاشنى تەلەپ قىلدى.

كلىنتون سۆزىدە مۇنداق دېدى: ئۆتكەن يىل مېنىڭ پەرمانىمغا ئاساسەن ئامېرىكىدىكى 17 شەھەردە ياش-ئۆسمۇر جىنايەتچىلەر ئىشلەتكەن قوراللارنىڭ مەنبەسىنى تەكشۈرۈش ئىشخانىسى قۇرۇلغان. ئۇ ئىشخانا ئامېرىكا ئىچكى ئىشلار مىنىستىرلىقى، ئالكوگول، تاماكا ۋە قورال-ياراغلار ئىدارىسى ۋە ئامېرىكا ئادالەت مىنىستىرلىقىنىڭ ۋەكىللىرىدىن تەركىب تاپقان. ئۇ ئىشخانا ئامېرىكىدا ئىشلىتىلگەن قورال-ياراغلارنىڭ مەنبەسىنى ئېنىقلاش ئارقىلىق ئۇلارنى ئىشلەپچىقارغان ۋە ساتقان ئادەملەرنى تېپىپ چىقىدۇ. ئۇ ئىشخانا يەنە ئامېرىكا ئىچكى ئىشلار مىنىستىرلىقىنىڭ ئاساسىي ئورگانلىرىنىڭ بىرى بولۇپ، ئۇنىڭ ۋەزىپىسى ئامېرىكا ئىچىدە ۋە سىرتىدا ئۇيۇشقان جىنايەتچىلىكنى ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنىڭغا زەربە بېرىشتىن ئىبارەت.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، زاگرېب خەۋىرى. كرودىيەنىڭ شەرقىي سلوۋۇنىيە رايونىدا تۇرۇشلۇق ب د ت تىنچلىق ساقلاش قىسملىرى مۇشۇ ئاينىڭ 15 - كۈنىدىن ئېتىبارەن چېقىپ كېتىشكە باشلىدى.

بۇ رايوندىكى ب د ت قىسمىنىڭ قوماندانى، ئۆسۈلى ئۇنۇمگە ئېرىشتى. ياش-ئۆسمۈرلەرنىڭ قوراللىق جىنايەت ئۆتكۈزۈشىگە زەربە بېرىشنى كۆچەيتىش ئۇچۇن، بۇ ئۆسۈلنى ئون شەھەرگە كېڭەيتىپ ئىلىپ بېرىش كېرەك.

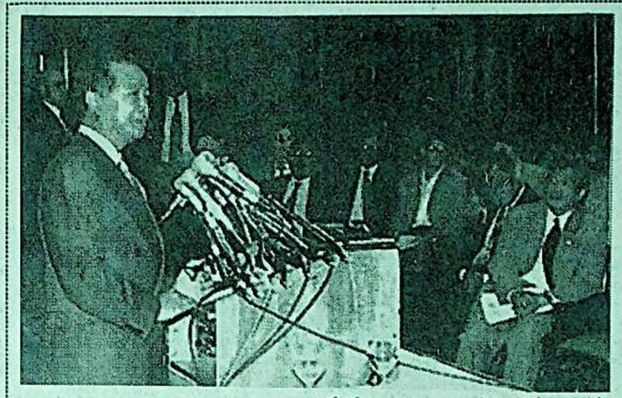

مەدەت تەلەپ ئامېرىكىغا بارغان كامبودژا 1 - باش ۋەزىرى رانالى 7 - ئاينىڭ 11 - كۈنى ۋاشىنگتوندىكى چېدىر ئەل مۇخبىرلىرى مەركىزدە مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنى ئۆتكۈزدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئاپتونوم رايونىمىز ھەشەمەتچىلىك، ئىسراپچىلىقنى توسۇشتا كۆرۈنەرلىك نەتىجگە ئېرىشتى

(بېشى 1 - بەتتە)

رەھبىرىي كادىرلارنىڭ تۇرالغۇ ئۆيلىرى ئېنىقلاندى، ھوقۇقىدىن پايدىلىنىپ ئۆز نەپسىگە چوغ تارتىشقا ئوخشاش مەسىلىلەر تۇزىتىلدى. 1996- يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىدىكى ناھىيە - باشقارما دەرىجىلىكتىن يۇقىرى رەھبىرىي كادىرلارنىڭ تۇرالغۇ ئۆيلىرى ئەھۋالى ئومۇميۈزلۈك ئېنىقلاندى. 3122 نەپەر ۋالىي، نازىر دەرىجىلىك كادىر ئۆزىنى تەكشۈردى. ئالاقىدار تارماقلار تەكشۈرۈش ئارقىلىق ھەرخىل مەسىلە ساقلانغان 415 نەپەر كادىرنى بىر تەرەپ قىلىش توغرىسىدىكى پىكرىنى ئوتتۇرىغا قويدى. ناھىيە-باشقارما دەرىجىلىك كادىرلارنىڭ تۇرالغۇ ئۆيلىرىمۇ ئېنىقلاندى، ئۇرۇمچى شەھىرى، سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستى، خوتەن ۋىلايىتى قاتارلىق سەككىز ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر 5385 نەپەر ناھىيە - باشقارما دەرىجىلىك كادىرنىڭ تۇرالغۇ ئۆيىنى ئېنىقلىدى. بۇنىڭ ئىچىدە ھەر خىل مەسىلە ساقلانغان 272 نەپەر كادىرنىڭ 138 ى مەسىلىسىنى تۈزەتتى، 358 مىڭ يۇەن پۇلنى تولۇقلاپ تاپشۇردى، باشقىلارنىڭ مەسىللىرى بىر تەرەپ قىلىنىۋاتىدۇ. يېزا ۋە بۆلۈم دەرىجىلىك كادىرلارنىڭ تۇرالغۇ ئۆيلىرىنى ئېنىقلاش خىزمىتى بۇ يىل 9- ئاينىڭ ئاخىرلىرىدىن ئىلگىرى ئاياغلىشىدۇ.

يېغىنلار ئىخچاملاندى ۋە قىسقارتىلدى، ھەرخىل يېغىنلارنىڭ سانى ۋە كۆلىمى تىزگىنلەندى. بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان ئاپتونوم رايون بويىچە ھەر دەرىجىلىك ئورۇنلار 50 يېغىننى ئەمەلدىن قالدۇرۇپ، 34 يېغىننى قىسقارتىپ، 950 مىڭ يۇەندىن ئارتۇق خراجەتنى تېجەپ قالدى. ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە ۋەكىللىرى يېغىنى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق ئورمانچىلىق يېغىنى ئەسلىدە ئۇچ كۈن ئېچىلماقچى ئىدى، كېيىن بىر كۈنگە قىسقارتىلىپ نۇرغۇن خراجەت تېجەپ قېلىندى. ھەر دەرىجىلىك ئورۇنلار يېغىنلارنى تەكشۈرۈپ تەستىقلاش تۇزۇمىنى ئورناتتى. ھۆججەت ئارقىلىق مەسلىنى ھەل قىلالايدىغان بولسىلا يىغىن ئاچمىدى. بىرلىشىپ ئېچىشقا بولىدىغان يېغىنلارنى ئۆز ئالدىغا يالغۇز ئاچمىدى. تېلېفون يېغىنى ئارقىلىق مەسلىنى ھەل قىلغىلى بولىدىغان بولسا، مەركەزلىك يىغىن ئاچمىدى، ھەم ئېنىق نىشانى بولمىغان، ھەم ئەمەلىي مەزمۇنى بولمىغان يېغىنلار ۋە ئاچىسمۇ، ئاچمىسمۇ بولىدىغان يېغىنلارنى بىردەك ئاچمىدى.

(بېشى 1 - بەتتە)

دېھقانچىلىقتا ئىشلىتىدىغان ئاپتوموبىل كېلىپ ئىشلىتەتتى. يازدا يامغۇر ياغسلا يوللار پاتقاق بولۇپ كېتىپ، سىرتتىن كەلگەن ئاپتوموبىللار پاتاقلىرىغا پېتىپ قالاتتى، ئاپتوموبىللارنى تراكتورغا سۆرىتىپ پاتقاقتىن چىقىرىشقا توغرا كېلەتتى. شۇنىڭ بىلەن بىچىغاچادا «كۆچەتنىڭ ئۇچى بولمايدىغان، مۇزنى تاغاردا توشۇپ ئىچىدىغان، تراكتور ئاپتوموبىلنى سۆرەيدىغان» غەلىتە ئىش كىشىلەرنىڭ پاراڭ تېمىسى بولدى. 1980 - يىلى يۇقىرى دەرىجىلىك ھۆكۈمەتنىڭ 1 مىليون يۇەنگە يېقىن پۇل ئاجرىتىپ بېرىشى بىلەن كەنتتە يول ياسالدى، كۆۋرۈك سېلىندى، ئۆستەڭ چېپىلدى، سۇ تۇرۇبىسى يانقۇزۇلدى. «ئۇچ غەلىتە ئىش» شۇنىڭ بىلەن تۇگىتىلدى.

1984 - يىلى كەنتتە ئىككى چوڭ ئىش بولدى، بىرى، مەسچىت سېلىنىپ، ئىسلام دىنىغا ئېتىقاد قىلىدىغان دېھقانلار دىنىي پائالىيەت سورۇنىغا ئىگە بولدى. يەنە بىرى، كەنتىمىزدىكى باشلانغۇچ مەكتەپتە شىبە تىلىدا دەرس ئۆتۈش باشلاندى.

كېيىنكى يىللاردا ئياق فاملىلىك بىر خەنزۇ شۇنىڭ بىلەن بىر تۇركۈم خۇيزۇ ۋە خەنزۇ يىگىتلەر بىرلىكتە ئىشلەپچىقىرىش ئۇيۇشتۇرۇپ، ئاز سانلىق مىللەتتىن تۇنجى شاگىرت قوبۇل قىلدى. يېڭىلىق بىر مەزگىل ئېغىزدىن ئېغىزغا كۆچۈپ يۇردى. كېيىنچە بۇ شاگىرتلار يەنە شاگىرت تەربىيىلىدى. ھازىر كەنت بويىچە 10 مىڭ مو يەرنىڭ ئىتىز مەشغۇلاتى ماشىنا بىلەن قىلىنىدىغان بولدى. قازاق دېھقان جۇماتاي مۇنداق دېدى: «ئاتا - بوۋام قوي بېقىپ كەلگەن، مەن ئىلگىرى تېرىقچىلىقنى بىلمەيتتىم، ئەگەر خەنزۇ، شىبە ۋە ئۇيغۇر قوشنىلىرىمنىڭ ياردىمى بولمىغان بولسا، مەن ھازىرقىدەك ھەر يىلى 20 مىڭ يۇەن كىرىم قىلالمايتتىم.»

90- يىللارغا قەدەم قويغاندىن كېيىن، كەنتتە يېڭىلىقلار تېخىمۇ كۆپەيدى. 1992- يىلى بۇ كەنتتىن 20نەچچە كىلومېتر يىراقلىقتىكى قورغاس ئېغىزدا چېگرا سودىسى بازىرى قۇرۇلدى. بىر ئۇيغۇر دېھقان ئەشۇ بازاردا سودا قىلىپ بىر يىلدا 2مىليون يۇەندىن كۆپرەك پۇل تاپتى، بۇ ئىش كەنتتىكىلەرنى ۋەسۋەسىگە سېلىۋەتتى. شۇنىڭ بىلەن بىر تۇركۈم خۇيزۇ ۋە خەنزۇ ياشلارمۇ ئارقىدا قېلىشنى خالىمايلا، سودا - سېتىق بىلەن شۇغۇللاندى.

1994- يىلى كەنتتىن 30 نەچچە ياش ئۆز خىراجىتى بىلەن ئالىي مەكتەپكە ئوقۇشقا كىردى؛ 1995- يىلى كەنتتە سىملىق تېلېۋىزىيە تورى بارلىققا كەلدى؛ 1996- يىلى كەنتتىكى دېھقانلارنىڭ كۆپىنچىسى ئۆيلىرىگە تېلېفون ئورناتتى؛ كەنت بويىچە كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان كىرىم 2100 يۇەنگە يەتتى. ئۇچتىن بىر قىسىم دېھقانىنىڭ ئائىلە كىرىمى 30 مىڭ يۇەندىن ئېشىپ كەتتى، خۇيزۇ دېھقان سۇئۇبېيۇەن مۇنداق دېدى: «بۇ يىل شياڭگاڭغا ۋەتىنىمىز قوينىغا قايتىپ كەلدى، بىز شياڭگاڭغا بېرىپ ساياھەت قىلىشنى ئويلاۋاتىمىز، ناۋادا شياڭگاڭغا بارالمساق، شاگىخەي، بېيجىڭغا بېرىپ، ئەشۇ چوڭ شەھەرلەرنى ئۆز كۆزىمىز بىلەن كۆرۈپ باقماقچى بولۇۋاتىمىز.»

ئېچىغاچا كەنتىدىكى يېڭىلىقلار ھەر مىللەت دېھقانلىرىنىڭ ئورتاق ئىلگىرىلەۋاتقانلىقىنىڭ نامايەندىسى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئۇرۇمچى تېلېگراممىسى

ئۆبنگرىيە ئىشچىلار پارتىيىسىنىڭ رەئىسى ئۆبنگرىيىنىڭ شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىغا كىرىشىگە قارشى تۇرىدىغانلىقىنى بىلدۈردى

شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ شەرقە كېڭىيىشىگە نەزەر

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بۇداپېشت خەۋىرى. ئۆبنگرىيە ئىشچىلار پارتىيىسىنىڭ رەئىسى تېلمېر دىئورو يېقىندا بۇيەردە ئۆتكۈزۈلگەن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىندا ئۆبنگرىيە ئىشچىلار پارتىيىسى ئۆبنگرىيىنىڭ شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىغا كىرىشىگە قارشى تۇرىدۇ، دېدى.

تېلمېر مۇنداق دېدى: ئۆبنگرىيىنىڭ شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىغا كىرىشكە ھېچ قانداق ئاساسى يوق، چۇنكى ئۇ ھەربىي جەھەتتە ھېچ كىمنىڭ تەھدىتىگە ئۇچرىغىنى يوق.

ئۇ شۇنىڭ بىلەن بىللە مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئۆبنگرىيىنىڭ شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىغا كىرىشى ئامېرىكا قوشۇنلىرىنى ئۆبنگرىيىدە مەڭگۈ تۇرىدىغان قىلىپ قويىدۇ، ئۆبنگرىيىنىڭ شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىغا ئەزا ئەمەس قوشۇنلىرى بىلەن بولغان مۇناسىۋىتىنى جىددىيلەشتۈرۈۋېتىدۇ، بولۇپمۇ ئۆبنگرىيىنىڭ روسىيە بىلەن بولغان مۇناسىۋىتىنى يامانلاشتۇرۇۋېتىدۇ، نەتىجىدە ئۆبنگرىيىنىڭ روسىيە بازارلىرىدىكى ئىقتىسادىي مەنپەئىتىگە تەسىر يەتكۈزىدۇ. تېلمېر يەنە مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ كېڭىيىشى ھەم ئۆبنگرىيىنىڭ ئۇنىڭغا ئەزا بولۇپ كىرىشى ھەربىي تەييارلىقلار مۇسابىقىسىنى جىددىيلەشتۈرۈۋېتىدۇ ۋە شۇ سەۋەبتىن ئۆبنگرىيىگە ئېغىر ئىقتىسادىي ئاقىۋەت كەلتۈرىدۇ.

روسىيىنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرى شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ شەرقە كېڭىيىشى چوڭ خاتالىق، دېدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا خەۋىرى. روسىيىنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرى پرىماكوۋ يېقىندا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: روسىيە شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ شەرقە كېڭىيىشى «2 - دۇنيا ئۇرۇشىدىن بۇيانقى ئەڭ چوڭ خاتالىق بولۇشى مۇمكىن» دەپ قارايدۇ.

پرىماكوۋ زىيارەتكە كەلگەن پاكىستان دىپلوماتىيە مىنىستىرى گوخال ئايۇبخان بىلەن سۆھبەتلەشكەندىن كېيىن ئۆتكۈزۈلگەن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىندا بۇ سۆزنى قىلدى.

ئۇ مۇنداق دېدى: «روسىيە شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ شەرقە كېڭىيىشىگە ئەڭ ئېغىر سىياسىي ۋە ھەربىي خاتالىق سادىر قىلىشى مۇمكىن. بۇ مۇنداق دېيىشىمىزنىڭ سەۋەبى، ئەڭ ئاۋال، بۇ ئىتتىپاقنىڭ ئۆزى ئۆزگىرىشكە ئۇچرىدى. ئۇ ئەسلىدە ئۇرۇشقا تەييارلىق قىلىش ئۇچۇن قۇرۇلغان ئىدى. ئەمما ھازىر ئۇنىڭ ئاساسلىق ۋەزىپىسى ئۇرۇش ئەمەس، بەلكى ئۇرۇشنىڭ ئالدىنى ئېلىش بولۇپ قالدى. ئىككىنچىدىن، ئۇ ئۆزىنىڭ ئەسلىدىكى رايونىدىن ئىنتايىن يىراق جايلاردىكى ۋەزىپىلەرنى ئۈستىگە ئالدى. ئۇچىنچىدىن، ئۇ ئۆزىنىڭ ئەسلىدىكى رايونىدىن ئىنتايىن يىراق جايلاردىكى ۋەزىپىلەرنى ئۈستىگە ئالدى. ئۇچىنچىدىن، ئۇ ئۆزىنىڭ ئەسلىدىكى رايونىدىن ئىنتايىن يىراق جايلاردىكى ۋەزىپىلەرنى ئۈستىگە ئالدى.

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报 (维吾尔文)

(بۇ سان ئالتە بەت)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى: CN 65—0002 / Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (ۋاكالەت نومۇرى: 1—57)

1997 - يىل
ئىيۇل
24
پەيشەنبە

ئۇرۇمچىنىڭ ھاۋارايى:
كۈندۈزدىن كېچىگىچە ئوچۇق بەزىدە بۇلۇتلۇق بولىدۇ، تېمپېراتۇرا 18 ℃ - 31 ℃ بولىدۇ، 3 بال شامال چىقىدۇ.

مۇھىم خەۋەرلەر

يۈسۈپ ئەيسا مەركەز ئاچقان «ئىككىنى ھىمايە قىلىش» بويىچە «قوش ئىلغارلار»نى تەقدىرلەش تېلېۋىزىيە، تېلېفون يىغىنى ئاخىرلاشقاندا مۇنۇلارنى كۆرسەتتى:

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ «ئىككىنى ھىمايە قىلىش» خىزمىتىنى مۇقىملىقتىن ئىبارەت مەركىزىي ۋەزىپىنى چۆرىدىگەن ھالدا تېخىمۇ چوڭقۇر قانات يايدۇرۇش لازىم

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇشۇكۇر ئابدۇكېرىم** خەۋەر قىلىدۇ: مۇشۇ ئاينىڭ 23- كۈنى چۈشتىن ئىلگىرى، خەلق ئىشلىرى مىنىستىرلىكى بىلەن جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى باش سىياسىي بۇسى بىرلىكتە ئاچقان «ئىككىنى ھىمايە قىلىش» بويىچە «قوش ئىلغارلار»نى تەقدىرلەش تېلېۋىزىيە، تېلېفون يىغىنى ئاخىرلاشقاندا ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، ئاپتونوم رايونلۇق ئىككىنى ھىمايە قىلىش خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلىش كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى يۈسۈپ ئەيسا شىنجاڭ شۆبە يىغىن مەيدانىدا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ «ئىككىنى ھىمايە قىلىش» خىزمىتىنى مۇقىملىقتىن ئىبارەت مەركىزىي ۋەزىپىنى چۆرىدىگەن ھالدا تېخىمۇ چوڭقۇر قانات يايدۇرۇش لازىم.

يۈسۈپ ئەيسا مۇنداق دېدى: يېقىنقى بىرنەچچە يىلدىن بۇيان، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت ھەربىي ۋە خەلق يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى ۋە پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىنىڭ توغرا يېتەكچىلىكىدە،

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

داچىڭ نېفىت تەكشۈرۈش - ئېچىش تەتقىقات يۇرتىنىڭ باشلىقى، دۆلىتىمىزنىڭ نېفىت سانائىتى سىستېمىسىدىكى ئالاھىدە ئەمگەك نەمۇنىچىسى، «يېڭى دەۋردىكى تۆمۈر ئادەم» دەپ تەرىپلەنگەن ۋاڭ چىمىن (ئوڭدا) يېقىندا تەكلىپكە بىنائەن تارىم نېفىت چارلاش رايونىغا كېلىپ، تەجرىبە تونۇشتۇردى.

ۋاڭ يۇڭشېڭ فوتوسى

ئۇلۇغۋار مۇساپىدىكى قىران بۈركۈتلەر

- شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق مەلۇم قۇرۇقلۇق قىسىم ئاۋىئاتسىيە تۈەنى توغرىسىدا

لياڭ يۇڭلى، چاڭ شاۋشۆ، ۋاڭ سۇپىڭ

جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسىنىڭ قۇدرەتلىك بىرىكمە قىسىملىرى لاگېرىدا بىر يېڭى قىسىم تۈرى بارلىققا كەلدى، ئۇ، ئارمىيىمىزدىكى ئەڭ ياش قىسىم تۈرى - قۇرۇقلۇق ئاۋىئاتسىيە قىسىمى. شىنجاڭ ھەربىي رايونى مەلۇم قۇرۇقلۇق قىسىم ئاۋىئاتسىيە تۈەنى قۇرۇقلۇق ئاۋىئاتسىيە قىسىملىرى ئىچىدىكى ئەڭ ياش تۈەن ھېسابلىنىدۇ.

بۇ قۇرۇقلۇق ئاۋىئاتسىيە تۈەنى قۇرۇلغان قىسقىغىنە بەش يىلدىن كۆپرەك ۋاقىت جەريانىدا، تۈەن پارتكومى قەتئىي، توغرا سىياسىي يۆنىلىش ئارقىلىق ئاۋىئاتسىيە يۆنىلىشى ۋە كىشىلىك تۇرمۇش يۆنىلىشىنى چىڭ ئىگىلەپ، قۇرۇقلۇق ئاۋىئاتسىيە تۈەنىنىڭ ئۆز تەرەققىياتى ۋە قۇرۇلۇشىدا يۆنىلىشتىن ئاداشماسلىقىغا كاپالەتلىك قىلدى. قىسىمنىڭ قۇرۇلۇشىنى زور دەرىجىدە يۈكسەلدۈردى. بەش يىلدىن بۇيان، تۆت كىشى بەش قېتىم 2- دەرىجىلىك، 110 كىشى 3- دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى، تۈەن 20 نەچچە قېتىم باش شتاب ۋە ئىككى دەرىجىلىك ھەربىي رايون تەرىپىدىن تەقدىرلەندى. 1995 - يىلى كوللېكتىپ 3- دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى. بۇلتۇر بۇ تۈەن پارتكومى شىنجاڭ ھەربىي رايونى تەرىپىدىن «پاكلىق قۇرۇلۇشىدىكى ئىلغار پارتكوم» ۋە «ئاساسىي قاتلام قۇرۇلۇشىدىكى ئىلغار تۈەن» بولۇپ تەقدىرلەندى.

كۈچلۈك سىياسىي مەسئۇلىيەتچانلىق، بۇرچ تۇيغۇسى بۇ تۈەندىكىلەرنىڭ تەخىرسىزلىك تۇيغۇسىنى قوزغىدى

پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ شىنجاڭ ھەربىي رايونى مەلۇم قۇرۇقلۇق

10- ئايدا ئىجرا قىلىنىشقا باشلىغاندا، بۇرچنى ئادا قىلىش، ئېغىر ۋەزىپىنى زىممىسىگە ئېلىشتەك كۈچلۈك سىياسىي مەسئۇلىيەتچانلىق تۈەن پارتكومى رەھبەرلىرىنىڭ كۆڭلىگە پۈكۈلدى.

شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق بۇ قۇرۇقلۇق ئاۋىئاتسىيە تۈەنىدىكى كوماندىر - جەڭچىلەر قاقاس چۆل - جەزىرىدە جاپالىق ئىگىلىك يارىتىشقا باشلىدى، ئۇلار بىر تەرەپتىن تەشكىللەندى، بىر تەرەپتىن مەشق قىلدى؛ بىر تەرەپتىن گازارما قۇردى، يەنە بىر تەرەپتىن جىددىي، قىيىن، خەتەرلىك، ئېغىر ۋەزىپىلەرنى ئىجرا قىلدى. بۇ تۈەن ۋەزىپىنىڭ ھۆددىسىدىن چىقىش، تارىخىي بۇرچنى ئادا قىلىش، جەڭگىۋارلىقنىڭ شەكىللىنىش ۋاقتىنى ئىمكانقەدەر قىسقارتىش ئۈچۈن بىرىنچىدىن، ئايروپىلان توختاش مەيدانى بولمىغان، ئىككىنچىدىن، قوماندانلىق سۇپىسى بولمىغان شارائىتتا بىر قاقاسلىقنى تۈزلەپ «ئايرودروم» ياسىدى، يۈك ئاپتوموبىلىنى چۆل- جەزىرىدە توختىتىپ ئۈستىگە ئۈستەل قويۇپ، ئۇنىڭدىن قوماندانلىق سۇپىسى ئورنىدا پايدىلاندى. قىش كۈنلىرى نۆلدىن تۆۋەن 40 ℃ سوغۇقتا مەشغۇلات قىلدى؛ ياز كۈنلىرى چۆل - جەزىرە تونۇردەك قىزىپ تېمپېراتۇرا 48 ℃ تىن ئاشقاندىمۇ ئۇچۇش مەشقىنى ئۈزۈلدۈرمەي داۋاملاشتۇردى.

بۇ قۇرۇقلۇق ئاۋىئاتسىيە تۈەنى پارتكومى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ يېڭى دەۋردىكى ھەربىي ئىستراتېگىيىلىك فاڭجېنىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، قۇرۇقلۇق ئاۋىئاتسىيىسىنىڭ كەلگۈسىدىكى تاجاۋۇزچىلىق ئۇرۇشىدىكى ئورنى ۋە رولىنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، قىيىن، كەسكىن، ئەمەلىي ئىشلارنى ئاساس قىلىپ، مەشق سەۋىيىسىنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈرۈپ، جەڭگىۋارلىقىنى ئاشۇردى.

قۇتقۇزۇش، ئىلمىي تەكشۈرۈش، ئىلمىي ئېكسپىدىتسىيە، سۈرەتكە ئېلىش، كۆزدىن كۆچۈرۈش قاتارلىق زور ۋەزىپىلەرنى 100 نەچچە قېتىم ئورۇندىدى، ھەر قېتىم ۋەزىپىنى تولۇق، ياخشى ئورۇنداپ، قۇرۇقلۇق ئاۋىئاتسىيە قىسىمىنىڭ سىياسىي- ئىدىيىۋى ئېڭىنى ۋە غەيرەت- جاسارىتىنى نامايان قىلدى.

ئۇلار بەش يىل جەريانىدا نۇرغۇن نەتىجىلەرنى ياراتتى. ئالايلى، ئۇلار كېچىكىپ تەشكىللەنگەن، شارائىتى جاپالىق، ئايروپىلانلىرى كونا، ئۇچۇش دائىرىسى مۇرەككەپ، ۋەزىپە ناھايىتى مۇشكۈل ئەھۋالدىمۇ دۆلەت رەھبەرلىرىنىڭ مەخسۇس ئايروپىلاندا خىزمەتلەرنى ئوڭۇشلۇق تەكشۈرۈشىگە كاپالەتلىك قىلدى؛ ھاۋادا چېگرا چارلاپ ئارمىيىمىزنىڭ ئۇزاقتىن بۇيانقى ئاتلىق ياكى پىيادە چېگرا چارلاش ھالىتىگە خاتىمە بەردى. «دۇنيا ئۆگزىسى»دىن ئۇچۇپ ئۆتۈپ، ئالى رايونىدىكى ئاۋىئاتسىيە لىنىيىسىنى ئېچىپ تۇنجى قېتىم ئۇزۇن مۇساپىلىك رايون ھالقىش مەشقى قىلدى، «ھالاكەت دېڭىزى» دەپ ئاتالغان تەكلىماكان قۇملۇقىدىكى لوپنۇرغا بېرىپ خەتەردىن قۇتقۇزۇش ۋە دۆلەت مۇداپىئە ئىلمىي تەجرىبىسى ئېلىپ بېرىش ۋەزىپىلىرىنى كۆپ قېتىم ئورۇندىدى.

ئاپەت، خەتەر كۆرۈلگەن ئەھۋالدا قۇرۇقلۇق ئاۋىئاتسىيە قىسىمىنىڭ ھەقىقىي مۇھەببىتىنى نامايان قىلدى

ناچار تەبىئىي شارائىتى تۈپەيلى، شىنجاڭ ئېلىمىزدىكى تەبىئىي ئاپەت كۆپ بۇز بېرىدىغان رايون بولۇپ قالغان، ھەر قېتىم ئاپەت ۋە خەتەرلىك ئەھۋال كۆرۈلگەندە، قۇرۇقلۇق

كورلا، ئۈرۈمچى قاتارلىق بەش ناھىيە (شەھەر) «مەملىكەت بويىچە پەن - تېخنىكا خىزمىتىدىكى ئىلغار ناھىيە (شەھەر)» بولدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **مېھرىگۈل تۇردى** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزدىن كورلا شەھىرى، ئۈرۈمچى شەھىرى، سانجى شەھىرى، كۈيتۈڭ شەھىرى ۋە خوشۇت ناھىيىسى دۆلەت پەن- تېخنىكا

ئالدى.

پەن - تېخنىكىدا ئىلغار ناھىيە (شەھەر) بەرپا قىلىش - دۆلەت پەن- تېخنىكا كومىتېتى 1992 - يىلى يولغا قويغان ئۇنىۋېرسال خاراكتېرلىك

پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ شىنجاڭ ھەربىي رايونى مەلۇم قۇرۇقلۇق ئاۋىئاتسىيە تۈەنى قۇرۇش توغرىسىدىكى قارارى 1991- يىلى ئەمەلىي ئىشلارنى ئاساس قىلىپ، مەشق سەۋىيىسىنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈرۈپ، جەڭگىۋارلىقىنى ئاشۇردى.

ئۇلار بىر قانچە يىلدىن بۇيان ئۇرۇش مانېۋىرى، چېگرا چارلاش، جىددىي قۇتقۇزۇش، ئاپەتتىن تەبىئىي ئاپەت كۆپ بۇز بېرىدىغان رايون بولۇپ قالغان، ھەر قېتىم ئاپەت ۋە خەتەرلىك ئەھۋال كۆرۈلگەندە، قۇرۇقلۇق ئاۋىئاتسىيە تۈەنىنىڭ كوماندىر - جەڭچىلىرى قۇتقۇزۇشقا قاتنىشىپ تۇردى.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە ئىستىھكام ئېلىشتا يېزا، كەنت ۋە دېھقان ئائىلىلىرىنى مۇھىم نۇقتا قىلىش كېرەك

گېزىتىمىز ئوبزورچىسى

ئاپتونوم رايون يېقىندا ئاچقان تەرەققىيات ئارقىلىق نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش نەق مەيدان يىغىنىدا نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە ئىستىھكام ئېلىشتا نامرات يېزا، كەنتلەر ئاساسىي جەڭ مەيدانى قىلىنىدىغانلىقى، نامراتلارغا يار- يۆلەك بولۇش ئوبيېكتلىرى ئىچىدە نامرات ئائىلىلەرمۇ ھەم نۇقتا قىلىنىدىغانلىقى يەنىمۇ ئايدىڭلاشتۇرۇلدى.

ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تەرەققىيات ئارقىلىق نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتى تەكشى ئەمەس، ئايرىم جايلار ۋە ئاز ساندىكى كادىرلارنىڭ بۇ ھەقتىكى تونۇشى تېخى يېتەرلىك بولمايۋاتىدۇ، ئۇلار ئۆز جايىنىڭ نامراتلىق ئەھۋالىنى تولۇق ئىگىلەپ كېتەلمىگەن، تەرەققىيات ئارقىلىق نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش جەھەتتىكى ئۆي - پىكىرلىرىمۇ ئېنىق ئەمەس، شۇڭا خىزمەتنىڭ مۇھىم نۇقتىسىنى تېخى گەۋدىلەندۈرەلمەيۋاتىدۇ. مەبلەغنى تەقسىم قىلىشتا كەنت، ئائىلىلەرگىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈش دېگەن تەلەپنى تېخى تامامەن ئىشقا ئاشۇرالمايۋاتىدۇ. بۇ مەسىلىلەر مۇمكىنقەدەر تېزدىن ھەل قىلىنمىسا، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە ئىستىھكام ئېلىش ۋەزىپىسىنىڭ ئورۇندىلىشى جەزمەن ئارقىغا سۆرىلىپ كېتىدۇ.

ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزدا قورسىقى توق، كىيىمى پۈتۈن بولۇش مەسىلىسى ھەل قىلىنمىغان نامرات ئاھالە ئاساسەن بايلىقى كەمچىل، قاتناش قولايسىز، تەرەققىياتى ئارقىدا قالغان، ئىشلەپچىقىرىش ۋە تۇرمۇش شارائىتى بىر قەدەر ناچار جايلارغا جايلاشقان. نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىدە تېخىمۇ ياخشى ئۇنۇم ھاسىل قىلىش ئۈچۈن، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش ئوبيېكتى جەھەتتە نامرات رايونلارنى يۆلەشتىن نامرات نوپۇسنى يۆلەشكە ئۆتۈشتەك بۇرۇلۇش قىلىش كېرەك. يەنى تەرەققىيات ئارقىلىق نامراتلارغا يار- يۆلەك بولۇش ئوبيېكتلىرى دېگەندە، مەلۇم بىر رايون كۆزدە تۇتۇلماي، نامرات دېھقان ئائىلىلىرى ۋەنامرات نوپۇس كۆزدە تۇتۇلۇپ، قىيىنچىلىق ھەل قىلىنىشى كېرەك.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

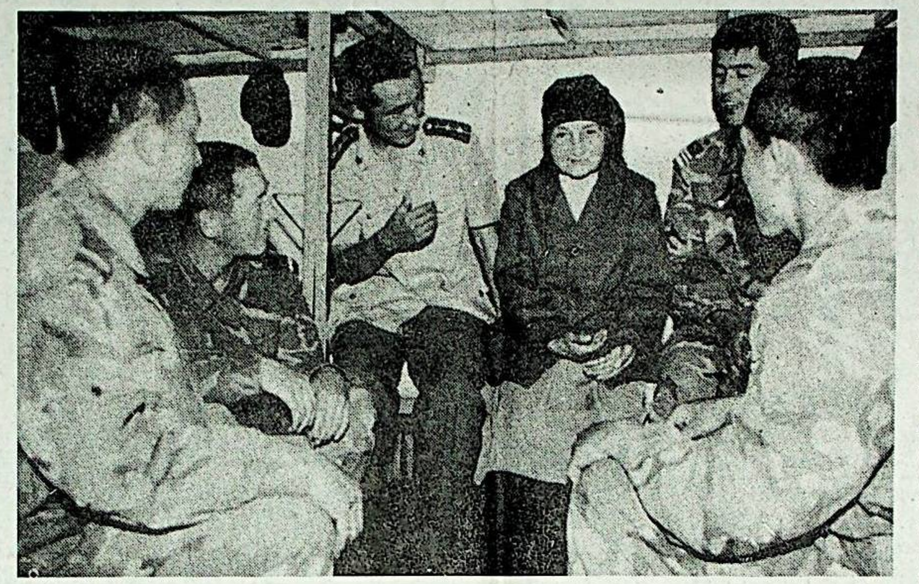

«36211» قىسىم ئاز سانلىق مىللەت 3- لىيەنىدىكى كوماندىر - جەڭچىلەر يېقىنقى تۆت يىلدىن بۇيان لىيۇداۋان كۆمۈركېنىدا ئولتۇرۇشلۇق ئىگە - چاقىسىز زىننەتخاننىڭ ھالىدىن ياخشى خەۋەر ئېلىپ كەلمەكتە.

سۈرەتتە: جەڭچىلەر ئۆزلىرىگە رەھمەت ئېيتىپ كەلگەن زىننەتخان ئانىدىن ئەھۋال سورىماقتا.

ئېلى تۇراق فوتوسى

قىسقا خەۋەرلەر

217- دۆلەت تاشيولىنىڭ ئالتاي - بۇرچىن بۆلىكى 98.5 كىلومېتىر بولۇپ، 1996- يىلى قاتناش نازارىتى 68 مىليون يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىپ ئۆزگەرتىپ ياسىغان. ئىلگىرى ئاپتوموبىللار بۇ مۇساپىنى تۆت سائەتتە باساتتى، ھازىر بىر سائەتتە بېسىپ بولىدىغان بولدى.

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز **لى چۈن، خى شۇ**

ئالتاي شەھىرىدىن قىزىلتاغ ئېغىزىغا تۇتىشىدىغان 161 كىلومېتىرلىق تاشيول قۇرۇلۇشىدا ئاپتونوم رايونلۇق قاتناش نازارىتى، تاشيول ئىدارىسىنىڭ تەستىقلىشى بىلەن 6- ئاينىڭ 28 - كۈنى رەسمىي ئىش باشلاندى. بۇ قۇرۇلۇش ئۈچ يىلدا پۈتىدۇ.

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **سۇن ۋېنخۇي**

* * *

ئۈرۈمچى شەھەرلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ «قىزىل بايراق» يولى سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئورنى قانۇنلۇق تىجارەتنى، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تەرتىپىنى قوغداش ئۈچۈن، سودا - سانائەت خادىملىرىنى بازارنى ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈشكە ئۇيۇشتۇردى.

سۈرەتتە: سودا - سانائەت باشقۇرۇش خادىملىرى «ئەدەبىيات - سەنئەت» يولى بازىرىنى تەكشۈرمەكتە.

ئۆز مۇخبىرىمىز **فەن خاۋ** فوتوسى

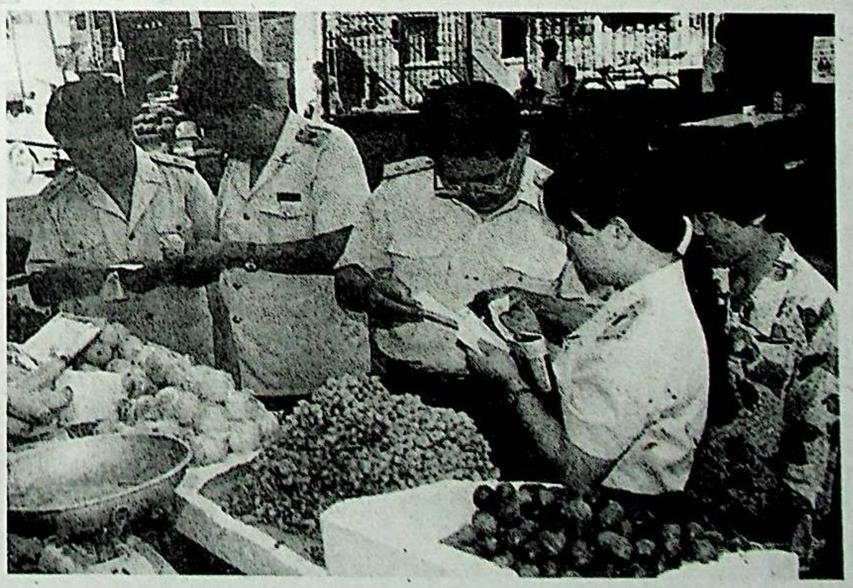

نېفىت ئىدارىسىنىڭ بۇرغىلاش شىركىتى ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنى تەربىيىلەش ۋە ئىشلىتىشكە ئەھمىيەت بەردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇرېھىم ئابدۇللا** خەۋەر قىلىدۇ: نېفىت ئىدارىسىنىڭ بۇرغىلاش شىركىتى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنى يېتىشتۈرۈش، تاللاپ ئۆستۈرۈش ۋە ئىشلىتىشكە ئەھمىيەت بېرىپ، كەسىپكە ماھىر، ساپاسى يۇقىرى بىر تۈركۈم ئاز سانلىق مىللەت كادىرلار قوشۇنىنى بارلىققا كەلتۈردى.

بۇرغىلاش كەسپى خىزمەت شارائىتى جاپالىق، مۇستەقىل مەشغۇلات قىلىدىغان، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى جاپالىق مۇھىتتا چېنىقتۇرىدىغان كەسىپ، شىركەت ئاز سانلىق مىللەت ئىختىساس ئىگىلىرى ۋە كادىرلارنى تاللاپ ئىشلىتىشتە نۇقتىلىق رايونلاردا قىلىنىدىغان بىرلەشمە جەڭلەردىن پايدىلىنىپ، 1- سەپتىكى ئىسمېنا - گۇرۇپپىلاردىن 69 ئاز سانلىق مىللەت كادىرنى تاللاپ، سىناپ ئىشلىتىپ چېنىقتۇرغاندىن كېيىن ئۆستۈردى. ھازىر 80 گە يېقىن ئاز سانلىق مىللەت باشقۇرۇش كادىرى ۋە 300 دىن ئارتۇق تېخنىكا كادىرى بىر قەدەر مۇھىم كەسپىي خىزمەت ئورۇنلىرىدا ئىشلىمەكتە.

شىركەت يۇقىرى ساپالىق ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنى يېتىشتۈرۈشتە سىرتقا ئەۋەتىپ نۇقتىلىق تەربىيىلەش بىلەن ئۆز ئورنىدا تەربىيىلەشنى بىرلەشتۈرۈپ، كادىرلارنىڭ نەزەرىيە، ئەمەلىيەت جەھەتتىن تەربىيىلىنىشىگە شارائىت يارىتىپ بەردى. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان پىلانلىق ھالدا 23 ئاز سانلىق مىللەت رەھبىرىي كادىرنى بېيجىڭ نېفىت كادىرلار ئىنستىتۇتى، ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە مەكتىپى قاتارلىق مەكتەپلەرگە ئۆگىنىشكە ئەۋەتتى. بىر قىسىم ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنىڭ خەنزۇ تىلى سەۋىيىسى تۆۋەن بولۇش ئەھۋالىغا ئاساسەن، 1985- يىلىدىن باشلاپ 400 دىن ئارتۇق ئىشچى - خىزمەتچىنى كۇرس ئېچىپ تەربىيىلەپ، ئۇلارنىڭ تېخنىكا ئۆگىنىشى ۋە باشقۇرۇش بىلىملىرىنى ئىگىلىشى ئۈچۈن قولايلىق يارىتىپ بەردى. بۇرغىلاش تېخنىكىسى، بۇرغىلاش مېخانىزمى قاتارلىق ئومۇمىيۈزلۈك قوللىنىدىغان تېخنىكىلارنى ئۆگىنىش كۇرسى ئېچىش ئارقىلىق 69 ئاز سانلىق مىللەت كادىرنى تەربىيىلىدى.

شىركەت ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنىڭ كەسپىي ئىقتىدار ئۆتكىلىنى چىڭ تۇتۇپ، ئۇلارنىڭ تېخنىكا ساپاسى ۋە باشقۇرۇش ساپاسىنى ئۆستۈرۈشكە ئالاھىدە كۈچ سەرپ قىلدى. ئاز سانلىق مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلىرى ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئومۇمىي سانىنىڭ 20 % ىنى ئىگىلەيدىغان بۇ شىركەتتە ھازىر ئاز سانلىق مىللەت كادىرلار نىسبىتى پۈتۈن كادىرلار نىسبىتىنىڭ 16 % ىدىن ئارتۇقراقىنى ئىگىلىدى. ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرى ئاز سانلىق مىللەت ئىشچى- خىزمەتچىلەر ئومۇمىي سانىنىڭ 20.34 % ىگە يەتكۈزۈلدى.

پەن - تېخنىكا ئارقىلىق يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرەيلى

قاراقاش ناھىيىسىنىڭ 3 - قارارلىق يېزا ئىگىلىكىنى ئۇنىۋېرسال ئېچىش تۈرىدە ياخشى ئۈنۈم ھاسىل قىلىندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **يۇسۇپجان تالىپ** خەۋەر قىلىدۇ: قاراقاش ناھىيىسى ئۆز ئورنىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا ئاساسەن، يېزا ئىگىلىكىنى ئۇنىۋېرسال ئېچىش بىلەن پائال شۇغۇللىنىپ، دۆلەت بەرگەن مەبلەغنى ئۆز ئورنىغا ئىجەشلىك ئىشلىتىپ ۋە ئەمگەك كۈچلىرىنى ياخشى تەشكىللەپ، ناھىيىنىڭ 3 - قارارلىق يېزا ئىگىلىكىنى ئۇنىۋېرسال ئېچىش تۈرىدە ياخشى ئىجتىمائىي ۋە ئىقتىسادىي ئۈنۈم ياراتتى.

بۇ ناھىيە 3 - قارارلىق يېزا ئىگىلىكىنى ئۇنىۋېرسال ئېچىش تۈرىگە 9 مىليون 913 مىڭ يۈەن مەبلەغ ئىشلىتىپ، 9500 مو بوزيەر ئېچىپ، 5500 موسىغا ھەر خىل زىرائەت تېرىدى. 4000 مو يەرنى تۈزلەپ، 600 مو ئورمان بەلۋىغى بىنا قىلدى. 32 مىڭ مو تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزنى ئۆزگەرتتى. 4500 ئادەم (قېتىم) دېھقاننى ئەمەلىي قوللىنىلىدىغان پەن - تېخنىكا بىلىملىرى بىلەن تەربىيىلىدى. نەتىجىدە تۈر رايونىدىكى كۆپەيگەن مەھسۇلات قىممىتى 3 مىليون 518 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن كىرىم بۇرۇنقىدىن 93 يۈەندىن كۆپرەك ئاشتى.

بۇ يىل ئاراتۈرۈك ناھىيىسىنىڭ يېزا ئىگىلىكىدە پەن - تېخنىكىغا يۈرۈش قىلىش قەدىمى تېزلىتىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تۇرغۇن گايىت** خەۋەر قىلىدۇ: بۇ يىل ئاراتۈرۈك ناھىيىسى تېرىقچىلىق قۇرۇلمىسىنى يەنىمۇ ئېلگىرىلىگەن ھالدا تەڭشەپ، پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىش سالمىقىنى ئاشۇردى.

بۇ يىل ناھىيە بويىچە ئاشلىق تېرىلغۇ كۆلىمى 10 مىڭ مودىن كۆپرەك بولۇپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن % 12 كېمەيدى. ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىلغان كۆلەم 15 مىڭ 792 موغا يېتىپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن % 11 ئاشتى. بۇنىڭ ئىچىدە سۇلياۋ يېپىپ تېرىلغان كېۋەز 5500 موغا، قوغۇن 1500 موغا يەتكۈزۈلدى. ئوت - چۆپ تېرىلغۇ كۆلىمى 6828 موغا يېتىپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن % 25 ئاشتى. بۇ ناھىيىنىڭ توخۇلۇ يېزىسىدا بۇ يىلدىن باشلاپ بۇغداي، قوناق، ياڭيۇنى سۇلياۋ يېپىپ تېرىش سىناق تەرىقىسىدە يولغا قويۇلۇپ، ياخشى ئۈنۈم ھاسىل قىلىندى. دېھقانلارنىڭ يەرگە مەبلەغ سېلىش ئاكتىپلىقى قوزغىلىپ، ئۇلارنىڭ بۇ يىللىق تېرىلغۇ ئۈچۈن توپلىغان مەھەللىۋى ئوغۇتى 125 مىڭ توننىغا يېتىپ، بۇلتۇرقىدىن % 7 كۆپ بولدى. ھەرمو يەرگە سېلىنغان مەبلەغ بۇلتۇرقى 120 يۈەندىن 180 يۈەنگە كۆپەيتىلدى.

يوپۇرغا ناھىيىسىدە 1 مىليون 800 مىڭ كىلوگرام ئەلا سورتلۇق ئۇرۇقلۇق تاللاندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئوبۇل سابىر** خەۋەر قىلىدۇ: يوپۇرغا ناھىيىسى 1996 - يىللىق بۇغداي ئىشلەپچىقىرىشتىكى تەجرىبە - ساۋاقلارنى ئەستايىدىل يەكۈنلەپ، بۇ يىل ئەلا سورتلۇق، يۇقىرى ھوسۇللۇق ئۇرۇقلۇق بۇغداي يېتىشتۈرۈشكە ئالاھىدە ئەھمىيەت بەردى.

بۇ ناھىيە بۇلتۇر تېرىلغۇدىن بۇرۇن ناھىيىدىكى پەن - تېخنىكا تارماقلىرى، يېزا - بازار، مەيدان، كەنت مەسئۇللىرىنى قاتناشتۇرۇپ بۇغداي ئىشلەپچىقىرىش بويىچە مۇھاكىمە ... ئۆزلىرىنىڭ يەر شارائىتىغا ئاساسەن، «جىمەي - 31»، «جىمەي - 26»، «جىڭ فىڭ - 1»، «نەندەن - 1»، «تاڭشەن - 6898» نومۇرلۇق ئەلا سورتلۇق، يۇقىرى ھوسۇللۇق بۇغداينى تېرىشنى ئومۇملاشتۇردى ھەممە يېزا - بازارلار بىردىن كەنتنى، كەنتلەر بىردىن مەھەللىنى ئەلا سورتلۇق ئۇرۇقلۇق بۇغداي يېتىشتۈرۈش نۇقتىسى قىلىپ بېكىتتى. ناھىيىلىك 2 - مەيداندا 400 مو كۆلەمدە «جىندۇڭ - 8» نومۇرلۇق بۇغداي تېرىلىپ، ئۇرۇقلۇق يېتىشتۈرۈش نۇقتىسى قىلىندى. ... بويىچە 1 مىليون 800 مىڭ كىلوگرام ئەلا سۈپەتلىك ئۇرۇقلۇق بۇغداي ئامبارغا كىرگۈزۈلۈپ، كۈزگى بۇغداي تېرىلغۇسى ئۈچۈن تەقلەپ قويۇلدى.

توقسۇ ناھىيىسى پايدىلىق ھاشاراتلارنى قوغداش، جىنسىي جەلپ قىلىش، سىم تورى، چىراغ نۇرى ۋە تېرەك شېخى باغلىمى ئارقىلىق ئالداش قاتارلىق ئۇسۇللارنى قوللىنىپ، كېۋەز غوزا قۇرتىنىڭ ئۇنۇملۇك ئالدىنى ئالدى.

سۈرەتتە: ناھىيە رەھبەرلىرى كېۋەز غوزا قۇرتىنىڭ زىيىنىنى ئازايتىش تەدبىرلىرى ئۈستىدە پىكىرلەشمەكتە.

نىياز ساتتار فوتوسى

سانجۇ يېزىسى سۇ باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، سۇ ئىسراپچىلىقىنىڭ ئالدىنى ئالدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **قۇربانىياز قاسىم** خەۋەر قىلىدۇ: گۇما ناھىيىسىنىڭ سانجۇ يېزىسى بۇ يىل قۇرغاقچىلىقنىڭ ئالدىنى ئېلىپ، يېزا ئىگىلىكىدىن مول ھوسۇل ئېلىشقا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، سۇ باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، كۆرۈنەرلىك ئۈنۈم ھاسىل قىلدى.

يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بۇ يىل سۇنىڭ بۇلتۇرقىدىن كۆرۈنەرلىك ئازىيىپ كەتكەنلىكىدەك ئەمەلىي ئەھۋالغا ئاساسەن، يىل بېشىدىلا 24 كىشىلىك رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، بىر مۇئاۋىن يېزا باشلىقىنى سۇ باشقۇرۇشقا مەسئۇل قىلدى. ئۆز ئورنىنىڭ ئەمەلىيىتىگە باب كېلىدىغان 20 ماددىلىق سۇ باشقۇرۇش چارىسىنى تۈزۈپ، ئاممىنىڭ سۇنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇش، پىلانلىق ئىشلىتىش، سۇ بايلىقلىرىنى قوغداش ئاڭلىقلىقىنى ئۆستۈردى. كەنت ۋە مەھەللىلەردە مەخسۇس سۇ تۇتۇش گۇرۇپپىلىرىنى قۇرۇپ، بىردىن كادىرنى سۇغا مەسئۇل قىلدى. يېزا مەسئۇللىرى ۋە يېزىلىق سۇ باشقۇرۇش پونكىتىدىكى تېخنىكلار نەق مەيدانغا بېرىپ، سۇ تۇتۇشقا يېتەكچىلىك قىلدى. بۇنىڭ بىلەن سۇنى ئېچىق بېشىدا ئۆلچەپ بېرىش، نورمىلىق سۇ بىلەن بەلگىلىك كۆلەمنى بىر تۇتاش سۇغىرىش ئىشقا ئاشۇرۇلدى. ھەر قېتىملىق سۇغىرىش ئاخىرلاشقاندا، سېلىشتۇرۇپ باھالاش ئېلىپ بېرىلىپ، سۇنى تېجەپ ئىشلەتكەنلەرنى مۇكاپاتلاش، ئىسراپ قىلغانلارنى جازالاش ئەمەلدە كۆرسىتىلىپ، سۇ ئىسراپچىلىقىنىڭ ئالدى ئېلىندى. نەتىجىدە، 6 -

قورغاس ناھىيىسى سۇدىن پايدىلىنىش ئۈنۈمىنى ئۆستۈرمەكتە

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **غەنۋەر تۇرسۇن** خەۋەر قىلىدۇ: قورغاس ناھىيىسى سۇ باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، سۇنى تېجەپ ئىشلىتىپ سۇدىن پايدىلىنىش ئۈنۈمىنى ئۆستۈردى.

ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى بۇلتۇردىن باشلاپ ئاممىنى سۇنى تېجەش ئاساس قىلىنغان ئېتىز - ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىشقا سەپەرۋەر قىلدى. بۇنىڭ بىلەن بۇلتۇردىن بۇيان ناھىيە بويىچە 380 كىلومېتىردىن ئارتۇق ئېرىقنى سۇ سىڭمەيدىغان قىلىپ ياسىدى، لەنگەر، موخور، چىگىسخوزا قاتارلىق قۇرغاقچىلىق بىر قەدەر ئېغىر بولىدىغان جايلاردا 24 قۇدۇق قازدى. گۈرە قاتارلىق يېزىلاردا چوڭەكلەپ سۇغىرىش ئۇسۇلىنى قوللىنىپ، 278 مىڭ مو يەر سۇغىرىلدى. سۇغا مەسئۇل تېخنىكلار ئىنچىل تۈردە ئېچىق بېشىدىن ئايرىلماي، سۇنى مەركەزلەشتۈرۈپ سۈيى قىس بىر قىسىم جايلارنىڭ سۈيىنى ھەل قىلدى.

ئويما بۇلاق فېرمىسى كەلكۈن كەلتۈرگەن زىياننىڭ ئورنىنى تولدۇردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **نۇرئەخمەت مۇھەممەت** خەۋەر قىلىدۇ: بۇ يىل 5 - ئاينىڭ 31 - كۈنى غۇلجا ناھىيىسىنىڭ ئويما بۇلاق فېرمىسىدا يامغۇر، مۆلدۈر ئاپىتى يۈز بېرىپ، 1600 مو زىرائەت زىيانغا ئۇچرىدى. ئىككى ماگىزىن، بىر ئاشخانا ئۆرۈلۈپ كەتتى، بىر كۆۋرۈك، مەكتەپنىڭ 50 مېتىر قورۇق تېمى، 40 مېتىر تاشيول بۇزۇلدى، ئۆرۈلۈپ كەتتى. بۇنىڭدىن كېلىپ چىققان بىۋاسىتە ئىقتىسادىي زىيان 430 مىڭ يۈەندىن ئېشىپ كەتتى. فېرما رەھبەرلىكى دەرھال ئاممىنى ئۆز كۈچىگە تايىنىپ، ئۆز - ئۆزىنى قۇتقۇزۇش جېڭىگە ئاتلىنىشقا سەپەرۋەر قىلدى. بۇنىڭ بىلەن ئاما تېز ھەرىكەتكە كېلىپ، 776 مو كۆممىقوناق ۋە باشقا ئىقتىسادىي زىرائەتلەرنى ئاپەتتىن قۇتقۇزۇپ قالدى. مايسىسنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشكە بولمايدىغان 200 مو يەرگە ئاپتاپپەرەس تېرىدى.

كەلكۈن ئاپىتى ئالدىدا

سۈرەتلىك خەۋەر

ياقا ۋە ئۆزۈن يېزىسىدىكى نەچچە ئون خەلق ئەسكىرى ۋە ياشلار ئۆزلۈكىدىن ئون نەچچە تراكتورنى ھەيدەپ كېلىپ توسلىپ قالغان

بۇ يىلقى ھاۋا تېمپېراتۇرىسىنىڭ ...

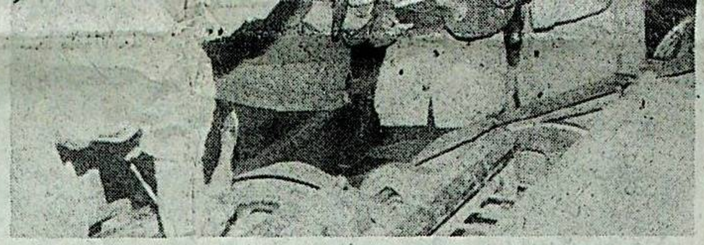

ئىلى يۇلۇق توقۇمچىلىق زاۋۇتىنىڭ ئىگىرىش، توقۇش قاتارلىق ئالتە چوڭ شۆبە زاۋۇتى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ تېخنىكا ساپاسىنى يۇقىرى كۆتۈرۈپ، كارخانىنىڭ رىقابەت ئىقتىدارىنى ئاشۇرۇش ئۈچۈن، بېقىندار 1997 - يىللىق ياز پەسىللىك ئەمگەك مۇسابىقىسى ئۆتكۈزدى.

سۈرەتتە: يۇلۇڭ پىلتىلاش سېخىدىكى ئىشچىلار ئەمەلىي مەشغۇلات مۇسابىقىسىدە.

تۇرسۇنمۇھەممەت ئوسمان فوتوسى

يېتىملىقۇم يېزىسى باغۇەنچىلىككە ئەھمىيەت بەرمەكتە

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئېدرىس قادىر** خەۋەر قىلىدۇ: قاغىلىق ناھىيىسىنىڭ يېتىملىقۇم يېزىسى ئىقتىسادىي ئورمان بىنا قىلىشنى ئىقتىسادنى يۆكسەلدۈرۈش، دېھقانلارنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇپ ھاللىق ھەۋىيىگە يەتكۈزۈشنىڭ ياخشى تەدبىرى دەپ قارايدۇ. 1996 - يىلدىن باشلاپ، 3389 مو يەردە ياڭاقلىق بازىسى بىنا قىلىپ، ئۇنىڭغا 44 مىڭ 60 توپ ئەلا سۈپەتلىك ياڭاق كۆچىتى، 100 مو يەرگە 22 مىڭ 32 توپ ئۈرۈك كۆچىتى تىكتى. 228 مو يەرگە ياڭاق، ئۈرۈك ئاساس قىلىنغان مېۋە ئۇرۇقچىسى تەربىدى. يەنە مېۋىسى ئاز 670 توپ ياڭاق، 4483 توپ ئۈرۈك سورتىنى ياخشىلىدى.

يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئەستايىدىل كۆڭۈل بۆلۈپ، ياخشى باشقۇرۇشى، يېزىلىق ئورمانچىلىق پونكتى ۋە كەنت، دېھقان ئائىلىلەرنىڭ تۇجۇپلەپ پەرۋىش قىلىشى نەتىجىسىدە، تىكلىگەن، تېرىلغان، ئۇلانغان بۇ مېۋىلىك كۆچەت، مايسا، ئۇلاقلارنىڭ تۇتۇش نىسبىتى 98% كە يەتتى.

يەگەن ناھىيىسى كېۋەز پەرۋىشنى كۈچەيتىپ، بۇ يىلمۇ كېۋەزدىن مول ھوسۇل ئېلىشقا تىرىشماقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئىبراھىم ئەيسا** خەۋەر قىلىدۇ: ئۇدا ئىككى يىل ئاپتونوم رايون ۋە مەملىكەت بويىچە پاختا ئىشلەپچىقىرىشتا ئىلغار ناھىيە بولغان يەگەن ناھىيىسى بۇ يىلمۇ كېۋەز پەرۋىشنى كۈچەيتىپ ۋە ئاپەتكە ئۇنۇملۇك تاقابىل تۇرۇپ، كېۋەزدىن مول ھوسۇل ئېلىشقا تىرىشماقتا.

بۇ ناھىيە بۇ يىل پاختا ئىشلەپچىقىرىشقا بولغان سېلىنمىنى كۆپەيتىپ، 676 مىڭ مو يەرگە كېۋەز تېرىغاندى. تېرىلغۇ ئاياغلاشقاندىن كېيىنلا ناھىيە، يېزا، كەنتلەر كۈچنى مەركەزلەشتۈرۈپ، كېۋەز پەرۋىشنى كۈچەيتتى. كېۋەز تۇنجى تۇمۇمىيۈزلۈك ئۇچ قېتىم كولتۇاتسىيە قىلدى، 430 مىڭ مو يەردىكى كېۋەزگە يوپۇرماق دى. گۈھىرى چاچتى، تۇرلۇك زىياندىاش ھاشاراتلار زىيىنىنىڭ ئالدىنى ئالدى، يوقاتتى.

5 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىدا كەينى- كەينىدىن چىققان ئالتە بالدىن يۇقىرى بوران 41 مىڭ 278 مو كېۋەزنى نابۇت قىلغاندى. ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى دەرھال ئاممىنى سەپەرۋەر قىلىپ، جىددىي تەدبىر قوللاندى. ناھىيىلىك سوغۇرتا شىركىتى، يېزا ئىگىلىك بانكىسى، ئۇرۇقچىلىق شىركىتى قاتارلىق ئورۇنلار ۋە ھەر ساھە، ھەر كەسىپتىكى‌لەرنىڭ زىچ ماسلىشىشى ئارقىسىدا زىيانغا ئۇچرىغان كېۋەزنىڭ 23 مىڭ 815 موسى ۋاقتىدا تولۇقلاپ تېرىلىپ، 17 مىڭ 463 موسى قايتا تېرىلىپ، زىيان ئەڭ تۆۋەن دەرىجىگە چۈشۈرۈلدى. ھازىر ناھىيە

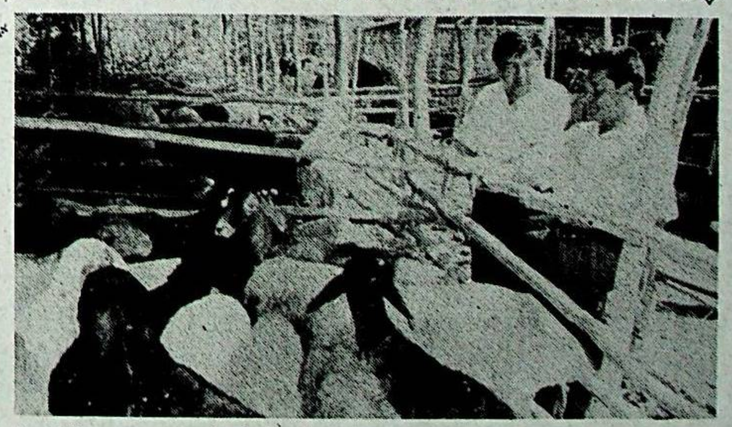

گۈما ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى ئۆز جايىنىڭ ئەھۋالىنى چىقىش قىلىپ: كرېدىت قورۇلمىسىنى تەڭشەپ، دېھقانلارنىڭ باقمىچىلىق كەسپىنى راۋاجلاندۇرۇشىغا كۈچلۈك مەدەت بەردى.

سۈرەتتە: بانكا خادىملىرى كۆكتېرەك يېزىسىدىكى باقمىچىلىق كەسپىي ئائىلىسى ئايلا تۇنىيازنىڭ قوتىنىدا ئەھۋال ئىگىلىمەكتە.

غوپۇر خوجا فوتوسى

ئىلى ئوبلاستلىق يېزا ئىگىلىك بانكىسى يېزا ئىگىلىكىنى پائال قوللىماقتا

مەدەت تۆۋرۈكى

ئاپتونوم رايونلۇق يېزا ئىگىلىك بانكىسى ھەمكارلاشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مۇختەر نۇرھاشم** خەۋەر قىلىدۇ: ئىلى ئوبلاستلىق يېزا ئىگىلىك بانكىسى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان ئۆز تەۋەسىدىكى ھەر مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى مەركەز ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ يېزا خىزمىتى يېغىنىنىڭ روھىنى ئۆگىنىشكە تەشكىللەپ، ئۇلارنىڭ يېزا ئىگىلىكىنى مۇھىم ئورۇنغا بولغان تونۇشىنى ئۆستۈردى، باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، يۇقىرىدىن تۆۋەنگىچە ئەلا مۇلازىملىق قىلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش بىلەن بىللە، ۋەزىپىنى ئادەم بېشىغچە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، مۇكاپاتلاش بىلەن جازالاشنى ئەمەلدە كۆرسىتىپ، ئۇلارنىڭ خىزمەت ئاكتىپلىقىنى قوزغاپ، پۈل ئامانەت خىزمىتىنى ئىلگىرى سۈردى. قەرز پۈل تارقىتىشتا پرىنسىپتا چىڭ تۇرۇپ، پاك - دىيانەتلىك ئىش ھەجرىشنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئاساسىدا، يېزا ئىگىلىكىنى پائال قوللاشنى بىرىنچى ئورۇنغا قويىدى، تۇرلەرنى تەكشۈرۈپ ھېكىتىشكە ئەھمىيەت بېرىپ، قەرز پۈلنىڭ خەۋپ - خەتىرىنى ئازايتتى. نەتىجىدە بۇ يىل 6 - ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر بۇ بانكىنىڭ تۇرلۇك ئامانەت پۈل قالدۇقى 190 مىليون 180 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن 1 مىليون 400 مىڭ يۈەن ئاشتى، قەرز پۈلنى بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن 12 مىليون 490 مىڭ يۈەن كۆپ تارقاتتى.

بۇ يىلقى ھاۋا تېمپېراتۇرىسىنىڭ پەۋقۇلئادەتە ئۆرلەپ كېتىشى بىلەن 7- ئاينىڭ 4- كۈنىدىن باشلاپ دۆلەت يولى 314 - بۆلەكىنىڭ كۈچا ناھىيىسى تەۋەسىدىكى 685 -، 706- ۋە 727- كىلومېتىر قىسمىدىكى چوڭ ئېقىنلارغا كەلكۈن كېلىپ قاتناش توسلىپ قالدى. بۇنىڭدىن خەۋپ تاپقان كۈچا ناھىيىسىدىكى ئالاقىدار ئورۇنلار ۋەخەلق كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇپ، ئاپەتنىن قوتقۇزۇشقا ئاتلاندى.

ئۇ يىلقى ھاۋا تېمپېراتۇرىسىنىڭ پەۋقۇلئادەتە ئۆرلەپ كېتىشى بىلەن 7- ئاينىڭ 4- كۈنىدىن باشلاپ دۆلەت يولى 314 - بۆلەكىنىڭ كۈچا ناھىيىسى تەۋەسىدىكى 685 -، 706- ۋە 727- كىلومېتىر قىسمىدىكى چوڭ ئېقىنلارغا كەلكۈن كېلىپ قاتناش توسلىپ قالدى. بۇنىڭدىن خەۋپ تاپقان كۈچا ناھىيىسىدىكى ئالاقىدار ئورۇنلار ۋەخەلق كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇپ، ئاپەتنىن قوتقۇزۇشقا ئاتلاندى.

بۇ يىل ناھىيە بويىچە مۇھاكىمە يېغىنى ئاچتى. مەسىلەن ئېيتقاندا، ئۇرۇقلۇق يېتىشتۇرۇش نۇقتىسى قىلىندى. ئۇرۇقلۇق يېتىشتۇرۇش نۇقتىلىرىغا تېرىلغان بۇغداي ئارىسىدىكى غەيرىي بۇغداي باشاقلىرى شاللۇپ تىلىپ، ئۇرۇقلۇقتىكى ساپلىقىغا كاپالەتلىك قىلىندى. ھازىر ناھىيە تراكتورىنى ھەيدەپ كېلىپ توسلىپ قالغان ئاپتوموبىللارنى سۆرەپ ئۆتكۈزۈپ، ئاپتوموبىل ۋە ئاپتوبۇسلاردىكى ئادەم ۋە يۈك - تاقلارنى قوتقۇزۇۋالدى.

سۈرەتتە: كەلكۈندە توسلىپ قالغان ئاپتوموبىللار.

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **پالتى خەۋىرى**، ئۆزمۇخبىرىمىز **زەينۇللا ھاشىم** فوتوسى

قىسقا خەۋەرلەر

△ كېرىيە ناھىيىسىدە بۇ يىل 6- ئاينىڭ ئاخىرىغىچە 180 مىڭ يۈەن سەرپ قىلىنىپ، 36 ۋاننا ياسالىپ، 120 مىڭ تۇياق قوي ۋاننىلاندى.

مەتنۇرسۇن مەمتىمن

△ گۇما ناھىيىسىدە بورداقچىلىق كەسپىي ئائىلىسى 4820 گە يېتىپ، ئۇلارنىڭ ئالدىنقى يېرىم يىلدا بورداقچىلىقتىن قىلغان ساپ كىرىمى 2 مىليون 113 مىڭ يۈەندىن ئاشتى.

ئابلىمىت مۇھەممەت

△ باي ناھىيىلىك چارۋىچىلىق ئىدارىسى ۋە ناھىيىلىك ئوتلاقچىلىق پونكتى نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش قەدىمىنى تېزلىتىپ، ئۆزلىرى ھۆددە ئالغان قېيىر، قاراباغ يېزىلىرىغا يېقىندا 15 مىڭ يۈەن قىممىتىدە ماددىي بۇيۇم ۋە 5000 12 مىڭ مو يەرنى تۆزلىدى. 8000 مو تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزنى ئۆزگەرتتى.

ھەسەن ئابدۇۋۇپۇر

△ كېرىيە ناھىيىسىدىكى دېھقانلار 117 مىڭ مو يەردىكى كېۋەز مايىسىغا بوغۇم قىستارتقۇچى ۋە ئۆسۈشنى تىزگىنلەش دورىسى چاچتى ۋە ھەرمو يەردىكى كېۋەزنى 15 كىلوگرامدىن خىمىيىۋى ئوغۇت بىلەن قوشۇمچە ئوغۇتلىدى.

ھۇسەن خالەم

△ كېرىيە ناھىيىسىدىكى دېھقانلار 117 مىڭ مو يەردىكى كېۋەز مايىسىغا بوغۇم قىستارتقۇچى ۋە ئۆسۈشنى تىزگىنلەش دورىسى چاچتى ۋە ھەرمو يەردىكى كېۋەزنى 15 كىلوگرامدىن خىمىيىۋى ئوغۇت بىلەن قوشۇمچە ئوغۇتلىدى.

مەتنۇرسۇن مەمتىمن

△ قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيىلىك دېھقانچىلىق تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش پونكتى 5 - ئاينىڭ ئاخىرى مەخسۇس كۇرس ئېچىپ 50 تىن ئارتۇق تېخنىكىنى زىرائەت پەرۋىشى ئىلمىي بىلەن تەربىيىلەپ، زىرائەت پەرۋىشنى ئىلگىرى سۈردى.

سابىرجان سېيىت

△ گۇمانا ناھىيىسىنىڭ چۇدايىزسىدا 6- ئاينىڭ 15 - كۈنىگىچە 1100 مو بوزيەر ئېچىلىپ تېرىلغۇ يەر كۆلىمى كېڭەيتىلدى.

ھەرەخمەت سەيدەخمەت

△ ئاقسۇ شەھىرىنىڭ قاراتال يېزىسىدىكى دېھقانلار 6 - ئاينىڭ 27 - كۈنىگىچە دۆلەتكە 1 مىليون 293 مىڭ كىلوگرام يازلىق ئاشلىق سېتىپ بەردى.

ئەركىن پالتى

△ مارالۇبۇشى ناھىيىسىنىڭ ئانار كۆل يېزىسىدىكى دېھقانلار جىددىي تەدبىر قوللىنىپ غوزا قوۇرتى پامراپ كېتىشنىڭ ئالدىنى ئالدى.

سەمى قادىر

△ پۇەيزاۋات ناھىيىسىنىڭ شاپتوۇل يېزىسى 5 - ئاينىڭ 15 - كۈنىدىن 25 - كۈنىگىچە 22 مىڭ 960 ئادەم (قېتىم) - ئەمگەكچىتىنى بىرەيۈرەر قىلىپ، 14.5 كىلومېتىر ئۆزۈنلۇقتا زىمىكەش چاپتى.

ياسىن تاھىر

تۇرپان ۋىلايىتى ئاتېئىزم تەربىيىسىنى ئۈزۈلدۈرمەي ئېلىپ بېرىپ، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئىدىيىۋى تونۇشى ۋە روھىي ھالىتىدە ئۆزگىرىش ھاسىل قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ساتتار رېقىپ** خەۋەر قىلىدۇ: تۇرپان ۋىلايىتى كۆپ خىل شەكىل، ئۈنۈملۈك ئۇسۇللار ئارقىلىق ئاتېئىزم تەربىيىسىنى بوشاشتۇرماي ئېلىپ بېرىپ، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئىدىيىۋى تونۇشى ۋە روھىي ھالىتىدە زور بۇرۇلۇش ھاسىل قىلدى، ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلار قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، ئىجتىمائىي مۇقىملىق ۋە ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈردى.

تۇرپان ۋىلايىتى پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئېتىقاد مەسىلىسىنى پارتىيە ئەزالىرىنى تەربىيىلەشنىڭ مۇھىم مەزمۇنى قىلدى. ئىلگىرى بىر مەزگىل ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلار قۇرۇلۇشىنىڭ بەزىدە بوششىپ قېلىشى،دىنىي پائالىيەتلەرنىڭ ئەۋج ئېلىشى نەتىجىسىدە بىر قىسىم پارتىيە ئەزالىرى ئارىسىدا كوممۇنىزمغا بولغان ئېتىقادىنى يوقىتىپ، دىنغا ئېتىقاد قىلىدىغان، دىنىي پائالىيەتلەرگە قاتنىشىدىغان ئەھۋاللار كۆرۈلگەنىدى. ۋىلايەتلىك پارتكوم بۇ خىل ئەھۋالنى ئۆزگەرتىش ئۈچۈن، پارتىيە ئەزالىرىنى تەربىيىلەشتە ئاتېئىزم تەربىيىسىنى بوشاشتۇرماي ئېلىپ بېرىشنىڭ زۆرۈرلۈكىنى تونۇپ يەتتى ۋە مەخسۇس يىغىن ئېچىپ، ئاتېئىزم تەربىيىسىنى پارتىيە ئەزالىرىنى تەربىيىلەش ۋە پارتىيە قۇرۇلۇشىنى نىشانلىق باشقۇرۇشنىڭ ئومۇمىي پىلانىغا كىرگۈزۈپ، ئۇزۇن مۇددەتلىك ئىدىيىۋى، سىياسىي تەربىيىنى قانات يايدۇردى.

ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى ئاتېئىزم تەربىيىسى ئېلىپ بېرىشتا ئىجابىي تەربىيىنى ئاساس قىلىپ،ئاتېئىزم تەربىيىسىگە ئائىت ماتېرىياللاردىن 80 نەچچە مىڭ پارچە بېسىپ تارقاتتى. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە مەكتەپلىرىدە ئاتېئىزم تەربىيىسىنى مۇھىم دەرسلىك قىلىپ، پارتىيە ئەزالىرىنى سىستېمىلىق تەربىيىلىدى. بىر نەچچە يىل ئىچىدە ۋىلايەتلىك پارتىيە مەكتىپى ناھىيە (باشقارما) دەرىجىلىك كادىرلار ۋە ئوتتۇرا ياش، ياش كادىرلارنى تەربىيىلەش كۇرسىدىن 15 قارار ئاچتى.ھەر- قايسى ناھىيە (شەھەر)، يېزا - بازارلىق پارتىيە مەكتەپلىرى جەمئىي 156 قارار كۇرس ئېچىپ، پارتىيە ئەزالىرى ۋە كادىرلارنى تەربىيىلىدى. لېكسىيە سۆزلەش ئۆمەكلىرىنى كۆپ قېتىم دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىغا ئەۋەتىپ، نەزەرىيىنى ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرگەن ھالدا سەييارە لېكسىيە سۆزلەش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، % 90 تىن كۆپرەك پارتىيە ئەزاسىنى تەربىيىگە ئىگە قىلدى، ئىلغارلارنى كەڭ كۆلەمدە تەشۋىق قىلىش، تەقدىرلەش ئارقىلىق كەڭ پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئاكتىپلىقىغا ئىلھام بەردى.

پارتىيە ئەزالىرى ئارىسىدا «لاياقەتلىك پارتىيە ئەزاسى بولۇش» ۋە «پارتىيە ئەزالىرى ئاتېئىزمچىلاردۇر» دېگەن تېمىلاردىكى مۇزاكىرىنى قانات يايدۇرۇپ، پارتىيە ئەزالىرىنى ھەقىقىي كومپارتىيە ئەزاسى بولۇشقا يېتەكلىدى. پارتىيە تەشكىلاتلىرى پارتىيە ئەزالىرىنىڭ يۈزتۇرا سۆزلىشىش تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، بىر قىسىم دىنغا ئېتىقاد قىلىدىغان پارتىيە ئەزالىرىنىڭ تونۇشىنى ئۆزگەرتىپ، خاتالىقىنى تۈزەتتى. پارتىيە ئەزالىرىنى ئېلېكترلەشكەن ئوقۇتۇش بىلەن تەربىيىلەشنى چىڭ تۇتتى. يېتەرلىك مەبلەغ ئاجرىتىپ تۆت دەرىجىلىك ئېلېكترلەشكەن ئوقۇتۇش بىلەن تەربىيىلەش ئاپپاراتلىرىنى قۇرۇپ، ئۈسكۈنە ۋە خادىملارنى تولۇقلاپ، پارتىيە ئەزالىرىنى دائىملىق تەربىيىگە ئىگە قىلدى.

بۇ ۋىلايەت پارتىيە ئەزالىرىنى تەربىيىلەشتە «تۆتنى ئۆزئارا بىرلەشتۈرۈش»تە چىڭ تۇرۇپ ئۈنۈم ھاسىل قىلدى. بىرىنچىدىن، ئاتېئىزم تەربىيىسىنى ئارقىدا قالغان ياچېيكىلارنى تەرتىپكە سېلىش خىزمىتى بىلەن بىرلەشتۈرۈپ ئېلىپ بېرىپ، ۋىلايەت بويىچە 45 پارتىيە ياچېيكىسىنى ئۈنۈملۈك تەرتىپكە سالدى. ئىككىنچىدىن، ئاتېئىزم تەربىيىسىنى ئەمەلىي مەسىلىلەرنى ھەل قىلىش بىلەن بىرلەشتۈرۈپ ئېلىپ بېرىپ، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ بولۇپمۇ پېشقەدەم پارتىيە ئەزالىرىنىڭ تۇرمۇشىغا كۆڭۈل بۆلدى. ئۇلارنىڭ ئەمەلىي قىيىنچىلىقلىرىنى ھەل قىلىپ بەردى. ۋىلايەت بويىچە «كەنت كادىرلىرىنى ياشانغاندا بېقىش سۇغۇرتا ياردەم پۇلى بېرىش تۈزۈمى» ۋە «پېشقەدەم پارتىيە ئەزالىرىغا تۇرمۇش ياردەم پۇلى بېرىش تۈزۈمى»نى يولغا قويۇپ، ھەر يىلى مالىيىدىن 1 مىليون يۈەن پۇل ئاجرىتىپ پېشقەدەم پارتىيە ئەزالىرى، پېشقەدەم كادىرلار ۋە پېشقەدەم نەمۇنىچىلارنىڭ تۇرمۇشىنى ياخشى ئورۇنلاشتۇردى. پارتىيە ئەزالىرى ئالەمدىن ئۆتسە، پارتىيە ياچېيكىلىرى شۇ كىشىنىڭ ھاياتىغا ئادىل باھا بېرىش، دەپنە ئىشلىرىنى قائىدە - يوسۇن بويىچە ئۆتكۈزۈش ۋە قازا قىلغۇچىلارنىڭ ئائىلىسىگە 500 يۈەندىن نەپىقە پۇلى بېرىشنى تۈزۈملەشتۈردى. ئۈچىنچىدىن،ئاتېئىزم تەربىيىسىنى پارتىيە ئەزالىرىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش بىلەن بىرلەشتۈرۈپ ئېلىپ باردى. پارتىيە ئەزالىرى ئىچىدە دىنغا ئېتىقاد قىلغۇچىلار سېزىلسە، ئۇلارغا دەرھال تەربىيە ۋە ياردەم بەردى. پارتىيە ئەزالىرىدىن دىنىنىڭ تارتىش كۈچىگە بەرداشلىق بېرەلمەي پارتىيىدىن چېكىنىشنى تەلەپ قىلغان ۋە ئىزچىل دىنىي پائالىيەتلەرگە قاتناشقان 98 كىشىنى پارتىيىدىن چېكىندۈردى ۋە ئۇلارغا مۇۋاپىق چارە كۆردى. تۆتىنچىدىن، ئاتېئىزم تەربىيىسىنى دىنىي قانۇن ئارقىلىق باشقۇرۇش بىلەن بىرلەشتۈرۈپ ئېلىپ باردى. نورمال دىنىي پائالىيەتلەرگە يول قويۇپ، قانۇنسىز دىنىي پائالىيەتلەرگە ۋە دىنىنىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت، مائارىپ ئىشلىرىغا ئارىلىشىشىنى چەكلىدى. دىنىي زاتلارنى تەربىيىلەشنى ئىزچىل چىڭ تۇتۇپ، ئۇلارنىڭ قانۇن - تۈزۈم قارىشىنى ئۆستۈردى.

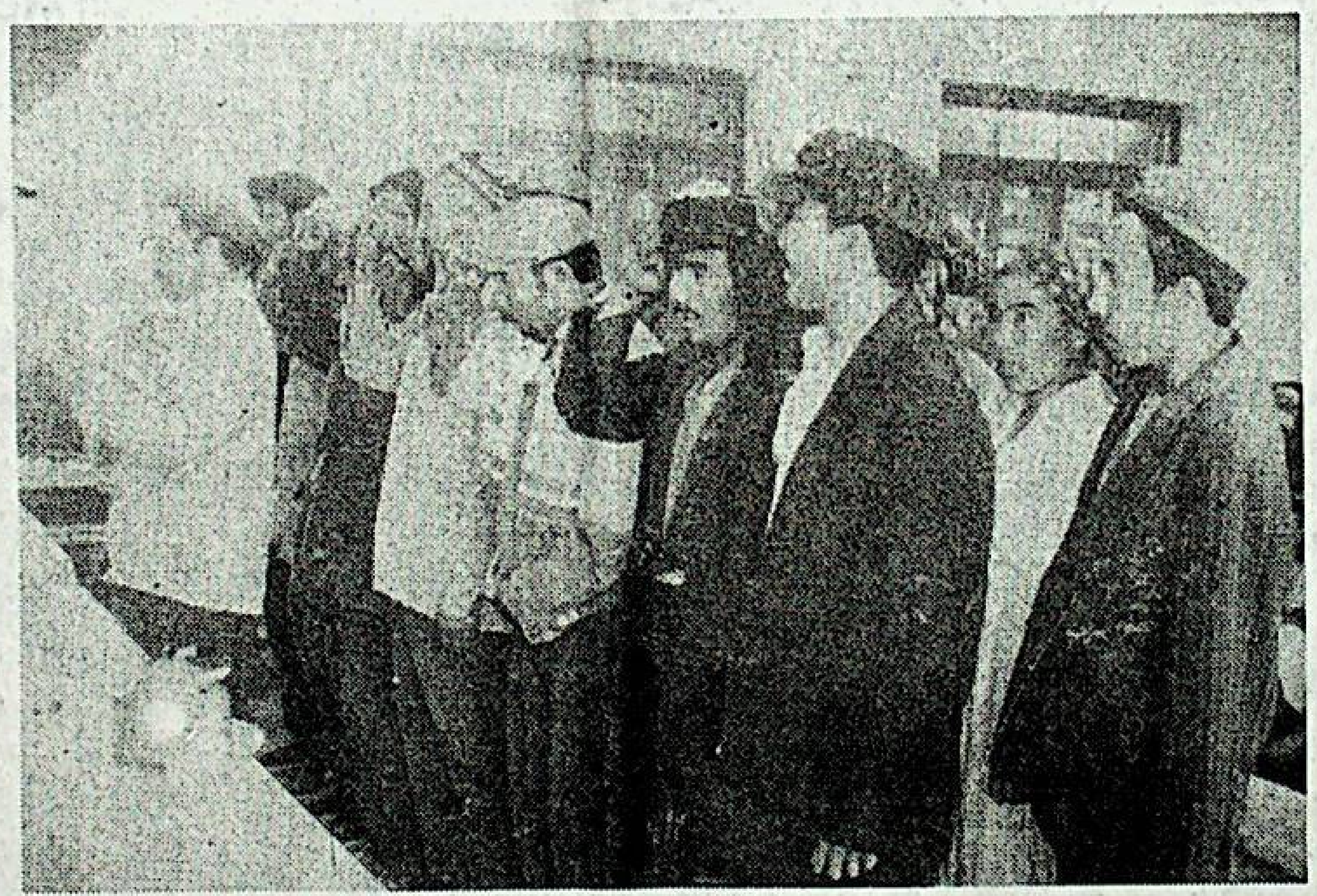

لوپ ناھىيىسى ناۋا يېزىلىق پارتكوم بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان پارتىيە قۇرۇلۇشى خىزمىتىگە ئالاھىدە ئەھمىيەت بەرگەچكە، پارتىيىگە ئەزا بولۇشنى ئىلتىماس قىلغۇچىلار كۆپەيدى. يېقىندا يېزىلىق پارتكوم پارتىيىگە ئەزا بولۇش شەرتىنى ھازىرلىغان 13 ياشنى پارتىيىگە قوبۇل قىلدى.

سۈرەتتە: ياشلار پارتىيە بايرىقى ئالدىدا قەسەم بەرمەكتە.

ئابدۇراخمان توختى فوتوسى

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق دوختۇرخانىسىنىڭ كومپيۇتېر مەركىزى مەملىكەتلىك يىراق مۇساپىلىك داۋالاش تورىغا كىردى

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق دوختۇرخانىسى 1996 - يىلى 9 - ئايدا شاڭخەي تېببىي ئۇنىۋېرسىتېتىغا قاراشلىق جۇڭسەن دوختۇرخانىسىنىڭ كۆپ ۋاستىلىك كومپيۇتېر ئارقىلىق يىراق مۇساپىلىك داۋالاش بويىچە مۇتەخەسسىسلەر دىئاگنوز قويۇش تورىغا كىرگەنىدى. بۇ يىل 6 - ئايدا مەملىكەتلىك يىراق مۇساپىلىك داۋالاش بويىچە مۇتەخەسسىسلەر دىئاگنوز قويۇش تورىغا كىردى. ھازىر بۇ توردا شاڭخەي جۇڭسەن دوختۇرخانىسى، شاڭخەي رۇيجىن دوختۇرخانىسى، شاڭخەي 6 - خەلق دوختۇرخانىسى، شاڭخەي لوڭخۇا جۇڭگوچە داۋالاش دوختۇرخانىسى،بېيجىڭ فۇۋەي دوختۇرخانىسى، بېيجىڭ باللار دوختۇرخانىسى، بېيجىڭ توڭرېن دوختۇرخانىسى،بېيجىڭ تېببىي ئۇنىۋېرسىتېتى خەلق دوختۇرخانىسى قاتارلىق مەملىكىتىمىزدىكى 20 دىن ئارتۇق داڭلىق داۋالاش ئورۇنلىرى بار. ئاپتونوم رايونلۇق خەلق دوختۇرخانىسى ھەر قانداق ۋاقىتتا ئۇلار بىلەن ئالاقىلىشىپ، ئۇلارنى كېسەلنى بىرلىكتە تەكشۈرۈپ دىئاگنوز قويۇشقا تەكلىپ قىلالايدۇ.

يىراق مۇساپىلىك داۋالاش تېخنىكىسى مەملىكىتىمىزدە ئەمدىلا قوللىنىشقا باشلىدى. ئۇنىڭدا كۆپ ۋاستىلىك كومپيۇتېر، خەۋەرلىشىش لىنىيىسى، تېلېۋىزىيە يىغىنى سىستېمىسى قاتارلىق يۇقىرى پەن - تېخنىكىلار ئۇنىۋېرسال قوللىنىلىدۇ. چوڭ داۋالاش مەركىزى، ئۇنىۋېرسال دوختۇرخانا، مەخسۇس كەسپىي دوختۇرخانىلار بىلەن ئوتتۇرا، كىچىك دوختۇرخانىلار بىرلەشتۈرۈلىدۇ. بۇ تور ئارقىلىق يىراق جايلاردىكى دوختۇرلار كېسەللەرنىڭ ماتېرىيالىغا ئاساسەن،شۇ جايدىكى دىئاگنوز قويغۇچى دوختۇر ۋە كېسەل بىلەن تېلېۋىزوردا پاراڭلىشىپ مۇزاكىرە ئېلىپ بېرىپ، ئاخىرىدا بىرلىكتە دىئاگنوز قويىدۇ ۋە داۋالاش لايىھىسىنى تۈزۈپ چىقىدۇ. **ۋۇ يىڭ، ماھنۇر**

ئالتايدىكى كۆچمە دوختۇرخانىلار ئاممىنىڭ قارشى ئېلىشىغا ئېرىشتى

چارۋىچىلىق رايونىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ۋە تۇرمۇش شەكلىگە ماس كېلىدىغان كۆچمە دوختۇرخانا يېقىندا ئالتاي شەھىرىنىڭ چېمىرچەك يېزىسىدىكى كۆك جۇنۇق يايلىقىدا قۇرۇلدى.

كۆچمەن چارۋىچىلارنىڭ داۋالىنىشى قىيىن بولۇشى مەسىلىسىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن، ئالتاي شەھىرى ئۈچ يىل تەييارلىق قىلىش ئارقىلىق يېقىندا بۇ كۆچمە دوختۇرخانىنى قۇردى.

200 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنغان بۇ كۆچمە دوختۇرخانىدا ئالتە لاپاس، 16 يۇرۇش داۋالاش ئەسۋابى ۋە دورىخانا، كېسەلخانا، ئوپېراتسىيە قىلىش ئۆيى بار. بۇ دوختۇرخانىدا بەش تېببىي خادىم بولۇپ، ئۇلار ھەم دوختۇرلۇق قىلىدۇ ھەم سېسترالىق قىلىدۇ. دوختۇرخانىدا يەنە رېنتگېن بۆلۈمى، ئىچكى، تاشقى كېسەللەر بۆلۈمى، ئاياللار بۆلۈمى ۋە باللار بۆلۈمى تەسىس قىلىنغان. بۇ دوختۇرخانا ئىشقا كىرىشتۈرۈلگەن تۇنجى كۈنىلا 20 نەچچە كېسەلنى داۋالىدى.

بۇ كۆچمە دوختۇرخانىنىڭ قۇرۇلۇشى ئالتاي شەھىرىگە قاراشلىق بەش يېزا، بىر چارۋىچىلىق مەيدانىدىكى 15 مىڭدىن ئارتۇق چارۋىچىنىڭ داۋالىنىشى قىيىن بولۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلدى. **چۇلىجالڭ**

ياشلار - ئۆسمۈرلەرگە بېرىلىدىغان ئىدىيە - ئەخلاق تەربىيىسى خىزمىتىگە يۈكسەك ئەھمىيەت بېرىش كېرەك

ئادىل جۇماخۇن

پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 6 - ئومۇمىي يىغىنىدا ماقۇللانغان «سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت

دۆلەتنىڭ، مىللەتنىڭ چوڭ ئىشى.

ياشلار - ئۆسمۈرلەر دۆلەت ۋە مىللەتنىڭ كەلگۈسى،ئېلىمىزنى تەرەققىي قىلدۇرۇش،

تېخنىكا خادىملىرى ھازىرقى ياشلار - ئۆسمۈرلەردۇر. بۇنىڭدا ئىدىيە - ئەخلاق تەربىيىسى ياشلار- ئۆسمۈرلەرنىڭ توغرا

نۆۋەتتىكى پۇل پەرەسلىك، راھەتپەرەسلىك، شەخسىيەتچىلىك قاتارلىق يامان ئىللەتلەر، ياشلار - ئۆسمۈرلەرنىڭ تۇرمۇش قارىشى، دۇنيا

قايسى ناھيە (شەھەر)، يېزا - بازارلىق پارتىيە مەكتەپلىرى جەمئىي 156 قارار كۆرىش ئېچىپ، پارتىيە ئەزالرى ۋە كادىرلارنى تەربىيلىدى.

شايار ناھيىلىك پارتكوم پارتىيە خىزمىتىدىكى ئىلغار كوللېكتىپ، ئىلغار سەجىلەرنى تەقدىرلىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **نۇردۇن تۇردى** خەۋەر قىلدۇ: شايار ناھيىلىك پارتكوم پارتىيە قۇرۇلغانلىقىنىڭ 76 يىللىقىنى خاتىرىلەش مۇناسىۋىتى بىلەن يېقىندا داغدۇغىلىق يىغىن ئېچىپ، يېزا ئىگىلىك، سانائەت ئىشلەپچىقىرىشىدا ۋە مۇقىملىق، ئىتتىپاقلىق خىزمىتىدە تۆھپىسى ئالاھىدە گەۋدىلىك بولغان 20 ئاساسىي قاتلام پارتىيە ياچېيكسى، 42 مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزاسى، 13 مۇنەۋۋەر پارتىيە ئىشلىرى خىزمەتچىسىنى تەقدىرلىدى، 81 ئاكتىپنى پارتىيىگە قوبۇل قىلدى.

پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتنىڭ 6 - ئومۇمىي يىغىنىدا ماقۇللانغان «سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە دائىر بىر قانچە مۇھىم مەسىلىلەر توغرىسىدىكى قارار»دا «ياشلار - ئۆسمۈرلەرگە بېرىلىدىغان ئىدىيە - ئەخلاق تەربىيىسىنى كۈچەيتىش مەسلىسى دۆلەتنىڭ تەقدىرىگە مۇناسىۋەتلىك چوڭ ئىش» دەپ ئېنىق كۆرسىتىلگەن.يۇنۇسدىن كۆرۈۋېلىشقا بولىدۇكى، ياشلار - ئۆسمۈرلەرگە بېرىلىدىغان ئىدىيە - ئەخلاق تەربىيىسىنى كۈچەيتىش ھەرگىز ئادەتتىكى مەسىلە ئەمەس، ئۇ پارتىيە، ئەزالرىنىڭ بولۇپمۇ پىشقەدەم پارتىيە ئەزالرىنىڭ تۇرمۇشىغا كۆڭۈل بۆلدى. ئۇلارنىڭ ئەمەلىي قىينىچىلىقلىرىنى ھەل قىلىشقا ياردەم بېرىش ئارقىلىق ئۇلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ۋە ئىجادىي خىزمەت ھەۋىسىنى قوزغىدى.

يۇپۇرغا ناھيىلىك مىللىي تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ ئىتتىپاق خىزمىتىنى جانلاندۇرۇپ، ئوقۇتۇش ئىشلىرىنى ئىلگىرى سۈردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابلىمىت توختى** خەۋەر قىلدۇ: يۇپۇرغا ناھيىلىك مىللىي تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ شەكلى ئۆزگىچە، مەزمۇنى مول پائالىيەتلەرنى قانات يايدۇرۇپ، ئىتتىپاق ئەزالرىنىڭ ئۆگىنىشتىكى باشلامچىلىق رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، مەكتەپنىڭ ئوقۇش، ئوقۇتۇش ئىشلىرىنى ئىلگىرى سۈردى.

بۇ ئوتتۇرا مەكتەپ ئىتتىپاق كومىتېتنىڭ قارىمىقىدا ئون ئىتتىپاق ياچېيكسى، 319 ئىتتىپاق ئەزاسى، بىر پۈتۈنلەرلار باش ئەترىتى بار. 1994 - يىلىدىن بۇيان بۇ ئىتتىپاق كومىتېتى مەكتەپ پارتىيە ياچېيكسى ۋە يۇقىرى دەرىجىلىك ئىتتىپاق تەشكىلاتلىرىنىڭ يېتەكچىلىكىدە تۇرلۇك پائالىيەتلەرنى جانلاندۇرۇپ، ئىتتىپاق ئەزالرىنىڭ ئوقۇش ۋە تۆھپە يارىتىشتىكى ئاۋانگارتلىق رولىنى جارى قىلدۇردى. ئۇلار ئالدى بىلەن يىللىق، مەۋسۇملۇق خىزمەت پىلانىنى تۈزۈپ، تىرىشىپ ئەملىيلەشتۈردى. ئىتتىپاقنىڭ تەشكىلىي قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، ياچېيكا ھەيئەتلىرىنى تەلەپكە لايىقلاشتۇردى. ئەزا قوبۇل قىلىشتا ئۆلچەمدە چىڭ تۇرۇش، ئىتتىپاق ئەزالرىنى تەربىيىلەشتە تەلەپچان بولۇشنى ئىزچىل تەكىتلىدى. ئىتتىپاق كومىتېتى ۋە ياچېيكلارنىڭ ئىتتىپاق پائالىيىتى كۈننى ياخشى ئورۇنلاشتۇرۇپ، پائالىيەتنىڭ قاراتمىلىقى بولۇش، داغدۇغىسى بولۇش، ئۇنۇمى بولۇش، ھەر بىر پائالىيەتە يېڭى مەزمۇن بولۇش، ئەزالرنىڭ ئوقۇش ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن ئۇلارغا ئىلغار ئەنگىلىنى كۆرسىتىپ بېرىش، ئۇلارنى ياراملىق ئۆلادلاردىن قىلىپ تەربىيەلەش سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇش ئىشلىرىدىكى ئۇل قۇرۇلۇش بولۇپ، ئۇ خەلق ئاممىسىنىڭ ئۇمىدى.

ياشلار - ئۆسمۈرلەرنىڭ ئىدىيە - ئەخلاق ۋە پەن - مەدەنىيەت ساپاسى نۆۋەتتىكى ئىجتىمائىي مەدەنىيەت دەرىجىسىنىڭ مۇھىم گەۋدىلىنىشى بولۇپلا قالماستىن، دۆلىتىمىزنىڭ كەلگۈسىدىكى ئىجتىمائىي قىياپىتى. ئۇ مىللەتنىڭ ساپاسىغا بەلگىلىك تەسىر كۆرسىتىدۇ. ھازىر دۇنيادا ھەرقايسى دۆلەتلەر ئارىسىدا ئۇنىۋېرسال دۆلەت كۈچى رىقابىتى كەسكىن بولۇۋاتىدۇ. ئۇنىۋېرسال دۆلەت كۈچىنى ئاشۇرۇشتا ئىقتىسادنى تېز سۈرئەتتە راۋاجلاندۇرۇشقا توغرا كېلىدۇ.ئىقتىسادنى تېز سۈرئەتتە راۋاجلاندۇرۇشتا پەن - تېخنىكا جەھەتتە دۇنيانىڭ ئىلغار سەۋىيىسىدىن ئېشىپ كېتىش كېرەك. ئۇنىۋېرسال دۆلەت كۈچى رىقابىتى ماھىيەتتە ئىختىساسلىقلار رىقابىتىدىن ئىبارەت. 21 - ئەسىردىكى ئىختىساسلىقلار رىقابىتىگە قاتنىشىدىغان زور بىر تۈركۈم پەن-تېخنىكا خادىملىرى ھازىرقى ياشلار - ئۆسمۈرلەردۇر. بۇنىڭدا ئىدىيە - ئەخلاق تەربىيىسى ياشلار - ئۆسمۈرلەرنىڭ توغرا سىياسىي يۆنىلىشىگە ئىگە بولۇشىغا شۇنداقلا ئۇلۇغۋار غايە تىكلىشىگە ياردەم بېرىدىغان ھالقىلىق تەدبىر.

ياشلار - ئۆسمۈرلەرگە بېرىلىدىغان ئىدىيە - ئەخلاق تەربىيىسىنىڭ ۋەزىپىسى ئىنتايىن ئېغىر،دائىرىسى ئىنتايىن كەڭ بولۇپ، ماركسىزم، لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسى ۋە جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇلۇشى ئاساس قىلىپ، ياشلار - ئۆسمۈرلەرنى كىچىكىدىن تارتىپ ۋەتەننى، مىللەتنى،كوللېكتىنى سۆيىدىغان غايىلىك، ئەخلاقلىق، مەدەنىيەتلىك، ئىنتىزامچان يېڭى كىشىلەردىن قىلىپ تەربىيىلەپ چىقىش كېرەك.بۇ مەكتەپ ئىدىيە - ئەخلاق تەربىيىسى خىزمىتىنىڭ ئاساسىي ۋەزىپىسى. ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىغا نۆۋەتلىق قىلىپ ئەدەپ - ئەخلاق تەربىيىسى، قانۇن - ئىنتىزام تەربىيىسى ئىلىپ بېرىش كېرەك. ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىغا ماركسىزمنىڭ ئاساسىي نۆۋەتتىكى زىرى، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسى، دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇلۇش نەزەرىيىسىنى ئاساسىي دەرس قىلىش كېرەك.

«قارار»دا كۆرسىتىلگىنىدەك پۈتۈن پارتىيە جۇملىدىن مەكتەپ، ئائىلە، جەمئىيەتنىن ئىبارەت ئۈچ تەرەپ زىچ ھەمكارلىشىپ ياشلار- ئۆسمۈرلەرنىڭ ساغلام ئۆسۈپ يېتىلىشى ئۈچۈن يېخىشى مۇھىت يارىتىپ بېرىشى كېرەك.

نۆۋەتتىكى پۈل پەرمىلىك، راھەتپەرمىلىك، شەخسىيەتچىلىك قاتارلىق يامان ئىللەتلەر، ياشلار - ئۆسمۈرلەرنىڭ تۇرمۇش قارىشى، دۇنيا قارىشى، قىممەت قارىشىغا يامان تەسىر كۆرسىتىدۇ. شۇڭا مەكتەپ، ئائىلە، جەمئىيەت ئورتاق كۈچ چىقىرىپ، ياشلار- ئۆسمۈرلەرنىڭ يامان ئىللەتلەرنى يوقىتۇرۇۋېلىشىنىڭ ئالدىنقى بېلىشى ۋە ئۇلارنىڭ ساغلام ئۆسۈپ يېتىلىشىگە كاپالەتلىك قىلىشى، مەكتەپلەردە ياشلار - ئۆسمۈرلەرنىڭ پسىخىك ئالاھىدىلىكىگە ئاساسەن ئىدىيە - ئەخلاق دەرسىنى كۆپەيتىش ۋە ئۆزگەرتىپ تۇرۇش، ئەدەبىيات،تارىخ، جۇغراپىيە قاتارلىق دەرسلىكلەرنى ئىدىيە- ئەخلاق ۋە سىياسىي نەزەرىيە دەرسلىكى بىلەن ئۆز ئارا ماسلاشتۇرۇپ ئۆتۈش كېرەك. ئۇنىڭدىن باشقا، ياشلار - ئۆسمۈرلەرنى خالىسانە ئەمگەك ۋە ئىجتىمائىي ئەمەلىيەتكە قاتناشتۇرۇش ئارقىلىق ئۇلاردا كىچىكىدىن تارتىپلا ئەمگەكنى سۆيىدىغان، ۋەتەن ئۈچۈن ئۆزىنى بېغىشلايدىغان مەسئۇلىيەتچانلىق تۇيغۇسىنى يېتىلدۇرۇش لازىم.

ياشلار - ئۆسمۈرلەرگە بېرىلىدىغان ئىدىيە - ئەخلاق تەربىيىسى مۇرەككەپ ھەم ئۇزۇن مەزگىللىك سىستېما قۇرۇلۇشى بولۇپ،ئۇ ھەرگىز قىسقىغىنە ۋاقىت ئىچىدە تاماملىنىدىغان ياكى مەلۇم بىر تەرەپ ئېلىپ بارىدىغان خىزمەت ئەمەس. ئۇ مەكتەپ، ئائىلە، جەمئىيەتنىڭ ئورتاق كۆڭۈل بۆلۈشى، تەڭ كۈچ چىقىرىشى، بىرلىكتە ئىشلىشىگە موھتاج.

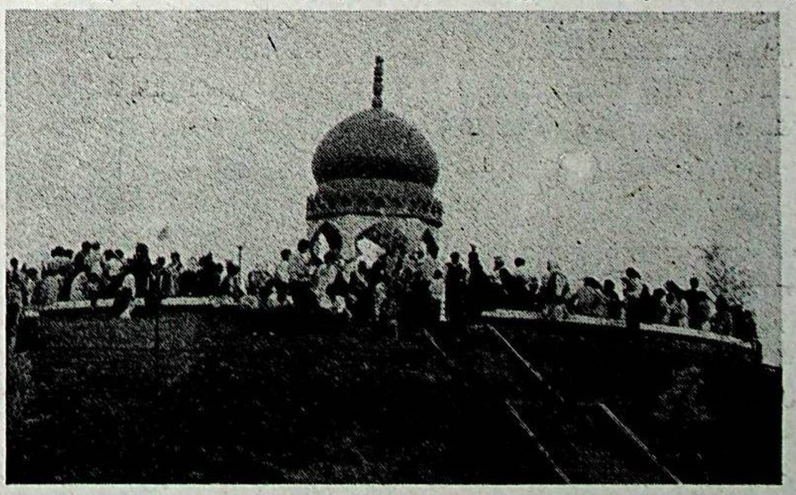

قۇمۇل ئۇلايىنلىك قاتناش باشقارمىسى شەھەرنىڭ غەربىدە 300 مو كۆلەمدە سايامەت رايونى قۇرۇپ، سايامەتچىلەرنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشتى.

سۈرەتتە: سايامەت رايونىدىن كۆرۈنۈش.

يۈسۈپ ئەھمىدى *فوتوسى*

پوسكام انبفىت - خەمىيە سانائىتى زاۋۇتى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ «قوش دەم ئېلىش» كۇنىدىكى مەنىۋى تۇرمۇشىنى جانلاندۇرۇش ئۈچۈن تۇرلۇك پائالىيەتلەرنى ئۇيۇشتۇردى.

سۈرەتتە: ئىشتىن سىرتقى سەنئەت ئەترىتىدىكى ئارتىسلار ئويۇن كۆرسەتمەكتە.

سادىر قادىر *فوتوسى*

لى پىڭ رۇخلى گۈيجۇدا خىزمەتلەرنى كۆزدىن كۆچۈردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، خەۋىرى. ج ك پ مەركىزي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، شۇجىسى، ج ك پ مەركىزي پارتىيە مەكتىپىنىڭ مۇدىرى خوجىنتاۋ مەركىزي پارتىيە مەكتىپىنىڭ يېقىندا ئۆتكۈزۈلگەن ياز پەسىللىك ئوقۇش پۈتتۈرۈش مۇراسىمىدا تەكتلەپ مۇنداق دېدى: رەھبىرىي كادىرلار تارىخىي مەسئۇلىيەتنى ئالغلىق ئۇستىگە ئېلىپ، ساپاسىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئۆستۈرۈپ، ئۇلۇغ بايراقنى ئېگىز كۆتۈرۈش، ئۇلۇغۋار ئىشلارنى سلجىتىشنىڭ نەمۇنىچىلىرىدىن بولۇشى كېرەك.

خوجىنتاۋ سۆزىدە دۆلىتىمىزنىڭ كىيىن بۇ تۇمن دۆلەت كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش قوماندانلىق شتابى تەرىپىدىن «كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش بويىچە ئىلغار ئۇرۇن» بولۇپ باھالىنىپ تەقدىرلەندى. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن ئۇلارنى «تۆھپىسى ئۆچمەس بۇركۈتلەر» دەپ تەرىپلىدى. جەن كېجۇن 3- دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى.

بۇ تۇمن بەش يىلدىن بۇيان، 100 نەچچە قېتىم ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشقا قاتناشتى، ئۇلار ئەل ئارىسىدا ياخشى نام قالدۇرۇپلا قالماستىن، قەھرىمانلىقى، تۆھپىسى بىلەن يات ئەللىك مېھمانلار ئارىسىدىمۇ تەرىپلەندى. ياپونىيە، سىنگاپور، شۆبتسىيە قاتارلىق دۆلەتلەردىن كەلگەن سايahەتچىلەر خەتەرگە يولۇققانda، مۇشۇ قۇرۇقلۇق ئاۋىئاتسىيە ئەسكەرلىرى ئۇلارنى قۇتۇلدۇردى. بولتۇر 11- ئاينىڭ 4- كۈنى سىنگاپور «بىرلەشمە ئەتىگەنلىك خەۋەرلەر» گېزىتىگە ماقالە ېېسلىپ، ئېلىنمىز ھۆكۈمىتى ۋە ھەربىي - خەلقلىرىنىڭ بايىنبۇلاقتا خەتەرگە يولۇققان سىنگاپورلۇق بەش سايahەتچىنى سۆزىنى ئاڭلاش، ئۇچقۇچى پارتىيىنىڭ سۆزىنى ئاڭلاش»قا كاپالەتلىك قىلدى.

قۇرۇقلۇق ئاۋىئاتسىيە تۆھىندە مۇخبىرلىق قىلغىنىمىزدا بۇ تۆھىندىكى ھەر بىر جەڭچىنىڭ بىر جانلىق ئوقۇشلۇق ئىكەنلىكىنى بايقىدۇق. سودا ساراىيى، بازارلاردا پۇل ئۇلارنى ئېزىقتۇرالمىغان، ئۇلار ۋەتەننىڭ ئېھتىياجىنى ئۆزلىرىنىڭ ئەڭ زور ئارزۇسى دەپ بىلگەن. ئۆزلىرىنىڭ مەۋجۇت بولۇپ تۇرۇش قىممىتىنى جەڭگىۋارلىق ئۆلچىمى بويىچە ئۆلچىگەن ۋە تەكشۈرگەن.

بۇ تۆھىنىڭ ھازىرقى باشلىقى، 1 - دەرىجىلىك ئۇچقۇچى لى شاۋكاڭ ئېگىزلىكتە قۇتقۇزۇش، دۆلەت مۇداپىئە ئىلمىي سىنىقى، چېگرىنى چارلاش قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى كۆپ قېتىم ناھايىتى ياخشى ئورۇندap، ئالتە قېتىم 3- دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتكەن. 1994- يىلى ئىچكى ئۆلكىدىكى خوتۇنى ئىشلەۋاتقان بىر ساياھەت شىركىتى ئېيىغا 3000 يۇەن مائاش، 80 نەچچە كۋادرات مېتر كۆلەمدىكى ئولتۇراق ئۆي، «ئاۋتو» ماركىلىق پىكاپتىن بىرنى سېپلەپ بېرىدىغان بولۇپ ئۇنى خىزمەتكە تەكلىپ قىلغاندا، ئۇ بۇلارغا قىزىقمىدى، خوتۇنى بىلەن ئىككى جايدا ھازىرقى ۋەزىيىتى ۋە تەرەققىيات پۈرسىتىنى تەھلىل قىلىپ ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلاردىن ئومۇمىيەت، ئىستراتېگىيە ۋە تارىخىي يۆكسەكلىكتە تۇرۇپ، پارتىيېنىڭ ئاساسىي لۇشىەنىنى ئەزەرىيسى،ئاساسىي لۇشىەندە تەۋرەنمەي چىڭ تۇرۇشتىن ئىبارەت پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ ئىستقبالى ۋە تەقدىرىگە مۇناسىۋەتلىك بولغان بۇ مەسىلىنى زىچ چۆرىدەپ، يولداش جياڭ زېمىننىڭ بۇ يىل 5 - ئاينىڭ 29 -كۈنى مەركىزي پارتىيە مەكتىپىدە قىلغان مۇھىم سۆزىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىشنى، چوڭقۇر ئۆزلەشتۇرۇۋېلىشنى ۋە قەتئىي ئىزچىللاشتۇرۇشنى تەلەپ قىلدى.

خوجىنتاۋ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ھەر دەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار، بولۇپمۇ ئوتتۇرا ياش، ياش كادىرلارنىڭ جۇڭگونىڭ ئەسىر ھالقىيدىغان تەرەققىياتىدا ئۇستىگە ئالغان تارىخىي مەسئۇلىيىتى دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيسى ئۇلۇغ بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، پارتىيېنىڭ ئاساسىي لۇشىەنىنى ئومۇمىيۈزلۈك، توغرا، ئىجابىي ئىجرا قىلىپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا پۈتۈن ۋۇجۇدى بىلەن ئاتلىنىپ، ئۇلۇغ ئىشلىرىمىزنى ئومۇمىيۈزلۈك يېڭى ئەسىرگە سلجىتىش، دۆلىتىمىزنى باي، قۇدرەتلىك، مەدەنىيەتلىك، زامانىۋىلاشقان سوتسىيالىستىك دۆلەت قىلىپ قۇرۇپ چىقىش ئۇچۇن جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۆرەش قىلىپ، يول ئېچىپ ئىلگىرىلەپ خىزمەت كۆرسىتىشتىن ئىبارەت. بۇ ئالدىنقىلارغا ۋارىسلىق قىلىپ، كېيىنكىلەرگە يول ئاچىدىغان تارىخىي مەسئۇلىيەت، ئىنتايىن شەرەپلىك، ئېغىر تارىخىي مەسئۇلىيەت.

خوجىنتاۋ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: رەھبىرىي كادىرلار تارىخىي مەسئۇلىيەتنى ئۈستىگە ئېلىشتا ئۆزلىرىگە يۇقىرى شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيسىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، نەزەرىيە سەۋىيسىنى ئۇزلۇكسىز ئۆستۈرۈشى؛ چوقۇم پارتىيېنىڭ ئاساسىي لۇشىەننى ئومۇمىيۈزلۈك، توغرا، ئىجابىي ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئىجرا قىلىپ، رەھبەرلىك خىزمىتىنىڭ پرىنسىپچانلىقى، سىستېمىلىقى، ئالدىن كۆرەرلىكى ۋە ئىجادچانلىقىنى تېرىشىپ ئۆستۈرۈشى؛ چوقۇم ئىدىيىنى ئازاد قىلىش، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەشتە چىڭ تۇرۇپ، پائال ئىزدىنىشى، دادىل ئەمەلىيەت ئۆتكۈزۈشى، يېڭى ئەھۋاللارنى ئەستايىدىل تەتقىق قىلىشى، يېڭى مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشى؛ چوقۇم جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش تۇپ مەقسىتىدە چىڭ تۇرۇپ، خەلق ئاممىسى بىلەن بولغان قان بىلەن گۆشتەك ئالاقىنى ساقلىشى؛ چوقۇم دېموكراتىيە - مەركەزلەشتۇرۇش ئۇزۇمى ۋە پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇپ، پارتىيېنىڭ ئىتتىپاقلىقى ۋە بىرلىكىنى ئاڭلىق كۆچەيتىشى،ۋە قوغدىشى؛ چوقۇم ئاڭلىق ھالدا چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇپ، ئۆزگىرىپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىپ، چىرىكلىشىشكە قەتئىي قارشى تۇرۇپ، پاكلىقنى تەشەببۇس قىلىپ، ئۆزلىرىنى قاتتىق ئىنتىزام بىلەن چەكلەشنىڭ ئۇلگىلىرىدىن بولۇشى كېرەك.

خوجىنتاۋ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: كوممۇنىستلارنىڭ ئاممىغا قانداق مۇئامىلە قىلىشى ئىدىيە، ئىستىل مەسىلىسى بولۇپلا قالماستىن تېخىمۇ مۇھىمى تۇپ مەيدان مەسىلىسى، دۇنيا قاراش مەسىلىسى، پارتىيەئۇنلۇك مەسىلىسى. مەركەزنىڭ رەھبىرىي كادىرلارنىڭ سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىشىنى قايتا - قايتا تەكتلىشى، تۇپ نىگىزىدىن ئېيتقاندا، ئۇلاردىن خەلق ئاممىسى بىلەن بولغان مۇناسىۋەتنى توغرا تونۇش ۋە ياخشى بىر تەرەپ قىلىشنى تەلەپ قىلغانلىق، خەلقنىڭ مايىللىقىدىن ئايرىلىپ قالغاندا چۆشكۈنلىشىپ كېتىدىغانلىقنى چوقۇ چوقۇر تونۇشى كېرەك.بىز مەسىلىلەر ئۇستىدە ئويلىغاندا،ئىش قىلغاندا، تەدبىر تۇزگەندە، خەلقنىڭ مەنپەئىتىنى ھەممىدىن يۇقىرى ئورۇنغا قويۇپ يۇقىرى دەرىجىلىكلەرنىڭ ئالدىدا مەسئۇلىيەتنى بولۇش بىلەن ئاممىنىڭ ئالدىدا مەسئۇلىيەتنى بولۇشنى بىرلەشتۇرۇپ، ئىدىيە جەھەتتە ئاممىغا ھۆرمەت قىلىشىمىز، ھېسسىيات جەھەتتە ئاممىغا يېقىنلىشىشىمىز ھەرىكەت جەھەتتە ئاممىغا چوقۇر چوكۇشىمىز، خىزمەت جەھەتتە ئاممىغا تايىنىشىمىز كېرەك.

خوجىنتاۋ مۇنداق دېدى: ھوقۇقنى قانۇنلاشتۇرۇش ئىشلىتىش ياكى ھوقۇقىدىن پايدىلىنىپ ئۆز نەپسىگە چوغ تارتىش باشتىن ئاخىر رەھبىرى كادىرلار ئۇچۇن جىددىي سىناق. يېڭى تارىخىي شارائىتتا رەھبىرىي كادىرلا مادديي مەنپەئەتنىڭ قىزىقتۇرۇشى ئالدىدا، ھەر خىل مۇرەككەپ ئىجتىمائىي مۇناسىۋەت ئالدىدا مەسىلىلەرنى كېچىك دائىرە ئىچىدە ئويلىسا؛ نەپ ئېلىش بىلەن تۆھپە قوشۇش، شەخسىي مەنپەئەت بىلە دۆلەت ۋە خەلقنىڭ مەنپەئەتى مۇناسىۋىتى قاتارلىق مەسىلىلەرد دېگەندەك پۇختا، ئېنىق ئويلاپ كېتەلمەيدۇ، مەلۇم شارائىتتا ھوقۇقنى كەلسە - كەلمەس ئىشلىتىپ ئۆز نەپسىگە چوغ تارتىدىغان، خۇسۇسىيلىققا بېرىلىپ قانۇننى بۇزىدىغان، قانۇنغا ئىجرا قىلىپ تۇرۇپ قانۇنغا خىلاپلىق قىلىدىغان ئەھۋاللارنى سادىر قىلىپ قويۇشى مۇمكىن. ئومۇمنى قەلبىتا تۇتۇپ پارتىيە ۋە خەلق مەيدانىدا تۇرۇپ، ھوقۇققا سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش ئىشلىرىنى ئورۇندىشتىن ئىبارەت تارىخىي بۇر يۈكسەكلىكىدە تۇرۇپ مۇئامىلە قىلغاندا مەسىلىلەر ئۇستىدە ئويلانغاندىلا

خۇجىنتاۋ مەركىزي پارتىيە مەكتىپىنىڭ ياز پەسىللىك ئوقۇش پۈتتۈرۈش مۇراسىمىدا تەكتلەپ مۇنداق دېدى:

رەھبىرىي كادىرلار تارىخىي مەسئۇلىيىتىنى ئالغلىق ئۇستىگە ئېلىشى كېرەك

ئۇلۇغۋار مۇساپىدىكى قىران بۇركۈتلەر

(بېشى 1 - بەتتە)

بۇ يىلنىڭ بېشىدا ئىلى، تارباغاتاي، ئالتاي قاتارلىق جايلار 40 يىل مابەينىدە كۆرۈلۈپ باقمىغان پەۋقۇلئادە قار ئاپىتىگە ئۇچرىدى. ئالتاي تېغى ئەتراپىدا قارنىڭ قېلىنلىقى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن ئىككى مېتردىن ئاشتى. قار قېلىن ياغقان جايلاردا توت مېتردا يەتتى. نەچچە ئون مىڭ كىشى قاپسىلىپ قالدى. قىش كىرىشتىن بۇرۇن تاغدا مەشغۇلات قىلىۋاتقان 25 گېئولوگ ئىز - دېرەكسىز يوقاپ كەتتى. 300 دىن كۆپرەك ئالتون قازغۇچى ئاچ قالدى، ئون كىشى سوغۇق ۋە ئاچلىق ئازابىدىن ئۆلۈپ كەتتى، ئەھۋال ناھايىتى خەتەرلىك ئىدى. بۇ چاغدا تىك ئۇچار ئايروپىلانلار بىلەن ياردەم بېرىش تەلەپ قىلىنغان دوكلاتلار گووۋۇيۈەن رەھبەرلىرىگە ئارقا- ئارقىدىن يوللاندى، بۇيرۇق چۈشۈشى بىلەن تۇمن پارتكومنىڭ رەھبەرلىرى ئەڭ ياخشى ئايروپىلانلارنى ۋە تېخنىكىسى ئەڭ ياخشى ئايروپىلان باشلىقلىرىنى ئاپەت يۈز بەرگەن رايونلارغا ئەۋەتتى. ئالاھىدە ئۇچقۇچى، قۇرۇقلۇق ئاۋىئاتسىيە تۆھىنىڭ تۇنجى تۆھىنجاڭى ۋاڭ داۋبىن 1- ئاينىڭ 2- كۈنى سائەت نۆلدىن 30 مىنۇت ئۆتكەندە ۋەزىپىنى تاپشۇرۇۋالدى. كېيىن بۇ تۇمن دۆلەت كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش قوماندانلىق شتابى تەرىپىدىن «كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش بويىچە ئىلغار ئۇرۇن» بولۇپ باھالىنىپ تەقدىرلەندى. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن ئۇلارنى «تۆھپىسى ئۆچمەس بۇركۈتلەر» دەپ تەرىپلىدى. جەن كېجۇن 3- دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى.

بۇ تۇمن بەش يىلدىن بۇيان، 100 نەچچە قېتىم ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشقا قاتناشتى، ئۇلار ئەل ئارىسىدا ياخشى نام قالدۇرۇپلا قالماستىن، قەھرىمانلىقى، تۆھپىسى بىلەن يات ئەللىك مېھمانلار ئارىسىدىمۇ تەرىپلەندى. ياپونىيە، سىنگاپور، شۆبتسىيە قاتارلىق دۆلەتلەردىن كەلگەن سايahەتچىلەر خەتەرگە يولۇققانda، مۇشۇ قۇرۇقلۇق ئاۋىئاتسىيە ئەسكەرلىرى ئۇلارنى قۇتۇلدۇردى. بولتۇر 11- ئاينىڭ 4- كۈنى سىنگاپور «بىرلەشمە ئەتىگەنلىك خەۋەرلەر» گېزىتىگە ماقالە ېېسلىپ، ئېلىنمىز ھۆكۈمىتى ۋە ھەربىي - خەلقلىرىنىڭ بايىنبۇلاقتا خەتەرگە يولۇققان سىنگاپورلۇق بەش سايahەتچىنى قۇتقۇزۇپ چىققانلىقىنى ئالقىشلىدى. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن ئۇلارنى «تۆھپىسى ئۆچمەس بۇركۈتلەر» دەپ تەرىپلىدى. جەن كېجۇن 3- دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى.

بۇ تۇمن بەش يىلدىن بۇيان، 100 نەچچە قېتىم ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشقا قاتناشتى، ئۇلار ئەل ئارىسىدا ياخشى نام قالدۇرۇپلا قالماستىن، قەھرىمانلىقى، تۆھپىسى بىلەن يات ئەللىك مېھمانلار ئارىسىدىمۇ تەرىپلەندى. ياپونىيە، سىنگاپور، شۆبتسىيە قاتارلىق دۆلەتلەردىن كەلگەن سايahەتچىلەر خەتەرگە يولۇققانda، مۇشۇ قۇرۇقلۇق ئاۋىئاتسىيە ئەسكەرلىرى ئۇلارنى قۇتۇلدۇردى. بولتۇر 11- ئاينىڭ 4- كۈنى سىنگاپور «بىرلەشمە ئەتىگەنلىك خەۋەرلەر» گېزىتىگە ماقالە ېېسلىپ، ئېلىنمىز ھۆكۈمىتى ۋە ھەربىي - خەلقلىرىنىڭ بايىنبۇلاقتا خەتەرگە يولۇققان سىنگاپورلۇق بەش سايahەتچىنى قۇتقۇزۇپ چىققانلىقىنى ئالقىشلىدى. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن ئۇلارنى «تۆھپىسى ئۆچمەس بۇركۈتلەر» دەپ تەرىپلىدى. جەن كېجۇن 3- دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى.

ئاۋىئاتسىيە تۈەنىنىڭ تۈنجى تۈەنجاڭى ۋاڭ داۋىن 1- ئاينىڭ 2- كۈنى سائەت نۆلدىن 30 مىنۇت ئۆتكەندە ۋەزىپىنى تاپشۇرۇۋالدى. ئۇ شۇ ھامان ئايرودرومغا كەلدى. بۇ قېتىمقى قۇتقۇزۇش ۋەزىپىسىنى ئورۇنداشتا بۇ تۈەنىنىڭ بىر لېيەنى جىلغىدىن 301 كىشىنى قۇتۇلدۇردى.

بۇلتۇر 7- ئايدا تەڭرىتېغىنىڭ جەنۇبى ۋە شىمالى تارىختا ئاز ئۇچرايدىغان كەلكۈن ئاپىتىگە ئۇچرىدى، تۈەن پارتكومىنىڭ لەنجۇ ھەربىي رايونىدا پارتىيە ۋەكىللىرى يىغىنىغا قاتنىشۋاتقان شۇجىسى، سىياسىي كومىسسارى جىن كېجۈن شىنجاڭدا كەلكۈن ئاپىتى يۈز بەرگەنلىكىدىن خەۋەر تاپقاندىن كېيىن، ۋاپات بولغىنىغا ئۈچ يىل بولغان قېينانىسىنىڭ تۇپرىقىنى يوقلاش ئۈچۈن شىنياڭغا بېرىشقا ئالغان پويىز بېلىتىنى قايتۇرۇۋېتىپ، قىسىمدىكىلەرنى ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشقا تەشكىللەش ۋە قوماندانلىق قىلىشقا دەرھال ئاتلاندى. بۇ تۈەن يېرىم ئاي داۋاملاشقان كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش جەريانىدا ئايروپىلانلىرىنى 100 نەچچە قېتىم جىددىي ئىشقا سالدى، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش ماددىي ئەشيالىرىدىن 30 نەچچە توننا توشۇدى، ئېغىر كېسەل بولۇپ قالغان ۋە خەتەرگە يولۇققان 495 كىشىنى قۇتقۇزدى.

ئېلىمىز ھۆكۈمىتى ۋە ھەربىي - خەلقلىرىنىڭ بايىنبۇلاقتا خەتەرگە يولۇققان سىنگاپورلۇق بەش ساياھەتچىنى خەتەردىن قۇتۇلدۇرغانلىقىغا يۈكسەك باھا بېرىلدى. سىنگاپورلۇق ساياھەتچى ستۇئېيلېن «بىرلەشمە ئەتىگەنلىك خەۋەرلەر» گېزىتى مۇخبىرىنىڭ زىيارىتىنى قوبۇل قىلغاندا: «جۇڭگو ھۆكۈمىتى ۋە شىنجاڭدىكى ھەربىي - خەلق مېنى 2- قېتىم ھاياتلىققا ئىگە قىلدى، پۇرسەت بولسا، مەن جۇڭگوغا يەنە ساياھەتكە بارىمەن» دېدى.

مەنپەئەت، پۇل قۇرۇقلۇق ئاۋىئاتسىيە جەڭچىلىرىنىڭ جەڭگىۋارلىقىنى سۇسلاشتۇرالمايدۇ

يېڭى قىسىم تۈرىنىڭ راۋاجلىنىشى ۋە پەرۋاز قىلىشى بىر ئەۋلاد ھەتتا بىر قانچە ئەۋلاد كىشىلەرنىڭ كۆڭۈل قويۇپ پەرۋىش قىلىشى ۋە ئۈن - تىنسىز تۆھپە قوشۇشىدىن ئايرىلالمايدۇ. تۈەن پارتكومى كوماندىر - جەڭچىلەرنى توغرا ئىدىيىۋى- سىياسىي نەزەرىيە بىلەن قوراللاندۇرۇشتا ئۇزاقتىن بۇيان چىڭ تۇرۇش بىلەن بىللە يەنە توغرا سىياسىي يۆنىلىشكە تايىنىپ، ئاۋىئاتسىيە يۆنىلىشىنىمۇ ئوبدان باشقۇرۇپ، «ئايروپىلان رولى ئۇچقۇچىنىڭ بىرنى سەپلەپ بېرىدىغان بولۇپ ئۇنى خىزمەتكە تەكلىپ قىلغاندا، ئۇ بۇلارغا قىزىقمىدى، خوتۇنى بىلەن ئىككى جايدا «كاككۇك بىلەن زەينەپ» تەك تۇرمۇش كەچۈرۈشنى، بارلىقىنى قۇرۇقلۇق ئاۋىئاتسىيە ئىشلىرىغا بېغىشلاشنى خالايدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

قۇرۇقلۇق ئاۋىئاتسىيە جەڭچىلىرىنىڭ مانا مۇشۇنداق ئالىيجاناب غايىسى ۋە ئۇلۇغۋار ئىرادىسى تۈەن پارتكومىنىڭ ئۇلارغا ئىنقىلابىي كىشىلىك تۇرمۇش قارىشى، قىممەت قارىشى تەربىيىسىنى بوشاشماي ئېلىپ بارغانلىقىدىن كەلگەن. تۈەن پارتكومى ئالىيجاناب غايە، توغرا كىشىلىك تۇرمۇش قارىشى ۋە قىممەت ئۆلچىمىنى كوماندىر - جەڭچىلەرگە ئىدىيىۋى- سىياسىي تەربىيە بېرىشنىڭ مۇھىم مەزمۇنى قىلىپ، كوماندىر - جەڭچىلەرگە ياشاشنىڭ تۈپ داۋلىسىنى بىلدۈرۈپ، ئۇلارنى ھەربىيلەردە بولۇشقا تېگىشلىك ئۇلۇغۋار ئىرادە ۋە ئىدىيە، پەزىلەت تىكلەشكە يېتەكلىدى.

بىز شىنجاڭ ھەربىي رايونى مەلۇم قۇرۇقلۇق ئاۋىئاتسىيە تۈەندىكى كوماندىر- جەڭچىلەرنىڭ ۋەتەن ئاسمىنىدا پەرۋاز قىلىپ، يېڭى نەتىجىلەرنى يارىتىشىغا، يېڭى تۆھپە قوشۇشىغا تىلەكداشلىق بىلدۈرىمىز.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ «ئىككىنى ھىمايە قىلىش» خىزمىتىنى مۇقىملىقتىن ئىبارەت مەركىزىي ۋەزىپىنى چۆرىدىگەن ھالدا تېخىمۇ چوڭقۇر قانات يايدۇرۇش لازىم

(بېشى 1 - بەتتە)

پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەن ۋە مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ يېڭى دەۋردىكى «ئىككىنى ھىمايە قىلىش» خىزمىتى توغرىسىدىكى مۇھىم يوليورۇقىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئارمىيىنى ھىمايە قىلىش ۋە ئۇلارنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتلىرىغا ئېتىبار بېرىش، ھۆكۈمەتنى ھىمايە قىلىش، خەلقنى سۆيۈش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە ئىجتىمائىي مۇقىملىقى، شۇنداقلا قىسىملارنىڭ ئىنقىلابىيلىشىش، زامانىۋىلىشىش ۋە مۇنتىزىملىشىشىنى ئىشقا ئاشۇرۇشتا غايەت زور ئەمەلىي خىزمەتلەرنى ئىشلەپ، خۇشاللىنارلىق نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى.

يۈسۈپ ئەيسا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ھەر دەرىجىلىك پارتىيە،ھۆكۈمەت تارماقلىرى ۋە قىسىملار «ئىككىنى ھىمايە قىلىش» خىزمىتىنىڭ مۇھىملىقىغا بولغان تونۇشىنى يەنىمۇ ئۆستۈرۈپ، بۇ خىزمەت داۋامىدىكى مەسئۇلىيەت تۇيغۇسى ۋە تەخىرسىزلىك تۇيغۇسىنى ئاشۇرۇشى كېرەك. بولۇپمۇ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ «ئىككىنى ھىمايە قىلىش» خىزمىتىنى مۇقىملىقتىن ئىبارەت مەركىزىي ۋەزىپىنى زىچ چۆرىدىگەن ھالدا قانات يايدۇرۇپ، خەلق ئاممىسىغا بولغان دۆلەت مۇداپىئە تەربىيىسىنى كۈچەيتىش لازىم. ھەربىي ۋە خەلق بىرلىكتە مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى ئىزچىل قانات يايدۇرۇپ، ئۇنى دېھقان، چارۋىچىلارنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش قاتارلىق مۇھىم خىزمەتلەر بىلەن بىرلەشتۈرۈش كېرەك. قىسىمدىن كەسىپ ئالماشتۇرغانلارنى ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، «ئىككىنى ھىمايە قىلىش» خىزمىتى جەريانىدا ئوتتۇرىغا چىققان يېڭى ئەھۋال، يېڭى مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا بىر تەرەپ قىلىش كېرەك. جايلار، تارماقلار ۋە قىسىملار ئىلغار تىپلار ئارقىلىق باشقىلارنى يېتەكلەشتە چىڭ تۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ «ئىككىنى ھىمايە قىلىش» خىزمىتىنى يېڭى سەۋىيىگە كۆتۈرۈشى لازىم.

يىغىنغا ئاپتونوم رايوننىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت، ئارمىيە ۋە ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىڭتۈەنىنىڭ رەھبەرلىرىدىن خەلچەم ئىسلام، شىي فۇيىڭ، سۇلايمان، ئىسمائىل تىلىۋالدى قاتارلىقلار قاتناشتى. شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ مۇئاۋىن سىياسىي كومىسسارى روزى ھوشۇر يىغىندا سۆز قىلدى.

* * *

تۈزىتىش

گېزىتىمىزنىڭ 23- ئىيۇل 1- بېتىدىكى «ئىلى ۋىلايىتىدە ھۆكۈم ئېلان قىلىش يىغىنى ئۆتكۈزۈلۈپ، يەنە بىر تۈركۈم زوراۋانلىق، تېررورلۇق جىنايىتى ئۆتكۈزگەنلەر قاتتىق جازالاندى» دېگەن خەۋەرنىڭ 2- ئىستون تۆۋەندىن 3- قۇردىكى «400» دېگەننى «4000» دەپ تۈزىتىپ ئوقۇشىڭىزنى سورايمىز.

تەھرىر بۆلۈمى

خۇجەنتاۋ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: رەھبەرىي كادىرلار تارىخىي مەسئۇلىيەتنى ئۈستىگە ئېلىشتا ئۆزلىرىگە يۇقىرى ئۆلچەم،قاتتىق تەلەپ قويۇشتا چىڭ تۇرۇپ، ئۆزلىرىنى قايتا- قايتا چېنىقتۇرۇپ، ساپاسىنى ئومۇميۈزلۈك ئۆستۈرۈشى كېرەك. چوقۇم دېڭ ئۇلاردىن خەلق ئاممىسى بىلەن بولغان مۇناسىۋەتنى توغرا تونۇش ۋە ياخشى بىر تەرەپ قىلىشنى تەلەپ قىلغانلىق، رەھبەرىي كادىرلىرىمىز سىياسىينىڭ تۈپ ئاساسى خەلقتە، سىياسىينىڭ قان تومۇرى خەلقتە ئىكەنلىكىنى، خەلقنىڭ مايىللىقىغا ئېرىشكەندە روناق تاپىدىغانلىقىنى، ئورۇنداشتىن ئىبارەت تارىخىي بۇر يۈكسەكلىكىدە تۇرۇپ مۇئامىلە قىلغاندا مەسىلىلەر ئۈستىدە ئويلانغاندىلا ئاندىن يىراقنى كۆرگىلى، كەڭ قورساق بولۇپ، ئاگلىق تۆھپە قوشۇپ، خەلقنىڭ چاكىرى بولۇش خىسلىتىنى مەڭگ ساقلاپ قالغىلى بولىدۇ.

نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە ئىستىھكام ئېلىشتا يېزا، كەنت ۋە دېھقان ئائىلىلىرىنى مۇھىم نۇقتا قىلىش كېرەك

(بېشى 1 - بەتتە)

تەرەققىيات ئارقىلىق نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىنىڭ ئۈزلۈكسىز چوڭقۇرلىشىشىغا ئەگىشىپ، نامرات ئاھالە داۋاملىق ئازىيىپ، نامراتلىق ھالىتىدە ئۆزگىرىش بولدى. ھەرقايسى نامرات ناھىيىدە بىر قەدەر ياخشى تەرەققىي قىلغان يېزا، نامرات يېزىدا بىر قەدەر ياخشى تەرەققىي قىلغان كەنتلەر بارلىققا كەلدى. دېمەك بىر نامرات ناھىيىدە ھەممە يېزا ياكى ھەممە كەنت، ئائىلىنىڭ نامرات بولۇشى ناتايىن. خىزمەتتە بۇلارنى پەرقلەندۈرمەي، زېھنىمىزنى ۋە مەبلىغىمىزنى ھەممىگە تەڭ چاچساق مۇھىم نۇقتىنى تۇتالمىغان بولىمىز، مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىدا نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە ئىستىھكام ئېلىش ۋەزىپىسىنى ئورۇندىشىمىزمۇ مۇمكىن ئەمەس. دۆلەتنىڭ چەكلىك مەبلىغىنى ئەڭ ئېھتىياجلىق يەرگە، نامرات ئاھالىنىڭ قورسىقى توق، كىيىمى پۈتۈن بولۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلىشقا ئىشلىتىشتە ئەڭ ياخشى كۈچ سەرپ قىلىش نۇقتىسى بولۇشى كېرەك. جايلارنىڭ ئەمەلىيىتى شۇنى ئىسپاتلىدىكى، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇشنى كەنتلەرگىچە، ئائىلىلەرگىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈش ئەڭ ياخشى كۈچ سەرپ قىلىش نۇقتىسى ھېسابلىنىدۇ. بۇنى ئايدىڭلاشتۇرغاندا ۋە ئۇنىڭغا كۈچ سەرپ قىلغاندا، ئۇزاقتىن بۇيان ساقلىنىپ كەلگەن باي ناھىيىگە ئەھمىيەت بېرىپ، باي ئائىلىلەرگە سەل قارايدىغان، سانائەتكە ئەھمىيەت بېرىپ يېزا ئىگىلىكىگە سەل قارايدىغان مەسىلىلەرنى ھەل قىلغىلى بولىدۇ.

شۇنىڭ ئۈچۈن ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرى ۋە كارخانا، كەسپىي ئورۇنلار ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ تەلىپى بويىچە تېخىمۇ زور قىزغىنلىق بىلەن جەمئىيەتتىكىلەرنىڭ نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىنى تەدرىجىي چوڭقۇر ئىشلىشى، يار -يۆلەك بولۇش خىزمىتىنى يېزا، كەنت ۋە ئائىلىلەرگىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈشى كېرەك. ۋۇسكا ئېسىپ يار -يۆلەك بولۇش پىلانىنى ئومۇميۈزلۈك ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، «بىر يېزىدا بىر دېپتەر بىر كەنتتە بىر جەدۋەل، بىر ئائىلىدە بىر كارتوچكا بولۇش»نى ئومۇميۈزلۈك يولغا قويۇپ، مەسئۇلىيەتنامە ئىمزالاپ، يار - يۆلەك بولۇش ۋەزىپىسىنى ئايدىڭلاشتۇرۇش لازىم. پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىڭ نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش فاڭجېنى ۋە سىياسەتلىرىنى داغدۇغىلىق تەشۋىق قىلىپ، تېخىمۇ كۆپ كىشىنى نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇشقا ئەھمىيەت بېرىپ، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇشقا قاتنىشىپ، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە ئىستىھكام ئېلىشقا تەڭ كۈچ چىقىرىپ تۆھپە قوشۇشقا ئىلھاملاندۇرۇش لازىم.

ھېساباتنى ئېنىقلاش، بىرىكتۈرۈش رەسمىيەتلىرىنى تولۇقلاپ بېجىرىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش

ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك مەمۇرىي، كەسپىي ئورۇنلارنىڭ ھېساباتنى ئېنىقلاش، بىرىكتۈرۈش خىزمىتى ئاساسەن ئاياغلاشتى، لېكىن بىر قىسىم ئورۇنلار بۇ قېتىمقى ھېساباتنى ئېنىقلاش، بىرىكتۈرۈش رەسمىيەتلىرىنى بېجىرمىدى. ئاپتونوم رايونلۇق مالىيە نازارىتى ۋە جۇڭگو خەلق بانكىسىنىڭ ئاپتونوم رايونلۇق شۆبىسى بىرلىكتە تارقاتقان شىنجاڭ مالىيە (1997) 28 - نومۇرلۇق ھۆججەتتە: ئىجازەت بېرىلگەن ئەمما تېخىچە قەيت قىلىنمىغان ھېساباتلار ئېنىقلاش، بىرىكتۈرۈش خىزمىتى ئاياغلاشقاندىن كېيىن، بىردەك ئەمەلدىن قالدۇرۇلىدۇ، دەپ بەلگىلەنگەن.

بۇ ئورۇنلارنىڭ بۇنىڭدىن كېيىنكى نورمال خىزمىتىگە تەسىر يېتىپ قالماسلىقى ئۈچۈن، مۇزاكىرە قىلىش ئارقىلىق 7- ئاينىڭ 28 - كۈنىدىن 8-ئاينىڭ 1- كۈنىگە قەدەر ھېساباتنى ئېنىقلاش، بىرىكتۈرۈش رەسمىيەتلىرىنى تولۇقلاپ بېجىرىش خىزمىتىنى قانات يايدۇرۇش قارار قىلىندى. تېخىچە ئېنىقلاش، بىرىكتۈرۈش رەسمىيىتىنى بېجىرمىگەن ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك باشقۇرۇش تارماقلىرى ۋە مەمۇرىي، كەسپىي ئورۇنلارنىڭ تېزلىكتە ئاپتونوم رايونلۇق مالىيە نازارىتىگە بېرىپ شۇ ساھەگە مەسئۇل كەسپىي ئىشلار باشقارمىسى ئىشخانىسىدا ھېساباتنى تەكشۈرتۈش، قەيت قىلىش رەسمىيىتىنى بېجىرىشىنى سورايمىز، ۋاقتىدا رەسمىيەت بېجىرمىگەنلەر ئاقىۋىتىگە ئۆزى مەسئۇل بولىدۇ.

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق مالىيە نازارىتى

جۇڭگو خەلق بانكىسىنىڭ شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق شۆبىسى

1997- يىل 7- ئاينىڭ 21- كۈنى

ئادەم، ئىجتىمائىي ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرى ئىچىدىكى ئەڭ مۇھىم، ئەڭ جانلىق ئامىل. ساپا ئادەمنىڭ ئەخلاقىي، بىلىمى، ئىقتىدارى، پەزىلىتى ۋە سالاپىتىدىن ئىبارەت كۆپ خىل ئامىللارنىڭ يىغىندىسىدۇر. بىز بازار ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشتا، سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇش ئېلىپ بېرىشتا ۋە ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى ئازاد قىلىش ۋە راۋاجلاندۇرۇشتا كىشىلەرنىڭ بارلىق ئاكتىپ ئامىلى ۋە ئاكتىپلىقىنى ئىشقا سېلىشنى مەقسەت قىلىمىز. ئادەمدىن ئىبارەت بۇ ئىجتىمائىي ئىشلەپچىقىرىش كۈچى ئادەمنىڭ جىسمانىي كۈچى ۋە ئەقلىي كۈچىنى، كىشىلەرنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئەمەلىيىتىدە توپلىغان تەجرىبىسى ۋە تېخنىكىلىرىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى ئازاد قىلىش دېگەندە، مۇشۇ ئاكتىپ ئامىللارنى تولۇق ئازاد قىلىش كۆزدە تۇتۇلىدۇ. شۇڭا سوتسىيالىستىك ئەمگەكچىلەر ساغلام بەدەنگە ئىگە بولۇپلا قالماستىن، بەلكى بەلگىلىك پەن - مەدەنىيەت بىلىملىرىگە ۋە تېخنىكا قابىلىيىتىگىمۇ ئىگە بولۇشى، شۇنىڭ بىلەن بىللە مۇناسىپ ئىدىيىۋى ئاڭ ۋە كەسپىي ئەخلاق - پەزىلىتىگىمۇ ئىگە بولۇشى لازىم. ئىشلەپچىقىرىش ۋە پەن - تېخنىكىنىڭ تەرەققىياتى كىشىلەرنىڭ ساپاسىغا تېخىمۇ يۇقىرى تەلەپلەرنى قويماقتا. سوتسىيالىستىك جەمئىيەتنىڭ كىشىلىرى ئىدىيىۋى ئاڭ ۋە ئەخلاق - پەزىلەت جەھەتتە سوتسىيالىزمنىڭ تەلىپىگە مۇۋاپىق كېلىدىغان ھەمدە كەلگۈسىدە كوممۇنىستىك جەمئىيەتكە كىرىش ئۈچۈن ماددىي شارائىت ۋە مەنىۋى شارائىت ھازىرلىيالايدىغان شەرتلەرنى ھازىرلىشى تېخىمۇ زۆرۈر. شۇڭا بازار ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش جەريانىدا كىشىلەرنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈش ۋە بۇ ئىككىسىنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا ھەل قىلىش - بىزنىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە ئىنتايىن مۇھىم رېئال ئەھمىيەتكە ئىگە.

نۆۋەتتە بازار ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش بىلەن كىشىلەرنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشنىڭ مۇناسىۋىتى مەسىلىسىدە، مۇھاكىمە قىلىشقا ئەرزىيدىغان ئىككى خىل قاراش مەۋجۇت، بىر خىل قاراشتىكىلەر بازار ئىگىلىكى راۋاجلاندۇرۇلىدىغان بولسا، كىشىلەردە تەبىئىي

بازار ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش بىلەن كىشىلەرنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا تونۇش ۋە توغرا ھەل قىلىش كېرەك

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمىدىن تىلىۋالدى ئەيسا

ئۆرلەيدۇ. كىشىلەرنىڭ ساپا تەربىيىسى دېگەن نېمىلەرنى تەكىتلەشنىڭ ھاجىتى يوق، دەپ قارايدۇ. مېنىڭچە، بۇ قاراشلارنىڭ ھەر ئىككىسى بىر تەرەپلىمىلىك قاراش، شۇنى كۆرۈش كېرەككى، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى بىلەن كىشىلەرنىڭ ساپاسى ئوتتۇرىسىدا دىئالېكتىك باغلىنىش مەۋجۇت بولۇپ، بۇ ئىككىسى بىر - بىرىگە تەسىر كۆرسىتىدۇ ۋە ئورگانىك ھالدا بىرلىشىدۇ.

سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنىڭ ساغلام راۋاجلىنىشىغا كىشىلەرنىڭ ساپاسى ئارقىلىق كاپالەتلىك قىلىشقا توغرا كېلىدۇ. بۇ، مەسىلىنىڭ بىر تەرىپى، يەنە بىر تەرىپى، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنىڭ راۋاجلىنىشى كىشىلەرنىڭ ساپاسىنىڭ ئۆستۈرۈلۈشىگىمۇ پايدا يەتكۈزىدۇ.

سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنىڭ راۋاجلىنىشى كىشىلەر ئوتتۇرىسىدىكى بېرىش - كېلىشنى ئىلگىرى سۈرىدۇ، شۇنىڭ بىلەن كىشىلەرنىڭ نەزەر دائىرىسى ئېچىلىدۇ، نەتىجىدە كىشىلەرنىڭ ئەسلىدىكى يېپىق ھالدىكى رايون ئۇقتىسادى پۈتۈن مەملىكەت خاراكتېرلىك، پۈتۈن يەر شارى خاراكتېرلىك ئۇقتىسادقا ئايلىنىدۇ. چۈنكى بازار ئىگىلىكىنىڭ راۋاجلاندۇرۇلۇشىدا ئالدى بىلەن بۇزۇپ تاشلىنىدىغىنى يېپىق ھالدىكى رايون قارشى، بازار دائىرىسى قانچە چوڭ بولسا، كىشىلەر ئوتتۇرىسىدىكى بېرىش - كېلىشمۇ شۇنچە چوڭ بولىدۇ. بازار ئىگىلىكىنىڭ راۋاجلاندۇرۇلۇشى مۇقەررەر ھالدا ئەنئەنىۋى يېپىق، مۇتەئەسسىپ پىكىر قىلىش ئۇسۇلى، قىممەت قارىشىغا غايەت زور تەسىر كۆرسىتىدۇ ۋە ئۇنى سۈپۈرۈپ تاشلايدۇ. كىشىلەرنىڭ يول ئېچىپ ئىلگىرىلەش، خەۋپ - خەتەرگە تەۋەككۇل قىلىش ئېڭىنى كۈچەيتىپ، مەنىۋى قىياپىتىدە غايەت زور ئۆزگىرىشنى ھاسىل قىلىدۇ.

بازار ئىگىلىكى مەنپەئەت پرىنسىپىغا ئەھمىيەت بېرىدۇ. سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى، ئۆزىنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشكە توغرا كېلىدۇ. سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى بىر خىل قېلىپلاشقان ئىگىلىك بولۇپ، ئۇ كىشىلەرنىڭ قانۇن، ئەمر - پەرمانلارغا رىئايە قىلىپ، كەسىپ ئەخلاقى ئۆلچىمىگە ئەھمىيەت بېرىپ، مەدەنىيەتلىك تىجارەت قىلغاندىلا، ئىناق بىلەن مەنپەئەتنىڭ بىرلىكىنى ئىشقا ئاشۇرغىلى بولىدىغانلىقىنى، جەمئىيەتنىڭ ۋە كەڭ ئىستېمالچىلارنىڭ قارشى ئېلىشى ۋە قوللىشىغا ئېرىشكىلى بولىدىغانلىقىنى تونۇپ يېتىشنى ئىلگىرى سۈرىدۇ، بۇ ھال سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى ئاساسىي گەۋدىسىنىڭ ساپاسىنى يېتىشتۈرۈشكىمۇ پايدا يەتكۈزىدۇ.

بازار ئىگىلىكىنىڭ راۋاجلىنىشى كىشىلەرنىڭ ساپاسىنىڭ ئۆستۈرۈلۈشىنى ئىلگىرى سۈرىدىغانلىقىنى ئەمەلىيەت ئاللىقاچان ئىسپاتلىغان. ھازىرقى ئىجتىمائىي ئەھۋالدىن قارىغاندا، كىشىلەرنىڭ ساپاسىدا ھەقىقەتەن نۇرغۇن مەسىلىلەر مەۋجۇت. چۈنكى دۆلىتىمىز سوتسىيالىزمنىڭ دەسلەپكى باسقۇچىدا تۇرۇۋاتىدۇ، ئىقتىساد ۋە پەن - مەدەنىيەت جەھەتتە بىر قەدەر ئارقىدا، كىشىلەرنىڭ ئىدىيىۋى ئېڭى ۋە باشقۇرۇش سەۋىيىسىمۇ ئانچە يۇقىرى ئەمەس، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تېخى باشلىنىش ئۇقتىسىدا تۇرماقتا، قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشىمۇ مۇكەممەللەشتۈرۈشكە توغرا كېلىدۇ. مۇشۇنداق تارىخىي چوڭ ئۆزگىرىش دەۋرىدە بەزى كىشىلەرنىڭ پۇلنىڭ ئېزىقتۇرۇشىغا بەرداشلىق بېرەلمەي، كىشىلىك غورۇرى ۋە دۆلەتنىڭ ئىززەت - ھۆرمىتىگە زىيان يەتكۈزىدىغان بەزى ئىشلارنى قىلىپ قويغانلىقىنى ئاددىي ھالدا بازار ئىگىلىكى كەلتۈرۈپ چىقارغان، دېيىشكە بولمايدۇ. بۇ يەردىكى ئاچقۇچ شۇكى، ھۆكۈمەت توغرا فاكتېن، سىياسەت ۋە قەتئىي، كۈچلۈك تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، جامائەت پىكرى ساھەسىدىمۇ توغرا قىممەت

باغلىنىشى جەھەتتىن ئېيتقاندا، بازار ئىگىلىكىنىڭ راۋاجلىنىشى كىشىلەرنىڭ ساپاسىنىڭ ئۆستۈرۈلۈشىنى ئىلگىرى سۈرىدۇ، لېكىن ئۇ سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى راۋاجلانسا كىشىلەرنىڭ ساپاسى تەبىئىي ھالدا يۇقىرى كۆتۈرۈلىدۇ، دېگەنلىك ئەمەس، چۈنكى كىشىلەرنىڭ ساپاسىنىڭ ئۆسۈشى كىشىلەرنىڭ ئاڭلىق ھەرىكىتىنىڭ نەتىجىسى. مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىمۇ، كىشىلەرنىڭ ساپاسىنىڭ ئۆسۈشىمۇ ئۆزىگە خاس قانۇنىيەتلەرگە ئىگە. بازار ئىگىلىكىنىڭ ئىككى ياقلىمىلىقىنى ئاساس قىلىپ، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئوبدان يولغا قويۇش ۋە كىشىلەرنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن كىشىلەردە ئاڭلىقلىق بولۇشى كېرەك. بازار ئىگىلىكىنىڭ ئىجابىي تەرىپىنى ئاڭلىق ھالدا جارى قىلدۇرۇپ، سوتسىيالىزمغا پايدىسىز بولغان پاسسىپ تەرىپىنى تۈگەتكەندىلا، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئوبدان يولغا قويغىلى، ئاندىن سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش داۋامىدا سوتسىيالىزمنىڭ تەلىپى بويىچە كىشىلەرنىڭ زامانىۋىلىشىشىنى ئىلگىرى سۈرگىلى بولىدۇ.

سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش بىلەن كىشىلەرنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشنى بىرلىكتە ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك، بۇنداق قىلىش ئىككىسىنىڭ ئىچكى باغلىنىشىنىڭ بىر خىل ماھىيەتلىك تەلىپى. ئەمما بۇ باغلىنىشنى رېئاللىققا ئايلاندۇرۇش ئېلىپ بېرىشقا ئۈچۈن كىشىلەرنىڭ تىرىشچانلىقىغا تايىنىشقا، كۆپ تەرەپلىمىلىك خىزمەتلەرنى ئىشلەشكە ۋە تۆۋەندىكى بىر نەچچە ھالقىنى چىڭ تۇتۇشقا توغرا كېلىدۇ:

بىرىنچىدىن، كىشىلەرنىڭ نەزەرىيە ساپاسىنى ئۆستۈرۈپ، ئۇلارنىڭ دۇنيا قاراش ۋە مېتودولوگىيە مەسىلىسىنى ياخشى ھەل

تەكرارلىنىشلار ئارقىلىق ئىلمىي نەزەرىيىگە بولغان چۈشەنچىنى چوڭقۇرلاشتۇرغاندىلا، ئاندىن ساپانى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈرۈپ، نەزەرىيە بىلەن ئەمەلىيەتنى ئۆزئارا بىرلەشتۈرۈش ئىقتىدارىنى ئۆستۈرگىلى بولىدۇ.

ئىككىنچىدىن، ئىككى مەدەنىيەتنى تەڭ تۇتۇش فاكچېنىدا چىڭ تۇرۇش لازىم. بولۇپمۇ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ يادروسى كىشىلەرنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈش ئىكەنلىكىنى ئايدىڭلاشتۇرۇش كېرەك. يولداش دېڭ شياۋپىڭ: «تۆتنى زامانىۋىلاشتۇرۇشتا چوقۇم ئىككى قوللۇق بولۇش لازىم، بىر قوللۇق بولساق بولمايدۇ» دەپ قايتا - قايتا تەكىتلىگەن. ئۇ يەنە: «ئىككى قولدا تۇتۇش، ئىككى قول قاتتىق بولۇش لازىم» دەپ تەكرار كۆرسەتكەن. «ئىككى قولدا تۇتۇش، ئىككىلا قول قاتتىق بولۇش» فاكچېنى سوتسىيالىستىك ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى بىلەن مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ماسلاشقان ھالدا راۋاجلىنىش قانۇنىيىتىنى ئەكس ئەتتۈرۈپ بېرىدۇ، كىشىلەرنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشنىڭ مۇھىملىقىنى چۈشەندۈرۈپ بېرىدۇ. پاكىتلار ئىسپاتلىدىكى، ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغىلا ئەھمىيەت بېرىپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بەرمىگەندە، كىشىلەرنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشنى تۇتمىغاندا، ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا بۇنداق ياكى ئۇنداق چاتاق چىقىدۇ. ماددىي مەدەنىيەت مەنىۋى مەدەنىيەتنىڭ ئاساسى، لېكىن مەنىۋى مەدەنىيەت بىلەن كىشىلەرنىڭ ساپاسىمۇ ماددىي مەدەنىيەتكە غايەت زور تەسىر كۆرسىتىدۇ. «ئىككى قولدا تۇتۇش» تا چىڭ تۇرغاندىلا، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش بىلەن كىشىلەرنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشنى بىر - بىرىگە زىت قىلىپ قويماي تەڭ ئېلىپ بارغىلى، ئۇلارنىڭ بىرلىكتە راۋاجلىنىشنى ئىلگىرى سۈرگىلى بولىدۇ.

ئۈچىنچىدىن، رەھبىرىي كادىرلاردا ئۆزلىرىنىڭ ۋە كىشىلەرنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈش ئاڭلىقلىقى بولۇشى لازىم. بۇ مۇنداق ئىككى مەنىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ: بىرىنچى، رەھبىرىي

ئوبدان تۇتمىغان رەھبىرىي كادىرلارنى لاياقەتلىك رەھبىرىي كادىر دېيىشكە بولمايدۇ.

تۆتىنچىدىن، تۈزۈم قۇرۇلۇشىنى ئوبدان تۇتۇش لازىم. پارتىيىنىڭ 14- نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 4- ئومۇمىي يىغىنىدا ماقۇللانغان «جۇڭگو كومپارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ پارتىيە قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە دائىر بىر قانچە زور مەسىلە توغرىسىدىكى قارارى» دا: نۆۋەتتە، بولۇپمۇ «تۈزۈم قۇرۇلۇشىغا ئۇقتىلىق ئەھمىيەت بېرىش» لازىم، «تۈزۈم قۇرۇلۇشى تېخىمۇ تۈپ، ئومۇمىي، مۇقىم ۋە ئۇزاق مۇددەتلىك خاراكتېر ئالغان بولىدۇ» دەپ كۆرسىتىلگەن. سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى قېلىپلاشقان ئىگىلىك، ئۇنى جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشقا تېخىمۇ ئوبدان خىزمەت قىلدىغان قىلىش ئۈچۈن، تۈزۈملەرنى پەيدىنپەي ساغلاملاشتۇرۇپ، قانۇنچىلىق كاپالىتىگە ئىگە قىلىش كېرەك. شۇنداق قىلغاندىلا، كىشىلەرنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشنى تېخىمۇ ئوبدان ئىلگىرى سۈرگىلى بولىدۇ. تۈزۈم كىشىلەرنىڭ ھەرىكىتىنى قېلىپلاشتۇرۇشتا مۇھىم رول ئوينايدۇ. جەمئىيەتتىكى بەزى ناتوغرا ئىستىللار ۋە چىرىكلىك ھادىسىلىرىنى تۈزۈلمىمىزنىڭ ساغلاملاشمىغانلىقى ياكى نامۇۋاپىق بولغانلىقى بىلەن بەلگىلىك دەرىجىدە مۇناسىۋەتلىك دېمەي بولمايدۇ. بىر ئادەمنىڭ خاتالىق ئۆتكۈزۈشى ياكى جىنايەت ئۆتكۈزۈش يولىغا مېڭىپ كېتىشىنى ئەلۋەتتە ئىچكى سەۋەب بەلگىلەيدۇ. لېكىن جەمئىيەتتىكى كونكرېت تۈزۈملەردە ساقلانغان بەزى ئىللەتلەرنىڭ تەسىرىگە سەل قاراشمۇ تارىخىي ماتېرىيالىزملىق ئىلمىي قاراش ئەمەس، يولداش دېڭ شياۋپىڭ مۇنداق دەپ كۆرسەتكەن: «... تۈزۈملەر ياخشى بولسا، بۇزۇقلار خالىغانچە زورلۇق - زومبۇلۇق قىلالمايدۇ، تۈزۈم ياخشى بولمىسا، ياخشى ئادەملەر ياخشى ئىشنى تولۇق قىلالماي قالىدۇ، ھەتتا ئەكس تەرەپكە مېڭىپ كېتىشىمۇ مۇمكىن.» تۈزۈم قۇرۇلۇشىنى زور كۈچ بىلەن ياخشىلاش سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش بىلەن كىشىلەرنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشنى بىرلىكتە ئىلگىرى سۈرۈشنىڭ مۇھىم ھالقىسى.

بەشىنچىدىن، كىشىلەرنىڭ ساپاسىغا ئەھمىيەت بېرىدىغان ئىجتىمائىي كەيپىيات يارىتىش لازىم. ھەر قانداق ئىش قىلىشتا ئوبدان ئىجتىمائىي

راۋاجلاندۇرۇلىدىغان بولسا، كىشىلەردە تەبىئىي هالدا مەنپەئەت قوغلىشىدىغان، پۇل ئۇچۇن كۆرەش قىلىدىغان ئىدىيە شەكىللىنىدۇ، كىشىلەرنىڭ ساپاسى ۋە سوتسىيالىستىك مەنئۇي مەدەنىيەتنىڭ ئۆۋەنلەپ كېتىشىدىن ساقلانغىلى بولمايدۇ، دەپ قارايدۇ. يەنە بىر خىل قاراشتىكىلەر، بازار ئىگىلىكى راۋاجلاندۇرۇلۇپ، كىشىلەرنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسى يۇقىرى كۆتۈرۈلىدىغانلا بولسا، كىشىلەرنىڭ ساپاسى تەبىئىي هالدا ئەمەلىيەت بېرىدۇ. سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىمۇ مەنپەئەتنى چەتكە قاقمايدۇ. بەلكى كىشىلەرنىڭ نورمال مەنپەئەتكە ئىگە بولۇشىنى قوغدايدۇ ۋە ئۇنىڭغا ئىلهام بېرىدۇ. سوتسىيالىستىك رىقابەت داۋامىدا تېخىمۇ كۆپ مەنپەئەتكە ئىگە بولۇش ئۇچۇن ئۆزئارا تالانتى ۋە قابىلىيىتىنى ئاشۇرۇشقا توغرا كېلىدۇ. قابىلىيەتكە، چارە - تەدبىرگە ئىگە بولۇش ئۇچۇن مەدەنىيەت، پەن - تېخنىكا

مال سېتىۋالغاندا تالون ئالماسلىقنىڭ يامان ئاقىۋەتلىرى

ئاقسۇ ۋىلايەتلىك دۆلەت باج ئىدارىسىدىن سەمەت مۇھەممەت

تۇرمۇشتا كان، كارخانىلار، ئورۇنلار، يەككە سودا - سانائەتچىلەر ۋە ئىستېمالچىلار ئۆزئارا مال سېتىش - سېتىۋېلىشتا ئىقتىسادىي پائالىيەت بىلەن شۇغۇللىنىدۇ. بۇ خىل ئىقتىسادىي پائالىيەتتە قانۇنلۇق تالون ئىنتايىن مۇهىم رول ئويناپدۇ. ئۇ مالىيە بوغالتىرلىق هېساباتىنىڭ ئاساسى، شۇنداقلا مال سېتىش - سېتىۋېلىش هەرىكىتى شەكىللەنگەنلىكىنىڭ هەم مۇلۇك ئىگىدارلىق هوقۇقىنىڭ ئۆتكۈزۈپ بېرىلگەن - ئۆتكۈزۈۋېلىنغانلىقىنىڭ قانۇنلۇق ئىسپاتى بولۇپ هېسابلىنىدۇ. شۇڭا كان، كارخانىلار، ئورۇنلار، يەككە سودا- سانائەتچىلەر ۋە ئىستېمالچىلار كۈندىلىك ئىقتىسادىي پائالىيەتتە تالون ئېلىپ، بوغالتىرلىق هېساباتىنىڭ ئېنىق، توغرا، قانۇنلۇق بولۇشىغا هەم ئىقتىسادىي ئىگىلىكىنىڭ توغرا يول بىلەن راۋاجلىنىشىغا كاپالەتلىك قىلىشى لازىم. مۇشۇنداق قىلغاندىلا، دۆلەتنىڭ ئالاقدار ئىقتىسادىي قانۇن - نىزاملىرىنىڭ ئىزچىل ئىجرا قىلىنىشىغا ۋە دۆلەت، كوللېكتىپ، شەخسلەرنىڭ مەنپەئىتىگە كاپالەتلىك قىلغىلى بولىدۇ.

هازىر جەمئىيەتتە يەككە سودا - سانائەتچىلەر ۋە ئىستېمالچىلار ئارىسىدا تالونسىز ئىقتىسادىي پائالىيەتتىكى مۇهىم رولغا سەل قارايدىغان ئەهۋال مەۋجۇت. بەزىلەر تالون كەستۇرۇپ مال سېتىۋېلىشنى بەھۇدە ئاۋارىچىلىك دەپ هېسابلايدۇ. ئۇنىڭ خەلقئارا ۋە دۆلەتنىڭ ئىقتىسادىي مەنپەئىتىگە زىيان يەتكۈزىدىغانلىقىنى ئانچە چۈشەنمەيدۇ. چۈنكى مال ساتقۇچىلار مال ساتقاندا تالون كەسمىسە، كىرىمنى ئاي ئاخىرىدا هېسابقا ئاز كىرگۈزۈش ياكى كىرگۈزمەسلىك ئۈسۈلى ئارقىلىق كىرىمنى ئاز مەلۇم قىلىپ، ئەمەلي تاپشۇرۇشقا تېگىشلىك باجدىن ئۆزىنى قاچۇرۇپ دۆلەتنىڭ مالىيە كىرىمىگە زىيان سالىدۇ. دۆلەت باجنى خەلقتىن ئېلىپ خەلق ئۈچۈن ئىشلىتىدىغان بولغاچقا ئاخىرقى هېسابتا يەنىلا خەلق زىيان تارتىدۇ.

ئۇنىڭدىن باشقا، ئەمەلي تۇرمۇشتا مال ساتقۇچىلارنىڭ تالون كەسمەسلىكى تۇپەيلىدىن ئىستېمالچىلارنىڭ جانجان مەنپەئىتىگە بىۋاستە زىيان يەتكۈزىدىغان ئەهۋاللارمۇ كۆپ ئۇچرايدۇ. بەزى ئىستېمالچىلار سېتىۋالغان تاۋارلىرىدا بەلگىلىك مۇددەت ئىچىدە تۇرلۇك مەسىلەر كۆرۈلۈپ كۆتۈلمىگەن زىيانغا ئۇچراپ، ساتقۇچى تەرەپتىن تاۋارنى ئالماشتۇرۇپ بېرىشنى ياكى رېموئت قىلىپ بېرىشنى، زاپچاسلىرىنى سەپلەپ بېرىشنى تەلەپ قىلغاندا، چوقۇم قولىدا مال سېتىۋالغىنىغا ئىسپات بولىدىغان مال ساتقۇچى پەرگەن تالون بولۇشى كېرەك. تالون بولمىغاندا ئۇنىڭدىن تاۋارنى ئالماشتۇرۇپ بېرىشنى، رېموئت قىلىپ بېرىشنى، كەم زاپچاسلىرىنى تولۇقلاپ بېرىشنى تەلەپ قىلىش تەسكە توختايدۇ. مۇناسىۋەتلىك ئورۇنغا ئەرز قىلغان تەقدىردىمۇ قولىدا قانۇنلۇق مال سېتىۋالغانلىق تالونى بولمىسا، ساتقۇچى تەرەپ مەسئۇلىيەتنى ئۇستىگە ئالمايدىغان ئەهۋال كېلىپ چىقىدۇ. بېتەرلىك دەلىل، ئىسپات بولمىغاندىن كېيىن ئۇلارنى زىيانىنى تولەپ بېرىشكە مەجبۇرلىغىلى بولمايدۇ. شۇڭا ئىستېمالچىلار هەرقانداق ئورۇندىن مال سېتىۋالغاندا چوقۇم مال ساتقۇچىدىن قانۇنلۇق تالون كېسىپ بېرىشنى تەلەپ قىلىشى لازىم.

«جۇڭخۇا خەلق جۇمهۇرىيىتىنىڭ تالون باشقۇرۇش چارىسى» دە: «هەرقانداق ئورۇن ۋە شەخسى سىرتقا قارىتا تىجارەت قىلىپ ياكى ئەمگەك مۇلازىمىتى بىلەن تەمىنلەپ پۇل ئېلىشقا توغرا كەلگەندە، پۇل ئالغۇچى تەرەپ چوقۇم پۇل تاپشۇرغۇچى تەرەپكە قانۇنلۇق تالون يېزىپ بېرىشى لازىم. ئىستېمالچىلار مال سېتىۋېلىپ تالون يېزىپ بېرىشنى تەلەپ قىلسا، مال ساتقۇچى چوقۇم يېزىپ بېرىشى لازىم. ئۇنداق بولمايدىكەن قانۇنغا خىلاپ هەرىكەت، دەپ قارىلىپ مۇناسىۋەتلىك بەلگىلىمە بويىچە چارە كۆرۈلىدۇ» دەپ ئېنىق بەلگىلەنگەن. شۇڭا دۆلەت ۋە خەلقنىڭ هەم ئىستېمالچىلارنىڭ قانۇنىي مەنپەئىتىنىڭ زىيانغا ئۇچرىشىنى ئازايتىپ، ئىقتىسادىي كىرىمنىڭ مۇقىم ئېشىشىغا هەقىقي كاپالەتلىك قىلىپ ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى تېزلىتىمىز دەيدىكەنمىز، هەرقانداق ئورۇن ۋە شەخس مال سېتىۋالغاندا چوقۇم قانۇنلۇق تالون يېزىپ بېرىشنى تەلەپ قىلىشى ۋە تالون ئارقىلىق پۇل چىقىم قىلىشى لازىم. هەرقانداق ئورۇن ۋە شەخسلەرمۇ مال ساتقاندا ياكى ئەمگەك مۇلازىمىتى بىلەن شۇغۇللىنىپ پۇل ئالغاندا چوقۇم تەشەببۇسكارلىق بىلەن قانۇنلۇق تالون يېزىپ بېرىشى كېرەك.

جۇڭگو ۋەكىلى گىشىلىك ھوقۇق كومىتېتىنى ئەستايىدىل ئىسلاھ قىلىش كېرەك، دەپ ھېسابلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، جەنۋە، 22 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. جۇڭگو ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ مۇئاۋىن ۋەكىلى لىيۇتىڭشىڭ مۇشۇ ئاينىڭ 22- كۈنى جەنۋەدە ئۆتكۈزۈلگەن ب د ت ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي تەرەققىيات مۇدىرىيىتى يىغىنى كىشىلىك ھوقۇقتا دائىر مەسىلىلەرنى قاراپ چىققاندا، سۆز قىلىپ، ب د ت كىشىلىك ھوقۇق كومىتېتى ھەم ئۇنىڭغا قاراشلىق كىشىلىك ھوقۇق ئالىپاراتلىرىنى ئەستايىدىل ئىسلاھ قىلىش كېرەك، دەپ كۆرسەتتى.

لىيۇتىڭشىڭ مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: كىشىلىك ھوقۇق كومىتېتىنىڭ خىزمەتلىرىدە ئۇبغر يېتەرسىزلىك مەۋجۇت، بۇ يېتەرسىزلىكلەر ھەرقايسى ئەللەرنىڭ «ب د ت نىزامنامىسى»نىڭ مەقسىتى ۋە «ۋىنا خىتابنامىسى ۋە ھەربىر پروگراممىسى»دىكى بەلگىلىمىلەر بويىچە خەلقئارا ھەمكارلىقنى قانات يايدۇرۇشىغا، خەلقئارا كىشىلىك ھوقۇق مۇھاپىزىتىنى قوغداش ۋە ئۇنى ئىلگىرى سۈرۈشكە توسقۇن بولماقتا. بۇنداق يېتەرسىزلىك بەزى دۆلەتلەرنىڭ كىشىلىك ھوقۇق يىغىنىدا ئۆزىنىڭ ئىدېئولوگىيىسىنى ۋە قىممەت قارىشىنى تەرسالىق بىلەن يۈرگۈزۈپ، زوراۋانلىق سىياسىيسى ۋە قارشىلىشىش بىلەن شۇغۇللانغانلىقىدا مەركەزلىك ئىپادىلەنمەكتە. ئاز سانىدىكى دۆلەتلەر ياكى دۆلەتلەر گۇرۇھى كىشىلىك ھوقۇق يىغىنىدا كىشىلىك ھوقۇق مەسىلىسى توغرىسىدا سۆزگە چىقىش ياكى قارار چىقىرىشتىن پايدىلىنىپ، ئىجتىمائىي تۈزۈمى، ئىدېئولوگىيىسى ۋە تەرەققىيات يولى ئۆزىنىڭكىگە ئوخشىمايدىغان دۆلەتلەرگە بېسىم ئىشلىتىپ، تەرەققىي قىلىۋاتقان نۇرغۇن دۆلەتلەرنىڭ قاتتىق نارازىلىقىنى قوزغىدى.

لىيۇتىڭشىڭ مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: كىشىلىك ھوقۇق كومىتېتىنى ئىسلاھ قىلىشتا تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ مەنپەئىتى ۋە تەرەپلىرىنى تولۇق ھېسابقا ئېلىش، ئىسلاھات لايىھىسىنى تۈزگەندە ھەم ھازىرقى كىشىلىك ھوقۇق ساھەسىدىكى پائالىيەتلەرنى ھېسابقا ئېلىش ھەم ئالدىن كۆرەرلىككە ئىگە بولۇپ، ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتنىڭ تۇرتكە بولۇش ئۇچۇن، تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ ئېھتىياجىغا تولۇق ئېتىبار بېرىش كېرەك. ئىسلاھاتنىڭ كونكرېت لايىھىسى تولۇق دېموكراتىك كېڭىشىش ئاساسىدا بارلىققا كېلىشى كېرەك، بولۇپمۇ تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ تەشەببۇسلىرىنى ئەكس ئەتتۇرۇش، تەرەققىيات ھوقۇقى بىلەن ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي، مەدەنىيەت ھوقۇقىنىڭ مەزمۇنىنى بېيىتىش، كىشىلىك ھوقۇق كومىتېتى ئەزالىرى ۋە كىشىلىك ھوقۇق مەركىزى خىزمەتچىلىرىنىڭ رايونلار بويىچە تەقسىم قىلىنىشى تەڭپۇڭ بولماسلىقتەك ھالەتنى ئۆزگەرتىش كېرەك.

جۇڭگونىڭ مۇئاۋىن ۋەكىلى مۇنداق دېدى: جۇڭگو ھۆكۈمىتى خەلقئارا كىشىلىك ھوقۇق ساھەسى توغرىسىدىكى ئىككى مۇھىم ھۆججەتنىڭ پېتەكچىلىكىدە ھەرقايسى ئەللەر بىلەن باراۋەر بولۇش ۋە ئۆزئارا ھۆرمەت قىلىش ئاساسىدا ھەمكارلىقنى قانات يايدۇرۇپ، سۆزلىشىش ئارقىلىق بىر - بىرىنى چۈشىنىشنى كۈچەيتىپ، تەجرىبىلەرنى ئالماشتۇرۇپ، بىرلىكتە خەلقئارا كىشىلىك ھوقۇق ساھەسىدىكى سىياسىي قارشىلىشىشنى تۆگىتىپ، ھەر خىل كىشىلىك ھوقۇق ۋە ئاساسىي ئەركىنلىكنىڭ ئومۇميۈزلۈك ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن تىرىشچانلىق كۆرسىتىشنى خالايدۇ.

چىەن چىچىن كاتىپ بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 23- ئىيۇل تېلېگراممىسى. گوۋۈيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى، قوشۇمچە دېپلوماتىيە مىنىستىرى چىەن چىچىن بۈگۈن دىياۋيۈيتەي دۆلەت مېھمانخانىسىدا زىيارەتكە كەلگەن ئامېرىكىنىڭ سابىق زۇڭتۇڭى جىممى كاتىپ بىلەن كۆرۈشتى.

چىەن چىچىن كاتىپنىڭ جۇڭگوغا يەنە بىر قېتىم زىيارەتكە كەلگەنلىكىنى قارشى ئالدى.

كاتىپ مۇنداق دېدى: رەئىس جىياڭ زېمىننىڭ ئامېرىكىغا قىلىدىغان دۆلەت ئىشلىرى زىيارىتى ئۇرۇنەھمىيەتكەئىگە. رەئىس جىياڭ زېمىننىڭ زىيارىتىنىڭ مۇۋەپپەقىيەتلىك بولۇشىغا تىلەكداشمەن.

چىەن چىچىن مۇنداق دېدى: جۇڭگو بىلەن ئامېرىكا رەئىس جىياڭ زېمىننىڭ ئامېرىكىنى زىيارەت قىلىشىغا ئاكتىپ تەييارلىق قىلماقتا، ئىككى تەرەپنىڭ ئۇرتاق تىرىشچانلىقىدا بۇ قېتىمقى زىيارەتنىڭ 21- ئەسىرگە يۈزلەنگەن ئۇزاق مۇددەتلىك، مۇقىم، ساغلام جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنى كۈچلۈك ئىلگىرى سۈرىدىغانلىقىغا ئىشىنىمەن.

ئىككى تەرەپ يەنە جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتى، چاۋشيەن يېرىم ئارىلى مەسىلىسى ۋە باشقا ئورتاق كۆڭۈل بۆلىدىغان مەسىلىلەر ئۈستىدە كۆز قاراشلىرىنى ئالماشتۇردى.

ب د ت ئاپپاراتى جۇڭگونىڭ غەربىي قىسمىنى ئالدىنقى نىشانلارنىڭ بىرى قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 21-ئىيۇل تېلېگراممىسى. ب د ت تەرەققىيات-پىلان مەھكىمىسىنىڭ 7 - ئاينىڭ 21-كۈنىدىكى ئىلان قىلغان بىر ھۆججىتىدە مۇنداق دېيىلدى: مەزكۇر ئاپپارات جۇڭگونىڭ غەربىي قىسمىدىكى ئۇلكىلەرنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇشىغا باردەم بېرىشنى ئالدىنقى تەرەققىيات نىشانى قىلماقتا.

ھۆججەتتە مۇنداق دېيىلدى: تەرەققىيات پىلان مەھكىمىسىنىڭ جۇڭگودا دائىمىي ۋەكىللىكى قۇرۇلغاندىن بۇيان ئىككىنچى قېتىم ئېلان قىلغان ئۇزۇن مۇددەتلىك پىلانى بولۇپ، ئۇ 2001-2010-يىللارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

دېپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ بايانىاتچىسى

ئاز سانىدىكى دۆلەتلەرنىڭ تەيۋەننىڭ ب د ت دىكى «ۋەكىللىك ھوقۇقى» مەسىلىسىنى ئوتتۇرىغا قويغانلىقى توغرىسىدا سۆھبەت بايان قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 22-ئىيۇل تېلېگراممىسى. دېپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ بايانىاتچىسى تاڭ گوچياڭ بۈگۈن بۇ يەردە ئاز سانىدىكى دۆلەتلەرنىڭ ب د ت غا ئاتالمىش تەيۋەننىڭ بىدەت دىكى «ۋەكىللىك ھوقۇقى» مەسىلىسىنى ئوتتۇرىغا قويغانلىقى توغرىسىدا سۆھبەت بايان قىلدى. سۆھبەتنىڭ تولۇق تېكىستى تۆۋەندىكىچە:

يېقىندا نىكاراگۇئا قاتارلىق ئاز سانىدىكى دۆلەتلەر ب د ت نىڭ باش كاتىپىغا خەت يېزىپ، ئاتالمىش تەيۋەننىڭ ب د ت دىكى «ۋەكىللىك ھوقۇقى» مەسىلىسىنى قاراپ چىقىشنى تەلەپ قىلىپ، ب د ت دا «ئىككى جۇڭگو» ياكى «بىر جۇڭگو، بىر تەيۋەن» پەيدا قىلىشقا ئۇرۇندى. بۇ «ب د ت نىزامنامىسى» نىڭ مەقسىتى ۋە پرىنسىپلىرىنى قەستەن ئايىغى-ئاستى قىلغانلىق، جۇڭگونىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا قوپاللىق بىلەن ئارىلاشقانلىق، بىز بۇنى قاتتىق ئەيىبلەيمىز.

ب د ت ئىگىلىك ھوقۇقلۇق دۆلەتلەردىن تەركىب تاپقان ھۆكۈمەتلەر ئارا خەلقئارا تەشكىلات، ئۇنىڭغا ئىگىلىك ھوقۇقلۇق دۆلەتلەرلا ئەزا بولالايدۇ. دۇنيادا بىرلا جۇڭگو بار، ئۇ بولسىمۇ جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى، تەيۋەن جۇڭگونىڭ بىر قىسمى، شۇڭا ئۇنىڭ ب د ت غا ھەرقانداق شەكىل بىلەن قاتنىشىش سالاھىيىتى يوق.

1971-يىل 10-ئاينىڭ 25-كۈنى 26-نۆۋەتلىك ب د ت يىغىنى مۇتلەق كۆپ ئاۋازنىڭ قوشۇلۇشى بىلەن چوڭقۇر ئەھمىيەتلىك 2758-نومۇرلۇق قارار ماقۇللاپ، جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ب د ت دىكى بارلىق قانۇنىي ھوقۇقىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشنى ھەم تەيۋەن دائىرلىرىنىڭ ۋەكىللىرىنى ب د ت ھەم ئۇنىڭغا قاراشلىق بارلىق ئاپپاراتلاردىكى قانۇنسىز ئىگىلىۋالغان ئورۇنلىرىدىن قوغلاپ چىقىرىشنى قارار قىلغان، شۇ ئارقىلىق جۇڭگونىڭ ب د ت دىكى ۋەكىللىك ھوقۇقى مەسىلىسى ئادىل، ئۈزۈل-كېسىل ھەل بولغان. بۇ قارار ئادالەت ۋە قانۇننىڭ غەلبىسى بولۇپ، ب د ت نىزامنامىسىنىڭ مەقسىتى ۋە پرىنسىپلىرىنى گەۋدىلەندۈرگەن. ب د ت غا ئەزا دۆلەتلەرنىڭ ئىرادىسىنى ئەكس ئەتتۇرگەن ھەم ئاز سانىدىكى دۆلەتلەرنىڭ ئەينى ۋاقىتتا «ئىككى جۇڭگو»، «بىر جۇڭگو، بىر تەيۋەن» پەيدا قىلىش غەرىزىسىنى مەغلۇب قىلغانىدى.

26 يىلدىن كېيىنكى بۈگۈنكى كۈندە تەيۋەن دائىرلىرى تارىخ ئېقىمىغا قارشى ھەرىكەت قىلىپ، ئاز سانىدىكى دۆلەتلەرنى سېتىۋېلىپ، 2758-نومۇرلۇق قارارنى ئاغدۇرۇۋېتىدىغانلىقىنى ئوتتۇرىغا قويدى، بۇ ب د ت غا ئەزا دۆلەتلەرنىڭ ئىرادىسىنى ئاشكارا كۆزگە ئىلمىغانلىق، ب د ت نىزامنامىسىنىڭ مەقسىتى ۋە پرىنسىپلىرىغا خىرىس قىلغانلىق. ھالبۇكى، تەيۋەن دائىرلىرى قانداق ۋاستىلەرنى ئىشلىتىشتىن قەتئىيەزەر ئۆزىنىڭ مۇقەررەر مەغلۇب بولۇش ئاقىۋىتىنى ئۆزگەرتەلمەيدۇ، ئۇ ئۆزىنىڭ ۋەتەننى پارچىلاشتەك تەرسا مەيدانىدا داۋاملاشتۇرغان ھەرقانداق ھەرىكىتى پۈتۈنلەي مەغلۇبىيەتكە ئۇچرايدۇ.

تۇپ ئاڭجىنى، بۇ يىل 7-ئاينىڭ 1-كۈنى جۇڭگو ھۆكۈمىتى «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرى بويىچە شياڭگاڭنى قايتۇرۇۋېلىش مەسىلىسىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك ھەل قىلدى. بۇ جۇڭگونىڭ ۋەتەننى بىرلىككە كەلتۈرۈشتىن ئىبارەت ئۇلۇغ ئىشنى ئورۇندىدى. 1999-يىلى ئاۋمىنمۇ ئوخشاش مۇھىم قەدەمنى تاشلىغانلىقىدىن دېرەك بېرىدۇ. 1999-يىلى ئاۋمىنمۇ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىدۇ. بىز شۇنىڭغا قەتئىي ئىشىنىمىزكى، «تىنچ يول بىلەن بىرلىككە كەلتۈرۈش، بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» ئاڭجىنىڭ ئاساسىدا تەيۋەن مەسىلىسى ھامان مۇۋاپىق ھەل قىلىنىدۇ، دۆلەتنىڭ بىرلىككە كېلىشى تەيۋەندىكى قېرىنداشلار مەنپەئىتىنىڭ تۇپ كاپالىتى. ۋەتەننىڭ تىنچ يول بىلەن بىرلىككە كېلىشىگە ئەگىشىپ، تەيۋەنلىك قېرىنداشلار جەزمەن مەملىكىتىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقى بىلەن بىرلىكتە ئۇلۇغ ۋەتىنىمىزنىڭ خەلقئارادىكى ئىززەت-ھۆرمىتى ۋە شان - شەرىپىدىن تولۇق بەھرىمەن بولىدۇ.

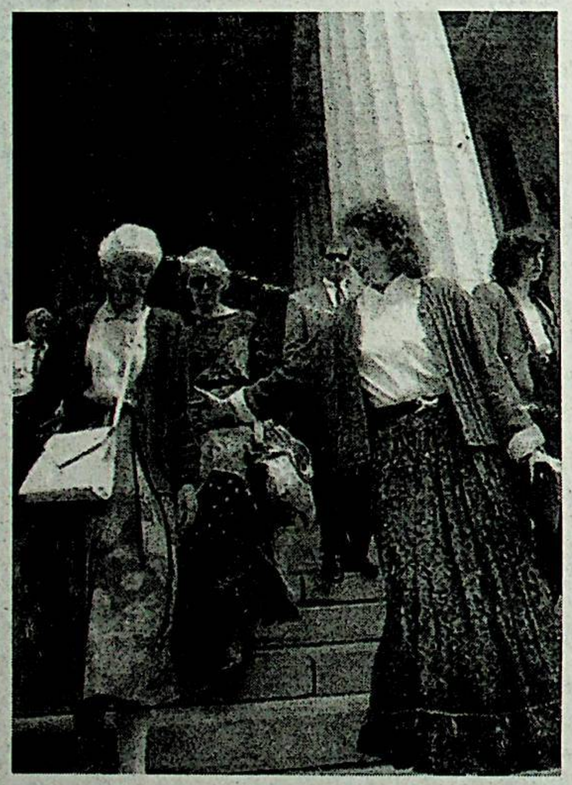

7 - ئاينىڭ 14 - كۈنى ئامېرىكا ئاۋىئاتسىيە شىركىتىنىڭ ئايروپىلان خادىمى نوما بوروۋىن (ئوڭدا)ۋە ئانسى لېچىس مىئامىدىكى بىر سوت مەھكىمىسىدىن چىقتى. تاماكا چەكمەيدىغان ئايروپىلان خادىملىرى ئۆزاق مۇددەت ئايروپىلان ئىچىدە چېكىلگەن تاماكا ئىسىنىڭ تەسىرىدىن ئۆپكە

تېلېگراممىسى. ب د ت تەرەققىيات-پىلان مەھكىمىسىنىڭ 7 - ئاينىڭ 21-كۈنىدىكى

مەزكۇر ئاپپارات جۇڭگونىڭ غەربىي قىسمىدىكى ئۆلكىلەرنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇشىغا ياردەم

ب د ت پەۋقۇلئاددە كومىتېتىنىڭ يېڭىدىن تەيىنلەنگەن رەئىسى ئىراققا زىيارەتكە باردى

شىنخۇا، ئاگېنتلىقى، باغداد، 21 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. ب د ت ئىراقنىڭ خىمىيىۋى، بىئولوگىيىلىك ۋە يادرو قوراللىرىنى يوقىتىشقا نازارەتچىلىك قىلىش پەۋقۇلئاددە كومىتېتىنىڭ يېڭىدىن تەيىنلەنگەن رەئىسى لۇتېل مۇشۇ ئاينىڭ 21 - كۈنى باغدادقا كېلىپ، ئىراقتىكى بەش كۈنلۈك تۇنجى زىيارىتىنى باشلىدى.

لۇتېل پەۋقۇلئاددە كومىتېتىنىڭ باغدادتا تۇرۇشلۇق ئىش بېجىرىش باشقارمىسىدا ئۆتكۈزۈلگەن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا مۇنداق دېدى: مەن ئىراقنىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى ئەزىز ۋە ئىراق ھۆكۈمىتىنىڭ باشقا ئەمەلدارلىرى بىلەن قورال تەكشۈرۈش مەسىلىسى ئۈستىدە سۆھبەتلىشىمەن. مەن يەنە باغدادتا قورال تەكشۈرۈش ۋەزىپىسىنى ئىجرا قىلىۋاتقان ب د ت ئەمەلدارلىرى بىلەن كۆرۈشىمەن، ھەم ئىراقنىڭ بىر قىسىم قورال تەكشۈرۈش نۇقتىلىرىنى تەكشۈرىمەن.

لۇتېل مۇنداق دېدى: مەن پەۋقۇلئاددە كومىتېتى رەئىسلىك ۋەزىپەمنى ئوبيېكتىپ ئادا قىلىمەن، ب د ت نىڭ ئالاقىدار قارارلىرىغا ئاساسەن، خەۋپسىزلىك كېڭىشىگە ئىراقتىكى قورال تەكشۈرۈش نەتىجىسىنى دوكلات قىلىمەن.

كورىيىدىكى ھاكىمىيەت يۈرگۈزۈۋاتقان پارتىيە لى خۇيچاڭنى زۇڭتۇڭ نامزاتلىقىغا كۆرسەتتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، خەنچېڭ، 21-ئىيۇل تېلېگراممىسى. كورىيىدە ھاكىمىيەت يۈرگۈزۈۋاتقان يېڭى كورىيە پارتىيىسى بۈگۈن خەنچېڭدا پارتىيە ۋەكىللەر يىغىنى ئۆتكۈزۈپ، سابىق دۆلەت ئىشلىرى زۇڭلىسى لى خۇيچاڭنى بۇ پارتىيىنىڭ زۇڭتۇڭ نامزاتلىقىغا كۆرسەتتى.

بۇ يىل 62 ياشقا كىرگەن لى خۇيچاڭ مەمۇرىي تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ باشلىقى، دۆلەت ئىشلىرى زۇڭلىسى قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۆتىگەن. ئۇ بۇلتۇر 4-ئايدا دۆلەت مەجلىسى سايلىمىدىن ئىلگىرى يېڭى كورىيە پارتىيىسىگە كىرگەن، ھەم بۇ يىل 3-ئايدا بۇ پارتىيىنىڭ ۋەكىل ئەزاسى بولغان، مەنسەپ دەرىجىسى جەھەتتە پارتىيىنىڭ زۇڭسەيى جىن يوڭسەندىن كېيىنلا تۇراتتى. 6-ئاينىڭ ئاخىرىدا، لى خۇيچاڭ يېڭى كورىيە پارتىيىسىنىڭ ۋەكىل ئەزالىق ۋەزىپىسىدىن ئىستېپا بېرىپ، پارتىيە ئىچىدە زۇڭتۇڭ نامزاتى سايلىمىغا قاتنىشىدىغانلىقىنى جاكارلىغان.

1998 - يىللىق ياپونىيە چاڭيې قىشلىق ئولىمپىك تەنھەرىكەت يىغىنىنىڭ ئېچىلىشىغا 200 كۈن قالغاندا چاڭيې قىشلىق ئولىمپىك تەنھەرىكەت يىغىنىنىڭ تەشكىلىي ھەيئىتى دۇڭجىڭدا ھەرخىل خاتىرىلەش پائالىيىتى ئۆتكۈزدى.

سۈرەتتە: چاڭيې قىشلىق ئولىمپىك تەنھەرىكەت يىغىنىنىڭ ئېچىلىشىغا 200 كۈن قالغانلىقىنى خاتىرىلەش يۈزىسىدىن ئۆتكۈزۈلگەن خاتىرە مايكىسىنى تالاشتۇرۇپ سېتىش يىغىنىدا، مايكا لايىھىلىگۈچى رىبى يېيەن (ئوڭدا) ئۆزى لايىھىلىگەن مايكىنى 400 مىڭ ياپونىيە يېنىغا ساتتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ب د ت نىڭ ھەربىي تەييارلىقلارنى قىسقارتىش يىغىنى زاخۇاڭدا ئېچىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، دۇڭجىڭ، 22 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. ھەربىي تەييالىقلارنى قىسقارتىش ۋە رايون بىخەتەرلىكى مەزمۇن قىلىنغان ب د ت نىڭ ھەربىي تەييارلىقلارنى قىسقارتىش يىغىنى بۈگۈن ياپونىيىنىڭ زاخۇاڭ شەھىرىدە ئېچىلدى.

بۇ قېتىمقى يىغىنغا ب د ت ھەربىي تەييارلىقلارنى قىسقارتىش مەركىزى رىياسەتچىلىك قىلدى. يىغىندا ئامېرىكا، جۇڭگو، ھىندىستان قاتارلىق 32 دۆلەتنىڭ 79 ھۆكۈمەت ئەمەلدارى ۋە ھەربىي تەييارلىقلارنى قىسقارتىش مۇتەخەسسىسلىرى يادرو سىنىقىنى ئومۇمىيۈزلۈك مەنئى قىلىش شەرتنامىسى ئىمزالانغاندىن كېيىنكى يادرو قوراللىرىنى باشقۇرۇش ئۇسۇلى قاتارلىق مەسىلىلەر ئۈستىدە مۇزاكىرىلەشتى.

ب د ت ھەربىي تەييالىقلارنى قىسقارتىش يىغىنى ھەر يىلى ياپونىيىدە بىر قېتىم ئۆتكۈزۈلىدۇ. بۇ يىلقىسى 9 - قېتىملىق يىغىن بولۇپ، مۇشۇ ئاينىڭ 25 - كۈنى يېپىلىدۇ.

7 - ئاينىڭ 21 - كۈنى بوسنىيە - گېرىتسېگوۋىنا سېربىيە جۇمھۇرىيىتىنىڭ زۇڭتۇڭى پۇراۋشېچ (سولدا) بوسنىيە - گېرىتسېگوۋىنانىڭ شىمالىدىكى بانىيالوكادا ئامېرىكىنىڭ ب د ت دا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى بىل رىچارسون بىلەن كۆرۈشتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ماۋزۇ خەۋەرلەر

- ئوتتۇرا ئافرىقا دۆلەتلىرى كونگوغا بارىدىغان كۆپ دۆلەت تىنچلىق ساقلاش قىسمى قۇرۇشنى خالايدۇ
- سۇرىيە بىلەن ئىران تۇركىيە بىلەن ئىسرائىلىيىنىڭ ھەربىي ھەكارلىقىدىن خاتىرجەمسىزلەنمەكتە
- ئىسرائىلىيە خاماس قوراللىق تەشكىلاتىنىڭ ئەزاسىنى قاتتىق جازالىدى
- ئاۋستىرىيە بىر قىسىم ئەك تەرەققىي تاپمىغان دۆلەتلەرنىڭ قەرزىنى كەچۈرۈم قىلىشنى قارار قىلدى
- پەلەستىن ھېبروننىڭ توقۇنۇش بولۇۋاتقان رايونلىرىغا ساقچى ئورۇنلاشتۇردى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

روسىيە ئەمەلدارى روسىيە يادرو قوراللىرىغا ئىگە چوڭ دۆلەتلىك ئورنىنى ساقلاپ قالىدۇ، دېدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا، 20- ئىيۇل تېلېگراممىسى. روسىيە فۇلىشتىسكى ئالەمگە ئۇچۇش - قويۇپ بېرىش مەيدانى ئاخبارات باشقارمىسىنىڭ مەسئۇلى مۇنداق دېدى: خىراجەت يېتىشمىسىمۇ روسىيە ئىستراتېگىيىلىك باشقۇرۇلىدىغان بومبىلارنى ئالدىن راۋاجلاندۇرۇش پىلانىنى ئوڭۇشلۇق يولغا قويۇۋاتىدۇ. 21- ئەسىردە روسىيە يادرو قۇرالىغا ئىگە چوڭ دۆلەتلىك ئورنىنى يەنىلا ساقلاپ قالىدۇ.

خەلقئارا يېزىقلىق تېلېگراف ئاگېنتلىقىنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، بۇ خەۋەرنى مەزكۇر ئاگېنتلىق مۇخبىرى مۇشۇ ئاينىڭ 20- كۈنى فۇلىشتىسكى ئالەمگە ئۇچۇش- قويۇپ بېرىش مەيدانى ئاخبارات باشقارمىسىدىن ئالغان.

خەۋەردە مۇنداق دېيىلىدۇ: روسىيىنىڭ شىمالىدىكى ئارخانگىلىسكى ئوبلاستىغا جايلاشقان فۇلىشتىسكى ئالەمگە ئۇچۇش - قويۇپ بېرىش مەيدانى يەنە «روسىيە فېدېراتسىيىسى دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرلىكىنىڭ تەجرىبە ئالەمگە ئۇچۇش- قويۇپ بېرىش مەيدانى»، دەپمۇ ئاتىلىدۇ، ئۇ 1966- يىلى تۇنجى ئالەمگە ئۇچۇش قۇرۇلمىسىنى قويۇپ بەرگەن. 40 يىل ئىچىدە 1500 راكېتا قويۇپ بەردى.

روسىيىنىڭ ئۈچ چوڭ ئالەمگە ئۇچۇش- قويۇپ بېرىش مەيدانى بار. بۇنىڭ ئىچىدىكى ئەڭ چوڭى بايقۇڭۇر قويۇپ بېرىش مەيدانى بولۇپ، ئۇ قازاقىستان تەۋەسىگە جايلاشقان. روسىيە 1995- يىل 8- ئاينىڭ 1- كۈنىدىن باشلاپ ئۇنى 20 يىللىق ئىجارىگە ئالدى. 1996- يىل 3- ئاينىڭ 1- كۈنى يىراق شەرقتىكى ئامۇر ئوبلاستىدا قۇرۇلغان سىۋوبوتنىي قويۇپ بېرىش مەيدانى بۇ يىل 3- ئاينىڭ 4- كۈنى تونجى راكېتانى مۇۋەپپەقىيەتلىك قويۇپ بەردى.

ئوتتۇرا ۋە جەنۇبىي قىسىم ئافرىقا دۆلەتلىرى باشلىقلار يىغىنى ئۆتكۈزدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، كىنشاسا، 20- ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئوتتۇرا ۋە جەنۇبىي قىسىم ئافرىقىدىكى ئون نەچچە دۆلەتنىڭ باشلىقلىرى ۋە ھۆكۈمەت باشلىقلىرى مۇشۇ ئاينىڭ 20- كۈنى بۇ يەردە يىغىن ئۆتكۈزۈپ، ئۆز رايونلىرىنىڭ تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقىنى قوغداشنىڭ يوللىرى ئۈستىدە ئىزدەندى.

يىغىن ئاخىرلاشقاندىن كېيىن ئېلان قىلىنغان ئاخباراتتا مۇنداق دېيىلدى: يىغىنغا قاتناشقان دۆلەت باشلىقلىرى ۋە ھۆكۈمەت باشلىقلىرى ئۆز رايونلىرىنىڭ تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقىنى قوغداش ئۈچۈن تىرىشىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

ئاخباراتتا مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدى: يىغىنغا قاتناشقۇچىلار كونگو دېموكراتىك جۇمھۇرىيەت ھۆكۈمىتىنىڭ خەلق بىلەن بىرلىكتە ياخشى دۆلەت باشقۇرۇش تۈزۈمى ئورنىتىپ، ئىقتىسادنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش ۋە دۆلەتنى قايتا قۇرۇش تىرىشچانلىقىنى قوللىدى، باشقا ئافرىقا دۆلەتلىرى ۋە خەلقئارا جەمئىيەتنىمۇ بۇنى قوللاشقا چاقىردى.

بۇ قېتىمقى باشلىقلار يىغىنى ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ ئىجرائىيە رەئىسى زىمبابۋې زۇڭتۇڭى موگابىنىڭ تەشەببۇسى ھەم رىياسەتچىلىكى بىلەن ئېچىلدى. يىغىنغا كونگو، رۋاندا، ئۇگاندا، زامبىيە، ئوتتۇرا ئافرىقا، نامىبىيە، ئېرتېرىيە، موزامبىك، گابون ۋە ئېفىئوپىيە قاتارلىق دۆلەتلەرنىڭ دۆلەت باشلىقلىرى ۋە ھۆكۈمەت باشلىقلىرى قاتناشتى.

ئادرېس: ئۇرۇمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر، تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 7 يۈەن 50 پۇڭ، پارچە باھاسى: 25 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报 (维吾尔文)

(بۇ سان ئالتە بەت)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى: CN 65—0002 / Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى(ۋاكالەت نومۇرى: 1—57)

1997 - يىل
ئىيۇل
25
جۈمە

ئۈرۈمچىنىڭ ھاۋارايى:
كۈندۈزى بۇلۇتلۇق بولۇپ، ئازراق يامغۇر ياغىدۇ. تېمپېراتۇرا 17 ℃ — 27 ℃ بولىدۇ، 3 بال شامال چىقىدۇ.

مۇھىم خەۋەرلەر

ئىدىيىنى تېخىمۇ بىرلىككە كەلتۈرۈپ، ۋەزىپىنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئاپپارات ئىسلاھاتى قەدىمىنى تېزلىتەيلى

ئاپتونوم رايون ئاپپارات ئىسلاھاتى خىزمىتى يىغىنى ئۆتكۈزدى

يىغىندا جۇشىڭتاۋ مۇھىم سۆز قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز مېھرىگۇل تۇردى خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق ئاپپارات ئىسلاھاتى خىزمىتى يىغىنى 7 - ئاينىڭ 23 - كۈنىدىن 24 - كۈنىگىچە ئۈرۈمچى «كۇئېنلۇن» مېھمانخانىسىدا ئۆتكۈزۈلدى. يىغىن جايلاردىن ئىدىيىۋى تونۇشنى تېخىمۇ بىرلىككە كەلتۈرۈپ، ۋەزىپىنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، ۋىلايەت، ناھىيە، يېزا (بازار) لارنىڭ ئاپپارات ئىسلاھاتى قەدىمىنى تېزلىتىپ، بۇ يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئاپپارات ئىسلاھاتى ۋەزىپىسىنى ئورۇنداپ بولۇشنى قولغا كەلتۈرۈشنى تەلەپ قىلدى.

يىغىنغا ئاپتونوم رايونىمىزدىكى نازارەت، ئىدارە، ۋىلايەت، ئوبلاست (شەھەر) لارنىڭ ئاپپارات ئىسلاھاتى خىزمىتىگە مەسئۇل يولداشلار ھەمدە ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئالاقىدار ئورۇنلارنىڭ مەسئۇللىرى قاتناشتى.

يىغىنغا ئاپتونوم رايونلۇق سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، ئاپتونوم رايونلۇق ئاپپارات ئىسلاھاتى خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى ۋاڭ يۈسەن رىياسەتچىلىك قىلدى. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جۇشىڭتاۋ، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جاڭ يۈنچۈەنلەر قاتناشتى ۋە مۇھىم سۆز قىلدى.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

شىنجاڭ ئىلمە - توقۇلما بۇيۇملار زاۋۇتى تېز ئىنكاس قايتۇرۇش مېخانىزمى ئورناتقانلىقتىن، «كېپىنەك شاھى» ماركىلىق ئىچ كىيىم بازاردا ئۈستۈنلۈكنى ئىگىلىدى

ئۆز مۇخبىرىمىز ۋاڭ ۋېنشيەن خەۋەر قىلىدۇ: «1 - ئىيۇن» نىڭ ئالدى - كەينىدە شىنجاڭ ئىلمە - توقۇلما بۇيۇملار زاۋۇتىغا خۇشاللىق قوشلاپ كەلدى: ئۇنىڭ بىرى، بۇ زاۋۇتنىڭ ئۈرۈمچى بازىرىغا سالغان 30 مىڭ قۇردىن كۆپرەك «كېپىنەك شاھى» ماركىلىق باللار ئىچ كىيىمى ۋە كەمزۇلى بازارلىق مەھسۇلاتقا ئايلاندى؛ يەنە بىرى، ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرىنىڭ كۆرسىتىشى بىلەن بۇ زاۋۇت بەلگىلىگەن ئۈچ كارخانىنىڭ بىرى سۈپىتىدە يېقىندا ئۆتكۈزۈلگەن 2 - نۆۋەتلىك ئاسىيا - تىنچ ئوكيان ئىقتىسادىي ھەمكارلىق تەشكىلاتى ئويۇشتۇرغان خەلقئارا سودا يەرمەنكىسىگە قاتنىشىپ، ئاسىيا - تىنچ ئوكيان ئىقتىسادىي چەمبىرىكىگە كىردى.

شىنجاڭ ئىلمە - توقۇلما بۇيۇملار زاۋۇتى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى چوڭ تىپتىكى ئىلمە - توقۇلما كارخانىلىرىنىڭ بىرى بولۇپ، 1200 دىن كۆپرەك ئىشچى - خىزمەتچىسى بار. 80 - يىللارنىڭ ئاخىرى بۇ زاۋۇتنىڭ % 90 مەھسۇلاتى ياۋروپا، ئامېرىكا ھەم شياڭگاڭ قاتارلىق جايلارغا ئېكسپورت قىلىنىپ كەلگەن. ئەمما كۆز قاراش كونا، ئۈسكۈنىلەرنى

ئۆزگەرتىش جەھەتتە باشقىلارنىڭ ئارقىسىدا قالغانلىقتىن، مەھسۇلاتلىرى بىر خىل قېلىپتا نەچچە ئون يىل تۇردى. نەتىجىدە 1994 - يىلغا كەلگەندە، كارخانا ۋەيران بولۇش گىرداۋىغا بېرىپ قالدى. شۇ يىلى قىشتا يېڭىدىن تەشكىللەنگەن رەھبەرلىك بەنزىسى تەرەققىيات يولى ئۈستىدە ئىزدىنىپ، بىردەك كارخانىنىڭ بىر مەزگىل نام - شۆھرەت قازانغاندىن كېيىن، قىسقىغىنە ۋاقىت ئىچىدە نامىنى يوقاتقانلىقى كارخانىنىڭ نامى چىقمىغان مەھسۇلاتلىرى كۆپ، نامى چىققان مەھسۇلاتلىرى ئاز، خېرىدارلارنى جەلپ قىلالمىغان، بازاردا پۇت تىرەپ تۇرالايدىغان، نامى چىققان داڭلىق مەھسۇلاتلىرىنىڭ بولمىغانلىقىدىن بولغان دېگەن تونۇشقا كەلدى. شۇنىڭ بىلەن ئۇلار ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، يېڭى مەھسۇلاتلارنى بارلىققا كەلتۈرۈش يادرو قىلىنغان تېز ئىنكاس قايتۇرۇش مېخانىزمى ئورنىتىپ، شىنجاڭنىڭ ئالاھىدە سۈپەتلىك پاختىسىدىن پايدىلىنىپ، يۇمشاق ئىچ كىيىم ئىشلەپ، بازاردا ئۈستۈنلۈكنى ئىگىلەشنى قارار قىلدى.

رەھبەرلىك بەنزىسىدىكىلەرنىڭ مەقسىتىنى

كۆپچىلىكنىڭ ئەمەلىي ھەرىكىتىگە ئايلاندۇرۇش ئۈچۈن، شىنجاڭ ئىلمە - توقۇلما بۇيۇملىرى زاۋۇتى بىر تەرەپتىن، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى كارخانىدا قىينچىلىق كۆپمۇ ياكى يوشۇرۇن كۈچ چوڭمۇ؟ دېگەن تېمىدا مۇھاكىمىگە ئويۇشتۇردى؛ يەنە بىر تەرەپتىن، رەھبەرلەرنى، تېخنىك خادىملارنى ۋە ئىشچىلار ۋەكىللىرىنى ئارقا - ئارقىدىن شاڭخەي «سەنچاڭ» گۇرۇھىغا ئۆگىنىشكە ئەۋەتتى. شۇنىڭ بىلەن بىللە «زىياننى تۈگىتىپ، پايدىنى كۆپەيتىپ، ماس قەدەم بىلەن ئىلگىرىلەپ، مەھسۇلاتلارنى يېڭىلاش»تىن ئىبارەت تېخنىكا ئۆزگەرتىش فاڭجېنىغا ئاساسەن توختىتىپ قويۇلغان ئۈچ ئايلىق ئىش ھەققى ۋە بىر قىسىم قەرز پۇل بىلەن تەيۋەن، شياڭگاڭ قاتارلىق جايلار ۋە ياپونىيە قاتارلىق دۆلەتلەردىن 17 توقۇش، بوياش، تىكىش ئۈسكۈنىسى سېتىۋالدى، زاۋۇت باشلىقىنىڭ باشچىلىقىدا ھەرقايسى تارماقلارنىڭ ئاساسىي مەسئۇللىرى قاتناشتۇرۇلغان يېڭى مەھسۇلاتلارنى ئىشلەش ئىشخانىسى قۇردى. بازارنى تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىشنى يەنىمۇ كۈچەيتىش ئۈچۈن، مەھسۇلات تۈرى، سۈپىتىگە دائىر يىغىنلارنى سېخ - ئىشخانىلاردا ئېچىشنى سودا سارايلىرىدا ئېچىشقا ئۆزگەرتتى،

ئىشلەپچىقىرىشتا شۇ يىلى لايىھەلەپ شۇ يىلى تورگۇزۇپ ئىشلەپچىقىرىش، شۇ يىلى بازارغا سېلىشنى ئىشقا ئاشۇردى، يەنە ئىككى يىلغا يېقىن ۋاقىت ئىچىدە «كېپىنەك شاھى» ماركىلىق مەھسۇلاتنى سەككىز تۈر، 60 نەچچە خىل، 200 نەچچە نۇسخىغا يەتكۈزدى. بۇ ئىچ كىيىمنىڭ ماتېرىيالى ئېسىل، پاسونى يېڭى، تىكىلىشى نەپىس، باھاسى ئەرزان بولغاچقا، ئۇنىڭ ئۈستىگە مودا كىيىم ئالاھىدىلىكىگە ئىگە بولغاچقا، ئۈرۈمچى، شىئەن، لەنجۇ ۋە چېڭدۇ قاتارلىق جايلاردا بازىرى ناھايىتى ئىتتىك بولدى. كارخانىمۇ جانلىنىپ، 1996 - يىلى مۆلكى قەرزگە يەتمەيدىغان ئەھۋال ئۆزگەردى. بۇ يىل 1 - ئايدىن 5 - ئايغىچە بۇ زاۋۇتنىڭ مەھسۇلات قىممىتى، سېتىش سوممىسى ۋە پايدىسى ئۆتكەن يىلنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن زور ھەجىمدە ئاشتى.

ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە «ئىككىنى ھىمايە قىلىش»تىكى 15 ئىلغار كوللېكتىپ ۋە شەخس دۆلەت تەرىپىدىن تەقدىرلەندى

ئۆز مۇخبىرىمىز خاۋخۇڭ، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز خۇرۇي خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايوننىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت، ئارمىيە، ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىڭتۇەنى رەھبەرلىرى، دۆلەتنىڭ تەقدىرلىشىگە ئېرىشكەن ئىلغار كوللېكتىپ ۋە ئىلغار شەخسلەر ھەم شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق قىسىملاردىكى كوماندىر - جەڭچىلەرنىڭ ۋەكىللىرى 7 - ئاينىڭ 23 - كۈنى چۈشتىن بۇرۇن ئاپتونوم رايونلۇق پوچتا - تېلېگراف باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ تېلېۋىزىيە، تېلېفون مەجلىسخانىسىدا تېلېۋىزوردىن خەلق ئىشلىرى مىنىستىرلىكى، باش سىياسىي بۆ بېيجىڭدا ئاچقان مەملىكەتلىك «ئىككىنى ھىمايە قىلىش» تىكى قوش ئىلغارلارنى تەقدىرلەش تېلېۋىزىيە، تېلېفون يىغىنىنى كۆردى.

تېلېۋىزىيە، تېلېفون يىغىنى ئاياغلاشقاندىن كېيىن، ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرى دۆلەتنىڭ تەقدىرلىشىگە ئېرىشكەن «1 - ئاۋغۇست» پولات - تۆمۈر چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى، شىنجاڭ نېفىت باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ مايتاغ نېفىت - خىمىيە باش زاۋۇتى، جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسىنىڭ 36105 - قىسمى، 474 - دوختۇرخانىسى، قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيىسىنىڭ بارىن يېزىسى 16 - كەنت پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى ئوسمان تەۋەككۇل، ئۈرۈمچى شەھىرى تەڭرىتاغ رايونىدىكى يەككە تىجارەتچى ياقۇپ قادىر، جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى 36220 - قىسمىنىڭ مۇئاۋىن سىياسىي كومىسسارى قادىر ھوشۇر قاتارلىق «ئىككىنى ھىمايە قىلىش»تىكى 15 ئىلغار كوللېكتىپ ۋە شەخسكە تەقدىرنامە ۋە گۇۋاھنامە بەردى.

خەلچەم ئىسلام، شىي فۇيېڭ، سۇلايمان، روزى ھوشۇر، ئىسمائىل تېلىۋالدى قاتارلىق رەھبەرلەر تەقدىرلەش يىغىنىغا قاتناشتى.

ئاپتونوم رايون ئاساسىي قۇرۇلۇشنىڭ ئالدىنقى باسقۇچلۇق خىزمەتلىرىنى ئورۇنلاشتۇردى

ئۆز مۇخبىرىمىز خۇاڭ جيەنجياڭ خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايون مۇشۇ ئاينىڭ 17 - كۈنى ئاساسىي قۇرۇلۇشنىڭ ئالدىنقى باسقۇچلۇق خىزمىتى

بۇنىڭدىن كېيىنكى نىشان، ۋەزىپە ۋە تەدبىرلەر بەلگىلەندى. ئاپتونوم رايوننىڭ رەئىسى ئابلەت

دېيىلدى: ئاساسىي قۇرۇلۇشنىڭ ئالدىنقى باسقۇچلۇق خىزمىتى ئىنتايىن مۇھىم ئاساس خاراكتېرلىك

قاتارلىق جايلارغا ئېكسپورت قىلىنىپ كەلگەن. ئەمما كۆز قاراش كونا، ئۇسكۇنىلەرنى

مېخانىزمنى ئۆزگەرتىپ، داڭلىق مەھسۇلات يارىتايلى

گېزىتىمىز ئوبزورچىسى

شىنجاڭ ئىلمە - توقۇلما بۇيۇملىرى زاۋۇتىنىڭ قىسقىغىنە ئىككى يىرىم يىلدا يېڭىۋاشتىن قەد كۆتۈرگەنلىكى كىشىنى خۇشال قىلىدۇ، بۇ زاۋۇتنىڭ تەجرىبىسى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى چوڭ، ئوتتۇرا دۆلەت كارخانىلىرى ئۈچۈن مۇنداق تۆت جەھەتتە ئەينەك قىلىش ئەھمىيىتىگە ئىگە.

بىرىنچى، ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمىنى ئۆزگەرتىش قەدىمىنى تېزلىتىش كېرەك. مېخانىزم كارخانا ھەرىكىتىنىڭ ئۇلى. بازار ئىگىلىكى شارائىتىدا ئىجتىمائىي ئىشلەپچىقىرىشنىڭ مىكرولۇق ئاساس ۋە بازار سۈبيېكتىنىڭ ئېچىكى مېخانىزمى بولغان كارخانا مۇكەممەل، ساغلام بولمسا، مۇلۇك قىممىتىنى كۆپەيتكىلى، ساقلاپ قالغىلى بولمايدۇ، تېخنىكا جەھەتتە ئىلگىرىلىيەلمەيدۇ. زىيانغا ئۆزى مەسئۇل بولالمايدۇ، ئۇنۇمنى ئاشۇرغىلى بولمايدۇ، مەنپەئەتتە تەڭپۇڭلۇقنى ساقلاپ قالغىلى بولمايدۇ، شۇنىڭدەك بازار سىستېمىسىنىڭ يېتىلىشى ۋە تەرەققىي قىلىشىغا، ئومۇمىي جەھەتتىن تەڭشەش - تىزگىنلەش سىستېمىسىنىڭ مۇكەممەللىشىشى ۋە كۈچىيىشىگە پاسسىپ تەسىر پەيدا قىلىدۇ. كارخانىلارنى بازار ئىگىلىكى ئىزغا سېلىپ، زامانىۋى كارخانا تۈزۈمىنى ئورنىتىپ، كارخانىلارنى جانلاندۇرۇپ ۋە ھاياتىي كۈچكە ئىگە قىلىپ، ئۇلارنى ھەقىقىي تۈردە ئۆزىگە ئۆزى خوجا ھالدا ئىگىلىك باشقۇرىدىغان، پايدا - زىيانغا ئۆزى مەسئۇل بولىدىغان، ئۆزىنى ئۆزى راۋاجلاندۇرىدىغان، ئۆزىنى ئۆزى چەكلەيدىغان مەبلەغ سالغۇچى سۈبيېكتقا ۋە قانۇنىي ئىگە گەۋدىگە ئايلاندۇرۇش قىلىشقا ئېگىشلىك ئىش بولۇپلا قالماستىن، بەلكى بۇ جەھەتتە تېز ھەرىكەت قىلىش كېرەك، ھەرىكەت قانچە تېز بولسا، شۇنچە ياخشى بولىدۇ.

ئىككىنچى، يېڭى ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمى تېز ئىنكاس قايتۇرۇش ئىقتىدارىغا ئىگە بولۇشى كېرەك. بازار ئەھۋالى جەڭگاھىنىڭ ئەھۋالىغا ئوخشاش تېز ئۆزگىرىپ تۇرىدۇ. بازار ئۇچۇن ئېنىقاندا، ۋاقىت پۇل، ۋاقىت جان دېمەكتۇر. نۆۋەتتە بىز خېرىس بىلەن پۈرسەت تەڭ مەۋجۇت بولۇۋاتقان ھالقىلىق مەزگىلدە تۇرماقتىمىز، قايسى ئىشنى قىلىشتىن قەتئىينەزەر سۆرەلمىلىك قىلساق بولمايدۇ. پۈرسەتنى قولدىن بەرمەسەك روناق تاپمىز، پۈرسەتنى قولدىن بەرسەك زاۋال تاپمىز. كارخانىلارنىڭ

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ھامىدىن نىياز ئىلدا قىسمغا بېرىپ كوماندىر - جەڭچىلەردىن ھال سورىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **لۇۋاڭخاۋ** خەۋىر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى ھامىدىن نىياز «1- ئاۋغۇست» ئارمىيە بايرىمى ھارپىسىدا ئىلى چېگرا مۇداپىئە پونكتى ۋە قوراللىق ساقچى قىسىم كوماندىر - جەڭچىلىرى تۇرۇشلۇق جايلارغا بېرىپ، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىگە ۋاكالىتەن كوماندىر - جەڭچىلەردىن سەمىمىي ھال سورىدى، ئۇلارنىڭ بايرىمىنى تەبرىكلىدى. ئۇلارنى چېگرا مۇداپىئە خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش، ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداشقا رىغبەتلەندۇردى.

ھامىدىن نىياز قوراللىق ساقچى مەلۇم قىسمىدىكى كوماندىر - جەڭچىلەرنى يوقلىغاندا، بۇ قىسمنىڭ غۇلجا شەھىردە يۈز بەرگەن «5- فېۋرال» ئېغىر دەرىجىدىكى ئۇرۇش، چېقىش، بۇلاش، مالىمانچىلىق پەيدا قىلىش ۋەقەسىنى تىنچىتىش ۋە چارلاش، قاچقۇن جىنايەتچىلەرنى قوغلاپ تۇتۇش، مۇھىم ئورۇنلارنى قوغداش ئىشىغا كۆرۈنەرلىك تۆھپە قوشقانلىقىنى ماختىدى. ئۇ مۇنداق دېدى: قىسىملارنىڭ بۇ يەردە ئۇرۇشى دۇشمەن ئۈچۈن ناھايىتى چوڭ تەھدىت، خەلق ئارمىسى ئۈچۈن ئىنتايىن زور باشپاناھلىق. ھامىدىن نىياز قىسىم ئاشخانىسى، گازارمىلارغا بېرىپ تەپۈرزور تەقدىم قىلدى. ئۇلارنى دۇشمەننى يوقىتىش ماھارىتىنى جاپاغا چىداپ مەشق قىلىپ، ۋەتەن زېمىنىنىڭ پۈتۈنلۈكىنى قوغداش ئۈچۈن تۆھپە قوشۇشقا رىغبەتلەندۈردى.

ئىلى ئوبلاستى ۋە ئىلى ۋىلايىتىنىڭ ئاساسىي رەھبەرلىرىدىن كاك كېجيەن، جاك گۇلياك ھال بۇنىڭدىن كېيىنكى نىشان، ۋەزىپە ۋە تەدبىرلەر بەلگىلەندى. ئاپتونوم رايونىنىڭ رەسمىي ئابلەت ئابدۇرېشىت يېغىنغا يازما سۆز سۇندى، ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەسمىي جاك يۈنچۈەن يېغىندا سۆز قىلدى.

ئابلەت ئابدۇرېشىتنىڭ يازما سۆزىدە مۇنداق بىلەن ھۆكۈمەتنىڭ ئىتتىپاقلىقى، ھەربىيلەر بىلەن خەلقنىڭ ئىتتىپاقلىقى ۋە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى يەنمۇ كۈچەيتىپ، يۇقىرىنىڭ بىر تۇتاش قوماندانلىقى ۋە ماسلاشتۇرۇشى ئاستىدا، تېخمۇ مۇھىم رول ئويناشى لازىم.

ھامىدىن نىياز موڭغۇلكۆرە ناھىيىسىنىڭ سۇمبە چېگرا مۇداپىئە پونكتىدا چېگرا مۇداپىئە قاراۋۇلخانىسىغا، ئۇچرىشىش پونكتىغا بېرىپ، ۋەزىپە ئۆتەۋاتقان كوماندىر- جەڭچىلەرنى يوقلىدى. ئۇلارغا رەھبەرلىك تېلېۋىزور تەقدىم قىلدى. ئۇلارنى دۇشمەننى يوقىتىش ماھارىتىنى جاپاغا چىداپ مەشق قىلىپ، ۋەتەن زېمىنىنىڭ پۈتۈنلۈكىنى قوغداش ئۈچۈن تۆھپە قوشۇشقا رىغبەتلەندۈردى.

ئىلى ئوبلاستى ۋە ئىلى ۋىلايىتىنىڭ ئاساسىي رەھبەرلىرىدىن كاك كېجيەن، جاك گۇلياك ھال گۇللىنىشى ۋە تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەرنى يارىتىۋاتقانلىقىنى يۇقىرى باھالىدى. ئۇلار ئۆز نۆۋىتىدە ئىلى ئوبلاستىنىڭ ئاساسىي قۇرۇلۇشنىڭ ئالدىنقى باسقۇچلۇق خىزمىتى ھەققىدە مۇھىم نۇقتىلارنى تەكىتلىدى.

ھامىدىن نىياز ئىلدا قىسمغا بېرىپ كوماندىر - جەڭچىلەردىن ھال سورىدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **خۇاڭ جيەنجياڭ** خەۋىر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايون مۇشۇ ئايىنىڭ 17 - كۈنى ئاساسىي قۇرۇلۇشنىڭ ئالدىنقى باسقۇچلۇق خىزمىتى يېغىنىنى چاقىردى. يېغىندا ئاپتونوم رايونىمىز ئاساسىي قۇرۇلۇشنىڭ ئالدىنقى باسقۇچلۇق خىزمەتلىرىدىكى تەجرىبىلەر ۋە ساقلانغان مەسىلىلەر يەكۈنلەندى، دېيىلدى: ئاساسىي قۇرۇلۇشنىڭ ئالدىنقى باسقۇچلۇق خىزمىتىنى ئىنتايىن مۇھىم ئاسلىي خاراكتېرلىك خىزمەت. ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر ئاساسىي قۇرۇلۇشنىڭ ئالدىنقى باسقۇچلۇق خىزمىتىگە چوقۇم يېتەرلىك ئەھمىيەت بېرىشى، رەھبەرلىكىنى كۈچەيتىشى ھەم مۇۋاپىق راسخوت ئاجرىتىپ، ئالدىنقى باسقۇچلۇق خىزمەتنىڭ ئۇنۇملۇق قانات يايدۇرۇلۇشى ئۈچۈن زۆرۈر شارائىت ھازىرلىشى كېرەك. ئاپتونوم رايون 9- بەش يىللىق پىلان ۋە 2010 - يىلىغىچە بولغان كەلگۈسى تەرەققىيات پروگراممىسىنى دەۋر قىلىپ، قۇرۇلۇش تۈرلىرىنىڭ ئالدىنقى باسقۇچلۇق خىزمەت پىلانىنى جىددىي تۈزۈپ چىقىدۇ. چوڭقۇر تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىپ قۇرۇلۇش تۈرلىرى ئۈستىدە تەدبىر بەلگىلەش سەۋىيىسىنى ئۈستۇرىدۇ.

جاك يۈنچۈەن مۇنداق دېدى: ئاساسىي قۇرۇلۇشنىڭ ئالدىنقى باسقۇچلۇق خىزمەتلىرىنىڭ ياخشى - يامان بولۇشى شۇ تۈرگە مەبلەغ سالغۇچىلارنى قولغا كەلتۈرۈش - كەلتۈرەلمەسلىككە مۇناسىۋەتلىك بولۇپلا قالماستىن، چوڭقۇر قاتلاملىدىن قارىغاندا، ئىستراتېگىيىلىك نىشانغا يېتىش - يېتەلمەسلىكىمۇ مۇناسىۋەتلىك. ئاساسىي قۇرۇلۇشنىڭ ئالدىنقى باسقۇچلۇق خىزمەتلىرىنى ھەقىقىي چىڭ تۇتۇپ، دۆلەتنىڭ قوللىشىنى تېخمۇ قولغا كەلتۈرۈش، قېرىنداش ئۆلكە، ئاپتونوم رايون ۋە چەت ئەللەرنىڭ مەبلەغ سېلىشى ئۈچۈن شارائىت ھازىرلاش - نۆۋەتتىكى پۈرسەتنى چىڭ تۇتۇشنىڭ ئىنتايىن مۇھىم سۇراشتا ھامىدىن نىيازغا ھەمراھ بولدى. بىر تەرىپى.

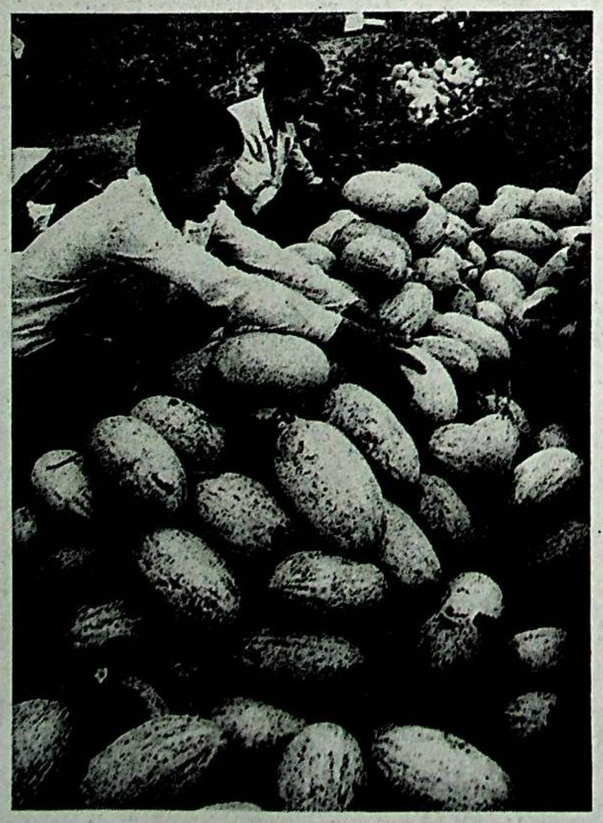

قوغۇنچىلىقتا مەملىكەت بويىچە ئۆلكە كۆرسىتىش رايونى - «103» تۇمەن - مەيدانى بۇ يىل 30 مىڭ مودىن كۆپرەك يەرگە تېرىلغان قوغۇندىن مول ھوسۇل ئالىدى.ھازىرغىچە بۇ تۇمەن - مەيداندىن ئىچكى ئۆلكە، شەھەرلەرگە ۋە خەلقارا بازارغا يۆتكەلگەن قوغۇن 40 مىڭ تونناغا يېقىنلاشتى.

شياۋۇپنسەي فوتوسى

ئۇرۇمچى شەھەرلىك پارتكومىنىڭ شۇجىسى ۋۇدۇنفۇ قاتارلىق رەھبەرلەر يېقىندا ئۇرۇمچى شەھىرى «غالىبىيەت» يولى پوچتا ئىدارىسىگە كېلىپ، مەملىكەت بويىچە مۇنەۋۋەر پوچتكەش، ئۇرۇمچى شەھىرى بويىچە مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزاسى ئەكىبەر ئىمىننى يوقلىدى. ھەر مىللەت پوچتا خادىملىرىنى ئۆزئارا ئىتتىپاقلىشىش، ئۆگىنىشكە، شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداشقا چاقىردى.

سۈرەتتە: شەھەر رەھبەرلىرى ئەكىبەر ئىمىن قاتارلىق پوچتكەشلەر بىلەن بىللە.

زىببۇللا ئابلىز خەۋىرى ۋە فوتوسى

قەشقەر ۋىلايەتلىك پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسى ئاز سانلىق مىللەت ئىختىساس ئىگىلىرىنى تەربىيەلەشكە ئەھمىيەت بەرمەكتە

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇللا ئابدۇرېشىت** خەۋىر قىلىدۇ: قەشقەر ۋىلايەتلىك پوچتا- تېلېگراف ئىدارىسى رەھبەرلىكى ئاز سانلىق مىللەت ئىختىساس ئىگىلىرىنى تەربىيەلەشكە ئەھمىيەت بەردى.

قەشقەر ۋىلايىتىنىڭ پوچتا - تېلېگراف ئىشلىرىنىڭ يېقىنقى يىللاردىن بۇيانقى تەرەققىياتى قەشقەرنى مەملىكەت ۋەخەلقارا ئاغا تونۇتۇشتا ناھايىتى زور رول ئويناندى. پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسى ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرى ۋە كەسىپ - تېخنىكا خادىملىرىنى زامانىۋىلاشقان خەۋەرلىشىش - ئالاقەلىشىشنىڭ ئېھتىياجىغا ئويغۇنلاشتۇرۇش ئۈچۈن رايون، ئۆلكە ھالقىغان ھەر دەرىجىلىك مەكتەپ ۋە كۇرسلاردا ۋە چەت ئەللەردە تەربىيىلدى. ھازىرغىچە تەربىيىلەنگەنلەر 57 ئادەم (قېتىم) گە يەتتى، بۇنىڭ ئۈچى چەت ئەلدە بىلىم ئاشۇردى. ھازىر بۇ ئىختىساس ئىگىلىرى ۋىلايەتنىڭ پوچتا- تېلېگراف سىستېمىسىدا تايانچلىق رول ئويناماقتا.

خوتەن ناشيول باش ئوچاستىكسى ناشيول بويلىرىنى كۆكەرتىش بىلەن داۋالىنىۋاتقان باغۋاراناشتۇرۇشنى تەڭ ئورتۇپ، ناشيولچىلارنىڭ خىزمەت ۋە تۇرمۇش شارائىتىنى ياخشىلىدى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن، گۈلزار مۇھەممەت** خەۋەر قىلدۇ: خوتەن ناشيول باش ئوچاستىكسى ناشيوللارنى ئاسراش، باشقۇرۇشنى چىڭ تۇتۇش ئاساسىدا، ناشيول بويلىرىنى كۆكەرتىپ، داۋالىنىۋاتقان باغۋارانلارنى كۆرۈنەرلىك ھويلا - ئارام‌لىرىنى خىزمەت ۋە تۇرمۇش شارائىتىنى كۆرۈنەرلىك ياخشىلىدى. ئوچاستىكا بويىچە 158 كىلومېتىر ئۆزۈنلۇقتا ناشيول ئېھاتە ئورمىنى بەرپا قىلىنىپ، قۇم - بوران ئاپىتىنىڭ ناشيوللارغا كەلتۈرىدىغان زىيىنى ئازايتىلدى، داۋالىنىۋاتقان باغۋارانلىشىش نىسبىتى 100% كە يەتتى.

خوتەن ناشيول باش ئوچاستىكسى 640 كىلومېتىر ئۆزۈنلۇقتىكى دۆلەت يولى، 125 كىلومېتىر ئۆزۈنلۇقتىكى ئۆلكە يولى، 43 كىلومېتىر ئۆزۈنلۇقتىكى مەخسۇس ناشيولنى ئاسراش ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئالغان بولۇپ، قارىمىقىدا بەش ئوچاستىكا، 25 داۋالىنىش ناشيول ئاسراش قوزۇلۇش ئەترىتى بار. بۇ ناشيول باش ئوچاستىكسى 1980 - يىلدىن بۇيان، ناشيول بويلىرىنى كۆكەرتىش، داۋالىنىۋاتقان باغۋارانلاشتۇرۇشنىڭ 8 - بەش يىللىق ۋە 9- بەش يىللىق پىلانلىق تۈزىدى ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى چىڭ تۇتتى، ئۇلار يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ناشيول بويلىرىنى كۆكەرتىشكە 600 مىڭ يۇمۇ مەبلەغ سالدى. ئوچاستىكا ۋە داۋالىنىۋاتقان رەھبەرلىك ئۈزلىرى تۈرۈشلۇق جايلاردىكى ھۆكۈمەت ۋە ئورمانچىلىق تارماقلىرىنىڭ ھەر تەرەپلىمە ياردىمىنى قولغا كەلتۈرۈپ، ناشيول بويلىرىنى كۆكەرتىش قەدىمىنى تېزلەتتى. نەتىجە ناشيول ئوچاستىكسى ناشيول بويلىرىدىكى ئورمانلارنى ئاسراپ ۋە كۆپەيتىپ ئۆنۈمى 11.5 مىليون كۇبومېتىر ياغاچقا يەتتى. ئۇنىڭ ئۈستىگە ناشيول بويلىرىنى كۆكەرتىش ئارقىلىق ئۇرۇقلۇق ناشيول ئېھاتە ئورمانلىقى 1.5 مىليون مو ئاشتى. ناشيول بويلىرىنى كۆكەرتىش ئارقىلىق ئۇرۇقلۇق ناشيول ئېھاتە ئورمانلىقى 1.5 مىليون مو ئاشتى. ناشيول بويلىرىنى كۆكەرتىش ئارقىلىق ئۇرۇقلۇق ناشيول ئېھاتە ئورمانلىقى 1.5 مىليون مو ئاشتى.

ئۇچاستىكسى ناشيول بويلىرىدىكى قاقاسلىققا سۇ باشلاپ، لاي ئېقىتىپ، 70 مېتر كەڭلىكتە 13 كىلومېتر ئۆزۈنلۇقتا ناشيول ئېھاتە ئورمىنى بەرپا قىلىنىپ، قۇم - بوران ئاپىتىنىڭ ناشيوللارغا كەلتۈرىدىغان زىيىنى ئازايتىلدى، 25 داۋالىنىش ھەمسىدە بىردىن كىچىك ھۆللىك باغ، بىردىن كىچىك كۆكاتلىق، بىردىن كىچىك گۈللۈك، بىردىن كىچىك ئورمانلىق، بىردىن ئۆزۈم بارىڭى بىنا قىلىندى. بۇنىڭ بىلەن ھەم ناشيولچىلارنىڭ خىزمەت شارائىتى ياخشىلاندى، ھەم تۇرمۇش شارائىتىدىمۇ روشەن ياخشىلىنىش بولدى، داۋالىنىۋاتقان مۇھىتى گۈزەللەشتى. باش ئوچاستىكا بويىچە بەرپا قىلىنغان باغ ۋە كۆكاتلىق 826 موغا يەتتى. بۇنىڭ ئىچىدە مېۋىلىك باغ 285 موغا، كۆكاتلىق 250 موغا، ئورمانلىق 185 موغا، گۈللۈك 124 موغا، ئۆزۈملۈك باغ 85 موغا يەتتى. يېقىنقى ئۈچ يىلدىن بۇيان باش ئوچاستىكا بويىچە ھەر بىر ئىشچى - خىزمەتچىگە ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 100 كىلوگرامدىن مېۋە - چېۋە، 800 كىلوگرامدىن كۆكاتات توغرا كەلدى. «باش ئوچاستىكا» توت باغ، بىر باراڭلىق داۋالىنىۋاتقان بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرغاندىن بۇيان ساغان، ئەندىرە، زاۋا داۋالىنىۋاتقان شۇ جايدىكى كىشىلەر سايا‌ھەت قىلىدىغان ياخشى سەيلىگاھقا ئايلاندى. زاۋا داۋالىنىۋاتقان مەملىكەت بويىچە «ئون ئەڭ ياخشى داۋالىنىۋاتقان» قاتاردىن ئورۇن ئالدى ھەم ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك مەدەنىيەتلىك ئورۇن بولدى. خوتەن ناشيول باش ئوچاستىكسى 1995 - يىلى ئورمانچىلىق منىستىرلىكى، كادىرلار منىستىرلىكى، دۆلەت كۆكەرتىش كومىتېتى تەرىپىدىن «كۆكەرتىش خىزمىتىدىكى ئىلغار ئورۇن» بولدى.

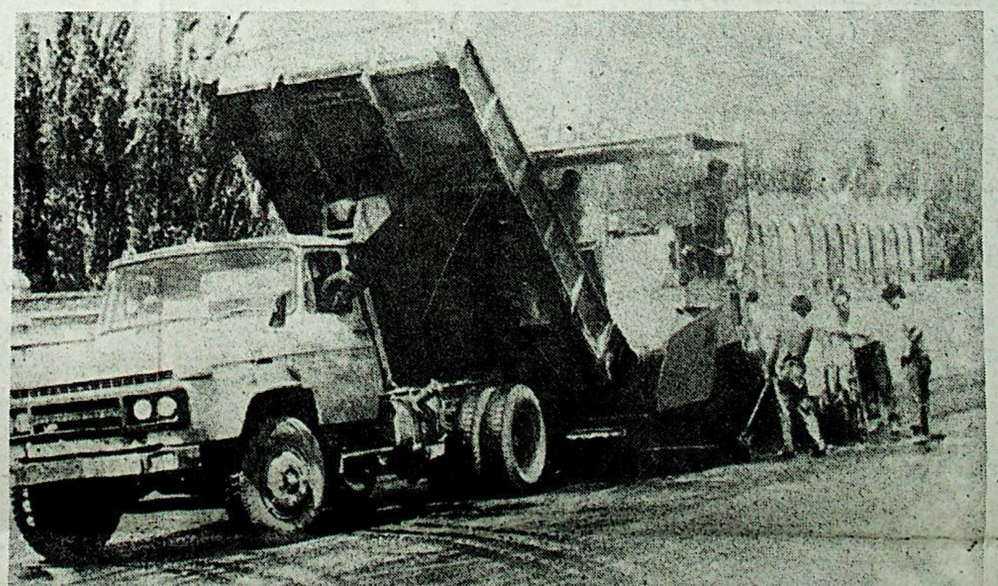

قۇمۇل ئۆلايىتىدە سۇلياۋ قوتاندا مال بورداش تېخنىكىسى ئومۇملاشماقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابلىز ئۆمەر ھاجى** خەۋەر قىلدۇ: قۇمۇل ئۆلايىتى ئۆتكەن يىلى كۆزدىن باشلاپ سۇلياۋ قوتاندا مال بورداش تېخنىكىسىنى ئومۇملاشتۇرۇپ، خۇشاللىنارلىق نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى.

بۇ ئۆلايەت بۇ تېخنىكىنى كېڭەيتىشتە نىشانلىق باشقۇرۇشنى ئومۇمىيۈزلۈك يولغا قويۇپ، قاتلاممۇ قاتلام مەسئۇلىيەتنامە ئىمزالدى. قوتاننىڭ سان، سۈپەت تەلىپى ئېنىق بېكىتىلىپ، مۇكاپاتلاش، جازالاش تەدبىرلىرى يولغا قويۇلدى. ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى تۈزۈپ، ھەر بىر قوتانغا 300 يۆەندىن قوشۇمچە ياردەم پۇلى ئاجرىتىلىش بىلەن بىللە، ئۆلايەت مالىيىسىدىن 5 مىليون 288 مىڭ يۈەن، ناھىيە (شەھەر) مالىيىسىدىن 2 مىليون 644 مىڭ يۈەن قەرز بېرىلدى. تېخنىكا جەھەتتىن تەربىيىلەش ياخشى ئىشلەندى. گېزىت، رادىئو، تېلېۋىزىيە قاتارلىق تەشۋىقات ۋاستىلىرىدىن پايدىلىنىپ، دېھقان، چارۋىچىلارغا سۇلياۋ قوتاندا چارۋا بورداشنىڭ ئەھمىيىتى كەڭ تەشۋىق قىلىندى. 195 قارار كۇرس ئېچىلىپ، سۇلياۋ قوتاندا مال بورداش تېخنىكىسى بويىچە 129 مىڭ ئادەم (قېتىم) تەربىيىلەندى. شۇڭا ھازىرغىچە قۇمۇل ئۆلايىتى بويىچە ياسالغان سۇلياۋ قوتان 2944 كە، كۆلىمى 194 مىڭ كۇادرات مېتىرغا يېتىپ، ئاپتونوم رايونىمىزدا بار سۇلياۋ قوتانىنىڭ 40% نى ئىگىلەشتەك ياخشى نەتىجە بارلىققا كەلدى.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان لوپ ناھىيىسى كالا نەسلىنى ياخشىلاشنى چىڭ تۇتقانلىقتىن، بۇ يىل 6 - ئايغا قەدەر نەسلى ياخشىلانغان كالا 12 مىڭ 500 تۇياقتىن كۆپرەككە يەتتى.

سۈرەتتە: كالىچىلىق كەسپىي ئالىملىرىدىن بېقىلۇاتقان نەسلى ياخشىلانغان كاللار.
تۇرغۇن تاشتۆمۈر فوتوسى

كېرىيە ناھىيىسىدە چارۋىلارنىڭ 40% نىڭ نەسلى ياخشىلاندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مەتتۇرسۇن مەتسىمن** خەۋەر قىلدۇ: كېرىيە ناھىيىسى يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان چارۋىلارنىڭ نەسلىنى ياخشىلاش خىزمىتىگە ئىزچىل ئەھمىيەت بېرىپ، 40% تەن كۆپرەكىنىڭ نەسلىنى ياخشىلىدى.

ئالگىرى بۇ ناھىيىدە ئاساسلىقى يەرلىك قوي، كالا بېقىلاتتى، ئۇلارنىڭ جۇغى كىچىك، مەھسۇلاتى تۆۋەن بولغاچقا، ناھىيىنىڭ چارۋىچىلىقنى ساغلام راۋاجلاندۇرۇش، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ چارۋىچىلىقتا تاينىنىپ ئائىلە كىرىمىنى كۆپەيتىشىگە تەسىر كۆرسىتەكەنىدى. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، بۇ ناھىيە قوي، كالىلارنىڭ نەسلىنى ياخشىلاشقا ئىزچىل ئەھمىيەت بېرىپ، ناھىيىدىن تارتىپ كەنتلەرگىچە چارۋىلارنىڭ نەسلىنى ياخشىلاشقا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، بىتەكچىلىكنى ھەققىي تۇردە كۈچەيتتى. دېھقان، چارۋىچىلارغا چارۋىلارنىڭ نەسلىنى ياخشىلاشنىڭ ئەھمىيىتىنى چوڭقۇر تەشۋىق قىلدى، ھەر يىلى چارۋىلارنىڭ نەسلىنى ياخشىلاش پىلانىنى تۈزۈپ، ۋەزىپىنى بىزا - بازار، كەنتلەرگىچە ئەمەلىيلەشتۈردى. ھۆددىگەرلىك مەسئۇلىيەتنامىسى ئىمزالاپ، مۇكاپاتلاش، جازالاش تەدبىرلىرىنى يولغا قويۇپ ئەمەلىيلەشتۈردى. ئۇچ تەرەپ بىر ئازدىن چىقىرىش ئۇسۇلىنى قوللىنىپ، پائال مەبلەغ توپلاپ، ناھىيە بويىچە 28 ئورۇندا ئۇرۇقلاندۇرۇش پونكتى قۇردى. ناھىيىلىك چارۋىچىلىق ئىدارىسى، ناھىيىلىك مال دوختۇرلۇق پونكتى تېخنىك خادىملارنى باشقۇرۇش ۋە تەربىيىلەشنى كۈچەيتىپ، ئۇلارنىڭ تېخنىكا سەۋىيىسىنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈرۈش بىلەن بىللە، چارۋىلارنى ئۇرۇقلاندۇرۇشنىڭ تېخنىكا تەلىپى بويىچە ئىشلىنىشىگە تولۇق كاپالەتلىك قىلدى. كالا نەسلىنى ياخشىلاشتا سۈنئىي ئۇرۇقلاندۇرۇشنى ئاساس قىلىپ، ئۇزگەرتىش، قوي نەسلىنى ياخشىلاشتا تەبىئىي ئۇرۇقلاندۇرۇشنى ئاساس قىلىپ، لىنكولىن، ئالەي قويىغا ئۇزگەرتىشنى تىرىشىپ ئىشقا ئاشۇردى. 6 - ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر ناھىيە بويىچە نەسلى ياخشىلانغان كالا 6592 تۇياقتا يېتىپ، ئومۇمىي كالىنىڭ 40.4% نى؛ نەسلى ياخشىلانغان قوي 225 مىڭ تۇياقتىن ئېشىپ، ئومۇمىي قوينىڭ 45.6% نى ئىگىلىدى.

ئونيارىۋزى يېزىسى چارۋىچىلىقنىڭ ئىقتىسادىي ئونۇمىنى يۇقىرى كۆتۈردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇۋۇھلى ئەخمىدى** خەۋەر قىلدۇ: ئىلى ۋىلايىتى بويىچە شاخ - شۇمبا بىلەن چارۋا بېقىشتىكى «ئۇلكىلىك يېزا» - غۇلجا ناھىيىسىنىڭ ئونيارىۋزى يېزىسى چارۋىلارنىڭ نەسلىنى ياخشىلاش، ئىشلەپچىقىرىشنى خاتىمە بېرىش ئۇچۇن، چارۋىلارنىڭ نەسلىنى ياخشىلاشنى چىڭ تۇتۇپ، شىنجاڭ ئىنچىكە يۇڭلۇق قويى، نەسىللىك ئالتاي، مەكىت قوچقىرى، شىنجاڭ قوڭۇر كالىسى، شىنجاڭ قارا- ئالا كالىسى، سىمىنتال كالىسىنى باشقۇرۇش ۋە تەربىيىلەشنى كۈچەيتىپ، ئۇلارنىڭ تېخنىكا سەۋىيىسىنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈرۈش بىلەن بىللە، چارۋىلارنى ئۇرۇقلاندۇرۇشنىڭ تېخنىكا تەلىپى بويىچە ئىشلىنىشىگە تولۇق كاپالەتلىك قىلدى. كالا نەسلىنى ياخشىلاشتا سۈنئىي ئۇرۇقلاندۇرۇشنى ئاساس قىلىپ، ئۇزگەرتىش، قوي نەسلىنى ياخشىلاشتا تەبىئىي ئۇرۇقلاندۇرۇشنى ئاساس قىلىپ، لىنكولىن، ئالەي قويىغا ئۇزگەرتىشنى تىرىشىپ ئىشقا ئاشۇردى. 6 - ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر ناھىيە بويىچە نەسلى ياخشىلانغان كالا 6592 تۇياقتا يېتىپ، ئومۇمىي كالىنىڭ 40.4% نى؛ نەسلى ياخشىلانغان قوي 225 مىڭ تۇياقتىن ئېشىپ، ئومۇمىي قوينىڭ 45.6% نى ئىگىلىدى.

كۆكەرتىش قەدىمىنى تېزلەتتى. نىيە تاشيول ئۇچاستىكىسى تاشيول بويلىرىدىكى ئورمانلارنى ئاسراپ ۋە كۆپەيتىپ ئۇنىڭ ئۇزۇنلۇقىنى 11.5 كىلومېتىرغا يەتكۈزدى. لوپ تاشيول

بورتالا شەھىرىدە يېزا - بازار كارخانىلىرى تېز كۆپەيمەكتە

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇغېنى خۇدابەردى** خەۋەر قىلىدۇ: بورتالا شەھەرلىك پارتكومنىڭ ھەقىقىي كۆڭۈل بۆلۈشى، مەدەت بېرىشى بىلەن بورتالا شەھىرىدە يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ كۆپىيىش سۈرئىتى تېز، ئۈنۈمى ياخشى بولماقتا.

بۇ شەھەردە 1993 - يىلىدىن بۇيان يېزىلاردا غوللۇق كارخانىلارنى قۇرۇش ئاساس قىلىنغان كارخانا ئىسلاھاتى يولغا قويۇلدى، ھەر بىر يېزا - بازاردا ئومۇمىي مەبلىغى 200مىڭ يۈەندىن ئاشىدىغان كارخانىدىن بىرنى؛ ھەر بىر كەنتتە مەبلىغى 50مىڭ يۈەندىن ئاشىدىغان كارخانىدىن بىرنى قۇرۇش بويىچە قاتلاممۇ قاتلام مەسئۇلىيەتنامە ئىمزالاندى. مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار خادىم ئاجرىتىپ، كارخانىلارنىڭ تېخنىكا، باشقۇرۇش خىزمىتىگە ياردەم بەردى. مەھسۇلاتلارنىڭ سۈپىتىنى ئۆستۈرۈش، بازار رىقابىتىدە پۇت تىرەپ تۇرۇشقا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، تېخنىك خادىملارنى تەربىيىلەش، ئۆگىنىش، ئېكسكۇرسىيىگە ئۇيۇشتۇرۇش قاتارلىق خىزمەتلەر ئىشلەندى. نەتىجىدە 1996- يىلنىڭ ئاخىرىغا قەدەر يېزا- بازار كارخانىلىرى 2488گە، سانائەت ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 220 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1993 - يىلدىكىدىن ئايرىم - ئايرىم ھالدا 38.6 %، 117 % ئاشتى. يىللىق مەھسۇلات ئومۇمىي قىممىتى 20 مىليون يۈەندىن ئاشىدىغان كارخانا ئالتىگە، يىللىق مەھسۇلات قىممىتى 1 مىليون يۈەندىن ئاشىدىغان كارخانا 16گە يەتتى.

كۇچا ناھىيىسى تۆمۈريول قۇرۇلۇشىنىڭ ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشىغا قولايلىق شارائىت يارىتىپ بەرمەكتە

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابلىمىت ئەبەيدۇللا** خەۋەر قىلىدۇ: جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريولىنىڭ كۇچا ناھىيىسىدىن كېسىپ ئۆتىدىغان قىسمىنىڭ ئوڭۇشلۇق، ۋاقتىدا تاماملىنىشى ئۈچۈن، كۇچا ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى قولايلىق شارائىت يارىتىپ بەرمەكتە.

دۆلەتنىڭ نۇقتىلىق قۇرۇلۇش تۈرلىرىدىن بىرى بولغان بۇ قۇرۇلۇشنىڭ كۇچا ناھىيىسى بۆلىكىدە بۇ يىل 2 - ئايدا ئىش باشلانغانىدى. ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بۇ ئىشقا جىددىي قاراپ، دەرھال تۆمۈريول قۇرۇلۇشىغا رەھبەرلىك قىلىش، ياردەم بېرىش ئىشخانىسى قۇرۇپ، بىر مۇئاۋىن ھاكىمنى بۇ ئىشقا مەسئۇل قىلدى. ئىشخانا خادىملىرى يول پىلانىنى ئالدىن پىششىق ئىگىلەپ، ناھىيىلىك يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى بىلەن بىرلىكتە تۆمۈريول كېسىپ ئۆتىدىغان يېزا- مەيدانلارغا باردى ھەمدە يېزىلاردىكى تۇرالغۇسى چېقىلىدىغان ئائىلىلەرگە ئۆي ئورنى كۆرسىتىپ بېرىش، تېرىلغۇ يەرلەرگە، مايسىلارغا تۆلەم بېرىش خىزمەتلىرىنى ئەستايىدىل، ۋاقتىدا ئىشلىدى. ئىش ئورنىدا مەسىلىلەرنى ھەل قىلىپ، قۇرۇلۇش سۈرئىتىنى تەسىرگە ئۇچراتمىدى. 6 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە ياقا، ئۇزۇن، بېھىشباغ، ئۇچئۆستەڭ قاتارلىق يېزىلاردىكى 180 ئائىلە، 17 مىڭ 312 كۋادرات مېتىر قۇرۇلۇش، 2290 مو تېرىلغۇ يەر، 819 مىڭ 503تۈپ مېۋىلىك - مېۋىسىز دەرەخ قاتارلىقلار ئۈچۈن جەمئىي 6 مىليون 468مىڭ يۈەن تۆلەم پۇلى تارقىتىپ، خەلقنى خاتىرجەم قىلىپ، تۆمۈريول قۇرۇلۇشىنىڭ ئوڭۇشلۇق، ۋاقتىدا تاماملىنىشىغا قولايلىق شارائىت ياراتتى.

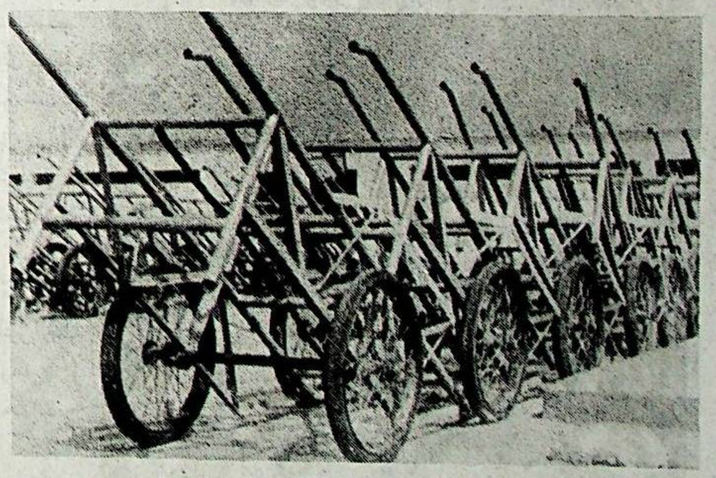

پوسكام ناھىيىلىك پاختا - چىگە شىركىتىگە قاراشلىق ئىككىسۇ يېزىلىق پاختا زاۋۇتى بۇ يىلقى پاختا سېتىۋېلىش تەييارلىق ئىشلىرىنى ياخشى ئىشلىدى. بۇ زاۋۇت ھازىرغا قەدەر تۈرلۈك پاختا پرىيوم قىلىش ئۇسكۇنىلىرىنى رېمونت قىلىپ، تولۇقلاشقا تېگىشلىكلىرىنى تولۇقلىغاندىن باشقا، 20دىن ئارتۇق ھارۋىنى رېمونت قىلىپ تەقلەپ قويدى.

سۈرەتتە: تەقلەپ قويۇلغان ھارۋىلار.

ئابلىمىت بارات فوتوسى

غۇلجا شەھىرى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان 84 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ يېڭىدىن ۋە كېڭەيتىپ ياسالغان يولنى 20 كىلومېتىردىن ئاشۇردى.

سۈرەتتە: كېڭەيتىپ ياسىلىۋاتقان يول.

كامال جامال فوتوسى

غۇلجا شەھەرلىك سېمونت زاۋۇتى جانلىق تەدبىر قوللىنىپ قىيىن ئەھۋالدىن قۇتۇلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تۇرسۇنمۇھەممەت ئوسمان** خەۋەر قىلىدۇ: غۇلجا شەھەرلىك سېمونت زاۋۇتى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، بازارغا قاراپ مەھسۇلات ئىشلەپچىقىرىش، مەھسۇلات تۈرلىرىنى كۆپەيتىش، تېخنىكا يېڭىلاپ، سۈپەتنى يۇقىرى كۆتۈرۈشتەك تەدبىرلەرنى قوللىنىپ قىيىن ئەھۋالدىن قۇتۇلدى.

ئۆتكەن يىلى بازار كاسات بولۇش سەۋەبىدىن قىيىن ئەھۋالغا چۈشۈپ قالغان بۇ كارخانا يىل بېشىدىلا بىر يۈرۈش مۇكەممەل مەسئۇلىيەت تۈزۈملىرىنى ئورنىتىپ، ئۇنى سېخ، شەخسلەرگىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ مەنپەئىتىنى كارخانىنىڭ مەنپەئىتى بىلەن زىچ باغلىدى. زاۋۇت پارتىيە ياچېيكىسى پارتىيە ئەزالىرىنى ئىشلەپچىقىرىش سىجىللىقى ئېغىر، ھالقىلىق ئىش ئورۇنلىرىغا قويۇپ، ئۇلارنىڭ نەمۇنىلىك، باشلامچىلىق رولى ئارقىلىق باشقىلارنى يېتەكلىدى. بۇ زاۋۇت دۆلەت يولى بېقىشتىكى «ئۇلگىلىك يېزا» - غۇلجا ناھىيىسىنىڭ ئونيارىۋزى يېزىسى چارۋىلارنىڭ نەسلىنى ياخشىلاش، ئېغىل - قوتانلارنى ئۆلچەملەشتۈرۈش، ئوت - چۆپ مەنبەسىنى كېڭەيتىش، ئوت - چۆپ، يەم - خەشەك تەييارلاش قاتارلىقلارنى چىڭ تۇتۇپ، چارۋىچىلىقنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمىنى كۆرۈنەرلىك ئۆستۈردى.

ئونيارىۋزى يېزىسى بۇ يىل سانلا قوغلىشىپ، ئۈنۈمگە ئەھمىيەت بەرمەيدىغان ئەنئەنىۋى چارۋىچىلىق 312 - لىنىيىسىنىڭ سايرام بويىدىن چىڭسىخوزىغىچە بولغان بۆلىكىنى كېڭەيتىپ ياساش قۇرۇلۇشىغا كېرەكلىك «500»، «600» سېمونتنى تېز ئىشلەپچىقىرىپ بازارغا سالغانىدى. ئالاقىدار ئورۇنلار سىناق قىلىپ بۇ خىل سېمونتنىڭ چىداملىق، پارقىراق، قېتىشچانلىقى يۇقىرى ئىكەنلىكىنى مۇقىملاشتۇردى. نەتىجىدە بۇ زاۋۇت 10 مىڭ توننىدىن ئارتۇق سېمونت سېتىش توختامى ئىمزالاپ، بازار ئېھتىياجىنى قامدىيالماي قالدى. يېڭى زىددىيەتنى دەرھال ھەل قىلىش ئۈچۈن، زاۋۇت رەھبەرلىكى 5 - ئايدا 50 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، ئايلانما خۇمداننىڭ ئەسلىدىكى سائىتىگە ئالتە توننا سېمونت ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارىنى سەككىز توننىغا كۆتۈردى. زاۋۇت 6 - ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر 10مىڭ توننىدىن ئارتۇق مەھسۇلات ئىشلەپچىقىرىپ، 4 مىليون 500 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق قىممەت ياراتتى.

خېجىڭ ناھىيىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ بازار ئىگىلىكى بىلەن شۇغۇللىنىشىغا پايدىلىق شارائىت يارىتىپ بەرگەنلىكتىن، بازارغا كىرىپ ھەر خىل سودا بىلەن شۇغۇللىنىدىغانلار يىلمۇ يىل كۆپىيىپ 4980گە يەتتى، ئۇلار ناھىيە ئىقتىسادىنى ياخشىلاشتا تايانچ كۈچ بولۇپ قالدى.

سۈرەتتە: دېھقانلار بوردىغان قويلىرىنى بازاردا سويۇپ ساتماقتا.

تۇردى ئەبەيدۇللا، خوۋېنمىن فوتوسى

يەكەن ناھىيىسى «ئوتلاق قانۇنى»نى ئىزچىللاشتۇرۇشنى كۈچەيتىپ، ئوتلاقتىن پايدىلىنىش ئۈنۈمىنى ئۆستۈردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **بۇنىياز قادىر** خەۋەر قىلىدۇ: يەكەن ناھىيىسى «ئوتلاق قانۇنى»نى ئىزچىللاشتۇرۇشنى ناھىيىنىڭ چارۋىچىلىق تەرەققىياتىنى تېزلىتىشتىكى مۇھىم ئىش قاتارىدا چىڭ تۇتقاچقا، ئوتلاقتىن پايدىلىنىش ئۈنۈمى كۆرۈنەرلىك ئۆستى.

يەكەن ناھىيىسىدە 2 مىليون 460مىڭ مو ئوتلاق بار، ئوتلاقلاردىن پايدىلىنىش ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن، ناھىيىلىك چارۋىچىلىق ئىدارىسى ۋە ئوتلاق پونكىتى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ئوتلاق قانۇنى»نى ئۆگىنىش، تەشۋىق قىلىش، ئىزچىللاشتۇرۇشنى چىڭ تۇتتى. گېزىت، رادىئو، تېلېۋىزىيە قاتارلىق تەشۋىقات ۋاسىتىلىرىدىن پايدىلىنىپ، «ئوتلاق قانۇنى»نى كەڭ كۆلەمدە تەشۋىق قىلغاندىن باشقا، مەخسۇس كۇرس ئېچىپ، «ئوتلاق قانۇنى»ئاساسىي بىلىملىرى بويىچە 60ئادەم (قېتىم)تەربىيىلىدى. كوللېكتىپ ۋە شەخسلەر ئىگىدارچىلىقىدىكى ئوتلاقلارنى ئوبدان تىزىملاپ، كوللېكتىپ ۋە شەخسلەرگە ئوتلاقتىن قانۇنلۇق پايدىلىنىش كىنىشكىسىدىن 8106نى تارقىتىپ بەردى. ئوتلاقلاردىكى دورىلىق ئۆسۈملۈكلەرنى كولاپ ئوتلاقلارنى زىيانغا ئۇچرىتىدىغان ئەھۋاللارنى تۈگىتىش ئۈچۈن، قاشالاشتۇرۇلغان ئوتلاق كۆلىمىنى 18 مىڭ 350موغا يەتكۈزدى. ئوتلاق ماجىرالىرىنى تەكشۈرۈپ، يۈز بەرگەن 31 ئوتلاق ماجىراسى دېلوسىدىن 14 نى «ئوتلاق قانۇنى»نىڭ مۇناسىۋەتلىك ماددىلىرى بويىچە بىر تەرەپ قىلدى، قالغانلىرىنى مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلارنىڭ بىر تەرەپ قىلىشىغا يوللاپ بەردى.

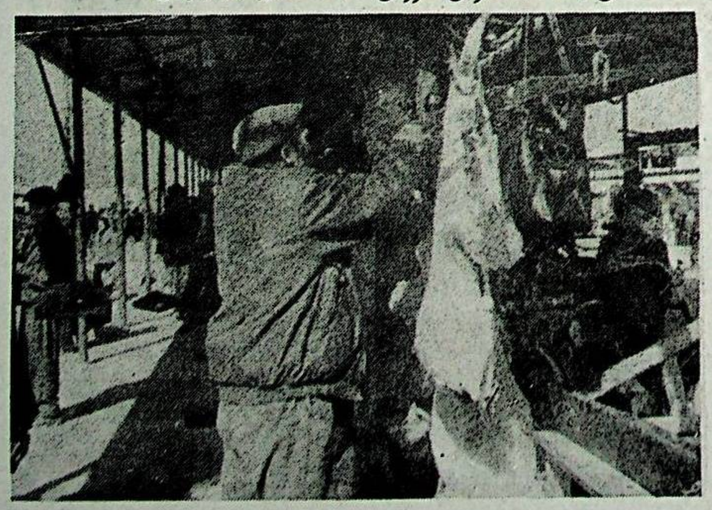

تۇجيا قىز ۋە ئۇنىڭ ئۇيغۇر شەپقەتچىسى

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز تۇنىياز روزى، ئابدۇرېھىم سدىق

مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى چوڭ ئائىلىسىدە

ئۈچتۇرپان ناھىيىسىنىڭ ئۈت بېشى يېزىسىدىن گۇاڭجۇغا ئالداپ ئېلىپ كېتىلگەن ئابدۇنىيازنىڭ گۇاڭجۇلۇق ۋە شىنجاڭلىق ياخشى نىيەتلىك كىشىلەرنىڭ ياردىمى بىلەن ئاتا - ئانىسى بىلەن جەم بولغانلىقى كىشىلەرنى چوڭقۇر تەسىرلەندۈرگەندى. بۇ ئىش يۈز بېرىپ ئارىدىن ئىككى يىل ئۆتكەندە خۇبېي ئۆلكىسىنىڭ بادوڭ ناھىيىسىدىن ئاقسۇغا ئالدىنىپ كېلىپ قالغان تۇجيا قىز تيەن بىڭبىڭنىڭ ئاقسۇ شەھىرى لەڭگەر ساقچىخانىسىغا قاراشلىق يېڭىئاۋات ساقچىلار 1 - باشقۇرۇش رايونى ئىشخانىسىدىكى كادىر - ساقچىلارنىڭ، بولۇپمۇ ساقچى باشلىقى ئەزىمەتنىڭ غەمخورلۇقىغا ئېرىشكەنلىكى كىشىلەرنىڭ قەلب تارىسىنى تىترىتىپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى كۈيىنى يەنە بىر قېتىم ياڭراتتى.

13 ياشلىق قىز تيەن بىڭبىڭ خۇبېي ئۆلكىسىنىڭ بادوڭ ناھىيىسىدىكى داجيېڭ بازىرى خېموزى كەنتىدىن بولۇپ، بۇ يىل 1 - ئايدا بىر تۇققىنىنىڭ ئۆيىدە تۇرۇۋاتقان مەزگىلدە ئۇنى جېڭ XX ئالداپ ئاقسۇغا ئېلىپ كەلگەن.

جېڭ XX تيەن بىڭبىڭنى ئاقسۇغا ئېلىپ كەلگەندىن كېيىن تالا - تۈزگە چىققىلى قويمىغان، سىرتقا چىقسا كەينىگە ئادەم سېلىپ قويغان. تيەن بىڭبىڭ ئارىدىن ئۇزۇن ئۆتمەي ئۆزىنىڭ ئالدىنىپ قالغانلىقىنى ھېس قىلىشقا، پۇشايمان قىلىشقا باشلىغان. 5 - ئاينىڭ 18- كۈنى تيەن بىڭبىڭ ئالدامچىنىڭ قولىدىن پەم بىلەن قېچىپ قۇتۇلۇپ، ساقچىلارنى ئىزدىگەن.

ئاتا - ئانا ئۇنىڭدىن سوراپ، قايسى تاماقنى خالىسا شۇنى تەييارلاپ بەردى. ئەزىمەتنىڭ ئىككى پەرزەنتى - پەزىلەت قىز ۋە قەيسەرجان تيەن بىڭبىڭ بىلەن تېزلا چىقىشىپ كەتتى. ئۇنىڭغا تېخى بىر نەچچە ئېغىز ئۇيغۇرچە سۆزنىمۇ ئۆگىتىپ قويدى. تيەنبىڭبىڭ ئاستا- ئاستا بۇ ئۆينىڭ تامىقىغا كۆندى. ئۇ لەغمەن ئېتىشنىمۇ ئۆگىنىۋالدى. بىر كۈنى ئۇ ئۇيغۇر دادىسى ۋە ئاپىسىغا:

- مەن ئائىلەمگە قايتقاندىن كېيىن سىلەرنىھەرگىز ئۇنتۇپ قالمايمەن، بۇ مېزىلىك تاماقنى ئائىلەمدىكىلەرگە ئېتىپ بېرىمەن- دېدى. ئەزىمەت تۇجيا قىز تيەن بىڭبىڭنىڭ ئىككى ئالدامچىغا ئالدىنىپ، ئاقسۇغا كېلىپ قالغانلىقىنى خۇبېي ئۆلكىسىنىڭ بادوڭ ناھىيىلىك ج خ ئىدارىسىگە مەلۇم قىلدى. ئۇلار پات ئارىدا ئاقسۇغا ئادەم ئەۋەتىپ تيەن بىڭبىڭنى ئېلىپ كېتىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

6 - ئاينىڭ 4 - كۈنى نېمىشكىدۇر تيەن بىڭبىڭ شۈكلەپ، غەمكىن بولۇپ قالدى. بۇنى سەزگەن ئەزىمەت ئۇنىڭدىن سورىدى:

- بىڭبىڭ نېمە بولدىڭىز، شۈكلەپ قاپسىزغۇ؟

- بۈگۈن تۇغۇلغان كۈنۈم ئىدى، ئۆز ئۆيۈمدە بولغان بولسام خاتىرىلەيتتىم، - دېدى قىز تارتىنمايلا.

ئەزىمەت ئايالى ھۆرىگۈلگە تېلېفون بېرىپ بۇ ئەھۋالنى ئۇقتۇردى. ھۆرىگۈل خىزمەت ئورنىدىن قايتىپ كېلىپ جەددىي تەييارلىققا چۈشۈپ كەتتى. ئەزىمەت خىزمەتداشلىرىنى ئۆيىگە تەكلىپ قىلىپ قويدى.

مۇشۇ پەيتتە پۇقراچە كىيىنگەن ئىككى كىشى لەڭگەر ساقچىخانىسىنىڭ ئالدىدا پەيدا بولدى ھەم ساقچىخانىدىكىلەرگە:

- بىز خۇبېي ئۆلكىسىنىڭ بادوڭ ناھىيىلىك ج خ ئىدارىسىدىن كەلدۇق، تيەن بىڭبىڭنى ھىمايىسىگە ئالغان ساقچىلارنى ئىزدەيمىز- دېدى.

- تيەن بىڭبىڭ ساقچى باشلىقى ئەزىمەتنىڭ ئۆيىدە تۇرۇۋاتىدۇ، بۈگۈن ئۇنىڭ تۇغۇلغان كۈنىنى خاتىرىلىمەكچىدۇق، بىز سىلەرنى شۇ يەرگە باشلاپ بارايلى- دېدى ئەزىمەتنىڭ خىزمەتداشلىرى.

- ياخشى، ياخشى، بىزمۇ ئازراق سوۋغات [illegible]

دېدى.

6 - ئاينىڭ 14 - كۈنى چۈشتىن كېيىن يېڭىئاۋات ساقچىلار 1 - باشقۇرۇش رايونى ئىشخانىسى قىزغىن كاپپىياتقا تولدى. بادوڭ ناھىيىلىك ج خ ئىدارىسىدىن تيەن بىڭبىڭ ۋە ئۇنى ئالداپ كەتكەن ئالدامچىنى ئېلىپ كېتىشكە كەلگەن ساقچىلار ئەزىمەتكە مىننەتدارلىق بايرىقى تەقدىم قىلدى. تيەن بىڭبىڭ ئۆزىنى بىر ئايغا يېقىن ئۆيىدە تۇرغۇزۇپ باققان ئۇيغۇر ئاتا - ئانىسىدىن ئايرىلىشقا كۆزى قىيماي ئاتاتتى. ئۇ ئۇيغۇر ئانىسى ھۆرىگۈلنىڭ قوينىغا ئۆزىنى ئېتىپ يىغلاپ كەتتى:

- مەن سىلەرنىڭ مېھىر - شەپقىتىڭلارنى ھەرگىز ئۇنتۇمايمەن. ئۆيۈمگە بېرىپلا سىلەرگە خەت يازىمەن، سىلەرگە كۆپ رەھمەت!- ئۇ ئۆزىنى ئۇزىتىپ قويۇشقا چىققان ساقچىلار بىلەن بىر -بىرلەپ خوشلاشتى. تيەن بىڭبىڭ ئولتۇرغان ئاپتوبۇس ئاستا - ئاستا قوزغىلىپ يۈرۈپ كەتتى، ئۇ ئۇيغۇر مىللىتىنىڭ، ئۇيغۇر خەلق ساقچىلىرىنىڭ دېڭىزدىن چوڭقۇر ساپ مۇھەببىتىنى ئېلىپ كەتتى.

بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى بىر قىسىم مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇتۇش بىنالىرى ۋە ئوقۇتقۇچىلارنىڭ ئولتۇراق ئۆيلىرىنى يېڭىلاش ئۈچۈن 158 مىليون يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ ئاجراتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇراخمان قاسىم** خەۋەر قىلىدۇ: بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بۇ يىل مالىيىدە ئېغىر قىيىنچىلىق كۆرۈلۈۋاتقان ئەھۋالدىمۇ مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇتۇش شارائىتىنى ياخشىلاش، ئوقۇتقۇچىلارنىڭ ئۆي قىيىنچىلىقىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن 158 مىليون 650 مىڭ يۈەن مەبلەغ ئاجراتتى.

بۇ يىل يىل بېشىدا ئوبلاستتىكى مۇناسىۋەتلىك تارماقلارنىڭ رەھبەرلىرى ئوبلاستقا قاراشلىق سەككىز ناھىيە، بىر شەھەر تەۋەسىدىكى 51 مەكتەپ، يەسلىنى تەكشۈرۈش جەريانىدا ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇتقۇچىلىرى ئىچىدە ئۆي قىيىنچىلىقى بار ئوقۇتقۇچىلارنىڭ ئومۇمىي ئوقۇتقۇچىلار سانىنىڭ % 47.6 نى ئىگىلەيدىغانلىقىنى تەكشۈرۈپ چىقتى.

بۇ ئەھۋالغا ئاساسەن ئوبلاستلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ئىقتىسادىي قىيىنچىلىق ھەرقانچە ئېغىر بولسىمۇ، بۇ يىلقى 131 مىليون 190 مىڭ يۈەن مائارىپ خىراجىتىگە تولۇق كاپالەتلىك قىلغاندىن سىرت، مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇتۇش شارائىتىنى ۋە ئوقۇتقۇچىلارنىڭ ئولتۇراق ئۆي شارائىتىنى ياخشىلاش ۋە يېزىلاردىكى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ يۇرۇشلەشتۈرۈش قۇرۇلۇشى ئۈچۈن ئوبلاستنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىيات مەبلىغىدىن 158 مىليون يۈەن، ئوبلاستلىق خەلق ھۆكۈمىتى 650 مىڭ يۈەن ئاجرىتىشنى قارار قىلدى. ئۇنىڭدىن باشقا، قۇرۇلۇش لايىھەلەش تارماقلىرى 13 مىڭ 500 كۋادرات مېتىر كۆلەمدىكى يۇرۇشلەشتۈرۈش قۇرۇلۇشىنى ھەقسىز لايىھەلەپ بېرىشكە قوشۇلدى.

ھازىر بۇ ئوبلاستتا ھەرقايسى مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇتۇش بىناسى، ئوقۇتقۇچىلار ئائىلىلىك بىناسىنىڭ قۇرۇلۇشى ۋە يېزىلىق ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ يۇرۇشلەشتۈرۈش قۇرۇلۇشى جىددىي ئېلىپ بېرىلماقتا. مۆلچەرلىنىشىچە، بۇ قۇرۇلۇشلار يىل ئاخىرىدا پۈتۈپ ئىشلىتىشكە تاپشۇرۇلغاندا، 5061 ئوقۇتقۇچىنىڭ ئۆي قىيىنچىلىقى ھەل بولىدىكەن، 26 مىڭ 920 كۋادرات مېتىر كۆلەمدىكى مەكتەپ قۇرۇلۇشى قەد كۆتۈرىدىكەن.

مۇتەللىپ ئەھەتنىڭ ئۈچ پارچە رەسىمى ئاپتونوم رايون بويىچە مۇكاپاتقا ئېرىشتى

3 - نۆۋەتلىك شىنجاڭ مەدەنىيەت - سەنئەت بايرىمىنىڭ ئاممىۋى سەنئەت بويىچە ھۆسنىخەت، رەسىم كۆرگەزمىسى يېقىندا ئۈرۈمچىدە ئاخىرلاشتى. ئاقسۇ ۋىلايەتلىك ئاممىۋى سەنئەت سارىيىدىن مۇتەللىپ ئەھەتنىڭ «چەمەن دوپپا»، «نان»، «دولانلىقلار» ناملىق ئۈچ پارچە جوڭگوچە رەسىمى ئايرىم - ئايرىم ھالدا 1-، 2-، 3- دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

كۆرگەزمىگە ئۇيغۇر، خەنزۇ، قازاق، موڭغۇل، قىرغىز قاتارلىق ھەرمىللەت ئاپتورلىرىنىڭ 300 پارچە رەسىم ۋە ھۆسنىخەت ئەسىرى قويۇلغان. بۇ ئەسەرلەر قويۇق يەرلىك ئالاھىدىلىككە، مىللىي پۇراققا ئىگە بولۇپ، شىنجاڭنىڭ گۈزەل تەبىئىي مەنزىرىسى، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ رەڭگارەڭ تۇرمۇشى ئەكس ئەتكەن.

جۈرئەت كامىل

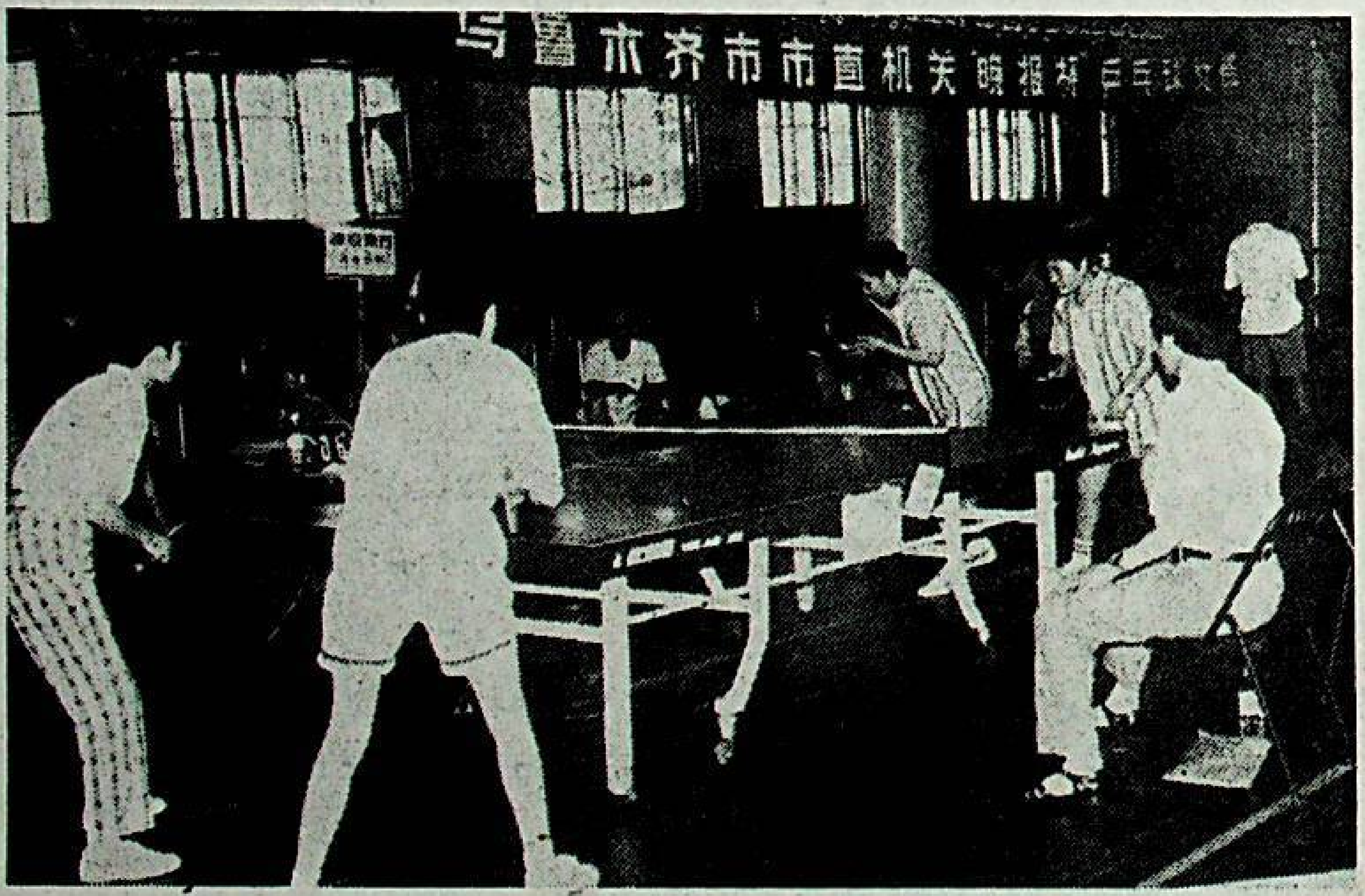

ئۈرۈمچى شەھىرىگە بىۋاستە قاراشلىق ئورگانلارنىڭ «كەچلىك گېزىت لوڭقىسى»نى تالىشىش تېنىس توپ مۇسابىقىسى يېقىندا ئۈرۈمچى شەھەرلىك تەنتەربىيە سارىيىدا ئۆتكۈزۈلدى.

مۇسابىقىگە شەھەرگە بىۋاستە قاراشلىق 30 ئورۇننىڭ ئەر - ئايال كوماندىسى [illegible]

شىنجاڭ نېفىت باشقۇرۇش ئىدارىسىدە ئاز سانلىق مىللەت كادىرلار قوشۇنى ئۈزلۈكسىز زورايماقتا

شىنجاڭ نېفىت باشقۇرۇش ئىدارىسى ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنى تەربىيىلەش، يېتىشتۈرۈش خىزمىتىنى چىڭ تۇتقانلىقتىن، سىياسىي، نەزەرىيە ئېڭى بىر قەدەر ئۈستۈن، كەسپچانلىقى كۈچلۈك، تۈرلۈك خىزمەتلەردە ئاكتىپ رول ئويناۋاتقان ئاز سانلىق مىللەت كادىرلار قوشۇنى دەسلەپكى قەدەمدە شەكىللەندى.

بۇ ئىدارىدە 6336 ئاز سانلىق مىللەت كادىرى بار بولۇپ، بۇ ئومۇمىي كادىرلار سانىنىڭ % 17.6 نى ئىگىلەيدۇ. يېقىنقى بەش يىلدىن بۇيان، بۇ ئىدارە ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنى تەربىيىلەش، [illegible]

تېخنىكا خادىملىرى قوشۇنىنى زورايتىشقا ئەھمىيەت بەردى، ئالىي مەكتەپ ۋە ئوتتۇرا تېخنىكوملارنى پۈتتۈرگەن 1150 ئاز سانلىق مىللەت ئوقۇغۇچىسىنى خىزمەتكە قوبۇل قىلدى.

ھازىر شىنجاڭ نېفىت باشقۇرۇش ئىدارىسىدە مۇئاۋىن باشقارما دەرىجىلىكتىن يۇقىرى ئاز سانلىق مىللەت رەھبىرىي كادىر 116 گە يەتتى، ئاز سانلىق مىللەت كادىرلار ئىچىدە ئالىي مەكتەپ، ئوتتۇرا تېخنىكومدىن يۇقىرى ئوقۇش تارىخىغا ئىگە بولغانلارنىڭ نىسبىتى 1983- يىلدىكى % 34.9 تىن % 85.2 كە ئۆستى. ھازىر شىنجاڭ نېفىت باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ ھەرقايسى سەۋىيىلەردە [illegible]

ئاقسۇ شەھەرلىك ج خ ئىدارىسىنىڭ لەگگەر ساقچىخانىسىغا قاراشلىق يېڭىئاۋات ساقچىلار 1 - باشقۇرۇش رايونىنىڭ باشلىقى ئەزىمەتنىڭ باشلاپچىلىقىدا بىر نەچچە ساقچى قىزغا ئەگىشىپ بىرىپ ئالدامچىلارنى تۇتقان،

ساقچىلار تېمەن بىگىبىگنىڭ ئائىلىسىگە خەۋپ يەتكۈزگەچ، ئۇنىڭ تۇرمۇشىنى ئورۇنلاشتۇرۇشقا باش قاتۇردى.

ساقچى باشلىقى ئەزىمەت ئۇنى تۇيۇقسىز ئېلىپ كېتىپ هالدىن خەۋپ ئالماقچى بولدى. تېمەن بىگىبىگ ئەزىمەتنىڭ تۇيۇقسىز كەلگەندىن كېيىن بۇ ئائىلىدىكىلەرنىڭ قىزغىن كۈتۈۋېلىشىغا، مېھمان - شەپقىتىگە ئېرىشتى. ئەزىمەت ئۇنىڭغا كۆيۈمچان دادا، ئايالى ھۆرمىگۈل ئۇنىڭغا مېھرىبان ئانا بولدى.تېمەن بىگىبىگ دەسلەپتە ئۇيغۇر ئائىلىسىنىڭ تامىقىغا ئانچە كۆنەلمىدى. بىراق بۇ كۆيۈمچان بارايلى.. دېدى ئەزىمەتنىڭ خىزمەتداشلىرى.

- ياخشى، ياخشى، بىزمۇ ئازراق سوۋغات ئېلىۋالايلى! - بادۇق ناھىيىسىدىن كەلگەنلەر دۇكاندىن يېمەكلىكلەرنى ئېلىپ ساقچى باشلىقى ئەزىمەتنىڭ ئۆيىگە كېردى. ئۆي ئىچىنى «تۇغۇلغان كۈنىڭىزگە مۇبارەك» دېگەن ناخشا ساداسى قاپلىدى. تېمەن بىگىبىگ بېشىغا ئۇيغۇر ئاتا - ئانىسى سوۋغا قىلغان ئۇيغۇرچە دوپپا، ئۇچىسىغا خوتەن ئەتلىسىدىن تىكىلگەن ئۇتقاشتەك چىرايلىق كۆينەك كىيىۋالغان بولۇپ، كېيىملەر ئۇنى تېخىمۇ گۈزەللەشتۈرۈۋەتكەندى. تۇغۇلغان كۈننى خاتىرىلەش پائالىيىتى ناھايىتى قىزغىن كايپىياتتا ئۆتتى. خۇشاللىقتىن تېمەن بىگىبىگنىڭ ئاغزى يۇمۇلمايلا قالدى، ئۇ ھاياجانلىنىپ:

- سىلەرگە كۆپ رەھمەت، مەن يۇرتۇمغا بارغاندىن كېيىن ياخشى ئوقۇپ كەلگۈسىدە دادام ئەزىمەتكە ئوخشاش ساقچى بولىمەن، - دېدى.

ئاقسۇ شەھەرلىك ج خ ئىدارىسىنىڭ لەگگەر ساقچىخانىسىغا قاراشلىق يېڭىئاۋات ساقچىلار 1 - باشقۇرۇش رايونىنىڭ باشلىقى ئەزىمەتنىڭ باشلاپچىلىقىدا بىر نەچچە ساقچى قىزغا ئەگىشىپ بىرىپ ئالدامچىلارنى تۇتقان،

ساقچىلار تېمەن بىگىبىگنىڭ ئائىلىسىگە خەۋپ يەتكۈزگەچ، ئۇنىڭ تۇرمۇشىنى ئورۇنلاشتۇرۇشقا باش قاتۇردى.

ساقچى باشلىقى ئەزىمەت ئۇنى تۇيۇقسىز ئېلىپ كېتىپ هالدىن خەۋپ ئالماقچى بولدى. تېمەن بىگىبىگ ئەزىمەتنىڭ تۇيۇقسىز كەلگەندىن كېيىن بۇ ئائىلىدىكىلەرنىڭ قىزغىن كۈتۈۋېلىشىغا، مېھمان - شەپقىتىگە ئېرىشتى. ئەزىمەت ئۇنىڭغا كۆيۈمچان دادا، ئايالى ھۆرمىگۈل ئۇنىڭغا مېھرىبان ئانا بولدى.تېمەن بىگىبىگ دەسلەپتە ئۇيغۇر ئائىلىسىنىڭ تامىقىغا ئانچە كۆنەلمىدى. بىراق بۇ كۆيۈمچان

يېڭسار ناھىيىلىك سوغۇرتا شىركىتى ئايبەتكە ئۈچرىغان دېھقانلارغا 1 مىليون 200 مىڭ يۈەن تۆلەم پۇلى بەردى

سوغۇرتا دەردىگىزگە دەرمان بولدۇ

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇللا ئابدۇرېشت** خەۋەر قىلدۇ: يېڭسار ناھىيىلىك سوغۇرتا شىركىتى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان ئىككى قېتىملىق زور بوران ئاپىتىگە ئۈچرىغان دېھقانلارغا 1 مىليون 200 مىڭ يۈەن تۆلەم پۇلى تارقىتىپ بېرىپ، ئاممىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئاكتىپلىقىغا ئىلھام بەردى.

يېڭسار ناھىيىسىدە بۇ يىل 5 - ئاينىڭ 3 - 4- كۈنلىرى ئۈچ 7 - كۈندىن 9 - كۈنگىچە ئىككى قېتىم يەتتە بالدىن يۇقىرى بوران چىقىپ 86 مىڭ مو كېچۈەزنى ئېغىر زىيانغا ئۇچراتقاندى. ناھىيىلىك سوغۇرتا شىركىتى دەرھال تۆۋەنگە ئادەم ئەۋەتىپ تەكشۈردى ۋە زىيانغا ئۇچرىغان دېھقانلارغا ۋاقتىدا تۆلەم پۇلى بەردى، بولۇپمۇ چولپان، لوپا، سېيتلە يېزىسىدىكى ئېغىر ئاپەتكە ئۇچرىغان دېھقانلارنىڭ ئۇرۇقلۇق سېتىۋېلىشتا قىينىلىپ قالغانلىقىدىن خەۋەر تېپىپ، ئۇلارغا دەرھال 200 مىڭ يۈەن بەردى. يېقىندا بۇ شىركەت رەھبەرلىكى رەسمىيەتنى ئاددىيلاشتۇرۇپ، ئىشك ئالدى مۇلازىملىقىنى يولغاقويۇپ، يېزا- قىشلاقلاردىكى دېھقانلارنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى. تۆلەم پۇلى بېرىش جەريانىدا ھەر بىر ئائىلىنىڭ زىيانغا ئۇچرىغان كېۋەز كۆلىمى، تۆلەم بېرىشكە تېگىشلىك سوممىسى، تۆلەم بېرىش چارىسى ئاشكارا بولۇشتىن ئىبارەت ئۇچ ئاشكارا بولۇشنى يولغا قويدى.

پوسكام نېفت - خىمىيە ساناتىنى زاۋۇتى زاۋۇت رايونىنى كۆكەرتىش خىزمىتىگە ئەھمىيەت بەرگەچكە، ھازىر زاۋۇت رايونىنىڭ يېشىللىققا قاپلىنىش نىسبىتى 22 % كە يەتتى.

سۈرەتتە: زاۋۇت رەھبەرلىرى گۈل - گىياھلارنىڭ ئۆسۈش ئەھۋالىنى تەكشۈرمەكتە.

سادىر قادىر فوتوسى

ئىلانلىق يېزىسى دىن ئىشلىرىنى ياخشى باشقۇرۇپ مۇقىملىققا كاپالەتلىك قىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئەخمەتجان تاشتۆمۈر** خەۋەر قىلدۇ: توقسۇن ناھىيىسىنىڭ ئىلانلىق يېزىسى مەركىز ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ دىن ئىشلىرىغا دائىر سىياسەت- بەلگىلىمىلىرىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، دىنىي پائالىيەت سورۇنلىرى، دىنىي زاتلارنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، يېزىنىڭ مۇقىملىقىغا كاپالەتلىك قىلدى.

يېزىلىق پارتكوم بۇلتۇر يىل بېشىدا ئون كىشىلىك «مەسچىت باشقۇرۇش» ھەيئىتى قۇرۇپ، كونكرېت خىزمەت تەقسىم قىلىپ، نۆۋەتلار بويىچە دىن ئىشلىرىنى باشقۇرۇشنى چىڭ تۇتتى، ھەرقايسى مەسچىتلەردە ئۇچ كىشىلىك مەسچىت باشقۇرۇش گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، ئۇلارنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇردى، مەسچىتلەردە سىياسىي ئۆگىنىش قىلىش تۈزۈمى قاتارلىق يەتتە تۈرلۈك تۈزۈمنى تۈرغۇزۇپ، ئۇنى كەنت، مەھەللىلەردە كونكرېت ئەھلىيلەشتۈردى، دىنىي پائالىيەت سورۇنلىرىنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇش مەسئۇلىيەتىنى ئىمزالاپ، ئۇنىڭ ئىجرا سىنى قەرەللىك تەكشۈرۈپ تۇردى. يېزىدىكى 25 مەسچىت ۋە دىنىي زاتلار ئارىسىدا «بەشتە ياخشى مەسچىت»، «بەشتە ياخشى دىنىي زات»نى باھالاش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى، دىنىي زاتلارنى قانۇن ئۆگىنىشكە قەرەللىك تەشكىللەپ، نورمال دىنىي پائالىيەتلەرنى قوغداپ؛ قانۇنسىز دىنىي پائالىيەتلەرگە زەربە بېرىش سالمقىنى ئاشۇردى. بۇنىڭ بىلەن قانۇنسىز تالىپ تەربىيىلەيدىغان، قانۇنسىز دىنىي پائالىيەت بىلەن شۇغۇللىنىدىغان، نىكاھ، ئائىلە ئىشلىرىغا ئارىلىشىۋالىدىغان خاھىشلار ئۇنۇملۈك تىزگىنلىنىپ، يېزىنىڭ نورمال ئىجتىمائىي كەيپىياتى كاپالەتكە ئىگە قىلىنىپ، تۇرلۇك خىزمەتلەرنىڭ تەرەققىياتى ئىلگىرى سۈرۈلدى.

لەمجەن بازىرىدىكى ئامما ۋە كادىرلار نامراتلار بولمىغان بازار قۇرۇشقا بەل باغلىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت ھېكىم** خەۋەر قىلدۇ: پىچان ناھىيە لەمجەن بازىرى نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىنىڭ سالمقىنى ئاشۇرۇپ، ئومۇمىي خەلقنى سەپەرۋەرلىككە كەلتۈرۈپ، نامراتلار بولمىغان بازار قۇرۇش نىشانىغا دادىل قەدەم تاشلىدى.

لەمجەن بازىرى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئۆزىنىڭ بايلىق ئىستۇنلۇكىنى ئىقتىسادىي ئۇستۇنلۇككە ئايلاندۇرۇپ، ئىقتىسادىي جەھەتتەتۇرپان ۋىلايىتى بويىچە ئالدىنقى قاتاردىكى يېزا - بازارلارنىڭ بىرىگە ئايلانغان بولسىمۇ، بىر قىسىم ئائىلىلەرنىڭ ئىشلەپچىقىرىشى ئارقدا، تۇرمۇش سەۋىيىسى تۆۋەن ئىدى. بۇ بازار 2000 - يىلىغا بارغاندا بازاردا كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ساپ كىرىمى 1000 يۈەندىن تۆۋەن نامرات ئائىلە بولماسلىقنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن، بۇ يىلنىڭ بېشىدا بازار بويىچە 209 نامرات ئائىلە، 791 نامرات ئاھالىنىڭ تەكتىنى ئېنىقلاش ئاساسىدا كەلگۈسى ئىككى يىللىق ۋە تۆت يىللىق نامراتلارغا يار- يۆلەك بولۇش ۋە نامراتلىقنى تۈگىتىشنىڭ پىلان - لايىھىسىنى تۈزۈپ، يېزا - بازار دەرىجىلىك كادىرلار كەنتلەرنى ھۆددىگە ئېلىش، مەمۇرىي، كەسپىي ئورۇنلار ۋە كارخانىلار ساھەلەر بويىچە ياردەم بېرىش، پارتىيىلىك كادىرلار، كەسپىي ئائىلىلەر ۋە ئالدىن بېيىغان ئائىلىلەر نامرات ئائىلىلەر بىلەن دوستلۇق مۇناسىۋىتى ئورنىتىشتىن ئىبارەت نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش چارە - تەدبىرىنى بەلگىلىدى. بۇ بازار يەنە 400 مىڭ يۇەن ئاجرىتىپ، ھەر بىر نامرات ئائىلىگە 500 يۇەندىن تەقسىم قىلىپ بېرىپ، ئۇلارنىڭ ناچار ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنى ئۆزگەرتىشگە ياردەم بەردى. ھەر بىر ئائىلە ئۆچۈن بىر پارچىدىن «يېزا پەن- تېخنىكىسى ئۇچۇرى» ژۇرنىلىغا مۇشتېرى بولۇپ بەردى، كىشى بېشىغاتوغرا كەلگەن ساپ كىرىمى 800 يۇەندىن تۆۋەن بولغان نامرات ئائىلىلەرنى تۇرلۇك ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىدىن بەھرىمەن قىلىپ،ئۇلاردىن ئىلىنىدىغان يېزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلات بېجىنى كەچۈرۈم قىلدى، نامرات ئائىلىلەرنىڭ پەرزەنتلىرىنىڭ ئوقۇش پۇلىنى يېزا ئۇستىگە ئالدى، شۇنىڭدەك نامرات ئائىلىلەرنىڭ قوشۇمچە كەسىپ بىلەن شۇغۇللىنىپ قىلغان كىرىمىنىڭ تاپاۋەت بېجىنى كەچۈرۈم قىلدى، ئۇلارنىڭ پەرزەنتلىرىنىڭ ئىشقا ئورۇنلىشىشىغا پايدىلىق پۇرسەت يارىتىپ بەردى. ھازىر لەمجەن بازىرىدا نامراتلىقتىن قۇتۇلۇشقا ھەممە كىشى باش قاتۇرىدىغان ياخشى ۋەزىيەت شەكىللەندى.

لوپ ناھىيىلىك جامائەت خەۋپسىزلىكى ئىدارىسى زەھەرلىك چېكىملىك ياساش، سېتىش قاتارلىق جىنايى ھەرىكەتلەرگە زەربە بېرىپ، 6 - ئاي ئىچىدىلا 39 جىنايەتچىنى تۇتتى، 26 مىڭ تۇپتىن ئارتۇق كەندىر، 5584 تۇپ كۆكنار، 12 كىلوگرام نەشىنى قولغا چۈشۈردى.

سۈرەتتە: زەھەرلىك چېكىملىكلەر كۆيدۈرۈلمەكتە.

تۇرغۇن تاشتۆمۈر فوتوسى

ئۇرۇمچى شەھىرىگە بۇ يىلدىن باشلاپ قاراشلىق ئورگانلار ئىشلەيدىغان ئىشلارنىڭ نىسبىتى 1983- يىلىدىكى 34.9 % تىن 85.2 % كە ئۆستى. ھازىر شىنجاڭ نېفت باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ ھەرقايسى سەپلىرىدە ئاز سانلىق مىللەت كادىرى بار بولۇپ، ئۇلار ئىككى مەدەنىيەت قورۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە پائال رول ئوينىماقتا.

مۇھەممەت رېھىم

ئۇرۇمچى شەھىرىگە بۇ يىلدىن باشلاپ قاراشلىق ئورگانلار ئىشلەيدىغان ئىشلارنىڭ نىسبىتى 1983- يىلىدىكى 34.9 % تىن 85.2 % كە ئۆستى. ھازىر شىنجاڭ نېفت باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ ھەرقايسى سەپلىرىدە ئاز سانلىق مىللەت كادىرى بار بولۇپ، ئۇلار ئىككى مەدەنىيەت قورۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە پائال رول ئوينىماقتا.

مۇھەممەت رېھىم

تىكتاك توپ مۇسابىقىسى يېقىندا ئۇرۇمچى شەھەرلىك تەنتەربىيە سارىيىدا ئۆتكۈزۈلدى.

مۇسابىقىگە شەھەرگە بۇ يىلدىن باشلاپ قاراشلىق 30 ئورۇنلىنىڭ ئەر - ئايال كوماندىسى قاتناشتى.

سۈرەتتە: مۇسابىقە مەيدانىدىن كۆرۈنۈش.

ئابدۇرېھىم توختى فوتوسى

مەگگو ئۆچمەس ئۆھبە

ـــ لى پىڭ زۇڭلىنىڭ شىفاك جازا لاگېرى كونا ئىنقلابىي خاتىرە سارىيىنى ئېكسكۇرسىيە قىلغانلىقى توغرىسىدا

شىنخۇا ئاگېنتلىقى مۇخبىرى جاڭ سۈتاك

گۇيجۇ ئۆلكىسىنىڭ مەركىزى گۇيياڭ شەھىرىدىن 60 نەچچە كىلومېتىر يىراقلىقتىكى شىفاك ناھىيىسىنىڭ جەنۇبىدا تۆت ئەتراپى تاغ بىلەن ئورالغان ياڭلانبا دەپ ئاتىلىدىغان بىر كىچىك دامبا بار.

بىرىم ئەسىردىن كۆپرەك ۋاقىت ئىلگىرى، جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ مىڭدىن ئارتۇق مۇنەۋۋەر پەرزەنتى بۇ يەرگە مەخپىي سولاپ قويۇلۇپ، نەچچە يۈز كىشى قىيناپ ئۆلتۈرۈۋېتىلگەن. بۇ يەرنى گۇمىنداڭ ئەكسىيەتچى ھۆكۈمىتى «خەلق ھۆكۈمىتى ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ شىفاك جازا لاگېرى» دەپ ئاتىغان.

گۇيجۇدا خىزمەتلەرنى كۆزدىن كۆچۈرۈۋاتقان زۇڭلى لى پىڭ 7 - ئاينىڭ 18- كۈنى چۈشتىنكېيىن بۇ يەرنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى. يىگىدىن قۇرۇلغان خاتىرە سارىيى ئىچىدە لى پىڭ ئالدى بىلەن «ئۆچمەس ئۆچەۋن» ناملىق تېلېۋىزىيە مەخسۇس فىلمىنى ھەم سۈرەتلەر كۆرگەزمىسىنى كۆردى.

داڭلىق رومان ـ «قىزىل قىيا»دا بىر تۇركۈم جۇڭگو كومۇنىستلىرى رەھبەرلىرىنىڭ تۇرمىدە دۈشمەنگە تىز پۈكمەي كۈرەش قىلغانلىق تارىخى مەدھىيىلەنگەن. روماندىكى پېرسوناژلار دەل شىفاك جازا لاگېرىغا قامالغان ئەينى يىللاردىكى ج ك پ سېچۈەن ئۆلكىلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى لو شۇېن، ج ك پ شەرقىي سېچۈەن ئالاھىدە كومىتېتى ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ ئەزاسى چې ياۋشەن، ج ك پ شەرقىي سېچۈەن ئالاھىدە كومىتېتى تەشۋىقات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى شۇي شاۋچەنلەر ئىدى. ئۇلارنى يادرو قىلغان «ج ك پ تۇرمە ئىچى مەخپىي ياچېيكىسى» تۇرمىدىكى كۈرەشكە رەھبەرلىك قىلدىغان مۇستەھكەم قورغاندى.

لو شۇېن، چې ياۋشەن، شۇي شاۋچەنلەر قاماپ قويۇلغان «ساداقەتمەنلەر ئۆيى»دە لى پىڭ ئىختىيارسىز ھالدا ئۆتكەن ئىشلارنى ئەسلىدى: «ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى ئۇرۇشنىڭ دەسلەپكى مەزگىللىردە چىڭدۇنىڭ شىمى كوچىسىدىكى ئالتىلمىز تۇرۇشلۇق جايغا ئانچە يىراق بولمىغان شەرقىي كوچىدا «تىرىشىش ئاشخانىسى» بار ئىدى، بۇ پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ ئالاقىلىشىش نۇقتىسى ئىدى، لو شۇېن، چې ياۋشەنلەر دائىم بۇ يەرگە كېلىپ يېغىن ئاچاتتى. ئۇ چاغدا مەن تېخى ئون ياشقا توشمىغانىدىم، لېكىن ئۇلار ئېسىمدە تۇرۇپتۇ. ئۇلار تۇرمىدە ناھايىتى قەيسەرلىك بىلەن كۈرەش قىلغان جۇڭگو كومۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ مۇنەۋۋەر ئەزالىرى.

لى پىڭ زۇڭلى تۇرمە ئىچىنى ئەستايىدىل كۆرۈپ چىقتى. پاكار - پاكار تاملار، ئېغىر زەنجىر- كىشەنلەر، تار ھەم كىچىك قەپەسكە ئوخشاش پەنجىرىلەر گومىنداڭ ئىشپىيونلىرىنىڭ كومۇنىستلارغا ۋەھشىيلىك بىلەن زۇلۇم سالغانلىقىنىڭ تارىخىي گۇۋاھچىسى ئىدى. جازا لاگېرىنىڭ ئارقىسىدىكى تاغ يېنىدا «مۇشۇك ئۆڭكۈرى» دەپ ئاتىلىدىغان ئۆڭكۈر گومىنداڭ ئىشپىيونلىرىنىڭ غالجىرلىقى ۋە ئىنسانىيەت قېلىپىدىن چىققان ۋەھشىيانە قىلمىشلىرىنىڭ خاتىرىسى ئىدى.

پەلەمپەينى بويلاپ ئېگىلىپ ماڭغاندا قاپقاراڭغۇ ۋەھىمىلىك «مۇشۇك ئۆڭكۈرى»گە كىرگىلى بولاتتى. ئەينى يىللاردا بۇ يەر ھەم جازا لاگېرىنىڭ سوراقخانىسى، ھەم جازالاش ئورنى ئىدى. بەختكە يارىشا ئامان قالغانلارنىڭ ئەسلىمىسىگە قارىغاندا، ئەينى ۋاقىتتا بۇ يەردە ئىشپىيونلار قامالغانلارنى قېيىن - قىستاققا ئالغاندا كويزا، كەشەن سېلىپ، زەھەرخەندىلىك بىلەن تۆمۈر چۆنقا قاتتىق ئۇرغاندىن باشقا يەنە لازا سۇيى قۇيۇش، تىرنىقىغا بامبۇك مىق قېقىش، توك ئۆتكۈزۈپ جازالاش، قايناقسۇ قۇيۇش، داغمال يېقىشقا ئوخشاش ۋەھشىيانە ئۇسۇللار بىلەن قىينىغان... ئۇلار ئادەمنى قىينايدىغان ھەممە ۋاستىلەرنى قوللانغاندى. ئازادلىقتىن كېيىن، خەلق ھۆكۈمىتى گومىنداڭ ئىشپىيونلىرى كۆمۈۋەتكەن «مۇشۇك ئۆڭكۈرى»نى ئېچىپ سان - ساناقسىز ئىنقلابىي قۇربانلارنىڭ جەسەت سۆڭەكلىرىنى تاپتى. چوڭقۇرلۇقىنى بىلگىلى بولمايدىغان بۇ ئۆڭكۈردە قانچىلىك ئىنقلابىي قۇربانلارنىڭ زىيانكەشلىككە ئۇچرىغانلىقىنى ھازىرغىچە ھېسابلاپ چىقىش مۇمكىن ئەمەس.

بۇلارنى كۆرگەن ئېكسكۇرسىيىچىلەر ئىنتايىن غەزەپلەندى. لى پىڭ كۆچىلىككە مۇنداق دېدى: مۇشۇنداق ۋەھشىيانە ۋاستىلەر ئالدىدا شىفاكتىكى ئىنقلابىي قۇربانلار باشتىن ئاخىر قەيسەرلىك بىلەن كۈرەش قىلىپ ھەرگىز تىز پۈكمىگەن.

ئېكسكۇرسىيە ئاخىرلاشتى. لى پىڭ زۇڭلىنىڭ قەلبى ئۇزاققىچە ئارام تاپمىدى. ئۇ كۆچىلىككە مۇنداق دېدى: مىللىي ئازادلىق كۈرىشى داۋامىدا نۇرغۇن ئىنقلابىي قۇربانلار قۇربان بولدى. بىز ئۇلارنى ئېسىمىزدە تۇتۇپ ئۇلارنىڭ ئىرادىسىگە ۋارىسلىق قىلىپ، جۇڭخۇا مىللەتلىرىنى روناق تاپقۇزۇش يولىدا تىرىشىپ كۈرەش قىلىشىمىز كېرەك. ئۇ شۇ جايدىكى رەھبىرىي يولداشلارغا مۇنداق دېدى: بۇ كونا جايىنى ياخشى قوغدىغىلار، ياخشى باشقۇرۇڭلار، ئىمكانىيەت يار بەرگەن ئەھۋالدا ئاۋۇ بۇزۇلۇپ كەتكەن ئۆيلەرنى قايتىدىن رېمونت قىلىپ قويۇڭلار، ياشلار - ئۆسمۈرلەر بۇ يەرنى ئېكسكۇرسىيە قىلسۇن، كېيىنكى ئەۋلادلىرىمىز ئەجداتلىرىمىزنىڭ ھەرقانداق قىينىچىلىققا باش ئەگمەيدىغان روھىنى ۋە قەيسەرلىك بىلەن كۈرەش قىلىش روھىنى چۈشىنىپ، ۋەتەنپەرۋەرلىك، كوممۇنىزملىق قەتئىي ئېتىقاد تىكلىسۇن.

ئېكسكۇرسىيىدىن كېيىن، لى پىڭ زۇڭلى مۇنداق بېغىشلىما يازدى: شىفاك جازا لاگېرىدا قۇربان بولغان ئىنقلابىي قۇربانلار خەلقنىڭ باتۇرلۇق بىلەن ئالغا ئىلگىرىلىشىگە ئىلھام بېرىدۇ.

«جۇڭگودىكى كۆرگە كۆرۈنگەن (مۇنەۋۋەر) ياش مۇھاپىزەتچىلەر» پات نارىدا باھالاپ چىقىلدۇ

تەتۇرلۇك قىلىپ ئىنتىزامغا خىلاپ ھالدا ئۆلچەمدىن ئاشۇرۇپ پىكاپ سېتىۋېلىش ھەم شۇ پىكاپتا ئولتۇرۇش مەسلىسىگە دائىر ئۇچ دېلو توغرىسىدا

مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى، مەمۇرىي ئەتكىنچى مىنىستىرلىكى، يۇنىون پارتىسىگە ئۇمۇمىي ئۇقتۇرۇش چىقاردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى.

مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى، مەمۇرىي تەپتىش مىنىستىرلىكى يېقىندا گۇاڭدۇڭ ئۆلكىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى، ئۆلكىلىك مەمۇرىي تەپتىش نازارىتى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلغان رەھبىرىي كادىرلارنىڭ تەتۇرلۇك قىلىپ ئىنتىزامغا خىلاپ ھالدا ئۆلچەمدىن ئاشۇرۇپ پىكاپ سېتىۋېلىش ھەم شۇ پىكاپتا ئولتۇرۇش مەسلىسىگە دائىر ئۇچ دېلو توغرىسىدا پۈتۈن پارتىيىگە ئۇمۇمىي چىقىرىپ، ھەر دەرىجىلىك پارتكوم، ھۆكۈمەت ئۆھ رەھبىرىي كادىرلارنىڭ ئالاقىدار بەلگىلىمىلىرىنى قاتتىق ئىجرا قىلىپ، تەتۇرلۇك قىلىپ ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلىش دېلولىرىنى قەتئىي تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىشنى، پىكاپلارنى ئېنىقلاش خىزمىتىنىڭ نەتىجىسىنى مۇستەھكەملەشنى تەلەپ قىلدى.

ئۇمۇمىي ئۇقتۇرۇش قىلىنغان ئۇچ دېلو تۆۋەندىكىچە: 1. گۇاڭدۇڭ ئۆلكىلىك ماتېرىيال نازارىتىدىكى بىرنەچچە رەھبىرىي كادىر ماتېرىيال كەسپىي راسخوتنى يۆتكەپ ئىشلىتىپ، ئۆلچەمدىن ئاشۇرۇپ پىكاپ سېتىۋالغان. 1993- يىلنىڭ كېيىنكى يېرىمىدا گۇاڭدۇڭ ئۆلكىلىك ماتېرىيال نازارىتى ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى جۇيۈەن، مۇئاۋىن مۇدىرى فاڭ يۈلىن نازارەت رەھبەرلىرى ئولتۇرغان قاتناش ۋاستىلىرى كونېراپ كەتتى. ئورگاننىڭ پىكاپ ئىشلىتىشى جىددىيلىشىپ كەتتى دېگەننى باھانە قىلىپ نازىر، قوشۇمچە پارتكورۇپپىسىنىڭ شۇجىسى شۇي رېنجى ۋە مۇئاۋىن نازىر لىن شۇجى، چېن جىڭدۇلارغا يېڭى پىكاپ سېتىۋېلىش تەكلىپىنى بەرگەن. 1994 - يىلنىڭ بېشىدا فاڭ يۈلىن، شۇي رېنجى، لىن شۇجى، چېن جىڭدۇ، جۇيۈەن، لى چىڭيۈەن (سابىق پىلان- مالىيە باشقارمىسىنىڭ باشلىقى، ھازىر مۇئاۋىن نازىر) لارنىڭ ماقۇللۇقىنى ئېلىپ قانۇنلۇق رەسمىيەتنى ۋە تالونى يوق، «خان تاجى» ماركىلىق ئىككى پىكاپ سېتىۋالغان. جەمئىي 825

رېنجى، چېن جىڭدۇلارنىڭ ئولتۇرۇشىغا بېرىلگەن. گۇاڭدۇڭ ئۆلكىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى، ئۆلكىلىك مەمۇرىي تەپتىش نازارىتىنىڭ يوللىشى، گۇاڭدۇڭ ئۆلكىلىك پارتكومنىڭ تەستىقلىشى ئارقىلىق شۇي رېنجىگە پارتىيە قانتىنى ئاگاھلاندۇرۇش چارىسى كۆرۈش، لىن شۇجى، چېن جىڭدۇ، لى چىڭيۈەن، جۇيۈەن، فاڭ يۈلىنلەرگە پارتىيە ئىچىدە ئاگاھلاندۇرۇش چارىسى كۆرۈش؛ ماتېرىيال كەسپىي راسخوتنى يۆتكەپ ئىشلىتىپ سېتىۋالغان ئىككى پىكاپنى يىغىۋېلىپ سېتىۋېتىش قارار قىلىندى.

2. خېيۈەن شەھرى خېپىك ناھىيىلىك پېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى باش شىركىتىنىڭ سابىق باش دىرېكتورى جۇشۇچۇەن، مۇئاۋىن باش دىرېكتورى ياڭ چۇنيى نامراتلارغا ھەقلىق يار - يۆلەك بولۇش قەرز پۇلىنى يۆتكەپ ئىشلىتىپ، پىكاپ ۋە كۆچمە تېلېفون سېتىۋالغان. 1997 - يىلى 1 - ئايدا بۇ شىركەتنىڭ سابىق باش دىرېكتورى جۇشۇچۇەن نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش قەرز پۇلىدىن 224 مىك يۇەندىن ئارتۇق پۇلنى يۆتكەپ ئىشلىتىپ يېڭى «سانتانا»دىن بىرنى سېتىۋالغان ھەمدە خىزمەت ئېھتىياجىنى باھانە قىلىپ، نامراتلارغا ھەقلىق يار - يۆلەك بولۇش قەرز پۇلىدىن 20 مىك يۇەندىن ئارتۇق پۇلنى يۆتكەپ ئىشلىتىپ ئىككى كۆچمە تېلېفون سېتىۋېلىپ، بىرنى ئۆزى، بىرنى مۇئاۋىن باش دىرېكتور ياڭ چۇنيىنىڭ ئىشلىتىشىگە بەرگەن. خېپىك ناھىيىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى، ناھىيىلىك مەمۇرىي تەپتىش ئىدارىسىنىڭ يوللىشى، خېپىك ناھىيىلىك پارتكوم، ناھىيىلىك ھۆكۈمەتنىڭ تەستىقلىشى ئارقىلىق جۇشۇچۇەنگە پارتىيىدە قالدۇرۇپ بىر يىل سىناپ كۆرۈش، مەمۇرىي جەھەتتە باش دىرېكتورلۇق

گۇناھ يېزىش چارىسى كۆرۈش؛ بەلگىلىمىگە خىلاپ ھالدا سېتىۋېلىنغان پىكاپ، كۆچمە تېلېفونلارنى سېتىۋېتىش قارار قىلىندى.

3. چىڭيۈەن شەھرىنىڭ مۇئاۋىن شەھەر باشلىقى لياۋبن بەلگىلىمىگە خىلاپ ھالدا ئۆلچەمدىن ئېشىپ كەتكەن پىكاپتا ئولتۇرغان. 1997- يىلى 1- ئايدا چىڭيۈەن شەھەرلىك ھۆكۈمەت ئاپتوموبىل كالونىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى لى گۇاڭپىك (لياۋبننىڭ شوپۇرى) چىڭيۈەن شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمىتىگە قارا ئاشلىق خاۋۇرۇڭ شىركىتىدىكى زېك×× نىك يېڭى سېتىۋالغان «خان تاجى» ماركىلىق پىكاپنىڭ نومۇرىنى بېجىرىشىگە ياردەم بېرىش پۈرسىتىدىن پايدىلىنىپ، بۇ ماشىنىنى لياۋبننىڭ ئولتۇرۇشىغا ئۆتكۈنۈپ بېرىشنى ئېيتقان. شۇنىڭ بىلەن بىللە، لياۋبن ئولتۇرغان ماشىنىنى شەھەرلىك مالىيە كومىتېتىنىڭ ئىشلىتىشىگە ئارىيەت بەرگەن.1997- يىلى 1- ئايدىن باشلاپ 3- ئاينىڭ 12- كۈنىگىچە لياۋبن چىڭيۈەن شەھىرى دائىرىسىدە ئۆلچەمدىن ئېشىپ كەتكەن بۇ پىكاپنى ئولتۇرغان. ھازىر بۇ دېلو تەكشۈرۈلمەكتە.

ئۇقتۇرۇشتا مۇنۇلار كۆرسىتىلدى: پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرى ۋە رەھبىرىي كادىرلارغا پىكاپ سەپلەپ بېرىش ۋە پىكاپ ئالماشتۇرۇپ بېرىش مەسلىسى توغرىسىدا پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گووۋۇيۈەن بىر قاتار بەلگىلىمىلەرنى چىقاردى، مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى يەنە ئۇنى رەھبىرىي كادىرلارنىڭ پاك- ئىنتىزاملىقىغا بولۇشنىڭ مۇھىم مەزمۇنى قىلىپ قايتا - قايتا تەكىتلىدى، جايلار، تارماقلارنىڭ رەھبىرىي كادىرلارنىڭ ئۆلچەمدىن ئېشىپ كەتكەن پىكاپنى ئولتۇرۇش مەسلىسىنى ئەستايىدىل ئېنىقلاپ تەرتىپكە سېلىشنى تەلەپ قىلدى، لېكىن ئاز ساندىكى رەھبىرىي كادىرلار پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گووۋۇيۈەننىڭ ئەمر- يەرمانلىرىغا قۇلاق سالماي، ئۆزى بىلگەنچە ئىش قىلىپ ھەر خىل چارىلەرنى قوللىنىپ، ئۆلچەمدىن ئېشىپ كەتكەن

«جوڭگولۇقنىڭ كۆرۈنگەن (مۇنەۋۋەر) ياش مۇھاپىزمتچىلەر» پات كاردا باھالاپ چقىلدۇ

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. كومىۋنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى مەركىزىي كومىتېتى، مەركىزىي جەمئىيەت ئامانلىقىنى ئۇنىۋېرسال تۈزۈش كومىتېتى ئىشخانىسى، ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسى، ئالىي خەلق تەپتىش مەھكىمىسى، ج خ مىنىستىرلىكى، ئەدلىيە مىنىستىرلىكى قاتارلىق 12 مىنىستىرلىك، كومىتېت يىقىندا مەملىكەت دائىرىسىدە جۇڭگودىكى كۆزگە كۆرۈنگەن (مۇنەۋۋەر) ياش مۇھاپىزمتچىلەرنى باھالاش، تەقدىرلەش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇشنى بېكىتتى.

بۇ قېتىمقى باھالاش پائالىيىتىنىڭ ئوبيېكتى جىنايەتچىلەرگە قاتتىق زەربە بېرىش، جەمئىيەت ۋە ئىقتىسادىي تەرتىپنى تۈزەش، جەمئىيەت ئامانلىقىنى ئۇنىۋېرسال تۈزۈش كۆرۈشىنى كۆچەيتىش داۋامىدا بارلىققا كەلگەن، سىياسىي قانۇن سېپى ۋە جەمئىيەت ئامانلىقىنى ئۇنىۋېرسال تۈزەش خادىملىرى ئىچىدىن ئېلىنغان 100 نەپەر مۇنەۋۋەر ياش مۇھاپىزمتچى باھالاپ چقىلدۇ. بۇ قېتىمقى باھالاشنىڭ نەتىجىسى دۆلەت بايرىمىدىن ئىلگىرى چقىدۇ.

ئايروپىلان بۇلاپ قاچقان جىنايەت گۇماندارى خۇاڭ شۇگاڭ، خەن فېڭيىڭ ۋەتىنىمىز چوڭ قۇرۇقلۇقىغا قايتۇرۇپ كېلىندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى شيامېن خەۋىرى. يىقىندا تەيۋەندىكى ئالاقىدار تەرەپلەر جىنمېن ئارىلىدا يولۇچىلار ئايروپىلانىنى بۇلاپ تەيۋەنگە قېچىپ كەتكەن جىنايەت گۇماندارى خۇاڭ شۇگاڭ، خەن فېڭيىڭلارنى جۇڭگو قىرىدىل كرېست تەشكىلاتىنىڭ ۋەكىللىگە تاپشۇرۇپ بەردى. بۇ، ئىككى قىرغاق قىرىدىل كرېست تەشكىلاتلىرى 1990 - يىلى 9 - ئايدا ئىمزالغان «جىنمېن كېلىشىمى»گە ئۇيغۇن.

خۇاڭ شۇگاڭ، خەن فېڭيىڭلار باشقىلار بىلەن شېرىكلىشىپ، 1993 - يىل 4 - ئاينىڭ 6 - كۈنى ۋە 1993 - يىل 9 - ئاينىڭ 30- كۈنى جەنۇبىي ئاۋىئاتسىيە شىركىتى ۋە سىچۈەن ئاۋىئاتسىيە شىركىتىنىڭ ئىككى يولۇچىلار ئايروپىلانىنى بۇلاپ تەيۋەنگە قېچىپ كەتكەن.

* * *

ئېلان

ئاپتونوم رايونلۇق جامائەت خەۋپسىزلىكى نازارىتىدىن بېرىلگەن 140832922نومۇرلۇق ماقۇللاش ئابدۇۋايىت نامىدىكى، 140832923نومۇرلۇق ساھىبجامال نامىدىكى پاسپورتنى يوقاتتۇق.

ئۆمىدىنى تېخىمۇ بىرلىككە كەلتۈرۈپ، ۋەزىپىنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئاپپارات ئىسلاھاتى قەدىمىنى تېزلىتەيلى

(بېشى 1 - بەتتە)

يېغىندا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جۇشىڭتاۋ سۆز قىلىپ، ئاپتونوم رايونىمىزدا 1993 - يىلدىن بۇيان قانات يايدۇرۇلغان ئالدىنقى باسقۇچلۇق ئاپپارات ئىسلاھاتى خىزمىتىدە قولغا كەلتۈرۈلگەن نەتىجىلەرنى تولۇق مۇئەييەنلەشتۈردى ۋە ئۇنىڭغا يۇقىرى باھا بەردى. ئۇ مۇنداق دېدى: ئاپپارات ئىسلاھاتى بىر سىستېما قۇرۇلۇشى، ئۇ باسقۇچلۇق ۋە داۋاملىشىشچانلىق تۈزۈتارا بىرلەشتۈرۈلگەن جەريان. بىز ئىسلاھاتنىڭ مەزمۇنى بىلەن جەريانىنى باغلاشنى توغرا ئىگىلىيەلىسەكلا، ئىدىيىنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، ئىلگىرىلەش نىشانىنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، قەتئىي تۇردە ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش ئىشەنچىگە ئىگە بولالايمىز. ھەممىدە ئەمەلىيەتنى ئاساس قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، مەركەزنىڭ فاكتجىن، پرىنسىپلىرىنى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ رايون ئالاھىدىلىكى بىلەن زىچ بىرلەشتۈرۈش بىزنىڭ ئاپپارات ئىسلاھاتى ئېلىپ بېرىشتىكى چىقىش نۇقتىمىز.

ئۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئاپپارات ئىسلاھاتى ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار نىشان ۋە ئىككى تۈپ خاراكتېرلىك بۇرۇلۇشنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئاپپارات ئىسلاھاتى قەدەمى ئىچكى ئۇلكە، ئاپتونوم رايونلارنىڭكىدىن بىر قەدەر ئاستا بولۇۋاتقان بولسىمۇ، نۆۋەتتە، ئاپتونوم رايونىنىڭ ئاپپارات ئىسلاھاتى ۋەزىپىسىنى ئۇرۇنداشنىڭ پايدىلىق پۇرسىتى پىشىپ يېتىلدى. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ تەرەققىياتى ئاپپارات ئىسلاھاتىغا تېخىمۇ يۇقىرى تەلەپلەرنى قويىدى. ئاپپارات ئىسلاھاتى مەسلىسى ئۇزاققىچە ھەل قىلىنمىسا، فۇنكسىيەدە بۇرۇلۇش ھاسىل قىلىش ئەمەلىيلەشتۈرۈلمىسە، يېڭى مېخانىزم ئورنىتىلمىسا تۇرلۇك خىزمەتلەرنىڭ قانات يايدۇرۇلۇشىغا مۇقەررەر ھالدا تەسىر يېتىدۇ. شۇڭا ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك ۋە پارتىيىلىك كادىرلار ئومۇملۇقنى كۆزلىگەن پۈكۈپ، باتۇرلۇق بىلەن يول ئېچىپ ئىلگىرىلەپ، خىزمەتنى پۈختا ئىشلەپ، ئاپپارات ئىسلاھاتى ۋەزىپىسىنىڭ ئورۇندىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىشىمىز لازىم.

جۇشىڭتاۋ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئاپپارات ئىسلاھاتى مەسلىسى ئۇزاققىچە ھەل قىلىنمىسا، فۇنكسىيەدە بۇرۇلۇش ھاسىل قىلىش ئەمەلىيلەشتۈرۈلمىسە، يېڭى مېخانىزم ئورنىتىلمىسا تۇرلۇك خىزمەتلەرنىڭ قانات يايدۇرۇلۇشىغا مۇقەررەر ھالدا تەسىر يېتىدۇ. شۇڭا ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك ۋە پارتىيىلىك كادىرلار ئومۇملۇقنى كۆزلىگەن پۈكۈپ، باتۇرلۇق بىلەن يول ئېچىپ ئىلگىرىلەپ، خىزمەتنى پۈختا ئىشلەپ، ئاپپارات ئىسلاھاتى ۋەزىپىسىنىڭ ئورۇندىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىشىمىز لازىم.

جۇشىڭتاۋ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئاپپارات ئىسلاھاتى سىياسىي، ئىجتىمائىي مۇقىملىققا كاپالەتلىك قىلىشنىڭ ئوبيېكتىپ تەلىپى. ئۇ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ئومۇمىيىتىگە مۇناسىۋەتلىك ئىستراتېگىيىلىك تەدبىر، شۇنداقلا پارتىيىنىڭ رەھبەرلىكىنى كۈچەيتىش، ئاساسىي قاتلام ئۇل قۇرۇلۇشىنى مۇنتىزىملاشتۇرۇشنىڭ ئېھتىياجى. شۇڭا، ئاپپارات ئىسلاھاتى قەدەمىنى تېزلىتىپ، ئاساسىي قاتلام ئۇل قۇرۇلۇشىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە كاپالەتلىك قىلىشىمىز، مەركەزلەشتۈرۈپ تۈزەش خىزمىتىنى چوڭقۇر قانات يايدۇرۇشىمىز، بارلىق پارتىيىلىك كادىرلار بولۇپمۇ ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك ئاپپارات ئىسلاھاتى قەدەمىنى تېزلىتىشنىك تەخىرسىزلىكى، جەددىيلىكىنى تولۇق تونۇپ، ئاپپارات ئىسلاھاتىنى تېزلىتىپ، ئاساسىي قاتلام ئۇل قۇرۇلۇشى ۋە مەركەزلەشتۈرۈپ تۈزەش خىزمىتىنىڭ ئەمەلىيلىشىشنى كاپالەتلەندۈرۈشىمىز لازىم.

جۇشىڭتاۋ ئاخىردا تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: ئاساسىي قاتلام ئۇل قۇرۇلۇشى ئومۇمىي ۋەزىيەتكە، كەلگۈسىگە مۇناسىۋەتلىك زور ئىش. جايلار ئاپپارات ئىسلاھاتى داۋامىدا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ تەلىپىگە ئاساسەن يۇقىرى قاتلامنى ئىخچاملاشقا جۇرئەت قىلىپ، ئاساسىي قاتلامنى تولۇقلاپ، مۇنەۋۋەر، كۈچلۈك قادىرلارنى ئاساسىي قاتلاملارغا كۆچەيتىشنى زىچ بىرلەشتۈرۈش لازىم. ئاپپارات شتاتى ئىنتىزامىغا قاتتىق ئەمەل قىلىپ، ئاپپارات شتاتىنىڭ كۆپىيىپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش كېرەك. ئاپپارات شتاتىنى باشقۇرۇش كۆچەيتىلگەندىلا، ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، بىر قەدەر ياخشى ئاساس ۋە ئازادە مۇھىت يارىتقىلى بولىدۇ.

(بېشى 1 - بەتتە)

ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمىنى ئۆزگەرتىشتە تېخىمۇ شۇنداق. ئۇنىڭ ئۈستىگە بىر تەرەپتىن ئۆزگەرتىپ بىر تەرەپتىن كارخانا يولۇققان قىيىن مەسىلىلەرنى مۇۋاپىق ھەل قىلىشمىزغا توغرا كېلىدۇ. بۇ ئۆز نۆۋىتىدە يېڭى ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمىنى تەكشۈرۈپ كۆرۈش بولىدۇ.

ئۇچىنچى، يېڭى ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمى يېڭى مەھسۇلات ئىشلەشنى يادرو قىلىشى كېرەك. مەھسۇلات كارخانىنىڭ جېنى، سۈپەت مەھسۇلاتنىڭ جېنى، ھەرقانداق كارخانا مەۋجۇت بولۇپ تۇرۇش، تەرەققىي قىلىشنى كۆزلەيدىكەن، ئۆزاققىچە بىر خىل مەھسۇلات ئىشلەش ئۇسۇلىنى ئۆزگەرتىپ، سۈپىتى ياخشى يېڭى مەھسۇلاتلارنى ئىشلىشى لازىم. بۇ كارخانىنىڭ ھايات - ماماتلىقىغا مۇناسىۋەتلىك چوڭ ئىش. بىزدە چوقۇم ئالدىنقى قاتاردا تۇرىدىغان ئىلغار سەۋىيە يارىتىدىغان، داڭلىق مەھسۇلاتلارنى ئىشلەيدىغان جاسارەت ۋە روھ بولۇشى كېرەك، شۇنىڭ بىلەن بىللە، يېڭى مەھسۇلاتلارنى ئىشلەشنىڭ ئالدىن كۆرەرلىككە ئىگە بولۇش، ئىلمىي بولۇش، ئىشەنچلىك بولۇش پرىنسىپلىرىنى ياخشى ئىگىلەپ، ئاپتونوم رايونىمىزدا، مەملىكەت ئىچىدە، خەلقئارا بازارلاردا يېڭىلمەس ئورۇندا تۇرالايدىغان داڭلىق مەھسۇلاتنى تىرىشىپ ئىشلىشىمىز كېرەك.

تۆتىنچى، يېڭى، داڭلىق مەھسۇلات ئىشلەشنى شىنجاڭنىڭ بايلىق ئۈستۈنلۈكىنى جارى قىلدۇرۇش بىلەن بىرلەشتۈرۈش كېرەك. شىنجاڭدا نېفىت سانائىتى بىلەن پاختىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇش ئىستراتېگىيىسى يولغا قويۇلۇپ، ئاشلىق، پاختىچىلىق ۋە چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇلۇۋاتىدۇ، نېفىت چارلاش ۋە ئېچىش قەدىمى تېزلىتىلۋاتىدۇ،بۇ جەھەتتە تاينىشقا بولىدىغان بايلىق مول بولۇپ، بىر قانچە «ئۆچەمىس ئەسەر ييزىش» شارائىتىغا ئىگىمىز. بىز ئىشكىنى تاقاپ بېكىنىۋېلىپ، كىچىك دائىرىدە چەكلىنىپ قالساق بولمايدۇ، شۇنداقلا يېقىندىكىنى تاشلاپ، يىراقتىكىگە يۈگۈرۈپ، ھېچ ئىشنى بىر باشقا ئېلىپ چىقالمىساقمۇ بولمايدۇ، ماگىمىز دېسەك يول، تاينىمىز دېسەك شەرت - شارائىتىمىز بار. بىز پىكىر يۈرگۈزۈشكە ماھىر بولۇپ، تىرىشىپ ئىشلىسەكلا چوقۇم غەلبە قازىنالايمىز.

مەركىزىي كومىتېت تەشۋىقات بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى شۇي گۇاڭچۈن جۇڭگو گېزىت مەخسۇس بەتلىرى تەتقىقات جەمئىيىتىنىڭ خىزمەت يىغىنىدا مۇنداق دەپ تەكتلىدى:

گېزىتنىڭ مەخسۇس بەتلىرى مۇشتېرىلارغا يېقىن، جەلپ قىلارلىق، ئەسقاتىدىغان بولۇشى كېرەك

6 - ئاينىڭ 15 - كۈنى ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى تەشۋىقات بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى شۇي گۇاڭچۈن جۇڭگو گېزىت مەخسۇس بەتلىرى تەتقىقات جەمئىيىتىنىڭ خىزمەت يىغىنىغا قاتناشتى ھەم سۆز قىلدى. ئۇ، گېزىت مەخسۇس بەتلىرىنىڭ تەشۋىقاتتا توغرا جامائەت پىكرى يېتەكچىلىكىدە چىڭ تۇرۇپ، خەلق ئۈچۈن، سوتسىيالىزم ئۈچۈن، پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن مەملىكەتنىڭ ئومۇمىي خىزمەتلىرى ئۈچۈن خىزمەت قىلىشنى، شۇنىڭ بىلەن بىللە، تەشۋىقاتنىڭ سۆپەتنى بارغانسېرى ياخشىلاپ، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىپ، يېڭىلىق يارىتىپ، «مۇشتېرىلارغا يېقىن، جەلپ قىلارلىق، ئەسقاتىدىغان» بولۇشنى تەلەپ قىلدى.

شۇي گۇاڭچۈن مۇنداق دېدى: گېزىت مەخسۇس بەتلىرى تەشۋىقاتتا پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ لۇشيەن، فاڭجېن، سىياسىتى ۋە تەشەببۇسى بىلەن بىردەكلىكنى ساقلىشى كېرەك. مەخسۇس بەتلەر ئاممىنى سىياسەت، مەدەنىيەت، تۇرمۇش، قىممەت ۋە بىلىم قاتارلىق جەھەتتە يېتەكلەشتەك مۇھىم ۋەزىپىنى زىممىسىگە ئالغان، ئۇنىڭ مۇشتېرىلىرى ناھايىتى كۆپ، ئۇ ئۆزىنىڭ ئالاھىدە شەكلى ئارقىلىق ئاممىنىڭ ياقتۇرۇشىغا ئېرىشكەن. شۇڭلاشقا مەخسۇس بەتلەر ئەۋزەللىكىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، ئامما ئۈچۈن خىزمەت قىلىشى كېرەك.

شۇي گۇاڭچۈن يەنە مۇنداق دېدى: بىز ئاممىنىڭ ئېھتىياجىنى نەزەرگە ئېلىشىمىز كېرەك. لېكىن بۇنداق ئېھتىياج كۆپ سانلىق كىشىلەرنىڭ بولۇشى، توغرا ئىجتىمائىي ئەھمىيەت ۋە ئىدىيىنىڭ يېتەكچىلىكىدىكى ساغلام، ئورۇنلۇق ئېھتىياج بولۇشى، ئەكسىچە ئاز سانداكىلەرنىڭ ساغلام بولمىغان بەتلەپ قىلىشنى، ئومۇمنىڭ ئۆرپ-ئادىتىگە ئەكىس كېلىدىغان ئېھتىياجلارنى ئەسقاتماسلىق كېرەك. ئۇ ئۆزىنىڭ ئالاھىدىلىكىنى نەزەردە تۇتۇپ، ئۆزىنىڭ ۋاقتىنىڭ جىددىيلەشكەنلىكىدىن ئىبارەت بۇ ئالاھىدىلىكىنى نەزەرگە ئېلىپ، ماقالىنىڭ قىسقا، ئاممىباب، چوشۇنۇشلۇك بولۇشىنى ئىشقا ئاشۇرۇش كېرەك.

شۇي گۇاڭچۈن مۇنداق دېدى: مەخسۇس بەتلەر ئۆزىنىڭ ئەۋزەللىكىنى ۋە خۇسۇسىيىتىنى ساقلاپ قېلىش بىلەن بىللە ئىسلاھات ئېلىپ بېرىپ، يېڭىلىق يارىتىپ، بەت ئورۇنلاشتۇرۇشقا يېڭى مەنا بېرىشى، ئۇزاقتىن بۇيان شەكىللىنىپ قالغان، يېڭى دەۋردىكى مۇشتېرىلارنىڭ ئېھتىياجغا ماسلىشالمايدىغان قاتمال ئەندىزىلەرنى بۇزۇپ، مەخسۇس بەتلەردىكى بىر خىللىشىش خاھىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىپ، رىقابەت ئېڭىنى كۈچەيتىپ، تۇرى ئاز، شەكلى ئۆلۈك بولۇش ئەھۋالىنى ئۆزگەرتىشى، قىسقىسى، ئىسلاھ قىلىش مەخسۇس بەتلەرنىڭ ئالاھىدىلىكىنى ساقلاپ قېلىشقا، ئۇنىڭ ئائىلىلەرگە، خەلقنىڭ تۇرمۇش دائىرىسىگە كىرىشكە پايدىلىق بولۇشى كېرەك.

شۇي گۇاڭچۈن جۇڭگو گېزىت مەخسۇس بەتلىرى تەتقىقات جەمئىيىتىنىڭ خىزمىتىنى مۇئەييەنلەشتۈردى. تەتقىقات جەمئىيىتىنىڭ مەملىكەت بويىچە گېزىت مەخسۇس بەتلىرىنىڭ تۆسۈنلۈشكە تەشۋىقات سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشكە تۆھپە قوشۇشىنى ئۈمىد قىلدى. ئۇ يەنە ئاخبارات ساھەسىدىكى مەخسۇس بەت مۇھەررلىرى داۋاملىق تەربىيىلىنىشى، ئىدىيە جەھەتتە چوڭقۇر لۇققا قاراپ يۈزلىنىپ، بىلىم سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈپ، مەخسۇس بەتنىڭ ئېسىل ئەنئەنىسىگە ۋارىسلىق قىلىپ ۋە جارى قىلدۇرۇپ، پائال ئىسلاھات ئېلىپ بېرىپ، مەخسۇس بەتلەر تەشۋىقاتچىلىرىنىڭ ئىدىيەت يارىتىشى كېرەك، دېدى.

مىركامىل ئابلىمىت تەرجىمىسى

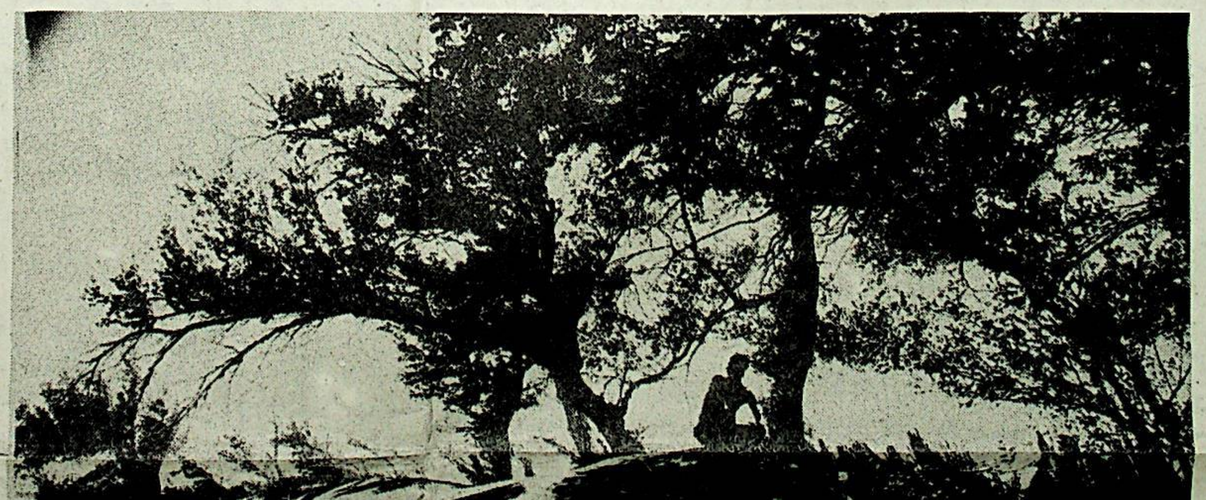

سەھنە ۋە ئېكران

مۇھەببەتنىڭ قۇدرىتى چەكسىز

ئەنۋەر ئابدۇرېھىم

«ئاننىڭ تۇغۇلغان كۈنى» ناملىق رەڭلىك ھېكايە فىلىمىدە مۇھەببەتنىڭ چەكسىز قۇدرىتى جانلىق بەدىئىي ئوبرازلار ۋاسىتىسى ئارقىلىق روشەن يورۇتۇپ بېرىلگەن. «تەڭرىتاغ» كىنو ستۇدىيىسى ئىشلىگەن بۇ ھېكايە فىلىمىدە باش قەھرىمان - نىساخان ئانا ئوبرازى ئارقىلىق كۆڭلى - كۆكسى كەڭ، مېھرى ئىسسىق ئۇيغۇر ئانىلارنىڭ تەڭداشسىز ئېسىل خىسلەتلىرى گەۋدىلەندۇرۈلگەن.

ئاننىڭ پەرزەنتلەرگە بولغان چوڭقۇر مۇھەببىتى پەرزەنتلەر قەلبىدە مەڭگۈ ئوچمەس مۇھەببەت ئويغىتىدۇ، ۋاپادارلىق، مېھر - شەپقەت، پىداكارلىق گۈلخانلىرىنى لاۋۇلدىتىدۇ. مۇھەببەت مۇھەببەتنى تۇغدۇ، مۇھەببەت مۇھەببەتنى ئۇلغايتىدۇ.

خەلق ساقچىسى سابىر كەلكۈن ئاپىتىدە بىر خەنزۇ بوۋاقنى قۇتقۇزۇش يولىدا نېمىشقا ئۆزىنىڭ قىممەتلىك ياشلىق ھاياتى بىلەن ھېسابلاشمىدى؟ نىساخان ئانا مەرھۇم يولدىشى ئۆز ھاياتى بەدىلىگە قۇتۇلدۇرۇۋالغان بىر خەنزۇ بوۋاقنى «ھۇسەنجان» دەپ ئات قويۇپ، ئۇنى نېمىشقا شۇنچىۋالا ئارزۇلاپ باقىدۇ؟ ھەتتا ئۇنى نېمىشقا ئۆز پەرزەنتىدىنمۇ ئارتۇق ياخشى كۆرىدۇ؟ ھۇسەنجان ئۆزىنىڭ نىساخان ئانىدىن تۇغۇلمىغانلىقىنى بىلىپ تۇرسىمۇ، نېمىشقا ئۇنىڭغا شۇ قەدەر ۋاپادارلىق كۆرسىتىدۇ؟ نېمە ئۈچۈن ئۆزىنىڭ ياشلىق باھارى بىلەن ھېسابلاشماي نىساخان ئانىنى جىنايەتچىلەرنىڭ زىيانكەشلىكىدىن قۇتقۇزىدۇ؟ نىساخان ئانا دېسە ئۇنىڭ كۆزىگە نېمىشقا ئۇنداق ئوت كېتىدۇ؟ سۈمۈكۆرۈنمەيدۇ؟ مىللىتىمۇ، ئۇقىشان ئانىسىمۇ ئوخشاش بولمىغان ھەسەنجان بىلەن ھۇسەنجان ھايات - ماماتلىق پەيتلىردە نېمە ئۈچۈن بىر - بىرىنى جان پىدالىق بىلەن قوغدايدۇ؟ نىساخان ئاننىڭ ئىككى ئوغلىنىڭ ئامانلىقى يولىدا ئەسەبىي جىنايەتچىلەرگە قارشى شۇنچىۋالا قەيسەرلىك ھەم ماھىرلىق بىلەن كۈرەش قىلىشقا تۇرتكە بولغان قۇدرەتلىك مەنىۋى كۈچ زادى نېمە؟ ئۇ بولسىمۇ مۇھەببەت. مۇھەببەتتىن ئىبارەت بۇ تەڭداشسىز مەنىۋى كۈچ مىللىتى، دىنىي ئېتىقادى، تۇرپ - ئادىتى ئوخشاش بولمىغان كىشىلەرنى بىر ئائىلىنىڭ ئىناق ئەزالىرىغا، مېھر - شەپقەتلىك ئۇرۇغ-تۇغقانلارغا ئايلاندۇرۇۋېتەلەيدۇ، شۇنىڭدەك ئۇلارغا چەكسىز كۆيۈمچانلىق، يۈكسەك ئىنسانپەرۋەرلىك، تەڭداشسىز ئۈيۈشۇش كۈچى، ئىناقلىق ھەم پىداكارلىق خسلىتى ئاتا قىلىدۇ. مۇھەببەتنىڭ قۇدرىتى ئالدىدا ھەرقانداق سۇيىقەست، ھەرقانداق مەككار دۇشمەن ھامان مەغلۇپ بولىدۇ. شۇڭا بىز مۇھەببەتنىڭ سېھرىي كۈچى مىللەت، دىن چەك - چېگرىلىرىدىن ھالقىپ ئۆتۈپ، ئۇيغۇر يېڭىتى ھەسەنجان بىلەن خەنزۇ يېڭىتى ھۇسەنجاننى بىر ئاننىڭ ئارزۇلۇق پەرزەنتلىرىگە، بىر بەختلىك ئائىلىدىكى ئىناق، كۆيۈمچان ئاكا - ئۇكىلارغا ئايلاندۇرغانلىقىدىن، شۇنىڭدەك نىساخان ئاننىڭ ئاشۇ پەرزەنتلىرىنىڭ بەختى ئۈچۈن 25 يىل تۇل ياشىغانلىقىدىن قىلچە تاسادىپىيلىق ھېس قىلمايمىز، ئەكسىچە ئىختىيارسىز سۆيۈنمىز، تەسىرلىنىمىز.

ئۇيغۇرلار قوشكېزەك ئوغۇللارغا «ھەسەن - ھۈسەن» دەپ ئات قويىدۇ. فىلىمدا سۈرەتلەنگەن ھەسەنجان بىلەن ھۇسەنجان قوشكېزەك بولمىسىمۇ، ھەتتا ئۇلارنىڭ مىللىتى، ئاتا - ئانىسى باشقا - باشقا بولسىمۇ، لېكىن ئۇلار بىزگە نېمە ئۈچۈن ئىجادكارلار كىنو سەنئىتىنىڭ ئۆزىگە خاس قانۇنىيىتىگە ئەمەل قىلىپ، ئۇقۇملاشتۇرۇش، قېلىپلىزلىق، شۇئارۋازلىق خاھىشلىرىدىن، بولۇپمۇ پىرسوناژلار ئوبرازىنى ئاددىيلاشتۇرۇپ قويۇشتىن ساقلىنىپ، فىلمنى خېلى يۇقىرى بەدىئىي ئۇنۇمگە ئېرىشتۇرغەن. يەنە بىر تەرەپتىن، كىنو سەنئەتكارلىرى ئۈيغۇر خەلقىنىڭ، جۈملىدىن ئۇيغۇر ئائىلارنىڭ پىسخىك ئالاھىدىلىكىنى ماھىرلىق بىلەن توغرائەكس ئەتتۇرۇپ، فىلمنىڭ تەسىرچانلىقىنى، تارتىش كۈچىنى ئاشۇرغان. تاماشىبىنلار تالانتلىق سەنئەتكار رەيھان ئابلىزنىڭ ئەسەر قەھرىمانى- نىساخان ئاننىڭ بېقىۋالغان ئوغلى ھۇسەنجانغا بولغان ئاجايىپ قاينات ئانىلىق مۇھەببىتىنى يورۇتۇپ بېرىشتە ئۇنۇملۇك رول ئويناپ، فىلمنىڭ ئېستېتىك قىممىتى بىلەن تەربىيىۋى قىممىتىنى تېخىمۇ ئاشۇرغان. لى ئەيجۇن، مىرئادىل، خۇكۇك، ھوشۇرقارى، ئەنۋەر، ئاسىيە ئابلىمىت، قاسىم، پەردە قاسىم، نەبى قاتارلىق ئارتىسلارنىڭ ئېكران ئوبرازى يارىتىش ماھارىتى تامامەن ئىختىيارسىز قايىل قىلدۇ.

پىشقەدەم ۋە ياش كىنو سەنئەتكارلىرىنىڭ ئورتاق تىرىشچانلىقى نەتىجىسىدە ۋۇجۇدقا كېلىپلا بەرگەنلىكىدىن سۆيۈنمەي قالمايدۇ. سەنئەتكار رەيھان ئابلىزنىڭ تالانتى، ئاساسەن، ئۇنىڭ ئۆزىگە خاس ھېسسىيات ئىپادىلەش ماھارىتىدە، بولۇپمۇ ئۇنىڭ ئانا قەلبىدىكى تەڭداشسىز كۆچلۈك سۆيگۈسى چىراي، سۆز - ھەرىكەت ئارقىلىق نامايان قىلىش ئىقتىدارىدا روشەن گەۋدىلەنگەن. شۇڭا نىساخان ئاننىڭ ھەربىر سۆز - ھەرىكىتى، ھەر بىر چىراي ئىپادىسى شۇ قەدەر تەبىئىي ھەم تەسىرلىك چىققان.

فىلمدىكى ھۇسەنجان، نىياز، شې ۋېنجې، تۇرسۇن، ھەسەنجان، رىسالەت، پەردە قاتارلىق باشقا پىرسوناژلارمۇ جانلىق يارىتىلغان بولۇپ، روشەن خاراكتېر ئۆزگىچىلىكى بىلەن بىر - بىرىدىن پەرقلىنىپ تۇرىدۇ. مۇۋەپپەقىيەتلىك يارىتىلغان بۇ ئوبرازلار نىساخان ئاننىڭ خاراكتېر ئۆزگىچىلىكىنى، بولۇپمۇ ئۇنىڭ تەڭداشسىز ئالاھىدە مۇھەببىتىنى يورۇتۇپ بېرىشتە ئۇنۇملۇك رول ئويناپ، فىلمنىڭ ئېستېتىك قىممىتى بىلەن تەربىيىۋى قىممىتىنى تېخىمۇ ئاشۇرغان. لى ئەيجۇن، مىرئادىل، خۇكۇك، ھوشۇرقارى، ئەنۋەر، ئاسىيە ئابلىمىت، قاسىم، پەردە قاسىم، نەبى قاتارلىق ئارتىسلارنىڭ ئېكران ئوبرازى يارىتىش ماھارىتىتامامەن ئىختىيارسىز قايىل قىلدۇ.

پىشقەدەم ۋە ياش كىنو سەنئەتكارلىرىنىڭ ئورتاق تىرىشچانلىقى نەتىجىسىدە ۋۇجۇدقا

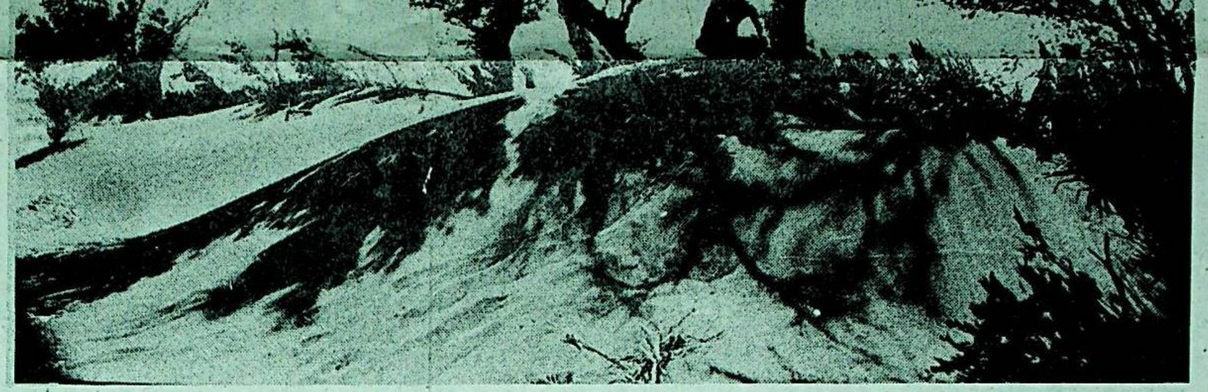

سەگىدەش

ئابلىز غوجامنىياز فوتوسى

يېتەكچىلىكىدىكى ساغلام، ئورۇنلۇق ئېھتىياج بولۇشى، ئەكسىچە ئاز ساندىكىلەرنىڭ ساغلام بولمىغان نامۇۋاپىق ئېھتىياجى بولماسلىقى كېرەك. مۇناسىۋەتلىك ئىستونلارنى ئېچىپ، ماقالە ئۇيۇشتۇرۇپ، بىلىملەرنى تونۇشتۇرۇپ، ئۇچۇرلارنى يەتكۈزۈپ، ئاممىنىڭ ئېشىۋاتقان مەنىۋى ئېھتىياجىنى قاندۇرۇشىمىز كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىللە مەخسۇس بەتنىڭ ماھىيەتلىك ئالاھىدىلىكىنى ساقلاپ قېلىشقا ئەھمىيەت بېرىپ، مەخسۇس بەت تەشۋىقاتىنىڭ گېزىتنىڭ ئومۇمىي خۇسۇسىيىتى بىلەن بىردەكلىكىنى ساقلاپ قېلىش كېرەك.

شۇي گۇاڭچۇن مەخسۇس بەتنىڭ سۈپىتىنى ئۆستۈرۈپ، مەخسۇس بەت تەشۋىقاتىنىڭ ئىجتىمائىي ئۈنۈمىنى يۇقىرى كۆتۈرۈشنى تەكىتلىدى. ئۇ مۇنداق دېدى: مەخسۇس بەت تەشۋىقاتى «مۇشتىرىلارغا يېقىن بولۇشى، جەلپ قىلارلىق بولۇشى، ئەسقاتىدىغان بولۇشى» كېرەك. مەخسۇس بەت مۇھەررىرلىرى ئاممىنىڭ ئارىسىغا بېرىپ، ئاممىنىڭ خىزمەت، تۇرمۇش، ئىدىيە ۋە كەيپىياتىنى ئىگىلەپ، تەكشۈرۈپ، تەتقىق قىلىپ، ماقالە ئۇيۇشتۇرۇشى كېرەك. ماقالىلەردە ئاممىدىن ئايرىلىپ قېلىش، چوڭچىلىق، ۋەز - نەسىھەت سېتىشتىن ساقلىنىش، پاراڭلىشىش، سىردىشىش ئۇسۇلى بىلەن قائىدە سۆزلەش، پۇقرالارنىڭ ئەتراپىدىكى ئىشلارنى، پۇقرالارغا تونۇشلۇق بولغان ئىشلارنى سۆزلەپ، ئۇلارغا ئۆز بېشىدىن ئۆتكۈزگەندەك تۇيغۇ بېرىش كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا چاكىنا بولۇپ قېلىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش ھەم «قوپال، قۇرۇق، يالىڭاچ، ئاشكارا» بولۇپ قېلىش ئىللىتىنى تۈگىتىش كېرەك.

ئۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: مەخسۇس ھۈسەنجان قوشكېزەك بولمىسىمۇ، ھەتتا ئۇلارنىڭ مىللىتى، ئاتا - ئانىسى باشقا - باشقا بولسىمۇ، لېكىن ئۇلار بىزگە نېمە ئۈچۈن خۇددى بىر ئانىدىن تۇغۇلغان قوشكېزەك ئاكا - ئۇكىلاردەك تۇيۇلىدۇ؟ مېنىڭچە، بۇنىڭدا تۆۋەندىكىدەك بىر قانچە خىل سەۋەب بار: بىرى، «ئانىنىڭ تۇغۇلغان كۈنى» ناملىق بۇ ھېكايە فىلىم قايناق ئىنسانپەرۋەرلىك روھ ۋە قويۇق دوستلۇق ھېسسىياتى بىلەن سۇغۇرۇلغان، بۇ ئەسەرگە كىنو سەنئەتكارلىرىنىڭ چىن، ساپ ھەم جۇشقۇنلۇق ھېسسىياتى سىڭدۈرۈلگەن. قىلىدۇ.

پېشقەدەم ۋە ياش كىنو سەنئەتكارلىرىنىڭ ئورتاق تىرىشچانلىقى نەتىجىسىدە ۋۇجۇدقا كەلگەن «ئانىنىڭ تۇغۇلغان كۈنى» ناملىق بۇ ھېكايە فىلىم نىساخان ئانا، سابىر، ھەسەنجان، ھۈسەنجان قاتارلىق دەۋر تىپلىرىنى يارىتىش، قويۇق مىللىي پۇراققا ئىگە بولۇش، مۇھەببەت ھەم دوستلۇقنىڭ چەكسىز قۇدرىتىنى نامايان قىلىشتەك بەدىئىي خۇسۇسىيەتلىرى بىلەن شىنجاڭ كىنوچىلىقىنىڭ ئالدىنقى قاتارىدىن ئورۇن ئالالايدۇ.

20 يىلدىن كېيىن

(ھېكايە)

ئو. ھېنرى (ئامېرىكا)

نيۇ - يوركتىكى بىر چوڭ كوچىدا بىر دىجورنى ساقچى كوچا بويلاپ مېڭىپ يۈرەتتى. ئالدى تەرەپتىن سوغۇق شامال ئۇرۇپ تۇراتتى. بۇ چاغدا كېچە سائەت 10غا يېقىنلاشقان بولۇپ كوچىدا بىر نەچچىلا ئادەم قالغانىدى.

بىر كىچىك دۇكاننىڭ ئالدىدىكى غۇۋا چىراغ يورۇقىدا بىر ئەر تۇراتتى. ئۇ بىر تال تۇتاشتۇرۇلمىغان سىگارتنى چىشلىۋالغانىدى. ساقچى قەدىمىنى ئاستىلىتىپ ئۇنىڭغا سىنچىلاپ قارىغاندىن كېيىن ئۇنىڭ قېشىغا ماڭدى.

- بۇ يەردە ھېچ ئىش بولمىدى ساقچى ئەپەندى، - دېدى ساقچىنىڭ ئۆزىگە قاراپ كېلىۋاتقانلىقىنى كۆرگەن ھېلىقى ئەر ئىتتىكلا، - مەن بىر دوستۇمنى ساقلاۋاتىمەن. بۇ 20 يىلنىڭ ئالدىدا ۋەدىلەشكەن ئۇچرىشىش. سىز بۇ گېپىمگە ھەيران قېلىۋاتىسىز، شۇنداقمۇ؟ ئەگەر قىزىقسىڭىز مەن سىزگە سۆزلەپ بېرەي:

- 20 يىلنىڭ ئالدىدا بۇ دۇكاننىڭ ئورنىدا بىر رېستوران بار ئىدى ...

- ئۇ رېستوران بەش يىلنىڭ ئالدىدا چېقىۋېتىلگەن، - دېدى ساقچى ئۇلاپلا.

ئەر سەرەڭگە يېقىپ ئاغزىدىكى سىگارتنى تۇتاشتۇردى. سەرەڭگە يورۇقىدا ساقچى ئۇنىڭ چىرايىنىڭ تاتىرىپ كەتكەنلىكىنى، ئوڭ كۆزىنىڭ قۇيرۇقىدىكى كىچىككىنە تاتۇقنى بايقاپ قالدى.

- 20 يىلنىڭ ئالدىدىكى مۇشۇ كۈنى كەچتە، - دېدى ئەر سۆزىنى داۋاملاشتۇرۇپ، - جىم ۋىرىس ئىككىمىز بۇ يەردىكى رېستوراندا كەچلىك تاماقنى بىللە يېدۇق. ھەي ... جىم مېنىڭ ئەڭ ياخشى دوستۇم ئىدى. ئىككىمىز بالا ۋاقىتلىرىمىزدىن تارتىپلا خۇددى بىر تۇغقاندەك يېقىن ئۆتكەن. مەن ئەتىسى ئەتىگەندە تىرىكچىلىك ئۈچۈن غەربكە كەتمەكچى ئىدىم. شۇ كۈنى كەچتە خوشلىشىدىغان چاغدا ئىككىمىز 20 يىلدىن كېيىنكى شۇ كۈن، شۇ سائەتتە، مەيلىقانداق ئەھۋال يۈز بېرىشىدىن، قانداق جايدا بولۇشىمىزدىن قەتئىينەزەر، بۇ يەردە ئۇچرىشىشقا كېلىشكەن.

- بۇ ناھايىتى قىزىقارلىق ئىش ئىكەن، - دېدى ساقچى، - سىز كېيىن ئۇ دوستىڭىزدىن خەت تاپشۇرۇۋالمىدىڭىزمۇ؟

- ھە، ئۇنىڭ خېتىنى تاپشۇرۇۋالدىم، بىز بىر مەزگىل ئالاقە قىلىشىپ تۇردۇق، بىراق بىر - ئىككى يىلدىن كېيىن ئالاقىمىز ئۈزۈلۈپ قالدى. سىز بىلىسىز، غەرب تەرەپ ناھايىتى چوڭ. ھالبۇكى مەن دائىم دېگۈدەك غەرب بىلەن شەرق ئوتتۇرىسىدا چېپىپ يۈردۈم. بىراق ماڭا ئىشىنىڭ، جىم ھاياتلا بولىدىكەن، چوقۇم بۇ يەرگە كېلىپ مەن بىلەن كۆرۈشىدۇ. ئۇ مېنىڭ ئەڭ ئىشەنچلىك دوستۇم.

ئۇ سۆزىنى تۈگىتىپ يانچۇقىدىن نەپىس ئىشلەنگەن ئالتۇن سائىتىنى چىقاردى. سائەتكە ئورنىتىلغان ياقۇتلار قاراڭغۇدا چاقناپ تۇراتتى.

- سائەت توققۇزدىن 57 مىنۇت ئۆتۈپتۇ، - دېدى ئۇ، - بىز ئۆتكەن قېتىم سائەت 10دا بۇ يەردىكى رېستوران ئالدىدا خوشلاشقان.

- غەربتە ھال - ئوقىتىڭىز يامان ئەمەس بولغىيتى؟

- ئەلۋەتتە. جىمنىڭ ھال - ئوقىتى مېنىڭكىنىڭ يېرىمىغا يەتسىمۇ ياخشى بولغان بولاتتى. ھەي، ئەمەلىيەتتە ئاسان ئەمەس. بىر نەچچە يىلدىن بېرى مەن غەرب بىلەن شەرق ئوتتۇرىسىدا چېپىپ يۈرۈپ ...

ئىزغىرىن شامال توختىماي چىقىۋاتاتتى. ئەتراپ جىمجىت ئىدى. ئۇلارنىڭ ھېچقايسىسى گەپ قىلمىدى. بىر ئازدىن كېيىن ساقچى كەتمەكچى بولدى.

- مەن ماڭاي. دوستىڭىزنىڭ تېزرەك كېلىشىنى ئۈمىد قىلىمەن. مۇبادا ئۇ ۋاقتىدا كېلەلمەي قالسا ئۇنى ساقلىماي كېتىۋېرەمسىز؟

- ياق، ھېچ بولمىسا يېرىم سائەت ساقلايمەن. جىم ھاياتلا بولىدىكەن، چوقۇم ۋاقىت توشقىچە يېتىپ كېلىدۇ. خەير - خوش ساقچى ئەپەندىم.

- خەير - خوش ئەپەندىم، - ساقچى كوچا بويلاپ مېڭىپ كەتتى. كوچىدا ئادەم قالمىغانىدى.

ئەر دۇكاننىڭ ئالدىدا 20 مىنۇتچە ساقلىغاندىن كېيىن ئېگىز بوي بىر ئادەمنىڭ ئالدىراش كېلىۋاتقانلىقىنى كۆردى. ئۇ قارا پەلتۇ كىيىۋالغان بولۇپ، ياقىسىنى ئۆرۈپ قۇلىقىنى توسۇۋالغانىدى.

- سىز بوب بولامسىز؟ - دېدى ھېلىقى ئادەم.

- سىز جىم ۋىرىسمۇ؟ - دەپ ۋارقىرىدى دۇكاننىڭ ئالدىدا تۇرغان ئەر. ئېنىقكى ئۇ ھاياجانلىنىۋاتاتتى.

كەلگەن كىشى ئۇنىڭ قولىنى تۇتتى.

- توغرا سىز بوب. مەن سىزنى بۇ يەردە ئۇچرىتالايدىغانلىقىمغا ئىشىنەتتىم. ھەي، 20 يىل دېگەن قىسقا ۋاقىت ئەمەس. قاراڭ بۇ يەردىكى رېستوران ھازىر يوق. مۇبادا ئۇ رېستوران بولغان بولسا، بىز يەنە بىللە كەچلىك تاماق يېسەك نېمە دېگەن ياخشى بولاتتى - ھە! بوب، سىزنىڭ غەربتىكى ھال - ئوقىتىڭىز قانداقراق؟

- ھىم، مەن بارچە ئاماللار بىلەن ئېرىشمەكچى بولغان ھەممە نەرسىگە ئېرىشتىم. سىزدىمۇ ئۆزگىرىش ئاز ئەمەسكەن. جىم، مەن بويىڭىزنى بۇنچىلا ئۆسۈپ كېتەر، دەپ زادىلا ئويلىماپتىكەنمەن.

- ھە، بويۇم ئازراق ئۆستى.

- جىم، سىزنىڭ ھال - ئوقىتىڭىزمۇ يامان ئەمەستۇ

- قەدىرئەھۋال، قەدىرئەھۋال. شەھەرلىك ھۆكۈمەتنىڭ بىر ئورگىنىدا ئىشلەۋاتىمەن. ئىشخانىدا ئولتۇرۇپ ئىشلەيدىغان گەپ، يۈرۈڭ بوب، بىرەر يەرنى تېپىپ ئوبدانراق مۇڭدىشايلى.

بۇ كوچىنىڭ دوقمۇشىدا چوڭ بىر سودا دۇكىنى بار ئىدى. ۋاقىت بىر يەرگە بارغان بولسىمۇ، دۇكان ئىچىدىكى چىراغلار يورۇق تۇراتتى. يورۇق يەرگە كەلگەندە ئىككىيلەن تەڭلا بۇرۇلۇپ بىر - بىرىنىڭ چىرايىغا قاراشتى.

غەربتىن كەلگەن ئەر تۇيۇقسىز قەدىمىنى توختاتتى.

- سىز جىم ۋىرىس ئەمەس. 20 يىل گەرچە قىسقا ۋاقىت بولمىسىمۇ، بىر ئادەمنىڭ چىرايىنىڭ پۈتۈنلەي ئۆزگىرىپ كېتىشى مۇمكىن ئەمەس، - ئۇنىڭ تەلەپپۇزىدىن قارشى تەرەپتىن گۇمانلىنىۋاتقانلىقى چىقىپ تۇراتتى.

- لېكىن 20 يىل بىر ياخشى ئادەمنى ئەسكى ئادەمگە ئۆزگەرتەلەيدىكەن، - دېدى ئېگىز بويلۇق ئادەم، - سىز قولغا ئېلىندىڭىز بوب. چىكاگو ساقچى دائىرىلىرى سىزنىڭ بۇ شەھەرگە كەلگەنلىكىڭىزنى بىلگەن. شۇڭا ئۇلار بىزگە سىز بىلەن «پاراڭلىشىش»نى ئۇقتۇرغان. ياخشىسى بىز ساقچى ئىدارىسىگە بېرىشتىن ئاۋۋال دوستىڭىزنىڭ سىزگە يازغان خېتىنى كۆرۈپ بېقىڭ.

بوب خەتنى ئېلىپ ئوقۇۋېتىپ تىترەپ كەتتى. خەتكە مۇنۇلار يېزىلغانىدى:

بوب، باياتىن مەن بىز ئۇچرىشىدىغان جايغا دەل ۋاقتىدا يېتىپ بارغان ئىدىم. سىز سەرەڭگە يېقىپ تاماكا تۇتاشتۇرۇۋاتقاندا سىزنىڭ راستىنلا چىكاگو ساقچى دائىرىلىرى تۇتۇش بۇيرۇقى چىقارغان ئادەم ئىكەنلىكىڭىزنى بايقاپ قالدىم. سىزنى ئۆزۈم قولغا ئېلىشنى خالىماي بۇ ئىشنى باشقا بىر ساقچىغا تاپشۇردۇم.

جىم

ئابدۇراخمان ئەخەت تەرجىمىسى

جياڭ زېمىن، لى پېڭ ياپونىيىنىڭ سابىق باش ۋەزىرى شىجۇەن خۇشى بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 24 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن بۈگۈن چۈشتىن كېيىن ياپونىيىنىڭ سابىق باش ۋەزىرى شىجۇەن خۇشى ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى بىلەن كۆرۈشتى.

جياڭ زېمىن شىجۇەن خۇشىنىڭ ئۇچ يىلدىن كېيىن جۇڭگوغا يەنە زىيارەتكە كەلگەنلىكىنى قارشى ئالدى.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: جۇڭگو بىلەن ياپونىيىنىڭ مۇشۇ رايون ۋە دۇنيادا چوڭ تەسىرگە ئىگە دۆلەت بولۇش سۈپىتى بىلەن 21- ئەسىرگە يۈزلىنىدىغان ئىناق، قوشنىدارچىلىق، دوستلۇق - ھەمكارلىق مۇناسىۋەت ئورنىتىشى ئىككى تەرەپنىڭ تۆپ مەنپەئىتىگە ئۇيغۇن بولۇپلا قالماستىن، مۇشۇ رايونىنىڭ ۋە دۇنيانىڭ تىنچلىقى، مۇقىملىقى ۋە تەرەققىياتى ئۈچۈن ئىجابىي تۆھپە قوشىدۇ.

جياڭ زېمىن شىجۇەننىڭ باش ۋەزىر بولغان مەزگىلدە تارىخىي مەسىلىلەر توغرىسىدىكى ئېنىق پوزىتسىيىسىنى ئاخىتىدى ھەم مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: باش ۋەزىر شىجۇەن خۇشىنىڭ تارىخقا توغرا قاراشتەك جاسارىتى سىياسەتچىگە خاس يىراقنى كۆرەرلىكىنى نامايان قىلدى.

شىجۇەن مۇنداق دېدى: ياپونىيىنىڭ ئۆتكەندە جۇڭگوغا تاجاۋۇزچىلىق ئۇرۇشى قوزغىغانلىقىدەك تارىخىنى توغرا تونۇش ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىنى يېنىمۇ راۋاجلاندۇرۇشنىڭ ئاساسى، ئۆتكەنكى ئۇرۇش جۇڭگو خەلقىگە ناھايىتى كۆپ ئازاب - ئوقۇبەتلەرنى كەلتۈردى، ياپونىيە ئۆز خاتالىقى ئۈستىدە ئويلىنىپ كۆرۈشى كېرەك، شۇنداق قىلغاندىلا ئومۇملۇققا ئەھمىيەت بېرىپ، كەلگۈسىگە يۈزلىنىپ، ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىنى ئۇزلۇكسىز يېڭى دوستلۇق مۇناسىۋىتىنى ئۇزلۇكسىز يېڭى بەرىدى ھەم روشەن پوزىتسىيىسىنى ئىپادىلىدى، بۇ ئادىمىي ئىش ئەمەس، شىجۇەن ئەپەندىنىڭ بۈنىڭدىن كېيىن جۇڭگو- ياپونىيە مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن داۋاملىق تىرىشچانلىق كۆرسىتىشىنى ئۈمىد قىلىمىز.

شىجۇەن مۇنداق دېدى: ئۆتكەنكى تارىخ ئۈستىدە ئىستايىدىل ئويلىشىش ۋە ئۇنى توغرا تونۇش ياپونىيە - جۇڭگو مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇش، كېيىنكىلەرنى تەربىيىلەشتە پايدىلىق. ئۇ يەنە ئۆزىنىڭ بۇ قېتىمقى زىيارىتىنىڭمۇ مۇشۇ ئىشنى مەقسەت قىلىدىغانلىقىنى ئېيتتى.

يۇكسەكلىككە كۆتۈرگىنى بولىدۇ.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 24 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ بۈگۈن بۇ يەردە ياپونىيىنىڭ سابىق باش ۋەزىرى شىجۇەن خۇشى بىلەن كۆرۈشكەندە مۇنداق دېدى: جۇڭگو بىلەن ياپونىيە برلىكتە تىرىشىپ، ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىنىڭ ساغلام، مۇقىم راۋاجلىنىشىغا كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك.

لى پېڭ مۇنداق دېدى: جۇڭگو ئىناق، قوشنىداچىلىق، دوستلۇق سىياسىتىنى ئىجرا قىلدۇ، جۇڭگو جۇڭگو - ياپونىيە مۇناسىۋىتىگە ئىزچىل ئەھمىيەت بېرىپ كەلدى. جۇڭگو بىلەن ياپونىيىنىڭ دىپلوماتىك مۇناسىۋىتى نورمالاشقاندىن بۇيان، ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتى ئومۇمەن ئېيتقاندا ياخشى بولدى، بىراق بەزى مەسىلىلەرمۇ مەۋجۇت، مەسىلەن، تارىخقا توغرا مۇئامىلە قىلىش مەسىلىسىدە شۇنداق بولدى. لى پېڭ مۇنداق دېدى: بىز دائىم ياپونىيىلىك ئەربابلارغا «ئۆتكەنكىنى كېيىنكىگە ئىبرەت قىلىش»نى ئېيتىپ كەلدۇق. بۇنداق دېيىشىمىزنىڭ ئاساسىي يوق ئەمەس، چۈنكى ياپونىيىدە سانى كۆپ بولمىسمۇ، شۇنداقمۇ كىشىلەر باركى، ئۇلار ھېلىھەم خاتا تارىخىي قاراشتا چىڭ تۇرۇپ، تاجاۋۇزچىلىق ئۇرۇشى ئۈچۈن ئەنزە ئاغدۇرماقتا، جۇڭگو - ياپونىيە مۇناسىۋىتىگە بۇزغۇنچىلىق قىلماقتا، ئۇلارنىڭ قىلمىشى- ئەتمىشلىرىگە جۇڭگو خەلقى قارشى تۇرۇپلا قالماستىن، ياپونىيىلىكلەرنىڭمۇ كۆڭلىگە ياقمايدۇ.

لى پېڭ مۇنداق دېدى: ياپونىيىنىڭ بىر نەچچە نۆۋەتلىك ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى ۋە سىياسەتچىلىرى ئۆتكەن شىجۇەن ئەپەندى ياپونىيىنىڭ جۇڭگوغا تاجاۋۇز قىلغانلىق تارىخىغا بالدۇراق توغرا باھا

ماۋزۇ خەۋەرلەر

- جياڭ زېمىن، لى پېڭ ئامېرىكىنىڭ سابىق زۇڭتۇڭى كاتې بىلەن كۆرۈشتى
- سىخانوك كامبودژا خەلقىنىڭ ئاساسىي قانۇنغا رېئاپە قىلىشىنى مۇراجىئەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

گېرمانىيە زۇڭلىسى كول 7 - ئاينىڭ 22 - كۈنى بېرلىننىڭ 90 كىلومېتر شەرقىدىكى فرانكپورت شەھىرىدىكى سۇ ئايىتىگە ئۈچرىغان رايونلارغا كېلىپ كۆزدىن كۆچۈرگەندە، قۇم قاچىلانغان تاغارلار بىلەن تولۇپ كەتكەن يولدىن ئۆتتى. ئۇدا بىر نەچچە كۈن قاتتىق يامغۇر ياغقانلىقتىن گېرمانىيە بىلەن پولشا ئوتتۇرىسىدىكى چېگرا دەريا - ئودرا دەرياسىنىڭ فرانكپورت بۆلۈكىدە چوڭ تاشقىن بولدى. شۇ جايدىكى ئامما 160 كىلومېتر دەريا قېشىنى قۇم قاچىلانغان تاغار بىلەن قاشالدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ب د ت گرۇزىيىدە كۆپ دۆلەت قىسملىرىنى ئورۇنلاشتۇرۇش توغرىسىدىكى تەكلىپكە ئاكتىپ ئىنكاس قايتۇردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 21 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. گرۇزىيە زۇڭتۇڭى شېۋاردنادزې مۇشۇ ئاينىڭ 21 - كۈنى بۇ يەردە مۇنداق دېدى: ب د ت گرۇزىيىدە كۆپ دۆلەت تىنچلىق ساقلاش قىسملىرىنى كۆپلەپ قىسملىرى بىلەن بىرلىكتە گرۇزىيە ھۆكۈمىتى بىلەن ئافخازىيە بۆلگۈنچىلىرى ھاسىل قىلغان ئۇرۇش توختىتىش كېلىشىمىنى ئىجرا قىلىش ھەم مۇساپىرلارنى قايتۇرۇشقا دائىر كېلىشىمنىڭ ئىجرا قىلىنىشىغا نازارەتچىلىك قىلىدۇ. ب د ت

چىن خۇاسۇن جۇڭگونى پارچىلاش غەرىزىدە ئونتۇرىغا قويۇلغان تەكلىپ لايىھىگە قاتتىق رەددىيە بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 22 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. جۇڭگونىڭ ب د ت دا دائىمىي ئورۇشلۇق ۋەكىلى چىن خۇاسۇن مۇشۇ ئاينىڭ 22- كۈنى ب د ت نىڭ باش كاتىپى ئاننان بىلەن كۆرۈشۇپ، نىكاراگۇئا قاتارلىق ئاز ساندىكى دۆلەتلەرنىڭ تەيۋەن دائىرىلىرىنىڭ كۈشكۈرتۈشى بىلەن، ئاتالمىش تەيۋەننىڭ ب د ت دىكى «ۋەكىللىك ھوقۇقى»نى سلىسىنى يەنە بىر قېتىم 52 - نۆۋەتلىك ب د ت چوڭ يىغىنىنىڭ كۈنتەرتىپىگە كىرگۈزۈشكە ئۇرۇنغانلىقىنى توغرىسىدا جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ مەيدانىنى قاتتىق شەرھلىدى.

چىن خۇاسۇن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: نىكاراگۇئا قاتارلىق دۆلەتلەر ب د ت دىن ئىبارەت بۇ ئۇنىۋېرسال تەشكىلاتنىن ئوچۇق- ئاشكارا پايدىلىنىپ، بىر ئىگىلىك ھوقۇقلۇق دۆلەتنى پارچىلاشقا ئۇرۇنۇشتەك سۈيىقەستلىك ھەرىكەتلەر بىلەن ئاشكارا شۇغۇللىنىپ، «ئىككى جۇڭگو»، «بىر جۇڭگو، بىر تەيۋەن»ۋە «بىر دۆلەت، ئىككى ھۆكۈمەت»پەيدا قىلىشقا ئورۇندى. بۇ جۇڭگونىڭ ئىگىلىك ھوقۇقىغا ئېغىر دەرىجىدە دەخلى - تەرۇز قىلغانلىق ۋە جۇڭگونىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا قوپاللىق بىلەن ئارىلاشقانلىق بولۇپلا قالماستىن، بەلكى ب د ت نىزامنامىسى، ب د ت يىغىنىنىڭ ئالاقىدار قارارلىرىنى قەستەن ئايىغ - ئاستى قىلغانلىق، جۇڭگو ھۆكۈمىتى ۋە جۇڭگو خەلقى بۈنىڭدىن قاتتىق غەزەپلىنىدۇ ۋە ئۇنى قاتتىق ئەيىبلەيدۇ. جۇڭگو ھۆكۈمىتى ۋە جۇڭگو خەلقى ھەر قانداق دۆلەت، ھەر قانداق كىشىنىڭ ھەر قانداق باھانە- سەۋەبلەر بىلەن ب د ت نىزامنامىسىنىڭ روھىغا خىلاپلىق قىلىپ مۇنداق قانۇنسىز ھەرىكەتلەر بىلەن شۇغۇللىنىشىغا قەتئىي قارشى تۇرىدۇ ھەم نىكاراگۇئا قاتارلىق ئىنتايىن ئاز ساندىكى دۆلەتلەرنىڭ ئۆزىنىڭ خاتا ھەرىكىتىنى دەرھال تۈزىتىشىنى قاتتىق تەلەپ قىلىدۇ.

1993 - يىلدىن بۇيان نىكاراگۇئا قاتارلىق ب د ت غا ئەزا ئىنتايىن ئاز ساندىكى دۆلەتلەر تەيۋەن دائىرىلىرىنىڭ سېنتەبىلىشى ئارقىسىدا تارىخ ئېقىمىغا زىت ھەرىكەت قىلىپ، كۆپ قېتىم بىدەت نىك 26 - نۆۋەتلىك يىغىندا ماقۇللانغان جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ب د ت دىكى قانۇنىي ھوقۇقىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش ھەم تەيۋەن دائىرىلىرىنى ب د ت دىن قوغلاپ چىقىرىش توغرىسىدىكى 2758- نومۇرلۇق قارارنىڭ نوپۈزىغا خىرىس قىلغانىدى. بۇ يىل 7 - ئاينىڭ 14- كۈنى نىكاراگۇئا قاتارلىق دۆلەتلەر يەنە ب د ت نىڭ باش كاتىپىي ئاننانغا خەت يېزىپ، «تەيۋەننىڭ بىدەت نىڭ پائالىيەتلىرىگە قاتنىشالماسلىقى»نى 52 - نۆۋەتلىك ب د ت يىغىنىنىڭ كۈنتەرتىپىگە كىرگۈزۈشنى تەلەپ قىلدى.

چىن خۇاسۇن مۇنداق دېدى: «جۇڭگو ب د ت غا ئەزا بارلىق دۆلەتلەر بىلەن بولغان مۇناسىۋىتىگە ھەمىيەت بېرىدۇ، تىنچلىقتا بىللە تۇرۇش بەش پرىنسىپى ئاساسىدا ھەرقايسى ئەللەر بىلەن بولغان دوستلۇق - ھەمكارلىقنى پائال راۋاجلاندۇرۇشنى خالايدۇ. بىز نىكاراگۇئا قاتارلىق دۆلەتلەرنىڭ مەنپەئىتىگە زىيان يەتكۈزگەن ئەمەسمىز، بىراق ئۇلارنىڭ قىلمىش - ئەتمىشلىرى جۇڭگونىڭ تۆپ مەنپەئىتىگە ئېغىر زىيان يەتكۈزدى. بىز ئۇلارنىڭ ئەرزىمەس خۇسۇسىي مەنپەئىتىنى دەپ جۇڭگونىڭ ئىگىلىك ھوقۇقى ۋە زېمىن پۈتۈنلۈكىنى ھەم «ب د ت نىزامنامىسى»ۋە ب د ت يىغىنىنىڭ ئالاقىدار قارارلىرىنى ئايىغ- ئاستى قىلماسلىقىنى ئۈمىد قىلىمىز. بۇ ھەققانىيەتنى ياقلايدىغان ب د ت غا ئەزا دۆلەتلەرنىڭ ئورتاق ئاۋازى. نىكاراگۇئا قاتارلىق ئىنتايىن ئاز ساندىكى دۆلەتلەر ئۆزىنى داۋاملىق يېتىم قالدۇرۇپ، مۇتلەق كۆپ ساندىكى ئەزا دۆلەتلەرگە قارشى تەرەپتە تۇرۇۋەرسە، بۇنىڭ ئۈچۈن ھامان بەدەل تۆلەيدۇ. بىز شۇنىڭغا قەتئىي ئىشىنىمىزكى، ئۆز دۆلىتىنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقى ۋە زېمىن پۈتۈنلۈكىنى قوغداش يولىدىكى ھەققانىي ئىشتا جۇڭگو ھۆكۈمىتى ۋە خەلقى جەزمەن خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ، ئەزا دۆلەتلەر ھۆكۈمەتلەرنىڭ ۋە خەلقلىرىنىڭ چۈشىنىشى ۋە قوللىشىغا داۋاملىق ئېرىشىدۇ.»

ب د ت ئافغانستاندىكى ئۇرۇش قىلۇاتقان تەرەپلەرنىڭ ئۇرۇشنى دەرھال توختىتىشنى مۇراجىئەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئىسلامئاباد، 22- ئىيۇل تېلېگراممىسى. ب د ت ئافغانستان تىنچلىق ئەلچىلەر ئومكى مۇشۇ ئاينىڭ 21- كۈنى بۇ يەردە بايانات ئېلان قىلىپ، ئافغانستاندىكى ئۇزلۇكسىز كۈچىيۋاتقان دۇشمەنلىشىش ھەرىكىتىگە ئىنتايىن كۆڭۈل بۆلۈۋاتقانلىقىنى بىلدۈردى ھەم ئۇرۇشۇۋاتقان تەرەپلەرنىڭ ئۇرۇشنى دەرھال توختىتىپ تىنچلىق سۆزلىشىشلىرىگە قايتىدىغان ئىشەنچلىك ئاساس يارىتىشىنى ئۈمىد قىلىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

بايانداتا يەنە ئافغانستاندىكى ئۇرۇشۇۋاتقان تەرەپلەرنىڭ پايتەختە كابۇل ئاھالىلەر رايونىغا ھاۋادىن ھۇجۇم قىلغانلىقىدىن «ئىنتايىن ئەپسۇسلىنىدىغان» لىقى بىلدۈرۈلدى ھەم مۇنداق قىلىش «ئەسلىدىلا ئىنتايىن قىيىن ئەھۋالغا چۈشۈپ قالغان تىنچلىقنى ئىلگىرى سۈرۈش ھەرىكىتىنى تېخىمۇ قىيىنلاشتۇرۇۋېتىدۇ» دەپ قارالدى.

يەردە مۇنداق دېدى: ب د ت گروزىيىدە كۆپ دۆلەت تىنچلىق ساقلاش قىسمىلىرىنى كۆپلەپ ئورۇنلاشتۇرۇش توغرىسىدا بەرگەن تەكلىپىمگە ئاكتىپ ئىنكاس قايتۇردى.

شېۋاردنادزې ب د ت نىڭ باش كاتىپى ئانان، ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشىگە دائىمىي ئەزا دۆلەتلەر ۋە باشقا ئالاقىدار خادىملارغا گروزىيىنىڭ ھازىرقى ۋەزىيىتىنى تونۇشتۇرغاندىن كېيىن مۇخبىرغا يۇقىرىدىكى سۆزنى قىلدى.

ب د ت 1993 - يىلى ب د ت گروزىيىدە تۇرۇشلۇق كۆزەتكۈچىلەر ئۆمكىنى قۇرغان، كۆزەتكۈچىلەر ئۆمكى مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسى ئافغانىيە تىنچلىق ساقلاش ھەم مۇساپىرلارنى قايتۇرۇشقا دائىر كېلىشىمنىڭ ئىجرا قىلىنىشىغا نازارەتچىلىك قىلدۇ. ب د ت نىڭ گروزىيىدە تۇرۇشلۇق كۆزەتكۈچىلەر ئۆمكى بىلەن مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسى ئافغانىيە تىنچلىق ساقلاش قىسمىلىرىنىڭ ۋەزىپە ئۆتەش مۇددىتى مۇشۇ ئاينىڭ 31 - كۈنى توشىدۇ. ئانان شۇ كۈنى خەۋپسىزلىك كېڭىشىگە دوكلات سۇنۇپ، بۇ جايدىكى ۋەزىيەت يەنىلا داۋالغۇپ تۇرۇۋاتىدۇ، دەپ كۆرسەتتى ۋە ب د ت نىڭ گروزىيىدە تۇرۇشلۇق كۆزەتكۈچىلەر ئۆمكىنىڭ ۋەزىپە ئۆتەش مۇددىتىنى 1998 - يىل 1 - ئاينىڭ 31 - كۈنىگىچە ئالتەنئاي ئۇزارتىش توغرىسىدا تەكلىپ بەردى.

پەلەستىن مىللىي ھوقۇقلۇق ئاپپارات تىنىڭ رەئىسى ئەراپات بىلەن ئىسرائىلىيىنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرى لېۋى (ئوگدا) بىر-يۈسىلدىكى ياۋروپا ئىتتىپاقى باش شتابىدا ئىككى تەرەپلىك مۇناسىۋەت توغرىسىدا ئۇچراشتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

جىن جېڭرى چاۋشيەننىڭ ئامېرىكا، ياپونىيە بىلەن مۇناسىۋەتنى راۋاجلاندۇرۇش مەيدانى ئۆزگەرمەيدۇ، دېدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، پېكىن، 22 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. بۈ يەردە چىقىدىغان گېزىتلەرنىڭ مۇشۇ ئاينىڭ 21 - كۈنىدىكى خەۋىرىگە قارىغاندا، چاۋشيەن رەھبىرى جىن جېڭرى يېقىندا تەكتلەپ مۇنداق دېگەن: چاۋشيەننىڭ ئامېرىكا، ياپونىيە بىلەن مۇناسىۋەتنى راۋاجلاندۇرۇش مەيدانى «ئۆزگەرمەيدۇ»، گەپ، ئامېرىكا بىلەن ياپونىيەنىڭ چاۋشيەنگە تۇتقىدىغان پوزىتسىيىسىگە باغلىق.

جىن جېڭرى ئامېرىكىدا تۇرۇپ قالغان چاۋشيەنلىك مۇھاجىر مۇخبىرى ۋېن مىڭزى خېنىمغا يازغان خېتىدە يۇقىرىقى ئىپادىنى بىلدۇردى. جىن جېڭرى خېتىدە مۇنداق دېدى: «ئامېرىكا بىلەن بولغان مۇناسىۋەتتە بىز دىپلوماتىيە سىياسىتىمىز ۋە پرىنسىپىمىز بويىچە ئىلگىرى ھاسىل قىلىنغان كېلىشىملەرنى ئىجرا قىلدۇق، بۇ بىزنىڭ ئۆزگەرمەس مەيدانىمىز»؛ «بىزنىڭ ياپونىيە بىلەن ئىناق قوشنىدارچىلىق دوستانە مۇناسىۋەت ئورنىتىش مەيدانىمىزمۇ ئىزچىل بولۇپ كەلدى»، «مېنىڭچە، گەپ ئامېرىكا بىلەن ياپونىيەنىڭ بىزگە تۇتقىدىغان پوزىتسىيىسىگە باغلىق».

جىن جېڭرى خېتىدە يەنە چاۋشيەن خەلقىنىڭ ئۆزىتە دۇچ كېلىۋاتقان قىيىنچىلىقلارنى يېڭىپ دۆلەتنى تىنچ-مۇ باي، قۇدرەتلىك قىلىپ قۇرۇپ چىقالايدىغانلىقىغا ئىشىنىدىغانلىقىنى بىلدۇردى.

خەلقئارا قىسقا خەۋەرلەر

● بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنانى قايتا قۇرۇش ئىشغا ياردەم بېرىدىغان دۆلەتلەر ۋە تەشكىلاتلارنىڭ 3 - قېتىملىق يىغىنى مۇشۇ ئاينىڭ 23 - كۈنى بريۇسسېلدا ئېچىلدى. يىغىنغا قاتناشقان 48 دۆلەت ۋە 30 خەلقئارا رايون تەشكىلاتى 1997 - يىلى بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنانىڭ قايتا قۇرۇش ئىشغا 1 مىليارد 100 مىليون دوللار ئىنانە قىلىدىغانلىقى توغرىسىدا ۋەدە بەردى.

● تۆت كۈن داۋام قىلغان 4- نۆۋەتلىك ئافرىقا، ئامېرىكا قېتىمسى دۆلەتلىرى باشلىقلىرى يىغىنى بۇگۈن چۈشتىن كېيىن زىمبابۋېنىڭ پايتەختى خارارې خەلقئارا يىغىن مەركىزىدە ئېچىلدى. يىغىندا ئافرىقىنىڭ ھازىرقى ئىقتىسادىي ۋەزىيىتى، ئافرىقا - ئامېرىكا قېتىمسى دۆلەتلىرىنىڭ ئىقتىساد - سودا مۇناسىۋىتى قاتارلىق مەسىلىلەر مۇزاكىرە قىلىنىدۇ.

● كامبودژا پادىشاھلىقىنىڭ 2 - باش ۋەزىرى خۇڭسېن بۇگۈن جىنبىيەندە كامبودژا شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقىنىڭ كامبودژىنىڭ تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقىدا ئويناۋاتقان رولىنى قوبۇل قىلدۇ، دېدى.

● يۇگوسلاۋىيە ئىتتىپاق جۇمھۇرىيىتىنىڭ يېڭىدىن سايلانغان زۇڭتۇڭى مىلۇشۇچ مۇشۇ ئاينىڭ 23 - كۈنى يۇگوسلاۋىيە ئىتتىپاقى پارلامېنتى ئىككى پالاتاسىنىڭ جىددىي يىغىنىدا رەسمىي قەسەم بېرىپ ۋەزىپىگە ئولتۇرۇپ، يۇگوسلاۋىيە ئىتتىپاقىنىڭ 3 - نۆۋەتلىك زۇڭتۇڭىبولۇپ قالدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

سوخارتو رانالى بىلەن سۆھبەتلەشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، جاكارتا، 24 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. ھىندونېزىيىنىڭ زۇڭتۇڭى سوخارتو مۇشۇ ئاينىڭ 23 - كۈنى كەچتە ئۆزىنىڭ سارىيىدا زىيارەتكە كەلگەن كامبودژىنىڭ 1 - باش ۋەزىرى رانالى بىلەن 45 مىنۇت سۆھبەتلەشتى.

ھىندونېزىيە دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىنىڭ ئەھمىيەتلىك ئەھمىيەتلىك ئاينىڭ 24 - كۈنى مۇنداق دېدى: رانالى مۇشۇ ئاينىڭ 23 - كۈنى چۈشتىن كېيىن ئايروپىلان بىلەن سىنگاپوردىن جاكارتاغا كەلگەندى، دېدى. لېكىن ئۇ سوخارتو بىلەن رانالىنىڭ سۆھبىتىنىڭ كونكرېت مەزمۇنىنى ئاشكارىلىمىدى.

رانالى سوخارتو بىلەن سۆھبەتلەشكەندىن كېيىن مۇخبىرلارغا مۇنداق دېدى: «بۇ بىر قېتىملىق ناھايىتى ياخشى سۆھبەت».

رانالىنىڭ ھىندونېزىيىدىكى سەپىرى ئۇنىڭ شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقىدىكى دۆلەتلەرنى زىيارەت قىلىشتىكى 4 - بېكىتى. بۇنىڭدىن ئىلگىرى ئۇ تايلاند، فىلىپپىن ۋە سىنگاپوردا زىيارەتتە بولغان. ئۇقۇشمىچە، ئۇ يەنە مالايسىياغا زىيارەتكە بارىدىكەن.

7 - ئاينىڭ 22- كۈنى كېچىدە پارىژ شەھىرىدىكى ئىللۇت سارىيىدىكى فرانسىيە قەدىمكى ئاسار ئەتىقە مۇزېيىدا ئوت كېتىپ، مۇزېينىڭ ئۆگزىسى كۆيۈپ، مۇزېي ئېچىدىكى قىممەتلىك قەدىمكى دەۋرگە خاس ئىمارەت ۋە ھەيكەللەرنىڭ تەقلىد قىلىپ ئىشلەنگەن نۇسخىلىرى ۋەيران بولدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئافغان تىنچلىقىنى ئىلگىرى سۈرۈش ھەرىكىتىنى تېخىمۇ قىينىلاشتۇرۇۋېتىدۇ» دەپ قارالدى.

باياناتتا مۇنۇلار تەكىتلەندى: «ب د ت ئافغانىستاندىكى ئۇرۇشۇۋاتقان تەرەپلەرنىڭ ئاھاللار رايونىغا قاراتقان ھاۋا ھۇجۇمىنى دەرھال توختىتىشى ھەم ھەر خىل شەكىلدىكى دۈشمەنلىشىش ھەرىكىتىنى توختىتىپ، مەگگۈلۈك تىنچلىق ئۇچۇن ھەقىقىي سۆھبەتلىشىشنى سەمىمىي مۇراجىئەت قىلدۇ.»

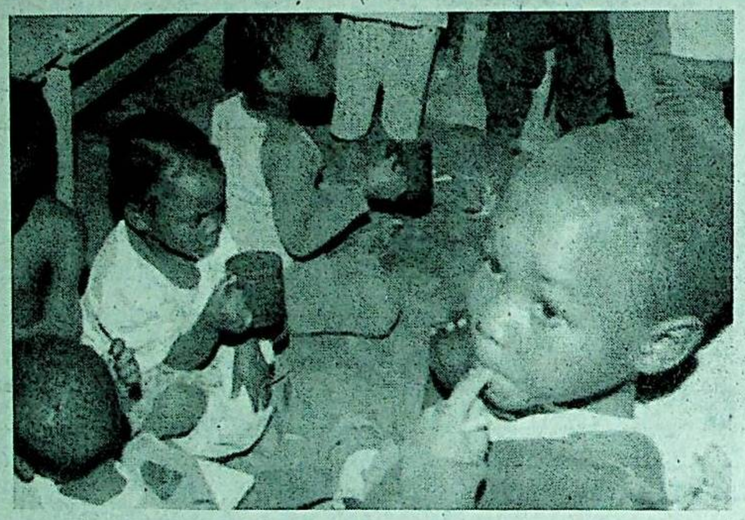

ب د ت بالىلار فوندى جەمئىيىتى 7 - ئاينىڭ 22 - كۈنى كېنىيىنىڭ پايتەختى نايروبى ۋە مەنگۇ، لوندون قاتارلىق يەتتە شەھەردە بىرلا ۋاقىتتا 1997 - يىلدىكى دۇنيا بالىلار ئەھۋالى توغرىسىدا دوكلات ئېلان قىلدى، دوكلاتتا، ئۇزۇقلۇق يېتىشمەسلىك، داۋالاش ۋە تەربىيىلەش يېتەرسىز بولۇش بۇگۈنكى دۇنيادا بالىلار دۇچ كېلىۋاتقان ئاساسلىق مەسىلىلەر؛ ئافرىقىدا ئەيدىز كېسىلىنىڭ بالىلار ئارىسىدا يامراپ كېتىشى تېخىمۇ گەۋدىلىك بولماقتا، دەپ كۆرسىتىلدى.

سۆزىتە: كېنىيىدىكى مەلۇم ئەيدىز كېسىلىگە گىرىپتار بولغان بالىلار مەركىزىدىكى بالىلار ئۇماچ ئىچمەكتە.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

پۇراۋشېچ پارلامېنتنى تارقىتىۋېتىش توغرىسىدىكى قارارنى بىكار قىلىشنى رەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېلگراد خەۋىرى. بوسنىيە-گېرتسېگوۋىنا سېرب جۇمھۇرىيىتىنىڭ زۇڭتۇڭى پۇراۋشېچ بىلەن بوسنىيە- گېرتسېگوۋىنا ھەيئەت رىياسىتىنىڭ سېرب ئەزاسى كرايشنىك بانيالۇكادا 2- قېتىم سۆھبەتلەشتى، پۇراۋشېچ بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا سېرب جۇمھۇرىيىتى پارلامېنتنى تارقىتىۋېتىش توغرىسىدىكى قارارنى بىكار قىلىشنى رەت قىلدى.

يۇگوسلاۋىيە ئاخبارات ئاگېنتلىقىنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، پۇراۋشېچ بىلەن كرايشنىك سۆھبەت ئاخىرلاشقاندىن كېيىن ئاخبارات ساھەسىدىكىلەرگە سۆھبەت بايان قىلغان. پۇراۋشېچ مىنىك «سېرب جۇمھۇرىيىتى پارلامېنتنى تارقىتىۋېتىش توغرىسىدىكى قارارنى قايتۇرۇۋېلىش نىيتىم يوق» دېگەن. كرايشنىك بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا سېرب جۇمھۇرىيىتىنىڭ ھازىرقى كرىزىسنى ھەل قىلىش ئۈچۈن مۇرەسسەگە كېلىش ئىشكى يەنىلا ئوچۇق، دېدى. ئۇ مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: «پۇراۋشېچ پارلامېنتنى تارقىتىۋېتىش توغرىسىدىكى قارارنى بىكار قىلىشنى رەت قىلغان بولسىمۇ، پارلامېنت بىلەن ھۆكۈمەت زۇڭتۇڭنى ۋەزىپىسىدىن ئېلىپ تاشلاش توغرىسىدىكى تەلىپىنى قايتۇرۇۋالسا، ھازىرقى ھەممە مەسىلىنى مۇزاكىرە قىلىش ئۈچۈن توقۇنۇشنى پەسەيتىش مەزگىلى ھازىرلىنىدۇ.

ئادرېس: ئۇرۇمچى شەھىرى، يانگزىجيانگ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 7 يۈەن 50 پۇڭ، پارچە باھاسى: 25 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)